

بیبلیوگرافیا

کتیبی کوردی

به رگی یه که م: میژوو و جوگرافیا
(کتیبی سالانی ۱۹۲۵ - ۲۰۱۰)

ناماده کردن: بوار نوورهدین
پیشه کی: د. حوسامه ددین علی غالیب نه قشبه ندی

هه ولییر - ۲۰۱۴

بیبلیوگرافیای

کتابهای گورانی

به رگی یه که م: میژوو و جوگرافیا
(کتیبی سالانی ۱۹۲۵ - ۲۰۱۰)

بیبلیوگرافیای کتابهای گوردی

به رگی یه که م: میژوو و جوگرافیا
(کتیبی سالانی ۱۹۲۵ - ۲۰۱۰)

(میژوو له سهره تاوه تا یه که م جهنگی جیهانی:
پیش زایین، زایین، ئیسلام، نوی «شارستانیتییه کان، میرنشین،
شوینه وار، که سایه تی»)

ناماده کردن: بوار نوورهدین
پیشه کی: د. حوسامه ددین عه لی غالب نه قشبه ندی

ناوی کتیب: بیلیوگرافیای کتیبی کوردی
به‌رگی یه‌که‌م: میژوو و جوگرافیا
ئاماده‌کار: بوار نووره‌دین
پیشه‌کی: د.حوسامه‌ددین عه‌لی غالیب نه‌قشبه‌ندی
دیزانی ناوه‌وه: عیسام موحسین
سه‌رپه‌رشتی چاپ و دیزانی به‌رگ: عوسمان پیرداود
چاپی یه‌که‌م- چاپخانه‌ی (حاجی هاشم) هه‌ولیر- کوردستان
تیراژ: (۵۰۰) دانه
له‌به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتیی کتیبخانه گشتیی‌ه‌کان ژماره () ی سالی
۲۰۱۴ ی پی دراوه

پیشکشه به:

* مستهفا نه ریمان:

سوارچاکی بیبلیوگرافیای کتیبی کوردی

* میر عهبدال خانی بدلیس:

دامه زرینه‌ری دیارترین کتیبخانه‌ی کوردستان

* حسین حوزنی موکریانی:

که یه‌که‌م کتیبی میژووی کوردی به زمانی کوردی چاپ کرد

سوڤاس و پيژانين

پيويست بوو ناوي هه موو نه وانه بنووسين، كه هاوكارييان كردووين، كه بههوي نهوهي (هاوكار) مان زور بوو، ناچارين به شيويهكي گشتي سوڤاس و پيژانيني خومان بو هه موو نهو بهريژانه بنووسين، كه به شيويهكي راستهوخو، هاوكاري نهه پرورژهيهيان كردووه، به تايبهت كارمهانداني نهو كتيبخانانهي، كه ناويان هاتووه...

چاوم كزبوو، نهوهندهي به دواي كتييدا بگهريم،
زارم تكا، نهوهندهي تكاي كتيب بكمه،
دهستم شك، نهوهندهي كتيب ههلبگرم،
زمانم سوا، نهوهندهي لاپهريهي كتيب ههلبدهمهوه،
خنكام، نهوهندهي توزي كاغزه ههلبمزم.

ناوەرۆك

لاپەرە	ناونیشان
...	ناوی نووسەران بە پێی تیپ و لاپەرە
...	ناوی وەرگێرەکان بە پێی تیپ و لاپەرە
۱۱	پیشەکی: د. حوسامەددین نەقشبەندی
۱۵	پیشەکیی ئامادەکار
۱۷	ئەم بیبلیۆگرافیا
۲۱	چۆنیتتی دۆزینەوێ سەرچاوەکان
۲۷	گرفتەکانی ئامادەکردنی بیبلیۆگرافیا کتیبی کوردی
۳۳	چۆنیتتی نووسینەوێ و ناساندنی کتیبەکان
۴۱	شیوازی پۆلینکردن و جیاکردنەوێ کتیبەکان

تەوێری یەكەم:

۵۶۶-۴۵ بیبلیۆگرافیا کتیبەکان بە پێی ساڵ (۱۹۲۵-۲۰۱۰)

تەوێری دووهم:

۶۶۶-۵۶۷ بیبلیۆگرافیا نووسەران و وەرگێرەکان

۵۶۹ چۆنیتتی ئامادەکردنی لیستی نووسەر و وەرگێر

۶۳۲-۵۷۱ • بیبلیۆگرافیا نووسەران

۶۶۶-۶۳۳ • بیبلیۆگرافیا وەرگێرەکان

پیرستی ناوی نووسهران به پیری تیپ و لاپه ره

لاپه ره	تیپی سهرهتای ناوی نووسهر	لاپه ره	تیپی سهرهتای ناوی نووسهر
۶۰۷-۶۰۱	ع	۵۷۹-۵۷۳	د
۶۰۹-۶۰۸	ف	۵۸۲-۵۸۰	ب
۶۱۰	ق-ق	۵۸۳	پ
۶۱۵-۶۱۱	ک	۵۸۵-۵۸۴	ت
۶۱۵	گ	۵۸۷-۵۸۶	ج-چ
۶۱۶	ل	۵۹۰-۵۸۸	ح
۶۲۶-۶۱۷	م	۵۹۱	خ
۶۲۸-۶۲۷	ن	۵۹۲	د
۶۲۹	و	۵۹۴-۵۹۳	ر
۶۳۱-۶۳۰	ه	۵۹۵	ز-ژ
۶۳۲-۶۳۱	ی	۵۹۸-۵۹۶	س
		۶۰۰-۵۹۹	ش

پیرستی ناوی وەرگیره‌کان به‌پیی تیب و لاپه‌ره

لاپه‌ره	تیپی سه‌ره‌تای ناوی وەرگیر	لاپه‌ره	تیپی سه‌ره‌تای ناوی وەرگیر
٦٥٦-٦٥٣	ع	٦٣٨-٦٣٥	ء
٦٥٦	ف	٦٣٩	ب-پ
٦٥٧	ق	٦٤٠	ت
٦٥٨-٦٥٧	ك	٦٤٢-٦٤١	ج
٦٥٨	ل	٦٤٤-٦٤٣	ح
٦٦٢-٦٥٩	م	٦٤٥	خ
٦٦٤-٦٦٣	ن	٦٤٥	د
٦٦٤	و	٦٤٧-٦٤٦	ر
٦٦٥	ه	٦٤٩-٦٤٨	ز-ژ
٦٦٦	ی	٦٥١-٦٥٠	س
		٦٥٢	ش

ھېما بەكارھاتوۋەكان

چاپ: نۆرەى چاپە واتە چاپى يەكەم و دووھم

چ: چاپخانە

ش: شوپن

ژس: ژمارەى سپاردن

س: سال

ل: لاپەرە

ق: قەوارە (بە سانتىمەترە و "پانى" يېشى "درېژى" نوسراوہ)

ھ: لە لىستى نوسەر و ھەرگېردا بۆ كارى ھاوبەش دانراوہ

بۆ (چاپخانە) كانىش بەم شىۋانە كورت كراونەتەوہ:

و- ۋەزارەت

ز- زانكو

ك- كۆلپژ

كۆپ...: كۆپى زانىارى عىراق و كۆپى زانىارى كورد

تەنیا لە كاتى نەبوونى كۆدى كىتیبدا، ژمارەى تۆماركراوى بۆ دانراوہ:

ژ: ژمارە

پیشه کی^۱

د. حوسامه ددین عه لی غالب نه قشبهندی

هیچ گومانیکى تیدا نییه ئاماده کردنی ببیلیۆگرافیای کتیبی ناسینراوی تایبته به (کورد و کوردستان)، که به زمانی کوردی چاپ و بلأو بووه ته وه، کاریکی بایه خدار و به که لک و گرینگه، ئه مهش له پیناوی کارئاسانی و دهستکه وتنی زانیاری له سه ر ئه و بابه تانه ی، که خوینهر، یان لیکۆلهر لیی ده گه پین، به مهش کۆشش و کاتیان بۆ ده گه پیتته وه.

لیکۆلهر (بوار نووره دین) دریخی له ته کنیکی ئاماده کردنی ئه م ببیلیۆگرافیایه دا نه کردووه، که ئیستا له بهردهستی خوینهر دایه. ته نیا به زانیاری له باره ی: ناوی نووسهر، ناوی کتیب، شوینی چاپ، سالی چاپ، ژماره و قه واره ی لاپه ره ... نه وه ستاوه، به لکو خوینهران و لیکۆلهرانی له ناوه رۆکی کتیبه کانیش ئاگادار کردووه ته وه، ئه وه ی راستی بیت، ئه مه یه ببیلیۆگرافیای ناسینراو، چونکه به م ته کنیکه، هاوکاری و کارئاسانی ته واوی ئه و که سانه ده کات، که ویلی دهستکه وتنی زانیاریین.

تانیستا کۆمه لیک ببیلیۆگرافیای تایبته به کتیبی کوردی له باره ی (کورد و کوردستان) ه وه ئاماده کراوه، به لام زۆربه یان ته نیا وه ک داتای ناوی نووسهران و ناوی کتیب ... کاریان کردووه، ته نانه ت هه ندیکیان ناوی وه رگپریان بی ناوه ینانی (نووسهر) نووسیوه، که ئه مانه به ببیلیۆگرافیای ناته واو داده نرین، جگه له مانهش، کۆمه لیک بابه تی هه مه جوریان تیکه ل کردووه، وه ک: زمان، هۆنراوه، میژوو، جوگرافیا، کۆمه لایه تی، دابونه ریت، ئایین و ئایینزا و مه زه به کان، بیره وه ریی و ... تاد، له لایه کی تریشه وه، تووشی هه له بوون، ئه ویش به تیکه لکردنی (کتیب) له گه ل بابه تی ناو گۆقار و

۱- ئه م پیشه کییه به زمانی عه ره بی نووسراوه و بۆ سه ر زمانی کوردی وه رگپردراوه.

رۆژنامه‌کاندا، هه‌روه‌ها زۆربه‌ی ئه‌وانه‌ی، که ئه‌م جۆره بيبليۆگرافيايانه‌يان ئاماده کردوه، هه‌یچ بنه‌مايه‌کی زانستيان له ئاماده‌کردنی بيبليۆگرافياکانياندا پيپر وه نه‌کردوه، چونکه بنه‌مای ئاماده‌کردنی بيبليۆگرافيا، ئه‌مه‌یه، که ببيته رینما و سه‌رچاوه بۆ خوینه‌ران و ليکۆله‌ران، که به‌شيوه‌یه‌کی ئاسان و بێ هه‌یچ ئاسته‌نگ و کات به‌فیرۆدان و ته‌نانه‌ت که‌مترین خه‌رجی، زانیاریان له‌باره‌ی ئه‌و باب‌ه‌تانه‌وه ده‌ست بکه‌وێت، که ده‌ستنیشانیان کردوه، که ئایا له‌ ناوه‌رۆکی چ کتیب و سه‌رچاوه‌یه‌کدا باسوخواستی له‌سه‌ر کراوه؟

له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا، کۆمه‌لیک بيبليۆگرافيای زانستی له‌لایه‌ن هه‌ندی ئه‌کادیمییه‌وه، له‌باره‌ی (کورد و کوردستان) ه‌وه ئاماده کراوه، که پيويسته ئاماره‌يان پێ بده‌ین... وه‌ک ئه‌و بيبليۆگرافيايه‌ی، که (د.که‌مال مه‌زه‌ر) ئاماده‌ی کردوه، هه‌روه‌ها ئه‌و دوو بيبليۆگرافيايه‌ی، که (د.نه‌جاتی عه‌بدوڵلا) ئاماده‌ی کردوون... ئه‌مه‌ جگه‌ له‌ هه‌ندی کاری زانستی وه‌ک ئه‌وه‌ی، که (لقمان.م.محو) به‌ناوی (بیبلیوگرافیا مختارة و معرفة) ئاماده‌ی کردوه، که له‌باره‌ی ئه‌و کتیبانه‌وه‌یه، که به‌ زمانانی تر له‌سه‌ر (کورد و کوردستان) نووسراون و بۆ زمانانی عه‌ره‌بی وه‌رگێردراون، هه‌روه‌ها سه‌رچاوه‌ی وه‌ک (بیبلیوگرافیا منتحبه‌) ی لیکۆله‌ری خوالیخۆشبوو (حسین فه‌یزوللا جاف)، که یه‌کیکه‌ له‌ ده‌ستخه‌تانه‌ی له‌ کتیبخانه‌ی (کۆپی زانیاری عێراق) هه‌لگیراوه، ئه‌مه‌ی دوايان، بيبليۆگرافيايه‌کی ناسینراوه، نووسه‌ری ئه‌م پيشه‌کییه‌ش له‌ ساڵی ۲۰۱۱دا بيبليۆگرافيايه‌کی چاپ و بلاو کرده‌وه...^۱، که بيبليۆگرافيايه‌کی ناسینراوی تايبه‌ت به‌ میژووی کورد و کوردستانه، له‌ هه‌مان کاتدا، سه‌رچاوه‌کانی ناساندوه.

۱- بۆ زانیاری زۆتر بپروانه: ما ألفت عن تأريخ الكرد وكردستان باللغة العربية والمعربة حتى عام ۲۰۰۷م (بیبلیوگرافیا متخصصه و معرفة)...، وضع وأعداد: د.حسام الدين علي غالب النقشبندي، من منشورات بنكه‌ی ژین، م(شقان)، السليمانية، ۲۰۱۱

بیبلیۆگرافیا، به چەند شیۆازیکی جیاواز ئامادە دەکریت، که هەیانە بەپێی تیپی سەرەتای ناوی نووسەران و هەشیانە بەپێی تیپی سەرەتای ناوی کتیبەکان رێک دەخریت، هەرۆهەا بیبلیۆگرافیا هەیه، که بەپێی میژووی بابەتەکان (تسلسل زەمەنی) رێک دەخریت، واتە، سەرەتا میژووی کۆن، ئینجا میژووی سەدەکانی ناوەراست، دواتر میژووی نوێ، لە کۆتاییشدا میژووی هاوچەرەخ. بیبلیۆگرافیا هەیه، که بەپێی میژووی چاپ و بلاوکردنەوی کتیبەکان ئامادە دەکریت، ئەمەشیان ئەوەیه، که لیکۆلەر (بوار نوورەدین) پشتی پێ بەستوو، هەرۆهەا لەپێناو کارناسانی لە ناساندنی نووسەران و کتیبەکاندا، پاشکۆیهکی بۆ ناوی نووسەران و وەرگێڕەکان ئامادە کردوو، که ناوەکانیشی بەپێی ریزی تیپەکان رێک خستوو و لەژێر ناوی هەر نووسەر و وەرگێڕیکیشدا، ناوی کتیبەکانی لەگەڵ ژمارەوی کتیبەکاندا داناو، ئەمەش وایکردوو، که کارەکهی بێۆینە بیت و بۆ یەکه م جارە، که بیبلیۆگرافیا بە م شیۆهیه ئامادە بکریت.

کاتیکی ئە م بەرگی یەکه ممان خویندەوو، که تایبەت بە (میژوو)ه، لەگەڵ ئە و زانیاریانەش، که لەبارەوی بەرگەکانی ترهه نووسیویەتی، ئەوەمان بۆ روون دەبیتەوه، که کۆششیکێ زۆر و کاتیکی دوورودریژی لەگەڵدا بەسەر بردوو، که ئەمەش لەلایەن خوینەر و بەکاربەری بیبلیۆگرافیاکەوه ئاشکرایە، لەهەمان کاتدا، ئەوەمان بۆ دەرەکهویت، که لەم کارەیدا، پەنجی زۆری کیشاوه و توانیویەتی زۆرتەری سەرچاوه دەستەبەر بکات و بەسەر چەند بابەتیکێ دیاریکراودا، دابەشیان بکات... هەرۆهک لە چیرۆکی پیشەکییەکهشیدا دەرەکهویت، که لەپێناو تەواوکردنی کارەکهیدا، ئەمسەر و ئەوسەری زۆری کردوو و کۆمەلێک کتیبخانەوی گشتیی و تایبەتی بەسەر کردوو، واتە هەولی دۆزینەوهی هەموو ئە و سەرچاوه چاپکراوانەشی داوه، که لەبارەوی (کوردا و کوردستان)هوه بە زمانی کوردی چاپ بوون... بەلام سەرەنجام بەسەر گرافتەکاندا زال بووه و لەکۆتاییدا توانیویەتی تەنیا لەبەرگی یەکه مدا، زۆرتەر لە ۴۰۰ کتیبی چاپکراو ئامادە بکات...

هه موو ئه مانه، ئه وه مان نيشان ده ده ن، كه له ئاماده كردن و ده رخستنى
ئو سه رچاوانه دا، چه ند په نج و ماندوو بوونى كيشاوه . هيوادارم له پيتاوى
خرمه تكردنى زورتى زانست و مه عريفه دا، خوا يارمه تى بدات.

٢٠١٢/٨/٥ - سلیمانی

پیشەکی

سوپاسی خوای گه وره ده کهین، که یارمه تی داین و له ئیستادا، تارپاده یه کی زۆر گه یشتووینه ته ئه وهی کاری زۆر بهی بهرگ و به شه کان ته واو بکهین... بیگومان وهك دۆزینه وه و نووسینه وه یان له ناو کۆمپیوتهردا.

دوای بلۆکردنه وهی یه که م کاری ببیلیۆگرافیا مان (۲۰۰۴)، بیرمان له وه کرده وه کار له سه ر کتیبه میژوو ییه کان بکهین و وهك (به رگی دووه م) ئاماده ی بکهین و دواتر بهرگه کانی دیکه ئاماده بکهین، کاتیکیش ده ستمان پیکرد، ئه وه مان بو ئاشکرا بو، که جیا کردنه وهی کتیبه میژوو ییه کان، کاریکی هه روا ئاسان نییه، ههروه ها پیویست ده بیته له داها توودا، دووباره بو کتیبی بهرگه کانی دیکه بگه ریین، ئه مه ش ئاستهنگی زۆر تر بو و تووشی کاری دووباره ی ده کردین و کاتمان زۆر تر به فیرۆ ده پۆیشت... له بهر ئه مانه، ناچار بووین پرۆژه که فراوانتر بکهین و هه ولی ئاماده کردنی ببیلیۆگرافیا بو هه موو ئه و کتیبه کوردییانه بدهین، که له سه ره تاوه تا سالی ۲۰۱۰ له باره ی (کورد و کوردستان) هه وه چاپ و بلۆکراونه ته وه.

دوای فراوانبوونی پرۆژه که، به نیازی ئه وه بووین هه موو بهرگه کان به یه که وه ئاماده بکهین و وهك گروویک چاپ بکریین، که نه کرا... ناچار بووین له چاره کی یه که می سالی ۲۰۱۲ دا، بریاری جیا کردنه وه و یه کلایی کردنه وهی به شیکی ئه م پرۆژه یه بدهین، که به سوپاسه وه (دهزگای چاپ و په خشی سه رده م) بۆیان چاپ کردین.

دوای پهنج و تیکۆشانی ئه م چه ند ساله و بوونی چه ند پرس و گرفتیک، واته دوای به سه رکردنه وهی ۲ کتیبخانه ی گشتی و کتیبخانه ی ۱۰ دهزگا و کتیبخانه ی زۆر تر له ۴۰ که سایه تی - دواتر ئاماژه به م ورده کاریبانه ده کریت -، پیوسته بنووسین: هیچ به سووچی خۆمانی دانانین ئه گه ر بواردن که وتیبته کاره که مانه وه، چونکه تارپاده یه کی زۆر و ئه وه نده ی له توانای تاکه که سیکدا بیته، کردوومانه و هیچ درێخی و که مته رخه میمان لێ

نه کردووہ . له هەر کتیبخانهیه کیش کارمان کردبیت - ته نیا کتیبخانهی
 (مه لهنه) نه بیت - به پیی (کتیب) کارمان کردووہ نه ک لیست، واته له هه موو
 کۆده کاندایه که م کتیبه وه تا کو کۆتایی کۆده که سه یرمان کردووہ .
 پیمان وایه ئەم پرۆژهیه کاریکی نه ته وه ییه و پیویستی به وه هه یه له
 هەر کاتیکدا، فراوانتر بکریت و ناوه ندیکی بۆ دابمه زرینریت، بۆ ئه وه ی وه ک
 ریکه راویکی تایبته به (بنکه ی بیلوگرافی کتیبی کوردی)، چالاکانه له
 پیشخستنی پۆشنبیری کورد و کتیبی کوردی و کتیبخانه کانی کوردستاندا،
 پۆلیکی کارامه ببینیت، چونکه دوا ی فراوانبوونی پرۆژه که، یرمان له وه
 کردووته وه، که جگه له وه ی پیویسته هه موو به رگ و به شه کان وه ک کتیب
 چاپ بکرین و له کتیبخانه کانی کوردستاندا، وه ک سه رچاوه یه ک
 به کاربه ئینرین، له هه مان کاتدا پیویستتره، که له چوارچیوه ی به رنامه یه کی
 ئایتیدا، له سه ر تۆری ئینته رنیت دابمه زرینرین .
 له گه ل ئه وه شدا، که زۆرتین ورده کاریمان له گه ل ئەم پرۆژه یه دا کردووہ
 و زۆر زۆریش پیوه ی ماندوو بووین، به لام به بی هیچ گومان و چه ند و چوونیک،
 کاره که که موکورتی هه یه و هیشتا پیویستی به ئاگادارکردنه وه و سه رنج و
 تیبینی هه یه، که ئەمه ش سروشتیکی ئاماده کردنی بیلوگرافیا یه ...
 هیوادارین به هاوکاری ئیوه، بتوانین که موکورتیه کان ده ستنیشان بکه یین، تا
 له داها تو دا که لینه کان که متر بکرینه وه .

بوار نوورهدین - سلیمانی
 Bwar_n@yahoo.com

نەم ببیلیۆگرافیا

له میژوی کتیب و کتیبخانە ی کوردیدا، کۆمه لێک ببیلیۆگرافیا نامادە کران، بەلام ئەوەی له هەموویان پێویستتر بێت (ببیلۆگرافیای گشتیی کتیبی کوردی)یە، که وهک پێویست و به شیوه یهکی گشتی ناماده نهکراوه، هەرچه نە شادەرەوان (مستەفا نەریمان) چەند ببیلیۆگرافیایەکی نامادە کردووه و ئەرکیکی زۆر زۆری کیشاوه، بەلام دیاره ئەوانیش وهک سروشتی هەر ببیلیۆگرافیایەکی کتیبی کوردی، بێ کەموری نەبوون، ئەمە جگە لەوەی، دوا کاری تاكو سالی ۱۹۸۶ بووه...^۱

لەم پرۆژە یەدا، هەولێ دروستکردنی شیوازیکی تایبەت دراوه له نامادەکردنی ببیلیۆگرافیا، ئەویش سەرەرای ئەو شیوازانە ی، که پێشتر له نامادەکردنی ببیلیۆگرافیای کتیبی کوردیدا بەکارهاتوون، بایەخ بە (ناوهرۆک) ی کتیبەکانیش دراوه، واتە وهک (ئامانج) یکی سەرەکی ببیلیۆگرافیاکان له بەرچاو گیراوه، هەر کتیبیکیش ناوهرۆکی بۆ نامادە نهکرا بێت، ئەگەر ناوونیشانی تیدا بووبێت، ئەوا ناوونیشانهکان کۆکراونهتەوه و بۆیان کراوه به (ناوهرۆک)، ئەوانەشی، که ناوونیشانیان تیدا نهبووه، بهشی ئەوهندهیان له باره وه نووسراوه، که وهلامی خوینەر بدهنهوه، چونکه پیمان وایه نووسینه وهی ناوهرۆکی کتیبی کوردی، بهشیک له کیشهکانی کتیبی کوردی به گشتی و (پۆلین) به تایبەتی، چارهسەر دهکات...

له زۆربه ی ئەو ببیلیۆگرافیایانە ی، که له پیناوی کتیبی کوردیدا نامادەکران، که متر ئاور له (ناوهرۆک) ی کتیب دراوتهوه، واتە ئەگەر خوینەر بیهوێت کتیبەکان بەکار بهینیت، ئەوا ناچار ده بێت له ریگه ی (ناوونیشان) ی کتیبەکانه وه، ناوهرۆکی کتیبه که مه زنده بکات؟ که زۆریک له

۱- ئەوەی راستی بێت، کاتیک رۆژانه کارمان دهکرد، ئەوهمان به بیردا دهات، که ئیمه کۆمپیوتەر زۆرتین کارناسانی بۆ کردوین، بەلام دەبێ ئەو (نەریمان) چۆن چۆنی ئەو ئەرکە ی کیشا بێت؟! دلنایام زۆر زۆر پێوه ی ماندوو بووه.

كتىبە كوردىيەكان، لە رېڭەى ناونىشانەو، كرۆك و باسوخواسيان بە تەواوى دەرنەكەوئىت. لە كاتىكدا پىمان وايە كار و ئەركى (بىبلىوگرافيا)، تەنيا بۆ ئەو نىيە، كە زانيارىت لەسەر ئەو بەداتى، كە ئايا چەند كتيبى كوردى هەيه؟ يان فلان نووسەر و وەرگىر، چەند كتيبيان هەيه؟ بەلكو زۆرتەر بۆ ئەو هەيه، كە يارمەتى لىكۆلەرەن بەدات، تا بزەنن كەى و كى و چى و چۆن؟ لەبارەى ئەو بابەتەو نووسراو، كە دەيانەوئى لىكۆلەنەو هەى لەسەر بكن... لە ئامادەكردنى زۆر بەى ئەو بىبلىوگرافيايانەى ئامادەمان كرددون، هەر كتيبىك بە شىۆهەيهكى سەر بەخۆ (ناسنامە) و (ناوەرۆك)ى بۆ كراو. تەوەرەك تايبەت كراو بە كتيبەكان و بەپىيى سالى ريز كراون، چونكە پىمان وايە ئەگەر بىبلىوگرافياكان بابەتياانە و بەپىيى سالى ئامادە بكرىن، ئەوكات داتاي مېژووئى و تەواو و ئاسانتر بۆ لىكۆلەرەن دەخەنە پوو.

تەوهرى دووهم، تايبەت كراو بە بىبلىوگرافياى نووسەرەن و وەرگىرەكان، كە لە ژىر ناوى هەر كامىكياندا، ناو و كۆدى كتيبەكانيان – لەناو بىبلىوگرافياكەدا – دانراو. واتە بەكار بەر هەر زانيارىيەك لەبارەى كتيبەكەو بزەنئىت، زۆر بە ئاسانى لە بىبلىوگرافياكەدا دەيدۆزىتەو.

بىگومان لە هەر سەردەمىكدا، كارى بىبلىوگرافيا كەموكورى تىدا دەبيت، لە كاتىكدا كارىكى لەمجۆرە – بەتايبەت ئەم بىبلىوگرافيايە – هەولى زۆرى بۆ دراو، كە كەمترىن بوواردنى تىدا بيىت، بەلام لە سەرەتاو بە مەبەستى (داتاي) چاپكراو كوردىيەكان ئامادە نەكراو، بەلكو وەك پىداويستى و كارئاسانى لىكۆلەرەن ئامادە كراو، كە دەيانەوئى لەبارەى (كورد و كوردستان) – وە بنووسن، واتە ئەگەر بەتەواوئىش نەيتوانىبيىت هەموو كتيبە كوردىيەكان كۆبكاتەو، تارادەيهك، ئامانجى خۆى پىكاو و پەنگە لە ۹۵٪ى كتيبە چاپكراوكانى گرتبيىتەو؟

ئامانج و شىۆازى ئامادەكردنى ئەم بىبلىوگرافيايە، بۆ ئەم خالانەى پىشتر و هەندى لەو سەرنج و تىبينىيانە دەگەرپىتەو، كە دواتر ئامازەيان پى دەكرىت. هەر وەها، پەنگە پىويست بيىت بلىين، كە هەندىك پىيان وابىت ئەم

شيوازه، دريژېرې پيوه دياره، كه له راستيدا ئامانجې ئه م كاره ئه وه يه زورترين كه لك به كارى ليكوللره ران بگه يه نيټ، بيگومان له پيكاندنې ئه م ئامانجه شدا، په ننگه ئه و بوشاييه دروست بكات و جيگه ي ئه و په خنه يه وه بگرېت... له كاتيكدا ئه م شيوازه په ننگه بؤ هه موو كتيببه كان، ئامانجې ته واوي له ناساندنې كتيببه كاندا نه پيكا بيټ، به لام ده توانين بلين له ۹۰٪ به ره وژور، پيكاويټي...

ئه م بيبليوگرافيايه به و ئا قاره دا نه براوه، كه سه رنج و تيبيني له باره ي ناوه روك، يان ئاستي كتيببه كان بنوسين^۱، به لكو بؤ ئه و كه س و شاره زا و سپورانه به جي هيلراوه، كه ته وهر و باسي تاييه ت و سه ربه خو هه لده بژيرن و ليكولينه وه ي له باره وه ده كه ن.

هه ر له م پيناوهدا، يه كيك له و گرفتانه ي تووشمان هات (ناونيشان) ي بيبليوگرافياكه بوو، كه چه ند ناونيشانكي بؤ ده ستنيشان كرا و دواچار ئه مه ي ئيستا ي به په سند زانرا.

پروژه ي ئه م بيبليوگرافيايه واته هه لباردنې ئه م كتيبانه و دابه ش كردنيان به سه ر چه ند به رگيكد، مه به ست لي ي كوكردنه وه ي سه رچاوه ي ئه و زانست و زانياريبانه يه، كه به (كورد) و (كوردستان) ه وه په يوه ستن و له ئه رشيفي كتيبې كورديدا بوونيان هه يه، كه ده كرى كوى ئه م بابه تانه، ئه و زانست و زانياريبانه بن، كه په يوه ندييان به كولتوري (كورد و كوردستان) ه وه هه يه^۲، واته هه ر كتيبېك - بيگومان ئه گه ر كوردش بيټ - پيوه ندې به م دووانه وه نه بوويټ، فه راموش كراوه...^۳

۱- له هه مان كاتدا، هه ر ناته واوييه ك، يان هه ر زانياريبه ك له ناسنامه و ناوه روكي كتيببه كاندا، پيوستې به سه رنج و تيبيني بوويټ، له په راويژدا ئامازه يان پيكاوه.

۲- هه روه ها ئه و بيبليوگرافيايه ي، كه له پيناوي (فولكلوري كوردي) دا ئاماده مان كردوه، به به شيك له م پروژه يه ئه ژمار ده كريت، چونكه (فولكلور) يش به شيكه له كولتور...^۳

۳- بؤ نمونه: له به رگي تاييه ت به (ئه ده بي كوردي) دا، ديواني هيج شاعيري كمان وه رنه گرتوه؟ به لام هه مو ئه و ليكولينه وه و بنوسين و بابه ت و تارانه... تاد، وه رگراون، كه په يوه ندييان به: شيعر، ژيان، سه رده م... شاعيرانې كورده وه هه يه، چونكه كاتيك ليكولينه وه له باره ي شاعيريكي كورد ده كريت،

- ئەمانەش پېكھاتەى بەرگ و بەشەكانى دىكەى ئەم بېبلىوگرافىايەن،
 كە ھىوادارىن بتوانىن لە زوتىرىن كاتدا، پېشكەش بە كىتېخانەكانى
 كوردستانى بكەين، كە تا نووسىنى ئەم پېشەكىيە بەم شىوہ يە پېكخراون:
 ۱. بەرگى دووہم - مېژوو لە دوای يەكەم جەنگى جىھانىيەوہ بەرەودوا:
 مېژووى ھاوچەرخ و بزووتنەوہى پزگارخوازى كورد، پروسەى سياسىي
 كوردستان، ناوداران و بىرەوہرى، جىنۆسايىد... (كىتېبى سالانى ۱۹۳۴ - ۲۰۱۰)^۱
 ۲. بەرگى سىيەم: ئەدەب (كىتېبى سالانى ۱۹۳۹ - ۲۰۱۰)^۲
 ۳. بەرگى چوارەم: پراگەياندىن (كىتېبى سالانى ۱۹۷۰ - ۲۰۱۰)
 ۴. مېژوو و رەوشى كۆمەلگە... (كىتېبى سالانى ۱۹۲۷ - ۲۰۱۰)
 ۵. ئايىن و ئايىنزاكان (كىتېبى سالانى ۱۹۳۱ - ۲۰۱۰)
 ۶. زمان (كىتېبى سالانى ۱۹۲۹ - ۲۰۱۰)
 ۷. ھونەر (كىتېبى سالانى ۱۹۵۷ - ۲۰۱۰)

تارادەيەك دىوانەكەى ديار و ئاشكرايە، بەلام ئەوہى، كە كارئاسانى بۆ لىكۆلەران دەكات، ئەمەيە، كە ئايا
 چى و كى و كەى و چۆن؟ لەبارەى ئەو شاعىرەوہ نووسراوہ...
 ۱- ئەم بەرگە، زۆرتەر لە ۲۳۰۰ ناوئىشانى لە خۆگرتووہ و پەنگە چوار، يان پېنج بەش بېت.
 ۲- ئەم بەرگە، دوو بەشە و نزيك بە ۱۰۰۰ كىتېب دەبېت.

چۆنئىتى دۆزىنەۋەدى سەرچاۋەكان

يەككە لى ئىركەكانى (بىبلىوگرافىيا) نووسىنى زانىيارى ناسنامەى كىتئىبەكانە، كە ئىمىش بەشىكى لى پىناۋى دۆزىنەۋەدى كىتئىبەكاندا ئامازەى پى دەكرىت، لىبەرئەمە لى ۋىلاىتىكى ۋەك ئىمە، پىمان ۋاىە، كە نووسىنى كۆدېش^۱ ۋەك پىۋىستىيەكى بىبلىوگرافىيا ۋ كىتئىناسىى رۆلى خۆى دەبىت، لىبەرئەمە، كۆد، يان ژمارەى زۆربەى كىتئىبەكانمان لى پەراۋىزدا نووسىۋە، كە لىۋچەند كىتئىخانەيەى بەناۋىاندا گەراۋىن ۋ كىتئىمان تۆمار كىرۋە، بوونىان ھەيە^۲.

ھەروەك ئاشكرايە لىۋ بەشەى، كە چاپ كرا، تەنبا پىنج كىتئىخانەمان بەسەر كىرۋەۋە، دۋاى ئەۋە، كە سالىك زۆرتىر بوو ۋ كاتىشمان زۆرتىر بوو، زۆرتىر كىتئىخانەمان بەسەر كىرۋە. كاتىكىش ئەۋ بەشە چاپ كرا، ھەستمان كىر ھەندى لى بەكاربەرانى بىبلىوگرافىياكە، تۈۋشى گىرفتى پەيداكرىنى ھەندى لى سەرچاۋەكان دەبوون، لىبەرئەمە ھەۋلى نووسىنەۋەى زۆرتىر كۆدماڭ بۆ كىتئىبەكان دا، بەتايىبەت كىتئىخانەى گىشتىى ھەۋلىز، لىگەل ئەمەشدا ھەر بە تەۋاۋى نەمان تۈۋنىۋە كۆدى كىتئىبەكان لى ھەموو كىتئىخانەكان بنووسىنەۋە، چۈنكە ۋەك ئاشكرايە تاكو ئامادەكرىنى ئەم بىبلىوگرافىيايە، ھىچ ئامادەكارىك ئامازەى بە بوون ۋ كۆدى كىتئىب نەكرىۋە، واتە ئەمەش ئەۋەندەى دىكە ئىركەكەى گرانتر كىردىن.

نووسىنى كۆدى كىتئىبەكان لى كىتئىخانەكاندا، جگە لىۋەى كارئاسانى بۆ بەكاربەرانى ئەم بىبلىوگرافىيايە ۋ كارمەندانى كىتئىخانەكان دەكات، خۆشمان كەلكمان لى ۋەرگرتۈۋە، چۈنكە لى كاتى ئامادەكرىن ۋ پىداچۈۋنەۋەدا، ھەر

۱- لىبەرئەۋەى نووسىنى (كۆد) بەشىكە لىۋ زانىيارىنەى، كە لى نىۋ كىتئىخانەكاندا كىتئىبى پى دەناسرىتەۋە ۋ دەدۆزىتەۋە، (پەراۋىز) تايىبەت بە كۆدى كىتئىبەكانمان لىگەل دىپى كورتكراۋەى (ناسنامەى) كىتئىبەكان دانائە. لى كاتىكدا - بەھۋى كىشەى پۆلىنەۋە - ئىگەر گۆرانكارىش بەسەر ئەم كۆدانەدا بىت، گىنگ ئەۋەيە بەكاربەر دىنبا دەكاتەۋە لى بوونى كىتئىبەكە لىۋ كىتئىخانەدا.

۲- لى بابەتى دواتردا (گىرفتەكانى...) ۋەلامى ئەم بۆچۈۋنە باشتىر بوون دەبىتەۋە.

سەرنج و تېيىنى، يان ھەلەيەكمان لە تۆمارکردنى كىتپەكاندا بەسەردا تىپەر بوويىت، بەھۆى كۆدەكانيانەو ھەسا نتر دۆزىوماننەتەو... ھەرۈھە، كاتىك يەك كۆدەمان بۆ كىتپىك نووسىو، ماناى ئەو نىيە، كە ئەو كىتپە تەنیا لەو كىتپەخانەيەدا ھەيە و لە ئەوانى دىكەدا نىيە، بەلكو لە سەرەتادا لە كام لەو كىتپەخانە ۋەرمان گرتىت، بە كۆدى ئەوئى تۆمارمان كىرەو، ھەرچەند بۆ ھەندى كىتپىش كۆدى دوو كىتپەخانە، يان زۆرترمان نووسىو. پىويستە ئەمەش بلىن، كە ھەندىك لە كىتپى كىتپەخانەكان، ھىشتا تۆمار نەكرابوون و كۆدىان ۋەرنەگرتبوو، لەبەرئەمە ناچار تەنیا ئاماژەمان بە بوونيان داو... ھەرۈھە ھەندىك كىتپ كۆدىان بۆ نووسراو، بەلام لە ھەندى كىتپەخانەدا – بەتايىبەت گىشتى سىلېمانى – تەلەف كراون، ئەو كىتپانەش، كە ھىچ كۆدىكيان بۆ نەنووسراو ديارە لاي كىتپ فرۆشەكان، يان بەرپىكەوت لە شوپىنك بەردەستمان كەوتو.

ھەر كاتىك كىتپىك كۆدى لەسەر نەبوويىت، يان تەنیا يەك كۆدى لەسەر بوويىت، لە لىستى كىتپەخانەكاندا بۆى گەراوين و ھەولى نووسى كۆدى دىكەشمان بۆ داو. ئەم شىۋازە لە نووسىنى كۆدەكاندا، دەكرى ھەندى ھەلەى تىكەوتى، چونكە ھەندىكيان لە رېگەى لىستەو كۆدەكانيان دانراو...

لە ئاماژەكردن بە كۆدى كىتپەكاندا، نىشانەى پرسىارمان لە شوپىنى ژمارە، يان كۆدى ئەو كىتپانە دانراو، كە ھىشتا كۆدىان ۋەرنەگرتو، واتە لە پەراۋىزى كىتپەكاندا ئەو ھەى كۆد و ژمارەى ھەبوويىت، كۆد و ژمارەكەى بۆ نووسراو، ئەو ھەشى نەبوويىت، نىشانەى پرسىارى بۆ دانراو، كە گرینگ ئەمەيە بەكاربەر دەزانى ئەو سەرچاۋەيەى بەدوايدا دەگەرى، لە چ كىتپەخانەيەكدايە^۱.

۱- لە كىتپەخانە گىشتىيەكاندا، لە سەرەتادا (كىتپ) تۆمار دەكرىت و مۆرى كىتپەخانەكەى لى دەدرىت، كە لەگەل مۆرەكەدا، ئەم ژمارە تۆمارەشى لەسەر دەنووسرىت.

ئەمەش ناو و كورتكراوهى ئەو كتيبخانانەيە، كە كارمان تيدا كردوون و
 كۆد و بوونيان ئاماژەي پى كراوه:

ناوى كتيبخانە	كورتكراوه كەي
كتيبخانەي گشتيى سليمانى - بەشى كوردىيەكان	گ.س
كتيبخانەي گشتيى سليمانى - شەخسىيەكان ^۱	گ.س.ش (۲)
بنكەي ژين	ژين (ژين: ئەرشيف) ^۳
نووسراودانى وشە	وشە
مەلبەندى يەكى سليمانى (ى.ن.ك)	مەلبەند
سەنتەرى ليكۆلينيەوہى ستراتيجيى كوردستان	سەنتەر
ئىستىتوتى كەلەپوورى كورد	ئىستىتوت
(پۆژنامەي چاودير) تايبەت بە مەكتەبى ريكخراوه ديموكراتىيەكانى (ى.ن.ك)	چاودير
دەزگاي چاپ و يەخشى سەردەم	سەردەم
بنكەي رووناكپىرى گەلاويژ	گەلاويژ

۱- وەك نەرىتىكى نووسەران و ھەندى لە كەسايەتییەكان، پيش يان پاش كۆچى دوایان، كتيبخانە تايبەتەكانى خويان پيشكەش بە كتيبخانە گشتیيەكان دەكەن، كە تیکەل بە كتيبيى ئاسايى كتيبخانەكە ناكريت و ھۆل و كارمەند و بەشى تايبەتى بۆ ئامادە دەكریت... ئەم بەشە لە سليمانى بە (شەخسىيەكان) و لە ھەولير بە (ديارىيەكان) ناودەبرين.

۲- ھەرۇھا بۆ ئەو كتيبانەي، كە بە شيوەيەكى ديكە لە ئەرشيفى (بنكەي ژين)دا پاريزرون، وەك ھەندى كتيب، كە (سكان) كراون، يان بە ھەر شيوەيەكى ديكە ھەلگىراون، ھىماي (ژين: ئەرشيف)مان بۆ نووسيون.

۳- لەگەل ئەم ھىمايانەدا و جگە لە ژمارەي كتيبەكە... كورتكراوهي ناوي خاوەنى كتيبخانەكە ھاتووه، كە دواتر ناوي تەواوي ھەموويان و چۆنىتى ناو و ھىما كورتكراوهكانيشيان نووسراوه.

ناوی کتیبخانه	کورنکراوه کهی
کتیبخانهی گشتیی ههولیر- به شی کوردییه کان ^۱	گ.ه
کتیبخانهی گشتیی ههولیر- به شی دیارییه کان	گ.ه.د
مومتاز حهیدهری	ه.حهیدهری
مه کتهبی سیاسی حزبی شیوعی کوردستان	م.س.حشک

له پهراویژدا به م شیوهیه ئاماژه مان پئ کردوون:
(گ.س. ۱/۹۰۰)، (گ.س.ش: ف.أ. ۱۲۱)، (گ.ه: پامیاری ۲۷)، (وشه
۷۱، ۹۵۶، ۷۱ / ح ۴۷۵)، (گ.ه.د: ش.ش.ی ۲۵۱)

واته ئه م کتیبه - به و ژماره و کۆدانه وه، که له گه لیان نووسراوه - له م
کتیبخانانه دا ههیه:

گشتیی سلیمانی به کۆدی ۱/۹۰۰
گشتیی سلیمانی - شه خسییه کان (فه ره ج ئه حمه د) به ژماره ۱۲۱
گشتیی ههولیر به شی (پامیاری) به ژماره ۲۷
نووسراودانی وشه به کۆدی ۷۱، ۹۵۶، ۷۱ / ح ۴۷۵
گشتیی ههولیر- دیارییه کان (شه وکته شیخ یه زدین) به ژماره ۲۵۱
ئهمانه ش ناو و کورنکراوهی ناوی کتیبخانه (شه خسییه کان) ی
(کتیبخانهی گشتیی سلیمانی) ی، که له کتیبخانهی ئه م که سایه تییا نه
پیک هاتووه^۲:

۱- پۆلینکردنی کتیبخانهی گشتیی ههولیر له دوو به ش پیک دیت، کۆنه کانیا ن به پئی بابته کراوه: میژوو،
ئه ده ب، که سایه تی... که له گه ل ئاماژه به ناوی کتیبه کان، ناوی بابته کانیش نووسراوه، ههروه ها کۆمه لیک
کتیبیشیان به پئی سیستمی (دیوی) پۆلین کردووه، که بۆ ئه وانیش ژماره کانیا ن نووسراوه.
۲- ناوی ئه م که سایه تییا نه له کتیبخانهی گشتیی سلیمانی - شه خسییه کان، به م شیوهیه کورت کراونه ته وه
و له سه ره کتیبیکیا ن ئه م ناوه کورنکراوا نه و ژماره کانیا ن (کۆده کانیا ن) له سه ره نووسراوه.

کورنکراوه که ی	ناوی که سایه تی	کورنکراوه که ی	ناوی که سایه تی
ن.ک	نوری که ریم	ج.ف	جه مشید فوناد
ا.م	نازاد مه محمود	ف.ا	فهره ج نه حمهد
س.ر	سهردار ره شید	داراغا	غه فوور ره شید داراغا
ر.ن	ره شید نه جیب	م.ع	مه ممه د علی فهره ج
ک.ف	کاکه ی فله للاح	که مال ج	که مال جه لال غه ریب
ع.ج	عه بدوللا جه وه هر	عومه ر.م.س	عومه ر مه ممه د سالیج
م.م ^۱	موسلیج مسته فا جه لال	ف.ق	فهره یدوون قه فتان
قه زاز	ره فیه قه زاز	م.ف	مه ممه د که ریم فه تحوللا
حاکم قادر	حاکم قادر	ب.ن	به هادین نوری بابه علی
ناگرین	عه بدوللا ناگرین	م.ت	مه ممه د نوری توفیق
شهرعی	کاروان شهرعی	حاکم برایم	حاکم برایم
ش.ف	شاکر فه تاح	گ.ق	گوران قه ره داغی
ت.و	توفیق وه هبی	ج.ا	جه لال نه مین
س.ش	سه عید شه فیه ق	حاکم له تیف	حاکم له تیف
ز.ح.س	زانا حه مه سالیج	ت.ر ^۲	د.ته ها ره سوول
		ح.م ^۲	مه ممه د فه تحوللا

- ۱- به پیی ناوه که ی ده بی (م.ج) بی، به لام ناوه که ی به م شیوه یه کورت کراوه ته وه .
- ۲- له کتیبخانه ی گشتی سلیمان ی به (ط.ر) کورت کراوه ته وه، به لام نیمه به (ت.ر) کورتمان کردوه ته وه .
- ۳- کاتیک له م به شه دا کارمان ده کرد، کتیبخانه ی هندی له م که سایه تیانه، ناوه کانیمان کورت نه کرابوه وه و کؤد، یان ژماره یان لی نه درابوو، له به رنه مه به و شیوه یه ی سهر وه کورتمان کردونه ته وه .

له به شی دیارییه کانی کتیبخانهی گشتیی هه ولیر، ته نیا کتیبخانهی
چه ند که سایه تییه که مان به سه ر کردووه ته وه، که به م شیوه یه ناوی
ئه وانیشمان کورت کردووه ته وه:

۱. شه وکته شیخ یه زدین: ش.ش.شی

۲. نه ژاد عه بدوللا عه زیز: ن.ع.ع

۳. شه مال ئه حمه د: ش.أ

۴. نه ژاد عه زیز سورمی: ن.ع.س

۵. محه ممه د وه سمان: م.و

۶. تاریق جه مبارز: ت.ج

۷. شه مال حه ویزی: ش.ح

هه روه ها، له پی ناوی که مترین بوواردن و زورتین تۆمارکردندا، چه ند
ده زگایه کیش به پی لیستی چاپکراوه کانیان به سه رکراونه ته وه...

له هه مان کاتدا، که لک له ئینته رنیتیش وه رگیراوه، به لام ته نیا ئه و
کتیبانه وه رگیراون، که له چاپ و بلاوبونه وه یان دلنیا بووین، واته ئه و
کتیبانه ی، که له سه ر ئینته رنیت دابه زیون و چاپ نه کراون، وه رنه گیراون و
دانه نراون. له لایه کی دیکه وه، که لکمان له هه ندی کتیبفرۆشی ناو شاری
سلیمانی وه رگرتووه.

ده کری له و کاته دا، که له کتیبخانه یه کدا کارمان کردووه، کتیبیک، یان
چه ند کتیبیک به شیوه ی (خواستن) له دهره وه ی کتیبخانه کاندای بووین و
ئه مه ش به جوړیکی دیکه تووشی بوواردنی کردبین.

گرفته‌کانی ناماده‌کردنی بیبلیۆگرافیاى کتیبى کوردی

لیره‌دا به چەند خالێك گەرفتی ناماده‌کردنی بیبلیۆگرافیاى کتیبى کوردی به گشتی و ئەم بیبلیۆگرافیاى به تاییه‌تی، هه‌روه‌ها به‌شێك له‌ كێشه‌کانی کتیبى کوردی و کتیبخانه‌کانی کوردستان، ده‌خه‌ینه‌ روو:^۱

۱. نه‌بوونی کتیبخانه‌ی نیشتمانی، که ببێته‌ سه‌رچاوه‌ی هه‌موو چاپکراو و بلاوکراوه‌کان. بیگومان، له‌ زۆربه‌ی ولاتانی جیهاندا، کتیبخانه‌ی نیشتمانی هه‌یه، که ئه‌رشیفی نه‌ته‌وه‌یی و سه‌رجه‌م بلاوکراوه‌ و چاپه‌مه‌نیه‌کانی لێ هه‌لده‌گیریت...^۲

۲. له‌کاتی‌دا کتیبخانه‌ی نیشتمانی نییه، لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیده‌اره‌کانیش نه‌یان‌توانیوه‌ ئه‌رشیفی تاییه‌ت به‌ خۆیان پیاڕین، بۆ نمونه‌ هه‌ر یه‌ك له‌ حیزب و لایه‌نه‌ سیاسیه‌کان، شوینێکی تاییه‌ت به‌ ئه‌رشیفی خۆیان نه‌کردوه‌ته‌وه‌ تاكو بۆ کاری له‌مجۆره‌، که‌لکیان لێ وه‌رگیری.

۳. نه‌بوونی دامه‌زراوه‌، یان ده‌زگایه‌کی گشتیی تاییه‌ت به‌ بلاوکردنه‌وه‌ی کتیبی کوردی، که کتیبی هه‌موو ده‌زگا‌کانی کوردستان به‌ (باکوور، باشوور، خۆره‌لات و خۆرئاوا) ته‌نانه‌ت ولاتانی دیکه‌ش، بگریته‌وه‌.

۴. کتیبی کوردی له‌ هه‌موو لایه‌که‌وه‌ (عێراق، ئێران، تورکیا، شاخ، ئه‌وروپا...^۳) چاپ و بلاوکراوه‌ته‌وه‌، ئەمه‌ جگه‌ له‌وه‌ی، که چەند سالێك له‌

۱- زۆربه‌ی ئەم خالانه‌ هۆکارن له‌ بواردن و تۆمارنه‌کردنی کتیبدا.

۲- ئەگه‌ر ناوه‌ندی له‌مجۆره‌ هه‌بێت، له‌ سه‌ره‌تای ده‌ستپێکردنی کاره‌که‌وه‌، ده‌توانی مه‌زه‌نده‌ی ئاست و قه‌واره‌که‌ی بکه‌یت، چونکه‌ ئێمه‌ له‌و برۆایه‌دا نه‌بووین ئەم بیبلیۆگرافیاى به‌م شیوه‌یه‌ فراوان ببێت...

۳- به‌هۆی باری سیاسی کوردستان و دابه‌شبوونی به‌سه‌ر چەند ولاتێکدا، تاكو ئیستاش کتیبی (نه‌ینى - نافه‌رمى) چاپ و بلاوده‌کرێته‌وه‌...

دوای راپه پینی سالی ۱۹۹۱-هه، به جۆریکی دیکه و به بی پلانی زانستی و سانسۆریکی دیاریکراو، کتیب چاپ ده کریت.^۱

۵. له دوای راپه پینه وه، هیچ ناوه ندیکی حکوومی بایه خی تاییه تی به ئاماده کردنی (بیبلیۆگرافیا) نه داوه، واته به شیوه یه کی تاییه ت کار بۆ ئاماده کردنی (بیبلیۆگرافیا) نه کراوه... ئه مه جگه له وه ی ئاماده کردنی ببلیۆگرافیا له گه ل کتیبی دیکه دا جیاوازه، واته ئه رک و ماندووبوون و خه رچی و کاتی زۆرتی پیویسته، که چی به پیچه وانه وه، له لایه ن ده زگا کانی چاپه وه مامه له ی له گه لدا ده کریت...

۶. (ژماره ی سپاردن) و ISBN: له گه ل بوونی وه زاره تی په یوه نیدار - وه زاره تی رۆشنیری - و کۆمه لیک ده زگا و لایه نی به رپرسی ئه م بواران، هیچ هه ولێک بۆ ده سته به رکردنی ISBN بۆ کتیبی کوردی (به تاییه ت له باشووری کوردستاندا) نه دراوه؟ تاراده یه که له سه رده می پژی می پیشوودا، یه که جۆر و

۱- له چاپکردنی کتیبی کوردیدا، تا ئیستا سیستمی جیگری زانستی نییه و هندی کتیب هه یه، که هیچ بنه مایه کی (کتیب) ی تیدا نییه... له بهر ئه مه پیوسته (وه زاره تی رۆشنیری) سانسۆر، یان یاسا و ریسایه کی- بۆ نمونه له ناوانی کتیبدا- هه بیته، به تاییه ت بۆ ئه که سانه ی، که سه ره بخۆ و له ده ره وه ی ده زگا بلۆکه ره وه کاند، کتیب بلۆکه ده که نه وه، چونکه تا کو به ئیستا که ش ده گات (ناونیشانی کتیب) یه کێک له کێشه کانی کتیبی کوردیه...

۲- ISBN: کورتکراوه ی (International Standard Book Number) واته (ژماره ی جیگری نیۆده وله تی کتیب)، که به زمانی عه ره بی به (ردمک- الرقم الدولي المعیاری للکتاب) ی بۆ دانراوه... ئه م ده زگایه له سالی ۱۹۷۰ دامه زراوه و له ۱۹۷۲-هه ده ست به کاربووه. یه کێک له سیستمه نیۆده وله تییه کانه، که هه موو که سیک له رینگه ی ئه م ژماره یه وه ده توانی زانیاری له باره ی سه رچاوه کان په یدا بکات. ئه م کۆده، وه که ئه و (پیناس- هه ویه) یه، که به هه ر مۆفیک ده دریت و تیدا هه موو زانیارییه کی له باره وه ده نووسریت. سه ره تا کۆده که له ده ژماره پیک هاتووه و ئیستا بووه به ۱۳ ژماره. ئه م کۆده، له چوار به ش پیک هاتووه: چوار ژماره ی یه که می کۆدی (ولات، زمان، ناوچه یه کی دیاریکراوه...)، که کتیبه که ی ئی ده رده چیت - بۆ نمونه ئێران ۰۹۶۴ و تورکیا ۰۹۷۸- ژماره ی دوای ئه میش کۆدی ده زگای بلۆکه ره وه که یه، چوار ژماره ش تاییه تن به کۆدی کتیبه که، دوا ژماره ش ژماره ی وردبینییه... بۆ زانیاری زۆتر بپوانه:

www.isbn.org & http://ejabat.google.com/ejabat/thread?tid &
http://ar.wikipedia.org/wiki

شوینی (ژماره‌ی سپاردن) هه‌بوو... که ئه‌ویش له سه‌ره‌تای هه‌فتاکانه‌وه ده‌ستی پیکردوو و پێش ئه‌وه‌یش، چاپکردنی کتیب (په‌زامه‌ندی) یه‌کێک له ده‌زگا به‌رپرسه‌کانی پێویست بوو. دوا‌ی راپه‌رین و ته‌نانه‌ت هه‌تا سالی ۲۰۰۸‌ییش، نه‌توانراوه سیستمیکی یه‌کگرتویی بۆ دابنریت. پیمان وایه ئه‌گه‌ر یه‌ک ناوه‌ندی په‌یوه‌ندیدار و به‌رپرس بۆ هه‌ردوکیان هه‌بیت، ئه‌وا هه‌ر له سه‌ره‌تاوه ده‌توانی ئاست و قه‌واره‌ی کاره‌که‌ت دیاری بکه‌یت، که به‌داخه‌وه وه‌ک پێویست نییه.^۱ ئه‌گه‌ر له سه‌رده‌مه‌کانی پێشتریش هه‌ولێ بۆ نه‌درابیت، ده‌بوا‌یه له دوا‌ی راپه‌رین، یان هه‌ر هه‌یچ نه‌بیت له دوا‌ی پرۆسه‌ی ئازادی عێراق - ۲۰۰۳- و بوونی کورد له په‌رله‌مانی عێراقدا، هه‌ولێ بۆ بدریت، چونکه بوونی ئه‌م مه‌رجه له کتیبی عێراق به‌گشتی و کوردستان به‌تایبه‌تی، به‌ره‌و ئاستیکی زانستی و باشتری ده‌بات.

۷. هه‌رچه‌ند هه‌ولێ زۆر دراوه (کتیبی کوردی) مه‌رج و پێداویستی زانستی تیدا بیت، به‌لام تا‌کو به‌ ئه‌مرۆکه‌ش ده‌گات، ئه‌م پرسه‌ نه‌ته‌وه‌یه به‌ ته‌واوی نه‌گه‌یشته‌وه‌ته ئاستیکی زانستی... بێگومان ئه‌مه‌ش کاریگه‌ری خراپی بۆ سه‌ر ئاستی (کتیبی کوردی) ی به‌تایبه‌تی و (پۆشنه‌یری کوردی) به‌گشتی هه‌یه...^۲

۱- ته‌نانه‌ت له ولاتانی دراوسێشدا زانستی کتیب به‌شێوه‌یه‌ک پێشکه‌وتوو، که توانراوه (داتا‌به‌یس) ی بۆ ئاماده‌ بکریت، که ئه‌گه‌ر هه‌ر زانیاریه‌کی له‌باره‌ی کتیبه‌که‌وه (وه‌ک: ISBN، ناوی کتیب، ناوی نووسه‌ر...) پێده‌یت، به‌شێوه‌یه‌کی راسته‌وخۆ کۆدی پۆلێنی کتیبه‌که‌ت بۆ دیاری ده‌کات. به‌پێی ئه‌و کتیبانه‌ی، که له به‌رگ و به‌شه‌کانی ئه‌م بیلێۆگرافیا‌یه‌دا تۆمار کراون، چه‌ند شوێنێکی به‌رپرس، یان په‌یوه‌ندیدار به‌ کتیبه‌وه هه‌بون، وه‌ک: (وه‌زاره‌تی کاروباری شیمال- کاروباری ژوورو) و (وزارة الثقافة والأعلام). هه‌روه‌ها پیموا‌یه کتیبی (ژماره ۴۰) ی ئه‌م به‌رگه‌، یه‌که‌م کتیبی کوردی بیت، که ژماره‌ی سپاردن (۴ی سالی ۱۹۷۱) ی وه‌رگرتوو. به‌هۆی به‌دواداچوونه‌کانمان، له سه‌ره‌تای ۲۰۰۸‌وه ژماره‌ی سپاردن یه‌کخراوه، واته ژماره‌کان دووباره‌ نه‌بوونه‌ته‌وه، چونکه پێش ئه‌و میژوووه و به‌هۆی ئه‌وه‌ی، که پێشتر و له‌دریژه‌ی دوو حکومه‌تی و دوو ئیداره‌یه‌یه‌وه، (هه‌ولێ و ده‌وک) به‌ جیا و (سلێمانی) ییش به‌ جیا، ژماره‌ی سپاردنیان داوه، هه‌روه‌ک دواتر ده‌رده‌که‌وتت له‌ سالی‌نکا ژماره‌یه‌ک به‌ دوو کتیب دراوه.

۲- بۆ نمونه کتیب هه‌یه له‌لایه‌ن دوو که‌سه‌وه و به‌ دوو شێوه و ناوێشانێ جیاوه، بۆ سه‌ر زمانی کوردی وه‌رگێردراوه؟! هه‌روه‌ها کتیب هه‌یه هه‌ر به‌ ئامێری کۆپی، چه‌ند دانه‌یه‌کی لێ چاپ کراوه!؟

۸. نەبوونی لیست و داتای تەواو لە لایەن دەزگاکانی چاپ و
بلاوکردنە وەو. هەرچەند زۆریک لە دەزگاکان، لیستی چاپکراو و
بلاوکراوەیان هەیە - هەندیکیان هاوکاریشیان کردم - تەنانەت هەندیکیان
بیبلیۆگرافیای تایبەت بە بلاوکراوەکانی خۆیشیان ئامادە کردوو، بەلام
دەزگا هەبوو تەنانەت لیستی چاپکراوەکانی خۆیشی ئامادە نەبوو؟!
هەرۆهە دەزگامان بەسەرکردوو تەو، کە دانەیهکیان لە چاپکراوەکانی
خۆیان وەك ئەرشیف هەلنەگرتوو.

۹. ناسنامەی کتیب: تا ئامادەکردنی ئەم ببلیۆگرافیایەش، زۆریک لە
دەزگا و کەنالەکانی بلاوکردنە وەو کتیب، بایەخی تەواو بە ئامادەکردنی
ناسنامە (هویە)ی کتیب نادەن. لە زۆر کتیبدا: نۆبەتی چاپ، ناوی چاپخانە،
شوین (شار)، سال... نانوسن، کە ئەمەش لە هەندێ کاری وەك دۆزینە وەو
ئەو کتیبانە، کە چاپی دوو م و سییە میان هەیە، کیشەیی زۆریان بۆ
درووست کردین.^۱

۱- ئەمە وایکردوو، کە لە ئامادەکردنی هەندێ کتیبدا، هەلە بکەین، یان چەند جارێک ناوەڕۆکیان بۆ
بنووسینە وە دواتر بە هۆی ئەو، کە تەنیا لە چاپی یەكەمدا ناوەڕۆکمان دانارە، لابریت.

۱۰. هه‌ندی له کتیبخانه‌کان پێگه‌ی بردنه‌ ده‌ره‌وه‌ی کتیبی زۆر ناده‌ن... که ئه‌مه‌ش بۆ خۆی یاسا و پێسایه‌کی تایبه‌ت به‌ کتیبخانه‌ گه‌شتیه‌کانه‌، ئه‌مه‌ش له‌ سرووشتی کاره‌که‌ی ئی‌مه‌دا، گرفتیی زۆری بۆ درووست کردین، چونکه‌ ئه‌م شیوازه‌ له‌ نووسینه‌وه‌ی کتیبدا، له‌ناو کتیبخانه‌کاندا ناکریت، ئه‌گه‌ر بشکریت ئه‌وا له‌ پۆژیکدا له‌ چه‌ند دانه‌ کتیبیک به‌ولاره‌ کاری زۆرترت بۆ ناکریت، ناشکریت بۆ چه‌ند دانه‌ کتیبیک هه‌موو جاریک بچیه‌ کتیبخانه‌کان و دیسان بیگێریته‌وه‌ بۆیان، به‌راستی ئه‌مه‌ کاره‌که‌ی زۆر دواخست و گرانه‌تری کرد...

۱- ئه‌م گرفته‌ بۆ که‌سیک، که‌ پۆژانه‌ (۷-۹) کارژیر ده‌وامی فه‌رمی هه‌بیته‌، زۆر زه‌حمه‌ته‌، له‌لایه‌که‌وه‌ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌و کاته‌دا، که‌ ئه‌م ده‌وامی هه‌یه‌، کتیبخانه‌ و ده‌زگا‌کان کراوه‌ن، له‌ کاتیکیشدا، که‌ ئه‌م له‌ پشوو‌دايه‌، وه‌ک پۆژانی هه‌ینی و شه‌مموان و دوا‌ی کارژیر ۳-۴ی دوا‌ی نیوه‌پۆ، ئه‌و شوپانه‌ش داده‌خرین؟

چۆنىتىلى نووسىنە ۋە ناساندنى كىتەپكە

لېرەدا بە چەند خالىك وردەكارى و چۆنىتىلى نووسىنە ۋەى (ناسنامە) و
(ناۋەرۆك)ى كىتەپكە دەخەينەپروو:

۱. ئەگەر كىتەپكە چاپ نە كرابىت دانەنراۋە، واتە ھەندى لە ۋ كىتەپكە،
كە لە رېگەى پرىنتە ۋە لە كىتەپخانە كاندا بوون، ۋەرنە گىراون، ھەروەھا نامە
ئە كادىمىيە كان، يان ھەر جۆرە نووسراۋە يەكى دىكە، كە لە كىتەپخانە كاندا
ھەبوون، تۆمار نە كراون، چونكە ئەم پىرۆژە يە تەنبا كارى لە سەر (كىتەپ)
كردوۋە، ئەو جۆرە نووسراۋە نەش تاكو (چاپ) نە كرىن، ناۋىشانى (كىتەپ)
ناچىتە پالىان.

۲. ھەر كىتەپكە ناۋەرۆكى ھەبوۋىت و بە ھەر ناۋىكە ۋە نووسراۋىت (پىرست،
ناۋەرۆك، ناۋەرۆك، نىۋەرۆك، ناۋاخن، سەرباس...) لە سەر تە بوۋىت، يان لە
كۆتايى كىتەپكە دا، لە نووسىنە ۋەى ناۋەرۆكدا نووسراۋە تە ۋە.

۳. دەكرى لە نووسىنە ۋەى ناۋەرۆكى ھەندى كىتەپكە، بە تايبەت ئەۋانەى
خۆيان ناۋەرۆكىان بۆ ئامادە نە كراۋە، بە ھۆى لاپەرە ھەلدانە ۋە ۋە، چەند
ناۋىشانىك بوۋاردراۋىت. ھەروەھا ھەندى جارېش بە ھۆى ناۋىشانى زۆر و كورتى
باسەكانە ۋە، ناچار بوۋىن چەند ناۋىشانىك ھەلبىزىرىن و ھەندىكىان نە نووسىنە ۋە.

۴. لەگەل نووسىنە ۋەى ناۋەرۆكى ھەر كىتەپكە ئەگەر كە موكرى، يان
لە بىرچوون و ناتەۋاۋىيەك، يان ھەلەى تايپ لە بوونى ناۋەرۆكى كىتەپكە
ھەبوۋىت، چاكامان كردوۋە و لەگەل ناۋەرۆكە كەى خۆيدا نووسىمانە تە ۋە.

۵. زۆر و كەمى لە نووسىنە ۋەى ناۋەرۆكدا، لە ۋە ۋە نە ھاتوۋە، كە زۆر،
يان كەم بايەخمان بە كىتەپكە تايبەت داۋىت، بەلكو ھەندىك كىتەپ بە چەند
ناۋىشان و بە شىك، مەبەست و ناۋەرۆكى كىتەپكە يان بە دەستە ۋە داۋە، لە
كاتىكدا لە نووسىنە ۋەى ناۋەرۆكى ھەندىك كىتەپكە، بۆمان نە كراۋە، كە بە
چەند ناۋىشانىك بىناسىن... لە بەرئەمانە مەرج نىيە قەۋارەى كىتەپكە — لە
روۋى كەم و زۆرى لاپەرە ۋە — پەيوەندى بە زۆرى كەمى ناۋەرۆكە كانىانە ۋە

هەبیت. لە سەرەتادا زۆرتەر ناوەرۆکمان دەنوسییەو، بەلام دواتر و بەهۆی
پیشکەوتنی کتیبی کوردییەو، کەمتر. لەگەڵ ئەمەشدا و تاكو سالی
۲۰۱۰یش، ئەوانەى، کە لە بابەتی زۆر پێک دەهاتن، ناچاربووین، کە
زێدەرۆی لە نووسینەوێ ناوەرۆکی هەندیکیاندا بکەین. هەرۆهە لە
سەرەتادا، لە نووسینەوێ ناوەرۆک، یان ناویشانەکاندا، هەر چۆنیک بوايە
بە هەمان شێوێ دەنوسرانەو، بەلام کاتیک زانیمان پرۆژەکە زۆر فراوان
بوو، ناچاربووین لە هەندێ شوێندا کورتیان بکەینەو، یان هێمای (۰۰۰) بۆ
تەواکردنی ناویشانەکان دابنێین، بە مەرجیک لە بايەخى بابەتەکان کەم
نەکاتەو. ئەمە لە کاتیکدايە ئەگەر نوسەر لە نووسینەوێ ناوەرۆکدا خۆی
بە کورتی ناویشانەکەى نوسى بێت و مانا و مەبەستەکەى ناتەواو بوویت،
بابەتەکەمان دۆزیووەتەو و ناویشانەکانمان بۆ تەواو کردوو. هەرۆهە
ئەگەر نوسەرەکان بە دوو جۆر ناویشانیان - لە شوێنى خۆى و ناوەرۆکدا -
بە جیاواز نووسى بێت، کامیان مانا و مەبەستى بابەتەکەى تەواوتر بە
دەستەو دابیت، ئەومان هەلبژاردوو.

۶. لە نووسینەوێ ناوەرۆکی ئەو کتیبانەى، کە بابەتی زۆر و
هەمەجۆریان تیدا بوو، زۆرتەر ئەو ناویشانەمان نوسيووەتەو، کە تايبەت
بوون بە تەوهرى سەرەکی بيبليۆگرافياکە، چونکە دانانى ئەو جۆرە
کتیبانەمان بە باشتر زانیو و هەرامۆشکردنیا. ئەوانەشى، کە بابەتی
زۆر کەمیان تیدا بوویت، ئەوا ناچاربووین فەرامۆشيان بکەین. هەرۆهە ئەو
کتیبانەى، کە نە ناوەرۆکیان هەبوو و نە ناویشانیان تیدا بوو، یان
ناویشانەکان ژمارە، یان هەر نووسینیکى دیکە بوون، کە مانا و مەبەستى
کتیبەکەیان دەرنەخستوو، ناچار لە رێگەى (پیشەکى)، یان هەر
نووسینیکى دیکەى ناو کتیبەکەمان وەرگرتوو، ئەگەر ئەمانەش هێچیان
نەکرابن، ئەوکات خۆمات کورتەيەکمان لەسەر نوسيو. هەموو هەلبژاردنیک
لە نووسینى پیشەکى، یان کتیبیک لە پړوى پڼووسەو یەخراو، بەلام
لەبارى فۆرم و شێوازەو دەستکاری نەکراو.

۷. مەرج نىيە بۆ ھەر كىتەپكە، كە چەند جارىك چاپ كراو، ھەموو چاپەكانمان دەست كەوتىپت، بەلكو ھەر چاپىكمان پەيدا كىردىپت، لەسەر ئەو چاپە كارمان كىردووە و بە پىي كىتەپكە، زانىرىيەكانمان نووسىووەتەو، كەواتە ھەر تۆرە چاپى كىتەپكمان گىر كەوتىپت، لەو سالەدا دانراو، كە چاپەكەى تىدا كراو، ئەگەر رىش نۆرەى چاپەكانى دىكەمان دەست كەوتىپت، ئەوا كاميان زووترىن چاپ بوويپت، (ناوەرۆك) لەگەل ئەودا نووسراووەتەو. زۆرەى ئەو كىتەپانەى، كە چاپى دووھەمىيان ھەيە، ناوەرۆكى چاپى دووھەممان بۆ چاپى يەكەم دانراو، بىگومان بەپىي پلان و شىوازى ئامادەكردنى ئەم بىبلىوگرافىيە، (ناوەرۆك) تەنبا بۆ يەك چاپيان دەنووسرىتەو، كاتىكىش جىوازى لە (ناوەرۆك)دا ھەبوويپت، ئەگەر جىوازىيەكە كەم بوويپت، (ناوەرۆك)ى چاپى دووھەممان بۆ چاپى يەكەم بردووە، ئەگەر جىوازى زۆرىش لە (ناوەرۆك)دا ھەبوويپت، ئەوكات بۆ ھەردووكان نووسراووەتەو. جگە لە چاپى يەكەم، چاپەكانى دواى ئەو، لە شوپىنى خۇيان -سال- بەبى ناوەرۆك دانراون، ھەروەھا ئەمەشمان بۆ نووسىووە: بۆ زانىارى زۆرتىر، بروانە كىتەپى ژمارە؟ كە ژمارەى ئەو چاپى كىتەپەيە، كە (ناوەرۆك)لەكەى بۆ نووسراووەتەو.

۸. لە نووسىنەوھى ناوەرۆكد، لە نىوان ناونىشانەكاندا ئەم ھىمايەمان (/) لە وىرگول (فارىزە)، يان خال پى باشتر بوو. ھەروەھا، نىشانە و ھىماكانى وەك: (۱، ۲، ۳)، يان (أ، ب، ج)، يان باسى يەكەم، باسى دووھەم... بەزۆرى لابران و تەنبا ناوى بابەتەكانيان نووسراووەتەو. كەمترىن وىرگول (،) بەكارھاتووە و بەزۆرى كراون بە (-) و لە نووسىنى نىشانەى نىوان پۆژ و مانگ و سالىشدا، ھەر ئەم نىشانەيە (-)مان بەكارھىناو.

۱- زۆر كەم ھەيە (چاپى دووھەم) بە ھەمان شىوھى (چاپى يەكەم) چاپ بكرىو، بەلكو كىتەپ، كە چاپ دەكرىتەو، باشتر و فراوانتر دەكرىت. بۆ ھەندىكىشيان پەراويزمان نووسىو.

۹. بریارمان دابوو له ساله کانیشتدا به پیی (ژماره ی سپاردن) پیکیان بخهین، به لام چونکه له سالی ۲۰۰۸هـ وه ژماره ی سپاردن یه ک خراوه، وازمان لی هینا. دواتر کتیبی هه ر سالی کمان به پیی (تیپ^۱) له کان پیز کرد.

۱۰. ویستمان له بری ئه وه ی بۆ هه ر کتیبیک ناوی ده زگا کانی چاپ و بلاوکردنه وه بنووسینه وه، ژماره یان بۆ دابنیین، به لام له بهر ئه وه ی ده زگا کان زۆربوون، ناچار بوون وه ک خو یان بیان نووسینه وه.

۱۱. هه ر کتیبیک له سه ر ئه رکی نووسه ر چاپ کرابیت، یان هیچ ئاماژه یه کی پی نه کرابیت، هیچمان بۆ نه نووسیوه. ئه و کتیبانه شی، که له سه ر ئه رکی که سایه تیه کان چاپ کرابن، هه ر له په راویژدا ئاماژه یان پی کراوه.

۱۲. ئه و کتیبانه ی له لایه ن به رپۆه به ریتی و به رپۆه به رایه تیه کانی وه زاره تی رۆشن بیریه وه چاپ کراون، هه رچه ند هه ولی زۆرمان داوه، که ناوه کانیان وه ک خو یان بنووسینه وه، که ده کرئ بۆ زۆتر وردبوونه وه لی، به پیی (شوینی چاپ) له کانیان جیا بکرینه وه، واته ئه و کتیبانه ی، که شوینی چاپیان (هه ولیر) ه، ئه و یه کی که له چاپ کراوه کانی به رپۆه به رایه تی چاپ و بلاوکردنه وه، یان خانه ی وه رگێرانی هه ولیر و بۆ (سلیمانی) یش به هه مان شیوه^۲.

۱۳. هه ندی له و زانیارییه ی، که گومانمان لی هه بووه، نیشانه ی پرسیارمان له شوین، یان له ته ک زانیارییه که دا داناوه، هه روه ها شوینی ئه و زانیارییه ی، که له بهر ده ستدا نه بوون، به هه مان شیوه.

۱۴. ئه گه ر له دیاریکردنی قه واره ی کتیبیکدا هه له ی چه ند سانتیمه تری تیدا بیت، ئه و دیاره کۆپی کتیبه که مان له بهر ده ستدا بووه و قه واره ی ئه و

۱- به دهستی ئه نقهست (تیپ) نووسراوه نه ک (بیت)، چونکه وشه که له (تایپ) هه وه هاتوه.

۲- هه روه ها، به هۆی گۆرانکارییه ئیداری و کارگێرییه کانی حکومه تی هه ری می کوردستان و بوونی دوو ئیداره و تیکه لکردنه وه ی ئه م دوو ئیداره یه ... له م چه ند ساله دا، گۆرانکاری به سه ر ناوی ئه م ده زگایانه دا هاتوه، که ئیمه هه ولمان داوه به پیی کاتی کتیبه که، بینووسینه وه. به تاییه ت (به رپۆه به رایه تی گشتی رۆژنامه نووسی و چاپ و بلاوکردنه وه) ی هه ولیر، که له م سالانه دا چه ند گۆرانکارییه ک به سه ر ناوه که یدا هاتوه. جیی ئاماژه پیکردنه، له سه ر به رگی هه ندی له بلاو کراوه کانی (ده زگای وه رگێرانی) ی هه ولیر، نووسراوه: ده زگایه کی ئه هلییه ...؟!

(کۆپى)بىه مان ديارى كردوه، كه له بهر دهستاندا بووه، ههروهها هه ندى كتيب، كه (ته جليد) بوون، بۆ ئه وانيش نه توانراوه قه واره ي ته وايان ديارى بكه ين. هه موو ئه و كتيبانه ش، كه هيج قه واره يه كيان بۆ ديارى نه كراوه و ته نيا نيشانه ي پرسىار دانراوه، ئه وه دياره به (سكان) به رده ستمان كه وتوون، يان له ئينته رنيته وه وه رگىراون.

۱۵. له نووسىنى ناوى كتيبه كۆنه كاندا، ئه وه نده ي توانراييت و له فۆنتى كۆمپيوته ردا هه بووييت، ئه و سه رو بۆرانه شمان داناوه ته وه، كه له سه رده مه كانى خۆياندا به كارها تون، ته نانه ت ئه گه ر هه له، يان هه ر شتيك له ناو نيشانى كتيبه كاندا هه بووييت، ده ستكارى نه كراون. جگه له ناوى كتيبه كان، هه موو نووسينه كانى ديكه به فۆنت و پيئووسى ئيستا نووسراونه ته وه، ته نيا ناوى چاپخانه، يان ئه گه ر باه تيك به زمانى عه ره بى، يان هه ر زمانىكى ديكه هه بووييت، به فۆنتى خۆى نووسراوه ته وه و ده ستكارى نه كراوه. ئه گه ر ناو، يان ناو نيشانىك له برى كوردى به فۆنتى عه ره بى نووسراييت، ئه وا ئه و يش بۆ فۆنت و پيئووسى كوردى وه رگيردراوه.^۱

۱۶. ئه گه ر (سال) له گه ل ژماره ي سپاردندا دانراييت، ئه وا له و ساله دا دانراوه، ئه گه ر واش نه بووييت و له هه ر شوينىكى ديكه دا سالى چاپه كه ي بۆ نووسراييت، ئه و ساله ي بۆ دانراوه... ئه گه ر له هيج شوينىك سالى له سه ر نه نووسراييت، ته ماشاى كۆتايى (پيشه كى)، يان هه ر وته يه كى سه ره تاى كتيبه كه كراوه، ئه گه ر سالى له ژيڤدا نووسراييت، ئه وا له و ساله دا دانراوه... ئينجا ئه گه ر له هيج شوينىكدا سالى له سه ر نه بووييت، ئه وكات له (ناديار- بى سال) دا واته له كۆتايى كتيبه كاندا دانراوه.

۱- بۆ نمونه له نووسىنى ناوى (محمد و موحه مه د و محه مه د) دا نايه كچوونى هه يه و هه موويان كراون به (محه مه د). ههروهها (حوسين، حسيين، حسه ين) كراوه به (حسيين) و (په واندر، په واندرز...) كراوه به (پواندر)، (على) بووه به (عه لى) و به م شيويه هه موو ناوه كان كراون به كوردى و پيئووسى كوردى، ئه گه ر له ناو نيشانى كتيبدا بووييت، ده ستكاريمان نه كردوه.

۱۷. ئەو كىتابىنى، كە لە ئىران چاپ كراون، ناچار بووين^۱، كە بەپىي جياوازي (۶۲۱) ژمارە، لە گەل سالى زايىنىدا، يەكسانيان بگەينەو^۲.
۱۸. ئەگەر لە پەراويزدا، و تراپىت (ناو)ى كىتابە كە لە سەر بەرگى دواو بە زمانى عەرەبى، يان ئىنگلىزى نووسراو، ئەوا مەبەست تەنيا لە ناو كىتابە كە يە، ئەگەر ريش (ناسنامە) و تراپىت، ئەوا مەبەست لە كەمىك وردەكارى ناو نووسەر و دەزگای چاپ و ئەمانە يە.
۱۹. نووسەر چ ناو نىشانىكى بەكارهينابىت، بە هەمان شىوہى خوى دانراو تەوہ وەك: يەكەم بەش: بەشى دووہم... ھەر ھەما ئەو شىوازە، كە نووسەران ناو نىشان و ناو ھەرۇكيان پىنووسىو تەوہ، دەستكارى نەكراون و تەنيا لە پرووى پىنووسەوہ پىك خراون، واتە شىوازي نووسىن لە لای نووسەران دەستكارى نەكراو، تەنيا لە پىنووسدا يەكخراون.
۲۰. ھەر كىتابىك نەكە وتبىتە بەردەستمان و خۆمان ناو ھەرۇك و ناسنامە مان بۆ نامادە نەكردبىت، دانەنراو^۳.
۲۱. جگە لە كىتاب، ھىچ جۆرە بلاو كراو يەكى دىكە دانەنراو، تەنانەت ھەندى بلاو كراو، كە لە كىتابىشەوہ نزيك بوون^۴، ھەر دانەنراون.

۱- بىگومان سەرى سالى زايىنى لە گەل سەرى سالى كۆچى ھەتاويدا، ۲ مانگ و ۲۱ رۆژ جياوازيان ھەيە، واتە كاتىك ۲۰۱۲ دىت ھىشتا ۱۳۹۰ى كۆچى ھەتاويە، چونكە لە نەورۆزدا سەرى سالى كۆچى ھەتاوى نوئ دەبىتەوہ و دەبىت بە ۱۳۹۱، بىگومان ئەمەش ئەم جياوازيە دروست دەكات... بەپىي پەراويزى دواتر، سالەكان ديارى كراون و مانگەكان فرامۆش كراون.

۲- ئەمسال، كە ۲۰۱۳ زايىنى و ۱۳۹۲ى كۆچى ھەتاويە، كاتىك (۶۲۱) ژمارە لە (۲۰۱۳) كەم دەكەيتەوہ، (۱۳۹۲) دەمىنيتەوہ، ئەوكات سالى كۆچى ھەتاوى دەردەچىت: ۲۰۱۳-۶۲۱=۱۳۹۲. ھەر ھەما بە پىچەوانەوہ كاتىك (۶۲۱) ژمارە لە گەل سالى كۆچى ھەتاوى كۆبكرتەوہ، سالى زايىنى دەردەچىت: ۲۰۱۳=۶۲۱+۱۳۹۲

۳- تەنيا چەند كىتابىكى زۆر كەم - بىگومان ديارە بايەخى تايبە تيان ھەبوو - و لە شويى خويدا نامازەمان پى كرددون.

۴- بۆ نمونە (رۇقار)، كە بلاو كراو يەكى تايبەت بە كەسايە تيبەكانە و (دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم) دەرى دەكات و تارادە يەكى زۆرىش لە ئەم بىبلىوگرافيا يەوہ نزيك بوو، چونكە (كىتاب) نەبوو، دانەنراو. ھەر ھەما ئەو كىتاب و نامىلكانەى كۆرى زانيارى كورد و عىراق، كە جگە لە گۆقارە كە ھەندىكيان وەك كىتاب و نامىلكە بلاو كراو تەوہ، دانراون.

۲۲. ئەو كىتابىنىڭ نامى ئۇ پاشىكۆياندا زنجىرە كىتابى دەزگايى بىلەن بىرگە رەھبەر تىدا بوو، ژمارى ئۇ چەند لاپەرەيە لىستى چاپىراۋەكان، ۋەك لاپەرەيە كىتابىگە ئەژمار نەكرەۋە.

۲۳. بىلەن بىرگە رەھبەر (سەيدىيان) لى شارى (مەھاباد)، لى سالانى دواي شۇرپى گەلانى ئىران (۱۹۷۹)، كۆمەلنىڭ كىتابى چاپ كىردۈۋە، كە لى بەر ھەر ھۆيەك بىت، ھىچ جۆرە دەستكارىيەكى نەكرەۋەن ۋە ھىچ ئامازەيەكىشى لى سەر دانەنەن، تىبىنىمان بۇ ھەندىكىيان نوسىۋە. ھەرۋە ھەر رەنگە لى سالانى دواي راپەرىنى ۱۹۹۱دا، ھەندى كەس ۋە لايەن، كارى كۆپىكرەن، يان بىلەن بىرگە رەھبەر چەند دانەيەكىيان بۇ ھەندىك كىتاب كىردىت، كە لى ناسنامەي كىتابىگاندا، ھىچ ئامازەيەكىمان بە شۇيىنەنە نەكرەۋە، ئەگەر شۇ زۆر دىنەن بويىن لى، بە تىبىنى ئامازەمان پىكرەۋەن.

۲۴. لى ساغىكرەنەۋەي ناۋى نوسەر ۋە رەگىرەدا، ھەۋلى زۆرمان داۋە، چۈنكە لى ھەندىك كىتابى بە تەۋاۋى ئامازەيان پى نەكرەۋە، ھەرۋە ھەندى كىتابى ۋە رەگىرەداۋىش، زانىارى تەۋاۋى لى سەر نەبوۋە، لى بارەي ئەۋەي، كە ئايا لى چە زىمانىكەۋە ۋە رەگىرەداۋە، يان چەند قۇناغى ۋە رەگىرەپانى ھەبوۋە... ئەۋەندەي تەۋانراي، ھەۋلى ساغىكرەنەۋەي ئەم زانىارىيەنە دراۋە. ۱ ھەرۋە ھەر لى ئامازەكرەن بە (ۋە رەگىرەپان بۇ سەر زىمانى كوردى)دا، بە پىۋىستىمان نەزىنەۋە، كە بۇ ھەر كىتابىك بىنوسىن (ۋە رەگىرەپانى بۇ سەر زىمانى كوردى)، بەلكو تەنەن نوسىۋەمانە (ۋە رەگىرەپانى لى فارسىيەۋە، يان ۋە رەگىرەپانى لى ە رەبىيەۋە)، ۋە دوا ۋە رەگىرەپان بۇ سەر زىمانى كوردىيە ۋە بەم شىۋەيە...

۲۵. كىتابىك ئەگەر لى سالى ۲۰۱۱يشدا چاپ بوۋىت، بەلام لى سالى ۲۰۱۰، يان زۆتر ژمارەي سىپاردنى ۋە رەگىرەپانى ۋە كەۋتەبىتە بەردەستىمان،

۱- تەنەنەن لى پىناۋى ساغىكرەنەۋەي ناۋى نوسەر، يان ۋە رەگىرەپانى ھەندى كىتابىدا، تەۋاۋى كىتابىگەمان تاۋوتى كىردۈۋە، كە ھىشتا ھەندى زانىارى بە نادىارى ماۋنەتەۋە... بۇ ھەندىكىيان سەرئىچ ۋە پەراۋىزىمان نوسىۋە، بىگومان ئەم خالە لى ئامادەكرەن لىستى (نوسەر ۋە رەگىرەپانى)يشدا بە ھەمان شىۋەيە.

دامان ناوه، ھەروەھا بۆ چەند كۆتۈپك نەبىت، كە (ئامادە كۆردن) مان بۆ
نوسىيوە، ئەگەرنا بۆ ھەمووى (نوسىن) دانراوہ.
لە دامىنى ئەم خالانەدا، بە پىويستى دەزانىن بنوسىن، كە كاتى ئەوہ
ھاتووە زۆرىك لە كۆتۈپى كۆتۈپخانە گشتىيەكان، كۆپى، يان سگان بگرىن،
چونكە زۆربەيان كەلكى بەكارھىنانيان نەماوہ.

شیوازی پۆلینکردن و جیاکردنه‌وه‌ی کتیبه‌کان

له پێشتردا ئه‌وه‌مان بۆ پوون بووه‌وه، که له پۆلینکردن و جیاکردنه‌وه‌ی کتیبی کوردیدا، کیشی گه‌وره‌مان تووش ده‌بیست، به تایبەت له ئاماده‌کردنی بیبلیۆگرافیا‌ی پۆلینکراودا، چونکه زۆریک له کتیبه کوردیه‌کان له بابەتگه‌لی تیکه‌ل و جیاواز دواون، ئەمەش به جۆریکی دیکه، دانان و لابردن و پۆلین کردنی هه‌ندی کتیب، ئەستهم و گرانتر ده‌کات. به واتایه‌کی دیکه هه‌ندی له کتیبه کوردیه‌کان، به شیوازیکی وا نه‌نوسراون، که خانه‌یه‌کی (پۆلین-تصنیف)ی تایبەت وه‌ریگرن، ئەمەش واده‌کات، که تووشی گه‌رفتی پۆلین بیه‌ین و نه‌توانین ته‌واوی کتیبه‌کان به شیوه‌یه‌کی زانستی پۆلین بکه‌ین؟^۱

له پیناوی پۆلینکردنی کتیبه‌کانی نیو ئه‌م بیبلیۆگرافیا‌یه، تووشی گۆرپانکاری و ئاسته‌گی زۆر بووین... هه‌روه‌ها له‌و به‌شیه‌ی، که چاپ کرا، پشتمان به‌ چه‌ند سه‌رچاوه‌یه‌ک به‌ست و کتیبه‌کانمان پۆلین کرد و ۴۱۲ کتیبی تیدا کۆکرایه‌وه. به‌هۆی ئه‌وه‌ی، که له چه‌ند شوینیکدا ئاماژه‌مان به جیاوازی بابەت کردووه له کتیبه کوردیه‌کاندا، گه‌یشتی نه‌ ئه‌و ئه‌نجامه‌ی به‌شیوه‌یه‌ک پۆلینی بکه‌ین، که کتیب دووباره‌ بیه‌تته‌وه، واته کتیبیک، که له چه‌ند بابەتیک جیاواز پیک هاتووه، له هه‌موو ئه‌و به‌رگانه‌ دابنریت، که په‌یوه‌ندی پینانه‌وه هه‌یه. هه‌رچه‌ند ئه‌م پلانه‌مان جیبه‌جی کرد و ئه‌رکیکی زۆرمان له‌گه‌ل کیشا، دواتر بۆمان ده‌رکه‌وت، که ئەمەش لایه‌کی گه‌رفته‌که چاره‌سه‌ر ده‌کات، به‌لام له‌ لایه‌کی دیکه‌وه ناته‌واوی و کاری نازانستی له بیبلیۆگرافیا‌که‌دا چیده‌کات. له‌به‌رئه‌مه‌ ئه‌و پلانه‌شمان تیکدایه‌وه و گه‌یشتی نه‌ ئه‌و ئه‌نجامه‌ی، که ئه‌و کتیبانه‌ی چه‌ند بابەتیکیان له‌ خۆگرتووه، له‌و به‌رگه‌ دابنرین، که پێشتر چاپ ده‌بیست، واته هه‌موو به‌رگه‌کان بیه‌نه ته‌واوکهری یه‌کتر.

۱- له‌به‌ر ئه‌م هۆیانه‌یه، که تا هه‌موو به‌رگه‌کان ته‌واو نه‌بن و چاپ نه‌کرین، ناکرێ ره‌خنه‌ی ئه‌وه بگه‌ریت، که فلان کتیبی تیدا نییه، چونکه ره‌نگه به‌هۆی پۆلینکردنه‌وه له به‌رگیکی دیکه‌دا دانرابیست.

پیمان وایه ته نیا (سیستمیکی ئایتی) ئەم کیشە ی پۆلینە چاره سەر دەکات... که هیوادارم له داها توودا بتوانین ئاماده ی بکهین.^۱

جگه له و کتیبانه ی، که تاراده یه ک بابەتی سەربەخۆن، ئەوانی دیکه به م شیوه یه پۆلین کران، که لێره دا به پێویستی ده زانین چەند سەرنج و رێنماییه کیان بۆ بنووسین، بێگومان ئەم خالانه مه به ست لێی هەموو بەرگه کانی پرۆژه که یه:

۱. کتیبه کان به پێی (ناوه رۆک) هه کانیان پۆلین کران نه ک ناو نیشان.
۲. لیکۆلینه وه له باره ی که سایه تی و ناودارانی کورد، به پێی تاییه تمه ندی که سایه تییه که پۆلین کراره، واته هه ر یه کیکیان به پێی تاییه تمه ندی خۆیان له بهرگ و به شه کاندانانراون. هه ندیکیشان ئەگەر له روه یه کی تاییه ته وه قسه ی له باره ی که سایه تییه ک کردبیت، ئەوا له و باسه تاییه ته دا دانراوه.^۲
۳. ئیسلامی سیاسی کراره ته میژووی هاوچه رخه وه و له ئاییندا دانه نراوه.

۱- له پۆلینکاری و جیاکردنه وه ی بهرگه کان و دابه شکردنی کتیبه کاندان، چەند کتیبیک وه ک سەرچاوه، له بهرچاوه گیراون:

- ده ستپیک له زانستی کتیبخانه و زانیاریه کان، نووسینی: د. ره جی مسته فا عه لیان و د. ئەمین ئەلنه جداوی، وه رگێرانی له زمانی عه ره بیه وه: شێرزاد سه عید محمه د (گۆزیه)، له بلاوکراره کانی به رپوه به ریتی گشتیی پۆژنامه نووسی و چاپ و بلاوکردنه وه - به رپوه به رایه تی خانه ی وه رگێران، چاپی یه که م، چ (پوون)، سلێمانی، ۲۰۱۲.
 - میژوو - کورته باسیکی میژوو و کورد و میژوو، نووسینی: د. که مال مه زه هر ئەحمه د، چاپی یه که م، چ (دار آفاق عربیه)، به غداد، ۱۹۸۳
 - ببیلیۆگرافیای کوردناسی - کورد و کوردستان له سه رچاوه فره نسپیه کاندان، د. نه جاتی عه بدوللا، له بلاوکراره کانی ئەکادیمیای کوردی، چاپی یه که م، چ (حاجی هاشم)، هه ولێر، ۲۰۰۹
 - هه روه ها که لک له شیوازی پۆلین کردن و بهرگه کانی (ئینسکلۆپیدیای هه ولێن) یش وه رگێراوه. ئەمه جگه له پرس و پای که سانی شاره زا، هه روه ها ئەزموون و کارکردنی چەند ساله مان، له بواری کتیب و کتیبخانه و ئاماده کردنی ببیلیۆگرافیا دا...
- ۲- بۆ نمونه قسه کردن له سه ر که سیککی وه ک (پیره میژرد) ئەگەر له باره ی (پۆژنامه گه ری) ی پیره میژرد وه بوو بیت، ئەوا له بهرگی (راگه یانندن) دا دانراوه، به لام ئەگەر نووسه رێک له باره ی شیعر و ئەده بیاتی (پیره میژرد) قسه ی کردبیت، ئەوا له (ئەده ب) دا دانراوه...

۴. چاوپيڭكە وتن و ديداره رۆژنامه نووسىيە كان، ھەر لەو بەشانە دانراون، كە تەوھرى بابە تەكەيان ھەلگرتووه. وتاريش بە ھەمان شىۋە، واتە بە پيى ناوھرۆكى وتارە كان پۆلېن كراون: ئەگەر ئەدەبى بوويىت، لە ئەدەب و ئەگەر سىياسى بوويىت لە ميژووى ھاوچەرخ و بەم شىۋە يە...
۵. ئەو كىتابانەى، كە پەيوەندىيان بە (كتىب و نووسەر و بىبليۆگرافيا) ۋە ھەيە، زۆربەيان لە بەشى (ئەدەب) دا دانراون، تەنيا ئەو بىبليۆگرافيايانە نەبىت، كە پەيوەندىيان بە بابە تىكى سەربەخۆ ھەيە.
۶. كىتەب ھەيە لە روانگەى ئەو كارانەى ۋەك ميژوو پىشتيان بە (فۆلكلور) بەستووه لە (بىبليۆگرافياى كىتەبى فۆلكلورى كوردى) دا دانراون، كە ناچار بووين ھەندىكىان لىرەشدا دووبارە دابىننە ۋە، ھەر ھەمان ھەندى لەو كىتابانەى، كە لە ويدا ۋەك سەرچاۋەى لاۋەكى دانراون، لىرەدا بەتەواۋى دانراونەتە ۋە.
۷. ئەو كىتابانەى نەگرتووتە ۋە، كە ميژووى كوردىيان كوردووه بە مېتود بۆ نووسىنى رۆمان و شانۆنامە و چىرۆك، يان ميژوويان بە ھۆنراۋە گىراۋەتە ۋە.
۸. ئەگەر كىتەبىك كورتە باس و بابەتى رۆژنامەوانى لە خۆگرتىت و بابەتەكان پەيوەست بووين بە يەككە لە بەرگەكانى ئەم بىبليۆگرافيايە ۋە، جىگەمان كوردووتە ۋە، بەلام ئەگەر كىتەبىكى لەم جۆرە ھىچ بابەتەكى تايبەت بە (كورد و كوردستان) ى تىدا نەبوويىت، ئەوا دانەنراۋە.
۹. ھەندى كىتەب ۋەك سەرچاۋە لەسەر (ميژوو) نووسراون و پەيوەندىيان بە كورد و كوردستانە ۋە ھەيە، لىرەدا دانراون، بەلام كىتەبىك، كە لەسەر ميژوويك بوويىت و ھىچ پەيوەندى بە بەرگەكانى ئەم بىبليۆگرافيايە ۋە نەبوويىت، دانەنراۋە، تەنيا ھەندى لەو كىتابانەمان دانراۋە، كە نووسەرەكانىيان كورد بوون.

۱- لە ئامادەكردنى بىبليۆگرافياى فۆلكلوردا... زۆر بە وردى بە نىو كىتابانەى كوردىدا گەراين و ھەرچى لەبارەى فۆلكلورى (كورد و كوردستان) ۋە نووسرايىت، بە شىۋە يەك ئامازەمان پى كوردووه، بەلام لە نووسىنە ۋە ناوھرۆكى ئەو كىتەبە لاۋەكىيانەدا، ھەندى نارونىشانمان فرامۆش كرد، كە ھەندى لەو كىتابانە لىرەدا بە تەواۋى نووسراونەتە ۋە.

۱۰. دهكرا له بهشهكاندا (ئىندىكس) بۆ ناوى شوين و كهسايهتى و پارت و گرووپه سياسى و كۆمهلايه تىيهكان ئاماده بكهين، بهلام له بهرئوهى بىبليوگرافياكه بهپى بابت جياكراوتهوه، له ئىستادا ئهومان به پيوست نهزاني، ئهگه رتهمن دريژبووهوه و كات هه بوو، دهكرى بۆ هه ندىكيان ئامادهى بكهين.
۱۱. كتيب هيه هه ر بهرگ، يان (بهش) يكي تاييهت به بابتهك بووه، كه ناچاربووين جيايان بكهينهوه و بهپى بابتهكانيان له بهرگهكانه دا دايان بنين...

تەۋەرى يەكەم

بىبلىئوگرافىيە كىتابخانا بەپپى ساڭ (۱۹۲۵ - ۲۰۱۰)

۱. غنجهی بهارستان- چی له دهر کونی و زیانی. وتواوی تمدنی. کلانی کردان

نووسین: سهید حسین حوزنی موکریانی

چاپ: یه که م، چ: العصر الجديد، ش: حه له ب، ژس: ؟، س: ۱۹۲۵، ل: ۹۴،

ق: ۲۱×۱۵

ناوه رۆک:

وینه یه کی نووسه ر/ تآریخ کوردان/ بسم الله الرحمن الرحيم (پیشه کی)/
موقه دیمه ی ته ئریخ/ سه به بی کتیب دانان/ ته ئریخی زانین/ دابه شکرونی
ته ئریخ/ موئه ریخان ته ئریخیان به سی ئه دوار داناوه/ مه نشه ئه تی کوردان/
لیسان وه عه رقیه تی کورد/ قه ومییه ت و میللییه ت/ زیان وه میلله ت/ که لیمه ی
کورد/ ئه ده بیاتی خوشخوانی/ دنگه دنگه لی میلله ت/ داستانی میلله ت/ عیلم و
زانینی کوردان/ ژنه ئینان/ خوو و ته بیعه ت/ دینی کوردان/ په یدابوونی
ئاورپه رستی/ کورد و ئیسلامییه ت/ پارانه وه/ ئه سه ر و ته ئلیفاتی مه ئلیف.

۲. پیشکوئن (ره گه زی کوردان و حکمداری دو بنه ماله و آزادیان) ﴿له

حکمدارانی اوربايگان و دیاربکر و جزیره و موش﴾ ﴿وارگیش و موصل﴾ ﴿که به

دهولتی دوستیک و هه زیان مشهورن)

نووسین: سهید حسین حوزنی موکریانی

کرده وه ی خیوی زاری کرمانجی

چاپ: یه که م، چ: موکریانی، ش: پواندن، ژس: ؟، س: ۱۹۲۷، ل: ۵۴،

ق: ۲۱×۱۴

۱- (ژین: ئه رشیف)، (گ.س: ۲۶/۹۰۰)، (گ.ه: مئژوو ۴۷۱ و ۴۷۸)

۲- (ژین: ئه رشیف)، (گ.س: ۱۳/۹۰۰)، (گ.س.ش: ش.ف. ۶۵)

ناوهرۆك:

پيشدهستی / بهندی يه كه م: دهولته تي دوشتيك (بان له سالي ۳۵۶ - ۴۸۹ د) /
عالي كورپي باز له سالي ۳۸۱ - ۴۰۳ / نه حمه د نه سر دهوله له سالي ۴۰۳ -
۴۵۳ / سليمان نه سر دهوله كورپي نه سر دهوله له سالي ۴۵۳ - ۴۷۵ / مه نسوور
دهوله كورپي نه سر دهوله له سالي ۴۶۵ - ۴۷۸ / بهندي دووهم: دهولته تي
هه زبان له ناوريباگاندا له سالي ۳۱۰ - ۵۱۱ / ئيستقلالي كوردستاني
ناوريباگان / عسياني مه زبان له ديان شا / دهولته تي موسافر له سالي ۳۳۱ -
۵۱۰ / دهولته تي موسافر به نيوي باپيري مه زه بان دهكرت - مه زه باني
يه كه م پادشاي دهولته تي موسافر له سالي ۳۳۱ - ۳۴۶ / حوكمداري هسودان /
دهركه وتني فيتنه ي خه لافهت و ناوري فه سادي ئاره بان / حوكمداري ئيبراهيم
كورپي مه زه بان / حوكمداري هسوزان كورپي كلاس كورپي راويدى / هاتني
توركماناني غز بو كوردستان / ئيستيلاي دهولته تي سه لجوقيه كان له
ناوريباگان دا / ئيبراهيم كورپي هسوزاني دووهم / نه حمه ديل كورپي ئيبراهيم
كورپي هسوزان / وه رگر.

۳. آوريكي پاشه وه - بهندي دووهم ﴿حكومتي بهرزه كاني﴾

نووسين: سه يد حسين حوزني موكرياني

كرده وه ي خيوي زار كرمانجي

چاپ: يه كه م، چ: موكرياني، ش: پواندن، ژس: ؟، س: ۱۹۲۹، ل: ۳۷،
ق: ۱۴×۲۲

ناوهرۆك:

ميژووي شاره زوور له قرووني وستادا وه (سه ره بوردى هه لوان و دينه وه) /
بهندي دووهم: ميژووي حوكمداراني دينه وه و شاره زوور ۳۳۰ - ۴۶۰ ه /
حوكمداري هه سنه وه ي كورپي نه ميرحين / نه هواز - خوزستان - نه ها وه ند -

۱ - (ژين: نه رشيف)، (گ.س: ۱۲/۹۰۰)، (گ.س.ش: ع.ج. ۱۹)

ئەسەدئاباد - دېنەوەر - شارەزور / ھۆكۈمدارى ئەبولنەجم ناسر ئەلدەولە بەدر ۳۶۹ - ۴۰۵ھ / ھىلال كوپى بەدر ناسر ئەلدەولە / تاھىر كوپى ھىلال / بەدر كوپى تاھىر / فارس حىسام ئەلدەولە ئەبوشوك / ھۆكۈمدارى موھەلەل / ھۆكۈمەتى بەرزەكانى / ھۆكۈمدارى بەدر كوپى موھەلەل / ھۆكۈمدارى سرخانى دووھم كوپى بەدر كوپى موھەلەل / ھۆكۈمدارى ئەبو مەنسور كوپى بەدر / لىوەرگر.

۴. أوريكى پاشەوہ - بەرگى دووہم - جزمى سىيەم / پادشاىتەى بنەمالەى على گچكە و چند ئەمىرىكى دىكە: ھەولېر

نووسىن: سەيد حسيّن حوزنى موكرىانى

كردهوہى خيوى سەرويسەرى مەزەكەو كووارى زار كرمانجى

چاپ: يەكەم، چ: موكرىان، ش: رواندن، ژس: ؟، س: ۱۹۳۰، ل: ۶۹، ق: ؟
ناوەرۆك:

پيشەنگ / ھەولېر - ھۆلېر ياخود (اربىل) مېژووى و ھەلكەوتنى جوگرافى / بەندى يەكەم: سەربەھوردىيا ئەمىر عەلى گچكە كوپى بەگ تەگىن ۵۰۰ - ۵۶۳ھ / بەندى دووہم: ھۆكۈمدارى زەينەددىن يوسىف ئەبا موززەفەر كوپى زەينەددىن عەلى گچكە لە ھەولېر ۵۶۳ - ۵۸۶ھ / بەندى سىيەم: ھۆكۈمدارى سولتان موززەفەرەددىن كۆك بەرى كوپى زەينەددىن عەلى گچكە ۵۷۶ - ۶۳۰ھ / پەوشت و خو و كردهوہى ژيانى و دىنايەتى موززەفەرەددىن / بەندى چوارەم: ئەمىر شەرەفەددىن - ئەمىر ساحب كوپى سەلايە مختەس: ئەمىر تاجەددىن عيسا كوپى مختەس / ئەمىر كاك موبازار بەگ / ئەمىرى مختەس لەسەر ھەولېر / ئەمىرى تاجەددىن عيسا كوپى مختەس / ئەمىر كاك موبازار بەگ لە ھەولېر / لىوەرگر.

۱ - (ژين: ئەرشىف)

۵. آوریکی پاشهوه- جزمی چوارهم/ پادشایه تی چهند بنه ماله یه کی کورد له کوردستاندا

نووسین: سهید حسین حوزنی موکریانی
کرده وهی خیوی و سه رویسه ری مه زره که و کوورای زار کرمانجی
چاپ: یه که م، چ: موکریانی، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۱۹۳۰، ل: ۴۲، ق: ؟
ناوه رۆک:

پیشه نگ/ جزیره - جزیره ی عومهر (هه لکه وتنی جوگرافیا و بینا کردنی
جزیره) / بهندی یه که م: شه مس ئەلده وله جیگەر مژ- جگرمش ۴۷۸-
۵۰۲/ جزیره و کۆری جهیر/ ئەمیر شه مس ئەلده وله جیگەر مژ/ ئەمین
ئەزنگین/ بهندی دووه م: حکمدارانئ ئەتابه گان له کوردستاندا/ حکمداری
بنه ماله ی لۆلۆ ۶۱۹- ۶۹۹.

**۶. آوریکی پاشهوه- بهرگی دوهم- جزمی ییکه م/ امرار و حکمدارانئ
به ناوبانگی کوردستانی شاره زور له سائی ۶۵ هجری وه هه تا ۶۵۶ هجری**

نووسین: سهید حسین حوزنی موکریانی
کرده وهی خیوی زار کرمانجی
چاپ: یه که م، چ: موکریانی، ش: پواندن، ژس: ؟، س: ۱۹۳۱، ل: ۴۷،
ق: ۲۱×۱۵^۲
ناوه رۆک:

بهندی سییه م: ئەمراو ناودارانئ کورد له دهوری ئیسلامه تیا یه که یه که له
شاره زوور و دینه وهردا نابانگیان ده رکردوه / فارس جزیری/ ئەفشین
مه ممه د کوپی دیوداد کوپی یوسف ئەبو ساج/ ئەسحاب کوپی دیوداد
ئەفشین مه ممه د/ مساویر کوپی هه مید هه زانی/ هاروون کوپی عه بد مجیلی

۱- (ژین: ئەرشیف)، (گ.س.ش: ش.ف. ۶۴)

۲- (ژین: ئەرشیف)، (گ.س: ۱۲/۹۰۰)

شاره زووری / ئەمیر جەعفەر کوپری فەهر / ئەمیر تورون / ئەمیر سالار / ئەمیر شادی / ئەمیر ئەییوب نەجمەددین کوپری ئەمیر شادی / ئەمیر ئەحمەد کوپری ئەمیر عەلی سیفەددین کوپری ئەحمەد / ئەبو هیجاسمین / دوو ئەمیری کورد ٦٥٦ھ / وەرگر.

٧. آوریکی پاشەوێ- بەرگی سییەم- جزمی ییکەم / تاریخی حکمدارانى بابان و ئردەلان لە شارەزوردا^١

نووسین: سەید حسین حوزنی موکریانی

کردهوهی خیوی زار کرمانجی

چاپ: یەكەم، چ: موکریان، ش: پواندن، ژس: ؟، س: ١٩٣١، ل: ١٧٢، ق: ٢١×١٥^٢

ناوهرۆك:

پێشدهستی / بەندی یەكەم: حوکمدارانى ئردەلان لە شارەزوردا / حوکمداری کاول کوپری قوباد بابا ئردەلان / حوکمداری خدر کوپری کلول / حوکمداری مەئموون کوپری مەنزر کوپری بابلو / حوکمداری بیگە بەگ کوپری مەئموون بەگ / حوکمداری مەئموونی دووهم کوپری بیگە بەگ / حوکمداری سرخاب بەگ / حوکمداری ئەمیر محەممەد کوپری مەئموون / حوکمداری سولتان عەلی کوپری سرخاب / حوکمداری ئەمیر بسات کوپری سرخاب / حوکمداری ئەمیر تەیمورخان کوپری سولتان عەلی / بەندی دووهم: حوکمدارانى بابان لە شارەزوردا / حوکمداری ئەمیر بوداق کوپری میر ئەبدال / حوکمداری میر بوداقی دووهم کوپری میر رۆستەم / بەندی سییەم: حوکمداری بنەمالەى نۆکەران بە بابان ناوبانگ گیربوون / پیرنەزەر کوپری پیر پەیرام / حوکمداری

١- لەسەر بەرگی یەكەم نووسراوه: تاریخی حکمدارانى بابان لە کوردستانی شارەزور و ئردەلاندا لە سالی ٦٢٦ هجری یهوه هەتا سالی ١٢٧٤هـ.

٢- (ژین: ئەرشیف)، (گ.س: ٤/٩٠٠)، (گ.س.ش: داراغا ٧٦)، (گ.س.ش: ع.ج ١٩)، (گ.ه: میژوو ٤٧٥)

میر سلیمان و میر ئیبراهیم / حوکمداری میر سلیمان / حوکمداری میر حاجی شیخ کوری میر ئیبراهیم / حوکمداری میر خدر کوری میر حسین کوری میر سلیمان / حوکمداری ئه میره بهگ کوری شیخ حهیده ری موکری / بهندی چواره م: سونی و شیعه ۹۹۰-۱۰۵۵ / بهندی پیتجه م: دامه زرانده وهی بنه ماللهی حوکمدارانی بابان جاری سییه م له شاره زووردا ۱۰۵۵-۱۲۷۴ / حوکمداری سلیمان کوری فهقی ئه حمه د ۱۰۷۴-۱۰۸۶ / حوکمداری ئه میر به کره سوور کوری سلیمان پاشای یه که م ۱۰۸۶-۱۱۲۷ / حوکمداری خانک پاشای کوری سلیمان پاشای یه که م ۱۱۲۷-۱۱۵۴ / حوکمداری خالد پاشا برای سلیمان پاشای یه که م ۱۱۴۵-۱۱۵۵ / هاتنی سییه مینی نادر شا بو شاره زوور / حوکمداری سلیمان خان بهگی بابان ۱۱۵۶-۱۱۷۱ / حوکمداری سلیمان پاشای دووه م ۱۱۷۱-۱۱۷۷ / حوکمداری محه ممه د پاشا کوری خالد خان پاشا و شه پ و کوشتاری له گهل براکانیدا ۱۱۷۷-۱۱۳۹ / حوکمداری ئه حمه د پاشا کوری خالد خان پاشا ۱۱۹۲-۱۱۹۴ / حوکمداری مه حموود پاشا کوری خالد خان پاشا ۱۱۹۴-۱۱۹۸ / حوکمداری ئیبراهیم پاشا ۱۱۹۸-۱۲۱۸ / حوکمداری ئه وره حمان پاشا / شه پری شازاده محه ممه د عه لی میرزای قاجار له گهل ئه وره حمان پاشا / حوکمداری مه حموود پاشا ۱۲۳۴-۱۲۵۳ / لیوه رگر / له گهل وینه ی چه ند که سایه تییه ک.

۸. خلاصه یه کی تاریخی کورد و کوردستان- جلدی اول (جزمی اول) له زور قدیمه وه تا دوری نادر شاه

نووسین: محه ممه د ئه مین زه کی

فائده ی ئه م ئه وه ل چاپی کوردیه ی بو (یانه ی سه رکه وتن) ه

چاپ: یه که م، چ: دارالسلام، ش: به غدا، ژس: ؟، س: ۱۹۳۱، ل: ۱۹۴، ق: ۲۱×۱۴

۱- (ژین: ئه رشیف)، (گ.س: ۳/۹۰۰)، (گ.س.ش: ئاگرین ۹۶۲)

ناوهرۆك:

وینەى نووسەر/ ئەم کتیبەم چۆن نووسی؟/ فەسلێ یەكەم: كوردستان و جینگە و مقداری كورد/ فەسلێ دووهم: مەنشەئى كورد/ فەسلێ سێیەم: موختەسەر ئەحوالییەى تەئریخی كورد و كوردستان/ فەسلێ چوارەم: كورد لە دواى فتوحاتی توركددا (تا دەورى ئیلخانى)/ فەسلێ پینجەم: كورد تا دەورى سەفەوى/ هەلەى چاپ/ نەخشە یەك.

۹. خلاصە یەكی تاریخی كورد و كوردستان- جلدی اول (جزمی دوهم)

نووسین: محەممەد ئەمین زەكى

چاپ: یەكەم، چ: دارالسلام، ش: بەغدا، ژس: ؟، س: ۱۹۳۱، ل: ۲۱۵، ق: ۲۱×۱۴^۲

ناوهرۆك:

فەسلێ شەشەم: ئەحوالی كورد تا ئیمپۆ/ ۱- كورد تا دەورى نادر شاھ/ ۲- كورد تا ئەواستی عەسرى سىازدەمینى هيجرى/ ۳- كورد لە ئەواخى عەسرى ھەژدەمین و عەسرى نۆزدەمینى میلادیدا/ ۴- كورد لە عەسرى بیستەمینا/ فەسلێ حەوتەم: ۱- شكۆ و تەبیاتی و ژيانى كۆمەلایى كورد/ ۲- موختەقەدات و دیانەت/ ۳- زمان (لسان)/ ۴- جەمعیات، مەجموعە و جەرائدى كوردی/ فەسلێ ھەشتەم: عەشائرى كورد/ ۱- لە ئەوائلى ئیسلامیتیدا/ ۲- لە دەورى حكومەتى كۆلەمنى میسردا (عەسرى ھەشتەم)/ ۳- لە پێش شەرى گەرەدا (۱۹۱۴-۱۹۱۸م)/ خشتە یەك بۆ عەشایەرە كوردەكان/ ناوی ئەو كتیبانەى كە بۆ نووسینی ئەم ئەسەرە (كتیب) ئیستفادەم لێكردوو (سەرچاوەكان)/ خولاسەى ژيانى خاوەنى (خىوى) ئەم كتیبە.

۱- ئەم بەرگە لە لاپەرە ۱۹۵-۱۹۶ دەست پێدەكات تاكو ۳۹۴، ھەرھەما پاشكۆكەشى بە تىپ (أ، ب، ج...) ئەژمار كراوە.

۲- (ژین: ۹۵۶.۶۷/ ۶۴۵)

۱۰. میژوی ناودارانی کورد

نووسین: سەید حسین حوزنی موکریانی

کردهوهی خیوی زاری کرمانجی

چاپ: یەکهەم، چ: زار کرمانجی، ش: پواندن، ژس: ؟، س: ۱۹۳۱، ل: ۲۲۰،

ق: ۱۶×۱۰^۱

ناوهروک:

پێشدهستی / خان ئەبدال خان / سادق خانی شکاک / ممش (مامەش یان
مەمش) خان / مستەفا خانی تالش / میر حەسەن خانی تالش / ئیبراهیم خەلیل
خان / مەهدی قوڵی خان / جەعفەر قوڵی خانی بەیات / عەلی خانی خەمسە /
حسین قوڵی خانی دونبلی / جەعفەر قوڵی خانی دونبلی / سلیمان خانی
دونبلی / مستەفا خانی شیروان / ئەمیر نەسیرخانی هەکاری / ئەمیر گۆنەخانی
زەعفەر / پەزا قوڵی خانی زەعفەر / ئیبراهیم خانی شادی / نەجەف عەلی
خانی شادی / جەعفەر قوڵی خانی شادی / خان ئەبدال خان بەختیاری /
محەممەد قاسم خانی پیران وەند / ئەسەدخانی بەختیاری / محەممەد تەقی
خانی بەختیاری / وەلی خانی مەمنی / نەسیرخانی جودکی / بوداق خانی
موکری / سەردار عەزیز خانی موکری / پێرست.

۱۱. میژوی شاهه‌نشاهی کوردی زەند لە خاکی ایرانا لە ساڵانی ۱۱۶۳-

۱۲۱۰ھ / ۱۷۴۹-۱۷۹۶م

نووسین: سەید حسین حوزنی موکریانی

کردهوهی خیوی زار کرمانجی

چاپ: یەکهەم، چ: موکریانی، ش: پواندن، ژس: ؟، س: ۱۹۳۴، ل: ۹۱،

ق: ۲۱×۱۴^۲

۱- (گ.س. ش: داراغا ۱۰۶)، (گ.س.ش: ش.ف ۱۱۲)، (گ.س.ش: م.ع ۹۰)، (گ.ه.د: ن.ع.ع ۱۷۱)

۲- (ژین: ئەرشیف)، (گ.س: ۳/۹۰۰)

ناوهرۆك:

ئەم پەراوهم چۆن نووسیوه تەو؟ / بەندی یەكەم: میژووی كهریم خانی زەند و چەند گوتە یەك لە ژبانی پیشینی / سەرکەوتنی كهریم خان ۱۱۶۳هـ- ۱۷۴۹م / سەر بهوردی کی دیکه ی كهریم خان ۱۱۷۱هـ- ۱۷۵۷م / لەشکر ناردنی كهریم خان بۆ سەر خاکی عێراق ۱۱۸۹هـ / چوونی نەزر عەلی خان بۆ سەر درنە / چووندى سادق خان بۆ سەر بەسره ای موهره می ۱۱۸۹هـ / كوشتنی خالد پاشای بابان / شه پری محهمه د پاشای بابان و سالج خانی بانه ۱۱۹۱ / بەندی دووهم: پادشا زهکی خان ۱۱۹۳هـ- ۱۷۷۹م / بەندی سییهم: پادشا سادق خانی کورپی ئیناک / بەندی چوارهم: پادشا عەلی مراد خان ۱۱۹۶- ۱۱۹۹هـ- ۱۷۸۲- ۱۷۸۵م / بەندی پینجهم: پادشا جه عفر خانی کورپی سادق خان ۱۱۹۹- ۱۲۳- ۱۸۷۵- ۱۷۸۹م / بەندی شه شههم: پادشا له تیف عەلی خانی کورپی جه عفر خان ۱۲۰۳- ۱۲۰۹- ۱۷۸۹- ۱۷۹۵م / له تیف عەلی خان له کرمان ۱۲۰۵هـ- ۱۷۹۰م / شه پری ئاغا محهمه د له گەل له تیف عەلی خان / دایه مینی ئەو سەر بهورده دلگیره ۱۲۰۸هـ- ۱۷۹۴م / بەندی چهوتهم: محهمه د خان کورپی زهکی خانی زەند / خان له رخان کورپی عەلی مراد خانی زەند / لیوه رگر / پپرست / له گەل چەند وینە یەك.

۱۲. میژوی کورد و نادرشاه له خاکی ایرانا

نووسین: سەید حسین حوزنی موکریانی

کرده وهی خییوی زار کرمانجی

چاپ: یەكەم، چ: موکریانی، ش: پرواندز، ژس: ؟، س: ۱۹۳۴، ل: ۹۰، ق: ۲۱×۱۵

۱- لەم میژووه دا، هه له و ناتاواوی به دی ده کریت، که له ناو کتێبه که دا به م شێوه یه نووسراوه ...

۲- (ژین: ئه رشیف)، (گ.س: ۶/۹۰۰)، (گ.س.ش: ف.ک. ۵۴)، (گ.ه: میژوو ۴۷۳)

ناوهڕۆك:

پيشدهستی / سه‌رپه‌وردیكى بچووكى نادرشا / كوردى چه‌مشكه‌زه‌ك و شا
ته‌هماسبى سه‌فه‌وى و محهمه‌د حسين به‌گى كورپى سام به‌گ / كوردى
چه‌مشكه‌زه‌ك و شا ته‌هماسبى سه‌فه‌وى / كوردى چه‌مشكه‌زه‌ك و نادر شا /
سه‌فاددين كرانى / كوردى لورستان و نادر شا / عه‌لى مراد خانى به‌ختيارى /
كوردى موكریان و نادر شا / كوردى شاره‌زوور و نادر شا / كوردى تالش و نادر
شا / كوردى زه‌نگه‌نه و نادر شا و حسين قلى خانى زه‌نگه‌نه / ته‌يموور پاشاى
مىللى / مايه‌ى تىكچوونى حكومه‌تى نادر شا.

١٣. خلاصه‌يه‌كى تاريخى كورد و كوردستان - جلدى دوهم

نووسين: محهمه‌د ئه‌مىن زه‌كى

چاپ: يه‌كهم، چ: العريبة، ش: به‌غدا، ژس: ؟، س: ١٩٣٧، ل: ٤٣١،
ق: ٢١×١٤

ناوه‌ڕۆك:

مدخل: حكوماتى ئه‌و ئه‌قوامى قه‌ديميه‌ كه له‌گه‌ل ئه‌سلى كورددا
موته‌ناسبى هه‌يه / حكومه‌تى سالاربه‌يه / حكومه‌تى دۆسته‌كى مه‌روانى /
حكومه‌تى به‌رزىكانى (حسنويه) / حكومه‌تى ئه‌يبويه / حكومه‌تى زه‌ند /
حكومه‌تى ئه‌تابه‌كى لورپى گه‌وره (فه‌زله‌وى) / حكومه‌تى ئه‌تابه‌كى لورپى
بچووك / حكومه‌تى به‌نى ئه‌رده‌لان / حكومه‌ت و ئه‌ماره‌تى براخوى /
حكومه‌تى شه‌دداديه‌يه / حكومه‌تى مه‌ليك كورد / ئيماراتى كورد /
ئيماره‌ته‌كانى به‌ينى جزيره و ده‌رسيم / ئيماره‌ته‌كانى به‌ينى جزيره و كاس /
ئيماره‌ته‌كانى به‌ينى جزيره و خوى / كۆمه‌لى جنووبى هه‌كارى (بادينان،
داسنى، سو‌ران، بابان) / ئه‌ماره‌تى بانه / ئه‌ماره‌تى گه‌لباخى / ئه‌ماره‌تى

١- (ژين: ئه‌رشيف)، (گ.س: ٣/٩٠٠)

که لهوړ/ نه ماره تی زهنگنه / نه ماره تی شوانکاره / نه ماراتی خوراسان / ناوی
هه ندی له سه رچاوه کان / ناوه روکی بهرگی یه که م و دووه م.

۱۴. سه رته ای جغرافیا- وزارتی معارف نه م کیتبه ی بو صنفی چواره می کوران و کچان به باش زانیوه^۱

ناماده کردن: عه زیز سامی - ئیبراهیم شه وکته

وهرگی پانی له؟: ع. و. نووری

چاپ: یه که م، چ: سریان، ش: به غدا، ژس: ؟، س: ۱۹۳۸، ل: ۹۵، ق: ۱۶×۲۱
ناوه روک:

بو ماموستایانی هاوړیم: ع. و. نووری / جوغرافیای ولاته که م / سه رته تا /
هه ندی بابه تی وهک: سه تچ - پوو / نه ره کانمان / لافاو / ئابوهه وا / خه لکی
عیراق / کانگی دهوله مهندي / چه ند گه پانیک بو ولاتانی ده وروبه ر وهک:
سووریا / تورکیا / ئیران...^۲

۱- هه رچه ند (کتیپی پروگرامی خویندن) مان وهرنه گرتووه، به لام نه م دوو کتیبه ی که به دوی یه کدا
دین، وهک سه رچاوه یه کی ده گهن نه ژمار ده کرین، له بهر نه مه پیمان باش بوو وه ریان بگرین.

۲- (ژین: نه رشیف)، (گ.س.ش: ع.ج. ۲۰۲)

۳- له ته وای کتیبه که دا، کو مه لیک وینه و نه خشه هه یه و له دوی هه ر بابه تی کیشدا (پرسیار و
تیبینی) هه یه.

۱۵. سهره‌تای جغرافیا- له لایه‌نی وزارتی معارفه‌وه بو صنفی ۳ به باش

زانراوه

ئاماده‌کردن: عه‌زیز سامی

وه‌رگێرانی له؟: ع. و. نووری

چاپ: یه‌که‌م، چ: سریان، ش: به‌غدا، ژس: ؟، س: ۱۹۳۸، ل: ۵۶، ق: ۱۴×۲۱^۱
ناوه‌رۆک:

له‌م کتێبه‌ چۆن که‌لک ئه‌بینرێ؟/ هه‌ندی باب‌ه‌تی وه‌ک: دنیا/ شه‌و و پۆژ-
چوار موسم/ په‌سم- قروکی- خه‌ریته‌/ ئیستیلحه‌کانی جوغرافیا/ چیا و
گرد/ ده‌شت و بان/ باران و نه‌هره‌کان/ پووباره‌کانمان/ زراعت- تیجاره‌ت-
سنه‌ت/ عێراق/ به‌غداد/ یه‌که‌م گه‌ران/ دووه‌م گه‌ران...^۲

۱۶. کوردستانی موکریان یا آتروپاتین (آذربایجان)- به‌شی ییکه‌م/ له‌ سهره‌تای

تاریخه‌وه‌ هتا سیف‌الدین موکری سالانی ۸۷۱ هـ ۱۴۶۶م

نووسین: سه‌ید حسین حوزنی موکریانی

چاپ: یه‌که‌م، چ: زاری کرمانجی، ش: رواندز، ژس: ؟، س: ۱۹۳۸، ل: ۴۷۲،
ق: ۱۶×۲۴^۲

ناوه‌رۆک:

وێنه‌یه‌کی نووسه‌ر/ پێشه‌کی/ به‌ندی ییکه‌مین: جغرافیای کوردستانی
موکریان و شیوه‌ و په‌وشت و ده‌ستوور و زمان و خوویان/ عه‌شیره‌ته‌کانی
کوردی موکریان/ به‌ندی دووه‌مین: لولو- لولو بوم- گوتی- کوتی-
کاسی- کاسو: له‌ ئه‌قوامی ئاریانی که‌ له‌ کیوه‌کانی زاگرووس دانیشتون/ ماد
و هه‌خامه‌نشی و ئه‌سکه‌نده‌ر و جینشینانی ئه‌سکه‌نده‌ر/ ده‌وله‌تی ماد/

۱- (ژین: ئه‌رشیف)، (گ.س.ش: ع.ج. ۲۰۲)

۲- له‌ ته‌واوی کتێبه‌که‌دا کۆمه‌لێک وێنه‌ هه‌یه‌ و له‌ دوا‌ی هه‌ر باب‌ه‌تیکیشدا (پرسین و تێبینی) هه‌یه‌.

۳- (ژین: ۱۹۵۶.۶۷)، (گ.س.ش: داراغا ۷۴)، (گ.ه. میژوو ۴۷۰)، (ژین: ئه‌رشیف)

كشات - پیت / كهوتنی دهوله تی ماد / ته مه دونی دهوله تی ماد / دهوله تی
 هه خامه نشی / ئه سكه ندهر / ئه سره پات / كوردوخ - كوردوك / كاردو / خالیدی -
 هالدى / سیرتی / ئازاریتا / كه رچخ / كارتاوايه - كارتاوی / به ندى سییه مین:
 رووم و ئاتروپاته كان / كتیبی موقه ده سی زه رده شتیان / شه پى ئه رده شیر
 پاپه گان له گه ل كوردی ماسیوس / ئاتروپاته كان و رووم / به هرام چوپین /
 كیشوه رگیری غازیانی ئیسلام / مواهیدانی ئیسلام له كوردستانی
 ئازهربايه گاندا / به ندى چواره مین: فه رامنزه وایانی كورد / راوه ندیان / سه ده قه
 كورپی عه لی / عه لی كورپی سه ده قه / زریق كورپی عه لی / هزبانیان / دیسم كورپی
 ئیبراهیم / له پیش دیسمدا - ئازهربايه گان / شه ره كانی دیسم له گه ل له شكری
 گیلی / دلشكاوی كوردان له دیسم / چوینی دیلمان بو ئازهربايه گان / شه پى
 جاری دووه می دیسم و مه رزبان له ئازهربايه گاندا / ده وره دانى ئه رده ویل و
 گوفتاری دیسم به ده ست مه رزه بان / جه عفری كورپی شه كویه / هاتنه وه ی
 دیسم بو سه ر ئازهربايه گان / دوامین جار پادشاهی و هه لاتی دیسم بو
 ئه رمه نستان / حوكمرانانی خو جی ئازهربايه گان له ده وری دیسم دا /
 ئازهربايه گان له پاش دیسم و حوكمرانی كورانی سالاری دیلمی / سالار
 ئیبراهیم كورپی مه رزه بان كورپی ئیسماعیل كورپی وه سودان / ئه بو هیجائ
 حسین كورپی محه ممه د / كوردی راوادیان / پادشاهی ئه بو هیجائ له سه ر
 كوردستانی ئازهربايه گان و ئاران و ئه رمه نستان / مه ملان كورپی ئه بو هیجائ /
 یه كه مین شه پى مه میلان له گه ل ئه رمه نی و گورجییان / دووه مین شه پى
 مه ملان و له شكركیشی بو سه ر ئه رمه نستان / ئه بو ده لف - ئه میری كوشتن /
 ئه بو مه نسوور وه سودان كورپی ئه میر مه ملان / جاری یه كه م هاتنی غزان بو
 ئازهربايه گان / هه لمه تبردنی غزان بو سه روو ئه سپورگان / ده سته ی دووه مینی
 غزان بو ئازهربايه گان / ده ركردنی غزان له ئازهربايه گان / جاری سییه م
 هاتنه وه ی غزان بو ئازهربايه گان / جاری چواره م هاتنه وه ی غزان بو
 ئازهربايه گان / شه پى موسلمانان و ته رسایان / چوونی ئه میر وه سودان بو
 گه نجه / وێرانبوونی ته ورێز به بووله رزه / شه پى وه سودان له گه ل سپیده ی

موغان / هاتنى توغروبەگ سەلجووقى بۆ ئازەربايجەگان و دوامىنى كارى
 وەسودان / ئەمىر ئەبو نەسر مەملان كورپى وەسودان / ئەبوھىجائى
 مەنۇچەھر / ئەبو قاسمى عەبدوللا / ئەبو دلف شاھى نەخجەوان / پادشايانى
 ئەحمەد يىليان لە كوردستانى ئازەربايجەگان / مىر ئەحمەد يىل كورپى ئىبراھىم
 كورپى وەسودان كوردى پاوادى / ئەقسىنقەر كورپى ئەحمەد يىل / نەسرەددىن
 ئەرسەلان ئەبە خاسبەگ كورپى ئاقسنىقەر / فەلەكەددىن كورپى ئەرسەلان
 ئەبە / عەلئەددىن گرپا ئەرسەلان / خواجه نىزامى كوردى گەنجىەى و
 عەلئەددىن / نەسرەددىن مەممەد شاھ كورپى عەلئەددىن / پاشەبەرە دوامىنى
 ئەحمەد يىليان / تەتەر و خوارزميان لە كوردستاندا دواى پاشايەتى
 ئەحمەد يىليان / جەلالەددىن خوارزم شاھ كورپى مەممەد كورپى تەكش لە
 كوردستانى ئازەربايجەگان / لەشكرى مەلىك ئەشەرەف ئەبىوبى لە كوردستانى
 ئازەربايجەگان و شەپرى جەلالەددىن و شكانى / جارى دووھىمىن هاتنەھەى تەتەر
 بۆ كوردستانى ئازەربايجەگان / مەغۇل لە كوردستانى ئازەربايجەگاندا /
 پاشماوھى مەغۇلان لە كوردستانى ئازەربايجەگان / پادشايەتى كوردى
 شەددادىي لە ئاران و ئەنى / دامەزراندنى شاھى / مەممەد كورپى شەدداد /
 ئەبو حسىن لەشكرى كورپى مەممەد / مەرزەبان كورپى مەممەد / فەزىلوونى
 يەكەم كورپى مەممەد / شەپرى و ھەرا و كىشەكانى فەزىلوون / خاوەندارى
 فارسوس / شكانى فەزىلوون بە دەست گورجيان / ئەبولفەتح موسا كورپى
 فەزىلوون / ئەبو حسىن عەلى لەشكرى دووھىم / لەشكرى و ئەمىر ئەبولفەزىل
 جەعفەر / كورپانى لەشكرى / دوو پىاوانى ناودار / ئەنوشىروان كورپى ئەبو
 حسىن لەشكرى / شاور ئەبولسەوار كورپى فەزىلوونى يەكەم / ئەمىر كىكاوس /
 كوشتنى ئەباراد ئەرمەنى / شەپرى شاور ئەبو سەووار و داوويت بىخاك / پەيمان
 بەستنى شاور ئەبوسەووار لەگەل پووميان / شەپرى و ھەراى شاور لەگەل
 پووميان / جارى دووھىمىن شەپرى و ھەراى پووميان و شاور ئەبو سەووار / شەپرى و
 كوشتارى شاور و بەھرام ئەرمەنى / توغروبەگ سەلجووقى و چوونى بۆ
 ئاران / ئەلب ئەرسەلان سەلجووقى و گرتنى ئانى / ئەبولموزەفەر فەزىلوون

دووه م كورپى شاور ئه بوسه ووار/ هه لمه تى فه زلئون بو سهر ئه رمه نيان و كوشتنى سنگريم/ دوامىنى ئيش و كار و زينده گانى فه زلئون/ شه هريارانى شه داديان له ئه نى/ ئه بو شو جاع مه نوچه هر كورپى شاور ئه بو سه ووار/ شه پ و هه راكانى مه نوچه هر له گه ل توركان/ كوشتنى ئه بونه سر برائى مه نوچه هر/ شاور ئه بو سه ووارى دووه م كورپى ئه بو شو جاع مه نوچه هر/ فه زلئون سييه م كورپى شاورى دووه م/ خوش چه هر كورپى شاورى دووه م/ مه حمود كورپى شاور/ فه خره ددين شه دداد كورپى مه حمود/ فه زلئون چوارهم كورپى مه حمود/ شاهنشاه كورپى مه حمود/ شه هريارانى كوردى راواديان/ ئه ييويبيان/ كوردى ئه ييويبيانى ميسر/ كوردى ئه ييويبيانى ديمه شق/ كوردى ئه ييويبيانى هه ل ب/ كوردى ئه ييويبيانى هه ما/ كوردى ئه ييويبيانى حيمس/ كوردى ئه ييويبيانى كرك/ كوردى ئه ييويبيانى يه مهن/ چند ويئنه يه ك.¹

١٧. تاريخ سليمانى و ولاتى - له دورى زور قديمه وه تا اولى احتلال (١٩١٨ م)^٢

نووسين: مه ممه د ئه مين زه كى

چاپ: يه كه م، چ: النجاح، ش: به غدا، ژس: ؟، س: ١٩٣٩، ل: ٢٩٤، ق: ٢١×١٦^٣

ناوه رۆك:

ئوه وى له م كتيبه دا نووسراوه (ناوه رۆك)/ سكالايه ك/ ته ئرخى ولاتى سليمانى له زه مانى قه ديمه وه تا ده ورى ئيسلام/ قه ومى لوللو، مه دهنه تى، زمانى، جوغرافياى/ ئاسار و مه واقيعى قه ديمه وى ولاتى سليمانى/ له ئيبته داي ده ورى ئيسلامه وه تا ده ورى بابان/ ده ورى حكومه تى به به، خانه دانى ئه وه ل تا پينجه م/ دووه م خانه دان، سييه م و چوارهم خانه دان/ خانه دانى

١- له سه ر به رگى دواوه، ويئنه يه كى نووسه ر دانراوه.

٢- ناوه رۆكى چاپى دووه مى بو دانراوه، كتيبى ژماره ٢٧٣.

٣- (مه لبه ند: ١، ٢١/٩٥٠)

پینجھم (بہبہی سلیمانی) لہ دامہرزاندنیہ وہ تا بینای شاری سلیمانی (۱۱۹۹)
 ہیجری) عینوانی بہبہ / مہنشہئی / خولاسہی تہئریخی سلیمان بہبہ /
 بہکریہگ / فاسیلہی ئیمارہت / خانہ پاشا / خالد پاشا سلیم پاشا / سلیمان
 پاشا / ئەحمەد پاشا / دہفعہی دووہم: سلیمان پاشا / محەممەد پاشا /
 دہفعہی دووہم: ئەحمەد پاشا / دہفعہی دووہم: محەممەد پاشا / دہفعہی
 سیئہم: ئەحمەد پاشا / مەحموود پاشا / مەحموود پاشا لہ ئیراندا / ئیبراہیم
 پاشا بینای سلیمانی / عوسمان پاشا / دہفعہی دووہم: ئیبراہیم پاشا /
 عەبدولپەرھمان پاشا / دہفعہی سیئہم: ئیبراہیم پاشا / دہفعہی دووہم:
 عەبدولپەرھمان پاشا / عوسمانی عەبدولپەرھمان پاشا / شہری دہریہند / خالد
 پاشا / تہعہرووزی ئیران / شہری مہریوان / دہفعہی سیئہم: عەبدولپەرھمان
 پاشا / دووہم شہری دہریہند / سلیمان پاشا / دہفعہی چوارہم:
 عەبدولپەرھمان پاشا / شہری بەغداد / فروفیئی حالت ئەفہندی / دہفعہی
 دووہم: خالد پاشا / دہفعہی پینجھم: عەبدولپەرھمان پاشا شہری کفری /
 دہفعہی سیئہم: خالد پاشا / دہفعہی شہشہم: عەبدولپەرھمان پاشا و
 وہفاتی / لہ ئیمارہتی مەحموود پاشا و تا داویی ئیمارہتہکە / دہفعہی
 ئەوہل - مەحموود پاشا / عوسمانی مەحموود پاشا / سولج / عەبدوللا پاشا /
 پەسمەن عەبدوللا پاشا - دہفعہی دووہم: مەحموود پاشا / دہفعہی دووہم -
 عەبدوللا پاشا / مەحموود پاشای محەممەد پاشا / مەحموود پاشا و سلیمان
 بہگ / سلیمان پاشا / حەمە شہریفی ہەمەوہند / ئەحمەد پاشا / موتالہ عہیہکی
 کورت دہرحەق بہم ئیمارہتہ / زہراعەت و فہلاحەت / ئەحوالی جوغرافیہ /
 دواي دەوری بابان تا زہمانی ئیحتیلال / عہشائیری ولاتی سلیمانی / جاف /
 جیگہیان / ئەوساف و عاداتیان / تہئریخچہی ئەم عہشیرہتہ / عہشائیری
 پشدر / عہشیرہتی ہەمەوہند / عہشیرہتی ئیسماعیل عوزیری / عہشیرہتی
 چنگنی / عہشیرہتی ہەورامی / ئەحوالی ئەم لیوایہ لہ ئەواخیری دەوری
 عوسمانیدا / ناوی موتہسەریفہکان / ئیدارہ و مالییہی ئەم ولاتہ / مہعاریفی /
 مہشائیری ولاتی سلیمانی / موقەدیمہ: تہریقہتی قادری و نہقشہندی /

مورتهزا عه بدوللا / محه ممهه كه مال ئه لدين / ئه بو حامد محه ممهه د / مه لا سالحى
 حه ريق / سالح ئه فه ندى ناھى / تاهير بهگ / عارف سائيب / مه لا
 عه بدولپه حمانى پينجوينى / شيخ عه بدولپه حمان / عه بدولپه حمان بهگ
 (سالم) / شيخ عه بدولپه حمان / مه لا عه بدولپه حيم (مه وله وى) / شيخ سه ميع /
 عه بدوللا موسيب پاشا / مه لا عه بدوللا / مه لا عه بدوللاى پرهش / مه لا عه بدوللاى
 عيرفان / شيخ عه بدولكه ريمى به رزنجى / شيخ عه بدولقادرى سنه يى / عه بدوللا
 حه سه ن / عوسمان پاشا / عيززه ت بهگ / عه زيز بهگ / شيخ عه لى / شيخ
 عومه ر / شيخ عومه رى قه ره داغى / شيخ محه ممهه د / شيخ مه لا عومه ر /
 محه ممهه د حه مدى پاشا (بابان) / شيخ محه ممهه د مه زه فه ر / محه ممهه د پره ئفه ت
 ئه فه ندى / محه ممهه د ئيبين پره سوول / شيخ محه ممهه د / مه لا محه ممهه د خاكى /
 مه لا محه ممهه دى ئيبين ئه لحاج / محه ممهه د پره شيد پاشا بابان / حه مه د پاشا
 (جاف) / حه مه د ئاغا / شيخ محه ممهه د / مه حموود به گى ساحيبقران / شيخ
 مه حموود / مه حموود پاشا (جاف) / شيخ محيدين / شيخ مسته فا / مسته فا بهگ
 (كوردى) / حاجى مسته فا پاشا / مسته فا زهنى پاشا / مه لا مسته فا / مه قسوود
 ئه فه ندى / وه لى ديوانه / يه عقوب بهگ / شيخ يوسف / يوسف زيا ئه فه ندى /
 ئه و كتيبانه ي كه بو نووسينى ئه م ئه سه ره ئيستيفاده ي لى كراوه / پيرستى
 ناوى كه س / پيرستى ناوى شوين / ئه وه ي له م كتيبهدا نووسراوه (ناوه رووك).

۱۸. قسنیک له کوردستانا

نووسین: میستەر ئەدمونس (سیسیل جۆن ئیدمۆندس)

وهرگیړانی له ئینگلیزییه وه: توفیق وهههیی بهگ

له بلاوکراوهکانی نه شری دهنگی گیتی تازه

چاپ: یهکه م، چ: مهعارف، ش: بهغدا، ژس: ؟، س: ۱۹۴۷، ل: ۱۸، ق: ؟^۱
ناوهړوک:

قسنیک له کوردستانا: توفیق وهههیی / ناویشانی تیدا نییه و باس له ههندیك
ئهشکهوت و شوینه واری وهك: ئهودالان، قزقاپان، جولندی، سوورقاوشان
دهكات... كه هه موویان دهكه ونه ناوچهی سلیمانی و نزیك به چیاى
پیره مهگروون و قهزای (دووکان)ن / چهند وینه و هیلكاری شوینه وارهکان.

۱۹. ئهشکهوته کهی گوندوک

نووسین: توفیق وهههیی بهگ

وهرگیړانی له ئینگلیزییه وه: بهکر دلیر

له بلاوکراوهکانی زنجیرهی خوینده واری به کوردی

چاپ: یهکه م، چ: مهعارف، ش: بهغدا، ژس: ؟، س: ۱۹۵۱، ل: ۳۳،
ق: ۲۱×۱۴^۲
ناوهړوک:

گوندوک / پیئشدهستی: ستون لیوید / کولیاری شاخهکان له ئهشکهوتی
گوندوکدا / چهند وینه یهك له کتیبه که دا ههیه.^۲

۱- (ژین: ئهرشیف)

۲- (ژین: ئهرشیف)، (گ.س: ۱۰/۹۰۰)، (گ.س.ش: م.ع ۱۳)، (گ.س.ش: ع.ج ۶۷)

۳- له سهه بهرگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۲۰. سەرەتايىك له ميژووى ميللەتى كورد- زنجيرەى پيش خستنى أدبى
كوردى- بەشى يەكەم^۱

نووسين: ئايە توللا مەردۆخى

وەرگىرانى له فارسىيەو: محەممەد توفيق وردى^۲

چاپ: يەكەم، چ: دار المعرفة، ش: بەغداد، ژس: ؟، س: ۱۹۵۷، ل: ۳۸،
ق: ۲۰×۱۴^۳

ناوەرۆك:

سەرەتا/ چەند بابەتیکى بى ناونیشان و تەنیا ژمارەيان بۆ دانراوه و ۱۸
دانەن/ وینەيەكى بەشیر موشیر/ گەشتیک بە سلیمانیدا بە قەلەمى بەشیر
موشیر که ئەمیش له ۸ کورته بابەت پیکهاتوو/ من و گولئى سوور
(هەلبەست): وردى.

۲۱. كورتهى جوگرافىاي كوردستان

نووسين: كەريم زەند

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۱۹۵۸، ل: ۴۳، ق: ۱۱×۱۶^۴

ناوەرۆك:

۱- جوگرافىاي سروشتى / ۲- جوگرافىاي ئابورى / ۳- جوگرافىاي
مەردومى - مرقاىه تى / ۴- جوگرافىاي سياسى پولاتىكى.

۱- كورته يەكى وەرگىردراوى كتیبەكەى ئايە توللا مەردۆخ (كتیبى ژماره ۲۲ و ۲۳) - ۴.

۲- لەسەر ئەركى بەشیر موشیر چاپ كراوه.

۳- (ئىستىتیوت: ۲۹۲/۱۲)، (گ.س.ش: م.ع ۷۸)، (گ.س.ش: ع.ج ۱۷۵)

۴- (ژین: ۶۰۱)، (گ.س.ش: ج.أ ۴۱)

٢٢. میژوووی کورد و کوردستان- بهشی یه کهم- ژماره ١

دانانی: زانای مه زن شیخ محهمه مهردوخ

وهرگیپانی له فارسییه وه: محهمه فیدا

له چاپکراوه کانی هیوا^١

چاپ: یه کهم، چ: سه رکه وتن^٢، ش: به غدا، ژس: ؟، س: ١٩٥٨، ل: ١٦٤،
ق: ٢١×١٤^٣

ناوه رۆک:

سه ره تا: شیخ محهمه دی مهردوخ/ وتهی وهرگیپ: محهمه فیدا/ تیبینی/
بهشی یه کهم: پیکهاتوو له پینج بهند و ته و باسی گشتی/ له باسی ژیری
به سه ر باس و به نندا/ پهیدا بوونی ئاده میزاد/ ره گه زی ئاده می و ناو بردنی
تیره ی جیاواز/ باسی ره گه ز و تیره کانی/ باسی تیره و به شه کانی ئاریانی/
بهشی دووهم: باسی کورد و کوردستان/ پهیدا بوونی کورد/ کورته باسی
دیرینه ی کورد/ یه کیه تی کورد و فارس/ نووسین و زمان و ئایین و په وشتی
کورد/ باسی کورد و کوردستان و دانیش توان و تیره کانی کورد/ پوو
کوردستان/ ولات و شاره کانی کوردستان/ ژماره ی دانیش توانی کوردستان/
تیره کانی بنچینه ی کورد/ تیره کانی کورده واری بهشی ئارارات/ تیره کانی
کورده واری رۆژه لات/ تیره ی ماد/ لقه کانی تیره ی کورد/ بیره وهری/
نیشتمانی کورده کان به گویره ی باسی میژوونوسان.

١- هه روه ها نووسراوه: له سه ر ئه رکی کاک ره شید مارف چاپ کراوه .

٢- ناوی ئه م چاپخانه یه (سه رکه وتن) ره نگه مه به ست هه ر له چاپخانه ی (النجاح) بیته ؟

٣- (ئسنیتیتوت: ٣٩٠/١٢)، (وشه: ٩٥٦.٦٧/٢٨٢٣)، (گ.س.ش.ع ج ١٨٠)، (گ.ه: میژوو ٥٩٠)

٢٢. میژووی کورد و کوردستان- بهشی دووهم- ژماره ٢

دانانی: زانای مهزن شیخ محهمه مهردوخ
له چاپکراوهکانی هیوا

وهرگیڕانی له فارسییهوه: محهمه فیدا

چاپ: یهکه م، چ: سهرکهوتن، ش: بهغدا، ژس: ؟، س: ١٩٥٨، ل: ٩٨،
ق: ٢١×١٤

ناوهڕۆک:

بهرگی دووهم له میژووی زانای مهزن شیخ محهمه دی مهردوخ له باسی (ماد و مادستان): محهمه فیدا/ بهشی سییه م: ماد و مادستان/ بهندی دووهم: باسی مادستان/ سنووری مادستان/ بهندی سییه م: باسی دامه زاناندنی دهولته تی ماد/ وردبوونه وهیه کی ورد له میژووی که لده و ئاشوور و عیلام له میژووییه دا/ دامه زاناندنی دهولته تی ئاشوور/ دهولته تی تازه ی شاووری/ فه رمانه وایی تازه ی کلدانییه کان/ دوایی هاتنی دهولته تی بابل/ دامه زاناندنی دهولته تی ماد/ بهندی چواره م: شاکانی مادشایه تی که ی قوباد/ پاشایه تی که ی کاووس/ چاوخشانیک به ره گه زی که ی قوباد/ شایه تی فه ری بورز/ شایه تی کواکسار (هواخستر)/ شایه تی ئازدیاک/ گویزانه وه ی پاشایه تی له ماده وه بو فارسه کان/ بهندی پینجه م: زانایان و ئه دیبانی کوردستان.

١- ههروهها نووسراوه: له سهر ئه رکی کاک ره شید مارف چاپ کراوه.

۲۴. شۆرشەكانى كورد وه كورد و كۆمارى عىراق- پاكىزى ناگادارىيەك له سەرچاوه و بناغه و نامار و شوين و ژيانى كۆمهلايهتى كورد، دروستبون و بىكهااتنى قهومييهت، لاپه ررهيهكى دريژى كاره ساتهكانى كورد له هه مو رويه كه وه. به جورىكى تىكرابى (تارىخىكى سياسى عالمى كورد) له دهورهكانى كۆن و تازهدا

نووسين: عه لئه ددين سه جادى

چاپ: يه كه م، چ: مه عارف، ش: به غداد، ژس: ؟، س: ۱۹۵۹، ل: ۳۶۳، ق: ؟
ناوه رۆك:

سهره تا/ ميژوويه كى كورتى كورد/ ژماره ي كورد/ شويني كورد/ ژيانى كۆمه لايه تى/ شۆرشه كانى كورد/ قهومييهت/ شۆرشى به درخانييه كان/ شۆرشى هه مه پاشاي رواندز/ شۆرشى سه ردار په شى/ شۆرشى شيخ مه حموود/ شۆرشى به رزان/ شۆرشى سمكو/ شۆرشى سابلاخ/ شۆرشى عىراق/ ناواخن.^۲

۲۵. ميژووى شهري نه هلى سه لىب و قاره مانى كورد صلاح الدين ايوبى- به شى يه كه م

نووسين: محه ممه د جه ميل ئه لعوسمانى

چاپ: يه كه م، چ: كامه ران، ش: سليمانى، ژس: ؟، س: ۱۹۵۹، ل: ۱۶۹، ق: ۲۰×۱۵^۲

۱- (وشه: ۹۵۶.۶۷/س ۵۲۸)، (گ.س.ش: م.ع ۱)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۷۵)، (گ.ه: ميژوو ۵۸۹)

۲- چاپى دووه مى ئه م كتيبه به ناوى (ميژووى راپه رپىنى كورد) له ۱۹۹۶دا چاپ كراوه ته وه بپروانه: كتيبه ژماره ۹۱.

۳- (گ.س.ش: داراغا ۱۰۴)، (گ.س.ش: ع.ج ۸۹)

ناوهرۆك:

پيشه كى نووسراوه كه مان / هه نديك بابته تى وهك: په يدا بوونى ئه هلى سه لىب /
يه كه م كاروانى ئه هلى سه لىب / يه كه م جار جهنگى ئه هلى سه لىب له گه ل قلىج
ئه رسه لانى سه لجوقى / دووه م كاروانى ئه هلى سه لىب و جهنگيان له گه ل قلىج
ئه رسه لان / خرافه ي رمه كه ي سه زره تى عيسا له لايه ن راهيبى كه وه /
موحاسه ره ي قودس و داگر كردنى / شه پى سوپاى ميسر له گه ل فه ره نك و
هه لاتى به ردويل / په يدا بوونى نووره دين كورپى عيماده دينى زهنگى /
به سه رهاتى سالى ٥٤٣هـ له شكر كردنى سولتان نووره دين بۆ سه ر ئه نتاكيه و
داگر كردنى ناوچه كانى و كوشتنى قه رال / ئه ييوب و شيركو كين و له كو يو ه
هاتوون ؟ و سه لاهه ددين كييه ؟ / به سه رهاتى سالى ٥٥٩هـ يه كه م سه فه رى
سه لاهه ددين بۆ ميسر له گه ل شيركو / چوونى سه لاهه ددين بۆ سه ر كورسى
وه زاره ت له ميسر / به سه رهاتى سالى ٥٥٦هـ برپك له غه زاوات و ئيسلاحاتى
سه لاهه ددين / روودانى ناكوكى به ينى نووره دين و سه لاهه ددين / وه فاتى
سولتانى ميسر و شام و جه زيره نووره دين مه حمود كورپى زه نكى كورپى
ئه قسنغر / هيرشى فه ره نك بۆ سه ر بانياس و گه پانه وه يان له ترسى
سه لاهه ددين / په يوه ندى شام له گه ل ميسر و هاتنى سه لاهه ددين بۆ شام /
سه لاهه ددين ده چيته سه ر سه لاهه ب و محاسه ره ي ئه كات و ده گه پيته وه /
رؤيشتنى ئه بو عه بدوللا كورپى ئه حمه د كورپى مه ممه د كورپى زه كه رىا بۆ
مه غريب / په لاماردانى فدايى باتنيه كان بۆ كوشتنى سه لاهه ددين / به سه رهاتى
سالى ٥٧٢هـ سه لاهه ددين قه لايى باتنيه كان محاسه ره ده كات و كوشتار و
تالانيان ليده كا و ده گه پيته وه / هاتنى له شكرى فه ره نك بۆ سه ر شام و
شكست خواردنinan / شه پى له شكرى سه لاهه ددين له گه ل عه سكه رى قلىج
ئه رسه لان كورپى مه سه وود / عيماده دين له گه ل عيزه دين سنجار ده گورپيته وه
به سه لاهه ب / شوپشيكى سه لاهه ددين له گه ل سپاى فه ره نك و غه ر قكردى
قافله يه كى به حرى فه ره نك له لايه ن ئوستولى ميسريه وه / سه لاهه ددين مووسل
محاسه ره ده كات و به جيى ده هيلئى و ده چيته سنجار داگيرى ده كات /

بەسەرھاتی سالی ۵۷۹ھ سەلاھەددین ئامەد و تل خالید و عینتاب داگیر دەکات / فەرستی کتیبی شەری ئەھلی سەلیب و سەلاھەددینی ئەیبوی.

۲۶. صلاح الدین ایوبی قارەمانی نەمەری کورد

نووسین: شوکروڤلای بابان

چاپ: یەکەم، چ: آخر شمال، ش: تاران، ژس: ؟، س: ۲۵۷۲ ک - ۱۳۳۹ھ (۱۹۶۰)، ل: ۱۲۷، ق: ۱۵×۲۰

ناوەرۆک:

پێرەستی ناوەرۆک / سەرەتا / وتەیی لەبارەى مەروڤى جیگای باسەو / کەلک لى وەرگیراوەکان / کورتەیی لەبارەى دەولەتى ئەیبوییەو / حکومەتەکانى ئەیبوی / پادشایانى ئەیبوی (میسر) / سەلاھەددین ئەیبوی دەورانى مندالیی و گەنجى / کورتەیی لەبارەى خوو و خدەى سەلاھەددینەو / سەفەرى یەکەمى سەلاھەددین بۆ میسر / سەفەرى دووھمى سەلاھەددین بۆ میسر / سەفەرى سێھەمى سەلاھەددین بۆ میسر / وەزارەتى سەلاھەددین / ھاتنى باب و برای سەلاھەددین / ھەلمەت لە سەر فەلەستین و شوینی لەگەلى میسر / ھەلپچرانى خەلافەتى (فاتیمی) وە لەسەر تەخت نیشتنى سەلاھەددین / کۆچى دواىى ئەیبوی نەجمەددین بابى سەلاھەددین / ھیرشى لەشکرى (نورماند) بۆ ئەسکەندەرییە / کۆچى دواىى نوورەددین / کورتەىەك لە بارەى شەپەکانى سەلیبی و بناغەىو / ھەلمەتى سەلاھەددین بۆ فەلەستین و تیشکانى / یەکیەتى دەولەتى موسلمانەکان بە رابەرى سەلاھەددین / ھەلمەتەکانى یەك لەسەریەك بۆ فەلەستین / دەس بەسەراکیشانى بری لە کوردستان / گرنگی فەلەستین / شکانى پەیمان و بەتالوونەو / بریار ۵۸۲ى کۆچى / گرتنى فەلەستین یا گرنگترین پیروزی / شەپەکانى سێھەمى سەلیبی / خزمەتە کۆمەلایەتیەکانى سولتان سەلاھەددین / کۆچى دواىى سەلاھەددین ۵۸۹ى کۆچى / مانای وشەکان.

۲۷. گیونامه - نامیلکه‌یه‌که به پشتیوانی چند به‌لگه‌یه‌کی گرنگه‌وه به کورتی و پاراوه‌یی و ویتزه و میژووویی کورد و کوردستانی له نیوانی ۵۰۰۰ سالاندا نیشان دهدات

نووسین: گیو موکریانی

چاپ: یه‌که‌م، چ: کوردستان، ش: هه‌ولیر، ژس: ؟، س: ۱۹۶۰، ل: ۳۶، ق: ۲۱×۱۵^۱

ناوه‌رۆک:

پێشده‌ستی / ماد - میدیا / نه‌ژادی ساسانییه‌کان / پیاوه ناوداره‌کانی کوردی
پیش میلاد / نووسین و خویندن به زمانی کوردی له پیش ئیسلام و میلادیدا /
نموونه‌ی خه‌ت و ئه‌لفوویی کوردی ۲۸۰۰ سال پیش میلاد / کتیبه
کوردییه‌کانی پیش ئیسلام / زمانی په‌له‌وی / نووسین و خویندن کوردی
دوای په‌یدابوونی ئیسلام / یه‌کتیی زمانی کوردی ئه‌و سوود و که‌لکانه‌ی
هه‌یه / سه‌رچاوه‌کان.

۲۸. میژوووی کورد و کوردستان

نووسین: ئارشاک سافرستیان

وه‌رگیڕانی له ئینگلیزییه‌وه: عه‌بدوللا شالی

چاپ: یه‌که‌م، چ: کامه‌ران، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۱۹۶۰، ل: ۶۲، ق: ۲۱×۱۵^۲

۱- (مه‌لێه‌ند: ۱، ۱۶۱/۹۵۰)

۲- (گ.س.ش: ج. ۱، ۲۱)

ناوهرۆك:

وینە: پالەوانی شۆرشی چوار دەی گەلاویژ عەبدولکەریم قاسم / سەرەتا:
وەرگیژ / بەشی یەكەم: (بئى ناوینشان) / یەكەم دەولەتی گۆتی لە (بابل) دا
۳۳۰۰ - ۲۱۷۵ پ.ز / کاشییەکان بابل داگیر ئەكەن / ئاشوور و کوردستان
۱۳۶۰ - ۶۰۶ پ.ز / بەشی دووهم: پەیدابوونی ناوی فارس (گوتیم - کورد و
کوردستان) ۵۳۸ پ.ز - ۶۴۰ ز / وینە: شاری سلیمانی شاری هەلمەت و
قوربانی / ئەرمەنییەکان و پارشی (پارس) ھۆزەکانی / ساسانییەکانی فورس
و کوردەکان ۲۲۶ - ۶۳۲ ز / بەشی سێیەم: ئایینی ئیسلام و کوردەکان
۶۴۰ - ۱۵۱۰ ز / سەلاحەددین ۱۱۳۷ - ۱۱۹۳ ز / ھێرشى مەغول و تاتارەکان
۱۲۱۰ - ۱۵۰۰ ز / بەشی چوارەم: داگیرکردنی عوسمانییەکان و ھۆزە کوردەکان
۱۵۱۴ - ۱۸۹۰ ز / کەریم خانى زەند و شای ئێران ۱۷۵۱ - ۱۷۷۹ ز / جوگرافیای
کوردستان / وینە: خورمال (گول عەمبەر) پایتەختى ئامارەتى شارەزور /
بەشی پینجەم: شۆرشی کوردەکان بەرامبەر بە تورکەکان ۱۸۳۰ - ۱۸۴۷ ز /
ئەحمەد کویری پاشای پرواندز ۱۸۳۶ ز / ئەمیر بەدرخانى جزیرە ۱۸۴۲ -
۱۸۴۷ ز / میژوو خۆی دووبارە ئەکاتەو / کورد و فورسەکان / جوولانەو
نیشتمان پەرورەى لە کوردستاندا / شۆرشی تورکەکان و کورد ۱۹۰۸ ز / شەپرى
گەرەى یەكەم و کوردەکان ۱۹۱۴ - ۱۹۱۸ ز / داخوای کوردەکان لە کۆنگرەى
ناشتیدا ۱۹۱۹ - ۱۹۲۰ ز / وینە: شاری ھەولیر کۆنترین شاری کوردستانە /
بەشی شەشەم: ھەلسانی کوردەکان بۆ جاری یەكەم ۱۹۲۵ ز / دابەشبوونی
سیاسى کورد / وینە: بەشداربوونی ژن و منال لە ژيانى خیزاندا لە کوردستانا /
چەند تیبینییەك / ئەو سەرچاوانەى كە دكتور (نووسەر) خویندویەتیەو بۆ
نووسینی ئەم کتیبە.

۲۹. کوردوستان- شوینی گه‌رانه‌وه‌ی ده‌ه‌زار یونانی له ۴۰۱ ی پیش میلاددا
(گه‌رانه‌وه‌ی ده‌ه‌زار یونانی له بابل‌وه‌ه بو ئاتینا و تیپه‌رینیان به‌ناو
کوردوستانا له ۴۰۱ ی پیش میلاد وه باسی ره‌وشت و عه‌نعه‌ناتی قه‌ومه‌کانی
ئه‌و سه‌رده‌مه‌))

نووسین: گه‌زنه‌فۆن (گه‌زنه‌نه‌فون)

وه‌رگی‌رانی له فارسییه‌وه: حه‌سه‌ن فه‌می جاف

چاپ: یه‌که‌م، چ: مه‌عارف، ش: به‌غدا، ژس: ؟، س: ۱۹۶۱، ل: ۱۷۳،
ق: ۲۱×۱۴^۱

ناوه‌رۆک:

له یه‌که‌م لاپه‌ره‌ی کتیبه‌که‌دا نه‌خشه‌یه‌کی گه‌شته‌که هه‌یه / خواست/
پیشه‌کی: عه‌لئه‌ددین سه‌جادی / هه‌ندی‌ک له میژووی هه‌خامه‌نشی له نووسینی
وه‌رگی‌ر / پیشه‌کییه‌کی وه‌رگی‌ر / له‌شکر / جه‌نگی کوناکا / گه‌زنه‌فۆن ئه‌بی به
سه‌رکرده / کوردستان / زستان / ده‌ریا / تی‌کچوونی شیرازه‌ی له‌شکر / گه‌رانه‌وه
بو ئه‌وروپا / دوابی سه‌رگوزه‌شت / ستوونی راست و چه‌وت.

۳۰. دیریکی پیشکه‌وتن- میژووی دوو ده‌وله‌تی مه‌زنی (دوشتیک باز- و
هه‌زیانی) یه‌که له (ئاوریایه‌گان، دیاریه‌کر، ئه‌رگیش و جزیره و موصل) دا به
ئازادی و سه‌ریه‌ستیتی فه‌رمانه‌رواییان کردووه.

کرده‌وه‌ی داماو: سه‌ید حسین حوزنی موکریانی

له‌سه‌ر ئه‌رکی (چاپخانه‌ی کوردستان) چاپ کراوه

چاپ: دووه‌م، چ: کوردستان، ش: هه‌ولیر، ژس: ؟، س: ۱۹۶۲، ل: ۶۰،
ق: ۲۱×۱۴^۲

۱- (ئنسیتیوت: ۲۴۲/۱۲)، (گ.س: ۵/۹۰۰)، (گ.س.ش: م.ع. ۳۷)، (گ.س.ش: ع.ج. ۱۸۶)، (گ.ه:
میژوو ۵۰۱ و ۵۰۸)

۲- (ئنسیتیوت: ۲۹۷/۱۲)، (گ.س: ۲۳/۹۰۰)، (سه‌نته‌ر: ۹۵۶.۶۷/م ۳۷۲)، (گ.ه: میژوو ۴۸۴)

ناوهرۆك:

سەرچاوه كان / وینە ی یەكەمین میژوونوسی كوردی زانا و بەناوبانگ و گەورە و گران و هیژا و پایەبەرز (حسین حوزنی موكریانی) / پێشەکی و بەسەرھاتی حسین حوزنی موكریانی / پێشەستی / ھەمان ناوهرۆکی چاپی یەكەمی ھەیه، بروانە كتیبی ژمارە ۲.

۳۱. میژووی كۆیە یا كویسنجق - بەرگی یەكەم^۱

نووسین: تاھر ئەحمەد ھەوێزی

چاپ: یەكەم، چ: الوفاء، ش: بەغدا، ژس: ؟، س: ۱۹۶۲، ل: ۱۵۹، ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوهرۆك:

یەك دوو قسە / قەزای كۆیسنجەقی ئیستاكە / بەسەرکردنەو یەك / ھەرباشە / كۆیە و ولاتەكە / ھاتنی ئیسلام / ئەردەلان و كۆیە / كۆیە و سۆران / بابانەكان لە كۆیە / مەمەد پاشای پرواندزی / ئەحمەد پاشای بابان و ھاتنی عوسمانییەكان / كۆیە پشوویك ئەدا / عوسمانییەكان لە كۆیە / كۆیە لە ئاخر و ئۆخری دەولەتی عوسمانی / سەفەر بەر / ئەھمییەتی كۆیە لە زەمانی عوسمانی دا / ەشیرەتی پیران و ھاتنی ئینگلیز / كۆیە و شیخ مەحمود / ئۆز دەمیر پاشا و بۆمباردوومان / پیرست.^۳

۱- بە یارمەتی (جەلال ھەوین) چاپ كراوە.

۲- (ژین: ۲۷۳۸)، (گ.س.ش: ئاگرین ۹۱۸)، (گ.س.ش: داراغا ۹۹)، (گ.ھ: میژوو ۴۸۷)

۳- لەسەر بەرگی دواوە، ریکلام بۆ كتیبی (شەوچەرە) كراوە.

۳۲. میژووی میرانی سۆران

کرده وهی: داماو سهید حسین حوزنی موکریانی
له سهه ئه رکی (چاپخانه ی کوردستان) چاپ کراوه
چاپ: دووهم، چ: کوردستان، ش: ههولیر، ژس: ؟، س: ۱۹۶۲، ل: ۱۲۶+۵۶،
ق: ۲۱×۱۴'
ناوه رۆک:

وینه ی نووسه ر/ سهه رچاوه کان/ ناوه رۆک/ هه ندی بابته تی وه ک: که لۆس/ شاعه لی
به گی کوپی میر عیسه ی کوپی شاعه لی به گ/ پیر بوداغ کوپی شاعه لی به گ و میر
سه یفه ددین کوپی پیر بوداغ/ میر حسین کوپی پیر بوداغ/ میر سه یدی کوپی
شاعه لی به گ/ میر سه یفه دین کوپی میر حسین کوپی پیر بوداغ/ قولی به گ کوپی
سلیمان به گی کوپی میر په شهید به گ/ میر بوداغ وه سلیمان به گی کوپه کانی
قولی به گ/ عه لی به گ کوپی سلیمان به گ/ مسته فا به گ له ۱۰۳۲-۱۲۲۹ ی
کوچیدا/ میر ئوغز کوپی عه لی به گ کوپی سلیمان به گی کوپی شاقولی به گ/
ئه حمه د کوپی ئوغز/ ئه حمه د به گ و ئوغز به گ/ مسته فا به گی کوپی ئوغز
به گ/ مسته فا به گ و شه ری بابان/ میر محه ممه د (ئه میر مه نسوور) کوپی
مسته فا به گی له ۱۲۵۴-۱۲۲۹/ کوژتنی عه بدوللا ئاغای خه زینه دار/ چووینی
میر محه ممه د بۆ سهه مامه کانی له سالی ۱۲۳۰ د/ میر و له شکرکیشانی بۆ سهه
برادۆست و لیتان له سالی ۱۲۳۱ د/ وینه ی سی تۆپ که له سه ره ده می میری دا
دارپۆزراون/ ده مانچه و فیشه کیکی ئه وده می دروست کراون/ میری گه وره شاری
هه ولیری گرت/ میری گه وره که (پردی) ی گرت و قه لای لی دروست کرد/ میری
گه وره له ۱۲۳۴ د شاری (کۆیه) ی گرت/ میری گه وره له ۱۲۴۴ د ده سته ی به تۆپ
دارپۆز کوردوه/ میر له ۱۲۴۷ د به له شکره وه په لاماری برده سهه داسنیان/ میر
ئاکره ی گرت/ میری گه وره (جزیر و ماردین و نسیبین) یشی گرتن/ میری گه وره
ئامیدی گرت/ کوژتنی عه لی به گی داسنی/ میری گه وره لاجانی گرت/

۱- (سه نتهه ر: ؟)، (وشه: ۹۵۶.۶۷/ ح ۲۳۸)، (گ.س.ش: شه رعی ۱۸۲)، (گ.س.ش: ف.ق ۱۶۹)

دامه زاندى بنچينه دۆستايه تى له نيوانى مير محه ممهد پاشا و محه ممهد شاي قاجاردا/ په لامارى سهدرى (ئەزەمى تورك) له هەموو لايىكه وه بۆ سەر مير/ له خشته چوونى مه لاي خه تى و فتوا نارەواكه ي/ مه لاي خه تى ميرى ته فرەدا و خستيه ژير په نجەى توركانه وه/ شه هيدكرانى مير كه له ئەسته مبوله وه به ره و كوردستان ده گه پاره/ مير ئەحمەد كورپى مسته فا به گ/ سليمان به گ كورپى مسته فا به گ/ حوكمدارى به گەل (جمهوريه ت) / پادشايه تى په سوول پاشاي كورپى مسته فا به گ/ پويشتنى په سوول پاشا بۆ شارى شنۆيه/ توركان پوژى هه ينى له ۱۲۷۲دا گه يشتنه نيو شارى پواندى/ ويته ي په سوول پاشا/ ويته ي ئىحسان به گ و په شيد به گى كورەكانى په سوول پاشا/ ويته ي عەبدوللا موخليس به گ/ ويته ي يه حيا به گ/ موته سه ريف و قايمقامه كانى تورك دواى ميرانى سووران/ سه يد ته هاى ئەفەندى/ پروس پواندى گرت/ پواندى كه وته بهر چنگالى ئىنگليزان/ سه يد ته ها ئەفەندى نه هرى بوو به قايمقامى پواندى/ ئەوانه ي كه تازه دهست كه وتوون بۆ ئەوه ي له بير نه چنه وه تومار كراون/ به روار (تارىخ) انى ميژووبى و پيوست/ پواندى له دواى وه رگه رانى ده وله تى سووران/ موته سه ريفه كانى هه ولير/ چاپخانه ي كوردستان.^۱

۳۳. قه لاي دمدم وه خانى له پ زيرين^۲

نووسەر (به تىپى لاتىنى): پ. ئوسكارمانى ئەلمانى
 وه رگيرانى له فارسىيه وه و ئاماده كردن: عەزىز ئىبراهيمى
 له بلاوكراوه كانى كتيب فروشى سه ييديان

۱- ئەم كتيبەش له كتيبى چاپكراوى (سه يديان) ي مه هاباد ده چى.

له سه ر به رگى دواوه، ريكلامى بۆ چەند كتيبىك كردوه.

۲- له سه ر به رگ نووسراوه به پيننوسى (عەزىزى ئىبراهيمى)، له لاپه رە ي يه كه ميش به شيوه ي سه ره وه نووسراوه.

چاپ: يه كهم، چ: ئەرژنگ، ش: مەھاباد، ژس: ؟، س: ۱۳۴۸ (۱۹۶۹)،
ل: ۶۸، ق: ۲۱×۱۵

ناوهرۆك:

سەرھەتا/ معرفى مۇلف/ چۆن بە كوردى بنووسين؟/ ھەلكەوتى قەلا/
(چلۇنايەتى پقەبەرى) و ياغيبوونى (ئەمىرخانى برادۆست) و چوونى ئىعتىماد
و دەوله بۆ ولاتى (ورمى)/ پروفيسۆر (ئۆسكارمان) كى بوو؟ و چى كرد؟/
لاپەرھىەك لە بەيتى داستانەكە بە زمانى كوردى و لاپەرھى بەرامبەرى بە
زمانى فارسى/ ھەواشى.../ بە زمانى فارسى.

۳۴. ئافرەتە ناودارەكانى كورد

نووسين: عەبدولجەبار مەممەد ئەلجەبارى

بە يارمەتى وەزارەتى كاروبارى شىمال لە چاپ دراوھ

چاپ: يه كهم، چ: الجمهوریة، ش: كەركوك، ژس: ؟، س: ۱۹۶۹، ل: ۷۴،
ق: ۲۲×۱۶

ناوهرۆك:

پيشەكى/ ھەپسە خانى نەقىب/ خاتوو عيسمەتى ئەييوبى/ فاتمە كوردى/
ست ئەلعراق/ مونسە خاتوون/ خاتوون/ عەزرا خاتوون/ عادلە خانم/
زومرودە خاتوون/ مەليكە خاتوون/ فاتمە خانى قەرەچىوارى/ زوھرە
خاتوون/ سەفییە خاتوون/ پەبىعە خاتوون/ زەينەب خاتوون/ فاتیمە
خاتوون/ خاتوون/ ست ئەلشام/ قەدەم خىر/ شاھ خاتوون/ وەليیە خانم
ئەردەلانى/ ئەختەر/ خواداد خاتوون/ غازییە/ فاتمە خان/ عيسمەت قازى
مەممەد/ خانزاد/ كچە نەغەدەيى/ دەولەت خان/ خاتوو شاناز/ فاتمە قەرە/
غازییە خاتوون/ براھەلیم و مەھا نىرگىز/ عائشە تەيموور/ جویریە/ ھەيران

۱- (ئىستىتیوت: ۲۸۹/۳)

۲- (ئىستىتیوت: ۳۲۴/۱۲)، (وشە: ۹۲۰.۷۲۹۱/۲۲۲ج)، (گ.ھ: كەسایەتى ۲۰۸)

خانمی نه خچه وانی / شه هده ئه لدینه وه ریبه / ئامینه خانی بارام به گ /
 قه تلومک / میهره بان به رواری / ستیته / مه ستووره ی کوردستانی / ئوم
 محه ممه د / نه سیب / خاتوون / خاتوو خورشیدی / ئه سما / حه زینه / ئه مه ته لالا /
 فاتیمه هه کاری / جویرییه / ئاته خان / فاتیمه ئه ییوبی / حه لیمه / فاتیمه
 خاتوون / موئسه خاتوون / سری خانمی دیاربه کری / پیروژ / فاتیمه / له یلا
 به درخان / مریه م خان / ره وشه ن به درخان / زهری یوسب / ئافره ت و
 خوینده واری / ئافره تی کوردی سه ده ی بیسته م / سه رچاوه کان / ناوه روک.^۱

۳۵. میژووی حکومدارانی بابان له قه لچاوالان تا دروست کردنی شاری

سلیمانی ۱۰۸۰-۱۱۹۹ ک ۱۶۶۹-۱۷۸۴ ز

نووسین: توفیق قه فتان^۲

چاپ: یه که م، چ: سلمان الأعظمی، ش: به غدا، ژس: ؟، س: ۱۹۶۹، ل: ۶۸،
 ق: ۲۱×۱۶^۳

ناوه روک:

ئه م ده ستنووسه: د. کاوس قه فتان / وینه ی دوو لاپه پره ی ده ستنووسه که /
 بنه ماله ی بابان... / زه مانى خان بداغى كورپى فه قى ئه حمه د / حکومه تی میر
 سلیمانی کورپی خان بداغ / حکومه تی ته یموور خان به گ / حکومه تی به کر به گ /
 زه مانى ئیداره ی وه سی یان (موته سه لیم) / حکومه تی خالد پاشا / حکومه تی
 سه لیم پاشا / حکومه تی سلیمان پاشای دووه می مه شهوور به کوژراو.

۱- وینه ی هه ندی له م که سایه تییا نه له پیش باسکردنیان دانراوه. هه روه ها کورته یه ک له باره ی

کتیبه که و وینه یه کی نووسه ر له سه ر به رگی دواوه، دانراوه.

۲- به هاوکاری فه می قه فتان چاپ کراوه.

۳- (ئسنستیوت: ۲۶۷/۱۲)، (گ.س.ش: م.م ۷۵)

٣٦. مێژووی گه‌لی کورد له‌ کۆنه‌وه تا نه‌مه‌رۆ- حاله‌تی سیاسی، مێژوویی،
کۆمه‌ڵایه‌تی، ناوه‌دانیه‌ی گه‌لی کورد له‌ سه‌ره‌تای مێژووه‌وه

نووسین: سال‌ح قه‌فتان^١

چاپ: یه‌که‌م، چ: سلمان الأعظمی، ش: به‌غدا، ژس: ؟، س: ١٩٦٩، ل: ٤٠٨،
ق: ٢٣×١٧^٢

ناوه‌رۆک:

سه‌ره‌تا/ پێشپه‌وه/ سه‌ره‌تای په‌یدا‌بوونی ئاده‌میزاد له‌ سه‌ره‌زه‌مین/ ئینسانیه‌ی
پێش مێژوو چۆن ژیاوه؟/ کوردستان کوییه؟/ باسی جوگرافیه‌ی کوردستان و
نه‌ته‌وه‌کانی/ هه‌لکه‌وتنی سرووشتی مه‌لێه‌ندی کوردستان و ته‌ئسیرکردنی له
گیانی کورددا/ ناوه‌ه‌وای کوردستان/ کورد له‌ کوردستانا په‌یدا بووه/
نه‌ته‌وه هه‌ره کۆنه‌کانی پۆژئاوای ئێران و پۆژه‌لاتی عێراق/ په‌گه‌زی نه‌ته‌وه
کۆنه‌کانی عێراق و په‌یدا‌بوونی مه‌ده‌نیه‌ت/ په‌یدا‌بوونی حکومه‌تی هه‌ره‌کۆنی
زاغروس/ شارستانییه‌ت- مه‌ده‌نیه‌تی ئیلام/ مه‌ده‌نیه‌تی لۆلۆ و گۆتۆ/
ده‌وری به‌رزبوونه‌وه‌ی کاسی/ ده‌وری نوشوست/ مه‌ده‌نیه‌تی کاسیه‌کان/
مه‌ده‌نیه‌تی میتانییه‌کان/ ئه‌هالی کۆنی پۆژه‌لاتی ئه‌نادۆل/ کۆچ و په‌وی
دوایی هاتنی ئه‌قوامی ئاری تازه/ وتاری ته‌ئریخی/ وه‌ستاندنی کۆچ و په‌وو
په‌یدا‌بوونی نه‌ته‌وه‌ی دوای (ئاری) ئیستا/ ماد و فورس/ حکومه‌تی ماد
٨٦٠- ٥٥٠ پ.ز/ پشیوی ولاتی ماد و هه‌لسانی قه‌ومی (پارس- فورس)/ له
ناوچوونی میدیه/ حکومه‌تی فارس- ئێرانی کۆن ٥٥٠ پ.ز/ ناوی کورد چۆن
ساخ بووه‌ته‌وه/ دوای له‌ ناوچوونی ماد مێژووی کورد/ مادی بچووک/
مه‌ده‌نیه‌ت و نه‌ژادی کورد/ ئایین و بېروا/ زه‌رده‌شت/ زمان/ کورته‌ی
ته‌ته‌وراتی مێژوویی زمانی کوردی/ په‌یدا‌بوونی ئایینی ئیسلام و له‌ناوچوونی
کیانی ئاری کۆن/ پووخانی ئیمپراتۆریه‌تی ئێران/ سه‌ره‌نه‌واندنی کوردستان/

١- له‌سه‌ر ئه‌رکی فه‌می قه‌فتان له‌ چاپ دراوه.

٢- (ژین: ئه‌رشیف)، (گ.س.ش: ف.أ. ٣٤٤)

موسلمان بوونی قهومی کورد / دواي ئيسلامه تي هه والي ميژوويي کورد و کوردستان / دهوري سه ربه خويي کورد / حکوومه تي پروادي له نازه ربايجان / حکوومه تي دۆسته کي و مه رواني / حکوومه تي به رزيکاني / حکوومه تي نه ييوبي / حکوومه ته ورده له کاني کورد / حکوومه تي زهند / حکوومه تي نه ورده لان / حکوومه تي سۆران / نه ماره تي بابان / له دواي بي هيزي خه لافه تي ئيسلام - هه والي کورد و کوردستان / تازه بوونه وه ي سه وداي سه ربه خويي له کوردستان - هه لسانی کوردي (جان پۆلا) / هه راي قه لاي دمدم / قه لاچۆني خيلا تي موکريان / تازه بوونه وه ي هه راي موکريان و نه نجامه که ي / له سي سه ده ي دوايي پۆژه لاتي نزيکا - هه والي کوردستان / کورد له سه رده مي نادر شادا / کورد له ۱۵۰ سالي دوايدا / به کورتي ته قه لاي دوايي کورده کان / شوپشي ئيسماعيل پاشاي بادينان / ته قه لاي شيخ عوبه يديلا / نه ته وه ي کورد هه مو کاتيک به که لک هاتووه / کورد له چه رخي بيسته ما / شوپشي ديرسيم ۱۹۳۷ - ۱۹۳۹ / هه والي کوردستانه کاني تر / کۆماری مه هابادي کوردي ۱۹۴۵ - ۱۹۴۶ / شارستانيه تي کورد پاش ئيسلاميه ت / ناوه رۆک.^۱

۱- له سه ر به رگي دواوه، کورته يه ک له ژياننامه ي نووسه ر و ناوي ۵ له کتبه کاني دانراوه.

٣٧. مېژووی نه ژاد و په ی وه سته گی کورد

نووسین: په شید یاسه می

به رچقه ی به ده ستکارییه وه: قانعی هونه ر و که ریم زه ند

به په زامه ندی (وزارة الثقافة والأعلام) له چاپ دراوه

چاپ: یه که م، چ: کامه ران، ش: سلیمان، ژس: ؟، س: ١٩٦٩، ل: ١١٣،
ق: ١٧×٢٣^١

ناوه رۆک:

مېژووی کورد / کوردستانی کون / کونترین دانیشتوانی زاگروس / گوتی /
سییه مین زنجیره ی پاشاهانی نور / کاسی / تیکه لی هیند و نه وروپاییه کان
له گه ل ئاشوور و ئیلام / په یوه ندی ئاشوور و دانیشتوانی زاگروس / کیمریان و
ساکائیان / کوله که کانی ئاسار حادون و ئاشوور پانیپال / ماد و فارس /
فارسه کان / هو خشته ر / ئیختوی گو (نه زدی هاك) / کورشی گه وره / کورد /
لیکولینه وه ی زاناکان له باره ی وشه ی کورده وه / په گه زناسی / پیشه ی کورد /
ئایین و باوه ر / کورد پیش ئیسلام - کورد له خولی سلوکی و نه شکانیدا /
په گه ز و نه ژادی ساسانی / کۆتایی: له نووسینی هه ردوو وه رگنیر.

٣٨. به کورتی جوغرافیای کوردستان

نووسین: که ریم زه ند

چاپ: یه که م، چ: کامه ران، ش: سلیمان، ژس: ؟، س: ١٩٧٠، ل: ٢٠،
ق: ١١×١٦^٢

ناوه رۆک:

جوغرافیای کوردستان / خیله کانی / رووباره کانی / پیشه سازی.

١- (ئسنستیتوت: ١١١/١٢)، (گ.س.ش: ج.أ.٣١)، (گ.ه: مېژوو ٤٨٨ و ٤٨٩)

٢- له سه ر کتبه که ٢٥٧٠ نووسراوه که دیاره هه له یه و ده بی (٢٦٧٠) بیت که ده کاته ١٩٧٠.

٣- (ئسنستیتوت: ٤٠٨/١٢)

۳۹. کوردستان و نایینی نیسلام- هاتنی سوپای عمری کوری خه تاب وه گرتنی
کوردستان

نووسین: مه لا ره ئووف سه لیم چه ویزی
چاپ: یه که م، چ: جامعه، ش: به غدا، ژس: ؟، س: ۱۹۷۰، ل: ۱۳۲،
ق: ۱۷×۲۴^۱
ناوه رۆک:

چاپکه ره له چهند دێرێکدا (ژياننامه ی نووسەر) / سه ره تا / هه ندی بابته به
هۆنراوه / غه زاواتی سه حابان له به شی سه رووی کوردستان / باسی فه تحی
(دووگۆمان) وه کوشتنی مه لیک به دهستی فه زلی ئین عه بباس / باسی
فه تحی (پشدهر) به دهستی ئه سحابان / باسی فتوحاتی ئازریجان / باسی
فه تحی ئه رمانی (یه عنی په زانییه).^۲

۴۰. فه ره ههنگی زانیاری (قاموس الاعلام) ئه نیکلۆپیدیای^۲ کورد- به رگی یه که م

نووسین: عه بدولقادر به رزنجیه یی (عه قیدی موته قاعید)
به یارمه تی وه زاره تی کاروباری ژووو و به په زامه ندی وه زاره تی راگه یانندن
چاپ کراوه
چاپ: یه که م، چ: راپه رین، ش: سلیمانی، ژس: ۴، س: ۱۹۷۱، ل: ۲۳۷،
ق: ۱۶×۲۳^۲

۱- (گ.س.ش: م.م. ۴۱)، (گ.س.ش: ئاگرین ۱۱۹)، (گ.ه: ئایین ۵۲ و ۲۰۵)
۲- له دیوی ناوه وه ی به رگی دواوه (تیبینی و سوپاس) و له سه ر به رگی دواوه ش، کورته یه ک له باره ی
کتیبه که نووسراوه.
۳- وشه که به م شیوه یه نووسراوه، که دیاره هه له یه ده بوایه (ئینسکلۆپیدیا) بیته.
۴- (ئینستیتیوت: ۴۹/۱۴)، (گ.س: ۴۵ / ۰۰۰)

ناوهرۆك:

فهرهنگى زانىارى / ئەو سەرچاوانەى كەلكيان لى وەرگىراوه / پيشهكى / (به پيى
حرووفى ئەبجەدى ناوى كۆمەلئىك ناودار، سەرەك ھۆز، شاعىر، كەسايەتى و
ناودارانى كوردى نووسىوه و ھەندى باسى لەسەر كردوون) / ناوهرۆك.

٤١. قەلاتى ھەولير و پروژەى ريكخستنى

نووسين: مەجيد ئاسنگەر

پاشكۆى ژماره ٦ى گۆڤارى ھەولير- نەورۆزى ١٩٧١

چاپ: يەكەم، چ: كوردستان، ش: ھەولير، ژس: ؟، س: ١٩٧١، ل: ٤٨،
ق: ٢٢×١٤

ناوهرۆك:

وتەيەكى پيويست: (ليڤردا نووسراوه: لەبەرئەوهى پرۆژەى ريكخستنى
قەلاتى ھەولير يەكئىكە لە گرنگترين پرۆژەكانى ئاوهدانى لەم ناوچەيەدا، كە
لەم ريگايەوه چاوه نوارى، زۆر سوودى گشتى و نەتەوايەتى لى ئەكرى،
به پيويستم زانى ئەم ناميلكەيەتان پيشكەش بكەم بۆ پوونكردنه وهى ئەم
ھەنگاوانەى كە تا ئىستا ھاويشتراون بۆ ھينانەدى ئەم پرۆژە بەرخە...)/
پيشهكى: سەرۆكى نووسينى گۆڤار... / قەلاتى ھەولير و پرۆژەى ريكخستنى /
نەخشەيەكى قەلات / ئەم پرۆژەيە چەند پارەى تى ئەچى بۆ ئەم مەبەستانەى
لە پيشهوه باسماں كرد.^٢

١- (گ.س.ش: م.م ٨٨)

٢- لەسەر بەرگى دواوه، ناوى كتيبەكە بە زمانى ئىنگليزى نووسراوه.

٤٢. كورد و كوردستان

نووسين: د. محهمهد سالف قهره داغى
وهرگيرانى له ئينگليزييه وه: ئه نوهر ناسر قهره داغى
چاپ: يه كه م، چ: كامهرانى، ش: ساليمانى، ژس: ١١، س: ١٩٧١، ل: ٤٣،
ق: ١٧×١٢^١
ناوه رۆك:

پوونكر دنه وه يه ك / پيشه كى / كورد و كوردستان / جوغرافيه ي كوردستان /
ره گه ز (نه ژاد) ي كورد / زمان / ژماره ي دانيشتوان / ئايين (الدين).

٤٣. كورد له ناو ئايين و ميژوودا

نووسين: ئيبراهيم عومهر
چاپ: يه كه م، چ: راپه رين، ش: ساليمانى، ژس: ٤٠٨، س: ١٩٧٢، ل: ١٣٤،
ق: ٢١×١٥^٢
ناوه رۆك:

قورئانى پيرۆز - راقه / به ندى يه كه م: به هه شت / په يدايون / ئاده م و حه وا /
نوح / لافاو و سۆمه ر / لافاوى بابل / جودى / گۆر كيل / لانه ي گه لان / به ندى
دووه م: شه خنه / ميژوو / شه خته / ئاده مى كۆن / چه رموو / ئاده مى تازه / ئارىي
و هيند و ئيران / جيى ماد / جيى پارس / كورد و چيايى / كورد و سۆمه ر /
خشته يه ك بۆ وشه ي سۆمه رى - وشه ي كوردى به شيوه ي ئيستايى - مانا كه ي
به عه ره بى / كورد و كوردستان / به ندى چواره م: نه ته وه ي ماد / ديوسس /
فراورتيس / كيا خسار / ئستياجر / هه خامه نوش / گوروشى يه كه م / ئاريارامنىس /
قه مبيز / گوروش / گۆته ي هيرودوتس / قه مبيز / دارا ١ / دارا ٢ / دارا ٣ /
ئه حشو يروش / ئه رتخشه شتا ١ / ئه حشو يروش ٢ / دارا ٢ / ئه رتخشه شتا ٣ / دارا

١- (ئىستيتيوت: ٤٠٧/١٢)، (ژين: ئه رشيف)

٢- (ئىستيتيوت: ٢٣٤/١١)، (گ.ه: ميژوو ٥٤١)

۳/ بهندی پینجه م: میژووی مه سعوودی / که لور / فارسی دووه م / بهندی شه شه م: شارستانی / بورجی سو مه ر / هه ولیر و سو مه ر / شاری هه ولیر / هه ولیر و ئه ربیل / بهندی حه وته م: شه پوله کانی سامی / پووخانی ئیسرائیل / ئایینی نه بوخوزنه سپ / کرده وه کانی / بهندی هه شته م: سامی و ئایین / ئایین و بابل / خواجه کانی بابل / ناسه ری و ئایین / ئاشوور و ئایین / سروشت په رستی / موگوش / زه رده شت / په رستگا / ئاویستا / کورد و ئایین / ئایینی مانی / ئایینی مه زده کی / پیپرست (ناوه رۆک) / بنه واکان (سه رچاوه کان).

۴۴. شرفنامه ی شهرفخانی بدلیسی

نووسین: شه ره فخانی بدلیسی

وه رگیژانی له فارسییه وه: هه ژار موکریانی

له بلاو کراوه کانی کوژی زانیاری کورد

چاپ: یه که م، چ: نعمان، ش: نه جه ف، ژس: ؟، س: ۱۹۷۲، ل: ۱۷۶+۸۷۵، ق: ۱۷×۲۴

۱- (ئسنستیتیوت: ۴/۱۲)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۶۵)، (گ.ه: میژوو ۵۰۹ و ۵۷۱)

له نووسینه وه ی ئه و ناوه رۆکه ی که له پاشکوژی کتیبه که و لاپه ره کانی (۷۹۲-۸۱۲) دا ئاماده کراوه، تیکه لی و نادیا ری به دی ده کریت... له بهر ئه مه له سه ره تاوه لاپه ره کانمان هه لدا یه وه و ناو نیشان و خاوه نی نووسینه کانمان دیا ری کرد، هه روه ها ئه و ناوه رۆکه ش که شه ره فخان له شه ره فنا مه که ی خۆیدا ریکی خستبو و له لاپه ره کانی (۱۵-۲۴) ی شه ره فنا مه دا هه بوو، که لکمان له ویش وه رگرت، له هه مان کاتدا که لک له و ناوه رۆکه ش وه رگیراوه که له پاشکوژی کتیبه که دایه و له هه ندی شوین ئاماژه مان پیگردوو. هه روه ها ئه م کتیبه دوو ژماره لاپه ره ی له سه ره که نووسینه کانی سه ره تا ی واته ئه و بابته تانه ی که له لایه ن چه ند که سیکه وه خراوته سه ری، له ۱۷۶ لاپه ره پیک هاتوو.

ناوهرۆك:

شهره فنامه / گيژى گيژاو / به ره و نه ماو / راستى پووداو / كول و زووخاو / چپه ي دنه دان / له هيجى نه بو / دوژمنان و په سه نمان / هه رخوم به خوم كرد / نه مه گ ناسى / شهره فنامه ئازانامه يه / نه و ئازايه چون تيچوو ه !؟ / چاره نووس ؟! / به كه فى گهرم سارد بووينه وه / ماكى ناسور / شهره فنامه هونه نامه يه / چونم وهر گيژا / توژه بژاريك / پي زانين (تائيره له نووسيني وهر گيژه) / بيروبوو يه / نه و زانايانه ي كه شهره فنامه كورد بيه كه يان بهر له چاپكرانى ديوه و هه ليان سه نگان دووه و نرخيان بريوه : مه سهوود محه ممه د - عه لئه ددين سه جادى - هيمن موكرىانى - كه مال مه زهر / پيشه كيه عه ره بيه كه ي محه ممه د عه لى عه ونى و زيرونوف به سه ر شهره فنامه فارسى كه ي چاپى ميسره وه (پي خوشكردنيك) / پيداچوونه وه و له به ريه ك رانان / نه مه گدارى / پيشه كيه فه پانسى كه ي (زيرونوف) كه سالى ۱۸۶۰ له سه ر يه كه م چاپى شهره فنامه ي نووسيوه / له چوار ده سنووسم پوانيوه / ويته يه كه له بهرگى شهره فنامه ي چاپى پترسبورگ / بن بهرگى شهره فنامه ي چاپى پترسبورگ / لى دوانيك به دانسته وه / سنوورى كوردستان / زهوى و هه واي كوردستان / كوردى هه نده ران / ژماره ي كورد / په گه ز و زمان / گوته و ويته يه كه له بهرگى شهره فنامه ي چاپكراو له ميسر / كورد و كوردستان - به شى يه كه م : په گه زى كورد / به شى دووه م : كوردستان له سه ره تاي ئيسلامه وه هه تا جهنگى يه كه مى جيهانى / به شى سييه م : كورد له م پوژگارهدا / مووسل له نيوان ئينگليز و توركييا / ئاگر به سى (مؤدروس) / په يمانى سيقه ر / پروانامه ي نيشتيمانى / كوئگره ي لوزان / كوئگره ي قوسته نتينييه / شوپشى شيخ سه عيد / كورد و برىتانيا (تا ئيره له نووسين : يه حيا خه شاب) - ه و ليروه شهره فنامه ده ست پيده كات و نه م به شه له ناوه ركه كه له سه ره تاي (شهره فنامه) وهر گيراوه : به ناوى خوداي ميهره بانى دلوفان / په سنى پيغه مبه ر / په سنى سولتان / په سنى ميژوو / من و نه م كتبه / پيش ده سته يه كه / پووپه رى يه كه م : ده نگو باسى نه و فه رمان په وا كوردانه ي كه له

كوردستاندا ئالاي سەربەخۆيەتتەيان ھەلكردووھ و ميژوونوسان لە پريزي
 پادشايانيان نووسيون / ھەرمانپەرەوايانى دياربەكر و جزير / ھەرمانپەرەوايانى
 دینەوهر و شارەزورر كە بە ھەسنەويە بەناوبانگن / ھەرمانپەرەوايانى ھەزلەويە
 كە بە لوپرى گەورە ناسراون / ھەرمانپەرەوايانى لوپرى بچووك / پادشايانى ميسر
 و شام كە بە بنەمالەى ئەييوبى ناوبراون / پروپەرى دووھم / ھەرمانپەرەوايانى
 ئارەلان / ھەرمانپەرەوايانى ھەكارى كە (شەنبۆ) شيان پى دەلئىن /
 ھەرمانپەرەوايانى ئامىدى كە بە (بادينان) بەناوبانگن / ھەرمانپەرەوايانى جزير كە
 (بەختى - بەختى) شيان پى دەلئىن / ھەرمانپەرەوايانى (حصن كىف - ھەسەن
 كىف) كە بە (ملكان - مەلەكان) ناسراون / پروپەرى سىيەم: ھەرمانپەرەوايانى
 (چەمشكەزەك) ئەوانيش بە سى دەست دابەش دەكرين... / ھەرمانپەرەوايانى
 (مەرداسى) ئەو سى لكى لى دەبيتەوھ... / ھەرمانپەرەوايانى (ساسون) كە
 لەداوييدا بە ھەرمانپەرەوايانى (ھەزق) ناوبانگيان پۆشتووھ / ھەرمانپەرەوايانى
 خيزان كە ئەوانيش سى دەستەن... / ھەرمانپەرەوايانى (كليس - كلز - كليس) /
 ھەرمانپەرەوايانى شىروان كە ئەوانيش سى لکن... / ھەرمانپەرەوايانى زەرقي
 ئەوانيش چوار دەستەن... / ھەرمانپەرەوايانى سویدی / ھەرمانپەرەوايانى
 سلیمانى ئەویش دوو لکی لى دەبيتەوھ... / بەشى دووھم لە پروپەرى سىيەم:
 ۱۲ بەند / ھەرمانپەرەوايانى سوهران - سوران / ھەرمانپەرەوايانى بابان /
 ھەرمانپەرەوايانى موكرى / ھەرمانپەرەوايانى برادۆست ئەوانيش دوو دەستەن... /
 ھەرمانپەرەوايانى مەحمودى / ھەرمانپەرەوايانى دونبولى / ھەرمانپەرەوايانى زەرزا /
 ھەرمانپەرەوايانى ئەستۆنى - ئەستوانى / ھەرمانپەرەوايانى تاسنى - داسنى /
 ھەرمانپەرەوايانى كەلھور كە ئەویش سى لكى لى پەيدا دەبى... /
 ھەرمانپەرەوايانى بانە / ھەرمانپەرەوايانى تەرزا / بەشى سىيەم لە پروپەرى
 سىيەم: چوار دەستە / ھەرمانپەرەوايانى سىامەنسور / ھەرمانپەرەوايانى چەكنى /
 ھەرمانپەرەوايانى زەنگنە / ھەرمانپەرەوايانى پارۆكى / پروپەرى چوارەم:
 ھەرمانپەرەوايانى بدليس / دەربارەى ھۆزى (روزكى - پۆژەكى) / ھەرمانپەرەوايانى
 بدليس دەچنەوھ سەر كى / ئەو ھەرمانپەرەوايانەى بدليس كە پادشا

گەرەكانى پابروو زۆريان پييز لى گرتوون... / لىكۆلپنه وه يهك دهر باره ي
ره گه زى كورد و چۆنيتى ژيانيان.^۱

به در كورپى حه سنه وييه / هيلال كورپى به در / تاهير كورپى هيلال / به در كورپى
تاهير / نه بولفه تح كورپى عه يار / نه بولشۆك كورپى محه ممه دى عه يار / موه لهه ل /
سوورخاب كورپى محه ممه د / سه عدى نه بولشۆك / نه بولمه نسوور / به ندى
سييه م: (فزولپيه) / نه بو تاهير / هه زار نه سپ / نه تابيك توكله كورپى هه زار
نه سپ / نه تابيك شه مسه ددين نه لپ نه رغون / نه تابيك يووسف شا كورپى نه لپ
نه رغون / نه تابيك نه فراسياب كورپى يووسف شا / نه تابيك نه سره ددين نه حمه د
كورپى يووسف شا / نه تابيك روكنه ددين يووسف شا كورپى نه حمه د / نه فراسياب
نه حمه د كورپى يووسف شا / نه تابيك په شه ننگ كورپى يووسف شا / نه تابيك
نه حمه د كورپى په شه ننگ / نه تابيك نه بوسه عيد كورپى نه حمه د / نه تابيك
شاحسيين / به ندى چواره م: لوپى بچووك / شو جاحه ددين كورپى خورشيد /
سه يفه ددين پوسته م / شه ره فه ددين نه بوبه كر كورپى نووره ددين محه ممه د /
عيزه ددين گر شاسپ كورپى نووره ددين محه ممه د / حوسامه ددين خه ليل /
به دره ددين مه سهوود / تاجه ددين شا / جه ماله ددين خدر / حوسامه ددين
عومه ربه گ / سه مسامه ددين مه حموود كورپى نووره ددين محه ممه د / مه ليك
عه زيزه ددين كورپى شو جاعه ددين مه حموود / سه يدى نه حمه د / محه ممه د كورپى
جيهانگير / شاحسيين كورپى مه ليك عيزه ددين / شا پۆسته م / نه غوه ر كورپى شا
پۆسته م / جيهانگير كورپى شار پۆسته م / شار پۆسته م كورپى جيهانگير / محه ممه دى
كورپى جيهانگير / شا ويژدى كورپى محه ممه د / به ندى پيئجه م: سه لآحه ددين
يووسف / ته رابولس و يه مهن / شه رپى په مله / هير شه كه ي سه ر شام / شه رپى
ته به رپا / گرتنى قودس / قه لآى سوور / قه لآى به رزيه / قه لآى شقيف / كۆچى

۱- لپره وه له ناوه رۆكى نه م كتيبه وه رگبراهه و هه ندى ناو نيشانى سه ره تاكه ي لابراره ، هه روه ها
هه ندى وشه ي وهك: به ش و به ند و... تاد لابران، چونكه پيشتر نووسيو ماننه ته وه، به لكو ته نها
هه ولمان داوه ناوى كه سايه تيبه كان بنووسينه وه...

يه كجاری / عوسمان كورپی سه لآحه ددین / مه لیک ئه فزه ل كورپی سه لآحه ددین /
 مه لیک عادل كورپی نه جمه ددین / به كوشتچوونی موعیز / مردنی ئه ییوب /
 مه سعود / مه لیک ئه شره ف / مه لیک کامیل / مه رگ و نه مانى پاشایانى میسر و
 شام / پروپه پری دووه م: ئه رده لان / مه ئموون به گ / بیگه به ك / مه ئموون كورپی
 بیگه به ك / سوورخاب كورپی مه ئموون / محه ممه د كورپی مه ئموون / سولتان عه لی
 كورپی سوورخاب / به سات كورپی سولتان عه لی / ته یموور كورپی سولتان عه لی /
 هه لآخان كورپی سولتان عه لی / خان ئه حمه د خان / سلیمان خان / كه لبالى خان /
 خان ئه حمه د خان / خوسره و خان / محه ممه د كورپی خوسره و خان / به ندی
 دووه م: فه رمانزه وایانى هه كاری / ئه سه ده ددین كورپی گولای / عیزه ددین شیر
 كورپی ئه سه ده ددین / زاهید كورپی عیزه ددین / مه لیک كورپی زاهید / سه ید
 محه ممه د كورپی زاهید / زه ینه ل كورپی زاهید / زه كه ریا كورپی زه ینه ل /
 فه رماپه وایانى ئامیدی / ئه میر زه ینه ددین / ئه میر سه یفه ددین / حه سه ن كورپی
 سه یفه ددین / سولتان حسین / قوباد كورپی سولتان حسین / به یرام كورپی
 سولتان حسین / سه یدی كورپی قوباد / فه رمانزه وایانى جزیره / سلیمان كورپی
 خالد / میر سه یفه ددین كورپی عه بدولعه زیز / مه جده ددین كورپی عه بدولعه زیز /
 عیسا كورپی مه جده ددین / به دره ددین كورپی عیسا / میر عه بدال كورپی میر به در /
 عیزه ددین كورپی عه بدال / ئه بدال كورپی عیزه ددین / ئیبراهیم كورپی عه بدال / میر
 شه ره ف كورپی ئیبراهیم / میر به در كورپی ئیبراهیم / كه ك محه ممه د كورپی
 ئیبراهیم / شه ره ف كورپی به در / شاعه لی كورپی به در / به در كورپی شاعه لی /
 محه ممه د كورپی به در / سولتان محه ممه د كورپی میر محه ممه د / ناسر كورپی
 شاعه لی / عه زیز كورپی كه ك محه ممه د / محه ممه د كورپی خان ئه بدال / شه ره ف
 كورپی خان ئه بدال / فه رمانزه وایانى گۆزكىل: سه ید ئه حمه د كورپی
 شه مسه ددین / شه مسه ددین كورپی میر به در / ئه حمه د كورپی ئیبراهیم / محه ممه د
 كورپی ئه حمه د / فه رمانزه وایانى فنیک / فه رمانزه وایانى حه سه نكیف / مه لیک
 سلیمان / مه لیک ئه حمه د / مه لیک عادل كورپی محه ممه د / ئه شره ف كورپی عادل /
 مه لیک خه لیل / مه لیک خه لئف / خه لیل كورپی سلیمان / حسین كورپی مه لیک

خەللىل / مەممەد كورپى مەلىك خەللىل / سولتان حسىن كورپى مەلىك خەللىل /
 فەرمانپەرە وایانى چەمشكەزەك: زۆراب بەگ / حاجى پۆستەم بەگ / پىر حسىن
 كورپى حاجى پۆستەم / فەرمانپەرە وایانى مچەنكورد / فەرمانپەرە وایانى پەرتك /
 فەرمانپەرە وایانى سوقمان / فەرمانپەرە وایانى مەرداسى / فەرمانپەرە وایانى ئەگىل:
 ئىبراھىم كورپى بولدوق / مەممەد كورپى ئىبراھىم / عىسا كورپى مەممەد /
 دەولتشا بەگ / مىر عىسا / شا مەممەد كورپى عىسا / قاسم بەگ / مراد كورپى
 عىسا / جەغفەر بەگ / فەرمانپەرە وایانى پالەو: حسىن كورپى ھەمزە / جەمشىد
 كورپى پۆستەم / حسىنجان كورپى جەمشىد / ھەسەن كورپى جەمشىد /
 فەرمانپەرە وایانى چەرمووك: سەيفەدىن / شا يوسىف / ولات بەگ / شاعەلى /
 ئەسفەندىيار / بايەندوپ / فەرمانپەرە وایانى ساسۆن: خدر كورپى ئەبوبەكر /
 كورپى ئەبوبەكر / خدر كورپى عەلى / مەممەد كورپى عەلى / سلىمان كورپى
 مەممەد / بەھائەددىن كورپى مەممەد / ساروو خان كورپى مەممەد /
 مەممەد كورپى ساروو خان / ئەحمەد كورپى خدر / فەرمانپەرە وایانى خىزان:
 داوود كورپى مىر مەلىك / سولتان ئەحمەد كورپى داوود / مەممەد كورپى
 ئەحمەد / مەلىك خەللىل كورپى سولتان ئەحمەد / مەحمود كورپى سولتان
 ئەحمەد / ھەسەن كورپى مەلىك خەللىل / فەرمانپەرە وایانى مەكس: ئەحمەد كورپى
 مىر ئەبدال / ئەبدال كورپى مىر ئەحمەد / پۆستەم كورپى ھەسەن بەگ /
 فەرمانپەرە وایانى ئەمسپايرد: ئىبراھىم كورپى مەممەد / مەممەد كورپى
 ئىبراھىم / شەرەف كورپى مەممەد / فەرمانپەرە وایانى كلىس: جانپۆلاد بەگ /
 جەغفەر كورپى جانپۆلاد / ھەبىب كورپى جانپۆلاد / حسىن كورپى جانپۆلاد /
 فەرمانپەرە وایانى كفرا: شامەممەد كورپى مىر ھەسەن / ئەبدال كورپى
 شامەممەد / شامەممەد كورپى ئەبدال / مەممەد كورپى شامەممەد / مىر
 ئەبدال كورپى شامەممەد / مەحمود كورپى ئەبدال / زەينەل كورپى ئەبدال /
 ئەبدال كورپى زەينەل / فەرمانپەرە وایانى كرنى / فەرمانپەرە وایانى ئىروون /
 فەرمانپەرە وایانى زەرقى / فەرمانپەرە وایانى دەرزىنى: مىر ھەمزە / عەلى كورپى
 مەممەد / شاقولنى كورپى مەممەد / ياقووب كورپى مەممەد / مەممەد كورپى

دوومان بهگ / فهريمانپه وایانی گردکان: محهمه د کورپی ناسر / ناسر کورپی
 محهمه د / فهريمانپه وایانی عیتاق: شاهم کورپی نه حمه د / یوسف کورپی
 نه حمه د / حه سهن کورپی یوسف / وه لی بهگ / فهريمانپه وایانی ته رجیل: عومه ر
 کورپی حه سهن بهگ / بداغ کورپی عومه ر / نه حمه د کورپی بداغ / عه لی کورپی بداغ /
 شمسی بهگ / حه یدهر کورپی شه مسی بهگ / به بداغ کورپی حه یدهر / حسین
 کورپی بداغ / نیسماعیل کورپی بداغ / عومه ر کورپی حه یدهر / فهريمانپه وایانی
 سویدی: جه لال کورپی شه هاب / محهمه د کورپی جه لال / فه خره ددین کورپی
 محهمه د / حه سهن کورپی فه خره ددین / فه خره ددین کورپی حه سهن / نه بدال
 کورپی محهمه د / سوبحان کورپی نه بدال / نه حمه د کورپی نه بدال / مه قسود
 کورپی سوبحان / موراد کورپی سولتان نه حمه د / سلیمان کورپی موراد /
 فهريمانپه وایانی سلیمانی / فهريمانپه وایانی قولب و باتمان: عه لی کورپی شاهه له د /
 حسین کورپی عه لی بهگ / سه ید نه حمه د کورپی حسین / فهريمانپه وایانی
 میافارقین: میرخان کورپی به هلوول / عومه ر کورپی به هلوول / فهريمانپه وایانی
 سوران: شاعه لی بهگ / پیر بداغ کورپی شاعه لی / میر سه یفه ددین / میر حسین /
 میر سه یدی کورپی شاعه لی / عیزه ددین شیخ / میر سه یفه ددین کورپی میر حسین /
 قولی بهگ کورپی سلیمان / بداغ بهگ / میر سلیمان کورپی قولی بهگ / عه لی
 کورپی سلیمان بهگ / فهريمانپه وایانی بابان: میر بداغ کورپی نه بدال / میر نه زهر
 کورپی به یرام / سلیمان و میر ئیبراهیم / بداغ کورپی حاجی شیخ / حسین کورپی
 سلیمان / فهريمانپه وایانی موکری: سه یفه ددین موکری / سارم کورپی
 سه یفه ددین / میره بهگ کورپی حاجی عومه ر / میره بهگ کورپی شیخ حه یدهر /
 فهريمانپه وایانی برادوست: شامحه ممه د غازی قران / بداغ کورپی شامحه ممه د /
 حه سهن کورپی شامحه ممه د / عه لی کورپی غازی قران / نه ولیا کورپی بداغ /
 فهريمانپه وایانی ته رگه وه ر: ناسر بهگ / نه میرخانی به کده ست / تولوغ بهگ /
 فهريمانپه وایانی مه حموودی: حسین کورپی شیخ مه حموود / حامید کورپی میر
 حسین / عیوه ز کورپی حامید / حسین قولی کورپی عیوه ز / بایه ندورپی کورپی
 حسین قولی / شاعه لی کورپی عیوه ز / همزه کورپی عیوه ز / خانه محهمه د /

میره به گ کوپری حامید / مه نسوور و زهینه ل / هه مزه کوپری زهینه ل / حه سه ن
 کوپری عیوه ز / عیوه ز کوپری حه سه ن / مسته فا کوپری عیوه ز / عه لی کوپری
 عیوه ز / شیر به گ کوپری حه سه ن / فه رمانپه وایانی دونه بولی: شیخ ئه حمه د /
 شیخ به هلوول / حاجی کوپری به هلوول / ئه حمه د کوپری به هلوول / مه نسوور
 کوپری محه ممه د / وه لی کوپری مه نسوور / حاجی به گ کوپری حاجی به گ /
 سولتان عه لی کوپری جه مشید / نه زهر کوپری سولتان عه لی / قلیچ کوپری سولتان
 عه لی / فه رمانپه وایانی که لهوور / فه رمانپه وایانی پلنگان: غه بیوللا / محه ممه د
 کوپری غه بیوللا / ئه سکه نده ربه گ / فه رمانپه وایانی دهره ته نگ: عومه ر به گ /
 قوباد به گ / فه رمانپه وایانی ماهی ده شت / فه رمانپه وایانی بانه: میرزا به گ
 کوپری محه ممه د / بداغ کوپری میرزا / سلیمان کوپری میرزا / فه رمانپه وایانی
 گه لباخ: عه لی گه لباغی / حه یدهر به گ / حه یدهر و محه ممه د قوولی /
 فه رمانپه وایانی کوردی ئیران: سیامه نسووری / خه لیل به گ / ده ولتیار کوپری
 خه لیل به گ / چکنی / زه ننگه / پارۆکی / شاسوار کوپری حسین عه لی / وه یس
 کوپری خالد / قلیچ کوپری وه یس / زولفه قار کوپری وه یس / یادگار به گ / نیاز
 کوپری یادگار / فه رمانپه وایانی بدلیس: ئه خلالت / مووش / هۆزی پۆژه کی /
 بنه چه که ی خانه دانی بدلیس / مه لیک ئه شره ف / شه رپه ف کوپری زیانه ددین /
 شه مسه ددین کوپری شه ره فخان / شه ره ف کوپری شه مسه ددین / میر ئیبراهیم
 کوپری حاجی محه ممه د / کۆتایی. فه ره نگیله ی شه ره فنامه / به سه رچلی
 ژیاننامه ی هه ژاری وه رگیژ: نووسینی خۆی / له شوینچوونیک / بارزان چیه ؟ /
 ژیانی کۆمه لایه تی / حوكمی تورک / شیخانی بارزان / ئاغا گوران / شه پری به زۆر
 سه پاو / شه پ به خورتی / قاسم و کورد / چه کی بارزان / کوده تای به عس /
 قه یرانی چوار ساله / رووس و به عس / هۆی شکانی شوپش چی بوو؟ /
 دامه زرانه وه ی پارتی / هه ل بۆ دوزمن / قسه ی خه لک / بارزانی و ئامانجی له
 ژیان / بارزانی و سیاسه تی لاوه / په یوه ندی ده گه ل هه نده ران / دۆستایه تی
 ده گه ل ئیران / بارزانی و په وش و ئاکاری / پیاوه تی له راده به دهر.

۴۵. شەرەكانى ئەسكەندەرى مەكدۆنى

نووسىن: پلوتارك

وەرگىپرانى لە پروسىيەو: جەلال تەقى

بە يارمەتى و- كاروبارى ژووروو و بە پەزامەندى و- پراگە ياندن چاپ كراوه
چاپ: يەكەم، چ: راپەپىن، ش: سەلىمانى، ژس: ۹۵۹، س: ۱۹۷۳، ل: ۹۱،
ق: ۲۰×۱۴

ناوەرۆك:

سەرەتا: وەرگىپرا / دەست پىكردىنى ژيانى / سەرەتاي مەزنيەتى / شەپ لەگەل
(دارا) / سەرەتاي ژىركەوتن / بەرەو هيندستان / كۆتايى / ناوەرۆك.

۴۶. هەندىك بىرو باوهرى هەلە لە بارەى زمان و ميژوى كوردەوه

نووسىن: پ. قەناتى كوردۆ (كوردۆيىف)

وەرگىپران و پيشەكى: د. ئەوپرەحماني حاجى مارق

لە بلاوكراوه كانى كۆپى زانبارى كورد

چاپ: يەكەم، چ: كۆپ، ش: بەغدا، ژس: ۴۰۴، س: ۱۹۷۳، ل: ۱۶۶،
ق: ۲۳×۱۷

ناوەرۆك:

پيشەكى / سەرنجىك لە كارە زانبارى كانى مامۆستا قەناتى كوردۆ /
بەرەمە چاپكراوه كانى / ئەو بەرەمانەى مامۆستا كوردۆ كە بۆ چاپ
ئامادەكراون / ئەو كارە زانستىيانەى مامۆستا كوردۆ ئىستە پىيانەو
خەرىكە (تا ئىره نووسىنى وەرگىپره) / شىواندىنى ميژوى كورد لە
زانستى ميژوى بۆرجوازي فارسدا / رەخنە لە بىروباوهرى هەلە لە بارەى
زمانى كوردىيەو / شىكردنەوهرى بەلگە كانى كەزنەفۆن دەربارەى

۱- (گ.س.ش: ئاگرين ۹۶۸)

۲- (گ.س.ش: ۴۴/۴۰۰)، (ژين: ۴۹۱.۰۵۹۷ / م ۲۲۴)، (گ.س.ش: ئاگرين ۱۶۰)، (گ.س.ش: م.ص ۴۶)

كاردوخه كان / چەند تېبىنىيەك لەسەر كىتەبەكەى قىلچىڭسكى / سەرنجىك
لە نووسراوەكەى ئاكوپوڧ- پەخنىەى مېژووى لە مەسەلەى نەژادى
كورددا / ناوەرۆك.

٤٧. بەركوتىكى خەرمانى كوردناسى لە ئەوروپا

ئامادەكردن و بلاوكردنەو: كۆرى زانىارى كورد
چاپ: يەكەم، چ: كۆپ...، ش: بەغدا، ژس: ٧١٩، س: ١٩٧٤، ل: ١٦٠،
ق: ١٦×٢٣
ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پېشەكى لە نووسىنى: مەسعوود محەممەد / كورتە مېژووىەكى
كوردناسى لە ئەلمانىادا لە نووسىنى: د. جەمال نەبەز / لە بارەى
كوردناسىيەو لە پرووسيا و يەكئى سۆڧىت لە نووسىنى: د. ئەوپرەحمانى
حاجى مارف / نووسراوەكانى لىرخ لە بارەى كوردەو لە نووسىنى:
پروفېسۆر قەناتى كوردۆ.

٤٨. مېدىا

نووسىن: ئى. م. دىاكائۆف
وەرگىزىنى لە فارسىيەو: بورهان قانع
لە بلاوكراوەكانى دەزگای پۆشنىبىرى و بلاوكردنەو كوردى
چاپ: يەكەم، چ: دار الحریة، ش: بەغدا، ژس: ١٦٨٨، س: ١٩٧٨، ل: ٨٨٧،
ق: ١٧×٢٤

١- (ئىستىتوت: ١٢/١٢٢٠)، (گ.ه: مېژوو ٥٠٦ و ٥٠٧)

٢- (ئىستىتوت: ١٢/١٨)، (گ.س.ش: ئاگرىن ٩١١)، (گ.س.ش: ج.أ. ٧١)

لە نووسىنەو كوردى ناوەرۆكى ئەم كىتەبەدا، بە دوو جۆر (ئىمپەرآتور- ئەمپەرآتور) نووسراوە، هەرەها لە
نووسىنەو كوردى ناوەرۆكىشدا، شىوازىكى تايبەت بەكارهاتووە... كە ئىمە وەك هەموو كىتەبەكانى تر
بەشەكانمان خستە پېش بابەتەكانىانەو...

ناوهرۆك:

پيشهكى له نووسىنى وەرگيپر/ تيبينى (وهرگيپر)/ پيشهكى چاپى فارسى (كهريم كشاورن)/ ئه و زانيارىيه تازانهى له كاتى چاپى كتيبكه كه دا دهست دانهر كه وتوهه/ پيشهكويه له بارهى دانهرهوه/ ميژووى ماد/ پيشهكويهك بو ليكولينه وهى ميژووى ماد (سهرچاوه لى وهرگيراوه كان)/ ئاويستا/ زمان له بهر سهرنجى سهرچاوهى ميژووييدا/ ميژووى ماد له بهر سهرنجى زانستى ئه مپردا/ مەرجه جوگرافيايه كان/ مادى ئاتروپاتين/ مادى بچووك/ پارتاكانا/ بهشى يه كه م: سهردهمى كۆمه له سهره تاييه كان له خاكى ماددا/ هورى و عيلامى/ لولوييه كان/ گۆتاييه كان/ كاسيه كان/ له شكر كييشيه كانى ئاشوورى و عيلامى له هه زارهى دووه مى پيش زايينيدا/ پووخرسارى نه ژادى خه لگى ماد- هه زار سال پيش زايينى/ بهشى دووه م: سهردهمى پيكهاتنى نه ريتى كۆيله دارى له سهرزهمينى ماددا/ ماننا و يه كيتى هۆزه كانى ماد/ يه كه مين پوژگارى په لاماربردى ئاشوور/ په لاماربردى ئورارتو/ دهوله تى ماننا و جوورى ريخستنى/ سهره تاي په يدا بوونى دهوله ت/ له ولاتى يه كگرتووى ماددا/ سهردهمى دووه م دهست دريژى ئاشوور/ تيگلالتپالاسارى سييه م/ به هيزبوونى ماننا و شه ره كانى سارگونى دووه مى ئاشوورى/ دانىشتوانى ماد له ماوهى هه وتسه د سال پيش زايين/ بهشى سييه م: ماننا و پادشايى ئه سكيته كان (سكاييه كان)/ راپه رپينى كشتريتى و په يدا بوونى پادشايى ماد/ ئه سكيته كان له ئاسيائى نزيكدا/ چۆنيتى بارى سياسى ماننا و ماد له دواى سالى ۷۰۰ پيش زايين/ راپه رپينى كشتريتى له ماد/ دامه زراندى پادشايى سهر به خۆى ماد/ ماد و ماننا و پادشايى ئه سكيته له دوايى راپه رپينه كه/ فه رمانزه وايى ته واو و كورتى ئه سكيته كان/ بهشى چواره م: په يدا بوونى ئه مپه راتورييتى گه وره مى ماد و له ناوچوونى ئاشوور/ ماد و ئاشوور له كۆتايى سه دهى هه وتسه مى پيش زايين/ شه رى بابل و ماد له دژى ئاشوور تا پوو خاندنى ئاشوور/ پوو خاندنى نه ينه وا و كۆتايى ئه مپه راتورييتى ئاشوور/ ماد له دواى دابه شکردنى ئه مپه راتورييتى ئاشوورييه كان/ بهشى پينجه م: كۆمه لگا

گهرماوه کانی / ناوی پیاوه کانیان / ناوی ئافرده تان / ناوی
 خزمه تکاره کانیان / شوینی پیشه کاره کان / پرده کانی / کلّیسا کانی /
 دانه ویله و به ره مه کانی / خوارده مه نی و میوه ی / خوارده نه کانی / کار و
 کاسبی دانیش توانی / باخه کانی / پووباره کانی / باخ و کویتاننه کانی
 ئه سپوزان / جی سهیرانی سهرچاوه / شاره کانی چوارده وری مه لاتییه /
 زیاره تگا کانی / چوونم بۆ لای به گه کانی ئه رغنی و ئه گیل / قه لای ئه گیل /
 قه لای ئه رغنی / قه لای قه ره ئامید یا شاری دیاربه کر / قانونی سولتان
 سلیمان له مه پ ئه یاله تی دیاربه کره وه / باجی به گ و فه رمانپه وا
 خانه دانه کانی ئه یاله تی دیاربه کر / فه رمانده عه سکه ریبه کانی ئه یاله تی
 دیاربه کر به پریزه / قه لای دیاربه کر / قه لای ناوه وه / مزگه وته کانی دیاربه کر /
 فیگره کانی / کانیواوه کانی / کانی عهین عه لی / ئاوی کانی قه لای ناوه وه /
 کانی چوار به رده / کانی درزی پیریژن / کاروانسه رای بازارپی ئه سپ /
 خانه کانی / بازارپی / دیمه ن و په نگ و پووی خه لکه که ی / که وای پیاوان /
 جلکی ژنان / زبی شه تولعه ره ب / شه تولعه ره ب / یه که م سهرچاوه / دووه مین
 سهرچاوه / سییه مین سهرچاوه / ئه و پووبارانیه ده پژیینه ناو ده شته وه /
 ئاوی هه رماس / ئه و پووبارانیه له شهت هه لبه ستران / به ره مه و
 دانه ویله ی / پیشه کانی / خوارده مه نیبه کانی / میوه کانی / خوارده نه وه کانی /
 کار و کاسبی / زمان و شیوه ئاخاوتنی خه لکی دیاربه کر / سهیرانگا کانی
 دیاربه کر / شته کانی دیکه ی دیاربه کر / زیاره تگا کانی دیاربه کر / پویشتم بۆ
 قه لای ماردین و دیاربه کر / جه زیره ی گه وره / قه لای ماردین یا ته ختی دارا /
 دیمه نی قه لای ماردین / قه لای خاتوونیه / دیمه نی قه لای شه نگار / ئه سپی و
 کیچ و میشووله و مشک و دوویشک و چۆن پهیدا بوو / قه لای شه نگار /
 باسیکی کورده پرچنه کان / له دیاربه کره وه بۆ وان / قه لای میافارقین /
 باری قه لای میافارقین / زیاره تگا کانی / زمانی کوردی سۆران / پردی
 به تمان / قه لای حه زۆ / دیمه نی قه لای حه زۆ / شاری حه زۆ / شاری جالندر یا
 قه لای کفندر / چاوپیکه وتنی مه لیک ئه حمه د پاشا و خانی پایه به رزی

بتلیس و میوانداری گه وره / دیمه نیکی سهیر / شاره کۆنی بتلیس / شیوه و
 زه وییه که ی قه لای بتلیس / نه یاله ت و حکومه تی بتلیس / سنووری
 نه یاله تی بتلیس / مزگه وته گه وره کانی بتلیس / مه دره سه و حوجره کانی /
 قوتابخانه کانی / گه پره که کانی / سه راکانی / خانه کانی / بازار و قه یسه ری /
 بازار ی قه پان / پرده کانی / خانوبه ره و خانه دان / خه لکه که ی / مه لاکانی /
 حه کیم و پزیشکه کانی / پیاوه خواییه کانی / شاعیره کانی / نه و براده رانه ی
 ناسیمن و بووینه برا / ده رویش و دیوانه کانی / چک و بهرگ / ناوی پیاوان /
 گه رماوه کانی / شوینه سهیره کان / پووبار و کانیاوه کانی / شیوه زمانی
 کورده کانی رۆژه کی / باخه کانی بتلیس / باخه کانی خانی پایه بهرز / عه بدال
 خانی هونه رمه ند / خیابانی خانی پایه بهرز / ده ریچه ده سترده که ی خان /
 گه رماوی باخ / بانگه یشتی خان بو پاشا / کاره سهیره کانی پاله وانان /
 دیمه نیکی سه مه ره ی دیکه / نامیره کانی عیلمی سیمیای مه لا / پیشه و
 کاره ده سستییه کانی شاری بتلیس / خه لکه که ی / داهاتی / خواردن و
 خواردنه وه ی / خانوبه ره کانی / سهیرانگا کانی / یاری گۆیین / زیاره تگا کانی
 شاری بتلیس / نامۆژگاری مه لیک نه حمه د پاشا بو خانی پایه بهرز / چوونم
 له بتلیسه وه بو وان / خانی خه سره و پاشا / ده ریای وان و نه و پووبارانه ی
 دینه ناوی / دیمه نی ده ریای وان / دیمه نی سه رسورپه ینه ر / کۆنه شاری
 نه خلالت / هۆی تی کچوونی شاری نه خلالت / که لاهه کانی نه خلالت / زیاره تگای
 باپیرانی سولتانه عوسمانییه کان / باسه کانی دیکه ی شاری نه خلالت / قه لای
 عادلجه وار / به ریوه به رایه تی قه لا / زیاره تگا کانی عادلجه وار / چیای
 سوبحان / دیمه نی قه لای نه رجیش / حکومه تی قه لا / گه پاوی قه لای
 نه رجیش / قه لای بارگر / قه لای نامیق / باسی نالای سوپا / باسی قه لای
 وان / برگی لای مله وشتره که / بارستایی قه لای ژووروو / خانوبه ره کانی
 قه لای وان / شتیکی گرنگ / قه لای ژیروو / ده روزه کانی قه لای وان /
 بارستایی قه لای وان / حکومه تی قه لای وان / سوپا و کارگی پانی /
 فه رمانپه وای سنجا قه کانی وان / نه و حکومه تانه ی لابر دنیان بو نییه /

حکومەتی بتلیس / حکومەتی مەحموودی / حکومەتی پنیانش /
 مزگەوتەکانی قەلای وان / مەدرەسەکانی / قورئان خویندن / قوتابخانەکانی /
 تەکیەکانی / کانییەکانی / گەرەکی ئیسلامییەکان / خانوبەرە گەرەکان /
 خانەکانی / قەیسەری و بازارپی / پرووبار و سەرچاوەکان / گەرماوەکانی /
 شیۆه و پەنگ و پووی خەلکی وان / نووسەر و شاعیر / وەلی و دیوانەکان /
 جەلک و پیللویان / ناوی پیاوان / ناوی کیژ و ژنەکانیان / خولامەکانیان /
 کەنیزەکان / کلێساکانی / دانەویڵە و کشتوکالی / پیشە و دەستکردەکانی /
 کار و کاسبییان / میوه و خواردن و خواردنەوه / خانوبەرەکانی / ئازەلی /
 سەیرانگاکانی / باخەکانی / زیارەتگاکانی / هۆی لەشکرکردنە سەر خان /
 بەسەرھاتی مەلیک ئەحمەد پاشا / نامە ی ئامۆژگاری مەلیک ئەحمەد پاشا بۆ
 عەبدال خان فەرمانرەوای بتلیس / نامە ی عەبدال خان بۆ مەلیک ئەحمەد
 پاشا / یەكەم پۆژی مانگی پەرمەزانی ئەمسال بە چل هەزار عەسکەر
 لەوانەوه چووینە سەر بتلیس / سەنگەر و سوپای خانی بتلیس / پرووداویکی
 تۆقینەر / دیسان شتی سەیر / چمکیک لە کەرەمەت و پیاوچاکی مەلیک
 ئەحمەد پاشا / خەونی مەلیک ئەحمەد پاشا / شەپی قورس و شکانی خان /
 راویژ و تەگبیر کردن / هەلاتنی عەبدال خان بۆ ناو هۆزی مۆدەکی / گیرانی
 قەلای بتلیس / هۆی راستەقینە ی ئەم شەپە / دوا ی سەرکەوتن چاکە ی
 پاشا بۆ عەسکەرەکانی / دانانی خانی تازە ی بتلیس / خەزینە و سامانی
 عەبدال خان - ئەوه ی کە من مۆرم کردبوو / شتە بەنرخەکانی عەبدال خان
 کە بە هەرچ فرۆشان / باری حەوت و شتر کتییبی باییدار کە مۆری خانیان
 پیۆه بوو / بەسەرھاتیکی مخابن / بانگەپشتنە کە ی خانم سولتان / دیسان
 هەرچ / ئەنجامی هەرچ و دەستکەوتی مەلیک ئەحمەد پاشا / گەرپانەوه مان
 بۆ وان / بەسەرھاتی (چاومار) ی بلوکباشی / دەورەدان و شەپکردنی چاومار
 لە چیای کیپان / ۳ ی مانگی زیلقە عەدە ی سالی ۱۰۶۵ لەوانەوه بەبالتویزی
 چووم بۆ ولاتی عەجەم / قەلای خۆشاب / وارشی خوارەوه / کوردەکانی
 مەحموودی / پرووباری خۆشاب / قەلای ئارەجک / دەریاچە ی ئارەجک / قەلای

ئاباغاي / قهره حەسارى وان / قەلاي پنيانش / شتيكي سەير / خەلكي
پنيانش / قەلاي قوتوور / قەلاي قوتوور چۆن هەلكەوتووه / بنەتا / پيپرستي
ناو و شوينه كان / فەرھەنگۆك / پيپرستي بابەتە كان (ناوەرۆك).

۵۰. كورد و كوردستان

نووسين: شوكروللاي بابان
لە بلاوكراوه كانى چاپەمەنى سەيديان لە مەهاباد
چاپ: يەكەم، چ: سەيديان، ش: ورمى - ئيران، ژس: ؟، س: ۱۳۵۸ (۱۹۷۹)،
ل: ۴۳، ق: ۱۷×۲۳
ناوەرۆك:
سەرەتا / ميژووى كورد / شوينه كانى كوردنشين / ژمارەى كورد.^۲

۵۱. جوغرافياي كوردستانى ئيران

نووسيني: عەلى ئەسغەرى شەمىمى مەمەدانى
وەرگيرانى لە فارسىيەو: عەبدولپرەحمان مەمەد ئەمىن زەبيحى
لە بلاوكراوه كانى كۆپى زانبارى عىراق
چاپ: يەكەم، چ: كۆپ، ش: بەغدا، ژس: ۶۱۳، س: ۱۹۸۰، ل: ۸۸،
ق: ۱۷×۲۴^۲

۱- (مەلەبەند: ۱، ۹۵۰/۵۹)

۲- لەسەر بەرگى دواوه، كورته يەك لەلايهن (سەيدىيانى مەهاباد) هوه نووسراوه.

۳- (وشە: ۹۱۵.۶۵۰۳ / ۵۸۲ھ)، (گ.س.ش: ئاگرين ۹۲۹)، (گ.س.ش: شەرعى ۱۴۹)، (گ.ه:

جوغرافيا ۵۵ و ۵۶)

ناوهروك:

پيشه‌كى: وه‌رگيڤ/ به‌ناوى خواى توانا: پيشه‌كى نووسەر/ له لاپه‌ره ۹د۱ به‌م شيوه‌يه ناوه‌روكى بۆ كراوه: به‌شى يه‌كه‌م: جوغرافياى ته‌بيعى كوردستان به‌گشتى و به‌شه‌كانى: باسى چلۆنايه‌تى ته‌بيعى كوردستانى سنه و كرماشان و گه‌پووس و موكرى تىدايه/ به‌شى دووه‌م: جوغرافياى سياسى كوردستان كه پان و به‌رينى، مه‌فهومى ميژووى، دانىشتوانى و لاتانى به‌ناويانگى كوردستان، ره‌گه‌ز و ميژووى سياسى و زمان و مه‌زه‌بى هۆزه‌كانى كورد و ناوى عه‌شيره‌ته گه‌وره‌كانى كوردى تىدايه/ به‌شى سييه‌م: جوغرافياى ئابوورى: باسى سه‌رچاوه‌كانى سامان و چلۆنايه‌تى كشتوكال و سه‌نعات و بازرگانى كوردستان ده‌گرته‌وه/ سه‌رچاوه‌كان.^۱

۵۲. نهينى كۆنترين ميژوو

نووسين: أ. گه‌ربؤفسكى

وه‌رگيڤانى له پووسيه‌وه: جه‌لال ته‌قى

چاپ: يه‌كه‌م، چ: راپه‌رين، ش: سليمانى، ژس: ۷۰۹، س: ۱۹۸۰، ل: ۱۹۲، ق: ۱۹×۱۴^۲

ناوه‌روك:

چه‌ند وته‌يه‌ك/ پيشه‌كى: گ. ب. فيدروڤ/ به‌شى يه‌كه‌م: به‌لگه و شوينه‌وار/ به‌شى دووه‌م: ژيانى پيش لافاوه‌كه.^۳

۱- له لاپه‌ره ۲دا ناوى كتيبه‌كه به زمانى عه‌ره‌بى نووسراوه.

۲- (گ.س.ش: شه‌رى ۲۴۵)، (گ.ه: ميژوو ۵۱۲ و ۵۱۳)

۳- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، ناوى كتيبه چاپكراوه‌كانى وه‌رگيڤ دانراوه.

۵۳. شەرەفنامەى شەرەفخانى بەدلىسى

نوسىن: شەرەفخانى بەدلىسى

وەرگىزىلىنىش ۋە فارسىيە ۋە: ھەژار موكرىيانى

لە بىلاوكرائەكانى كۆپى زانىيارى كورد

چاپ: ؟، چ: نعمان، ش: نەجەف، ژس: ؟، س: ۱۹۸۱، ل: ۱۷۶ + ۸۷۵،
ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوەرۆك:

ھەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بىروانە كىتابى ژمارە ۴۴.^۳

۵۴. كورد و كوردستان لە نىگىلى چەند گەرىدەيەكى رۆژناوايى يەوۋە- لە بەرگى

ھەشتەمى گۆفارى كۆپى زانىيارى عىراق- دەستەى كورد دەرھىنراوۋە

وەرگىزىلىنىش ۋە توركىيە ۋە: شكور مستەفا

لە بىلاوكرائەكانى كۆپى زانىيارى عىراق

چاپ: يەكەم، چ: كۆر، ش: بەغداد، ژس: ؟، س: ۱۹۸۱، ل: ۱۲۱-۱۵۸،
ق: ۱۷×۱۲^۴

۱- ئەم كىتابى لەسەر بەرگەكەى ۱۹۸۱ نووسراوۋە ۋە لە ناوۋەش ۱۹۷۲؟ لەو دەچىت يەككى دىكەى
ئەو كىتابانە بىت كە لە دواى شۆرشى گەلانى ئىران (۱۹۷۹) لە ئىران چاپ كرايىتەو، چۈنكە جگە لەو
سالە كە لەسەر بەرگەكەى نووسراوۋە، ناوۋەى بەتەواوى ۋەك ئەو چاپەيە كە لە سالى ۱۹۷۲ لەلايەن
(كۆپى زانىيارى كورد) ھوۋە چاپ كراوۋە...

۲- (ئىستىتوت: ۱۲/۴)

۳- ئەم كىتابىش ۋەك ھەندى كىتابى پىشتەر كە ئاماژەمان پى كىرەوۋە لە چاپكراوۋەكانى (سەبىدىيان)ى
موكرىيان دەچىت.

۴- (گ.س.ش: م.ف ۳۵۷)، (گ.س.ش: م.م ۵۷)

ناوهرۆك:

كورد و كوردستان له نىگای چەند گەرىدەيه كى پۆژئاواييه وه / به رايبى / بارى
مىژويى و كۆمه لايه تى له سه رده مى نويدا / بازرگانى بى ناوى فه نه ديكي
(سه دهى ۱۶) / ميسته ر ئافونس (سه دهى ۱۶) / پيترۆ ديلافال (سه دهى ۱۷) /
جين باپتيسست تافيرنه ر (۱۶۰۵ - ۱۶۸۹) / جين دى سيقيئوت (۱۶۳۳ -
۱۶۶۷) / جين چاردين (۱۶۴۳ - ۱۷۱۳).

۵۵. ولائگيرى ره شه خاكي عيراق- فتوح سواد العراق

نووسين: ؟ گوايه (واقدي) نووسيويه تى

وه رگيژان و په راويژکردن: مه لا جه ميل پۆژيه يانى

چاپ: يه كه م، چ، ش، ؟، ژس، ؟، س: ۱۹۸۱، ل: ۴۳، ق: ۲۱×۱۵

ناوهرۆك:

گله بى و گازنده و به رانگارى: وه رگيژ / ديباچه ي فارسى مه لا عه بدولعه زيزى
واعزى به كوردى / داگيركارى په شه خاكي عيراق / باسى فه روخ خان / باسى
مه لك ئەژده ر (ئەشته ر- هه شته ر) / باسى داگيركرانى دوگومانه (دوقومان) و
چياكان / باسى داگيركرانى شيدهره و ناوچه كان / باسى شاره زوور / باسى
داگيركردنى نازه ربايجان / باسى داگيركردنى ئورميه / باسى بانيج /
سه رچاوه ي په راويژه كان.

۱- سالى له سه ر نه نووسراوه و به پيى (پيشه كى) يه كه ي (مه لا جه ميل) سالى بۆ دانراوه.

۲- (ژين: ۲۵۸/۹۵۳)

۵۶. بىنەچكەى كوردان و بىنچىنەى زمانى كوردى

نووسىن: تۆفيق وههبى

وهرگىرانى له زمانى ئىنگلىزىيەوه: تهها فهيزى زاده

له بلاوكراوهكانى چاپمهنى سهيديان له مههاباد

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: مههاباد، ژس: ؟، س: ۱۳۶۱ (۱۹۸۲)، ل: ۶۰،
ق: ۲۲×۱۵^۲

ناوهروك:

ناوهروك / سهههتا: وهرگىر / بهركوليك له لايهن پىكخه رهوه / دهقى وتارى

بهريز توفيق وههبى بهگ / بهشى له سهه وشه روشتن / پىپرستى نيوى مروفا

پىپرستى نيوى كتيبهكان / پىپرستى نيوى شويئهكان.

۵۷. ميژوو- كورته باسكى ميژوو و كورد و ميژوو

نووسىن: د.كهمال مهزههه ئهحمهه

به ياريدهى ئه مينداريى گشتى روشتىرى و لاوان چاپ كراوه

چاپ: يهكهه، چ: دار آفاق عربيه، ش: بهغداد، ژس: ۸۴۳، س: ۱۹۸۳،

ل: ۳۸۴، ق: ۲۳×۱۶^۲

۱- سالى له سهه نه نووسراوه و به پيى ميژوى نووسىنى (پيشهكى) يهكهى سالى بۇ دانراوه.

۲- (مهلبه نډ: ۱، ۷۹ / ۹۵۰)

۳- (ئىستىتيوت: ۱۲ / ۱۷۴)، (وشه: ۶۷ / ۹۵۶ م / ۳۸۲)، (گ.س.ش: م. ف ۲۴۶)، (گ.س.ش: حاكم

قادر ۵۶۹)

ناوەرۆك:

پیشەکی / بەشی یەكەم: چەند تیئینییهك دەربارەى میژوو / بەشی دووهم: میژووی میژوو / سەرەتای میژوو / میژوو لە قۆناغی دەربەگى و سەردەمی رینیسانسدا / میژوو لە سەردەمی شۆرشە بۆرجواییە گەرەکاندا / ریبازی رۆمانسی لە میژوودا / میژوو لە تەرازووی سۆشیالیزمی یۆتۆپی و ریبازی لیبرالیدا / میژوو لای هیگل مارکس / زانستی میژوو لە نیووی دووهمی سەدەى نۆزەدا / زانستی میژوو دواى شەپى یەكەمی جیهان / بەشی سییەم: كورد و میژوو / سەرەتا / ئیین ئەلئەسیر / ئیین ئەلموستەوفى / ئیین خەلەكان / شەرەفنامە و شەرەفخان / مەلا مەحمودی بایەزیدی / رۆژنامەنوسى كوردی و میژوو / دەستەى دووهمی میژوونوسانى كورد / ئەمین زەكى / حسین حوزنى و زاراوە میژووییهكانى / سالیق قەفتان و دەرسىكى گەرە / رەفیق حیلمی و ئەحمەد تەقى و ئەحمەد خواجا و یادداشتنوسى... / دوا كورتەى لاپەرەى میژوونوسى كوردی نوئى / میژووی كۆن / هەولیر و سەلاحەددین و سەدە ناونجییهكانى كوردستان / ئەوانەى رەنگیان هەیه و دەنگیان نییه / قازى و شەمزینی و قاسملو... / سەرەتای رەخنەى میژوویى / وەرگێرەكانمان و میژوو / دەنگى میژوونوسى كوردی لە كۆنگرەكاندا / میژوونوسە كوردەكانى ئەرمەنستان / ئەنجام / كورتەى بیبلیۆگرافیای میژوونوسى كوردی / پیرستی ناوەكان / پیرستی.

۵۸. شۆرشا دم دم- رەسەنترىن بەيتا ۋى يا فولكلۆرى ۋە ھىندەك ژ مېژوويا
(عالم آراى عباسى)

نووسىن: عەلى دەھقان^۱

ۋەرگىزىپانى لە فارسييە ۋە ۋامادە كىردن: جەمىل ئەھمەد زىرۆ ھەركى
بە يارمەتى ئەمىندارىتتى پۇشنىبىرى ۋ لاۋانى ناۋچەى كوردستان چاپ كراۋە
چاپ: يەكەم، چ: الحوادث، ش: بەغداد، ژس: ۳۴۰، س: ۱۹۸۳، ل: ۱۶۸،
ق: ۱۲×۱۷^۲
ناوەرۆك:

پىشىگۆتن/ ئەز ۋ بەيتا فولكلۆرى يا خانى لەپ زىرپىن/ نقىشكەك ژ مېژوويا (عالم
ئاراي عەباسى) ئو پەرچقا ۋى دەريارەى دمدم/ پاشاتى يا شاھ عەباسى مەزن/
فەرمانپەرەۋاى يا عەلى مەردان خان ل ئۆرمىي/ ئىرشا عوسمانى يا بو ئۆرمىي ۋ
فەرمانپەرەۋاى يا سېحانوردى خان/ شاھ عەباس ل ئۆرمىي ۋ فەرمانپەرەۋاى يا ئەمىر
خان/ ئاغى بونا ئەمىر خان ۋ دامەزراندنا قەلا يا دمدم/ گرتنا قەلا يا دمدم/
كوشتتا خەلىفە ئەلىياس/ كوشتتا ئەمىر خانى ۋ كەسىت ۋى/ ئاغى بونا نوى ژەن/
نەخشەيى نىيارا دمدم/ بەيتا فولكلۆرى يا دمدم/ فەرھەنگۆك.^۲

۱- ۋەك لە لاپەرە ۱۰ ھاتوۋە، بەشى ۋەرگىزىپىراۋى ئەم كىتپە لە كىتپى (سرزمين زردشت، أوضاع،
طبيعى، سياسى، اقتصادى، فرهنگى، اجتماعى، تاريخى، رضائىة، تأليف: على دەھقان، چاپ أول
أسفند، ۱۳۴۸) ۋەرگىراۋە.

۲- (ئىستىتىوت: ۱/۱۲۲)، (گ.ھ: مېژوو ۵۱۸ ۋ ۵۱۹)

۳- لەسەر بەرگى داۋە، ناۋى كىتپەكە بە زمانى عەرەبى نووسراۋە.

۵۹. گۈل گەشتىك بە ناوچەكانى كوردستاندا - زىخىرە ۱

نووسىن: لە يىلان

چاپ: يەكەم، چ: سەرکەوتن، ش: سەلىمانى، ژس: ۹۷۳، س: ۱۹۸۴، ل: ۷۲،
ق: ۱۷×۲۴^۱

ناوەرۆك:

پېشەكى / سەرچاۋە كوردىيەكان / سەرچاۋە غەرەبىيەكان / شارەزۈور /
ئادىمان / بدلىس / سەلىمانى / دارىين / لالاش / كفىرى / بەرھەمە چاپ
نەكراۋەكانى نووسەر / نووسەر لە چەند دېرېكدا / ناوەرۆك.

۶۰. چەند لىكۆلىنەۋەيەك لە مېژۋوى بابان.. سۇران.. بۇتان

نووسىن: د.كاوس قەفتان^۲

پېشەكى: د.كەمال مەزھەر

چاپ: يەكەم، چ: الحوادث، ش: بەغدا، ژس: ۵۹۹، س: ۱۹۸۵، ل: ۸۰،
ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوەرۆك:

پېشەكى: د.كەمال مەزھەر / چەند سەرنجىك دەربارەى مېرنشىنى بابان /
ئەۋرەھمان پاشا لە تاى تەرازوودا / مېرنشىنى پاشا كۆرە - ھۆى
بەرزبۈۋنەۋە و پووخانى / لىكۆلىنەۋەيەك دەربارەى بزۈۋتتەۋەى بەدرخان
پاشا / پېرست.

۱- (گ.س.ش: ئاگرين ۹۴۵)، (گ.س.ش: م.ف ۳۴۷)

۲- لەسەر كىتەبەكە نووسراۋە: بەيارمەتى كاك عەلى بۆسكانى لە چاپ دراۋە.

۳- (مەلئەند: ۱/۹۵۰، ۷۱)، (گ.س.ش: م.ف ۳۶۸)، (گ.س.ش: ئاگرين ۹۲۶)، (گ.س.ش: س.ش ۹۸)

**٦١. دەوری کوردەکان لە سوپای سەلاحەددین دا- لە بەرگی سیازدەهەمی
کۆفاری کۆری زانیاری عێراق دەستە ی کورد دەرھینراوھ**

نووسین: موھسین محەممەد حسیین

لە بلاوکراوھکانی کۆری زانیاری عێراق

چاپ:، چ: کۆر، ش: بەغدا، ژس: ؟، س: ١٩٨٥، ل: ٣٠٨-٢٩٥، ق: ١٧×٢٤
ناوھرۆک:

دەوری کوردەکان لە سوپای سەلاحەددیندا / پشت بەستنی سەلاحەددین بە
کوردەکان لە لەناوبردنی سوپای فاتمی لە میسر / ئەنجوومەنی
سەرکردایەتی سوپای سەلاحەددین / پەراویزەکان / سەرچاوەکان.

٦٢. بەچکە شیرانی کورد

نووسین: عوسمان خواکەرەم (زرنگ)

لە بلاوکراوھکانی دەزگای پۆشنیبری و بلاوکردنەوھ ی کوردی

چاپ:، چ: دار الحریة، ش: بەغدا، ژس: ١٢٢٧، س: ١٩٨٧، ل: ٧٧،
ق: ١٤×٢١^٢

ناوھرۆک:

گول چینیك له باخچهی میژوودا / پروونکردنەوھ یەك و شتیك له میژوو/
شۆرشى ئارارات و خیللى جه لالی یا گه لالی / گێرانهوھ ی کاره ساتى قه لالی
دمدم به ناوی (بەچکە شیرانی کورد) که له (سیانزە بەش) پیکهاتووہ.^٢

١- (گ.ه. میژوویی ٥٦١)

٢- (ئسنستیتوت: ٢٨٧/١٢)، (گ.س.ش: أ. م ٢٠٩)

٣- لەسەر بەرگی دواوھ، ناوی کتیبەکە بە زمانی عەرەبی نووسراوھ.

٦٣. راپه پىنى كوردەكان سالى ١٨٨٠

نووسين: د. جە لىلى جە لىل

وەرگىپ لە پووسىيەو: د. كاوس قەفتان

لە بلاوكراوہ كانى ئەمىندارىتى گشتى پۆشنبىرى و لاوانى ئۆتۆنۆمى
كوردستان

چاپ: يەكەم، چ: الزمان، ش: بەغدا، ژس: ٧٣٠، س: ١٩٨٧، ل: ٢٥٣،
ق: ١٧×٢٤

ناوەرۆك:

ئەم كىتەبە: وەرگىپ / پىشەكى / دۆخى كوردەكان لە نيوەى دووہمى سەدەى
نۆزدە يەمدا / كوردەكان و شەرەكەى نىوان پووسيا و توركيا ١٨٧٧ - ١٨٧٨ /
سەرەتاي راپه پىنەكەى كورد سالى ١٨٨٠ / راپه پىنەكەى عوسمان بەگ و
حسىن بەگ لە جزيرە سالى ١٨٧٨ / ئاشووب لە ھەريمى ھەكارى / راپه پىنى
كوردەكان بە سەرۆكايەتى شىخ عوبەيدوللا لە ئىران لە سالى ١٨٨٠ / پاشكو
پهراويزەكان / سەرچاوہكان / ناوەرۆك.^٢

٦٤. فەقى ئەحمەدى دارەشمانە - داستانى ميژوويى فەقى ئەحمەدى

دارەشمانە باپىرە گەورەى تىرەى بابان و ميرئاودەلى و گەردى

نووسين: محەممەد فيدا

ئامادەکردن: كاوہ فيدا

لە بلاوكراوہ كانى ئەمىندارىتى گشتى پۆشنبىرى و لاوانى ناوچەى كوردستان
چاپ: يەكەم، چ: كنعان، ش: بەغدا، ژس: ٢٠٤، س: ١٩٨٧، ل: ٩٠،
ق: ١٩×١٤^٣

١- (ئىستىتوت: ١٥٧/١٢)، (ژين: ٧٤٧/٩٥٦.٦٧)، (گ.س.ش: م.ف. ٣٥١)، (گ.ھ: ميژوو ٥٥٥ و ٥٥٦)

٢- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كىتەبەكە بە زمانى عەرەبى نووسراوہ.

٣- (ئىستىتوت: ٢٢٤/٣)، (ژين: ٩٢٣.٩١٥٩٧)، (گ.س.ش: ع.ع. ٢٩٩)

ناوهرۆك:

پيشهكى / فهقى ئەحمەد و چۆنئىتى لە دايكبوونى و ژيانى / ئازادبوونى فهقى ئەحمەد و گەرانهوهى بۆ كوردستان بە فرمانپهوايى هەر له كۆيهوه تا سابلاخ و دهوروبهري / مير ئەحمەد گوندى دارهشمانهه كرده پايتهختى خۆى، بهلام بۆچى؟ / برينداربوونى مير ئەحمەد به دهستى قهيفانى پالەوان / ههوال زانينى قهيسهري پووس بهو پووداوه و ناردنى گه لى سووارهى چهكدار بۆ شوين كهوتنى قهيفان / يه كه ميني مندالى بوويان كور بوو، ناويان نا: سليمان / ههروهكو بووژىكى به ناوبانگى كورد شىخ رهزاي تالەباني له بارهه بابانه كانهوه ده لى / مردنى سليمان پاشا و له شوين دانىشتنى برايم پاشاي كورپى و گواستنهوهه پايتهخت / تيبينى و سهرنج له سهركتبههكى ره مزى قهزاز / سهرچاوه كان / نووسه ره چه ند ديپيكدان.^۱

٦٥. كوردهكانى ئيمپراتوريههتى عوسمانى

نووسين: د. جهليلى جهليل

وهرگيرانى له پووسيههوه و پيشهكى و پهراويژ: د. كاوس قهفتان

له بلاوكراوهكانى دهزگاي پووشنپيرى كوردى

چاپ: يه كه م، چ: الحريه، ش: به غداد، ژس: ٢١٠، س: ١٩٨٧، ل: ٣٢٦، ق: ١٧×٢٤^٢

ناوهرۆك:

وشهيهك / پيشهكى / فهسللى يه كه م: په يوه ندى كۆمه لايه تى و ئابوورى كورد / فهسللى دووه م: له نيوهه يه كه مى سه دهه ي نۆزده يه مدا / فهسللى سييه م: دۆخى سياسى كوردستان / له سه ره تاي سه دهه ي نۆزده يه مدا / ميرنشيني

١- له گيرانه وه كه بيدا چه ند به يتيكي فولكلورى له سه ر داستانه كه به نمونه هيناوه ته وه.

٢- (ئىستىتوت: ١٢/١٢٣٠)، (ژين: ١٩٩٧-١٩٥٣)، (گ.س.ش: ئاگرين ٩١٦)، (گ.س.ش: ع.ع

(٢٣٨)، (گ.ه: ميژوو ٥٥٧ و ٥٥٨)

بابان / میرنشینى بادینان / میرنشینى سۆران / میرنشینى ھەکارى / میرنشینى بۆتان / فەسلى چوارەم: خەباتى میر محەممەد / لە پیناوى یەكخستنى كوردستاندا / فەسلى پینجەم: ھیرشى ھیزە سوپایىھەکانى عوسمانى بۆ سەر كوردستان / كۆتایى دەسەلاتدارىتى میر محەممەد / فەسلى شەشەم: دۆخى كوردستان لە سالانى چلى سەدەى تۆزدەھەدا / راپەرینەكەى بەدرخان بەگ / بزووتنەو ھەكەى بۆتان لە پیناوى سەر بەخۆییدا / كۆتایى دەسەلاتدارىتى بەدرخان بەگ / ھەولدان بۆ دابەشکردنى تەواوى كوردستان... / فەسلى ھەوتەم: راپەرینەكەى یەزدان شیر / پەيوەندى پووس و كورد لە سەرەتای شەرەكەدا / كۆتایى / پەراویزەكانى نووسەر / پەراویز و سەرنجەكانى ھەرگىر / سەرچاوەكان / پیرەس (ناوھرۆك).

٦٦. نەخشەى شارى سلیمانى لە سەردەمى بابانەكاندا لەگەڵ ناوى حاکم و

موتەسەرىفەكاندا

نووسین: جەمال بابان

لە بەرگى شازدەھەم و ھەفدەھەمى گۆفارى كۆرى زانیارى عىراق - دەستەى

كورد دەرھینراوھ

چاپ: یەكەم، چ: ؟، ش: بەغداد، ژس: ؟، س: ١٩٨٧، ل: ٩١-١٣٠،

ق: ١٧×٢٤

ناوھرۆك:

نەخشەى شارى سلیمانى لە سەردەمى بابانەكاندا لەگەڵ ناوى حاکم و

موتەسەرىفەكان / پيشەكییەكى كورت و چەند خالێكى پيوست / ھەندى

بابەتى ھەك: رابەر و نەخشەى شارى سلیمانى: نەخشەى یەكەم جارى

١- لە دوا لاپەرەدا ناوى كتیبەكە بە زمانى ئینگلیزى و لەسەر بەرگى دواوھش ناوى كتیبەكە بە زمانى

عەرەبى نووسراوھ.

٢- (مەلێبەند: ١، ٥٨/٩٥٠)

سلیمانی له سه‌رده‌می بابانه‌کاندا/ سنووری شاری سلیمانی له سه‌رده‌می
بابانه‌کاندا/ خشته‌ی فه‌رماندار (حاکم و متصرف) له‌کانی سلیمانی له پۆزی
دروست کردنیه‌وه تاكو سالی ۱۹۵۸/ سه‌رچاوه‌کان.

۶۷. كورد له میژووی دراوسێکانیدا- سیاحه‌تنامه‌ی ئەولیا چه‌له‌بی

نووسین: ئەولیا چه‌له‌بی

وه‌رگێرانی له تورکی عوسمانیه‌وه: سه‌عید ناکام

له چاپکراوه‌کانی کۆری زانیاری کورد

چاپ: دووه‌م، چ: أشبيلة الحديثة، ش: به‌غداد، ژس: ۵۳، س: ۱۹۸۸،

ل: ۳۷۳، ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوه‌رۆک:

هه‌مان ناوه‌رۆکی چاپی یه‌که‌می هه‌یه، بڕوانه‌ کتێبی ژماره ۴۹.

۶۸. لیكۆلینه‌وه‌یه‌کی زمانه‌وانی ده‌رباره‌ی میژووی وڵاتی كورده‌واری

نووسین: د.جه‌مال ره‌شید ئەحمەد

له بڵاوکراوه‌کانی ده‌زگای پۆشنبیری و بڵاوکردنه‌وه‌ی کوردی

چاپ: یه‌که‌م، چ: دار الحرية، ش: به‌غداد، ژس: ۱۳۰۰، س: ۱۹۸۸، ل: ۵۸۰،

ق: ۱۴×۲۱^۲

۱- (گ.ه: میژوو ۵۴۷ و ۵۴۸)

۲- (ئسنستیتیوت: ۷۰/۱۲۱۴)

ناوهرۆك:

ناوهرۆك/ پيشهكى/ رۆلى زمان له ليكۆلینهوهى ميژووييدا/ پييازى
ليكۆلینهوهى ميژووى ولاتى كوردەوارى/ چاوخشاندينىك دەربارەى
سەرچاوهكانى ليكۆلینهوهى زمانهوانى و ميژووى دانىشتوانى چياكانى
زاگرۆس و كوردستان/ هيندينىك بيروپا دەربارەى بناغەى ميژووى زمانى
كوردى و پيوهندى به زمانه كۆنهكانى جيهانهوه/ گۆراني پووداوه ميژووييه
مەزنهكانى هەزارەى دووى پيش زايين له ئاسياى بچووك و سەرووى
ميژوپۆتاميدا/ بووژاندنهوهى ميتانى و شوپشى ئەخناتون و گۆرپينهوهى
زمانهوانى له كوردستاندا/ كوردستان له چەرخى سەرگونيدا (هەزارەى يەكى
پيش زايين)/ زمانى كوردى له چەرخى (هيللىنى)دا و بەلگه نامەكانى
هەورامان/ كورتهيهك دەربارەى بەلگه نامەكانى هەورامان/ نيوى كەسىي و
تۆپونوميكى چەرخى هيللىنى له زمانى كوردى كۆندا/ پاشه كيهكى
بلاوبوننهوهى كەلچەر و زمان و ئەلف و بيى يونانى له رۆژهه لات دا و
ديكۆمينتەكانى هەورامان له چوارچيوهى ئەم ميژووهدا/ زمانى كوردى
بەرهمەيكه له بەرهمە ميژووييهكانى ولاتى كوردەوارى.^۱

۶۹. چەند وتاريكى كوردناسى

نووسين: كۆمهليك نووسەرى پروسى

وهرگيرانى له پروسىيهوه و پيشهكى: ئەنوهەر قادر محەممەد

له بلاوكراوهكانى كۆمهلهى هونەرى كوردى له سوید

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ستۆكهۆلم - سوید، ژس: ؟، س: ۱۹۸۹، ل: ۱۴۹،

ق: ۲۱×۱۵^۲

۱- لەسەر بەرگی دواوه، ناوی كتيبهكه به زمانى عەرەبى نووسراوه.

۲- (ئىستىتيوت: ۱۲/۱۲۳۱)، (ژين: ۰۷۰۰۴)

ناوهرۆك:

پيشهكى وەرگيڤر/ ژ.س. مووسه يليان: هه ندى بىروراي ئە كادىمىك يوسىف ئە بگاره فيچ ئۆربىلى دەر باره ي كولتورى كوردى/ ئى. ئە. سميرنؤفا و كهرىمى ئە بىوبى: دەر باره ي دىالىكته كانى زمانى كوردى/ زارى يوسوپؤف: ره گى فرمان له دىالىكتى هه ورامى دا/ يى. ئى. قاسىلييؤفا: دەر باره ي ژيان و به ره مى شاعىر و ميژوونوسى نيوه ي يه كه مى سه ده ي نۆز ده يه م (ماه شه ره ف خانمى كوردستانى)/ ق. ژوكؤفكى: مه زه به ي ئە هلى هه ق له ئىران/ م. س. لازه ريف: كورد و كوردستان/ پىرست.

٧٠. ميژووى ئە رده لان- ماه شه ره فخانم (مه ستوره) ي كوردستان

نوسين: مه ستوره ي كوردستانى (ماه شه ره فخانم)

وه رگيڤرانى له فارسىيه وه: د. حه سه ن جاف و شكور مسته فا

له بلاوكراوه كانى ده زگاي رۆشنبرى و بلاوكردنه وه ي كوردى

چاپ: يه كه م، چ: دار الحريه، ش:، ژس: ؟، س: ١٩٨٩، ل: ٢٨٠، ق: ١٣×٢٢

ناوهرۆك:

پىرست/ مه ستوره / به ناوى خواى به خشنده و دلؤقان (پيشه كى):

د. حه سه ن جاف/ له مه پ بنه چه كه ي بابا ئە رده لان/ فه رمانپه وايى بابا

ئە رده لان/ فه رمانپه وايى كلؤلى به نى ئە رده لان/ سه رداريىتى خدرى كورپى

كلؤل/ فه رمانپه وايى ئە لياس كورپى خدر/ له باره ي خدرى دووه مى كورپى

ئە لياسه وه/ له باره ي فه رمانپه وايى حه سه ن كورپى خدرى دووه مه وه/ له مه پ

دادگه رى بابلوولى كورپى حه سه ن/ چىرؤكى سه ره رايه تى مونزىرى كورپى

بابلوول/ له مه پ فه رمانپه وايى مه ئموون به گى كورپى مونزىر/ له باره ي

سه ربه خؤبى بيگه به گه وه/ له باره ي فه رمانپه وايى مه ئموون به گى

دووه مه وه/ له باره ي فه رمانپه وايى سوورخاب به گ و ئاگا و پووداوه كانى/

١- (ئىستىتوت: ١٢/١٢٤)، (گ.س.ش: ئاگرين ٩٦٢)

فهريمانپه وایي سولتان عه لی بهگ کورپی سوورخاب بهگ/ میرایه تی بسات
 بهگی کورپی سوورخاب بهگ/ تهیموور خانی کورپی سولتان عه لی/ هه لۆ خان/
 له باره ی جیهانه وانیی خان ئه حمده خانی هه لۆ خان و کورته ییك له
 سه برده ی نازایه تی و که له میردیی ئه و خودانه/ سلیمان خانی کورپی میر
 عه له مه دین خانی کورپی تهیموورخان و چه ند لاپه په یی له ده نگوباس/ که لب
 عه لی کورپی سلیمان خان/ فهريمانپه وایي خان ئه حمده خانی دووهم و له
 ده ستدانی فهريمانپه وایي له بهر بی ئه زمونی و لی نه زانی/ خوسره و خانی
 کورپی سلیمان خان/ دانانی تهیموورخانی ئاجورلوو به جینشینیی والی له
 ئه یاله تی.../ خان ئه حمده خانی دووهم بۆ جاری دووهم/ فهريمانپه وایي
 محه مده خانی کورپی خوسره و خان و به ره نگار بوونی له گه ل له شکر ی باباندا/
 فهريمانپه وایي محه مده خانی گورجی له سنه/ فهريمانپه وایي حه سه ن عه لی
 خانی کورپی محه مده موئمین خانی ئیعتیما دوله وله/ فهريمانپه وایي حسین
 عه لی بهگ، کورپه که ی تری ئیعتیما دوله وله/ عه باس قولیخان/ عه لی قولیخان/
 عه باس قولیخان بۆ جاری دووهم/ سوبحان ویردی خان/ فهريمانپه وایي
 مسته فاخان/ خان ئه حمده خانی سییه م/ زابتی مه ولا ویردی خان/ حه سه ن
 عه لی خان کورپی عه باس قولیخان/ زابتی محه مده ره زا بهگی گورجی/
 میرنشینی سوبحان ویردی خان بۆ جاری هه شته م/ حه سه ن عه لی خان/
 فهريمانپه وایي که ریم خانی کورپی عه باسی قولیخان/ خوسره و خانی دووهم/
 خوسره و خانی دووهم بۆ جاری دووهم/ لوتف عه لی خانی کورپی سوبحان
 ویردی خان/ حه سه ن عه لی خان/ ئه مانوللا خان/ خوسره و خانی سییه م/ ره زا
 قولیخان/ ئه مانوللا خانی دووهم/ فهريمانپه وایي ره زا قولیخان بۆ جاری
 دووهم/ خوسره و خانی ئه رمه نی/ په راویزه کان.

۱- له سه ر بهرگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی عه ره بی نووسراوه. ناوه رۆکی چاپی دووهمی بۆ دانراوه.

۷۱. داستانی نه ورۆز و نه ورۆزی کوردستان

نووسین: حیلمی عەلی شەریف

له بڵاوکراوه کانی دەزگای پۆشنیبری و بڵاوکردنه وهی کوردی

چاپ: یه کهم، چ: دار الحریة، ش: به غدا، ژس: ۵۷۶، س: ۱۹۹۱، ل: ۷۳،

ق: ۲۴×۱۷

ناوهرۆک:

پیشه کی/ داستانی نه ورۆز و نه ورۆزی کوردستان/ نه ورۆز و داستانه که ی له نیو گهلانی ئاریاییدا/ خه یال و ئه فسانه پۆشی پووداوه میژوو ییه کانی گهلان و جیهان/ نه ورۆزی کورد و کوردستان/ زووحاک و ئاستیاک له میژوودا/ نه ورۆز له نیو میژوونووس و ئه دیبانی کورددا/ نه قرۆز/ سه رچاوه و په راویزه کان.^۱

۷۲. راگوێزانی که لی کورد له میژوودا

نووسین: عه بدوللا قه ره داغی (مه لا عه لی)

چاپ: یه کهم، چ: ؟، ش: سوید، ژس: ؟، س: ۱۹۹۱، ل: ۱۰۸، ق: ۲۰×۱۴

ناوهرۆک:

راگوێزانی کورد له میژوودا (ناوهرۆک)/ جوگرافیای کوردستان: سنووری کوردستان/ پووبه ری کوردستان/ دانیشتمانی کوردستان/ شاخ و پووبار و ده ریاچه ی کوردستان/ سامانی سرووشتی و کانی و گیانه وه ری مالی له کوردستاندا/ میژوو: ناوی کورد له زۆر کۆندا/ زمان- ئه ده ب- نووسین/ ئایین و باوه ری کوردان/ کوردستان به قۆناغی به ندایه تیدا تی نه په ریوه/ جوولانه وه ی پرگاری نیشتمانی کوردستان/ راگوێزان: راگوێزانی کورده کانی ئیران بۆ خوراسان- له کاتی فه رمان په وایی شا عه باسدا/

۱- له سه ر به رگی دواوه، به شیک له ناسنامه ی کتێبه که به زمانی عه ره بی نووسراوه.

۲- ژماره ی سپاردنی نییه و کۆدی ۹۱-۸۷۷۳۰-۰۰۶-۵ ISBN: وه رگرتووه.

۳- (مه لبه ند: ۱/۹۵۰/۸۹)، (گ.س: ۱۵۱/۹۰۰)، (ژین: ۲۰۴.۶۳۳۹۵۶۷)

پاگوڤزانی کوردەکانی ئێران بۆ گەیلان - لە کاتی فەرمانپەرەوایی نادر شادا /
پاگوڤزانی کورد لە کوردستانی تورکیا لە کاتی فەرمانپەرەوایی سولتان
مورادی چوارەمدا - لە دیاربەکرەو بۆ ناوچەی خانەقین سالی ١٦٣٩ز /
پاگوڤزانی کورد لە کوردستانی تورکیا لە جەنگی جیهانی یەکەم و دوای
ئەو / پاگوڤزانی کورد لە کوردستانی باشووردا (عێراق) / پاگوڤزان و ئازار
و ئەشکەنجە لە میژووی کۆندا دژی مادەکان / ئەکەد و دەستدریژیان بۆ
ناوچەکانی زاگرووس و لاکانی کە / بابل و دەستدریژیان بۆ ناوچەکانی
زاگرووس / ئاشوور و دەستدریژیان بۆ ناوچەکانی ماد و لاکانی کە / عارەب
و دەستدریژیان بۆ ناوچەکانی زاگرووس و... / کورتەیک لە میژووی کۆنی
نەتەوێ کورد / هاتنی عارەب بۆ سەر ئیمپراتۆریەتی ساسانی و شەپ
لە گەڵ گەلی کورددا / سەرچاوەکان.^١

٧٣. میژووی کورد و کوردستان

دانانی: شیخ محەممەد مەردوخی کوردستانی
وەرگێڕانی لە فارسییەو: عەبدولکەریم محەممەد سەعید
چاپ: یەکەم، چ: أسعد، ش: بەغدا، ژس: ٦٤٢، س: ١٩٩١، ل: ٣٠٤،
ق: ١٧×٢٤^٢

١- لە دوا لاپەرە و سەر بەرگی دواو، ناوی کتێبەکە بە زمانی ئینگلیزی نووسراوە.

٢- (گ.س: ٣٧٦/٩٠٠)

ناوهرۆك:

پيشه‌كى: وەرگيپر/ وته‌يه‌ك: محه‌مه‌د ئه‌مين پينجوييني/ سه‌ره‌تا: مه‌ردوخ/
ويته‌يه‌كى مه‌ردوخ/ ناوچه‌ كوردنشينه‌كان...^۱ سه‌رچاوه‌كاني نووسه‌ر/
سه‌رچاوه‌كاني وەرگيپر/ هه‌ندى ويته‌/ خشته‌ى فونته‌تيكى كوردى- فارسي-
عه‌ره‌بى- توركى.^۲

۷۴. سليمانى شاره‌ گه‌شاوه‌كه‌م- به‌رگى يه‌كه‌م/ سليمانى له‌ رۆژى

بنياننانيه‌وه‌ تا كوټايى ده‌سه‌لاتى بابانه‌كان

نووسين: جه‌مال بابان

له‌ بلاوكراوه‌كاني ده‌زگاي رۆشنبيري و بلاوكردنه‌وه‌ى كوردى

چاپ: يه‌كه‌م، چ: دار الحريه، ش: به‌غدا، ژس: ٦٩٢، س: ١٩٩٢، ل: ١٥٩،
ق: ١٧×٢٣^٢

ناوهرۆك:

پيشه‌كويه‌كى كورت/ جوگرافياى سليمانى و ناوچه‌كه‌ى- جوگرافياى ناوچه‌ى
شاره‌زوور و سليمانى/ په‌شه‌باكه‌ى سليمانى/ به‌ر له‌ شارى سليمانى/ هۆى
دروستكردنى سليمانى/ ناوى سليمانى/ نه‌خشه‌ى شارى سليمانى/
په‌ره‌سه‌ندنى شارى سليمانى/ په‌ره‌سه‌ندنى سليمانى دواى بابانه‌كان/
سنوورى شارى سليمانى له‌سه‌رده‌مى بابانه‌كان و شوينه‌ ديڤينه‌كان/ هه‌ندى
شويني كۆنى ترى سليمانى/ هۆيه‌كاني فه‌وتانى ميرنشيني بابان/ مه‌حمود
پاشاي بابان ١٨١٣-١٨٣٤/ سليمان پاشا ١٨٢٩-١٨٣٨/ په‌خنه‌ له‌ سليمان
پاشا/ ئه‌حمه‌د پاشاي بابان ١٨٤٧-١٨٥٠/ شه‌ر و به‌رگرييه‌كاني مامه‌ ياره‌/

١- ناوهرۆكى ئه‌م كتيبه‌ له‌ گه‌ل هه‌ردوو به‌رگه‌كه‌ى كه‌ (محهمه‌د فيدا) وه‌ريگيرون، جياوازييه‌كى
ئه‌وتۆيان نيه‌، بپوانه هه‌ردوو كتيبي ژماره ٢٢ و ٢٣. له‌ به‌رئه‌مه‌ ناوهرۆكمان بۆ ئه‌مه‌يان نه‌كرد و بۆ
چاپى دووه‌م- كتيبي ژماره ٢٧٥) مان كرد...

٢- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه‌، ناوى كتيبه‌كه‌ به‌ زمانى عه‌ره‌بى نووسراوه‌.

٣- (وشه: ١٩٥٦.٧١٣/ ٢٢٢)، (ئىستىتوت: ١٩٤/١٢)، (ژين: ١٩٥٦.٧١٣/ ٢٢٢)، (گ.س.ش: ف.١٦٦)

قه‌له مېرھوی د هسه لاتی بابانه کان / کورته ئاورپک له میرنشینی بابان /
هویه کانی فهوتانی میرنشینی بابان / په یمانی ئه رزپوم / سلیمان و
کووژانه وهی چرای بابانه کان و شه پره که ی عه زیز به گ له قه سیده که ی
سالمد / ئه نجامی ئه م قه سیده یه ی سالم / سالم وه لومی نالی ئه داته وه / هه ندیک
له کاربه ده ستانی سلیمان / پله ی زانستی و پوښنیری ئه وسا له سلیمان و
ناوچه که یدا / زانست و پوښنیری له سه رده می بابانه کاند / خویندنگای و
کتیبخانه کانی ناوچه ی بابان دوی بنیاتنانی شاری سلیمان / خویندنگای
مزگه وتی گه وره ی قه لاجوالان / خویندنگای مزگه وتی ئه وپه حمان پاشا /
خویندنگای خانه قای مه ولانا خالیدی نه قشبه ندی / خویندنگای مزگه وتی
سه ید هسه ن / خویندنگای مزگه وتی موفتی له سلیمان / خویندنگای
مه لکه ندی / خویندنگای حاجی ئه حان / خویندنگای حاجی شیخ ئه مینی خال /
حوجره کان / حوجره ی خواجه ئه فه ندی / له بهرگه کانی داهاتوودا .

۷۵. فەرمانرەۋايى موكريان

نووسين: محەممەد جەمىل پۇژبە يانى
لە بلاوكراۋەكانى دەنگاى پۇشنىبىرى و بلاوكردنەۋەى كوردى
چاپ: چ: دار الحريّة، ش: بەغداد، ژس: ۶۴۶، س: ۱۹۹۲، ل: ۱۱۷،
ق: ۱۷×۲۴^۱
ناوهرۆك:

فەرمانرەۋايى موكريان - سەرەتا/ موكريان كۆى بوۋە و بە كۆى و تراۋە؟/
پېشىنەى مېژوۋىيى موكريان/ ماننا/ ماد و پارس/ موكريان لە سەرەمەى
ئىسلاما/ مير سەيفەددىن خانى موكرى/ مير سارم كوپى سەيفەددىن خان
موكرى/ بابا عەمرى كوپى ئەمىر سەيفەددىن/ ئەمىر بەگى كوپى حاج
عومەرى كوپى سارم/ ئەمىر بەگى كوپى شىخ حەيدەر كوپى پوستەم/
حەسەن كوپى خدر كوپى پوستەم/ بابا عومەر كوپى سەيفەددىن/ ئولوغ
بەگ كوپى مير خدر كوپى پوستەم/ حسين كوپى شىخ حەيدەر كوپى
پوستەم/ شىخ حەيدەر كوپى ئەمىر پاشاى موكرى/ پوستەم بەگ
موكريانى/ قوباد خانى كوپى شىخ حەيدەر كوپى ئەمىر پاشاى موكرى/
جەلالى كى بوون؟/ جەلالىيەكان لە ئىراننا/ شەرى قەلاى دمدم چۆن پوۋى
دا؟ و ئەم قەلا سەختە چۆن گىرا؟/ ئولوغ بيگ/ شىرخان بەگ و مەقسوود
بەگ/ بلباس/ بوداق سولتانى كوپى شىر بەگ خان/ عەلى نەقى خانى
موكرى/ ئاقاجانى خانى كوپى ئىبراھىم ئاغاي موكرى/ سەرچاۋەكانى ئەم
سىپارەيە/ درەختى بنەمالەى مېرى لەپ زىپرېن و مير سەيفەددىن و
فەرمانرەۋايانى موكرى.^۲

۱- (ئىستىتىوت: ۲۰۲/۱۲)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۸۵)، (گ.ه: مېژوو ۶۱۹)، (گ.ه: كەسايەتى ۲۸۹ و ۲۹۰)

۲- لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتەبەكە بە زمانى عەرەبى نووسراۋە.

۷۶. كورد و عەجەم: مېژوۋى سىياسى كوردەكانى ئىران

نوسىن: سالىح محەممەد ئەمىن^۱

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: بەغدا، ژس: ؟، س: ۱۹۹۲، ل: ۳۹۸، ق: ۱۶×۲۳
ناوەرۇك:

ناوەرۇك^۲ / پېشەكى / ۱- جىئوپۆلتىك و چارەنوسى كورد: عەجەم لە كوردستاندا / ھەلكەوتى جوگرافى كوردستان / سەفەوى و گۆرپىنى ھەلومەرجى ديموگرافى پۇژھەلاتى كوردستان / ۲- نۆرپىنى كورد و عەجەم لە يەكترى: دل لە دل ئەپروانى / چاخى سەفەوى / نۆزدە ناونىشان / ۳- سەرەتاي خەملىنى ھۆشى نەتەوھى كورد: راپەرىنى ۱۸۸۰ / پاىەكانى ستراتىجى كارى نەتەوھى شىخ عوبەيدوللا / گەلەكۆمەكى چوارقولى بۆ دامرکاندەوھى راپەرىنەكە / ۴- شەپ و ئاشتى - ھەردوكيان كۆپرەوھى: ھەلگىرساندى يەكەمىن جەنگى جىھانى / پلانى جەنگى تورك و مەيدانەكانى / ھەلوئىستى گەلانى تورك / پلانى ژىربەژىر بۆ دابەشكردى پۇژھەلاتى ناوەرپاست / دوا سالى جەنگ / كۆبوونەوھى براوھەكان بۆ دابەشكردى دەستكەوتەكانى جەنگ / تەقەلاكانى كورد بۆ سەربەخۆيى / پىخۆشكردى پىكھاتن / مستەفا كەمال - پاشاي كوردستان / ۵- ئاسوورىيەكانى كوردستان: پىشىنەى مېژوۋى / ئامانجى نەتەوھى گەلى ئاسوورى / تورك و مەسىحى / پروس و ئاسوورى / كارى پووداۋەكانى ناو پوسيا لەسەر ئاسوورى / شەپى ناوخۆى ئاسوورى - عەجەم / سەرەتاي كۆتايى ھىرشى تورك و كشانەوھى ئاسوورى لە ورمى / ۶- سمكۆ: ياخيپونى خىلەكى يا بزوتنەوھى نەتەوھى: ئىران لە كاروبارى سەردەمى دنياادا / دەرکەوتنى سمكۆ / شەپ و شۆرپش / سمكۆ و

۱- چاپى دووھەكەى بەناۋى (نەوشىرون مستەفا ئەمىن) - ۷۰۷، لەبەرئەمە لە لىستى ناۋى نووسەرىشدا لەژىر ناۋى (نەوشىرون مستەفا) ۷۰۷ دانراۋە، بۆ زانىبارى نۆرتى، بىوانە كىتپى ژمارە ۲۸۲.

۲- (ژىن: ۹۵۵.۵۴ / ۵۴۸۱)، (گ.س.ش: ف.ق.۷۶)، (گ.ھ: مېژوۋ ۵۸۸)

۳- ناوەرۇكى چاپى دووھەمى بۆ نووسراۋەتەوھ.

پۆژنامەوانی / پیکهینانی ئەرتهشی نوێ ئێران / پێوهندی لهگهڵ دهولهتان /
سالانی دهریه دهری / گهپانه وه بۆ سنوور / گهپانه وهی بۆ ئێران و کورژانی
(هه موو به شیک په راویزی تایبه تی هه یه).

٧٧. گه شتی ریچ بۆ کوردستان ١٨٢٠

نووسین: کلۆدیۆس جیمس ریچ

وه رگیانی له عه ره بییه وه: محه ممه د حه مه باقی

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ئێران - ته وریز، ژس: ؟، س: ١٩٩٢، ل: ٤٥٠، ق: ١٥×٢١
ناوه رۆک:

وینه یه کی ریچ / ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی / پێشه کی: وه رگی /
کورته ی ژیا نی میس ته ر ریچ / به شی یه که م: دهرچوون له خانووی نشینگه یی -
چو نی تی سه فه ره که - باسی کی کۆمه له که مان / به شی دووه م: جیه ی شتی
توزخورماتوو - دۆلی له یلان - هه واری یووسف ناغا / به شی سییه م: عوسمان
به گ - چوونه ناو سلیمانی - سه ردانی میر / به شی چواره م: وتووێژ له گه ل
میردا - که یخوسره و به گ - هۆزی جافی کورد / به شی پینجه م: سه ربازه
پووسی هه ئازاکه - دلره قی شازاده ی کرماشان / به شی شه شه م: دهرچوون له
سلیمانییه وه به ره و چیاکان - دهر به ندی گۆیژه / به شی هه وته م: چوونه ناو
ئێرانه وه - زه ریاچه ی زریبار - که یخه سره و به گ / به شی هه شته م: دهرچوون
له سنه - دیمه نی زه وی - چادره کانی کولانه / به شی نۆیه م: سه ردانمان بۆ
لای والی سنه - قه لای بانه / به شی ده یه م: سه رنه گرتنی کوتاندن دژی ئاوله -
مردنی کوره که ی عوسمان به گ / به شی یازده یه م: دلته نگی و غه مباری میر /
به شی دوا زده یه م: دهرچوون له سلیمانی - باسی ولاته که / پاشکۆ یه که م:
سه ره برشت له یادنامه ی ریچ خانم له گه شته که یدا له به غدا وه بۆ سلیمانی /
پاشکۆ دووه م: گه شتی بۆ شوینه واره کانی (ژندان، قه سری شیرین، حۆش

١- (گ.ه: میژوو ٩٢ و ٦٥٧)

كەپو) لە سنووری كوردستانی باشوورد/ پاشكۆی سێیەم: زانیاری وەرگیراو
لە خەلك دەربارەى (جزیره) و ناوچهكانى دەورووبەرى/ زانیاری وەرگیراو، لە
(ئەحمەد كولوان) دەربارەى ئەو رینگایانەى دەچن بۆ جینگەى جۆر بەجۆر/
پوونکردنەوه لەسەر تۆبۆگرافیای كوردستان/ پێپرست/ فەرەهنگى ناو/
فەرەهنگى جوگرافیا/ پێپرست / چۆن و كەى ئەم كتیبهەم وەرگیرا؟^۲

۷۸. لیکۆلینەوهیەکی بەراوردکاری لە نیوان دوو قەلات دا- خوگری قەلاتی هەولیر لە میژووودا و پاشماوهکانی تایمکاری قەلاتی حەلەب

نووسین: د.موحسین محەممەد حسین
لە بەرگی بیست و سێیەم و چوارەمی گوڤاری کۆری زانیاری عێراق دەستەى
كورد، دەرھینراوه.

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: بەغدا، ژس: ؟، س: ۱۹۹۲، ل: ۱۳۴- ۱۵۸، ق: ۱۷×۲۴^۳
ناوهرۆك:

پێشدهستى / لیکۆلینەوه / قەلاتى هەولیر و شالاولى مەغول / كۆتایى / پەراویز/
سەرچاوهكان.

۱- ناوهرۆكى چاپى يەكەم نۆر و درێژە- كەلك لە ناوهرۆكى چاپى سێیەم وەرگیراوه.

۲- لەسەر بەرگی دواوه، ناوی كتیبهەكە بە زمانى ئینگلیزى و وێنەپەكى وەرگێر و ناوی بەرەمه
چاپكراو و چاپ نەكراوهكانى دانراوه.

۳- (ئىستیتوت: ۱۵/ب/۱۲۴)

۷۹. راپه‌رینه مه‌زنه‌که‌ی کورد به رابه‌ریی شیخ عوبه‌یدوللای نه‌هری- سالی
۱۸۸۰ زایینی

ئاماده‌کردن: محهمه‌د نه‌جم تالّه‌بانی
له‌ بلاوکراوه‌کانی مه‌لّه‌ندی ریک‌خستنی سلیمانی (ی.ن.ک)
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۱۹۹۳، ل: ۳۳، ق: ۲۱×۱۷
ناوه‌رۆک:

سه‌ره‌تا/ هه‌ندی کورته‌ بابه‌تی وه‌ک: کورد/ کوردستان/ رابه‌ر- شیخ
عوبه‌یدوللای نه‌هری/ ستراتیژی نه‌ته‌وه‌یی شیخ عوبه‌یدوللای/ داواکارییه‌کانی
(شیخ عوبه‌یدوللای) له‌ سه‌ره‌ک هۆزه‌کانی کورد/ ئامانجه‌ گشتیه‌کانی
راپه‌رینه‌که‌ ۱۸۸۰/ راپه‌رینه‌که‌ی شیخ عوبه‌یدوللای ۱۸۸۰/ شیخ عوبه‌یدوللای و
ته‌قه‌لا دیبلۆماسیه‌کانی/ هه‌لۆیستی پووسیا له‌ راپه‌رینه‌که‌دا/ هه‌لۆیستی
به‌ریتانیا له‌ راپه‌رینه‌که‌دا/ هۆکانی سه‌رنه‌که‌وتنی راپه‌رینی ۱۸۸۰/ سه‌رنجام
و‌وانه‌کانی راپه‌رینی ۱۸۸۰/ په‌راویزه‌کان/ سه‌رچاوه‌کان.

۸۰. سه‌لاه‌دینی نه‌ییوبی ژیننامه‌ی گه‌شترین

نووسین: د. موحسین محهمه‌د حسین
وه‌رگیژانی له‌ عه‌ره‌بیه‌وه: عه‌بدولپه‌زاق بیمار
له‌ بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای رۆشنبیری و بلاوکردنه‌وه‌ی کوردی
چاپ: یه‌که‌م، چ: دارالحریه، ش: به‌غداد، ژس: ۵۴۷، س: ۱۹۹۳، ل: ۱۵۴،
ق: ۲۴×۱۷

۱- (مه‌لّه‌ند: ۱/۱۲۵، ۱۹۵۰)

۲- (گ.س: ۱۱۶/۹۰۰)، (گ.ه: که‌سایه‌تی ۲۸۵)

ناوهرۆك:

پيشهكى / بنه مالهى سه لاهه ددين / قاره مانىكى ئەو زه مانه سواری پشتى
مه زنايى ده بييت / جه ننگه كانى سه لاهه ددين دژى سه ليبييه كان پيشه تيين /
مردنى سه لاهه ددين / زيننامه ي گه شترين / ليكدانه وهى وشه / په راويژ.

۸۱. مۆزه خانه ي ئەتنۆگرافى كورد له باشوورى كوردستاندا

نووسين و كۆكردنه وهى: فارووق حه فيد

له بلاوكراوه كانى وه شانخانه ي APEC

چاپ: يه كه م، چ: !، ش: سويد، ژس: !، س: ۱۹۹۳، ل: ۲۷۲، ق: ۲۱×۱۵

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / ميژووى ئەتنۆگرافى كورد له كوردستاندا / پيشه كى / كوره ي خشت
و كلچييتى (سيراميك) / شيوه ي كووره ي كلچييتى (سيراميك) / ماده ي
ئەتنۆگرافى ناو مۆزه خانه كه / خانووى مۆزه خانه كه و دابه شكردى ژوره كان
به پيى مه تريالى ئەتنۆگرافى و ليكۆلينه وه له سهريان / ميژووى خانه سازى له
كوردستاندا / دابونه ريتى كولتورى له ناوچه ي كوردستانى باشووردا.^۲

۱- ژماره ي سپاردنى نيهه و كۆدى ۹-۴۹-۸۷۷۳۰-۹۱-ISBN: وه رگرتوه.

۲- له سه ر به رگى دواوه، ناوى كتبه كه به تپيى لاتينى نووسراوه.

٨٢. مئزوووی گهلی لوللو- دانیشتوانی کۆنی ناوچهی پارێزگای ئه مرۆی

سلیمانی

نووسین: فازل قهره داغی

به یارمه تی بزوتنه وهی ئیسلامی له کوردستانی عیراق چاپ کراوه
چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: سلیمانی، ژس: ٢٣٢، س: ١٩٩٣، ل: ٧٢،
ق: ١٦×٢٣^١

ناوه رۆک:

پیشه کی / ئه م کتیبه / کورته ی ئه و سه رچاوانه ی که زیاد له یه ک جار
به کارهاتوون / مئزوووی لوللو / ناوی لوللو / ولات و په گه ز و زمانی لوللو /
مئزوووی هه ره کۆنی ولاتی لوللو / پادشایانی لوللو / لوللو له هه زاره ی دووهم
پ.ن / لوللو و ئاشوورییه کان / لوللو و ئاشوورناسی پیریالی دووهم /
له شکرکیشیی سییه م / ده رباره ی شوینه کانی سی له شکرکیشیییه که /
شالمانیسه ری سییه م / لوللو و زاموا دوا ی شالمانیسه ری سییه م /
په راویزه کان / پیرسی ناوه کان / ناوه رۆک^٢.

٨٣. نه زادی کورد (رهوتی مئزوووی دروستبوونی میله ته ی کورد)

نووسین: ئۆ. ل. قلیچچیسکی

وه رگی رانی له پوو سییه وه: د. په شاد میران
چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: ستۆکهۆلم، ژس: ؟^٣، س: ١٩٩٣، ل: ٤٩٢،
ق: ١٤×٢٠^٤

١- (گ.س: ٩٠٠ / ٥٢)، (گ.ه: مئزوو ٥٦٢)

٢- ناوه رۆکی چاپی دووهمی بۆ نووسراوه ته وه.

٣- ژماره ی سپاردنی نییه و کۆدی ٢-١٧٨٧-٦٣-٩١ ISBN: وه رگرتووه.

٤- (ژین: ١٧.١٥٦)

ناوهرۆك:

پيپرست/ پيشه‌كى وەرگيپر/ پيشه‌كى نووسەر/ بەشى يەكەم: ميللەت و خياله
رەسەنەكانى ميسۆپۆتامياى سەرروو/ بەشى دووهم: پرۆسەى
ليكجيا بوونە وەى ئاژەل بە خيوكردن و كشتوكال/ بەشى سىيەم:
پاشماوەكانى داىك سالارى لە ژيانى كورد و ميللەتانى كوڤنى ناوچەكەدا/
بەشى چوارەم: پەيوەندى چيناىەتى لە ميسۆپۆتامياى سەرروو/ بەشى
پينجەم: يەكەمىن زانبارى ئوروپا دەربارەى كورد/ يەكەم پيزمانى كوردى
گەشتى زانستى بۆ پۆژەلەلەت/ بەشى شەشەم: كەى و لە چ بارودۆخىكدا
پرۆسەى دروستبوونى ميللەتى كورد روويدا؟/ بەشى حەوتەم: ئاكامەكانى
زۆرانبارى پۆژەلەلەت و پۆژئاوا لەسەر ميسۆپۆتامياى سەرروو/ بايەخى
كەلتوورى هيلينى و كولتورى ئيرانى بۆ دانىشتوانى ميسۆپۆتامياى سەرروو/
بەشى هەشتەم: ژنە ئەمازۆنيەكان و ئاسەوارى داىك سالارى/ ئاكامىكى
بەرفراوانبوونى جيگەى ژيانى كوردان/ پاشايانى خياله‌كان/ پەراويزى
بەشەكان/ فەرەنگۆك.

٨٤. شوپنەوارەكانى نەوى لە شاخى سوورين

ئامادەكردن: عەبدولرەقيب يوسف

بە يارمەتى ريكرراوى ميدىكووى ئەلمانى چاپ كراوه

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سلیمانى، ژس: ٥٠، س: ١٩٩٤، ل: ٦٨، ق: ١٧×٢٣

١- لە دوا لاپەرە و سەر بەرگى دواوه، ناوى كتیبەكە بە زمانى ئینگلیزى نووسراوه.

٢- (ئىستىتوت: ٢٠٠/١٢)

ناوهرۆك:

پيپرست/ پيشه‌كى / شوينى جوگرافى نه‌وى/ شاخى سورين/ شارى زووحاك/
په‌رستگا (معبد)/ له پويى گه‌ردوونزاني فه‌له‌كيبه‌وه/ قه‌لاى زووحاك/
زينداني زووحاك/ ئاشه‌كان/ گوڤستان/ ئه‌م شوينه‌وارانه درانه پال زووحاك/
ئه‌فسانه‌ى زووحاك و كاوه و نه‌ورۆز/ په‌راويژه‌كان/ سه‌رچاوه‌كان.

٨٥. ميژووى كوردستان- ره‌گه‌ز و بناوانى شارستانيه‌تى كورد-

نووسين: ج. كوردۆ

وه‌رگيڤانى^١: ريبوار په‌شيد

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟ (ئه‌وروپا)، ژس: ؟، س: ١٩٩٤، ل: ٢٣١، ق: ١٥×٢١^٢

ناوهرۆك:

بابه‌ته‌كان (ناوهرۆك)/ ١- كوردستان- لانكه‌ى مرؤفايه‌تى/ ٢- يه‌كه‌م
وه‌ستاكان/ كولتوورى ئيلام له باشوورى كوردستان/ كاره برونزيه‌كانى
لوڤستان/ كولتوورى هيتى له باكوورى كوردستان/ توخمه په‌گه‌زى كورد
(په‌گى په‌سه‌نى توخمى كورد)/ دامه‌زاندنى ئيمپراتوريه‌تى ميديا/
كوردستان له (مانى)يه‌وه تا (ئه‌بدالخان)/ ئه‌وليا چه‌له‌بى له كوردستان/
په‌راويژه‌كان/ نيگارى پوونكرده‌وه (ويينه‌ى چه‌ند شاكار و شوينه‌واريك).

١- له هيج شوينيكدا نه‌نوسراوه كه له چ زمانيكه‌وه بۆ سه‌ر زمانى كوردى وه‌رگيڤدراوه، به‌لام ئه‌وه

نوسراوه كه ئه‌م كتبه‌ به چوار زمان (ئینگليزى، ئىتالى، توركى، كوردى) چاپ كراوه؟

٢- (گ.س: ٢٢٨/٩٠٠)

۸۶. گەشتىك بۆنەرزەپۆم لە سەردەمى ھېرشى سالى ۱۸۲۹دا

نوسىن: ئەلىكساندر پوشكىن

وەرگىرانى لە پروسىيە ۋە تىببىنى ۋە پەراۋىز: د. مارف خەزەندەدار

لە بلاۋكراۋەكانى كۆمەلە ۋە فەرھەنگى سوېد - كوردستان

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سوېد (سۆللەنتوونا)، ژس: ؟، س: ۱۹۹۵، ل: ۱۱۲،
ق: ۲۱×۱۵^۲

ناوەرۆك:

پېشەكى ۋەرگىر/ ۋېنەيەكى پوشكىن ۱۸۲۲/ ۋېنەيەكى پوشكىن ۱۸۲۷/
پېشەكى دانەر/ بەشى يەكەم (بۆ ھەر بەشك چەند ناۋىشانىك
نووسراۋەتەۋە): دەشت ۋە بىبابان/ پەشمالى كەلمىكىيان/ ئايىنى/ ناشتنى
مردوۋ لاي ئەسپىتىيان/ خوسرەۋ مىرزا/ حاكىمى دوۋشىت/ بەشى دوۋەم:
تفلىس/ گەرماۋە مىللىيەكان/ ھەسەن كەتۈش/ پەۋشىتى گورجەكان/
گۆرانى/ شەۋانى گورجستان/ دىمەنى ئەرمەنستان/ گەرگەرى/ ئەرارات/
مىۋاندارى تورك/ قارس/ بىنەمالە ۋە ئەرمەنى/ بەشى سىيەم: بىرىنى شاخى
ساگلوۋ/ شەرە تەنگ/ يەزىدىيەكان/ شەرە لەگەل ۋە سەكەرى پۆم/ بەشى
چوارەم: جەنگ لەگەل ھەقى پاشا/ پاشاى بەدىل گىراۋ/ ئاراس/ ھەسەن
قەلا/ ھېرش بۆ ئەرزەپۆم/ گرتنى ئەرزەپۆم/ دىلەكانى تورك/ دەرويش/
بەشى پىنجەم: ئەرزەپۆم/ ھەرەمى پاشاى تورك/ نەخۈشى تاعوون/
بەجھېشتنى ئەرزەپۆم/ تىببىنى ۋە پروۋنكردنەۋە ۋە پەراۋىز.^۳

۱- ژمارەى سپاردنى نىيە ۋە كۆدى ۹-۴-۹۱-۹۷۲۳۸۴-ISBN: ۹۱-۹۷۲۳۸۴-۹-۹ ۋە رەگرتوۋە.

۲- (ژىن: ۹۲۰/ب ۳۵۶).

۳- ناوەرۆكى چاپى دوۋەمى بۆ نووسراۋەتەۋە.

۸۷. لورستان شوینه‌واره میژووییه‌کانی (پیشکۆ و پشکۆ)

نووسین: به‌همەن کەریمی

وهرگیڕانی له فارسییه‌وه: خالد پرسوول

له‌سه‌ر ئه‌رکی (گه‌له‌ری زاموا) چاپ کراوه

چاپ: یه‌که‌م، چ: گه‌له‌ری زاموا، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۱۹۹۵، ل: ۲۶،
ق: ۲۱×۱۵^۱

ناوه‌رۆک:

لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی شوینه‌وارناسی / پردی که‌رخه / پردی کرد دختر (پردی کچه
کورد) / پای گاومیشان / په‌راویزه‌کان / سه‌رچاوه‌کان / وینه‌کان.

۸۸. میژووی شوینه‌واری شمشاره - له ناوچه‌ی رانییه‌ی سه‌ر به‌ پارێزگای

سلیمانی^۲

ئاماده‌کردنی: فازل قه‌رده‌اغی و که‌مال نووری مه‌عرووف

له‌ بلاوکراوه‌کانی مه‌کته‌بی ناوه‌ندی پۆشنیبری و پاگه‌یانندی (پ.د.ک)

چاپ: یه‌که‌م، چ: ده‌وۆک، ش: ده‌وۆک، ژس: ۱۰۱، س: ۱۹۹۵، ل: ۸۲،
ق: ۲۱×۱۵^۲

ناوه‌رۆک:

ناوه‌رۆک / پیشه‌کی / کورتکراوه‌کان / به‌شی یه‌که‌م: جیهانی سه‌رده‌می
شمشاره / ئیشنۆنا و ئاشوور / بابل / شمشاره‌ی هه‌زاره‌ی سییه‌م / پشکنینی
شوینه‌واری شمشاره له‌ ده‌شتی رانییه‌دا / ده‌شتی رانییه‌ دوا‌ی سه‌رده‌می
شمشاره / خوورییه‌کان / نامه‌کانی شمشاره / به‌شی دووه‌م: به‌شدارانی

۱- (ئسنستیوت: ۴۰۴/۱۲)، (گ.س: ۹۰۰ / ۱۸۱)، (وشه: ۹۴.۰۰۹۴ / ۹۴۵ ک)

۲- له‌گه‌ل ئه‌م کتێبه‌دا (فازیل قه‌رده‌اغی) ئاگادارییه‌کی بلاوکردووه‌ته‌وه که‌ گوايا ئه‌م کتێبه‌ به‌بی
ئاگاداری ئه‌و چاپ کراوه.

۳- (ئسنستیوت: ۳۰۰/۱۲)، و (گ.س.ش: ئاگرین ۱۲۳۸)، (گ.ه: میژوو ۶۱۱ و ۶۱۲)

ميژووی شمشاره / كاكمبیه كان / لؤلؤ / گوتیه كان / توروککی / بهشی سییه م:
هه ندیکی تری نامه كان / دهقی ئابووری / كۆتایی: پادشا و بهشه كانی دهشتی
رانیه / په راویز / سه رچاوه كان.

۸۹. چیرۆکی شمشاره- باسیکی میژووی کۆنی شمشاره ی دهشتی رانیه

ئاماده کردنی: فازل قهره داغی

چاپ: دووه م؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۱۹۹۶، ل: ۶۸، ق: ۲۱×۱۵^۲
ناوه رۆك:

ناوه رۆك / پيشنه کی / كورتكراوه كان / هه مان ناوه رۆکی چاپی به كه می هه یه،
بروانه كتیبی پیش خۆی ژماره ۸۸.^۳

۹۰. گه شته كه ی فره یزه ر بۆ كوردستان و میسوپوتامیا سالی ۱۸۳۴ چه مكیك له

میژووی كورد (گه شته كه ی جیمس بیللی فره یزه ر بۆ كوردستان و
میسوپوتامیا له سالی ۱۸۳۴)

نوسین: فریزه ر

وه رگی پانی له ئینگلیزییه وه بۆ عه ره بی: جه عفه ر ئه لخه یات

وه رگی پانی له عه ره بییه وه: ئومید ئاشنا

له بلاو كراوه كانی پرۆژه ی ۱۰۰ كتیبی كوردی

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۱۹۹۶، ل: ۸۸، ق: ۲۰×۱۶^۴

۱- دیاره ئه مه چاپی دووه مه، هه رچه ند له سه ری نووسراوه (چاپی یه كه می چاكراو).

۲- (ژین: ۹۳۵ / ق ۲۸۳)، (گ.س.ش: م.ف: ۴۶۲)

۳- له سه ر به رگی دواوه، كورته یه ك له باره ی كتیبه كه نووسراوه.

۴- (ئسنستیوت: ۱۲ / ۱۲۱۰)، (گ.ه: میژوو ۵۹۳)

ناوه‌رۆك:

پیشه‌کی: ئومید ئاشنا / ریگای گه‌شته‌که / گرنگی ئەم گه‌شته / به‌شی یه‌که‌م:
فره‌یزه‌ر له کوردستانی ئێراندا سالی ۱۸۳۴- ورمی ۱۷ی تشرینی یه‌که‌م /
به‌شی دووه‌م: فره‌یزه‌ر له شاری سلیمانیدا له سالی ۱۸۳۴.^۱

۹۱. میژوووی رایه‌پهرینی کورد- پاڤژێ ئاگادارییه‌ک له سه‌رچاوه و بناغه و ئامار و
شوین و ژبانی کۆمه‌لایه‌تی کورد، دروستبوون و پیکهاتنی قه‌ومییه‌ت،
لایه‌ره‌یه‌کی درێژێ کاره‌ساته‌کانی کورد له هه‌موو روویه‌که‌وه. به‌جۆریکی
تیکراییی (نه‌ئریخیکی سیاسی عاله‌می کورد) له ده‌وره‌کانی کۆن و نازه‌دا.

نوسین: عه‌لئه‌ددین سه‌جادی

له بلاوکراوه‌کانی ئینتیشاراتی محه‌مه‌دی (سقن)

چاپ: دووه‌م، چ: شاری کورد، ش: ئێران، ژس: ؟، س: ۱۳۷۵ (۱۹۹۶)،
ل: ۲۱۴، ق: ۱۶×۲۴^۲

ناوه‌رۆك:

هه‌مان ناوه‌رۆکی چاپی یه‌که‌می هه‌یه، بپروانه کتیبی ژماره ۲۴.^۲

۱- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتیبه‌که به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (ئنسیتیوت: ۱۲/۴۹۴)، (گ.س: ۹/۹۰۰)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۵۴۱)، (گ.ه: میژوو ۶۷ و ۵۸۱)

۳- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتیبه‌که به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

٩٢. میژووێ چه سه نوه یهێ و عه ییاری

نووسین: محهمهد جه میل پۆژبه یانی

له بلاوکراوه کانی ده زگای پۆشنیبری و بلاوکردنه وه ی کوردی

چاپ: یه کهم، چ: دار الحریه، ش: به غدا، ژس: ٧٢، س: ١٩٩٦، ل: ٢٧٩،

ق: ٢١×١٥

ناوه رۆک:

سوژی ده روون: محهمهد جه میل پۆژبه یانی / پێشه کی / ناوی دینه وه ر له چییه وه هاتوو ه؟ / دینه وه ر کوێ بووه؟ و که وتۆته کوێوه؟ / دینه وه ر چۆن بووه و وه چی به سه رهاتوو ه؟ / دینه وه ر له که یه وه هیه؟ / دینه وه ر له میژووێ سه رده می ئیسلامیدا / سه رداران و فه رمان په وایانی کورد له دینه وه ر / عه یشانییه / بنه ماله ی چه سه نوه یه یی کورد / چه سه نوه یه یی کوپری چه سه یینی به رزیکانی / نه بو نه جم به در کوپری چه سه نوه یه یی کوپری چه سه یین به رزیکانی / په وشتی به در / ده ورانی نسکو / وینه ی پردی ئالیشته ر (لورستان) که به فه رمانی به در ی چه سه نوه یه یی دروست کراوه / وینه ی کورسییه به ردینه که ی میر به در ی چه سه نوه یه یی / وینه ی قه لای سه رماژ / وینه ی ده قی ئه و نووسینه کوفیه ی له چوارده وری کورسییه که دا هه لکو لدر او ه / هیلال (هلیل) کوپری به در / تاهیری کوپری هیلال / به در کوپری تاهیر / زانایان و ئه دییان و شیخان و ده رویشانی به ناوبانگی دینه وه ر / سیپاره ی دینه وه ر و فه رمان په وایی چه سه نوه یه یی / سه ره تا / ناوی چه له وان / ریشه ی ناوی چه له وان / چه له وان و میژوو / فه رمان په وایی عه ییاری (عنازی) / ناوه که عیاره یان عنازه؟ / چه له وان و یران بوو به لام ناوی و خه لکه که ی زیندوو مانه وه / دیرینه ی کۆن له هه ری می چه له واندا / زانا و ئه دیبانی چه له وان و ده ور به ری / سه رچاوه کان / کورته یه ک له باره ی کتیه که به زمانی عه ره بی.

۹۳. ئەفسانەى تۆفانى سۆمەرى- لىكۆلىنەۋەيەكى مېژوۋىيى بەراوردىكارى

نوسىن: نەجم خالىد ئەلۋەنى

چاپ: يەكەم، چ: و- رۆشنىبىرى، ش: ھەۋلىز، ژس: ۲۲۹، س: ۱۹۹۷، ل: ۵۵، ق: ۱۷×۲۳

ناۋەرۆك:

ناۋەرۆك/ پېشەكى/ بەشى يەكەم: نىشتمانى سۆمەرىيەكان/ زمانى سۆمەرىيەكان/ ژيانى ئابوورى و رۆشنىبىرى سۆمەرىيەكان/ ئايىنى سۆمەرىيەكان/ بەشى دوۋەم: ئەفسانەى تۆفانى سۆمەرى/ ئەفسانەى تۆفانى بابلى/ تۆفان لە تەوراتدا/ تۆفان لە ئەفسانەى يۆنانىدا/ تۆفان لە ئەفسانەى ھىندىدا/ تۆفان لە كىتېبى پىرۆزى پۆل قۇدا/ بەشى سىيەم: بەراوردى دەقەكان/ ئەنجام/ پىرېستى سەرچاۋەكان/ كورتەيەك لە ژيانى نوسەر.^۲

۹۴. ئۆل و فەلسەفەيا زەرادەشت ل ناھ كوردىن مېدى

نوسىن: مېرئال زىلانى

لە بلاۋكراۋەكانى ۋەزارەتى رۆشنىبىرى

چاپ: يەكەم، چ: ھاۋار، ش: ھۆك، ژس: ۲۲۸، س: ۱۹۹۷، ل: ۵۲، ق: ۱۶×۲۳^۴

۱- (ئىستىتوت: ۱۵۳/۳)، (گ.ھ: مېژو ۴۵)

۲- لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتېبەكە بە زمانى عەرەبى نوسراۋە.

۳- لە ناۋىشانى كىتېبەكە نوسراۋە چاپى يەكەم لە چاپخانەى (ھاۋار) لە دھۆك چاپ كراۋە، بەلام لە لاپەرەى كۆتايى نوسراۋە لە چاپخانەى (ۋەزارەتى رۆشنىبىرى) لە ھەۋلىز چاپ كراۋە؟

۴- (ئىستىتوت: ۱۱/ ۱۱۹)، (گ.س.ش: ئاگرىن ۱۲۸۱)، (گ.ھ: فەلسەفە ۱۴۴)

ناوهرۆك:

پيشگۆتن/ زايينهك فخرخه ند (سووده)/ ريكهك دژوار بهرهف زانيني/ ئاقيستا
يا پيرۆز/ هندهك ده ميين ئولا زهرادهشت و ئاقيستا/ زينگهها بيروباوه پرى
فهلسه فهيا زهرادهشت/ سيستهما ئافراندى د ئولا زهرادهشت ده/ باوه پرين
زهرادهشت يين دهربارهى جيهانى، داويا وي، جان و سزادانى/ فهلسه فهيا
زهرادهشت و ژيانا ناسوتى/ شاشى و گونه ه چاوا دهين رامالين؟/ باندورا
ئولا زهرادهشت/ ژشيره تين زهرادهشت/ ژ پوناھيى/ ژ باوه پرى يين ئاريان و
زهرادهشت/ ب نه مازهبى ل سهر ژيانا زهرادهشت و دهنگى وي/ مزگيني يين كو
بهرى هاتنا زهرادهشت هاتنه گۆتن/ ل سهر زايين و منداليا زهرادهشت/
گريدانين ئولا زهرادهشت ب باوه پرين خواهه يين نه ته وه يى يين كه فن فه و
گۆتني يى وي يين دهربارهى پاشه پۆژي/ كۆزرهك (قه به سهك) ژ په رتووكا
زهرادهشت، ئاقيستا يا كه فن و نوو/ بژينيا رامانى د فهلسه فهيا زهرادهشت
ده/ نه ريتا زهرادهشت دهرباره يى بوونگادى (الكون)/ چما زهرادهشت
سامانه كى كوردان يى نه ته وه ييه / ژيدهر.

۹۵. په يام له ميژووى نه ته وه ي كورد

نووسين: به شير حسين سهدى

چاپ: يه كه م، چ: دارا، ش: هه ولير، ژس: ۲۷۲، س: ۱۹۹۷، ل: ۳۰۴،
ق: ۲۰×۱۵

ناوهرۆك:

پلانى باس (ناوهرۆك)/ به شى يه كه م: درووستبوونى زينده وهر و ئاده ميزاد
وه نه ژادى ئارى و باسى نه ته وه ي كورد هه ر له سه ره تاي ميژوو هه تا سالى
۶۱۲ پ.ز/ باسى دامه زراندى ده وله تى ميديا هه تا پووخانى له سه ر ده ستي
كۆرش له ۵۵۰ پ.ز/ له زه مانى كۆرش هه تا ۳۳۱ پ.ز واته سه ركه وتنى

۱- (گ.ه: ميژوو ۷۱۲)

ئەسكەندەرى مەكدۆنى بەسەر دارا لە شەپرى ھەولپىرى بەناوبانگدا و دامەزراندنەوھى ئىمپراتۆرىيەتى فارسى بە دەستى ساسانىيەكان/ كورد لە سەردەمى ئىسلامەتى لە زەمانى خەلىفەكانى ئەمەوى و عەباسى و سەردەمى عوسمانىيەكان/ كورد لە سەردەمى عوسمانى ھەتا دواى شەپرى جىھانى يەكەم/ لە سەردەمى شەپرى جىھانى يەكەم ھەتا سالى ۱۹۷۵/ بەشى دووھەم: باسېك لە جوگرافىيە كوردستان و نەخشەى/ بەشى سىيەم: چۆن دەتوانى خزمەتى نەتەوھى كورد بكړى و بگات بە ئامانجە پىرۆزەكانى/ بەشى دوايى: پەپرەو...

۹۶. ۳۵ دەستنووسى شەرھنامەى بەتلىسى لە كتيبخانەكانى جىھان

نووسين: ئەنوەر سولتانی

لە بلاوكراوھكانى كتيبى ئەرزان

چاپ: يەكەم، چ: ئەرزان، ش: سوید، ژس: ؟، س: ۱۹۹۷، ل: ۱۳۲،
ق: ۲۱×۱۵^۲

ناوھرۆك:

پېرست/ سەرھتا/ دەستنووسەكان (پېناس "كۆد" و شوینی ۳۵
دەستنووسەكە)/ پاشكۆ/ كۆتایی/ ناوھرۆكى كتيبەكە بە زمانى ئىنگلىزى.^۲

۱- ژمارەى سپاردنى نىيە و كۆدى ۳-۲۷-۹۱-۸۸۸۸۰-ISBN وەرگرتووه.

۲- (ژين: ۰/۱۱.۲۱/س ۲۷۳)، (گ.ھ: مېژوو ۱۱۵)

۳- لەسەر بەرگى دواوھ ناوى كتيبەكە بە زمانى ئىنگلىزى؟ نووسراوھ.

۹۷. سەرھاتىەك دەريارهى جوگرافىيە سىرۇشتىسى كوردستان

نووسىن: كۆراز

لە بلاوكراوهكانى دەستەى پۇشنىبىرانى ولات پارىز

چاپ: يەكەم، چ: ئەزمى، ش: سىلىمانى، ژس: ۱۸، س: ۱۹۹۷، ل: ۷۵،

ق: ۲۱×۱۵^۱

ناوهرۆك:

پىرست/ پارىك/ كوردستان/ باكوورى كوردستان/ خورھەلاتى كوردستان/

باشوورى كوردستان/ باشوورى خۇرئاواى كوردستان/ باكوورى خۇرھەلاتى

كوردستان/ سەرچاوهكان.^۲

۹۸. كوردستانى خوارووى رۇژھەلات لە سەدەى جەئدەوه نا سەرھەتەى سەدەى

نۆزدە- كورتەيەكى مېژووى مېرنشېنانى ئەردەلان و بابان

نووسىن: ى.ئى. قاسىليەفا

وهرگىرانى لە پووسىيەوه: د.رەشاد مىران

لە بلاوكراوهكانى وەزارەتى پۇشنىبىرى

چاپ: يەكەم، چ: و- پۇشنىبىرى، ش: ھەولېر، ژس: ۲۲۱، س: ۱۹۹۷،

ل: ۳۰۴، ق: ۲۳×۱۷^۳

ناوهرۆك:

ناوهرۆك/ پىشەكىي وەرگىر/ پىشەكىي نووسەر بۇ چاپى كوردى/ دەروازەى

باس/ مېرنشېنانى ئەردەلان و بابان (پووبەر، سىرۇشت، دانىشتوان)/ بەشى

يەكەم: مېژووى سىياسى/ بەشى دووهم: ژيانى ئابوورى/ بەشى سىيەم:

۱- (مەلئەند ۱۳/۹۱۰)، (ژىن: ۴۰۹۰)

۲- لە دوالپەرە لۆگوى (دەستەى پۇشنىبىرانى ولات پارىز) دانراوه و لەسەر بەرگى دواوه، ناوى

كەتتەكە بە تىپى لاتىنى نووسراوه.

۳- (ئىستىتوت: ۴۵/۱۲)، (گ.ھ: مېژوو ۶۲)

ستروكتوپرى كۆمەلایەتى - سیاسى / میرنشینى ئەر دەلانى / میرنشینى بابان / خیلەکان / بەشى چوارەم: ستروكتوپرى كۆمەلایەتى / میران / بەگزادە / دەزگای جەنگى - ئیدارى / دەزگای ئایینى / بەشى پینجەم: رەوشتى ئیدیولۆگى / دەرنەنجام / فەرھەنگۆك / سەرچاوە.

۹۹. كورد لە ئینسكلۆپیدیای ئیسلامدا

وەرگیترانى لە فارسییەو: حەمەكەریم عارف
لە بلاوكراوەكانى وەزارەتى پۆشنبیری
چاپ: یەكەم، چ: و- پۆشنبیری، ش: ھەولیر، ژس: ۳۲۶، س: ۱۹۹۷،
ل: ۱۶۶، ق: ۱۶×۲۳

ناوەرۆك:

پیشەکییەكى گشتى / كورد و كوردستان: پانتایى خاكى كوردستان / سنوورى
نەتەوہی و جوگرافى كوردستان / ژمارەى كورد / جوگرافىای كوردستان / سىما
و مرۆفوشوناسى لە كوردستاندا / میژووی كورد: بنج و بناوانى میژووی كورد لە
ئىسلام / لەسەردەمى ئىسلامەوہ تا سالى ۱۹۲۰ / كورد پاش زالبوونى عەرەب /
كورد لە سایەى دەسلەلاتى خەلیفە و سولتانهكانى ئال بویەدا / ھیرشى
توركەكان / ئەتابەكانى مووسل / ئەیویبییەكان / جەلالەددینى خەوارزم شا /
ئیلخانیانى مەغول / پیرستى تایفە كوردەكان: لە سەردەمى سولتانهكانى
مەمالیکدا / زنجیرەى تەیموریان و توركمانەكان / پاشایانى سەفەوى و
سولتانهكانى عوسمانى / شەرەفنامە / نیوان جزیرە و کلیس / نیوان جزیرە و
خوى / باشوورى ھەكارى / كوردەكانى ئیران / ئەفغانەكان / نادرشا /
زەندییەكان / تورکیا لەسەدەى نۆزدەدا / شەرەكانى نیوان پووسیا و
عوسمانیان / سوپای حەمیدیە / پیوھندی ئەرەمەنییەكان و كورد / سەدەى
بیستەم / جەنگى ۱۹۱۴ - ۱۹۱۸ / لە سالى ۱۹۲۰ وە تا ئەمرۆ / ئیران / عیراق /

۱- (ئىستىتیوت: ۱۴۲/۱۱)، (گ.س.ش: ت.ر.؟)، (گ.ه: میژوو ۶۹ و ۵۷۵ و ۵۷۶)

كوردى سووریا و لوپنان / كۆمەلگەي كوردەوارى / بونىادى بىنەپەرتى كۆمەلگەي
كوردەوارى / پىكھاتەي بونىادى عەشیرەتى / پىپىستى عەشایەرە كوردەكان /
عەشایەرى كورد و ئەندامەكانى / سەرۆكى عەشیرەت، ئەرك و مەسئولىەت و
دەسلەتەكانى / بونىادى ئابوورى / ژيانى دىھاتى لە كوردستاندا / مەزەب /
دابونەرىتى كۆمەلایەتى / جلوبەرگ / دابونەرىتى ژن ھىنان و مردوو ناشتن /
شۆست و شۆ / ئاھەنگ و دابە وەرزییەكان / ھەلپەركى و مۇسقىقا / گەمەي نىو
كوردەوارى / وەرزش و پاو / زمان / فۆلكلۆر و ئەدەبىيات / ئەدەبىياتى مىللى و
عەوامانە / سەردەم و قۇناغى نوئ / چاپەمەنى.

۱۰۰. مېرنشینی سۆران - لىكۆلینەو دەپەكە لە سەر: مېژووی سیاسیی

مېرنشینی سۆران (سەرەتای سەدەي یازدەھەم - ۱۸۳۶ز)

نووسین: کامەران جەمال بابان زادە

چاپ: یەكەم، چ: ؟، ش: ھەولیر، ژس: ۱۳۰، س: ۱۹۹۷، ل: ۸۸، ق: ۲۰×۱۵
ناوەرۆك:

پیشەكى / كورته یەك لە جوگرافیای سۆران / بەشى یەكەم: سەرھەلدان و
چەسپاندنى مېرنشینی سۆران / بەشى دووهم: مېرەكانى مېرنشینی
سۆران / بەشى سێیەم: كیشە و ناكۆكییە ناوخۆییەكانى مېرنشینی سۆران /
بەشى چوارەم: فراوانخووزى و پەيوەندییەكانى مېرنشینی سۆران / بەشى
پینجەم: ھیرشى (عوسمانى - ئیرانى) - كەوتنى پواندز - ھۆكارەكانى
كەوتن / پوختە / سەرچاوەكان.^۲

۱- (وشە: ۹۵۶.۷۱ / ب ۲۲۲)

۲- لەسەر بەرگی دواوہ، ناوی كتیبەكە بە زمانى عەرەبى نووسراوہ.

۱۰۱. ۋىلايىتىمىز رەشە خاكى عىراق- فتوح سواد العراق

نوسىن: ؟ گوايه (واقدى) نوسىويەتى
وەرگىپان و پەراۋىز كىردن: مەلا جەمىل پۇرۇبە يانى
لە بلاۋكراۋەكانى وەزارەتى پۇشنىبىرى
چاپ: دووھەم؟، چ: ش: سلىمانى، ژس: ۱۳، س: ۱۹۹۷، ل: ۴۳، ق: ۲۱×۱۵^۲
ناوهرۆك:
بۇ ئاگادارى: وەزارەتى پۇشنىبىرى / ھەمان ناوهرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە،
بىروانە كىتابى ژمارە ۵۵.

۱۰۲. تابلۇكانى شەرەفنامە

لىكۆلىنەۋەي: عەبدولپەرەقىب يوسىف
لە بلاۋكراۋەكانى وەزارەتى پۇشنىبىرى
چاپ: يەكەم، چ: و- پۇشنىبىرى، ش: ھەۋلىر، ژس: ۲۷۸، س: ۱۹۹۸،
ل: ۲۵۶، ق: ۲۳×۱۶^۲
ناوهرۆك:

پىپرست / پىشەكى / چەردەيەك لە مېژۋوى ھونەرى شىۋەكارى لە كوردستان /
كورتەيەك لە ژيانى شەرەفخان / ئەم دانە دەستخەتەي شەرەفنامە / مېژۋوى
كۆتايى پىھىنەنى شەرەفنامە / ۋەسفى دەستخەتەكە / يەكەمىن دانەي
شەرەفنامە / تابلۇكانى شەرەفنامە / بايەخى تابلۇكان لە چەند پوويەكەۋە /
ھەۋلەدان بۇ دۆزىنەۋەي خاۋەنى ئەم تابلۇيانە / مۆرە بچكۆلە و توغراكەي
شەرەفخانى بدلىسى / رىبازى ھونەرىي وىنەكىش / سوودوهرگرتن لە ھىندى

۱- نووسراۋە (يەكەم) بەلام چاپى دووھەم.

۲- (سەنتەر: ؟)، (ۋشە: ۹۲۹ / ۳۳۲)

۳- (ئىستىتوت: ۲۲۲ / ۱۲)، (گ.س: ۹۰ / ۷۰۰)، (گ.س.ش: س.پ. ۱۲۸)، (گ.س.ش: ف.ق. ۱۷۸)،

(گ.ھ: ئەدەبى ۱۴۲)

سەرچاوهی هونەری/ پەنگەکان/ تابلۆی یەكەم: دیمەنێکی راو لە هەکاری/ تابلۆی دووهم: داگیرکردنی قەلای دزی لە هەکاری/ تابلۆی سێیەم: شاری ئامیدی/ تابلۆی چوارەم: قوتابخانەیەك یا نەخۆشخانە و قوتابخانەیەکی نۆشدار لە ئامیدی/ تابلۆی پێنجەم: جزیرا بۆتان و مەم و زین/ تابلۆی شەشەم: كۆری میری بۆتان/ تابلۆی حەوتەم: قەلای حەسەنکیف/ تابلۆی هەشتەم: دیسان حەسەنکیف/ تابلۆی نۆیەم: قەلای ئاگیل لە دیاربەكر/ تابلۆی دەیەم: دیسان ئاگیل/ تابلۆی یازدەیەم: شاری هیزان/ كێشەییەکی بیناسازی/ تابلۆی دەواز دەیەم: هیزان/ تابلۆی سیاز دەیەم: نەخۆشی دەمار (أعصاب) و چارەسەرکردنی بە دوعا/ تابلۆی چوار دەیەم: ئابلوقەدانی قەلای بدلیس لە لایەن ئاق قۆینلوه كانه وه/ ئەندازەیی قەلای تابلۆی پانز دەیەم: كۆری شەرەفخانی بدلیسی/ تابلۆی شانز دەیەم: شاتەماسب لە شاری خەلات/ تابلۆی حەقدەییەم: بەشی یەكەم - سولتان عوسمان/ تابلۆی حەقدەییەم: بەشی دووهم - جلوبەرگی عوسمانییەكان/ تابلۆی هەژ دەیەم: شەری ئەدرنە/ جۆری تەنگ/ تابلۆی نۆز دەیەم: سولتان محەممەدی فاتیح (محمد الفاتح) و ئەستەمبول/ خانووهكان/ شوورەیی ئەستەمبول/ تابلۆی بیستەم: شەری چالدیران/ پاشكۆ/ سی بینا لە كارەكانی شەرەفخان/ بەلگەنامەییەك لە بارەیی شەرەفخانە وه/ یاداشتنامەیی شەرەفخان بۆ سولتان مورادی سێیەم/ سەرچاوهكان.^۱

۱- لەسەر بەرگی دووهم، ناوی كۆتیبەكە بە زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۱۰۳. جوگرافىي كوردستان

نووسين: جەلال ئەمىن بەگ

چاپ: ؟، چ: پوون، ش: سلىمانى، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل: ۲۱۲، ق: ۱۴×۲۰
ناوهرۆك:

وتەى دانەر/ پىشەكى/ بەشى يەكەم: سنوورى كوردستان/ بەشى دووہم:
جیۆلۆجى كوردستان/ بەشى سىيەم: تۆپۆغرافى و چىياكانى كوردستان/
بەشى چوارەم: ئاوههواى كوردستان/ بەشى پىنجەم: كشتوكال/ بەشى
شەشەم: ئازەل/ بەشى حەوتەم: كانەكان لە كوردستاندا/ بەشى ھەشتەم:
پووبار و چەمەكان لە كوردستاندا/ بەشى نۆيەم: رىگاكانى كوردستان/ بەشى
دەيەم: ناوچەكانى كوردستان/ بەشى يانزەھەم: بەشە داگىركراوہكانى
كوردستانى گەرە/ سەرچاوهكان/ ناوهرۆك.^۲

۱۰۴. جیۆگرافىي ھەرىمى كوردستانى عىراق

دانانى: كۆمەلەك مامۆستاي زانكو

وەرگىراني: سەنتەرى براىەتى

پىداچوونەوہ (بە وەرگىرانه كوردىيەكە): ئاسۆكەریم

لە بلاوكراوہكانى سەنتەرى براىەتى

چاپ: يەكەم، چ: و- پەرورەدە، ش: ھەولير، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل: ۲۷۷،
ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوهرۆك:

پىشەكى: د.ئازاد نەقشبەندى/ چەمكى ھەرىمى كوردستان: پ.د.ئازاد
مەمەد ئەمىن نەقشبەندى/ ديارىكردنى سنوورى جیۆگرافىي كوردستانى

۱- (مەلەبەند: ۱/۹۵۰، ۲۰۹)

۲- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كتیبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوہ.

۳- (مەلەبەند: ۱۴/۹۱۰)، (وشە: ۹۱۵.۶۷۱/۹۵۲)، (چاودير: ۲۴۵/۹۰۰)، (گ.ھ: جوگرافيا ۵۷ و ۶۱)

عێراق: پ.د. خەلیل ئیسماعیل محەممەد / جیۆلۆجیای ھەریمی کوردستان:
 عەلی مەحموود ئەسەد سوورداشی / بەرزى و نزمى پووی زەوی ھەریمی
 کوردستان: عەبدوڵلا عامر عومەر / کەش و ھەوای ھەریمی کوردستانی عێراق:
 پ.د. نازاد محەممەد ئەمین نەقشبەندی / خاکی ھەریمی کوردستانی عێراق:
 لەیلا محەممەد قارەمان / پووەکی کوردستان: جەزا توفیق تالیب /
 سەرچاوی دەرامەتی ئاوا: نازاد جەلال شەریف / دەرامەتی کانزاییەکان:
 د. عیبادەددین عومەر حەسەن / جیۆگرافیای دانشتوان: پ.د. خەلیل
 ئیسماعیل محەممەد / کشتوکال و سامانی ئازەل: محەممەد عەبدوڵلا عومەر /
 چالاکی پیشەسازی: سلیمان عەبدوڵلا ئیسماعیل / سەیران و گەشت و گوزار:
 پ.د. نازاد محەممەد ئەمین نەقشبەندی / گواستەنەو و ھاتوچۆ: محەممەد
 عەبدوڵلا عومەر.^۱

۱۰۵. خشتەکانی شمشارە- راپۆرتیکی سەرەتایی

نووسین: یورگین لیسو

وەرگیترانی لە ئینگلیزییەو: عەزیز گەردی

لە چاپکراوەکانی گۆڤاری (شانەدەر)

چاپ: یەكەم، چ: و- رۆشنییری، ش: ھەولێر، ژس: ۷۹، س: ۱۹۹۸، ل: ۱۲۰،
 ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوەرۆك:

پێشەست / سەرەتا / پێشەکی / کورتکراوەکان / پەرمزە بەکاربراوکان / بەشی
 یەكەم: کوردستانی باشوور- لیدوانیکی ئەرکیۆلۆجی و میژووی کۆنی / بەشی
 دووهم: پشکنینەکانی دەشتی رانیە / بەشی سییەم: خشتەکانی شمشارە:
 ھەلومەرجەکانی دۆزینەو / بەشی چوارەم: دیاریکردنی شوینەکە، میژووی

۱- لەسەر بەرگی دوو، ناوی کتێبەکە بە زمانی ئینگلیزی نووسراوە.

۲- (ژین: ۹۳۵/۴۴۳)، (گ.ھ: میژوو ۷۵)، (گ.ھ: جوگرافیا ۴۰ و ۴۱)

خشته كانى شمشاره، په يوه ندييه كاني به ولاټي ئاشووره وه / به شي پينجه م:
ئاسوي ناوچه يي به لگه نامه كاني شمشاره / نامه كاريي ناوچه يي سروشت -
سياسي / نامه كاريي ناوچه يي سروشت - تايه تي / به لگه نامه ي بازرگاني /
به شي شه شه م: ناوه روكي گشتي به لگه نامه كاني شمشاره / نه نجامگيري
ميژوويي / سيما ويتنييه كاني شوشاررا / پاشكووي ۱ و ۲ / پاشه كي / چه ند
سهرنجيک: وهرگير / ناوه روک.^۱

۱۰۶. دهولته تي دوسته كي له كوردستاني ناوه راستدا

نوسين: عه بدولرقيب يوسف

وهرگيراني له عه ره بييه وه و كورتكردنه وه ي: نه بوبه كر عه لي

له بلاوكر اوه كاني كتبخانه ي روښنير

چاپ: يه كه م، چ: و - په روه رده، ش: هه ولير، ژس: ۵۳، س: ۱۹۹۸، ل: ۶۰،
ق: ۲۱×۱۵^۲

ناوه روک:

چه ند وته يه كي پيوست: نه بوبه كر عه لي / له با تي پيشه كي (كورد و
فه ره نكي دهوله تداري): وهرگير / بهرگي يه كه م: دهوله تي دوسته كي له
كوردستاني ناوه راستدا / دامه زراندي دهوله تي دوسته كي / هوكاره كاني
سهره لدان و دامه زراندي دهوله تي دوسته كي / دهوله تي دوسته كي و
په يمان نامه ي ئاشتي / كوژراني پاد / دهوله تي دوسته كي و سياسه تي
ئاشتي خوازي / دهوله تان نوينه ره له گه ل (ممه د الدولة) دا ده گورنه وه / دهوله تي
دوسته كي ده بيته سهر به دهوله تي سه لجوقي / (نصر الدولة) سه ركرده ي
هه لكه وتوو / دهوله تي دوسته كي به ده ستي سه لجوقيه كان كو تايي پيديت /
مه ليك مه نسوور دهوله تي دوسته كي زيندوو ده كاته وه / هو يه كاني پوو خاني

۱- له سهر بهرگي دواوه، ناوي كتبخانه به زماني ئينگليزي و عه ره بي نووسراوه.

۲- (ئسنستيتوت: ۳۱۲/۱۲)، (گ.ه: ميژوو ۲)

دەولەت / ھۆيەكانى مانەوھى دەولەت / بەرگى دووھم: ژيارىي و شارستانىتى دەولەتى دۆستەكى / پزىمى سىياسى و كارگىرى (مىرايەتى، جىنشىنى، وەزارەت) / پزىمى دارايى و دراوى بەردەست (فەرمانگەي كۆكردنەوھى دارايى) / ھىزە چەكدارەكان / ژيانى مرۆيى دەولەت / ژيانى كۆمەلايەتى (ئافرەتى كورد، جەژن و بۆنەكان) / ئايىنەكان / ژيانى ئابوورى (كشتوكال، پىشەسازى) / ژيانى پۆشنىبرى (فيقھ، تەجويد، ئەدەب، پزىشكى) / ھونەرى بىناسازىي و نەخش و نىگار (دامەزراوھ بەرگىيەكان) / شوپىنەوارە ئاوەدانىيەكان (شارى نەسرىيە ئاوەدانكردنەوھى ماردىن) / پىرست.

۱۰۷. سەرچاوەكانى كوردناسى

نووسىن: د.فەرھاد پىربال

لە بلاوكراوھەكانى بنكەي ئەدەبىي و پروناكبىرىي گەلاويز

چاپ: يەكەم، چ: داناز، ش: سەليمانى، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل: ۱۱۶، ق: ۱۷×۲۵

ئاوھرۆك:

پىشەكى / بەشى يەكەم: پىناسەي بابەتەكە / بەشى دووھم: بنچىنە و بناغەكانى كوردناسى / بەشى سىيەم: سەرچاوەكانى كوردناسى / بەشى چوارەم: كوردناسى لە سەدەي نۆزدەيەمدا / بەشى پىنجەم: ھۆي سەرھەلدان و ئامانجەكانى كوردناسى / بەشى شەشەم: كەرەسە و ماتىريالەكان / ئەنجام / سەرچاوەكان / ئەندىكس / ناواخن.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۲۳۳ يان ۵/۵۹)، (وشە: ۶۷.۹۵۶ / ۲۲۲)

۲- لەدوا لاپەرە و بەرگى دواوھ، ناسنامەي كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوھ.

**۱۰۸. كاوه و نەورۆز لە نىوان ئەفسانە و ئايندا- خويندەنەوئەيەكى نوى بۆ
مىژووى كورد**

نووسين: حەسەن مەحمود حەمەكەرىم
لە بلاوكراوهكانى (كتىبخانەى پۆشنپىر) لە سلىمانى
چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سلىمانى، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل: ۶۲، ق: ۱۵×۲۱^۱
ناوهرۆك:
پيشەكى/ بەشى يەكەم: كاوه و نەورۆز لە نىوان ئەفسانە و ئايندا/ بەشى
دووەم: حەقىقەتى كاوه و نەورۆز لە پرەگ و پيشەى مىژووهوه/ بەشى
سێيەم: يادى نەورۆز لە سەردەمى ئىسلامدا/ بەشى چوارەم: شانامەى
فیردەوسى/ ناوهرۆك.^۲

۱۰۹. كورد و ئاشورى

نووسين: كرىكار عەبدوللا حسين
لە بلاوكراوهكانى بنكەى ئەدەبى و پروناكپىرى گەلاويز
چاپ: يەكەم، چ: داناز، ش: سلىمانى، ژس: ۳۲، س: ۱۹۹۸، ل: ۲۳۶،
ق: ۱۹×۲۸^۲
ناوهرۆك:
پيشەكى/ بەشى يەكەم: پیناسەيەكى مىژوویى بۆ نەتەوئەيەكى كورد/ بەشى
دووەم: پیناسەيەكى مىژوویى بۆ نەتەوئەيەكى ئاشوورى/ بەشى سێيەم: زاراوهى
سریانى/ بەشى چوارەم: سەرەتای هاتنى ئایینی مەسیحى بۆ كوردستان/
بەشى پینجەم: رېچكە و كلێسەكانى مەسیح لە كوردستاندا/ بەشى شەشەم:
رۆلى ئایینی مەسیحى و كارتێكردنى هەردوو زمانى كوردى و سریانى لەسەر

۱- (ئىستىتوت: ۲/۲۱۶)

۲- لەسەر بەرگی دواوه، هەندى له ناونیشانی بابەتەکان دانراوه.

۳- (ئىستىتوت: ۱۱/۲۹)، (وشە: ۳۲۳.۰۰۷/ح ۴۴۸)، (گ.س.ش: ف.ق ۱۱۸)

یەکتەر/ بەشی ھەوتەم: پەيوەندی نیوان کورد و ئاشووری لە سەدەکانی ۱۹-
۲۰/ بەشی ھەشتەم: میر بەدرخان/ میر یەزدان شیر/ شیخ عوبەیدوللای
نەھری/ شیخ عەبدولسەلام و شیخ مەحمودی ھەفید/ شیخ سەعیدی پیران/
سمکزی شکاک/ بەشی نۆیەم: ئاشووریەکان لە دوای جەنگی جیھانی یەکەم/
بەشی دەیەم: ئاشووریەکان لە دوای راپەرینی ۱۹۹۱/ پەرەوێز/
سەرچاوەکان/ نووسەر لە چەند دیپتیکدا/ ناوەرۆک.

۱۱۰. کوردستان لە بەردەم فتوحاتی ئیسلامی دا

نووسین: ھەسەن مەحمود ھەمەکەریم

لە بلاوکراوەکانی ناوەندی پۆشنبیر

چاپ: یەکەم، چ: تیشک، ش: سلیمانی، ژس: ۸۳، س: ۱۹۹۸، ل: ۳۳۲،
ق: ۱۶×۲۳

ناوەرۆک:

پیشەکی/ بەشی یەکەم: سوپای ئیسلام تەقە لە سنووری کوردستان دەدات/
جەنگی جەلەولا گولالە/ ھەلوێستی سوپای ئیسلام/ رزگارکردنی خانەقین و
ھەلوان و قەسری شیرین/ بەشی دووھەم: وەستاندنی جەنگ دەستپێکردنی
دایەلۆگی میللەتان/ ھەلوێستی کورد و پاری میژوونوسان/ دروستکردنی
شاری کوفە/ پیکھینانی سێ بنکەیی سەربازی/ فارس و پۆم خۆیان
سازدەکەنەو/ بەشی سێھەم: دەستپێکردنەوێ جەنگ/ جەنگی تکریت/
رزگارکردنی مووسل و نەینەوا/ جەنگی ھیت و قرقیسیا/ بەشی چوارەم:
ھەریمی جزیرە/ بۆچی سوپای ئیسلام پرووی کردە ھەریمی جزیرە؟/ بیریاری
عومەر/ رزگارکردنی ھەموو شارە کوردییەکان بە ئاشتی/ شاری رقە/ شاری
رەھا و ھەران/ شاری رەئسلیعیون/ شاری نوسیبن/ ئەنجامی پرووداوەکان/
بەشی پێنجەم: جەنگی ئەھواز و نەھاوہند/ رزگارکردنی ھەریمی خوزستان

۱- (گ.س: ۹۰۰/ ۱۹۸)

ئەھواز/ دەستگیرکردنى ھورمزان پاشا/ جەنگى نەھاۋەند/ ھەلۋىستى
سەرکردەكانى ئىسلام/ بەرەى نەھاۋەند/ فەتحولفتوح/ جەنگى ھەمەدان/
پزگارکردنى شارى (پەى) و دستەبنى/ نەپنى سەرکردايەتى عومەر/ جوولان
بەرەو ئەسفەھان/ بەشى شەشەم: كوردستان لە نىوان نەخشەيەكى
دووسەرەدا/ موسلمانبوونى كورد لە پىنووسى مېژوونووسانەو/ شارە
كوردىيەكان بەناشتى پىككەوتوون/ پزگارکردنى باب و ئەرمىنيا/ بەشى
حەوتەم: كوردستان و ئايىنى ئىسلام (كتىبىكى ھەلبەستراوھ)/ پەتى درۆ
كورتە/ بانەى ئەسحابە كوژ/ بانەى ئەسحابە كوژ لە چىيەوھ ھاتووه؟/ بەشى
ھەشتەم: كوژانى يەزدگوردى پادشا و كوژايى ئىمپراتۆرىيەتى فارس/ شارى
ئەستەخپ/ شارى كرمان/ ھەرىمى خوراسان/ شارى مەرو/ كوژايى پاشاي
كلۆل/ شەھىدكردنى خەلىفە عومەر/ مژدەى شەھىدى/ پلانكى سى لايەنە/
سىياسەتتىكى سەير بۆ ھەلبژاردنى خەلىفە/ بەشى نۆيەم: شىۋازى دەۋلەتدارى
لە شارستانىيەتى ئىسلامىدا/ بىچىنەكانى دەسلەتسىياسى لە دەۋلەتى
ئىسلامىدا/ دەۋلەتى عومەر/ بەردەوامى لە فتوحاتى ئىسلامى/ دامەزراندنى
سىستەمى دەسلەت/ خەلىفەيەتى/ ولايەت/ گەشەسەندنى زانست و زانىارى و
بلاوكردنەوھى زانايان/ دروستبوون و پروخانى شارستانىيەت/ ھۆكارەكانى
پروخانى ئىمپراتۆرىيەتى فارس و پۆم/ بەشى دەيەم: مەزارى ئەسحاب/
وتەيەك/ گۆپى ئەبودوجانەى ئەنسارى لە ناوچەى پانىيە/ ژياننامەى
ئەبودوجانە/ گۆپى عوكاشە لەكاميانە/ گۆپى ئەبوعوبەيدە لە دىيەبابەيلى
لە ھەلەبجەى شەھىد/ عەبدوللا كوپى ئەبوئەببۇبى ئەنسارى/ عەبدوللاى
كوپى جەندەل/ گۆپى عەبدوللاى كوپى عومەر لە زۆر جىگە/ مزگەوتى
عەبدوللاى كوپى عومەر لە كوردستان/ ئەو مزگەوتانەى ناۋى عەبدوللايان لە
سەرە/ سەرچاۋەكان/ نەخشەكان/ وىنەكان/ ناۋەرۆك.

۱۱۱. گەشتەكەى فرەيزەر بۆ كوردستان و ميسوپوتاميا سالى ۱۸۳۴ - چمكىك

له ميژووى كورد

نووسين: فرەيزەر

وەرگيړانى بۆ عەرەبى: جەعفەر ئەلخەيات

وەرگيړانى له عەرەبىيەو: ئوميد ئاشنا

له بلاوكراوهكانى پرۆژەى ۱۰۰ كتيبى كوردى

چاپ: يەكەم، چ: تيشك، ش: ؟، ژس: ۲۱۲، س: ۱۹۹۸، ل: ۶۹، ق: ۲۰×۱۴^۲

ناوەرۆك:

پيشەكى: ئوميد ئاشنا / هەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى هەيە، پروانە كتيبى

ژمارە ۹۰ / پيپرست.^۲

۱۱۲. مەلەلانىي شارستانىيەتەكان

نووسين: ساموئيل هانتنگتۆن

وەرگيړان و كورت كردنەو له زمانى فارسىيەو: هيمدادى حسين

له بلاوكراوهكانى پرۆژنامەى ميديا

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۱۳، س: ۱۹۹۸، ل: ۵۰، ق: ۲۱×۱۴^۴

۱- يەكەم نووسراوه بەلام چاپى دووہمە.

۲- (ژين: ۹۱۰.۴ / ف ۲۴۳)

۳- له سەر بەرگى دواوہ ويئەيەك و كورته ژياننامەى وەرگيړى كوردى دانراوہ و ناوى كتيبەكە بە

زمانى ئینگليزى نووسراوہ.

۴- (گ.ه: پاميارى ۹۷۸)

ناوهرۆك:

وتەيەك/ مەملانئىي شارستانىيەتەكان/ سىياسەت و ستراتىژ/ سىياسەت و ستراتىژ
و پەھەندى سەربازى/ سىياسەت و ستراتىژ و ئەمنى قەومى/ ناوهرۆك.^۱

۱۱۳. موصل لە سەددى ھەژدەھەم دا بەپىي ياداشت نامەكانى قەشە
دۆمۆنيكو لانزا

نووسين: قەشە دۆمىنيكو لانزا

ئامادەکردن و وەرگىزىشنى لە ئىتالىيەو ھە بەرەبى: قەشە پروفائىل بىداود^۲
و وەرگىزىشنى لە ھەرەبىيەو ھە: ھەمە ھەلى

لە بلاوكرائەكانى بەشى ھوشيارى مەلبەندى رىكخستنى سەلىمانى (ى.ن.ك)
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل: ۳۰، ق: ۱۵×۲۱^۳

ناوهرۆك:

دۆمۆنيكو لانزا كىيە؟: پروفائىل بىداود/ شارى موصل/ پىگەكەى/ دىرىنى
شارى موصل/ ئاوەدانى/ شووراي شارەكە/ دانىشتوانى شارەكە/ بارودۆخى
ئابوورى/ بازگانى/ ئىدارە/ دەوروبەرى موصل/ ئاسكى موصل/ نەينەوا-
نەبى يونس/ پووداوە مېژوووييەكان/ سەرھەلدانى ئەستىرە كلكدارەكە/ سالى
۱۷۷۰- دانانى فەتاح پاشا بە فەرمانرەواى موصل.

۱- لەسەر دوا لاپەرە بەشيك لە ناسنامەى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى و ھەرەبى نووسراو. ھەرەھا
لەسەر بەرگى دواو، بەشيك لە پىشەكەيەكەى (وەرگىزى) لەبارەى كىتەبەكە دانراو.

۲- لەسەرى نووسراو: مامۆستاي پەيمانگاي كەھنوتى پەترياركى كلدانى- لە (چاپى دووم لە
چاپخانەى "الشرقىة الحديثة" موصل، ۱۹۵۳) ھو وەرگىزىدراو.

۳- (مەلبەند: ۲، ۷۱/۹۵۳)

۱۱۴. میرایه‌تی بابان له نیتوان به‌رداشی رۆم و عه‌جه‌م دا

نووسین: نه‌وشیروان مسته‌فا ئەمین

چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی مه‌ل‌به‌ندی ئاوه‌دانی کوردستان
چاپ: یه‌که‌م، چ: ؟، ش: به‌رلین - ئەلمانیا، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل: ۳۰۹،
ق: ۲۲×۱۵^۲

ناوه‌رۆک:

ناوه‌رۆک / پێشه‌کی / پێداچوونه‌وه‌یه‌کی ره‌خنه‌گرانه به سه‌رچاوه‌کاندا /
قۆناغی یه‌که‌می میرایه‌تی بابان / میر سلیمان، یه‌که‌مین ته‌قه‌لای سه‌ربه‌خۆیی
له به‌ینی به‌رداشدا / خانه‌پاشا، کورد له شه‌ری ئەفغان و تورکدا / سه‌لیم
پاشا، تیکچوونی هاوسه‌نگی سیاسی / پینج برا و ۳۷ سالّ براکوژی / ئیبراهیم
پاشا، بنیاتنانی شاری سلیمانی - پایته‌ختی نوێ / ئەوپه‌رهمان پاشا،
خولیا‌ی سه‌ربه‌خۆیی / مه‌حمود پاشا، هه‌لته‌کاندنی بنچینه‌ی ئەماره‌تی
بابان / له زمانی گه‌وره‌ پیاوانی کورده‌وه: هۆکانی پووختی میرایه‌تی بابان /
سالم: قاره‌مانی وشه‌ی کوردی / پاشکۆکان / لیستی به‌لگه‌ / بیه‌لوگرافی.^۲

۱۱۵. میرایه‌تی بابان له نیتوان به‌رداشی رۆم و عه‌جه‌م دا

نووسین: نه‌وشیروان مسته‌فا ئەمین

چاپ: دووه‌م، چ: خاک، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل: ۳۰۹،
ق: ۲۲×۱۵^۴

ناوه‌رۆک:

هه‌مان ناوه‌رۆکی چاپی یه‌که‌می هه‌یه، بروانه‌ کتێبی پێش‌خۆی ژماره ۱۱۴.

۱- ژماره‌ی سپاردنی نییه و کۆدی ۸-۱-۹۸۰۶۱۴-۳ ISBN: وه‌رگرتوه.

۲- (مه‌ل‌به‌ند: ۱، ۲۱۸/۹۵۰)

۳- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتێبه‌که به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۴- (مه‌ل‌به‌ند: ۱، ۲۱۸/۹۵۰)

۱۱۶. میژووی رهگ و پهچهلهکی کورد

نووسین: ئیحسان نووری پاشا

وهگرپانی له فارسییهوه: حه مه کهریم عارف

له بلاوکراوهکانی ناوهندی کتیبخانهی پۆشنبیری

چاپ: یه کهم، چ: و- پهروهده، ش: ههولپیر، ژس: ۵۸، س: ۱۹۹۸، ل: ۱۰۴،
ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوهروک:

پیشهکی: ئیحسان نووری/ رهگ و پهچهلهکی کورد/ کورد و نهژادی گوتی/
میژوو فه تخی بابل ی به ناوی باپیرانی کوردهوه تۆمار کردوووه/ گوتیهکان
کۆنترین نهژادی ئاریاین/ گیوتمه، گوت، گوتمه له بنچینه دا له گه ل
گوتیهکان یه کن/ گوتیهکان- وشه ی ئاریان به کارهیناوه/ ناوی گوتی له
شوینه واره کۆنهکانی ئه که د و ئاشووردا هاتوووه/ کوسیهکان و گوتیهکان
یه که میلله تن و نایرییهکانیش له هۆزی گوتی و سووبارییهکان بوون/
کوسیهکان و میتانییهکان/ که لهو و کلهراسپ/ میژووی کورد/ چیرۆک
بیژان به چاکی دهسه لاتی گوتیهکانیان گه یاندۆته ئیمه/ پهیدا بوونی تۆفانی
ناوچهی جودی قبول ده کرئ/ گوتیهکان بابل ده خه نه ژیر دهسه لاتی
خۆیان/ بابل پایتهختی جه مشید و مه لبه ندی دهسه لاتی کوسی و کاسیت
بووه/ سه بارهت به جیهانگیری جه مشیدیش/ زووحاک (زهاک) و ئه ژدیهای
سه رشان/ جه ژنی کورد جه ژنی تۆله (ئه ستاندن)/ ده رباره ی رهگ و
په چه له کی فه ره ی دوون/ سلم و ئیره ج و تورو سلم/ پاشایه تی ئارارات
به خۆیان گوتوووه ناییر/ هیچ جیاوازییه کی نه ژادی له نیوان ده وه تانی
ئارارات و ماننای و ماد نه بووه/ ماده کان نه وه ی گوتی و کوسیهکانن/
ماده کان و کوسی و گوتیهکان یه که میلله تن که ناوی کوردیان گرتۆته خو/
ماده کان/ (زه رده شت، زرتوشراسپی تمه) زه رده شتی سپی نه ژاد/

۱- (ئسنستیتیوت: ۲۱۴/۱۲)

زهردهشتی سییه م ناوی ئیبراهیم بووه / ئه و پاشایانه ی له ئاویستادا ناویان هاتوو مه پیدانی چالاکیان باکووری پوژئاوای ئیرانه / کورده کان میراتگری زمان و خاکی ماده کانن / موسلمانانه کان ناوی کوردیان به (گورد) واته پالوان بانگ کردوون - لیره وه ناوی کورد بلاووته وه / ماد و پارتیه کان / به شیک له تیره ی کرمانج و کاردویای کۆن و ئاراراتیه کان تیکه ل به یه ک بوون له ژیر ناوی (کاردۆ - کورد) دا کۆبوته وه / هۆز و تایفه گه وره کانی کورد / دانیشتوانی ئازربایجان له گه ل کورد هاونه ژادن / پاسارکارد، ساپانکار، شبانکار، شوانکاره ی کورد / کورد و چه قی قورسای ئیرانیان پیکه ئیناوه / ئه مجاره هه موویانی شکاند / ئاراراتیه کان / پوخته ی نیوه پوکی کتیه که / ژیاننامه ی نووسه ر / ژیاننامه ی وه رگیڕ / سه رچاوه کان.

۱۱۷. میژوووی کورد له سه ده ی ۱۶ هه مدا - شه ره فنامه ی شه ره فخانیه بدلیسی

وهك سه رچاوه یه کی میژوووی نه ته وه ی کورد

نووسین: د. شه مسی محهمه د ئیسکه نده ر

وه رگیڕانی له ئازه ربایجانیه وه: شکور مسته فا

چاپ: یه که م، چ: و - پوژشنبیری، ش: هه ولیڕ، ژس: ۷۲، س: ۱۹۹۸،

ل: ۱۷۶، ق: ۱۶×۲۳

ناوه رۆک:

۴۰۰ سالوه گه پری شه ره فنامه: به دران ئه حمه د / پییشه کی: شکور مسته فا / به رای / به شی یه که م: سه ربهوردی شه ره فخانیه بدلیسی و به هره و هونه ری / ئه و سه رچاوانه ی شه ره فخانیه بدلیسی له شه ره فنامه دا که لکی لیوه رگرتوون / ئه و میژوونووسانه ی له میژووناسیدا که لکیان له شه ره فنامه وه رگرتوو / ده وری شه ره فنامه له میژووناسیه کورددا / به شی دووه م: بارودۆخی کوردستان و گه لی کورد له سه ده ی ۱۶ هه مدا / کورد و کوردستان /

۱ - (ئسنستیتیوت: ۱۵۵/۱۲)

سەروساختى سەفەويىيەكان لەگەڵ كورددا/ سەر و ساختى عوسمانىيەكان لەگەڵ كورددا/ راپەڕىنى خيلەكى كورد لە سەدەى ١٦هەمدا/ بەشى سىيەم: مېرئشىنى بدلىس بەپى شەرەفنامە لە سەدەكانى ١٥-١٦دا/ كورتهباسى دەبارەى مېرئشىنەكانى كورد/ ملكايەتى و شىوہى خەرج و باج/ ئەنجام/ پەراويز/ سەرجمەى سەرچاوەكانى كتيبەكە/ ناوەرۆك.

١١٨. مېزوى گەلى لوللو- دانىشتوانى كوئى ناوچەى پاريزگای ئەمروى
سليمانى

نووسين: فازل قەرەداغى

لە بلاوكراوەكانى راگەياندى بزوتنەوہى راپەڕىنى ئىسلامى

چاپ: دووہم؟، چ: ؟، ش: سـليمانى، ژس: ٢٣٢، س: ١٩٩٨، ل: ٨٢،
ق: ١٦×٢٣

ناوەرۆك:

هەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى هەيە، بېوانە كتيبى ژمارە ٨٢.

١- لەسەر بەرگى دواوہ و لە هەندى شوينى ناوہوش، هەندى لە وئنه كيشراوہكانى شەرەفخانى بدلىسى دانراوہ.

٢- (ئىستىتيوت: ٢١٦/١٢)

۱۱۹. ئىدرىسى بدلىسى

نووسين: محه ممد بايراقدار

وهرگيرانى له توركييه وه: شكور مسته فا

له بلاوكراره كانى سه نته رى برايه تى

چاپ: يه كه م، چ: و- په روه رده، ش: هه ولير، ژس: ؟، س: ۱۹۹۹، ل: ۱۱۹،
ق: ۱۵×۲۲

ناوه روك:

پيشه كى وهرگير/ به شى يه كه م: ئىدرىسى بدلىسى و سه رويه ندى وى/ ژيان و سه ربرده وى/ ده ولته تى ئاق قويونلووان و ئىدرىسى بدلىسى/ ده ولته تى عوسمانى و ئىدرىسى بدلىسى/ سه رنجى له ژيانى سياسه ت و زانسته ئىدرىسى بدلىسى/ به شى دووه م: كتيبته كانى ئىدرىسى بدلىسى/ كتيبته كانى سه ر به زانسته كانى هونه ر/ كتيبى فه لسه فى و كه لاميه كانى وى/ كتيبته كانى له مهر ته سه وف/ كتيبته سياسى و ئاكاره كيه كانى وى/ كتيبته ئاينه كانى/ كتيبته كانى له مهر ميژوو و گه شت و گوزار/ نامه و شيعره كانى/ ريزبه ندى كرؤنؤلوجيكى كتيبته كانى/ به شى سييه م: شه خسيه تى ئىدرىسى بدلىسى/ شه خسيه تى سياسى بدلىسى/ شه خسيه تى زانستانه وى/ به شى چواره م: پاشكويه كان/ بنه ماى يه كه م- ئاكارى ده ست و داوين خاوينى (عفت)/ بنه ماى دووه م- ئاكارى نازيه تى و بويرى/ بنه ماى سييه م- ئاكارى حيكمه ت/ بنه ماى چواره م- حيكمه تى داد/ پارى پينجه م- ده ستاويژان/ هه ندى ده ستخه ت و ويئه ي به لگه نامه يى/ نه و په راويژ و سه رچاوه كلاسيكه گريكيانه وى له ئىدرىسى بدلىسى دواون نه مانه ن/ سه رچاوه كلاسيكيه كان.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۲۶۰/۱۲)، (گ.ه: كه سايه تى ۳۰۰ و ۳۰۱)

۲- له سه ر به رگى دواوه، كورته يه ك له باره وى كتيبته كه و نووسه ره كه وى - به تيبى لاتين - نووسراوه.

۱۲۰. بیرەۋەرییەکانی تەیمووری لەنگ

نووسین: مارسل بریون

وەرگیڕانی لە فارسییەو: حەمە ی حەمە سەعید

لە بلاوکراوەکانی کتیبخانە ی سۆران - هەولێر

چاپ: سییەم؟، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۲۹۰، س: ۱۹۹۹، ل: ۲۲۵،
ق: ۱۶×۲۳

ناوەرۆک:

پێشەکی وەرگیڕی فارسی: زەبیحووللای مەنسووری/ بەشی یەکەم: سەر دەمی
مندالی و خویندن لای شیخ شەمسەددین/ بەشی دووەم: سەرەتای لای و
پێشکەوتنی هونەری جەنگ/ بەشی سییەم: بە خزمەت گەیشتنی میری
یاخماق/ بەشی چوارەم: مردنی میر یاخماق و بەر بەرەکانی لە گەڵ ئەرسەلاندا/
بەشی پێنجەم: چۆن شاری بوخارام داگیر کرد؟/ بەشی شەشەم: جەنگی
تاشقەند/ بەشی حەوتەم: بەرەو زیدی فیردوسی و جەنگی نیشاپوور/ بەشی
هەشتەم: دوو مەین سەفەرم بۆ خۆراسان و جەنگی سەبزهوار/ بەشی نۆیەم:
بەرەو باشووری خۆراسان/ بەشی دەیەم: زابولستان/ بەشی یازدەیەم: جەنگی
ئەسفەهان/ بەشی دوازدەیەم: جەنگی دژ بە سالاری مەغۆل/ بەشی
سیازدەیەم و چواردەیەم: جەنگ لە ولاتی قەبچاقدا/ بەشی پازدەیەم:
گەرانەو بۆ ماوەر ئەننەهر و بەلای کوللە/ بەشی شانزەدەیەم: لە کەنارەکانی
دەریای خەزەردا/ بەشی حەقدەیەم: چۆن بەغدام داگیر کرد؟/ بەشی
هەژدەیەم: بە دەربەندی پاتاقدا بۆ ولاتی فارس/ بەشی نۆزدەیەم: پاش
داگیرکردنی شیراز/ بەشی بیستەم: گەشتیک بە ولاتی لورستاندا/ بەشی
بیستویەك: ئەبدال کلزائی کۆ بوو؟ لە کۆی فەرمانزەوایی دەکرد/ بەشی بیست

۱- لە ناسنامە ی کتیبەکە دا سالی ۲۰۰۴ نووسراوە، بەلام ژمارە ی سپاردنی لە سالی ۱۹۹۹ وەرگرتوو.

هەر وها لە لاپەرە ی یەکەمی کتیبەکە نووسراوە سلیمانی ۲۰۰۰؟

۲- (ئەنستیتیوت: ۵۲/۱۲)، (گ.ه: مێژوو ۶۸۲)

و دوو: کوژرانی شیخ عومەر له فارس/ بهشی بیست و سی: تاعوون/ بهشی بیست و چوار: ولاتی سهیر و سه‌مه‌ره یان هندستان/ بهشی بیست و پینج: جه‌نگ له ولاتی شامدا و داگیرکردنی شاره‌کانی/ بهشی بیست و شه‌ش: به‌ره و پۆم و جه‌نگ دژ به بایه‌زید (ایلدرم بایه‌زید)/ بهشی بیست و حه‌وت: له نازربایجاندا چیم کرد و چیم بینی؟/ بیره‌وه‌ییه‌کانی قه‌شه‌ی سولتانییه سه‌باره‌ت به ته‌یمووری له‌نگ/ ناوه‌رۆک/ لیکدانه‌وه‌ی چهند وشه‌یه‌ک.

١٢١. تابلۆکانی شمشاره

نوسین: یورگین لیسو

وه‌رگیڕانی له ئینگلیزییه‌وه: عه‌زیز گه‌ردی

له چاپکراوه‌کانی گۆڤاری (شانه‌ده‌ر)

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: هه‌ولێر، ژس: ؟، س: ١٩٩٩، ل: ١١٨، ق: ١٦×٢٣

ناوه‌رۆک:

هه‌مان ناوه‌رۆکی چاپی یه‌که‌می هه‌یه، بڕوانه کتێبی ژماره ١٠٥.

۱۲۲. تېشكىك لەسەر زىمانى دانىشتووانى كۆنى كوردستان

نووسىن: د. كوردستان موكرىانى

لە بلاوكراوه كانى وەزارەتى پۆشنىبىرى

چاپ: ؟، چ: و- پۆشنىبىرى، ش: ھەولېر، ژس: ۳۸، س: ۱۹۹۹، ل: ۸۸،

ق: ۱۹×۱۴

ناوەرۆك:

پېشەكى / شوپىن و كاتى ھەبووى خورىان و ئورارتوويان / شوپىنەوارى نووسراو
بە زىمانى خوورى / شوپىنەوارى نووسراو بە زىمانى ئورارتوو / پېوھەندى نىوان
زىمانى خوورى و ئورارتوو / فۆنۆلۆژى و فۆنۆتىكى زىمانى خوورى و ئورارتوو /
وشەى فەرھەنگى و وشەى دارپشتن / نىو / جىنىو / ئاوەلنىو / ئامراز / نىوى كار /
دارپشتنى سىنتاكسى / بەندىوارى زىمانانى خوورى و ئورارتوو بە زىمانانى
كەفكازىوھ / ھىندىك لايەنى لىكچوو لە نىوان زىمانانى خوورى و ئورارتوو و
كوردى دا / ئەنجام / تىكستىك بە زىمانى خوورى كۆن / واتاى تىكستەكە بە
زىمانى كوردى / تىكستىك بە زىمانى ئورارتوو / تىببىنى / لە نامەكانى توشراتاى
پاشاى مېتانى / واتاى نامەكەى توشراتا بە زىمانى كوردى / تىببىنى / تىكستىك
بە زىمانى ئورارتوو / واتاى تىكستەكە بە زىمانى كوردى / تىببىنى / چەند
پوونكردنەوھەكى پىويست / وىنەى شوپىنەوارىكى نووسراو بە زىمانى خوورى /
وىنەى شوپىنەوارىكى نووسراو بە زىمانى ئورارتوو / ژىدەر / پەرتووكى چاپكراوى
نووسەر / لىكۆلېنەوھى چاپكراوى نووسەر / پىرستى بابەتەكان.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۱۱۷/۱۴)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كىتەبەكە بە تىببى لاتىنى نووسراوھ.

١٢٣. جیۆگرافیاى ههریمی کوردستانی عێراق

دانان: کۆمهڵیک مامۆستای زانکۆ
وه‌رگیژانی له؟: سه‌نته‌ری برایه‌تی
پێداچوونه‌وه (به وه‌رگیژدراوه کوردیه‌که): ئاسۆ که‌ریم
له بلاوکراوه‌کانی سه‌نته‌ری برایه‌تی
چاپ: دووهم، چ: و- په‌روه‌رده، ش: هه‌ولێر، ژس: ؟، س: ١٩٩٩، ل: ٢٧٧،
ق: ٢٣×١٦
ناوه‌رۆک:

هه‌مان ناوه‌رۆکی چاپی یه‌که‌می هه‌یه، بڕوانه کتێبی ژماره ١٠٤.

١٢٤. چیرۆکی حکومه‌تیکی خه‌یالی و وه‌رگیژانی به‌شیک له کتێبی (من عمان الی العمادیة)

نووسین: عه‌لی سیدۆ ئه‌لگورانی
وه‌رگیژانی له عه‌ره‌بییه‌وه: زیوه‌ر (عه‌بدوڵلا محه‌مه‌د مه‌لا په‌سه‌وول)
ئاماده‌کردن: مه‌حموود زیوه‌ر
له بلاوکراوه‌کانی بنکه‌ی ئه‌ده‌بی و پووناکبیری گه‌لاویژ
چاپ: دووهم، چ: دانان، ش: سه‌لیمانی، ژس: ؟، س: ١٩٩٩، ل: ١٠٦،
ق: ٢٠×١٤
ناوه‌رۆک:

میژووی ژیانی زیوه‌ر/ چیرۆکی حکومه‌تیکی خه‌یالی/ وه‌رگیژانی به‌شیک له
کتێبی (من عمان الی العمادیة).^٢

١- چاپی یه‌که‌می ئه‌م کتێبه له ساڵی ١٩٩٨ له لایه‌ن (په‌رۆژه‌ی پاراستنی ده‌ستنوسه‌کان- چاپه‌مه‌نی زاموا) وه
چاپ کراوه؟ کاتیک هه‌ستمان پیکرد که ته‌واوی کتێبه‌که‌مان ئاماده‌کردبوو، واته ته‌واوی ژماره‌ی کتێبه‌کان
(به‌تایبه‌ت له پال ناوی نووسه‌ر و وه‌رگیژه‌کان) دا تیک ده‌چوو، له‌به‌ر ئه‌مه وه‌ک خۆی هه‌یشتانه‌وه...

٢- (مه‌لێه‌ند: ١، ٩٥٠/٣١٤)، (گ.ه: ئه‌ده‌بی ١٠٢)

٣- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتێبه‌که به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۱۲۵. جوغرافیای تاریخی کوردستان

نووسین: جه لاله ددین شافعی کورد

چاپ: یه که م، چ: به هرام، ش: تاران، ژس: ؟، س: ۱۳۷۸ (۱۹۹۹)، ل: ۱۰۲۰،
ق: ۱۷×۲۴

ناوه رۆک:

سوپاس بۆ خودای سوبحانی / دروود بۆ پیغه مبه‌ر و یاران / خویندنه وهی
میژوو له ده سه‌ره وه به قازانجه / سه‌رزه مینی ماد- مادی ئاتروپاتن
(ئاتروپاتگان) / ئاوه پۆی چۆمی قزلوه‌زان و لق و پۆپه‌کانی / به‌شی لای
ژوورووی چۆمی دیاله (سیروان) / مادی خواره وه / که وشه‌نی حه‌وزی
(سوئلتان) ده‌ریای خۆی چۆمه‌کانی ئه‌به‌رچای، قه‌ره‌سو، قوم رود / ناوچه‌ی
باکووری ده‌شتی که‌ویر / کوردستان کوئییه ؟ / له قورئانی پیروزدا ئاماژه به
گه‌لی کورد کراوه / ئه‌یاله‌تی جیبال / شازده ناوچه‌ی کوردستان له ده‌ورانی
کۆندا / سنووری کوردستان / کوردستانی ئی‌ران / به‌سه‌ره‌اتی زه‌رده‌شت له
گۆلی (ورمی) وه تا دینه‌وه‌ر / پۆسته‌می کورد زابانی، به‌هه‌له‌ کراوه به‌ زابلی
سیستانی / ئه‌فراسیابی کوردی تۆراو به‌هه‌له‌ کراوه به‌ تورکی تاراو / وشه‌ی
ئیران و توران / سوپای کوردان و ته‌یمووری جیهان گوشا / پووبه‌ری هه‌ریمی
کوردستان / گرینگترین زنجیره‌ کتوه‌کانی پارێزگای کوردستان / گۆل
(ده‌ریاچه) / لی‌په‌وار و گیا و گه‌ون و گولان- بژئوی گیانله‌به‌ران / با و
گیژه‌لۆکه و تۆفان / ناوچه‌ی باشوور و باشووری خۆراوای کوردستان /
پووداوه‌کانی سروشتی / ئابووری / زمانی کوردی- پینچ زاراوه / دین و
مه‌زه‌ب / شاره‌ خشپیلانه جوانه‌که‌ی بانه / مه‌ل‌به‌ندی بیجار (گه‌پوس)-
پارێزگای کوردستان / چۆمه‌کانی مه‌ل‌به‌ندی بیجار / فه‌رمان‌په‌واکانی
(سیامه‌نسور) / ده‌وله‌تیار خان کوری خه‌لیل خان / مه‌ل‌به‌ندی بیجار له ۱۱

۱- ژماره‌ی سپاردنی نییه و کۆدی ۶ -- ۹۱۳۲۴- ۹۶۴- ISBN: وه‌رگرتوه.

۲- (ئسنستیتیوت: ۷/۱۲)

دیکۆ پیک هاتووہ / ناوچہی دیواندہرہ پاریزگای کوردستان / شاری سہقز /
 کوردان لہ دەورانی ئاشووردا / کوردان لہ دەورانی ساسانییہ بنہچہ
 کوردہکاندا / ہیژشی ہەرقل (ہراکلیوس) شای پۆم بۆ کوردستان / کوردان لہ
 جہنگی جیہانی ہوہلدا / سہقز لہ شہری ہوہلی جیہانیدا / ہاتنی مہبعوس
 وارکان بۆ سہقز / ہاتنی موتہسہریف پاشای کہرکوک بۆ سابلاخ / گرانی و
 پۆژہ رہشی ئاکامی ریڈان بہ بیگانہ / شہری دووہمی جیہانی و شوینہواری
 لہ کوردستاندا / ئاسہواری کۆن لہ قیمہت نہہاتوووی زیویہی سہقز / زانکۆی
 گہورہ و بہناوبانگی تورجان / زانای بہناوبانگ مہلا علی قزلجی / فہقی
 بہناوبانگہکانی قزلجی (پیرہباب) / زانای بہناوبانگ مامۆستا مہلا عہبدولہادی
 ئہفخہم زادہ / بنہمالہی شیخہکانی کہسنہزان (شیخ شہمسہددین) /
 قوتابخانہ و فیژگہکانی سہقز / دیکۆی ئیمام / ناوچہی سنہ / زنجیرہ
 کیوہکانی ناوچہی سنہ / مزگہوتہکانی شاری سنہ / ناوچہی سنہ خاوەنی ٦
 دیکۆیہ / حاکمہکانی ئہردہلان / ناوچہی قوروہ / کیوہکانی قوروہ / ناوچہی
 کامیاران / کیوہکانی ناوچہی کامیاران / چۆمہکانی ناوچہی کامیاران /
 ناوچہی مہریوان / شاخ و کہژہکانی مہریوان / چۆمہکانی ناوچہی مہریوان /
 پیاوانی بہناوبانگی مہریوان مہلا ئہبوبہکر موسہننہف و کورہکانی /
 بیسارانی / دیکۆی بیساران / ئاکامی ستہمکار / دیکۆی ہورامانی تہخت.^١

١- لہسہر بہرگی دواوہ، ناوی کتیبہکہ بہ زمانی ئینگلیزی نووسراوہ.

۱۲۶. زېرى ناو زېل

نووسين: د. فەرهاد پېرېيال

له بلاوگراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سهرده م

چاپ: يه که م، چ: سهرده م، ش: سلیمانی، ژس: ۴۰۸، س: ۱۹۹۹، ل: ۱۳۲،

ق: ۱۶×۲۲

ناوه رۆك:

ده سپيک / کونترين دۆکیوومه نت له باره ی میژوی کوردستان ئاناباز...:
ئېگزينۆفۆن / کوردستان له سه فه رنامه که ی مارکو پۆلۆی جوگرافياناسی
ئیتالیدا / زمانی کوردی له سالی ۱۶۵۵-د خويندنه وه یه کی سیاحه تنامه که ی
ئه ولیا چه له بی / بازرگانیکي فره نسی له کوردستان له سالی ۱۶۳۲ / چه ند
دیپیک له باره ی (ویلايه تی کوردستان) و (ویلايه تی جه زیره) له سه ره تای
سه ده ی چه قده هه مدا / په وه نده شکۆمه نده کانی ئاسیا / هینری بینده ر له
کوردستاندا / کرۆتۆلۆژیای ئه ربیلا ۵۰ ی زایینی: ئیدوارد زاخاو / بزووتنه وه ی
کورد له تۆماری ئه رمه نییه کاندا / له یلا به درخان - ئه ستیره یه کی سه ما و
مۆسیقای کوردی له ئه وروپای سالانی سییه کاندا / خاتوو جويس بلۆ و
ئه ده بیاتی کوردی به زمانی فره نسی / چاپه فره نسییه که ی کتیبه که ی
ئینگلتۆن له باره ی کۆماری مه هاباد / خويندنه وه یه کی ناته واوی کتیبه
ناوداره که ی مارتن فان برۆنسن / جموجۆلی کورد له ئاواره بییدا: کرستیان
مۆر / کریس کۆچیرا: پاشه کشی یان جه ساره ت؟ / کوردستان له سیبه ری
میژوودا: سۆزان میه سلاس.

۱- (گ.س: ۲۸۹/۹۰۰)، (وشه: ۸۰۹.۹۳۵۲۲ / پ.۴۲۲)، (گ.س.ش: ف. ا. ۲۴۴)، (گ.ه: میژوو ۶۶۶)

١٢٧. کاوه و نه ورۆز ... ئەفسانە و بیری نوی- لیکۆلینەوه یه کی زانیاری یه

دهرباره ی ئەفسانە و نه ورۆز

نووسین: ئەحمەد زەردەشت

له بلاوکراوه کانی ده زگای پۆشنبیری و بلاوکردنه وه ی کوردی

چاپ: یه که م، چ: دار الحریة، ش: به غدا، ژس: ٢٤٩، س: ١٩٩٩، ل: ٢٨٦،

ق: ٢٤×١٧

ناوه رۆک:

پیناسه یه ک/ پینسه کی/ به ندی یه که م: سه ره تایه ک/ به شی یه که م: هه ولدانیک

به ره و ده قیک ی ئەفسانە که/ به شی دووه م: مه رداس/ زووحاک/ ئەهریمه ن/

مار/ کاوه ی ئاسنگەر/ فه ره ی دوون/ فرانک/ شه هرنواز و ئەهرنواز/ که ندۆر/

به ندی سیهه م: نه ورۆز و چه ند ده قیک ی تری ئەفسانە یی/ جه ژنی

زیندوو بوونه وه/ نه ورۆز و جوانی/ ئاو و نه ورۆز/ ئاگر و نه ورۆز/ خواوه ند و

نه ورۆز/ دیو و فرۆکه و نه ورۆز/ جه نگی شه ی تان/ ئونگوستیله ی سوله یمان/

به ندی چواره م- به شی یه که م: ناوچه ی رووداوی ئەفسانە که/ میژوو یه کی

سه رده می ئەفسانە که/ به شی دووه م: کورته باسیکی به ند و باوی نه ورۆز/ باو

و نه ریتی نه ورۆز له ناو هه رکییاندا/ به شی سیهه م: ژماره و په یوه ندییه

ئەفسانە ییە کان/ به ندی پینجه م: نه ورۆز... ئەفسانە و شیعر/ ناوه رۆک.

١٢٨. کارنامه ی ئەرده شییری بابە کان

نووسین: قاسم هاشمی نژاد

وه رگی پانی له فارسییه وه: شاسوار. خ. هه رشه می

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سه رده م

١- له سه ره رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی عه ره بی نووسراوه و کورته یه ک له ژیا نامه ی

نووسه ر دانراوه.

چاپ: یه که م، چ: سه رده م، ش: سلیمان، ژس: ۲۱۸، س: ۱۹۹۹، ل: ۷۸،
ق: ۲۰×۱۴^۲

ناوه رۆك:

هندیک بابەت که ژماره یان بۆ دانراوه و بی ناونیشانن که له ژماره (۱- ۱۰)/
له کارنامه ی ئه رده شییری بابەکاندا وا نووسرابوو/ که تهمەنی ئه رده شییر بوو
به پازده / ئه رده وان که نیه کیکی هه بوو چیراخان / بۆ به یانی، ئه رده وان له
که نیه که گه را / ئه رده شییر ریگی دهریای گرت / ئه رده شییر هاته سه ر ئه وه ی
بچیته ئه رمه ن / ئه رده شییر جاریکی تر له و پوه هاته وه ئه رده شییر خوړه /
ئه رده شییر دوان له کورانی ئه رده وان گرتبوو / ئه رده شییر به ناوچه کاندای گه را /
چه رخی رۆژگار و دهستی به خت / شاپوور (هۆرمزی) له باوکی شار دبووه وه /
په راویزه کان / نمونه یه کی داستانه که به په هله وی / هه مان نمونه به کوردی.

۱۲۹. کوردناسی

نووسین: م. ئاورنگ

وه رگی رانی له فارسییه وه: بورهان قانع

چاپ: دووه م، چ: ژیار^۳، ش: سلیمان، ژس: ۳۶۴، س: ۱۹۹۹، ل: ۹۴،
ق: ۲۰×۱۴^۴

ناوه رۆك:

پیشه کی: بورهان قانع / چه ند زانیارییه ک / نه ژادی ئاری / سه رده می
زه رده شت / شوینی له دایکبوونی زه رده شت / سالنامه ی کلیمییه کان / کورد
له شانامه ی فیرده وسیدا / ناوه هاو ریشه ییه کان له گه ل وشه ی کوردد /

۱- له ناسنامه ی کتیه که دا نووسراوه چاپی یه که م سالی ۲۰۰۰.

۲- (ئسنستیتیوت: ۳۷۲/۱۲)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۶۶ و ۲۹۳)

۳- دیاره له بری ئه وه ی بنووسریت له سه ر ئه رکی (گه له ری زاموا) چاپ کراوه، نووسراوه: چاپی یه که م
له چاپخانه ی (زاموا) چاپ کراوه؟

۴- (ئسنستیتیوت: ۱۱۹۶/۱۲)

ئىنساىكلۆپىدىيە ئىسلامى / لىكدانەوہكانى ئەمىن زەكى بەگ / لولوكان /
كاردخۆى / ماناى كورد / چەند سەرەتايەكى تر لەبارەى كوردەكانەوہ / گۆتى /
كاسىي / سووبارى / جىابوونەوہى نەژادى ئارى لە نەژادى كورپەكانى نوح /
كورپەكانى نوح / كورد و عەرەب / زەردەشت / وتەيەكى بى سەرۆبەر / چامەى
هورمزگان / ئەكراد / جەژنى كورد / ماد و كورد / سەرباسەكانى ئەم كىتەبە .

۱۳۰. لە پەراويزى مېژووى ئەردەلان دا

نووسىن: نەوشىروان مستەفا ئەمىن

لە بلاوكراوہكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ: بابان، ش: سەلیمانى، ژس: ۲۲، س: ۱۹۹۹، ل: ۱۲۴،
ق: ۲۲×۱۵

ناوەرۆك:

مېژووهكانى ئەردەلان / مەستوورە (۱۲۲۰-۱۲۶۴) نووسەرى (تارىخ أردلان) /
سەرەتاي میرایەتى ئەردەلان / سەردەمى بەگەكان: سورخاب بەگ (۹۴۵-
۹۷۵) و نەوہكانى / سەردەمى خانەكان: هەلۆخان ۹۹۸-۱۰۲۶ / خان
ئەحمەد خانى يەكەم ۱۰۲۵-۱۰۴۶ / محەممەد خان كورپى خوسرەوخان
۱۱۰۵-۱۱۱۳ / بنیاتنانى شارى سنە / سەلیمان خان كورپى عەلەمەدین
۱۰۴۶-۱۰۶۶ / عەباسقولى خان ۱۱۲۲-۱۱۳۶ / سوبجانویردى خان ۱۱۴۳-
۱۱۶۱ / خان ئەحمەد خانى سەيپەم ۱۱۵۳-۱۱۵۵ / حەسەنەلى خانى
ئەردەلان ۱۱۶۱-۱۱۶۴ / خوسرەوخان ۱۱۶۸-۱۲۰۶ / حەسەنەلى خانى
ئەردەلان ؟- ۱۲۶۳ / پاشكۆ / سەرچاوہكان.^۲

۱- (سەنتەر: ؟)، (گ.س: ۲۷۴/۹۰۰)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۶۴)

۲- لە سەر بەرگی دواوہ، كورتەيەك لەبارەى كىتەبەكە نووسراوہ.

۱۳۱. له تاریکی یهوه بؤ رووناکى- به لگه نامه کانی شؤرشی ۱۸۸۰

وهرگيرانى له ئینگلیزییه وه: جه مال میرزا عه زیز
له بلاو کراوه کانی ده زگای چاپ و په خشى سهرده م
چاپ: یه که م، چ: سهرده م، ش: سلیمانى، ژس: ۱۸۷، س: ۱۹۹۹، ل: ۱۵۸،
ق: ۱۶×۲۲^۱
ناوه رۆك:

پوونکردنه وه یه کی پیویست: نه وشيروان مسته فا ئه مین/ وهرگيرانى ده قى ۸۹
به لگه ی تاییه ت به شؤرشی ۱۸۸۰ ی کورد.../ لیستی به لگه کان (ژماره -
ناوى نووسه ر- میژووی نووسینیان- بابه تی به لگه که).^۲

۱۳۲. میر به درخان

نووسین: لوتفی^۳

وهرگيرانى له تورکییه وه بؤ عه ره بی: عه لی سیدو ئه لگورانى
وهرگيرانى له عه ره بییه وه: جه مال گرده سوؤرى
له سه ر ئه رکی یه کیتی نووسه رانى کورد- لقی هه ولیژر چاپ کراوه
چاپ: ؟، چ: و- رۆشنیری، ش: هه ولیژر، ژس: ۲۳۷، س: ۱۹۹۹، ل: ۴۶،
ق: ۱۳×۱۹^۴
ناوه رۆك:

میرانى جه زیره: عه لی سیدو ئه لگورانى/ پیشه کی/ میر به درخان/ لیستی کوپ
و کچه کانی به درخانیه کان که چیان به سه ر هاتووه/ چه ند تیبینیه ک

۱- (سه نته ر: ۹۵۶.۶۷/ع ۳۴۳)، (گ.س.ش: ف.أ. ۳۳۵)، (گ.س.ش: م. ت ۱۶۲)، (گ.ه: میژوو ۵۶)

۲- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانى ئینگلیزی نووسراوه.

۳- له هردوو پیشه کییه که و ته وای کتیبه که دا گه پام ناوی (لوتفی) م بؤ ساخ نه بووه وه؟

۴- (ئسنستیتوت: ۲۳۰/۱۲)، (گ.ه: میژوو ۹۱)، (گ.ه: که سایه تی ۳۶۵ و ۳۶۶)

دەربارەى بىنەمالەى مىر بەدرخان / ھەندى لە نەوہى نەوہکانى مىر بەدرخان /
ھەندى وینەى بىنەمالەى بەدرخاننىيەکان.

۱۳۳. مېژووى ئارامىيەکان لە کوردستان دا- ھەرانى، جو، ئاسوورى، سريانى،

کلدانى

نووسين: شاسوار خ. ھەرشەمى

لە بلاوکراوہکانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: دووہم، چ: بابان، ش: سلیمانى، ژس: ۲۱۹، س: ۱۹۹۹، ل: ۳۴۲،
ق: ۱۶×۲۲^۲

ناوہرۆک:

پيشهكى / پيداچوونەوہيەك بە مېژووى شارستانىت لە كوردستاندا / داھينانى
نووسين و دەستپيكردى مېژوو / يەكەم شەپۆلى كۆچى خيلەكانى نيوہ دوورگەى
عەرەب (ئەكەدىيەكان) / دووہم شەپۆلى كۆچى خيلەكانى نيوہ دوورگەى عەرەب
(ئامورىيەكان) / فەرمانرەواى يەكەمى بابل / سىيەم شەپۆلى كۆچى خيلەكانى
نيوہ دوورگەى عەرەب (ئارامىيەكان) / سەرھەلدانى ئاشوورىيان / سەرھەلدانى
مىدييەكان وەك ھيژىك / تىپەرىنى دە ھەزار گرىكى بەكرىگىراو بەناو كوردستاندا /
سەردەمى ھيلينى لە كوردستان (سلوكىيەكان) / پارتە ئەشكانىيەكان ۲۴۷ پ.ز.
- ۲۲۴ز / ساسانىيەكان ۲۲۴ - ۶۳۷ز / چوارەم شەپۆلى كۆچى خيلەكانى نيوہ
دوورگەى عەرەب (عارەبەكان) / سەلجوقىيەكان لە ناوہراستى ئاسياوہ بۆ
جەرگەى كوردستان / شالاولى خاچپەرستان / پەلامارى مەغۆل / دابەشبوون /
باجى خۆپاراستن / سەرچاوہكانى ئەم بەشە / ئارامىيەكان لە مېژوودا / زمانى
ئارامى / پىنووسى ئارامى / زمانى ئارامى لە كوردستان / ئايينى مەسىحى و
كەلتورى ئارامى / سەرچاوہكان / مېژووى بلاوبوونەوہى ئايينى مەسىحى لە

۱- چاپى يەكەم لە (سوید) چاپ كراوہ .

۲- (ئىستىتوت: ۱۶۴/۱۲)

کوردستان / کوردانی مه‌سیحی / سه‌ره‌لانی بیروباوه‌ری جیاواز و دابه‌شبوونی
 که‌نیسه / دیر و ژیانی په‌به‌نی / توند و تیژی له نیوان ده‌سته مه‌سیحیه‌کاندا /
 ئارامیه مه‌سیحیه‌کان و ده‌سه‌لاتی نیشتمانی ساسانی / که‌نیسه‌ی نیشتمانی /
 په‌فتاری کاربه‌ده‌ستان له‌گه‌ل ئارامیان له میژوودا / ئەو گروپه ئارامیانه‌ی له
 کوردستان ده‌ژین یان ژیاون / هه‌رانییه‌کان / جوو / ئاسووری / سریانی / کلدانی /
 هه‌ران له میژوودا / ئایین و بپروای هه‌رانیان / سریمۆنیای ئایینی لای
 هه‌رانییه‌کان / هه‌ران چه‌کی به‌یه‌کگه‌یشتنی شارستانیه‌کان / هه‌رانییه‌کان دوا‌ی
 وێرانکردنی شاره‌که‌یان / سابیه‌ پاسته‌قینه‌کان / جووله‌که‌ له‌ته‌وراتدا /
 پوخته‌یه‌کی میژووی جووله‌که‌کان / جووله‌که‌ له‌ میسر / موسا (س.خ) رپیه‌ری
 گه‌رانه‌وه‌ بۆ خاکی به‌لێن پیدراو / ئیسرائیل ده‌بیته‌ خاوه‌نی پاشا / سلیمانی
 کوپی داود / په‌لاماری ئاشووریان بۆ سه‌ر ئیسرائیل / دیله‌تی بابل / جووله‌که‌ له
 کوردستان / په‌فتاری کاربه‌ده‌ستانی خه‌لک له‌گه‌ل جووله‌که‌ / سریانییه‌کان /
 ئاسوورییه‌کان / باری کۆمه‌لایه‌تی ئاسوورییه‌کان / په‌یوه‌ندی نیوان ئاسووری و
 کورد له‌ کۆندا / ئەوروپا دوا‌ هیوا پیش‌کاره‌سات / رۆلی به‌ریتانیا له‌ناو
 ئاسوورییه‌کاندا / رۆلی پووسیا له‌ناو ئاسوورییه‌کاندا / ئاسوورییه‌کان پیش‌یه‌که‌م
 جه‌نگی جیهانی / شه‌ری جیهانی یه‌که‌م / کاره‌ساتی ئاسوورییه‌کان / سیاسه‌تی
 به‌ریتانیا به‌رامبه‌ر په‌نابه‌ره‌کانی هه‌کاری / سیاسه‌تی به‌ریتانیا به‌رامبه‌ر
 په‌نابه‌ره‌کانی ورمییی / به‌ریتانیا و فره‌نسا و ئاسوورییه‌کان / چه‌کدارکردنی
 ئاسوورییه‌کان و ناردنیان بۆ شه‌ری کوردان / بادینان نیشتمانی نه‌ته‌وه‌ی
 ئاسوورییه‌کان / مار شیمون له‌به‌رده‌م خولی کۆبوونه‌وه‌ی کۆمه‌له‌ی گه‌لاندا /
 یاخیبوون و راپه‌رینی چه‌کداری / کوشتاری سمیل و سه‌ره‌تای ئاواره‌بوونیک
 تر / کلدانییه‌کان / هۆی ناولیتانیان به‌ کلدانی / په‌فتاری کاربه‌ده‌ستان له‌گه‌ل
 کلدانییه‌کان / سه‌رچاوه‌کان.^۱

۱- له سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتێبه‌که به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

١٣٤. نووسين و وه رگير اووه كان

نووسين: حه سه ن فه همي جاف

ئاماده كردن و پيشه كي: ئوميد ئاشنا

چاپ: يه كه م، چ: بينايي، ش: سليمانى، ژس: ١١٧، س: ١٩٩٩، ل: ٤٦،

ق: ٢٠×١٦^١

ناوه روک:

پيشه كي / هه ندي بابته ئه ده بي... / نامه يه كي بلاونه كراوه / شازاده ي بتليس (ليزه دا باس له گه پيده ي فره نسي "تاقيرني" ده كات و به "مسيو بارنتاوار نيه" ناوي ده بات... تيشك ده خاته سه ر سه فه رنامه كه كه باسي ميري بدليسي تيدا كردوه كه مه به ست له "عه بدال خان" نه وه ي شه ره فخاني بدليسييه...) / كه ريم خاني زه ند / كورد له ولا تي كه لاتدا (وه رگيران) / كه ريم خاني زه ند / ره شيد ياسه مي / ميژووي كورد / مه ستووره ي كوردستاني / خان ئه حمه د خاني ئه رده لان / شه ره زوور - شه ره زوور / لوتف عه لي خان / چه ند وتاريكي به نرخی پياوه گه وره كانى ميژوو... / عه لي مراد خاني زه ند.^٢

١٣٥. وينه ي كورد له ئه رشيفى كوردناسه^٣ نه وروپاييه كاندا

نووسين: د. فه رهاد پيربال

له بلاو كراوه كانى نووسينگه ي ويران

چاپ: يه كه م، چ: ز - سه لاهه دين، ش: هه ولير، ژس: ؟، س: ١٩٩٩، ل: ١٣٦،

ق: ٣٠×٢١^٤

١- (وشه: ٩٥٦.٦٧ / ج ٢٥٦)

٢- له سه ر به رگي دواوه، وينه يه كي ئاماده كار و كورته يه كه له ژياننامه كه ي دانراوه.

٣- ناوي كتیبه كه له سه ر به رگ وهك سه ره وه و له لاپه ره ي يه كه م له بری (كوردناسه)،

(پۆژه لاتناسه) نووسراوه.

٤- (ژين: ئه رشيف)، (گ.س: ٧٠٠ / ٩١)

ناوهرۆك:

دهسپيک / چي له باره ي ئهم تابلۆيانه وه نووسراوه ؟ / سه رچاوه / کۆمه لێک وێنه ي تايبه ت به ميژووي کورد له شار و که سايه تي و شوينه واره کاني کوردستان که به شيکيان په نگاوپه ننگن.^۱

۱۲۶. (هاورينا مه) بۆ ميژووي کوردستان و کورد- تو ماريکي مه زني هه نديک له رووداو و به رواه گرنه کاني ميژووي کوردستان و کورده، هه ره له سه ره تاي ميژوووه تاکو ئيستا

نووسين: هاوري باخه وان

له بلاوکراوه کاني ده زگاي چاپ و په خشي سه رده م

چاپ: يه که م، چ: روون، ش: سلیماني، ژس: ۲۰۲، س: ۱۹۹۹، ل: ۴۷۶، ق: ۲۹×۲۰

ناوهرۆك:

نيوه روک / سه رنج: ده زگاي چاپ و په خشي سه رده م / پيشه کيه کي پيوست: هاوري باخه وان / رووداوه کاني پيش زايين: ميژوو هه ره کونه کان / هه زاره ي سيازده يه م / هه زاره ي دوازده يه م / هه زاره ي يازده يه م / هه زاره ي ده يه م / هه زاره ي نويه م / هه زاره ي هه شته م / هه زاره ي چه وته م / هه زاره ي شه شه م / هه زاره ي پينجه م / هه زاره ي چواره م / هه زاره ي سييه م / هه زاره ي دووه م / هه زاره ي يه که م / پاش زايين: سه ده ي يه که م / سه ده ي دووه م / سه ده ي سييه م / سه ده ي چواره م / سه ده ي پينجه م / سه ده ي شه شه م / سه ده ي چه وته م / سه ده ي هه شته م / سه ده ي نويه م / سه ده ي ده يه م / سه ده ي يازده يه م / سه ده ي دوازده يه م / سه ده ي سيازده يه م / سه ده ي چواره يه م / سه ده ي يازده يه م / سه ده ي شانزده يه م / سه ده ي چه قده يه م / سه ده ي

۱- له سه ر به رگي دواوه، کورته يه ک له باره ي کتبه که به زمانی ئينگليزي نووسراوه.

۲- (ئسنستيتيوت: ۱۰۰۵/۱۲)، (گ.س.ش: م.ت ۲۲۰)، (گ.س.ش: ف.أ ۱۹۰)

ههژدهیه م / سه دهی نۆزدهیه م / سه دهی بیسته م / یه که کانی سه دهی بیسته م /
دهیه کانی سه دهی بیسته م / بیسته کان ۲۰ / سییه کانی ۲۰ / چله کانی ۲۰ /
په نجا کانی ۲۰ / شهسته کانی ۲۰ / هفتا کانی ۲۰ / هشتا کانی ۲۰ / نه وه ده کانی
۲۰ / سه چاوه کان / سه چاوه ی کوردی / سه چاوه ی عه ره بی / سه چاوه ی
فارسی / سه چاوه ی هۆلندی / سه چاوه ی ئینگلیزی / سه چاوه ی تر /
لیسته ی ئه لف و بیی نیو پرووداوه کان (پیزسته ر) / سوپاسگوزاری / بانگه واز .^۱

۱۳۷. چوار دهوله تی کورد- چوار دهوله تی فه رمانپه وای نه ناسراو دونبولی،

شاهی نی، شوانکاره، میننه تشاهی

نووسین: مه لا (مه ممه د) جه میل پۆژیه یانی

له بلاوکاراوه کانی وه زاره تی پۆشنبیری

چاپ: یه که م، چ: و- پۆشنبیری، ش: هه ولیر، ژس: ۱۰۳، س: ۲۰۰۰، ل: ۱۵۱،
ق: ۱۶×۲۲^۲

ناوه رۆک:

به ناوی ئیزه دی میهره بان / فه رمانپه وایی دونبولی له ته ورپیز و ده ورپه ریدا /
ده وله تی شاهی نیی کورد فه رمانپه وایی (شاهی نی) له هه وراوه کاند / فه رمانپه وایی
شوانکاره ی کورد له هه ری می فارس و کرمان و ئه سفه هاندا / فه رمانپه وایی
میننه تشاهی (مه نته شا) ی کورد له به شی کوردستانی ژیر ده سته ی پۆمدا / پاشکو
له نووسینی: شوکر مسته فا / زازیی دملی / په راویزه کان.

۱- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه .

۲- (ئسنستیتوت: ۲۲۰/۱۲)، (گ.س.ش: ئاگرین ۱۱۲۸)، (گ.ه: میژوو ۴۲ و ۱۶۲)

۱۲۸. جوگرافىي كوردستان

نووسين: عەبدوللا غەفوور

لە بلاوكراوه كانى دەنگاي چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: دووھەم، چ: سەردەم، ش: سەلیمانى، ژس: ۲۳، س: ۲۰۰۰، ل: ۴۵۸،

ق: ۲۳×۱۶^۲

ناوەرۆك:

پېشەكى/ بەرگى يەكەم: جوگرافىي سىروشتى/ بەشى يەكەم: شوينگى
جوگرافى/ بەشى دووھەم: ستركتورى جيوئوچى/ بەشى سىيەم: توپوگرافىي
كوردستان/ بەشى چوارەم: ئاوههوا/ بەشى پىنچەم: سەرچاوه كانى ئا/
بەشى شەشەم: گل/ بەشى هەوتەم: پۆشەكى پووهكى/ بەشى هەشتەم:
ژيانى زىندەوهران/ بەرگى دووھەم: جوگرافىي دانىشتوان/ بەشى يەكەم:
ژمارە و دىنامىك و پەوتى سىروشتى دانىشتوان/ بەشى دووھەم: پىكھاتەى
دانىشتوان/ بەشى سىيەم: پىكھاتەى نەتەوھى و ئايىنى دانىشتوان/ بەشى
چوارەم: پەوكردن و چىرى دانىشتوان/ بەشى پىنچەم: شارنشىن و
گوندىشىن/ بەشى شەشەم: سنوورى كوردستان/ بەشى هەوتەم:
دابەشبوونى خاك (تېرىتورىا) لە پووى ئىدارىيەوھە/ بەرگى سىيەم:
جوگرافىي ئابوورى/ بەشى يەكەم: كشتوكال/ بەشى دووھەم: سامانى ئازەل/
بەشى سىيەم: سامانى كانزا/ بەشى چوارەم: پىشەسازى/ بەشى پىنچەم:
رېگەوبان/ بەشى شەشەم: بازىرگانى/ سەرچاوه كان/ پاشكو (فەرھەنگ).^۲

۱- دياره ئەمە چاپى دووھەمە و (چاپى يەكەم) مان بۆ ساغ نەكراپەوھە؟

۲- (ژين: ۹۱۵.۹۷/غ ۴۳۲)، (گ.ھ: جوگرافىا ۶۰)

۳- لەسەر بەرگى دواوھە، ناوى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگىلىزى نووسراوھە.

۱۳۹. جوگرافی کوردستان

نووسین: کەریم زەند

له بڵاوکراوهکانی ناوهندی چاپه مەنی و پراگە یاندنی خاک
چاپ: یەکەم، چ: خاک، ش: سلیمانی، ژس: ۴۳۹، س: ۲۰۰۰، ل: ۵۶۳،
ق: ۱۶×۲۲^۱
ناوهۆک:

چاوگ/ پێرست/ پێشهکی/ بەشی یەکەم: هەریمی خاوەر/ ئۆستانی باکوور و
باکووری خاوەر/ ئۆستانی موکریان - ئەتروپاتین/ ئۆستانی ئەردەلان - سنه/
ئۆستانی کرمانشا/ ئۆستانی لورستان/ ئۆستانی لەکستان/ بەشی دووهم:
هەریمی خۆرئاوا - خۆرشین/ ئۆستانی ئاگری ئەرزپووم - بینگول -
هەزارکانی - مەلاتییە/ ئارارات - دەرسیم/ ئۆستانی بتلیس - سێرد -
مەپەش - ئەدیامان - شرناخ/ ئۆستانی دیاربەکر - ماردین - ئورفە/ ئۆستانی
فان - مووش - ئەرزنجان - گوموشخانە - ئەنتاب/ ئۆستانی ئەلاریل -
مەئموورە ئەزیز/ بەهدینان/ ئۆستانی سۆران - بابان - گەرمیان - گەرمەسێر/
ئۆستانی باشووری خۆراوا - خۆراوا/ پێرستی نەخشە و وێنەکان.^۲

۱۴۰. جوگرافیای کوردستان

نووسین: عەبدوللأ غەفوور

له بڵاوکراوهکانی دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوهی موکریانی
چاپ: ؟، چ: و - پەرۆردە، ش: هەولێر، ژس: ۱۵۰، س: ۲۰۰۰؟، ل: ۴۵۴،
ق: ۱۷×۲۳^۲

۱- (مەلێەند: ۱۷/۹۱۰)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۶۰۵)

۲- لەسەر بەرگی دواوه، ناری کتێبه که به زمانی ئینگلیزی و وێنەیهکی نووسەر و کورتەیهک له باره ی
کتێبه که دانراوه.

۳- (گ.ه: جوگرافیا ۶۰)

ناوهروك:

هه مان ناوهروكي چاپي يه كه مي هه يه، پروانه كتيبي ژماره ۱۳۸.

۱۴۱. خولاصه يه كي تاريخي كورد و كوردستان- بهرگي يه كه م و دووهم

نووسين: محهمه د ئه مين زه كي بهگ

له بلاوكراوه كاني ده زگاي چاپ و په خشي سهرده م

چاپ: ؟، چ: سهرده م، ش: سليمانى، ژس: ۳۶۰، س: ۲۰۰۰، ل: ۲۷۰،
ق: ۱۶×۲۲

ناوهروك:

وته يه كي پيوست بو ئه م چاپه نوييه: ده زگاي چاپ و په خشي سهرده م/
هه مان ناوهروكي هه ردوو بهرگي چاپي يه كه مي هه يه، پروانه هه ردوو كتيبي
ژماره ۸ و ۹.

۱۴۲. داستاني قه لاي دمدم- دهق و ليكولينه وه

نووسين: خالد جووتيار

چاپ: يه كه م، چ: بينايى، ش: سليمانى، ژس: ۷۲، س: ۲۰۰۰، ل: ۵۸،
ق: ۱۵×۲۰

ناوهروك:

بهرايى/ ئه ميرخان يان خانى له پ زيرين/ داگير كردنى قه لاي/ گرتنه وه ي قه لاي/
سهرده سه ي داستاني كوردى/ داستان چييه؟/ كي شه له داستاني كورديدا/
دمدم و يادگار تاله كان/ وه سفي قه لاي دمدم/ بهرايى/ دمدم/ كه وه ي
هونه ري/ كه ستي خان/ ئاواره يي/ ري كه وت/ بهرنگارى ترس و ئاماده بوون/
توخمي دژ/ كاره سات و هزرى ميتولوژي/ سهرچاوه كان.

۱- (مه ليه ند: ۱، ۲۶۷/۹۵۰)، (گ.س: ۳/۹۰۰)، (گ.س.ش: م.ت ۳۰)

۲- (ئسنستيتوت: ۲۳۶/۳)

۱۴۳. زەردەشت و جىھانى خۇرناۋا

نوسىن: دوشن كىمن

وەرگىرانى لە؟ بۇ فارسى: مەسعود پەجەب نيا

وەرگىرانى لە فارسىيەۋە بۇ كوردى: جەمال ئەحمەد زادە

چاپ: ؟، چ: قەشەنگ، ش: سەلىمانى، ژس: ۲۴۷، س: ۲۰۰۰، ل: ۱۶۸،
ق: ۲۰×۱۴

ناوەرۆك:

پېشەكى وەرگىر/ فەسلى يەكەم: لىكۆلىنەۋەكانى ئىرانناسى لە پۇژگارانى
كۆندا/ فەسلى دوۋەم: هيند و ئىرانى كۆن/ فەسلى سىيەم: ئىمشا
سەپەندان/ فەسلى چوارەم: خوداى گەرەى ئايىنى زەردەشت/ فەسلى
پىنجەم: ئىران و يۇنان/ فەسلى شەشەم: ئىران و ئىسرائىل و ئايىنە
گەنووسىيەكان/ كۆتايى/ ژياننامەى ئانكتىل دۆپرۆن.

۱۴۴. شۆرشى شىخ عوبەيدوللاى نەھرى (۱۸۸۰) لە بەلگەنامەى قاجارى دا

نوسىن: مەممەد حەمە باقى

لە بلاوكراۋەكانى دەزگاي چاپ و بلاوكردنەۋەى موكرىانى

چاپ: يەكەم، چ: و- پەرۋەردە، ش: ھەولير، ژس: ۴۴۷، س: ۲۰۰۰، ل: ۶۷۰،
ق: ۲۳×۱۶

۱- (ئىستىتوت: ۱۹۹/۱۱)

۲- (ئىستىتوت: ۲۸/۱۲)، (وشە: ۹۵۶.۳۹۱۵۹۷/ ب ۲۵۴)، (گ: ھ: مېژوو ۶۴۰ و ۶۴۱)

ناوهرۆك:

پيپرست/ پيشه‌كي: محهمه د حه مه باقى/ نه و ميژوانه‌ي پيوه‌نديان به شۆرپشى ۱۸۸۰-هه‌يه/ ناسنامه‌ي نووسين و كتيب و سه‌چاوه ده‌باره‌ي شۆرپشى ۱۸۸۰/ به‌شى يه‌كه‌م: كورد له سه‌ره‌تاي ۱۸۵۰ به‌دواوه/ كورد له نيوان دوو جه‌نگي دوايي پووس و عوسمانيدا/ شيخ عوبه‌يدوللاي نه‌هري/ ده‌باره‌ي ته‌ريقه‌تي نه‌قشبه‌ندي/ دره‌وشانه‌وه‌ي شيخ عوبه‌يدوللاي نه‌هري/ هه‌لويسي شيخ عوبه‌يدوللا له جه‌نگي ۱۸۷۷- ۱۸۷۸ ي نيوان پووس و عوسمانيدا/ پووداوي تازه و گرنگ/ په‌يماننامه‌ي سان ستيفانتو/ په‌يماننامه‌ي به‌رلين و برياري ئوتونومي بو‌گه‌لي ئه‌رمه‌ن/ به‌شى دووه‌م: كوردستان دواي برانه‌وه‌ي جه‌نگي ۱۸۷۷- ۱۸۷۸/ كيشه‌ي ئه‌رمه‌ن/ كاري ديبلوماسي و ده‌وله‌تاندي كيشه‌ي كورد/ هه‌سه‌نگاندي هي‌زي كورد و دوژمنه‌كاني/ هه‌لويسي له ئينگلستان/ هه‌لويسي له پووسيا/ هه‌لويسي پووسيا له كيشه‌ي كورد/ قوستنه‌وه‌ي ناكوكيي/ نامه‌ي شيخ عوبه‌يدوللا بو‌ ئيقبالوده‌وله/ شۆرش/ بزواندي هي‌ز و له‌شكر كيشيي/ قولي خو‌ره‌لاتي ورمي/ قولي ورمي/ خو‌ين نه‌رشتن/ به‌شى سي‌يه‌م: تيشكان و ته‌قه‌لاي هه‌ستانه‌وه/ ئيران/ ته‌قه‌لاي هه‌ستانه‌وه و ژيانده‌وه‌ي شۆرش/ ئه‌نجام/ به‌شى چواره‌م: پاشكو/ سه‌چاوه/ فه‌ره‌نگي ناو/ فه‌ره‌نگي جوگرافيا.^۱

۱- له سه‌ر به‌رگي دواوه، ناوي كتبه‌كه به‌ زمانى ئينگليزي نووسراوه.

۱۴۵. كورتهى جوگرافىيە كوردستان

نووسين: كەرىم زەند

چاپ: دووھەم، چ: ئەزىم، ش: سەلىمانى، ژس: ۲۹۴، س: ۲۰۰۰، ل: ۴۳،
ق: ۱۱×۱۶

ناوهرۆك:

ھەمان ناوهرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بىروانە كىتابى ژمارە ۱۳۹.

۱۴۶. كورد و كوردستان لە نووسراوھەكانى ئىتالى دا لە سەدەى سىزدەم-

نۆزدەم (ز)

نووسين: مېرېللا گەلىتى

وهرگېرانى لە ئىتالىيەوھ: جاسم توفىق

پىداچوونەوھى: سەلاح رېبوار

لە بلاوكرادھەكانى بىنكەى ھەنگاۋ بۆ بلاوكرادھەوھى پۆشنىبىرى كوردى

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: ستۆكھۆلم، ژس: ؟، س: ۲۰۰۰، ل: ۱۲۰، ق: ۱۵×۲۱^۲
ناوهرۆك:

پېشەكى وهرگېر/ كورد و كوردستان لە نووسراوھەكانى (ئىتالى)دا لە سەدەى
سىزدەم - نۆزدەم: دەستنووسەكان/ دۆمىنىكۆ لانه/ قىن چىنسو سەپىلانى/
ئەگوستىنۆ ماركى/ سەدەى سىزدەيەمى زايىنى: چاپكراوھەكان/ ماركو
پۆلو/ رېكۆلدۆ دە مۆنتى كرۆچى/ سەدەى پانزەيەمى زايىنى: گىۈزەفات
بەربارو/ سەدەى شانزەمى زايىنى: نادىارىكى خەلكى قىنىسىيا/ مارينو ساندو
ئىل جۆقەنى/ لويگى رۆنچىنۆتو/ گەسپارۆ بالى/ گىۈفان بەتىستە و
گىرۆلامۆ فېكىتتى/ سەدەى ھەقدەمى زايىنى: بالۆيزەكانى كۆمارى قىنىسىيا
لە سەدەى ۱۷: پىپىترو دېللە قاللى/ ئەنجىلو لېگرېنى/ فرانكىسكو گىمېللى

۱- (ژين: ۹۱۵.۹۷/ ۸۸۶)، (وشە: ۹۱۵.۶۶۷/ ۸۸۶)

۲- (گ.س.ش: ئاگرين ۱۱۳۹)

كەپرى / سەدەي ھەژدەمى زايىنى: گ. فرانكىسكو پىقاتى / لى ئاندرۇ كۆتە
 لۆردە / ماوريتسو گەرسونى / دۆمىنىكو سىستىنى / سەدەي نۆدەيەمى
 زايىنى: گيوئاننى بەتسىتە رامپۆلدى / گوليۆ فيرپارپو / گ. ب. مارگەرۇلى /
 ناديار... / ب. بيۆندىللى / گەيتانو مۆرنى / كىزەرى كانتوو / ف. ح. مارمۆكى /
 چ. ميني / ئەگوستىنو ماركى / گەيتانو ئۆسكۆلاتى / كرىستىنا شازادە خانمى
 بىلجويۇسو / ئەلساندرو دى بيانكى / فليپو دى فيليپپى / ئەلفونسو گارۇفالىو /
 گەيتانو سۆلەنىللى / پەراويزە كان / پىرسىت.

۱۴۷. كورد- كورنە لىكۆلېنە ۋە بەكى زانستى يە^۱

نووسىن: فوئاد ھەمە خورشيد

ۋەرگىرانى لە ھەرەبىيە ۋە: سالىح سەئىد دەلۋىي

چاپ: يەكەم، چ: تيشك، ش: سىلېمانى، ژس: ۲۵۰، س: ۲۰۰۰، ل: ۷۴،
 ق: ۲۰×۱۴^۲

ناوەرۇك:

ناوەرۇك / پىشەكى لەبارەي رەگەزى كوردە ۋە: فوئاد ھەمە خورشيد /
 پىشەكى: ۋەرگىر / كورد لىكۆلېنە ۋە يە زانستى دەربارەي نەژادى گەلى كورد /
 بەشى يەكەم: جوگرافىيە كوردستان / بەشى دوو ۋەم: كوردستان لە چاخى
 بەردىنى كۆندا / بەشى سىيەم: كۆمەلە كانى مرۇقا / بەشى چوارەم:
 گۆتتېيە كان / بەشى پىنجەم: مېدىيە كان / بەشى شەشەم: كاردۇخىيە كان /
 بەشى ھوتەم: كوردە كان.^۲

۱- لەسەر ئەركى (نەۋشېروان سالىح دەلۋىي) چاپ كراۋە.

۲- (ئىستىتىوت: ۳۷۶/۱۲)، (ۋشە: ۹۵۶.۶۷ / خ ۳۲۵)، (گ.ھ: مېژوو ۶۵۶)

۳- لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتەبەكە بە زىمانى ئىنگىلىزى نووسراۋە.

۱۴۸. كورد له سه رچاوه عه ره بيهه كاندا^۱

نووسين: د. ئارشاك پۆلاديان

وه رگيړاني بۆ عه ره بي: د. خاچادۆر كه سباريان - عه بدولكه ريم ئه بازه يد

وه رگيړاني له عه ره بيهه وه: ئازاد عوبيد سالح

له بلاو كراوه كانى ئاودير

چاپ: يه كه م، چ: ز - سه لاهه دين، ش: هه ولير، ژس: ۱۳۴، س: ۲۰۰۰،

ل: ۲۰۲، ق: ۱۷×۲۳^۲

ناوه روک:

وشه يه ك / ده روازه / به شى يه كه م: كورد له ژير سايه ي خه لافه تى عه ره بي

(نيوان سه ده ي حه ته م و هه شته م) دا / فه تحه عه ره بيهه كان و كورد له سى و

چلى سه ده ي حه وه ته مدا / كورد له سه رده مى خه لافه تى ئه مه ويذا ۶۶۱-۷۵۰ ز/

به شى دووه م: خه لافه تى عه باسى و كورد / كورد له سه ره تاي سه رده مى

عه باسى (نيوان سه ده ي هه شته م و تويه م) دا / كورد له نيوه ي يه كه مى

سه ده ي ده يه مدا / موسلمان بوونى كورد / به شى سييه م: هۆزه كورده كان /

هۆزه كورده كانى مووسل و جه زيره / هۆزه كورده كانى ناو چيا و خوږستان و

لوږستان و فارس / پيشه و زمانى كورد / به شى چواره م: مه سه له ي

رپوره چه له كه ي كورد / به ربه چه له كه عه ره ب بوونى كورد / تويژينه وه له

په يدا بوونى كورد به په نابردنه به ر نيوه روكى كتيبى پيروژ / به ربه چه له كه

ئيرانى بوونى كورد / كو تا يى / دوا وته / ناوه روک.

۱- كتيبته كه له لايهن (ئه كاديمياى زانستى له كۆمارى ئه رمينياى سوڤيه تى) بلاو كراوه ته وه.

۲- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۲۳۲)، (وشه: ۹۵۶.۶۷ / پ ۳۷۲)، (گ.س.ش: م.ت ۸۹)، (گ.ه: ميژوو ۵۲)

۱۴۹. كورد و باكوری كوردستان له سهرهتای میژوووه ههتا شهري دووه می
جیهان- بهرگی یهکه م- ههتا کۆنایی شهري یهکه م

نووسەر: محهمه د پره سوول هاوار

له بلاوکراوه کانی ناوهندی چاپه مهنی و پاگه یاندنی خاک

چاپ: یهکه م، چ: خاک، ش: سلیمانی، ژس: ۲۶۶، س: ۲۰۰۰، ل: ۵۵۲،
ق: ۲۲×۱۵

ناوه رۆک:

ناوه رۆکی بهرگی یهکه م / پيشه کی / به شی یهکه م: میژووی کورد و پهگ و
پیشه ی پهگه زی کورد / به شی دووه م: کوردستان به شیوه یه کی گشتی و
باکووری کوردستان به شیوه یه کی تاییه تی / به شی سییه م: پهگه زی تورک
و تورانیتی و هاتنی لیشاویان به ره و پۆژئاوای ئاسیا / به شی چواره م:
عوسمانی - پهگ و پيشه ی عوسمانی و پیکهینانی دهولته تی عوسمانی /
به شی پینجه م: کیشه ی نیوان دهولته تی عوسمانی و سه فه وییه کان و
شه ری چالديران و پۆلی کورد له وشه په دا و ئه نجامه کانی / به شی شه شه م:
ئه ماره ته کانی کورد له باکووری کوردستاندا / به شی هه وته م: پۆلی
ئیدرسی به دلیسی له به ستنی ئه ماره ته کانی کورد به دهولته تی
عوسمانییه وه و ئه نجامه کانی و هه لسه نگانندی ئه و کاره ی ئیدرسی
به دلیسی / به شی هه شته م: هه لوه شانندنه وه ی ئه ماره ته کوردییه کان
له لایه ن دهولته تی عوسمانییه وه / به شی نۆیه م: سه ره تاي بزوتنه وه ی
هه ستی نه ته وایه تی کورد / به شی ده یه م: شوپشه کانی کورد له باکووری
کوردستاندا هه تا پيش شه ری جیهانی یه که م / به شی یازده یه م: خزمه تی
کورد بو ئیسلام و دهولته تی عوسمانی / به شی دوازده یه م: سواره ی
حه میدیه (حه میدیه ئالابری) ... ئیسترسوار / به شی سیازده یه م:

۱- ناوه رۆکی چاپی دووه می بو دانراوه.

۲- (وشه: ۹۵۶.۳۹۱۵۹۷ / ۲۲۲۵)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۳۸)

هه‌لۆیستی دهلته‌تی عوسمانی به‌رامبه‌ر کریستانه‌کان و کوشتاری
ئه‌رمه‌نی/ به‌شی چواردیه‌م: هه‌لۆیستی دهلته‌تان و میلیه‌تان به‌رامبه‌ر به
کورد- هه‌تا پێش شه‌ری یه‌که‌می جیهانی/ به‌شی پازده‌یه‌م: لاوازیون و
گه‌نده‌ل بوونی دهلته‌تی عوسمانی (پیاوه نه‌خۆشه‌که)/ به‌شی شازده‌یه‌م:
ژون تورک، اتحادوترقی- بزوتنه‌وه‌ی تورانیی (پان تورکیزم) و چۆنیی
دروست بوونیان/ به‌شی هه‌قده‌یه‌م: بزوتنه‌وه‌ی سیاسی و چالاکی
پۆشنبیرانی کورد له‌ باکووری کوردستاندا- هه‌تا پێش شه‌ری یه‌که‌می
جیهانی/ به‌شی هه‌ژده‌یه‌م: کۆمه‌ل و رێکخراوه‌ سیاسی و پۆشنبیری و
کۆمه‌لایه‌تییه‌کانی کورد له‌ باکووری کوردستانا به‌ر له‌ شه‌ری یه‌که‌می
جیهانی/ به‌شی نۆزده‌یه‌م: پۆژنامه و گۆڤار و بلاوکراوه‌کان و قوتابخانه
کوردیه‌کان- له‌ ئه‌سته‌مبول و هه‌ندی له‌ ناوچه‌کانی باکووری
کوردستان- هه‌تا پێش شه‌ری یه‌که‌می جیهانی/ به‌شی بیسته‌م: نه‌خشه‌ی
ده‌وله‌تان به‌ر له‌ شه‌ری جیهانی بۆ دابه‌شکردنی ولاتی عوسمانی (په‌یمانی
سایکس بیکۆ)/ به‌شی بیست و یه‌که‌م: شه‌ری یه‌که‌می جیهانی و
بارودۆخی کوردستان له‌ کاتی شه‌ردا و هه‌لۆیستی دهلته‌تان/ به‌شی بیست
و دووهم: ئه‌نجامی شه‌ری یه‌که‌می جیهانی و ئه‌و زیانانه‌ی به‌ کورد و
کوردستان گه‌یشتبوو به‌هۆی ئه‌و شه‌ره‌وه‌/ سه‌رچاوه‌کان/ بلاوکراوه‌کانی
ناوه‌ندی چاپه‌مه‌نی و راگه‌یانندی خاکی^۱.

۱- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناسنامه‌ی کتێبه‌که به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۱۵۰. کورد و نیشتمان‌کە‌ی

نووسین: عەبدولوەحید (سەرھەنگ)

وەرگیڕانی بۆ فارسی: سەڵاحەددین عەبباسی

وەرگیڕانی لە فارسییەو: ئاکۆ غەریب

چاپ: یەكەم، چ: خاك، ش: سلیمانی، ژس: ۴۹۳، س: ۲۰۰۰، ل: ۱۲۷،
ق: ۲۰×۱۴

ناوەرۆك:

پێشەکی وەرگیڕ/ پێشەکی: محەممەد ئەییوب خان/ پێشەکی نووسەر/ بەشی
یەكەم: وتە یەکی پێویست/ ئایین/ قزلباش/ عەلی ئەللائیەکان/ کوردەکان
سونی مەزەبن/ ئەدەبیات/ ژبانی خیزانی/ بەشی دووهم: جوگرافیای
کوردستان/ بەرھەمە گرنگەکانی کوردستان/ بەشی سێیەم: میژووی سەردەمە
کۆنەکان/ پەرگ و پێشە و بنچینە ی کوردان/ دەولەتی ئاکاد و کوردان/
ئاشووریەکان و پاشاکانی گۆتی/ بەشی چوارەم: ماوەی دواى هاتنی ئیسلام/
بەشی پێنجەم: فورس و تورک/ بەشی شەشەم: رابردووی نزیک/ بەشی
هەوتەم: تیرەکانی کورد- نەخشە ی تیرەگەری کوردە/ تیرە ی مەھرانییەکان
(مللیون)/ کوردە گۆرانییەکان/ تیرە ی (گورگیلیا، بتوان، حسێنان، تیرەکانی
جاف لە ئێران، کاکەییەکان، خۆشناو، پشدر و ھەورامان، ھەمەوہند،
باشووری پۆژئاوای ئێران، یەزیدیەکان، پەرگ و پێشەیان).

۱۵۱. کورد و نیشتمان‌کە‌یان

نووسین: عەقید عەبدولواحید

وەرگیڕانی لە فارسییەو: حەمە سەڵح حاجی مەلا

لە بلاوکراوہکانی کتێبخانە ی بەستە

۱- (گ.س.ش: ئاگرین ۱۱۸۵)، (گ.ه: میژوو ۱۶۵)

چاپ: يەكەم، چ: قەشەنگ، ش: سەلیمانى، ژس: ۳۸۸، س: ۲۰۰۰، ل: ۱۰۵،
ق: ۲۰×۱۵^۱

ناوەرۆك:

ناوەرۆك/ پېشەكى وەرگېر/ پېشەكى نووسەر/ ھەمان ناوەرۆكى كىتابى پېش
خۆى ھەيە (ژمارە ۱۵۰).^۲

۱۵۲. لور كوردە يا لورە ...؟

نووسىن: خوسرەو جاف

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: بەغدا، ژس: ؟، س: ۲۰۰۰، ل: ۲۱۵، ق: ۱۶×۲۳^۲
ناوەرۆك:

ئارى/ يەكەمىن ھەوارگە لە لورستاندا/ سەرەتاي كورد/ كورد لە نيوان ۸۵۳-
۵۵۰. پ.زدا/ كورد لە ۵۵۰ تا سەرەتاي سەردەمى ئىسلام/ ھۆزى كاسى/
چۆنىتى پېكھاتنى دەولەتى ماد/ ئاووھەواى لورستان/ پووبارەكانى لورستان/
چياكانى لورستان/ پېگا مېژووھەيىنەكانى نيوان لورستان/ ئايىن/ جوگرافىيائى
سىياسىي/ ئابوورىي لورستان/ لورستان دواى ئىسلام/ فەرمانپەرەوايى
ئەتابەكەكانى لورى بچووك ۵۷۰-۱۰۰۶ك/ زمان و پۆشنىپىرى/ لور و مۇسقىقا
و ئەدەب/ سەرچاۋەكان.^۳

۱- (ئىستىتىوت: ۳۷۴/۱۲)، (گ.ھ: مېژوو ۹۴)

۲- لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتابەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراۋە.

۳- (ئىستىتىوت: ۱۲/۱۲۳۹)، (گ.س.ش: م.ت. ۱۴۰)، (چاۋدېر: ۸۰۰/ج ۴۲۶)، (ژين: ۹۱۲.۰۰۱۴۹۱۵۹۷)

۴- لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتابەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراۋە.

۱۵۳. لە ئەفسانەووە بۆ مەزھەب- روون کردنەووەیەکی ئەفسانەى تۆفان

نووسین: ئەنوەر عەلى

چاپ: یەكەم، چ: دەریا، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۲۰۰۰، ل: ۷۳، ق: ۲۰×۱۵
ناوەرۆك:

پیشەكى / مەزھەب و پیناسەیهك / تۆفانى سۆمەرى / بابل دووبارەى
دەكاتەو / تۆفانى نووح / تۆفان و سەردەمى جاهلى و ئىسلام / بەراوردیك له
نیوان خواوهند له پۆژەللات و له خوارووی پۆژەللاتى ئاسیادا /
پەيوەندییەكانى نیوان مەزھەب و هیپنۆتیزم / هەندى بابەتى وەك:
پرسیارەكانى شەیتان / وینەى خوا له زەبووردا / دەرویشەكان له زیکردان /
مەزھەب و دەسەللات / ئایین و زانین و سەرئەنجامیك / موعجیزە و تەفسیریك /
دەرەنجام / سەرچاوەكان.^۲

۱۵۴. لە (عەممان)ووە بۆ (ئامیدی) - گەشتیك به كوردستانی باشووردا^۳

نووسین: عەلى سیدۆ ئەلگورانى

وەرگێرانی له عەرەبییەووە: تالیب بەرزنجی

چاپ: یەكەم، چ: ؟، ش: سالیمانى، ژس: ۴۴۵، س: ۲۰۰۰، ل: ۳۲۴،
ق: ۲۱×۱۵^۴

۱- (گ.س: ۱۰۰ / ۸۳)

۲- لەسەر بەرگی دواو، ناوی كتیبهكه به زمانى ئینگلیزى نووسراو.

۳- به پێی لیستی چاپکراوهكانیان ده بێ چاپکراوی (دهزگای چاپ و پهخشى سەردەم) بێت، بهلام
ئاماژەى پێ نهکراوه؟

۴- (وشه: ۷۱ / ۹۵۶.۳۲۲)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۰۰ و ۲۵۵)

ناوهرۆك:

پيپرست / سهره تايهك: د. پره شيد قهره داغي / پيشه كيي وهرگيپر / پيشه كيي نووسهر / به شى يه كه م: كورته ميژوويهك له باره ي عه مانه وه / شوينه واره كوڤنه كان / عه مانى ئه مپو (نه خشه يه كى به راوردكارى زمانه كانى ئارى و شهركه سى) / ده رچوون له عه مان / سه رنجيكي ديمه شق: ميژووى كاتى ئيسلامى / گهره كه كانى ديمه شق / ويژه وانى و زانست له دوخى ئيسلامه تيدا / به شى دووه م: ديمه شق / به غداد / كورته يهك له ميژووى به غداد / به شى سييه م: به غداد - سليمانى / باسيكى پاريزگاي ديا له (به عقوبه) / كورده كانى ديا له / كهركوك / باسيكى سليمانى / قه زاي شارباژيپر / به شى چواره م: جاف / هه ورامان / قه زاكانى پاريزگاي سليمانى / هوژى جاف و سياسه تى توركان له هه ورامان / به شى پينجه م: شاره زوور / شاره زوور و دانيشتوانى / شه پى نيوان فارس و تورك / سوورخاب و عوسمان پاشا / شاره زوور له سه ده ي حه قده يه مدا و بابانه كان سه رچاوه ي بابانه كان و شيوه ي په يوه ندييان له گه ل پشده ر و خيزانى سوواندا / به كره گ و په ره سه ندى ميرنشيني بابان / داگير كردنى عيراق دووباره له لايه ن فارسه كانه وه / هه لويسى به كره سووباشى (والى به غداد) به رامبه ر به ده ولته تى عوسمانى / هه لويسى كورده كان له و پرووه وه له سالى ۱۹۳۶د / دامه زراندى سليمان پاشا به والى به غداد / حه سه ن پاشا والى به غداد له ۱۷۱۵-۱۷۱۷ / به شى شه شه م: كورد و شه په كانى نيوان فارس و تورك / شه پى يه كه ميان تورك و ئه فغانيه كان / هيرشى ئه فغانيه كان و كارتى كردنى له ئاستانه دا / نادرشا و گه ماروگيى به غداد / زيانى نادرشا (ته هماسب قولى) / هه لويسى كورد له م شه پانه دا / ئه بو له يلا (ئه بو ليلى) و كوردان / به شى حه وته م: بابان و ئيران / كورده وه كانى كه ريم خان / مه رگى ئه بو له يلا / په يمان شكاندى بابان / شه پى فارس و تورك / ئيبراهيم پاشا / عه بدولپه حمان پاشا / شاره زوور و بابان / هه لويسى بابان به رامبه ر به توركان و ئيران / عه بدولپه حمان پاشاى سه عيد پاشا و بابانه كان / داوود ئه فه ندى و مه حمود پاشاى بابان / سليمان پاشاى بابان / داگير كردنى

سليمانى / كورته ميژوويه كى بابانه كان / به شى هه شته م: سليمانى له دواى
بابانه كان / شوپشى كورد له كوردستانى باشووردا / شه ره كانى يه كه م
جاريان / هيژى فريا (قوه ئه مداد) / شه پى بازيان / هوئى شوپشى كوردان /
دهستوورى زمانه كانى ناوخو / به شى نويه م: سليمانى - هه وليئر / ميژووى
هه وليئر / پاريزگاي هه وليئر / شه قلاوه / رواندز / تاڭگه ي بيخال / ميرنشيني
سوران / مير محه ممدى مه زن / كوئايى بادينان و كشانى به ره و زىي مه زن /
دوخي كزبوونى / به شى ده يه م: كوئىسنجه ق / بازاره كه ي / هاوينه هه وارى ئاوى
چناروك / به ناوبانگترين گوندى كوئيه / سماقولى (گولى) چه لى نازهنين / هيئران /
خوران / ته قته ق / رانيه / خدران / سه نكه سه ر / سه ركه پكان / وتاريك له باره ي
كوئيه وه خوئندرايه وه / به شى يازده يه م: هه وليئر - مووسل / ده زگانى ميرى
له مووسلدا / به شى دوازده يه م: مووسل / دهوك / عه ماديه (ئاميدى) / به شى
سيارده يه م: زييار / عه قره / ئاكرى / زاخو / شوپشه كانى بارزان / ميرنشيني
بادينان له ئاميدى / به شى چوارده يه م: گه رانه وه بو عه مان / يه زيدى و كتىبه
پيروزه كانيان / كورته ميژوويه كه له باره يانه وه له دوخي ئيسلامدا / ميژووى
ته دمور / به شى يازده يه م: چوونه ناو كوردستانى پوژه لاتته وه / ناوجهرگه ي
كوردستانى باشوور / به شى شانزده يه م: له زيوه بو ورمى / گولى ورمى و
شاره كه ي / به شى حه قده يه م: ديلمان / ئارارات / شيوه ي پووداويك له ديدى
بينه ريكه وه / باسى ئارارات / ميژووى سنوورى نيوان ئيران و توركييا / هه ر له
سه ده ي شانزده يه م وه هه تاكو سالى ۱۹۱۴ / به شى هه ژده يه م: كوردان /
ولاتيان / ميژوو و نه ريتيان / ره وشتيان / كوردستان / كوردستانى سووريا / قه زا
كورد هه وارييه كانى سوورياى باكوور / پاريزگاي جه زيره و قه زاكانى / ژماره ي
كوردان له وي / پاريزگاي ئه سكه نده روونه / كوردان كين؟ / گوټو / كاسو / لولو /
ميدديه كان / كوردان له دوخي ئيسلامدا / دهوله ته كانى كورد / دهوله تى
ده يسه م و به نى موسافير / دهوله تى حه سنه وي / دهوله تى دوستك يان به نى
مه روان / دهوله تى قه ره باخ و دولى ئاراس / دهوله تى ئه يبووبى / دهوله تى
فه زله وييه كان / زيانى كومه لايه تى / چينه كان / شيوه ي ره گه زايله تى

ئەتنۆگرافى / ئافره تانى كورد / ئايين و بيروباوهر / كۆمه له پاميارىيه كان / زمان
و پيژە و پۆژنامەوانى / نه خشه يهك بو به راوردكارى زمان له گه ل ئينگليزدا /
ويژه و ويژه وانان و پهرتوك و وهرگيپرانىان / سهراوه كان.^۱

۱۵۵. ناودارانى كورد له "قاموس الأعلام" دا

نووسين: شه مسه ددين سامى
وهرگيپرانى له توركييه وه و ئاماده كردن: جهليل محهممه د شهريف
پيداچووونه وهى: جهميل پۆژبه يانى
چاپ: يه كه م، چ: عه بدولوه هاب، ش: كه ركوك، ژس: ۴۹۱، س: ۲۰۰۰،
ل: ۱۰۹، ق: ۲۱×۱۵^۲
ناوه رۆك:

پيشه كيه كى بى ناونيشان (تييدا هاتووه كه ئەم فەرهنگه له ۶ بهرگ پيک
هاتووه و ۴۸۰۰ لاپه ريه و له نيوان ۱۸۸۹-۱۸۹۸ چاپ بووه ... دواى
ئوهى هه مووى به سهرکردوو ته وه، ناوى ئەو ناوداره كوردانهى ده رهيناو
كه له هه ر ۶ بهرگه كه دا بوون كه به پيى بهرگه كانيش ناوه كانى جيا
کردوو ته وه) / پيناسه يه كى كتيبه كه به زمانى عه ره بى.^۳

۱- له سهر بهرگى دواوه، ويته و كورته يهك له ژياننامهى نووسه ر دانراوه و ناوى كتيبه كه به زمانى
ئينگليزى نووسراوه.

۲- (گ.س: ؟)، (وشه: ۹۱۵۹۷.۹۲۵ / ش ۲۴۵)

۳- له سهر بهرگى دواوه، ناوى كتيبه كه به زمانى عه ره بى نووسراوه.

۱۵۶. نه ژادی كورد

نووسين: محهمه د عه بدوللا عومه ر
وه رگيراني له عه ره بيه وه: ئوميد كامل
له بلاوكراوه كاني يه كيتي قوتابيانى كوردستان
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۸، س: ۲۰۰۰، ل: ۶۴، ق: ۱۴×۱۹
ناوه روك:

په يقي وه رگير/ نه ژادی كورد/ باگراوندى ميژوويي/ ولاتى كورد/ له نيوان
هيندوئورويي و ئاريدا/ نه ژاده سهره تاييه كاني كورد/ نه فسانه كاني له مه پ كورد/
نه ژادی كورد له ريگاي ناولينان/ نه ژادی به پي نه ته وه/ نه ژادی له ريگاي
زمانه وه/ ته مه ني زه مه ني زمانى كوردى/ ده وله مه ندى زمانه وانى له زمانى
كورديدا/ نه ژادی كورد به پي نه نترؤبولوژيا/ پوخته ي باب ته كه/ په راويژه كان.

۱۵۷. نه ژادی كورد- ره وتى ميژوويي دروستبوونى ميلله تى كورد

نووسين: ئو. ل. قليچي قسكى
وه رگيراني له پووسيه وه: د. ره شاد ميران
له بلاوكراوه كاني ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وه ي موكريانى
چاپ: دووهم، چ: خه بات، ش: دهوك، ژس: ۲۶۹، س: ۲۰۰۰، ل: ۳۶۸،
ق: ۱۶×۲۳
ناوه روك:

هه مان ناوه روكى چاپى يه كه مى هه يه، پروانه كتيبي ژماره ۸۳.

۱- (گ.ه: ميژوويي ۸۸)

۲- (ئسنيتيوت: ۱۲/۱۲۱۲)، (گ.ه: ميژو ۶۴۲)

۱۵۸. نەورۆز- فەكولین

نووسین: بەحرى پەشىد دەرویش

چاپ: يەكەم، چ: ك - شەرىعەت، ش: دەۆك، ژس: ۳۹۷، س: ۲۷۰۰ (۲۰۰۰)،
ل: ۹۳، ق: ۲۰×۱۵

ناوەرۆك:

ناقەرۆك / بەراھى / ھەندى بەتى ۋەك: فیردەوسى و داستانا ئەفسانەيا
نەورۆزى / نەورۆز ژ چەژنىن ئاريايە / ئەفسانەيا نەورۆزى ل دویف بېردوزین
شروڤەکرنا دیرۆكى / ئەژدەھاك (زوحاک) كىيە؟ / نەورۆز بەرى موسلمانتيى /
نەورۆز سەردەمى ساسانیا / نەورۆز ل سەردەمى خەلیفەيىن راشدين /
سەردەما ئومەويا - عەباسیا / ئاگر و نەورۆز / ئاگر و ئاقیستا / گرنگیا
نەورۆزى / نەورۆز جەژنا پەسەنا كوردایە / دیمایى / ژیدەر.^۲

۱۵۹. بیری ئاینی كۆن لە میزۆپۆتامیادا

نووسین: د.تەقى دەباغ

ۋەرگىرانی: یاسین عومەر

لە بلاوكراوەكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ: سەردەم، ش: سلیمانی، ژس: ۳۶۱، س: ۲۰۰۱، ل: ۱۰۷،
ق: ۱۸×۱۱^۲

۱- (گ.س: ۳۰۰ / ۴۱۸)

۲- لەسەر بەرگی دواو، وینەيەكى نووسەر و كورتەيەك لە ژياننامەكەى دانراو.

۳- (گ.س: ۱۹۹ / ۲۰۰)، (۱۹۹ / ۲۰۰)، (۲۲۳ / ۲۰۱)، (گ.س.ش: ف.أ. ۴۸۶)

ناوهرۆك:

وتەپەكى پېويست: وەرگېر/ پېشەكى/ بېرى ئايىنى كۆن لە مېزۆپۆتاميا/
خواوەندى مەزن/ ئانو/ ئنليل/ ئانكى/ ئانا/ ئوتو/ ئينانا/ خواوەندەكانى تر/
ئەفراندىن/ پەرستگەكان/ كاهينهكان/ جەژنەكان/ جيهانى ژيروهه/ ئايىنى
حەزەرى/ پەراويزەكان.

١٦٠. پەيامى ھەورامان

نووسين: ھادى رەشىد بەھمەنى

چاپ: يەكەم، چ: ژين، ش: ھەولير، ژس: ٣٦، س: ٢٠٠١، ل: ٤٦٤،
ق: ١٦×٢٢

ناوهرۆك:

كورد: پەوپيكردىنى - سەرەداوى ميژوويى/ كوردستان: سنوورى -
دابەشكردىنى/ گۆران و ھەورامان: ميژوويى جوگرافياى - زمانى/ ئەردەلان و
بابان: سەرەتا - سەجەرە - سنوور/ دين: زەردەشت - يارسان - ئيسلام.^٢

١٦١. پەيوەندىت عىراقى و ئىرانى - خويندەك د ديبلوماسيه تا كونگرادا-

كونگرى ئەرزەروم ١٨٤٣-١٨٤٤

نووسين: د. عەبدولعەزىز سلیمان نوار

وەرگېران ژەرەبى: مەسوم ئەنوەر مایى

لە بلاوكرادهكانى دەزگای چاپ و بلاوكردنهوهى موكرىانى

چاپ: يەكەم، چ: خەبات، ش: ھۆك، ژس: ٥٥٩، س: ٢٠٠١، ل: ١٣٦،
ق: ١٦×٢٣

١- (ئىستىتوت: ١٥/ب/٤)، (گ.ھ: ميژوو ٦٧٦)

٢- لەسەر بەرگى دواوه، ناوى كتيبهكه به زمانى ئىنگليزى نووسراوه.

ناوهرۆك:

ناقه رۆك / پيشگوتنا وهرگيرى / پيشهكى / برا ئىكى: ناقدچون / برا دوى: كيشه يا تاگريا هوزيت (كه عب) و (محه ممره) خوينده كا رهييت جوگرافى و ميژوويى / برا سىي: ئاريشيت سنوورئ ناخين و باكوور / برا چارى: ئاريشيت كومه لايه تي / برا پينجى: په يوه ندييت فارسى و ئوسمانيا ل كونگرئ ئه رزه رومئ / برا شه شى: ديبلوماسيه تا هيژئ و كونگرئ ئه رزه روم ۱۸۴۳-۱۸۴۴ / پاشكو.

۱۶۲. چەند وتارىكى كوردناسى ۲

نووسين: كومه لئك نووسه رى رووسى

وه رگيرانى له رووسيه وه و پيشهكى: ئه نوهر قادر محه ممه د

له بلاوكراره كانى بنكه ي چاپه مه نى پوژ

چاپ: يه كه م، چ: ؟، ش: سويد، ژس: ؟، س: ۲۰۰۱، ل: ۲۴۴، ق: ۲۱×۱۴

ناوهرۆك:

پيشهكى وهرگير / ده رباره ي يه كه مين كوئفرانسى كوردناسى سوقيه تي سالى

۱۹۳۴ له ئيريقان: ئو. ل. فيلچيئسكى / ئه ده بى كوردى سه ده ي حه قده يه م:

م. ب. پوئدينكو / مه لاي جزيرى، ژيان و به ره مه ي: كه ريمى ئه ييويى و

ئى. ئا. سميرنوفا / ده رباره ي پيكه اتنى ديالىكته كانى زمانى كوردى: زارى

ئوسپ / كوردستان له ديد و بوچوونى شه ره فخانى بدليسييه وه:

ئى. بى. قاسيليئقا / پيشهكى وهرگيرانه رووسيه كه: ئى. بى. قاسيليئقا / پيرست.

۱- ژماره ي سپاردنى نيه و كوئدى ۱۰-۴-۸۹۱۵-۹۱-ISBN: وهرگرتوه.

۲- (ژين: ۰۷۰۰۴)

۱۶۲. چيانشينانى زاگرۆس

نووسين: ھورمز بيگلەرى^۱

وھرگيرانى لە فارسييە ۋە: ھەمەي ھەمە سەعيد

پیداچوونە ۋە پيشەكى و پەراويزکردن: كەيوان ئازاد ئەنوەر

لە بلاوكراوەكانى بەرپۆه بەرايەتى گشتى چاپ و بلاوكرادنە ۋە

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سەليمانى، ژس: ۴۰۷، س: ۲۰۱، ل: ۳۰۰،

ق: ۱۹×۲۵

ناوھرۆك:

پيرست/ پيشەكى: كەيوان ئازاد ئەنوەر/ پيشەكى: دكتور عەينوللا خەللىلى/
پيشەكى نووسين: ھورمزى بيگلەرى/ چياكانى زاگرۆس/ زاگرۆس لە چاخە
بەردىنەكاندا/ ليكۆلئىنە ۋە يەك سەبارەت بە يەكەمىن ھۆزى نيشتەجى بووى
لاپالى چياكان و دەشتەكانى زاگرۆس/ لۆلۆبىيەكان/ سەرچاۋەكانى ئەكەدى/
گۆتبيەكان/ ليكۆلئىنە ۋە يەك لەسەر گۆتبيەكان لە ھەزارەي سىيەمى پيش
زايىن/ كاريگەرى شەكستى گۆتبيەكان/ سىيەمىن پاشايانى ئوور/ ھەمازى
كۆنترىن ناوى خۆرئاۋاي ئيران لە مېژووى سۆمەرييەكاندا/ كاشيەكان/
دواھەمىن شوينەۋارى دۆزراۋەي كاشيەكان/ دۆزراۋەيەكى كاشيەكان لە
گۆرپىكى پيش مېژوودا/ نائىرييەكان/ كاردۆخىيەكان/ سووبارى/ ئىلام/
دەۋلەتى ئاشوور/ پووداۋەكانى سالانى ۱۵۰۰-۱۳۰۰ پ.ز/ گەران بەدۋاي
شوينەۋار و بەلگەنامەكانى ئاشوورىيەكان/ پياچوونە ۋە يەكەكى كورت بە
مېژووى ئاشوورىيەكاندا/ ھەلگەنراۋە ئاشوورىيەكان/ ئاشوور پانىپال و ئىلام/
سەنخارىب و ئىلام/ ھەلسوكەوتى ئاشوورىيەكان لەگەل خەلكانى سەردەمى
خۆيان/ چۆنئىتى كۆچكردنى ئاريايىيەكان بۆ خاكى ئيران/ كاريگەرى
شارستانىيەتى ئيران لەسەر ميسوپوتاميا/ رەۋشنى نووسىنى تابلۆ گلئىنەكان

۱- نە لەسەر بەرگ و نە لە ناسنامەكەشيدا ناوى نووسەر نەھاتوۋە، بەپىي پيشەكەيەكەي دانراۋە.

۲- (ئىستىتوت: ۳۰/۱۲)، (ژين: ۹۳۵ يان ۵۱۰۶)

له لای سۆمەرییەکان / ئایین لای سۆمەرییەکان / پیشەسازی سۆمەرییەکان /
 دروستبوونی مرۆڤ له گۆل / تۆفانی نوح / دادوهری له سەر گۆشەیه کی میژووی
 نه ته وهی ئاشوورییەکان / سەرەتای کۆچی هندو ئوروپاییەکان و یەکه مین
 پووبه پووبوونه وه له چیاکانی زاگروس / ئۆلۆسونۆ / فه رمانپه وای نویی ئیلام /
 یه که مین ژیرخانی سیاسی یه کیتی ماد / کۆچی دوایی تالنتای فه رمانپه وای
 (ئالی پی) کرماشان له سالی ۷۰۸ پ.ز / قۆنای نویی ماده کان له میژووی
 کۆندا / به شی پینجه م له کتیبی ئەشعیا پیغه مبه ر / کیمیرییه کان و
 سکيسه کان / داستانی هیرۆدۆت / هوشتریته یان کی ئاکسار / ماده کان /
 کۆتایی هاتنی ئاشوورییه کان / تاییه تمه ندییه کان ی ره گزی ماد / په روه رده و
 فیروون لای ماده کان / زمانی مادی / ئەده بیاتی ماده کان / پیکهاته ی چه کی
 ماده کان / مامۆستایانی مه شقی سکيسی / نویبوونه وه ی په روه رده ی ماده کان
 له سه رده می پارسییه کاند / هونه ر و شوینه واری هونه ری له سه رده می
 کۆندا / شارستانییه ته سه ره تاییه کان / چاوخشان دنیك به میژووی پیشه سازی
 ئیراندا / پوخته یه ک له فه ره نگیه کان ی پیش میژوو / سه رزه وی ماده کان له
 سه رده می چاخ ی به ردیندا / کۆمه لگای چاخ ی به ردین و مسی سه رزه وی ماد /
 گردی هه سار له نزیك داموغان / گرده گیانی نزیك نه هاوه ند / گردی سیاله ک
 له نزیك کاشان / هه لکه نراوه کان ی شووش / گۆی ته په (گردی گۆ) /
 پیاچوونه وه یه ک به میژووی ماددا له سه رده می چاخ ی به ردین و مسدا / گردی
 چیا خه زینه / پیشه سازی و دانیشتوانی گه نج دهره / گردی گۆ (گۆدین ته په) /
 هونه ر و پیشه سازی ماده کان / شارستانییه تی ماده کان / سه رزه وی ماد به پیی
 به لگهی گه رانه وه ی کتیبی عه هدی عه تیق - ته ورات / پیشه سازی و هونه ر له
 ئیرانی کۆندا / هونه ره کان ی لورستان / په روه رده کردنی سوپا / هیزی دهریایی
 له سه رده می هه خامه نشینه کاند / مه له وانان و دهریاداران / پارسه کان /
 هه لوان یان کالج کامیان پایته ختی ده ولته تی ئاشووری بووه ؟ / پیرسی
 سه رچاوه کان / سوپاس و پیزانین .

١٦٤. ژياننامه‌ی میژوونووسانی کورد- بهرگی یه‌که‌م

ئاماده‌کردن: عوسمان سه‌ید قادر

له‌سه‌ر ئه‌رکی پیکخواوی (Helpage International) چاپ کراوه

چاپ: یه‌که‌م، چ: به‌درخان، ش: سلیمانی، ژس: ٨٨، س: ٢٠٠١، ل: ٢٧٦،

ق: ١٦×٢٢^١

ناوه‌رۆک:

پیشه‌کی: نووسەر/وته‌یه‌ک: که‌ریم زه‌ند/ئه‌بو‌به‌ره‌کات ئه‌لموباره‌ک ناسراو به
ئه‌ریلی/ئه‌بو‌حه‌سه‌ن عیزه‌دینی کوپری عه‌لی ناسراو به ئیبن ئه‌سیر/ئه‌حمه‌د
کوپری داود/ئه‌نوه‌ر مائی/ئیحسان نووری به‌تلیسی/ئه‌حمه‌د ته‌قی/ئه‌حمه‌د
خواجا/ئین خه‌له‌کان/جه‌لال ئه‌مین به‌گ/جه‌لاده‌ت به‌درخان/جه‌میل
پۆزبه‌یانی/حسین حوزنی موکریانی/حسین نازم/حه‌سه‌ن مه‌حمود حه‌مه
که‌ریم/د.که‌مال مه‌زه‌هر ئه‌حمه‌د/که‌ریم زه‌ند/مه‌مه‌د ئه‌مین زه‌کی به‌گ/مه‌لا
مه‌حمودی بایه‌زیدی/مه‌مه‌د مه‌ردۆخی کوردستانی/مه‌حمود مه‌لا عزه‌ت/
مه‌مه‌د عه‌لی عه‌ونی/نه‌وشیروان مسته‌فا ئه‌مین/عه‌بدولرّه‌زاق به‌گی دونبولی/
عه‌لا ئه‌دین سوچادی/عه‌لی سه‌یده گۆرانی/مامۆستا سالح قه‌فتان/مامۆستا
ره‌فیع حیلمی/شه‌ره‌فخانی به‌تلیسی/شه‌فیه‌قه‌ عه‌لی (له‌یلان)/تۆفیع وه‌هبی
به‌گ/ژياننامه‌ی نووسەر/وته‌یه‌کی مامۆستا حه‌سه‌ن عه‌بدولکه‌ریم/ناوه‌رۆک.^٢

١٦٥. ده‌رسیم له‌ میژووی کوردستاندا

نووسین: د.نووری ده‌رسیمی

وه‌رگی‌رانی له‌ تورکییه‌وه: د.ئه‌حمه‌د فه‌تاح دزه‌یی

له‌ بلۆکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و بلۆکردنه‌وه‌ی موکریانی

١- (ژین: ٩٢٨.٩١٥٩٧/ب ٢٧٩)

٢- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتێبه‌که به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

چاپ: يەكەم، چ: و- پەرۋەردە، ش: ھەولېر، ژس: ۴۲، س: ۲۰۰۱، ل: ۳۶۷،
ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوەرۆك:

پېرست/ چۆن ئەو كىتەبەم دەستكەوت؟/ پېشەكى نووسەر/ دەرسىم
(دېرسىم)/ دام و دەزگای ئىدارەى تورك له دەرسىم/ جەژنەكان/ مافى
ئافرەت و خىزان/ شايى (گۆفەند)/ خواردن و چىشت/ دەقەرى مەلاتيا/
دەقەرى سيواس/ دەقەرى ئەرزىنجان/ ناوچەى رەفاهىيە/ بئەچە و ئەسلى
دەرسىميان/ كارەساتى دەرويش پاشا/ بانگەوازيك بو لاوان/ تۆلە/ لەگەل
چەند وئەنەيەكى رەش و سېي.

۱۶۶. سەلاھەدىن ئەيىوبى ئەرمەنى نىيە زەرزارى و رەۋەندى (دوئينى ھەولېرە

نووسىن: عەبدولخالق سەرسام

له بىلاوكراۋەكانى بزاقى رۆشنىبىرى نوئىخواز

چاپ: يەكەم، چ: ھاوسەر، ش: ھەولېر، ژس: ۱۵۶، س: ۲۰۰۱، ل: ۱۱۲،
ق: ۲۱×۱۵^۲

ناوەرۆك:

ناوەرۆك/ پېشەكى/ ھەندى ناۋنىشانى ۋەك: بو ئىستا و ئايندەى كە دەبىتە
مىژوو/ سەلاھەدىن ئەيىوبى ئەرمەنى نىيە زەرزارى و رەۋەندى (دوئينى)
ھەولېرە/ گۆرستانەكان/ (دوئينى) و (دبىل)/ سەلاھەدىن ھۆزەبانى زەرزارى
رەۋەند و مىژۋى ھەولېر/ قازى و مەلىكەكانى دەۋلەتى ئەيىوبى كوردى
ھەمويان كوردن/ پەيوەندى نيوان مەلىكەكانى ئەيىوبى و ھەولېر ھەمىشە
نەچىرايوو/ دۆزىنەۋەى گوند و مەزارى باپىرى ئىبن خەلكانى زەرزارى

۱- (ئىستىتىوت: ۷۹/۱۲)، (گ.ھ: مىژوو ۵۳)

۲- (گ.س: ۳۵۵/۹۰۰)، (۷شە: ۹۲۲.۱۹۱۵۹۷/س ۲۴۲)، (گ.ھ: كەسايەتى ۳۱۹ و ۳۲۰)

په وه نند و بڼه ماله كه ي / ئيښ خه له كان كيڼه ؟ / زانياربييه مه يدانيه كان /
پاشكو / بلاوكراوه كانى بزاښ.^۱

۱۶۷. فرمانپه وايى قوچى زيږين - له سولتان سليمانى قانونييه وه تا

نه تاتورك

نووسين: نويل باربه ر

وه رگيږانى له فارسبييه وه: ريبوار كه ريم وه لى

له بلاوكراوه كانى ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وه ي موكريانى

چاپ: يه كه م، چ: و - په روه رده، ش: هه وليږ، ژس: ۳، س: ۲۰۰۱، ل: ۳۰۲،

ق: ۱۷×۲۳^۲

ناوه روك:

پيرست / پيشه كي / به شى يه كه م: به ره و دارمان / كوڅكى سولتان / درزه

مه ترسيداره كان / فرمانپه وايى ثافره تانى حه ره مسه را / سالانى قه فه س /

فرمانپه وايى وه زيږان / به شى دووه م: پياوه نه خوڅشه كه ي نه وروپا / سولتانى

فره نسايى / به ره و كه ريمه شپته كه ي كوڅكى ډولمه باخچه / شارى

پيلانگيږي / ئابلوقه ي پلونا / كوشتنى نيشتمانپه روه ريڅ / سه ربازي نه به رد و

سولتانى مه لعوون / به شى سييه م: ديكتاتور ه نوييه كان / سيپانه ي ناپيروز /

ياخى / ئاگر كه وتنه وه كه ي نه زمير / ديكتاتور / كوټايى خه ونه كه /

به لگه نامه كان / ويڼه كان.^۳

۱- له سه ر به رگي دواوه، ويڼه يه و كورته يه كه له ژياننامه ي نووسه ر دانراوه.

۲- (وشه: ۹۵۳.۰۳ / ۲۲۲)، (چاودير: ۹۰۰ / ۲۲۲)، (گ.ه: ميژوو ۶۵۰)

۳- له سه ر به رگي دواوه، ناوى كتيبته كه به زمانى ئينگليزي نووسراوه.

۱۶۸. كاركۆك له ميژوودا

نووسين: عەبدوللآ عەبدولكەريم مارق بەرزنجى
چاپ: يەكەم، چ: خۆيبوون، ش: دانيمارك، ژس: ؟، س: ۲۰۰۱، ل: ۲۶۲،
ق: ۲۰×۱۵^۲

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پيشهكى / بەشى يەكەم: كاركۆك پيش زايين / كاركۆك له چەرخى
بەردين / لەسەردەمى ميژوودا / گۆتى / ھۆرى / ميدى / بەشى دووھەم: دەرەوھى
شارى كاركۆك / سنوور و دانىشتوان له پەنجاكاندا / شارى چەمچەمال / شارى
دووژ / شارى كفرى / دانىشتوانى ناوچەكە / تورك / عەرەب / كورد / چينەكانى
كۆمەل / سامانى ناوچەكە / بەشى سييهەم: شارى كاركۆك / بەرى قەلا / بەرى
قۆريە / شوينە گشتييهەكانى شارى كاركۆك / بەشى چوارەم: بازار و بازركانى
له شارى كاركۆك / بەشى پينجەم: دامودەزگاكانى دەولەت له كاركۆك.^۳

۱۶۹. كورتيهەك له جوگرافيا و ميژووى قەرەداخ

نووسين: عەلا ئ نوورى بابا عەلى

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۲۱۵، س: ۲۰۰۱، ل: ۲۶، ق: ۳۰×۲۱^۴
ناوەرۆك:

له يەكەم لاپەرەدا ئەم ۳ ناوئيشانە نووسراوھ: ميژووى قەرەداخ له چەند
ھەزار سال لەمەوبەر تا ئەم سەردەمە / قۆپى قەرەداخ و دەرەبەندەكان /
زانايان و ناودارانى قەرەداخ... سەرەتا / قەرەداخ / زنجيرەى كيۆهەكانى
قەرەداخ / ناودارانى گوندى قازانقايە / چەند گونديكى ديكە / بنەمالەى

۱- ژمارەى سپاردنى نيبە و كۆدى ۶-۵-۷۰۰۹۸۸ ۸۷ ISBN: ۸۷ ۹۸۸۰۷۰-۵-۶ وەرگرتووه.

۲- (گ.س.ش: م.ت ۱۱۹)، (گ.ھ: ميژوو ۶۵۲)

۳- لەسەر بەرگى دواوھ، ويئەيەكى نووسەر دانراوھ و كورتيهەك لەبارەى كتيپەكە نووسراوھ.

۴- (گ.س: ۹۰۰ / ۳۶۴)

شيخانى مەردۆخى... پەراۋىزەكان / سەرچاۋەكان / نووسەر لە چەند دېرېكدا
(لەگەل ناوى بەرھەمەكانى).

۱۷۰. كوردستان لە مېژووودا- چاخە كۆنەكان (۱۰ ھەزار سالى پ.ز. - ۴۰۰ى

زايين) - بەشى يەكەم

نووسين: خەسرۆ گۆران

وەرگيرانى لە عەرەبىيەو: ئاسۆ كەريم

لە بلاوكراۋەكانى دەزگای چاپ و بلاوكردنەوہى موكرىيانى

چاپ: يەكەم، چ: و- رۆشنبىرى، ش: ھەولير، ژس: ۱۳۷، س: ۲۰۰۱،

ل: ۲۱۶، ق: ۱۶×۲۳

ناوەرۆك:

پېرست / لە جياتى پيشەكى: وەرگير / ۰ - ۱۰۰۰ پ.ز. / ۱۰۰۰ - ۵۰۰۰ پ.ز. / ۵۰۰۰ -

۲۰۰۰ پ.ز. / ۲۰۰۰ - ۱۵۰۰ پ.ز. / ۱۵۰۰ - ۱۰۰۰ پ.ز. / ۱۰۰۰ - ۵۰۰ پ.ز. / ۵۰۰ - ۰ پ.ز.

۱۰۰۰ - ۸۰۰ پ.ز. / ۸۰۰ - ۷۰۰ پ.ز. / ۷۰۰ - ۶۰۰ پ.ز. / ۶۰۰ - ۵۰۰ پ.ز. / ۵۰۰ - ۰ پ.ز.

۴۰۰ - ۳۰۰ پ.ز. / ۳۰۰ - ۲۰۰ پ.ز. / ۲۰۰ - ۱۰۰ پ.ز. / ۱۰۰ - ۰ پ.ز. / ۰ - ۳۰۰ پ.ز.

۳۰۰ - ۴۰۰ ز / پەراۋىزەكان / پاشكۆ / سەرچاۋەكان.

۱- (گ.س.؟)، (وشە: ۹۳۵/گ ۲۲۲)، (گ.س.ش: ئاگرين ۱۱۷۶)، (گ.ه: مېژوو ۶۵)

۱۷۱. کوردستان و کیشی سنووری عوسمانی- فارسی ۱۶۳۹-۱۸۴۷

نووسین: د. نه جاتی عه بدوللا

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وهی موکریانی

چاپ: یه که م، چ: و- په روه رده، ش: هه ولیر، ژس: ۳۷، س: ۲۰۰۱، ل: ۲۰۴،

ق: ۱۹×۱۴

ناوه رۆک:

به رای: پروفیسور Francis Demier / پیرست / به ندی یه که م: پیشگۆتن /
ده روزه یه کی میتۆدۆلۆژی / له سنووری سرووشتییه وه بۆ سنووری
ده سترکد / هه شارگه یه که له میژوونوسی کورد / به ندی دووه م: عوسمانی و
سه فه وی- فروانخوازی و پیکداهه لپژان / له دایکبوونی دوو بلۆکی دژ به یه که /
جه نگی چالدیران- هاویشتی کورد و عوسمانی / له په یماننامه ی
ئه ماسییه وه- ۱۵۵۵ تا په یماننامه ی سه راو ۱۶۱۸ / په یماننامه ی زه هاو
۱۶۳۹- یه که م دابه شبوونی ئوفیسالی (په سمی) کوردستان / به ندی سییه م:
ململانیه عوسمانی- فارسی له سه ر کوردستان له سه ده ی هه ژده یه مدا /
ئیمپراتۆریای فارس له سه رده می داگیرکردنی ئه فغاندا- کورد و ئه فغان /
کوردستان له نیوان ململانیه نادرشا و عوسمانیدا / له په یماننامه ی
هه مه دانه وه ۱۷۲۷ تا په یماننامه ی کوردان ۱۷۴۶ / له ئازادیی نسبییه وه بۆ
پاشکویایه تی / به ندی چواره م: جیۆپۆلیتیکی پرسی کورد له نیوه ی سه ده ی
نۆزده یه مدا / ئینگلیز- پروس و فرهنسی: ململانیه له سه ر پۆژه لات / کورد:
خولانه وه له ناو بازنه یه کی بۆشدا / په یماننامه ی یه که می ئه رزه رۆم ۱۸۲۳:
رینگه یه کی بنه ست / کوردستان له نیوان هه ردوو په یماننامه ی ئه رزه رۆمدا /
په یماننامه ی دووه می ئه رزه رۆم ۱۸۴۷: پاییزی کورد / کۆبه ند: روانین و
مه سه له / په راویزه کان / بیلۆگرافی / پاشکۆ / پیرستی ناو و شوین.

۱- (سه نته ر: ژ ۱۱۴)، (گ.س.ش: ناگرین ۱۱۷۴)، (گ.ه: میژوو ۵۸)

۱۷۲. لوږ و لوږستان

نووسين: عه لي سيدو ئه لگوراني

وه رگيڙان و پيشه كي و په راويڙ: بيلال غازي كاك ئه مين

له بلاوڪراوه كاني ده زگاي چاپ و بلاوڪردنه وه ي موكرياني

چاپ: يه كه م، چ: و- په روه رده، ش: هه وليږ، ژس: ۳۹، س: ۲۰۰۱، ل: ۱۴۸،
ق: ۲۰×۱۵

ناوه روک:

پيږست/ پيشه كي: وه رگيږ/ ژيننامه ي ماموستا عه لي سيدو ئه لگوراني/ به شي

يه كه م: لوږه كان كيڼ و لوږستان چييه/ به شي دووه م: لوږستاني بچووك/

به شي سييه م: لوږستاني گه وره/ ئه و سه رچاوانه ي بو وه رگيڙاني ئه م كتيبه

سووديان لي بينراوه.

۱۷۳. ميژووي خويناوي عيراق- روداووه كان- هوڪاره كان- چاره سه ره كان

نووسين: باقر ياسين

وه رگيڙاني له عه ره بييه وه: حه مه سالح گه لالي

پيشه كي و په راويڙ: مه لا به ختيار

له بلاوڪراوه كاني مه كته بي ريڅخراوه ديموكراتييه كاني (ي.ن.ك)

چاپ: يه كه م، چ: دانان، ش: سليمني، ژس: ۵۳۳، س: ۲۰۰۱، ل: ۳۴۲،
ق: ۲۴×۱۴

۱- (ئسنسيتيوت: ۱۲/۱۲۳۸)، (وشه: ۹۵۵.۰۰۵۲/گ ۳۲۲)، (گ.س.ش: ئاگرين ۱۱۸۲)، (گ.ه: ميژو

و ۶۶۶)

۲- ئه م كتيبه ژماره ي سپاردي له سالي ۲۰۰۱ د وه رگرتووه، به لام له سالي ۲۰۰۴ د چاپ كراوه.

۳- (ژين: ئه رشيف)، (وشه: ۹۵۶.۷/ي ۲۴۴)

ناوهرۆك:

دهسه لاتی ئیسلامی و.. تالان و تاوان: مه لا بهختیار/ پێشهکی - پینج ههزار سال توندوتیژی خویناوی له عیراقد/ بهشی یه کهم: پروداوه کانی توندوتیژی و خوینرپشتن له نیوان دوو پروباردا له بهره به یانی میژوه وه ۳۰۰۰ سال پ.ز تا داگیرکردنی فارسی له سالی ۵۳۹ پ.ز/ بهشی دووه م: پروداوه کانی توندوتیژی خویناوی له عیراقد له داگیرکردنی فارسییه وه تا داگیرکردنی ئیسلامی ۵۳۹ پ.ز - ۶۳۴ ز/ بهشی سییه م: پروداوه کانی توندوتیژی خویناوی له عیراقد له سه ره تای داگیرکاری ئیسلامیه وه تا کۆتایی حوکمی ئه مه وییه کان ۶۳۴ - ۷۵۰ ز/ بهشی چواره م: توندوتیژی خویناوی له سه رده می عه باسییه کاند ۷۵۰ - ۱۲۵۸ ز/ بهشی پینجه م: پروداوه کانی توندوتیژی خویناوی له عیراقد له داگیرکردنی مه غۆله وه تا سه رده می مه مالیک ۱۲۵۸ - ۱۷۴۹ ز/ بهشی شه شه م: پروداوی توندوتیژی خویناوی له سه رده می مه مالیک له عیراقد ۱۷۴۹ - ۱۷۳۱ ز/ بهشی هه وته م: پروداوی توندوتیژی خویناوی له سه ده ی نۆزده یه مده / بهشی هه شته م: خوینرپێژی له سه ده ی بیسته مده / بهشی نۆیه م: ره نگدانه وه ی توندوتیژی خویناوی له سه ر سروشتی کۆمه لی عیراقد/ بهشی ده یه م: چاره سه ره پێشنیازکراوه کان بو کۆتایی هینان به ره وتی توندوتیژی خویناوی له عیراقد/ پیرست.

۱۷۴. میژوووی زاگروسی

نووسین: ره شید شیخ عبدالره حمان
له بلاوکراوه کانی به رپوه به رایه تی گشتی رۆشنبیری و هونه ر
چاپ: یه که م، چ: و- رۆشنبیری، ش: هه ولیتر، ژس: ۴۶۳، س: ۲۰۰۱،
ل: ۴۸۵، ق: ۱۷×۲۳

۱- (ئسنستیوت: ۸۰/۱۲)، (گ.ه: میژوو ۷۰۱ و ۷۰۲)

ناوهرۆك:

به ركۆل/ سه ره تاي ميژووي زاگرووس/ زمان و زاره/ زمان و زاري سوّمهري/
مه لبه ندي ديريئي كورد/ خه تي نووسين- داھيناني گرنكي مرۆڤ/ ده باره ي
كورد و سوپاي ئاسوور/ ده باره ي ئايين له زاگرووس/ كوردستان ئوراتو/
خيله كاني زاگرووس/ شيكردنه وه ي ميژوو/ ده وله تي ئارات و ئاسوور/ كورد و
كوردوخي/ زاگرووس/ ميژووي خاك و گه لي كورد/ ده وله تي گه وره ي ماد/
ئايين و شارستاني/ زه رده شت/ ماني/ مژدك/ كورد و ئيسلام/ كوردستان/
كوردستاني لوپ/ سكه و دراو- پاره/ ئه رده لانييه كان/ كورد ي ئه رده لان/
په يدايووني تورك- هيرشه كانيان له كوردستاندا/ بنه ماله ي نه جمه دين
ئه ييوب/ پيرست.

١٧٥. ميژووي هه ورامان

نووسين: محه ممه د ئه مين هه وراماني

له بلاوكراوه كاني ئينتيشاراتي (بلخ)

چاپ: په كه م، چ: ؟، ش: تاران، ژس: ؟^١، س: ١٣٨٠ (٢٠٠١)، ل: ١٢٥٢،

ق: ٢٤×١٨^٢

ناوهرۆك:

١- ژماره ي سپاردني نيه و كۆدي ٠-٢٦-٦٣٢٧-٩٦٤ ISBN: وه رگرتووه.

٢- (ئسنستيتيوت: ٢/١٢)، (وشه: ٩٥٦.٦٧/٣٢٢ هـ)، (گه: ميژوو ٦٦٠ و ٦٦١)

ناوهرۆكى بهرگى يه كه م (لهۆن):^۱

نوسهر له چه نددپړيكد / چه ندد سهرنجيكد / به شى يه كه م: ئاريان واچه كان /
گوتيه كان / هه ورامان له پيش ئيسلامدا / هه ورامان له سهردهمى ئيسلامدا /
قه باله كانى هه ورامان / ناوهرۆكى قه باله كانى هه ورامان / به شى دووه م:
فه رمانرهبابى لهۆن / عوسمان سان / جهنگى ته په شى شايخ سليمان / قادر سانى
غه فار بهگ / كورانى عوسمان سان و قادر سانى عومهر بهگ / نه حمهد سان /
حه مه سه عيد سان / حه مه سه عيد سان و غولامشاخان / پوسته م سان / حه مه
سالخ سان / جافر سان / كه ريم سان / حه مه نه مين سان / به شى سايه م (به گانى
لهۆن): نه فراسياو بهگ / عيزه ت بهگى كه ريم سان / قادر بهگى جافر سان /
حسيه بهگى پوسته م سان / حه مه رهزا بهگ / فه تحوللا بهگ / مه نسوور بهگ /
عيزه ت بهگى نه لى محه ممهد بهگ / نيازى بهگ / حه مه ره شيد بهگ / حه مه
ره شيد بهگ و ئاغا شپرى ئيناخى / به گانى هانه گهرمه له / به شى چوارم
(ناوداران): ئازاد هه ورامى / ميرزا ئولقادرى پاوه يى / مه لا نه حمهدى هه قه نا /
نه مين بهگى نوورياوى / ميرزا محموودى مسته وفى / جيهان ئارا / خه سته ي
خانه گايى / ئاغا عنايه ت / حه مه ره شيدى نه مينى / ئافره ت له هه وراماندا /
ميرزا شه فيعى پاوه يى / به شى پينجه م (شايخه كانى بياره و ته ويلاه): شايخ
عوسمانى ته ويلاه / شايخ عومهرى بياره / شايخ محه ممهد به هائهدين / شايخ
نه جمهدين / شايخ علائه ددين / شايخ حوسامه ددين / شايخ موعته سه م / شايخ
عوسمانى بياره / شايخ زاهيدى براى / به شى شه شه م (دييه هه ره گرنگه كانى
لهۆن و ناودارانىان): نه وسوود / نو دشه / دزاوهر / پاوه و خانه گا / ئيمام
جومعه / قازى نه نسارى / سالار جاف / ته ويلاه / ميرزا ئولقادرى ته ويلاه /

۱- له ناوهرۆكى نه م كتيبه دا، به شه كانى جيا نه كردوه ته وه، به لكو له ناوه وهى كتيبه كه دا به شه كانى
جيا كردوه ته وه؟ هه روه ها له سه ر بهرگ ته نيا (ميژووى هه ورامان) نووسراوه، له كاتيكد له ناوه وهى
كتيبه كه دا دوو بهرگه ... له بهر نه مه به پتي نه و ناوه رۆكه ي كه بوى كردوه، (ناوه رۆك) مان
نه نووسيوه ته وه، به لكو به پتي ناوه وهى كتيبه كه ناوه رۆكمان بو نووسيوه ته وه و ناوه رۆكى بهرگى
يه كه م و دووه ميشمان جيا كردوه ته وه.

محه ممه د به هادین (دانای هه ورامی) / بیاره / کاردۆخی / مه لاهه سەنی قازی /
باخه کۆن / سەرگهت (ئه فراسیاویه گ) / ئه نجام / سه رچاوه کان.

ناوه رۆکی به رگی دووهم:

پیشه کی / به شی یه که م: چی له باره ی هه ورامانه وه نووسراوه ؟ /
سه رگوزشته ی مه یانی / میژووی هه ورامان / وشه ی هه ورامان له چیه وه
هاتووه ؟ / وشه ی (سان) له چیه وه هاتووه ؟ / شیوه ی (ماچۆ) له کوپوه
هاتووه ؟ / هه ورامان له پرووی هۆزگه رییه وه / هۆزه کانی هه ورامانی تهخت /
پیرانی هه ورامانی تهخت / به شی دووهم: نه وه ی سانه کانی هه ورامان / به هه من
کییه ؟ / به هه من و حکومه تی هه ورامان / نه وه ی به هه من و حکومه تی
هه ورامان / خان ئه حمه د خانی ئه رده لانی و به هرامی میزابه گ - حکومه تی
هه ورامان / حکومه ته کانی هه ورامان پاش مردنی خان ئه حمه د خانی
ئه رده لانی / له هه ورامانی تهخت جیا ده کریتته وه / حکومه ته کانی له هۆن و
هه ورامانی تهخت / جهنگی نیوان حکومه ته کانی هه ورامان و دراوسیانیان /
جیا بوونه وه ی هه ورامانی ره زاو و که مه ره و دزلی و شامیان له هه ورامانی
تهخت / چه سه ن سان هه ورامان دابه ش ده کات / غولامشاخان و جاف و
هه ورامی / غولامشاخان له شکر ده کاته سه ر هه ورامان / له شکری فه رهاد میرزا
بۆ سه ر هه ورامان / به شی سییه م: فه رهاد میرزا هیرش ده باته سه ر هه ورامان /
دابه شکردنی هه ورامان / پازی زۆربه که چه ل / په زاو ده کری به پایته ختی
مسته فا سان / تیکچوونی مسته فا سان و بریانی / پۆسته م سانی تهخت /
عه بباسقلی سان و نه سروللا به گ / عه بباسقلی سان و مه ریوان / سه ردار
موعه ززه م هیرش ده باته سه ر هه ورامان / سه رداره په شید و هه ورامان /
په یماننامه ی ده ولته ت و هه ورامان و په نا نه دانی سه رداره په شید له
هه وراماندا / هیرش ده ولته ت بۆ سه ر په زاو / به پاهنمایی په زاوی دزلی
ده گری / چه ته له ناو هه وراماندا / چه کدار کردنه وه ی به گزاده ی هه ورامان /
محه ممه د عه لی شای درۆزن / به شی چواره م (هه ندی جهنگنامه): جهنگی
هه ورامان و سالار فاتیح / جهنگی هه ورامان و پووس / داکه وتنی گرانی له

ھەوراماندا/ بەشى پىنچەم: تەوفىق بەگى ئەحمەد سان و ھەوارى پىر
 رۆستەم/ بەدەم ھامىد بەگەو، ھەندى زانىيارى/ ھەندى زانىيارى بەدەم
 سەئىد بەگەو/ ھەندى زانىيارى بەدەم پەزا بەگەو/ زاوەرۆ و بىساران و
 ھەندى زانىيارى مەيدانى لەبارەيەو/ دراوى ھەورامان/ گاوەرۆ و پالنگان/
 پالنگان لەپووى زمانناسىيەو/ مېرزا قادرى پالنگانى/ ھەندى زانىيارى
 مەيدانى لەبارەي پالنگانەو/ شىخەکانى سەولوا/ بەشى شەشەم: ھەندى
 ھەلسوکەوت/ ھارە کپەو (ئاشى ئاوى - ئاسياو - ئاساو)/ پالا وەژانە و وردە
 ھەلسوکەوتى دىکە/ ئازەلدارى لە ھەوراماندا/ خانوو لە ھەوراماندا/ پراو لە
 ھەوراماندا/ باخ و باخات لە ھەوراماندا/ دىن لە ھەوراماندا/ ھەلسوکەوتى
 مردوو لە ھەوراماندا/ جىگای خویندەوارى لە ھەوراماندا/ پيشەسازى لە
 ھەوراماندا/ جلو بەرگ و پۆشاک لە ھەوراماندا/ سىاوچەمانە/ بەشى ھوتەم
 (ھەندى شاعىرى بەناوبانگى ھەورامان): عەبدوللا بەگى ھەورامان/ سەئىدەي
 ھەورامى يەكەم/ پەنجوورى/ مەلا وەلەو خان/ ئازادى كەلھورى/ شەمسى
 قورەيشىيى/ سەي ياقۆي مایەشتى/ شىخ يووسفى نۆسمە/ شىخ
 شەھابەددىن/ فەخرەولەما/ زەبوونىيى/ مەولانا خالىد/ مەلا قاسمى
 پاىگەلانىيى/ مەلا نۆشاي گولباخى/ شىخ عەبدوللا دىوانە/ خەستەي
 خانەگايى/ مەلا عباي جوانرۆيى/ غولام پەزاي ئەركەوازيى/ مېرزا شەفيعى
 جامەريزيى/ بەشى ھەشتەم: جوگرافىاي ھەورامان/ ريزە شاخەكان/ پوالەتى
 سروشتى ناوچەكان/ چەم و پووبارەكانى سيروان/ ئەنجام/ چەند وئىنەيەك/
 سەرچاوەكان/ ناوەرۆك.

۱- لە سەر بەرگى دواو، ناوى كۆتیبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراو.

۱۷۶. میرنشینى سۆران- میر سولهیمان بهگ و خانزاد له هه ریر میر محه ممهد

پاشای گه وره ی ره واندزی

نووسین: مه لا خالید فریزی

چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: هه ولیتر، ژس: ۲۲۴، س: ۲۰۰۱، ل: ۳۷، ق: ۱۵×۲۰^۱

ناوه رۆک:

پیشه کی / میر بداغ کورپی شا عه لی بهگ / میر سه یفه ددین / میر حسین / میر
سه یدی کورپی شا عه لی بهگ / میر سه یفه ددین / میر عیزه ددین شینر / میر
سه یفه ددین (کورپی حسین کورپی میر بداغ) / شا قولی بهگ (کورپی سلیمان
بهگ کورپی میر سه یدی عه لی بهگ) / بداغ بهگ کورپی قولی بهگی کورپی
سلیمان بهگ / میر سلیمان بهگی کورپی قولی بهگ / عه لی بهگ کورپی سلیمان
بهگ / میر ئوغز بهگی گه وره کورپی عه لی بهگ / میره بهگ کورپی عه لی بهگ /
میر ئه حمهد کورپی ئوغز بهگ / میر ئوغز بهگی بچوک کورپی میر ئه حمهد / میر
مسته فا بهگ کورپی ئوغز بهگ / میر محه ممهد پاشای کوره / میری یه زیدیه کان
واته داسنییه کان / سلیمان بهگ کورپی مسته فا بهگ / په سوول پاشا کورپی
مسته فا بهگ / کورته باسیک دهریاره ی مه لای خه تی / کورته باسیک دهریاره ی
بنه مالهی کاکى هیران / سه رچاوه کان.

۱۷۷. میرنشینى ئه رده لآن- بابان- سۆران له به لگه نامه ی قاجاری دا ۱۷۹۹-

۱۸۴۷

نووسین: محه ممهد حه مه باقی

له بلأوکراوه کانى ده زگای چاپ و بلأوکردنه وه ی ئاراس

چاپ: یه که م، چ: و- په روه رده، ش: هه ولیتر، ژس: ۳۸۶، س: ۲۰۰۱، ل: ۲۳۰،

ق: ۱۶×۲۳^۲

۱- (ئسنستیتوت: ۲۶۶/۱۲)، (گ.ه: مئژوو ۱۴۷)

۲- (ئسنستیتوت: ۱۱۴/۱۲)

ناوهرۆك:

پيپرست/ پيشه‌كى / به‌شى يه‌كه‌م: قاجار و ئىلى قاجار/ ئاغا محه‌مه‌د خانى قاجار/ فه‌تح‌ه‌لى شاي قاجار/ محه‌مه‌د شاي قاجار/ به‌شى دووه‌م: ميرنشىنى ئه‌رده‌لان/ ئه‌مانوللا خانى ئه‌رده‌لان/ به‌شى سىييه‌م: ميرنشى بابان/ ئه‌وره‌حمان پاشاي بابان/ مه‌حمود پاشاي بابان- سه‌ره‌تاي هه‌لته‌كاندى ميرنشىنى بابان/ به‌شى چواره‌م: ميرنشىنى بابان و ئه‌رده‌لان- هاوكارى يه‌كتى- بو له‌ ناوبردى يه‌كتى/ به‌شى پينجه‌م: ميرنشىنى سوڤان محه‌مه‌د پاشا- پاشاي گه‌وره‌- كوڤر پاشا/ پاشكو و به‌لگه‌نامه‌كان/ فه‌ره‌نگى ناو/ فه‌ره‌نگى جوگرافيا/ سه‌رچاوه‌كان/ كورته‌ى باسه‌كه به‌ زمانى ئىنگليزى.^۱

۱۷۸. ميژووى ره‌چه‌له‌كى ئالى عوسمان- له‌بیره‌وه‌رى يه‌كانى على پاشا كورپى
سولتان مرادى پينجه‌مى عوسمانى

نووسين: عه‌باس پاشا كورپى عه‌لى پاشا كورپى سولتان مورادى پينجه‌م^۲
چاپ: يه‌كه‌م، چ: ئالان، ش: سلیمانى، ژس: ۳۲۰، س: ۲۰۰۱، ل: ۱۵۲،
ق: ۲۰×۱۴^۳

ناوهرۆك:

پيشه‌كى/ كورته‌ى ژياننامه‌ى نووسه‌ر/ سه‌ره‌تا (ليره‌دا هاتووه: سه‌ره‌له‌دانى ئه‌م چيروكه ده‌گه‌رپته‌وه بو پوڤزانى ناكوكى نيوان سولتان مورادى پينجه‌م و براكه‌يدا كه سولتان "عه‌بدولحه‌ميدى دووه‌م" له‌ ئه‌م ناكوكييه به‌هوى كوشتنى سولتان عه‌بدولعه‌زىزى ماميانه‌وه بوو...)/ هه‌ندى بابته‌ى وه‌ك: ناكوكيى نيوان سولتان مورادى پينجه‌م و سولتان عه‌بدولحه‌ميدى دووه‌م- خيزانكيى ئاواره

۱- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، ناوى كتيبه‌كه به‌ زمانى ئىنگليزى نووسراوه.

۲- له‌لاپه‌ره ۱۱ نووسراوه: عه‌باس پاشا كورپى عه‌لى پاشا كورپى سولتان مورادى پينجه‌م له‌ عيراق- له‌شارى سلیمانى نيشته‌جپيه.

۳- (گ.س: ۳۸۵/۹۰۰)، (وشه: ۲۰۳/۹۲۹.۳۹۵۶.۰۳ پ ۲۵۲)

کرد / حیزبى ئىتحاد و تەرەقى سولتان مورادىان لەسەرتەخت لابرەد / پاشا
حوكىمى سولتان عەبدولحەمىدى مامم - بەرەو شارۆچكەى پىنجوین بەرپى
كەوتم / مېژووى ئالى عوسمان / باسى ژيان و فەرمانپەرەواى كۆمەلئىك لە سولتانە
عوسمانىيەكان... / سولتان ئۆرھان / سولتان مورادى يەكەم / عەشرەتى
ئۆغزخان / ناوى ئەو سولتاناننەى كە سوپاسالار بوون / ناوى ئەو سولتانانەى
كە شاعىر بوون... / پېرسىت / كۆمەلئىك وینەى رەش و سېپى و بەلگەنامە.

۱۷۹. مېژووى رەچەلەكى ئالى عوسمان

نوسىن: عەباس پاشا كورپى عەلى پاشا كورپى سولتان مورادى پىنجەم
چاپ: دووھەم، چ: شارسىستان، ش: ؟، ژس: ۳۲۰، س: ۲۰۰۱، ل: ۴۳۷،
ق: ۲۲×۱۶^۲
ناوەرۆك:

ھەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە بە كەمىك دەستكارىيەو، بېروانە
كتىبى ژمارە ۱۷۸.

۱۸۰. مېژووى رەچەلەكى ئالى عوسمان - لەبىرەوھەرى يەكانى عالى پاشا كورپى

سولتان مرادى پىنجەمى عوسمانى

نوسىن: عەباس پاشا كورپى عەلى پاشا كورپى سولتان مورادى پىنجەم
چاپ: سىيەم، چ: ئاسۆ، ش: سلىمانى، ژس: ۳۲۰، س: ۲۰۰۱، ل: ۲۰۸،
ق: ۲۰×۱۵^۲
ناوەرۆك:

ھەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بېروانە كىتېبى ژمارە ۱۷۸.

۱- بەھمان ژمارەى سپاردنى سالى ۲۰۰۱ چاپ كراوھتەو.

۲- (گ.س: ۹۰۰ / ۱۱)

۳- (وشە: ۳۹۵۶.۳ / ۹۲۹.۳ / ۲۵۲)

۱۸۱. میژووی ۶۴۱ ساڵه‌ی فه‌رمانپه‌وایی نه‌رده‌لانییه‌کان له ناوچه‌ی

کوردستانی ژێر ده‌سه‌لاتی ئێراندا

نووسین: عه‌لی نه‌قی ئەلحوسه‌ینی

وه‌رگیڕانی له‌ فارسییه‌وه: ئاسۆس هه‌ردی

پیداچوونه‌وه‌ی: حه‌سه‌ن عه‌بدولکه‌ریم

له‌ بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م

چاپ: په‌که‌م، چ: سه‌رده‌م، ش: سه‌لیمانی، ژس: ۴۴۲، س: ۲۰۰۱، ل: ۱۳۰،

ق: ۲۰×۱۰

ناوه‌رۆک:

پیشه‌کی: ئاسۆس هه‌ردی / په‌چه‌له‌کی نه‌رده‌لان که باپیره‌گه‌وره‌ی

کاربه‌ده‌ستانی کوردستانه و میژووی پووداو و به‌سه‌رهاته‌کانی کوردستان له

ساڵی ۵۶۴ی کۆچییه‌وه تا ساڵی ۱۳۰۵ی کۆچی / فه‌رمانپه‌وایی (کلۆل)ی

کۆری نه‌رده‌لان له کوردستاندا / باسی فه‌رمانپه‌وایی (خدر- کۆری خزری

کۆری کلۆل / باسی (ئه‌لیاس)ی کۆری خدر و فه‌رمانپه‌وایی ئه‌و

له‌ کوردستاندا / باسی حکومه‌تی (خدر) له کوردستاندا که به (خدری دووه‌م)

به‌ناوبانگه / باسی حکومه‌تی (حه‌سه‌ن)ی کۆری خدری دووه‌م له

کوردستاندا / باسی حکومه‌تی (بابلول)ی کۆری حه‌سه‌ن له کوردستاندا /

باسی حکومه‌تی مه‌نزهری کۆری بابلول له کوردستاندا / باسی فه‌رمانپه‌وایی

(مه‌ئموون به‌گ)ی کۆری مه‌نزهر به‌گ له کوردستاندا / باسی حکومه‌تی

(مه‌ئموون به‌گی دووه‌م) له کوردستاندا / باسی حکومه‌تی (به‌سات به‌گ)ی

کۆری سه‌ورخاب به‌گ له قه‌له‌مه‌وه‌ی باوکیدا / باسی فه‌رمانپه‌وایی

(ته‌یموورخان)ی کۆری سه‌ولتان عه‌لی به‌گ له جیگه‌ی مامی له کوردستاندا /

باسی حکومه‌تی (هه‌لۆخان)ی برای ته‌یموورخان و ملکه‌چ کردنی بو‌شا

عه‌باس / باسی حوکمرانی (خان ئه‌حمه‌دخان)ی کۆری هه‌لۆخان له

۱- (ئهنستیتیوت: ۲۴۷/۱۲)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۰۰)

كوردستاندا و له شكر كيشييه كانى / خان ئه حمه دخان / باسى حوكمپرانى (سليمانخان) و دروست كردنى شارى سنه به ههول و كوششى ئه و / باسى حكومه تى (كه لبعه ليخان) ي كورپى سليمانخان له كوردستاندا / باسى حكومه تى (خان ئه حمه دخان) ي كورپى كه لبعه ليخان له كوردستاندا / باسى حوكمپرانى (خه سره وخان) ي مامى خان ئه حمه دخان / باسى حكومه تى (تيمورخانى ئاجرلويى) له كوردستاندا كه له بنه مالئى ئه رده لانييه كان نييه / باسى حوكمپرانى (محه ممه دخان) ي كورپى خه سره وخان له كوردستاندا / باسى حكومه تى (محه ممه دخانى گورجى له كوردستاندا) / باسى حوكمپرانى (حه سه ن عه ليخان) كورپى (محه ممه موئمنخانى ئيعتيمادول دهوله) كه له بنه مالئى ئه رده لانييه كان نييه / باسى (حسيئ عه ليخان) ي برابى حه سه ن عه ليخان له كوردستاندا كه له بنه مالئى ئه رده لانييه كان نييه / باسى حوكمپرانى كه يخه سره و به گ، ياساولى شاسولتان حسيئ كه له بنه مالئى ئه رده لانييه كان نييه / باسى حوكمپرانى (عه باس قولخان) كه يه كيكه له كورپه زاكانى خان ئه حمه دخانى به نى ئه رده لان، له كوردستاندا / باسى حكومه تى (عه لى قولخان) كه له كورپه زاكانى ئه حمه دخانى به نى ئه رده لانه، له كوردستاندا / باسى حوكمپرانى (خانه پاشاى بابان) له كوردستاندا / باسى حكومه تى (سوبخان ويږديخان) ي به نى ئه رده لان له كوردستاندا / باسى حكومه تى (ئه حمه دخان) ي كورپى سوبخان ويږديخان و په نابردنى بؤ دهوله تى عوسمانى / باسى حكومه تى (حه سه ن عه ليخان) ي به نى ئه رده لان و كار و كوششه كانى له كوردستاندا / باسى حكومه تى (خه سره وخانى گه وره) له كوردستاندا و ئه و شار و ناوچانه ي گرتنى / باسى حكومه تى (لوتفعه ليخان) ي مامى خه سره وخانى گه وره له كوردستاندا / باسى حوكمپرانى (حه سه ن عه ليخان) ي كورپى لوتفعه ليخان له كوردستاندا / باسى حكومه تى ئه مانه للاخانى گه وره و ئه و بينايانه ي دروستى كردن / باسى حوكمپرانى خه سره وخانى كورپى ئه مانو للاخان كه به (ناكام) به ناوبانگه / باسى حكومه ت و پوژگارى ژيانى په زا قولخانى والى كورپى خه سره وخانى

بەناوبانگ بە ناکام/ باسی حکومەت و پۆژگاری حوکمپرائی خەسرەوخانی گورجیی لە کوردستاندا/ باسی حکومەتی چوارەمی رەزا قولیخانی والی کورپی خەسرەوخانی بەناوبانگ بە ناکام/ باسی حکومەت و پۆژگاری ژیانى ئەمانەللاخانى دووهم کە بە غولامشاخانى والى بەناوبانگە/ باسى فەرمانپەرەوايى فەرهاد میرزای موعتەمیدولەولە لە کوردستاندا/ باسى حکومەتی شازادە تەھماسب میرزای موئەیددەولە لە سنە/ باسى حکومەتی شازادە عیقادودەولە لە سنە/ باسى حوکمپرائى رەزاخانى شەھاب ئەلمەلیک کورپی حسێنخانى نیزام دەولە/ باسى حکومەتی مەحمودخانى ناسر ئەلمەلیک و سپاردنى حکومەت بە میرزا یووسفى راپوژکارى دیوان/ باسى دانرانى میرزا مەحمودخانى ئیقبال ئەلمەلیک کورپی میرزا بابای حەکیم بە جیگیر لە لای شازادە (ظل السلطان) - ەوہ/ باسى جیگیریى ئیبراھیم میرزای ئیحتشام السلطنە لە حکومەتی ظل السلطنە/ باسى دانانى ئیقبال ئەلمەلیک/ باسى دانانى ئیقبال ئەلمەلیک بە جیگیر لە لایەن شازادە (ظل السلطان) - ەوہ بۆ دووهم جار/ باسى فەرمانپەرەوايى مەممەد حسێنخانى حسام ئەلمەلیک ئەمیر و تومانى قەرەگوزلو/ پەراویزەکان.

١٨٢. نەوروز و.. ئەژدەھاك و.. كورد- ئەكولینەك د چیشانوك و دیروكیدا

نووسین: عەبدولپەرەحمان مزوری

لە بلاوکراوەکانی کوفارا ھاڤیبوون - ئەلمانیا

چاپ: یەكەم، چ: ھاڤیبوون، ش: بەرلین، ژس: ١، س: ٢٠٠١، ل: ٦٤، ق: ٢٠١٤

١- ژمارەى سپاردنى نىيە و كۆدى ٢-٢٣-٢٢٦٥٢٢-٣-٢ ISBN: ٢-٢٢٦٥٢٢-٢٣-٢٢٦٥٢٢-٣-٢. ٢-٢٢٦٥٢٢-٢٣-٢٢٦٥٢٢-٣-٢

٢- (گ.س: ٤٠٦/٩٠٠)

ناوهرۆك:

پيشههه/ هه نديك بابه تي وهك: نه وروز/ كي نه وروز دانايه؟/ جه مشيد كييه،
كهنگي ژيايه؟/ چ پيوه نديا نه وروزي ب ئه ژدهاك قه هه يه؟/ كي جه ژنا
نه وروزي دكه؟/ تو بيژي نه وروز جه ژنه كا كوردا به؟/ نه وروز و هوژانقاني
كه قنين كورد/ راستيا زانستيا جه مشيد/ ئه ژدهاك/ ئه ژدهاك كيد هه رييه؟/
ئه ژدهاك و ئاستياك شاهي ميدي/ راستيا زانستيا ئه ژدهاك/ ژيدير و
دههمن/ ناقين گشتي/ ناقه روك.^۱

۱۸۲. هوشياربي ميژووي

نووسين: فوئاد تاهير سادق

له بلاوكراوه كانى ده زگاي چاپ و په خشي سه رده م

چاپ: يه كه م، چ: سه رده م، ش: سلیمانی، ژس: ۳۸، س: ۲۰۱، ل: ۲۳۷،
ق: ۱۶×۲۲^۲

ناوهرۆك:

پپرست/ پيشههه/ به ندي يه كه م: ميژوو و ميژوواني/ به ندي دووهم:
هوشياربي ميژووي/ به ندي سييه م: ميژوو و پيشكه وتن/ به ندي چواره م:
كورد و ميژوونووسي/ كورته يه كي ميژووي كورد و كوردستان/ فه رهه نگوک/
سه رچاوه كان/ له بلاوكراوه كانى نووسه ر.^۳

۱- له سه ر به رگي دواوه، كورته يه ك له باره ي كتیبه كه نووسراوه.

۲- (گ.س: ۳۰۰ / ۳۸۴)، (گ.س.ش: ف.ق ۱۷۳)

۳- له سه ر به رگي دواوه، ناوی كتیبه كه به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۱۸۴. یادداشته‌کانی مه‌نمون به‌گ کورپی بیگه به‌گ فه‌رمانه‌وای شاره‌زور-

رووداو و به‌سه‌ره‌هاته‌کانی ناوچه‌ی شاره‌زور پینج سه‌ده سال به‌ر له نه‌مرو

نوسین: مه‌نمون به‌گ کورپی بیگه به‌گ

وه‌رگی‌رانی له تورکییه‌وه بو‌عه‌ره‌بی: محمه‌ده جه‌میل پوژبه‌یانی - شکور

مسته‌فا

وه‌رگی‌رانی له عه‌ره‌بییه‌وه: سه‌لاح نه‌قشبه‌ندی

له بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م

چاپ: یه‌که‌م، چ: سه‌رده‌م، ش: سلیمانی، ژس: ۲۷۱، س: ۲۰۰۱، ل: ۱۱۳،

ق: ۲۰×۱۴

ناوه‌روک:

پیشه‌کی: وه‌رگی‌ر/ وشه‌یه‌ک: شکور مسته‌فا عه‌بدو‌للا/ پیشه‌کی: نووسه‌ر/

ده‌ستنووسه‌که: عیسمه‌ت پاراماقرز ئوغل/ ده‌ستکردن به‌بناغه‌ی

مه‌به‌ست/ پروونکردنه‌وه‌ی چوئیتی ده‌ست به‌سه‌راگرتنی شاره‌زور و

کردنه‌وه‌ی/ په‌راویزه‌کان.

۱۸۵. نه‌رزی و به‌کر به‌گی نه‌رزی

نوسین: محمه‌ده نه‌مین دۆسکی

له بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی سپیریژ

چاپ: یه‌که‌م، چ: و- په‌روه‌ده، ش: هه‌ولیر، ژس: ۳۵، س: ۲۰۰۲، ل: ۲۰۸،

ق: ۲۳×۱۶

۱- (ئسنستیوت: ۳۷۱/۱۲)، (وشه: ۹۵۶.۷۱۳/ب ۴۹۲)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۴۱)

۲- (ئسنستیوت: ۹۴/۱۳)

ناوهرۆك:

پيشگوتن/ پشكا ئىكى: ئەرزی/ بىرا ئىكى: دىرۆكا ئەرزی/ خەلكى وئى يى
رەسەن/ خەلكى ژ جھیت دى ھاتى و لى ئاكنجى بووى/ سەرۆبەرى جفاكى/
شوينواریت دىرۆكى/ بىرا دووى: مېریت ئەرزی/ پيشگوتن/ بىياتى مېریت
ئامىدى يى/ بىياتى مېریت ئەرزی/ مېریت ئەرزی/ شەپى گابنىركى/
پيشگوتنەك/ ئەرزی پشكى خرابوونا كەلى/ پشكا دووى: بەك بەگى
ئەرزی/ بىرا ئىكى: ژيانا وى/ ژيانا وى يا رەوشەنېرى/ ژيانا وى يا زانستى/
ژيانا وى يا ھۆنەرى/ سەرھاتى يىت وى/ مرنا وى/ بىرا دووى: ھۆزانا وى/ بىرا
سى: ھۆزانیت وى/ ھۆزانیت بو وى دەينە ھۆمارتن/ بەيتا بەارى/ پشكا وینە
و دەستخەتان/ ژیدەر/ ناڤەرۆك.

۱۸۶. چەند لایەنىكى ونبوو لە مېژوووى كورد

نوسین: عەبدولسەلام محەممەد حەیدەرى (خۆشناو)

لە بلۆكراوھەکانى ناوھەندى چاپەمەنى و راگەیاندى خاک

چاپ: یەكەم، چ: خاک، ش: سەلیمانى، ژس: ۵۱۳، س: ۲۰۰۲، ل: ۲۰۸،
ق: ۲۰×۱۴

ناوهرۆك:

ناوهرۆك/ پيشهكى/ پروونکردنەوھەك/ وشەى ئارى/ ھۆز و نەوھەكانى ئارى/
ھۆزەكانى ماد/ سەرھەلدانى كورد يان سەرھەلدانەوھى كورد/ سنوورى ولاتى
كورد/ زمانى كوردى/ نووسىنى كوردى- ماد/ پابردووى كورد/ دروستبوونى
دەولەتى ماد/ دامەزراندنى دەولەتى خورشیدی خاوەر/ شوینەوارى قەلاتى
خورشیدی خاوەر لە گوندی بێتواتە/ كوشتنى خورشیدی میدى/ شوینەوارى
گوندەكانى خۆشناوھەتى/ شوینەوارى گوندى ھەرتەل/ شوینەوارى گوندى
نێوھ/ شوینەوارى گوندى ھەرمك/ شوینەوارى گوندى باليسان/ شوینەوارى

۱- (ئىستىتوت: ۲۷۷/۱۲)، (وشە: ۹۲۵.۹۱۵۹۷/ خ ۳۵۸)

گوندی ئەندیک / ئەو پاشماوانەى لە گوندی بێتواتە دۆزاونەتەو / لە دایکبوون و پرەگەزى ئیبراهیم پیغەمبەر / زەردەشت / ئاقیستا / نەورۆز و کاو / فەرەنگى ئاقیستا / سەرچاوەکان.

**۱۸۷. دەولەتى ئومەوى و کەسایەتى خەلیفەکانى لە دید و بۆچوونى هەندى
لە رۆژهەڵاتناساندا**

نووسین: د. نەبەز مەجید ئەمین

چاپ: یەكەم، چ: ؟، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۲۰۰۲، ل: ۸۵، ق: ۱۴×۲۰
ناوهرۆك:

پیشهكى / بەشى یەكەم: دەولەتى ئەمەوى لە دید و بۆچوونى هەندى لە رۆژهەڵاتناساندا / بەشى دووهم: کەسایەتى خەلیفەکان لە دید و بۆچوونى هەندى لە رۆژهەڵاتناساندا / معاویەى كورپى ئەبو سوفیان / یەزیدى كورپى معاویە / معاویەى دووهم / مەروانى كورپى حەكەم / عەبدولمەلیكى كورپى مەروان / وەلیدی كورپى عەبدولمەلیك / سلیمان كورپى عەبدولمەلیكى كورپى مەروان / عومەرى كورپى عەبدولعەزیز / یەزیدى دووهم / هیشام كورپى عەبدولمەلیك / وەلیدی كورپى یەزید / یەزیدى كورپى وەلید / مەروانى كورپى محەممەد / دەرەنجام / پەراویزەکان / سەرچاوەکان / كورتەى باسەكە بە زمانى عەرەبى و ئینگلیزى / پیرستى ناو / ناوهرۆك.^۲

۱- (ژین: ۹۰۷.۲)، (گ.ه: کەسایەتى ۲۴۲)

۲- لەسەر بەرگی دواوه، ناوی کتێبه که به زمانى ئینگلیزى نووسراوه.

۱۸۸. راپه پىنى ھەمزاغاي مەنگور لە بەلگە نامەى قاجارى دا ۱۸۵۴-۱۸۸۱

نوسىن: محەممەد حەمە باقى

لە بلاوكراوھەكانى دەزگاي چاپ و بلاوكردنەوھى ئاراس

چاپ: يەكەم، چ: و- پەرەردە، ش: ھەولير، ژس: ۳۸۸، س: ۲۰۰۲،

ل: ۲۸۷، ق: ۱۶×۲۳

ناوھرۆك:

پىپرست/ پىشەكى/ ئەو مېژوانەى پىئوھندىيان بە ھەمزاغا و شۆرپشى
۱۸۸۰- ھەھەيە/ ناسنامەى نوسىن و كىتېب و سەرچاوه دەربارەى راپه پىنى
ھەمزاغا/ بەشى يەكەم: بەسەركردنەوھەكى مېژوويى ئىلى بلباس (مەنگور)/
زولمى بېپرانەوھى سەفەوى و قاجارى لە ئىلى خۆپراگرى بلباس/ ھەمزاغاي
مەنگور كىيە؟/ گەرپانەوھى ھەمزاغا بۆ كوردستانى ئىران/ بەشى دووھەم:
راپه پىنى ھەمزاغا و ئامادەبوون بۆ شۆرپش/ بزواندى ھىز و لەشكر كىشى و
راپه پىن/ كىشانەوھى ھىزەكانى كورد لە موكرىان/ قولى ورمى بەسەركردايەتى
شىخ عوبەيدوللا/ كاردانەوھە و بەرپەرچ و ئامارى لەشكرى بەشداربووى ئىران/
تەقلەلەى ھەستانەوھە و ژياندنەوھى راپه پىن/ بەشى سىيەم: سەركوت كردنى
راپه پىنەكە بە شىئوھەكى جياواز/ زنجىرەى نامەكانى حەسەن عەلى خانى
گەرپووس/ روونكردنەوھەكى پىويست/ نارەزايى دەولەتى رووسيا سەبارەت
بە كوشتنى ھەمزاغا و ھەلام بۆ بالويزى رووسيا لەو بارەيەوھە/ ناوھرۆك و
مېژوويى نامەكانى حەسەن عەلى خان/ بەشى چوارەم: پاشكۆ/ بەلگە نامەكان/
سەرچاوه/ فەرھەنگى ناو/ فەرھەنگى جوگرافيا.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۷۶/۱۲)، (گ.ھ: مېژوو ۱)، (گ.ھ: پاميارى ۸۴)

۲- لەسەر بەرگى دواوھە، ناوى كىتېبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوھە.

۱۸۹. رۆژھەلاتناسىيە لەنيوان ستراتىيىسى داگىركارىيى و نايدىيۆلۆژىيە سىتەم دا

نوسىن: كاوه مستەفا محەممەد ھاوپاز

لە بلاوكراوھكانى (نوسىنگەي تەفسىر) لە ھەولير

چاپ: يەكەم، چ: و- پەرەردە، ش: ھەولير، ژس: ۴۵۶، س: ۲۰۰۲،

ل: ۱۱۹، ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوھرۆك:

چرپەيەك / پرۆسەي گۆرپانكارى و بۆلى فيكر / پۆژھەلاتناسى چىيە؟ / ميژووي
پۆژھەلاتناسى و دارپشتنەوھى زاراوھكان / قوناغەكانى چاوتىپىرپىن لە
پۆژھەلات / پۆژھەلاتناسى و ئىمپىريالىزم / پۆژھەلاتناسى و زايۇنىزم / كۇنفرانس
و كۆبوونەوھى كۆمەلەكانى پۆژھەلاتناسى / پۆژھەلاتناسى و كوردناسى /
پۆژھەلاتناسى و مرۆقناسى / مرۆقناسى و پىناكردنى پووخسار / لەپشت
مرۆقناسىيەوھ / چەند لايەنىكى ترى ئەنسرۆپۆلۆژيا / پۆژھەلاتناسى لە قالىبى
ھونەر و ئەدەبىياتدا / پوختەي تويژىنەوھ و بلاوكراوھكانى پۆژھەلاتناسان /
چەند پۆژھەلاتناسىكى دادخواز / ئەو پۆژھەلاتناسانەي كە موسلمان بوون /
دوا پاز- ئامانجەكانى پۆژھەلاتناسى / سەرچاوه و پەراويزەكان / پىپىست.

۱- ئەم كىتەبە ژمارەي سىپاردنى لە سالى ۲۰۰۲ وەرگرتووه، بەلام لە ۲۰۰۳ دا چاپ كراوه.

۲- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۲۱۸)

۱۹۰. شا ئىسماعىلى يەكەم و شەرى چالدېران

لېكۆلېنەو: هاشم حىجازى فەر

وهرگېرانى لە فارسىيەو: كەمال رەشىد شەرىف

لە بلاوكراوھكانى بەرپۆوھبەرايەتى خانەى وهرگېران

چاپ: يەكەم، چ: تيشك، ش: سلېمانى، ژس: ۱۰۵، س: ۲۰۰۲، ل: ۱۷۶،

ق: ۲۳×۱۶

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / پېشەكى وهرگېر / پېشەكى نووسەر / بەشى يەكەم: زەمىنە و

ھەلومەرجى سياسىيەكانى پېش ھاتنە سەركارى شا ئىسماعىل / بەشى

دوومە: ھتنە سەركارى شا ئىسماعىل / بەشى سېيەم: جەنگى چالدېران و شا

ئىسماعىل / سەرچاوهكان.

۱۹۱. عيساى ھەكارى - چەند لاپەرەيەكى پرشنگدار لە ژيانى يەكەم لە

سەركردە ناوادارەكانى كورد لە شەرى خاچىيەكاندا

نووسىن: د.نەبەز مەجىد ئەمىن

چاپ: دوومە، چ: ؟، ش: سلېمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۰۲، ل: ۱۰۰، ق: ۲۰×۱۵^۲

ناوهرۆك:

پېشەكى / بەشى يەكەم: لە داىكبوونى مير عيساى ھەكارى و چەكەرەكردنى

ژيانى / بەشى دوومە: مير عيسا و ھېرشەكانى سەر ميسر / بەشى سېيەم:

خەباتى مير عيساى ھەكارى پاش پەھابوونى بو پېكھېنانى بەرەيەكى

ئىسلامى يەكگرتوو دژ بە خاچىيەكان / بەشى چوارەم: مير عيسا و شەرى

۱- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كۆتېبەكە بە تىپى لاتىنى نووسراوھ.

۲- (ژين: ۹۵۷.۲)، (گ.ھ: كەسايەتى ۴۴۲)

خاچییه کان / دهرئه نجام / پهراویزه کان / سه رچاوه کان / کورته یه کی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی و عه ره بی / پیړستی ناوه کان^۱.

۱۹۲. فهره نگی جوگرافیایی کوردستان

نووسین: د . عه بدوللا غه فوور

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سرده م

چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: سلیمانی، ژس: ۳۷۹، س: ۲۰۰۲، ل: ۱۳۱، ق: ۲۷×۲۰^۲

ناوه رۆک:

ناواخن (به پیی تیپی سه ره تای ناوچه و شار و ئه ستان و قهزا و ناحیه ... ریکخواه) / قسه ی به رای / فهره نگی که / سه رچاوه / سه رباری ۱: ناوه کان به کوردی و به رانبه ریان به تورکی و عاره بی و فارسی / سه رباری ۲: چه ند فهرمانی کارگیړی ده وله تی / سه رباری ۳: ناحیه هه لوه شینراوه کانی باشووری کوردستان له نیوان ۱۹۷۷-۱۹۸۷ز.^۳

۱۹۳. کاروانسه راکانی رۆژه لات

نووسین: د. کارل میوله ر (ئه ندازیار)

وه رگیړانی له ئه لمانییه وه: عه بدولموئمین ده شتی

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سرده م

چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: سلیمانی، ژس: ۳۸۰، س: ۲۰۰۲، ل: ۱۵۵، ق: ۲۲×۱۶^۴

۱- له سه ره رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (ئسنستیتیوت: ۵۸/۱۴)، (گ.س. هۆلی خویندنه وه: ۱۸۳/۴۰۰)، (گ.ه. جوگرافیا ۵۹)

۳- له سه ره رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۴- (ئسنستیتیوت: ۱۲/۱۲۱۵)، (گ.س: ۱۳۶/۷۰۰)، (سه رده م: ۱۲- ۴۹۱ / ۵۹)، (گ.س.ش: ف. ۳۶۶)

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / پيشه‌كى وەرگيپر / پيشه‌كى دانەر / هەندى بابەتى وەك: لە بارەى
ميژووى كاروانسەراو / كاروانسەراى سەر پيگاي ولاتەكان / ميزۆپوتاميا و
ئيران / ئاسياى بچووك / دامودەزگاي بچووكى هەمەجۆر / كاروانسەرا
شارييه‌كان / دەزگا والاكان / دەزگا داپۆشراوكان / ميسر و هيندستان /
دەزگاكانى كاروانسەرا / مزگەوت / بىرى ئاو / پشتير و ژوورەكانى حەوانەو /
ئاودەستخانە / دوا وشە / تەختەى وینەكان / زانياريه‌كى كەم لە بارەى
كاروانسەرايىكى كوردستان / خانەكانى شارى هەولير / خانەكانى شارى
سليمانى / باسى هەندى كاروانسەراى تر / هەندىك لە شيۆه‌كانى كەوانە / هەندىك
لە شيۆه‌كانى گومەز / هەندىك بەشى خانوو / پەراويزەكان / ناوى چاوكەكان.

١٩٤. كورد و زمانى كوردى

نووسين: توفيق وەهبي

وەرگيپرانى لە ئینگليزييه‌وه: عەزىز گەردى

لە بلاوكراوكانى دەزگاي چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ: سەردەم، ش: سليمانى، ژس: ٤١٣، س: ٢٠٠٢، ل: ٩٢،
ق: ١١×١٨

ناوهرۆك:

پيشه‌كى / كورد كين؟ / پارتيكلى بکەر ناديارى هيند و ئيرانى نمونەيى (يا) /
ئايا (كاردو) بابە گەورەى ناوى (كورد) نييه؟ / ئيتيمۆلۆجى وشەى كوردى
سپلۆت / چيرۆكى سى كۆستە / ناوهرۆك.

١- (ئىستىتيوت: ١١٩/١٤)، (گ.س: ١٨٤/٤٠٠)، (گ.س.ش: ف.أ. ١٩٦)

١٩٥. کوردستان و پرۆسه‌ی به ئیسلام کردنی کورد- لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی

میژوویی سیاسی یه

نووسین: شوان عوسمان مسته‌فا

له بلاوکراوه‌کانی سه‌نته‌ری چاپ و په‌خشی ته‌ما

چاپ: یه‌که‌م، چ: ته‌ما، ش: سلیمانی، ژس: ٣٩٦، س: ٢٠٠٢، ل: ٣٤٠،
ق: ١٦×٢٢

ناوه‌رۆک:

پێرست / کوردستان به‌ر له هاتنی ئیسلام / هه‌ریمه کوردنشینه‌کان / هه‌ریمی
چیاکان / هه‌ریمی ئه‌هواز / هه‌ریمی فارس / هه‌ریمی ئازربایجان / ئه‌رمینیا /
ئاران / ئایینه‌کانی کورد به‌ر له ئیسلام / ئایینه سه‌ره‌تاییه‌کان / بت په‌رستی /
زرقانی میترا / ئایینی زه‌رده‌شتی / ئایینی مانه‌وی / ئایینی مه‌زده‌کی / ئایینی
جووله‌که / ئایینی مه‌سیحی / کوردستان له نیو مملانیی به‌رده‌وامی پۆم و
فارسدا / میکانیزمی پرۆسه‌ی به ئیسلامبوونی کورد / ئه‌نجامه‌کانی پرۆسه‌ی
به ئیسلامبوونی کورد / ئه‌نجامه سیاسییه‌کان / ئه‌نجامه ئابوورییه‌کان /
ئه‌نجامه کولتوری و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان / ئه‌نجام / لیستی سه‌رچاوه‌کان /
کورتیه‌ی توێژینه‌وه‌که به زمانی عه‌ره‌بی و ئینگلیزی.

١٩٦. گرنگی کورد و کوردستان له قوناغه میژوویییه‌کانی ئییران تا سه‌رده‌می

ئه‌فشاریه

نووسین: مه‌نسور مه‌خدووم

وه‌رگیڕانی له فارسییه‌وه: په‌فحته‌ مورادی

له بلاوکراوه‌کانی به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی خانه‌ی وه‌رگیڕان

چاپ: یه‌که‌م، چ: پوون، ش: سلیمانی، ژس: ٨٠٢، س: ٢٠٠٢، ل: ١٤٥،
ق: ١٤×٢٠

١- (ئهنستیوت: ١٥/ب/٢٢)

ناوهرۆك:

پیرست / پیش و تار: نووسەر / به رای: وه رگیپر / بنه چه قی کوردان / رای
میژوونوو سه کانی عه رهب سه بارهت به بنه ما و بنه چه قی کورد / بنه چه قی
کورد له پروانگه ی میژوو ییه وه / لۆلۆ / گوتی / کاسای / میتانی / سۆباری /
نایه ری / ماد / کورد له پاش ماد / کورد له سه رده می هه خامه نشی / کورد
له سه رده می سه لووکی / هۆکاری گرنگی کوردستان له سه ده ی کۆندا / جه ژنی
ژنه یانی پیرشالیار / کورد له سه رده می نه شکانیدا / کورد له سه رده می
ساسانیدا / کورد و کوردستان له سه رده می ئیسلامی / کورد له سه رده می به نی
ئومه ییه / کورد له سه رده می ده سه لاتی به نی عه بیاس / کورد له سه رده می
ده یله میان (ئالی زیار و ئالی بووبه) / سه بارهت به مه رزه بان و پیکه یانی
حکوومه تی سالارییه / حکوومه تی وه هسۆزان و به رده وامی کاری سالاریان /
په وادیان / حکوومه تی مه ملانی و وادمی / نه بو مه نسوور وه هسۆزان کوپی
مه ملان / ده سپیکی شه ر له نیوان تورکانی غه زنه وی و کورده کانی
نازه ربایجان / نه میر نه حمه ده لی / ئاق سونقه ری نه حمه ده یل / شه ددادیان /
فه زلون کوپی سه وار - دوایین نه میری شه ددادی / سه ره له دانی باز /
حکوومه تی مه روانیانی کورد / مه لیک عادل ناسر نه لده وله ی به در / حکوومه تی
بزیکانی (حه سه نویه) / نه بو نه جم ناسر نه لده وله ی به در / نه ییوبییانی /
پاشایه تی سولتان سه لاهه ددینی نه ییوبی / کورد له سه رده می خواره نشایان و
مه غولاندا / کورد له سه رده می سه فه وی / نه ماره تی نه رده لان له سه رده می
سه فه ویه / کوشت و بری قه لای دمدم.^۳

۱- سالی له سه ر نییه و پیشه کییه فارسییه که ی له ۱۳۸۱ (۲۰۰۲) دا نووسراوه .

۲- (ئسنستیتیوت: ۱۰۷۴/۱۲)

۳- له سه ر به رگی دواوه ، کورته یه ک له باره ی کتیبه که نووسراوه .

١٩٧. گهشتنامه‌ی ریچ بو کوردستان ١٨٢٠

نووسین: کلۆدیۆس جیمس ریچ
وه‌رگیڕانی له‌ عه‌ره‌بیه‌وه: محهمه‌د حه‌مه‌ باقی
له‌ بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی ئاراس
چاپ: سییه‌م، چ: و- په‌روه‌رده، ش: هه‌ولێر، ژس: ٤٢٩، س: ٢٠٠٢،
ل: ٤٣٢، ق: ١٧×٢٣^١
ناوه‌رۆک:

پیشه‌کی/ هه‌مان ناوه‌رۆکی چاپی یه‌که‌می هه‌یه، بپوانه‌ کتییی ژماره‌ ٧٧/
بابه‌تیک به‌ زمانی ئینگلیزی.

١٩٨. میر ئیبن مه‌شتوبی هه‌کاری ٥٧٥-٦١٩ک/ ١١٧٩-١٢٢٢ز/

لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی شیکارییه‌ له‌ مه‌ر ژياننامه‌ و سه‌رده‌می

نووسین: د. نه‌به‌ز مه‌جید ئه‌مین
له‌ بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م
چاپ: یه‌که‌م، چ: وشه، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ٢٠٠٢، ل: ٥٨، ق: ١٥×٢٠^٢
ناوه‌رۆک:

پیشه‌کی/ به‌شی یه‌که‌م: ژياننامه‌ی میر ئیبن مه‌شتوبی هه‌کاری/ به‌شی
دووه‌م: په‌یوه‌ندی میر ئیبن مه‌شتوبی هه‌کاری به‌ ئه‌یوبیه‌کانه‌وه‌ تاوه‌کو
سالی ٦١٥ک-١٢١٨ز/ به‌شی سییه‌م: میر ئیبن مه‌شتوبی هه‌کاری و
هه‌لمه‌تی پینجه‌می خاچیه‌کان/ به‌شی چواره‌م: په‌یوه‌ندی میر ئیبن
مه‌شتوبی هه‌کاری به‌ شا ئه‌شره‌فی کورپی عادل‌ه‌وه‌/ ئه‌نجام/ کورته‌ی
کتیبه‌که‌ به‌ زمانی عه‌ره‌بی و ئینگلیزی.^٣

١- (ئهنستیتیوت: ٣٦/٥)، (گ.س.ش: م.ت ١٤٨)، (گ.ه: میژوو ١٤٣)

٢- (ژین: ٩٠٧.٢)، (گ.ه: که‌سایه‌تی ٣٤٤)

٣- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتیبه‌که‌ به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۱۹۹. میرنشینیهکانی کوردستانی پۆژه‌لآت له سه‌رده‌می فه‌رمانپه‌وایی
قاجاره‌کاندا- لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی میژوویی، رامیاری و ئابوورییه

نووسین: نازناز محه‌مه‌د عه‌بدولقادر

له‌ بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی موکریان

چاپ: یه‌که‌م، چ: و- په‌روه‌رده، ش: هه‌ولیر، ژس: ۹۵، س: ۲۰۰۲، ل: ۲۴۶،
ق: ۱۶×۲۳

ناوه‌رۆک:

پێرستی ناوه‌رۆک/ پێشه‌کی/ سه‌ره‌تا/ به‌شی یه‌که‌م: جوگرافیا و میژوو و
ژیانی ئابووری و ستروکتوری رامیاری کۆمه‌لایه‌تی کوردستانی پۆژه‌لآت/
هه‌لکه‌وتی جوگرافی کوردستانی پۆژه‌لآت و باری جوگرافی رامیاری/ کورته
باسیکی میژووی رامیاری میرنشینانی کوردستانی پۆژه‌لآت له سه‌ره‌لانی
میرنشینه‌کانه‌وه‌ تا کۆتایی هاتنیان/ ژيانی ئابووری کوردستانی پۆژه‌لآت له
سه‌رده‌می قاجاریاندا/ ستروکتوری رامیاری کۆمه‌لایه‌تی له کوردستانی
پۆژه‌لآتدا/ به‌شی دووه‌م: په‌یوه‌ندییه‌کانی ده‌وله‌تی قاجاری له‌گه‌ڵ ده‌وله‌تی
عوسمانی و پووسیا و به‌ریتانیا و کاردانه‌وه‌ی له‌سه‌ر کوردستانی پۆژه‌لآت/
په‌یوه‌ندی ئێران و عوسمانی و کاردانه‌وه‌ی ئه‌م په‌یوه‌ندییه‌ له‌سه‌ر
میرنشینه‌کانی کوردستانی پۆژه‌لآت/ په‌یوه‌ندی ناوخۆیی و ده‌ره‌کی
میرنشینیه‌کانی کوردستانی پۆژه‌لآت و هۆکاری چۆنییته‌ی له‌ناوچوونی
میرنشینیه‌کان/ په‌یوه‌ندی میرنشینیه‌کانی کوردستانی پۆژه‌لآت له‌گه‌ڵ
فه‌رمانپه‌وایی قاجاردا/ په‌یوه‌ندی میرنشینیه‌کانی کوردستانی پۆژه‌لآت
له‌گه‌ڵ یه‌کتري و له‌گه‌ڵ میرنشینانی کوردستانی ژێر فه‌رمانپه‌وایی ده‌وله‌تی
عوسمانی/ هۆکاره‌کان و چۆنییته‌ی له‌ناوچوونی میرنشینیه‌کانی کوردستانی
پۆژه‌لآت/ ده‌ره‌نجام/ لیستی سه‌رچاوه‌کان/ پاشکۆکان.

۱- (ئهنستیتیوت: ۱۶۵/۱۲)، (گ.ه: میژوو ۶۷۵ و ۶۷۸)

۲۰۰. میژووی ئهرده لآن

نووسین: مهستوورهی کوردستانی (ماه شه ره فخانم)
وه رگیژان و لیکوئینه وه و به راورد کردن: هه ژار موکریانی
له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وهی ئاراس
چاپ: یه که م، چ: و- په روهرده، ش: هه ولیر، ژس: ۴۱۴، س: ۲۰۰۲، ل: ۲۵۵،
ق: ۲۲×۱۵'
ناوه رۆک:

کورد و میژوو/ ژن ژانه یان ژیانه/ مهستووره خانم کئی بوو؟/ بنچینهی بابه
ئهرده لآن/ لور/ بابه ئهرده لآن/ کلۆل- کورپ باوه ئهرده لآن/ خدری کلۆل/
ئه لیا س کورپی خدر/ دیسانه وه خدری ئه لیا س/ حه سه ن کورپی خدری دووه م/
بالۆل کورپی حه سه ن/ مونزیر کورپی بابلۆل/ مه ئموون به گ/ بیگه به گ/
مه ئموون به گی دووه م/ سوورخاب به گ مامی مه ئموون به گ/ ته یموورخان
کورپی سوولتان عه لی/ هه لۆخان/ خان ئه حمه د خان/ سلیمان خانی ئهرده لآن/
که لبالی خان/ خان ئه حمه دخانی دووه م/ خوسره وخانی ئهرده لآن/
ته یموورخان ئاجورلوو/ خان ئه حمه دخانی دووه م- دووباره/ محه ممه دخانی
ئهرده لآن/ محه ممه دخان گورجی/ حه سه ن عه لی خان/ حسین عه لی خان-
برای حه سه ن عه لی/ بابزانین میژوونووسانی تر ده لئین چی؟/ عه باس قولی
خان/ عه لی قولی خان/ خان پاشای بابان/ عه لی خانی بابان/ سوبحان ویردی
خان/ مسته فاخانی ئهرده لآن/ سوبحان ویردی خان/ خان ئه حمه دخانی
سییه م/ دیسان سوبحان ویردی خان/ حه سه ن عه لی خان- کورپی عه باس
قولی خان/ سوبحان ویردی خان- بۆ جاری حه وه ته م/ سوبحان ویردی خان-
بۆ جاری هه شته م/ حه سه ن عه لی خان/ که ریم خان- کورپی عه باس قولی
خان/ فه رمانزه وایی سه لیم پاشای به به/ خوسره وخانی دووه م/ دیسان
ته شقه له ی ئازادخان/ حکومه تی سلیمان پاشا/ خوسره وخانی دووه م بۆ

۱- (ئسنستیتیوت: ۲۲۷/۱۲)

جاری دووہم / خان ٺہ حمہ دخان / حوکماتی خوسرہ و خانی ٺہ رده لان -
 دووبارہ / لوتفالی خان کوری سوبجان و یردی خان / حسہ ن علی خان /
 ٺامانوللا خان / خوسرہ و خانی سییہ م / خوسرہ و خانی ناکام / رها قولی خان /
 رها قولی خانی ٺہ رده لان / ٺامانوللا خانی دووہم / حوکمی غولام شا خانی
 ٺہ رده لان / رها قولی خان بو جاری دووہم / خوسرہ و خانی ٺہ رمن / حوکمی
 خوسرہ و خانی گورجی / کلکھی میژووه کھی مه ستورہ خانم / ٺامانوللا خان -
 دووبارہ / رها قولی خانی ٺہ رده لان - چوارہ مین جار / غولام شاخان -
 دووبارہ / پراویزی ناسرخانی ٺازاد پوور / پیپرست.

۲۰۱. میژووی هاوچه رخی کورد - به رگی یه که م^۱

نوسین: دیقید ما کداول

وهرگی رانی له فارسییوه: ٺه بوبه کر خوشناو

له بلاوکراوه کانی مه کته بی پیکخستن (ی.ن.ک) - کتیبی پوونا کبیری

چاپ: ؟، چ: پوون، ش: سلیمانی، ژس: ۵۵۷، س: ۲۰۰۲، ل: ۹۳۷،
 ق: ۱۷×۲۳^۲

۱- ٺه کتیبه دوو چاپی هیه که به هه مان ژماره ی سپاردن تومار کراون...

۲- (سه نتهر: ژ ۳۳۵)، (گ.س.ش: م.ت ۷۶)

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / سه رچاوه كان / نه خشه كان / پيشه كى / به شى يه كه م: ناسنامه ي كوردى و پيگهاتى كۆمه لايه تى / كتيبي يه كه م: كورده كان له سه رده مى هۆزايه تى و ئيمپراتوريدا / به شى دووه م: كوردستان پيش سه ده ي نۆزده / به شى سييه م: كوردستانى عوسمانى ۱۸۰۰-۱۸۵۰ / به شى چواره م: كوردستانى عوسمانى ۱۸۵۰-۱۹۱۴ / به شى پينجه م: قاجاره كان و كورده كان / به شى شه شه م: شۆرش - ناسيوناليزم و شه ر ۱۹۰۸-۱۹۱۸ / كتيبي دووه م: ئاويته كردنى كورده كان / به شى هه وته م: نه خشه ي نوئي رۆژه لاتي ناوه راسه ت - دابه شبوونى كوردستانى عوسمانى / به شى هه شته م: كورده كان - به ريتانيا و عيراق / به شى نۆيه م: ئاويته كردنى كورده كانى توركييا / به شى ده يه م: كورده كان له حكومه تى ره زا شا / كتيبي سييه م: ناسيوناليزمى بنياتنراو له سه ر نه ته وه له ئيران / به شى يازده هه م: هۆز يان نه ته وه ؟ كۆمارى مه هاباد / به شى دوازده هه م: ئيران - درووستبوونى بزوتنه وه يه كى نه ته وايه تى / به شى سيزده هه م: بنه ماكانى كۆمارى شيعه / كتيبي چواره م: ناسيوناليزمى بنياتنراو له سه ر نه ته وه له عيراق / به شى چواره هه م: له داىكبوونى بزوتنه وه يه كى نه ته وايه تى له سه رده مى حكومه تى بنه مالهى هاشيمى / به شى پازده هه م: كورده كان له عيراقى شۆرشدا / به شى شازده هه م: كورده كان له حكومه تى به عسدا / به شى هه قده هه م: ريگا به ره و جينۆسايد / به شى هه ژده هه م: راپه رين و حكومه ت / كتيبي پينجه م: ناسيوناليزمى بنياتنراو له سه ر نه ته وه له توركييا / به شى نۆزده هه م: ژيانه وه ي نه ته وايه تى كوردى له توركييا ۱۹۴۶-۱۹۷۹ / به شى بيسته م: پ.ك.ك و بزوتنه وه ي جه ماوه رى / به شى بيست و يه كه م: كوردى تاراوگه - بنياتنانى نه ته وه / نيگايه ك له رابردوو - روانينيك بۆ ئاينده / سوپاس و پيژانين.^۱

۱- له سه ر به رگى دواوه، كورته يه ك له باره ي كتيبه كه نووسراوه.

۲۰۲. میژوووی ئایینی زهردهشت

نوسین: عهبدوللا موبلغی ئابادانی
وهرگیژانی له فارسییهوه: وریا قانع
له بلاوکراوهکانی دهزگای چاپ و په خشی سهردهم
چاپ: یه کهم، چ: سهردهم، ش: سلیمان، ژس: ۴۱۲، س: ۲۰۰۲، ل: ۲۱۰،
ق: ۲۰×۱۵^۱
ناوه رۆک:

وته یه کی کورت: وهرگیژ/ هه ندی بابته تی وه ک: ئیران؟/ جوگرافیا ی میژوووی و
مرۆیی/ مه زه به بی دانیشتوانی (عیلام)/ شوینی ئایینی مهر له جیهاندا/
پاشماوه ی شوینه واری مهر په رستی له ئیراندا/ ئایینی ئیرانی - لوری
(کاست)/ باوه پری ئایینی هۆزی سۆمه ر و ئاکاد/ باوه پری ئایینی (ماد) - هکان/
باوه پری ئایینی سکا کان/ مه زه به بی هاخامه نشیه کان/ مه زه به به کانی سهرده می
ساسانی/ دیکتاتوریه تی مه زه به بی له سهرده می ساسانییه کاند/ ئایینی
زه رده شت/ به شه کانی ئاو یستا/ ئاته شه که ده کان/ باه ته تی ماره کردنی هاوشیره
و نزیکه کان/ ناسینی سه رچاوه کان/ په راویژه کان.^۲

۲۰۳. میژوووی ئایینی زهردهشت

نوسین: عهبدوللا موبلغی ئابادانی
وهرگیژانی له فارسییهوه: وریا قانع
له بلاوکراوهکانی خانه ی چاپ و بلاوکردنه وه ی قانع

۱- (ئسنستیتوت: ۱۱/ ۱۷۹)، (گ.س: ۲۹۵.۰۹/ ۲۲۲۱)، (گ.س.ش: همه ی مه کته به ؟)

۲- له سه ر به رگی دواوه، کورته یه ک له باره ی کتیه که نووسراوه.

چاپ: دووهم، چ: قانع، ش: سلیمانی، ژس: ٤١٢، س: ٢٠٠٢، ل: ١٩٢،
ق: ٢٠×١٥^٢

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆكى چاپى يه كه مى ههيه، بپوانه كتيبي ژماره ٢٠٢.

٢٠٤. ميژوى نهرده لان

نووسين: مهستوررهى كوردستاني (ماه شه ره فخانم)

ليكدانه وه و وه رگيران: هه ژار موكرياني

له بلاو كراوه كانى ئينتيشاراتى تازه نگاه

چاپ: ؟، چ: تازه نگاه، ش: تاران، ژس: ؟^٢، س: ١٣٨١ (٢٠٠٢)، ل: ٢٨٥،
ق: ٢٢×١٤^٤

ناوهرۆك:

پيشه كى: محه ممه د ماجد مه ردوخ پوچانى... / هه مان ناوهرۆكى چاپه كانى
پيشترى ههيه، بپوانه كتيبي ژماره ٢٠٠^٥.

١- به هه مان ژمارهى سپاردنى چاپى يه كه م چاپ كراوه ته وه.

٢- (ننستيتيوت: ١١/١٧٩)، (گ.س.ش: ف.أ.٢٤٧)، (گ.ه: ميژوو ١٥٧)

٣- ژمارهى سپاردنى نييه و كۆدى ٢-٤-٩٦٤-٩٦١٥٠-٩٦٤ ISBN وه رگرتووه.

٤- (وشه: ٩٥٥.٠٥٢ / ٣٢٢٥)

٥- له سه ر به رگى دواوه، وي نه يه كى هه ژار موكرياني و كورته يه ك له باره ي كتيبه كه و ميژوى
كورده وه دانراوه.

۲۰۵. میژووی شاری ههولیر له کۆنهوه نا سالانی شهست

نووسین: یوسف ئەحمەد دەرگه‌له‌یی

له بلاوکراوه‌کانی دهنگای چاپ و په‌خشی سهرده‌م

چاپ: یه‌که‌م، چ: سهرده‌م، ش: سلیمانی، ژس: ۴۲، س: ۲۰۰۲، ل: ۱۸۶،

ق: ۲۰×۱۵

ناوه‌رۆک:

پیشه‌کی/ به‌شی یه‌که‌م: شوینی هه‌ریمی هه‌ولیر/ ناوی هه‌ولیر/ گرنگی شاری
هه‌ولیر/ هه‌ولیر و ئایینی خه‌لکه‌که‌ی/ به‌شی دووهم: هه‌ولیر له کاتی ئه‌مه‌وی
و عه‌باسییه‌کاندا/ سولتان موزه‌فه‌ره‌دین کوکبوری ئه‌میری ده‌ولته‌تی
به‌کته‌کینی/ ناو‌داره‌کانی هه‌ولیر/ به‌شی سییه‌م: دانیش‌توانی شاری هه‌ولیر/
داگیرکردنه‌وه‌ی هه‌ولیر له لایه‌ن خه‌لیفه (موس‌ته‌نسیربیلا)/ گه‌مارۆدانی
هه‌ولیر له لایه‌ن ته‌ره‌که‌نه‌وه‌ی هه‌ولیر و عوسمانییه‌کان/ هه‌ولیر و میرنشینی
پواندز/ ناوی هه‌ولیر/ چۆنیتی په‌یدا‌بوونی تورکه‌مانه‌کان له هه‌ولیر/ به‌شی
چاره‌م: هه‌ولیر له نیوان ۱۹۱۸- ۱۹۶۹ی زایینی/ گیانی نیش‌تیمان‌په‌روه‌ری
له هه‌ولیردا/ نه‌ورۆزی سالی ۱۹۴۸/ به‌شی پینجه‌م: باری کۆمه‌لایه‌تی/
نوسه‌ر و بوژ و گوڤار و پۆژنامه‌کان/ چۆنیتی سروشتی خه‌لکه‌که‌ی/ به‌شی
شه‌شه‌م: شاری هه‌ولیر- جوگرافیای هه‌ولیری ئیستا/ ئاووه‌وای/ باری
ئابووری/ به‌شی هه‌وته‌م: خیل و تیره‌کانی ده‌وروه‌به‌ری هه‌ولیر/
هاوینه‌هه‌واره‌کانی شاری هه‌ولیر/ سه‌رچاوه‌کان.

۱- (ئەنستیتوت: ۲۳۳/۱۲)، (وشه: ۹۵۶.۷۱۲/ ۲۸۷د)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۴۵)

۲۰۶. میژووی کلیسای کوردی له سەردەمی ساسانییەکاندا

نووسین: ئارام داود

له بلاوکراوه‌کانی دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم
چاپ: یەكەم، چ: سەردەم، ش: سلیمانی، ژس: ۳۸۱، س: ۲۰۰۲، ل: ۱۵۰،
ق: ۲۰×۱۵
ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پێشەکی / بەشی یەكەم: سەرەتایەکی میژوویی / کاریگەرەکانی
دەولەتی ماد / پارتە ئەشکانییەکان / بەشی دووهم: سەرەلانی باوهری
مەسیحی له كوردستاندا بەر له ساسانییەکان / بەلگەنامە ی تر له میژووی
پروداوه‌کاندا / سەكاییەکان و گۆرانیەکان / گۆرانی سەردەمی (پارتەکان و
سلوکییەکان) / بەشی سێهەم: سەردەمی ساسانییەکان ۲۲۴ - ۶۳۷ز / سەرەتای
ئایینی زەردەشتی / دەسەلاتی شاپوور / بەهرامی یەكەم و گۆرانیەکانی تر / بەشی
چوارەم: بەیاننامە میلانۆ و قوربانی كورد و مەسیحییەکان / دەولەتی
ئەرمەستان و مەسیحییەکان له گۆرانیەکاندا / شەهیدبوونی ماریه‌نام و ساری
خوشکی / هەلاتن له ساسانەوه بۆ هیند / پاشای ساسانییەکانی ترو باری
مەسیحییەکان / دەسەلاتی بەهرامی پێنجەم ۴۲۰ - ۴۴۰ز / مارمیخای نەوهەدری /
كاروانی شەهیدانی مەسیحییەت و لاوازی ساسانییەکان / سەردەمی دەسەلاتی
كیسرای پەرویز / بەشی پێنجەم: هۆکارەکانی بلاوبوونەوهی باوهری مەسیحی له
كوردستاندا / وتاری سەر چپای زەیتون / بەشی شەشەم: ئایا كوردی مەسیحی
یاخود کلیسای كوردی بوونیان هەبوو؟ / کلیسای كوردی بۆ كوی چوو؟ / كۆری
ئەفسووس / کلیسای نەستووری / میژووی کلیسای كلدانی و مەسیحییە
كوردەکان / بەشی هەوتەم: بایەخدان بە رێكخستن و یاسا و دەستوور له ناو
كلیسادا / هونەری بیناسازی له دروستکردنی کلیسەدا / یاسا و پەرسەتن له
كلیساکانی كوردستاندا / باوهردارە تازەکان له کلیسەدا / ئاڤرەت له کلیسای

۱- (ئەنستیتیوت: ۱۸۹/۱۱)، (گ.س.ش: ف.أ. ۲۴۲)، (گ.س.ش: حەمی مەكتەبە ؟)

ولاتی ساسانییه کاند/ هه لېژاردنی جادلېک و بېر و خزمه تکار له کلېسه دا/ لیستی
پادشا ساسانی و پاشا رۆمه کان که مه سیحیه کانیاں چه وساندووه ته وه/
سه رنه نجام/ سه رچاوه کان.

۲۰۷. میژوووی هاوچه رخی کورد- بهرگی یه که م^۱

نووسین: دیقید ما کداول

وهرگی پانی بو فارسی: ئیبراهیم یونسی

وهرگی پانی له فارسییه وه: ئه بوبه کر خوژشناو

له بلاو کراوه کانی مه کته بی ریکخستن (ی.ن.ک) - کتیبی روونا کبیری

چاپ: ؟، چ: روون، ش: سلیمانی، ژس: ۵۵۷، س: ۲۰۰۲، ل: ۴۷۷،

ق: ۱۶×۲۲^۲

ناوه رۆک:

پیشه کی/ به شی یه که م: ناسنامه ی کوردی و پیکهاتی کۆمه لایه تی/ کتیبی
یه که م: کورده کان له سه رده می هۆزایه تی و ئیمپراتۆریدا/ به شی دووه م:
کوردستان پیش سه ده ی نۆزده/ به شی سییه م: کوردستانی عوسمانی ۱۸۰۰-
۱۸۵۰/ به شی چواره م: کوردستانی عوسمانی ۱۸۵۰- ۱۹۱۴/ به شی پینجه م:
قاجاره کان و کورده کان/ به شی شه شه م: شوپش- ناسیۆنالیزم و شه پ ۱۹۰۸-
۱۹۱۸/ کتیبی دووه م: ئاویتته کردنی کورده کان/ به شی هه وته م: نه خشه ی نویی
رۆژه لاتنی ناوه پراست- دابه شبوونی کوردستانی عوسمانی/ به شی هه شته م:
کورده کان- به ریتانیا و عیراق/ به شی نۆیه م: ئاویتته کردنی کورده کانی تورکیا/
به شی ده یه م: کورده کان له حکومه تی په زا شا/ سه رچاوه کان/ په راویزه کان.

۱- ئه م کتیبه دوو چاپی هه یه که به هه مان ژماره ی سپاردن تۆمار کراون... بېوانه کتیبی ژماره ۲۰۱.

۲- (مه لبه ند: ۹۵۰/۲۹۰)، (گ.س: ژ. ۱۰۳۳)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۵۷۹)

۲۰۸. مینۆرسکی و کورد- کۆمهلهی ۶ وتار

نووسین: قلا دیمیر مینۆرسکی

وهرگیڕانی له ئینگلیزییه وه (ههندی زمانی تر): ئه نوهر سولتانی

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وه ی موکریان

چاپ: یه که م، چ: و- په روهرده، ش: هه ولیر، ژس: ۲۵۲، س: ۲۰۰۲، ل: ۲۰۴،
ق: ۱۷×۲۴

ناوه رۆک:

سه ره تا/ هۆزه کانی پۆژئاوای ئیران/ که مایه سییه کان/ ئه وه هۆزانه ی به (زمانه)
ئیرانی (یه کان) قسه ده که ن/ ناوی مغۆلی شوین له کوردستانی موکریان/
له شکرکیشانی پۆمی و بیزانسییه کان بۆ سه ر (ئاترۆپاته ن)/ شیوه گه لی
جۆربه جۆری مه فهومی گۆران- گورران/ ئاماژه کردنی میژوو یی بۆ (گۆران)/
ئه ده بیاتی نووسراوی گۆران/ فیرقه ی ئه هلی حه ق/ ئوسوولی باوه رپه که/
دابونه ریت/ عونسووره کانی سیسته م/ ئه هلی حه ق و میژوو/ شوینایه تی
ئایینه که/ ئه ده بیات/ بۆچوون سه باره ت به ئه لف و بیی لاتینی کوردی.

۲۰۹. ناو دارانی کورد

نووسین: میر به سری

وهرگیڕانی له عه ره بییه وه: عه بدولخالق عه لئه ددین

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سه رده م

چاپ: دووه م، چ: سه رده م، ش: سه لیمانی، ژس: ۵۹، س: ۲۰۰۲، ل: ۲۵۲،
ق: ۱۶×۲۴

۱- (ئهنستیوت: ۱۵/ب/۱۸)، (گ.ه: میژوو ۶۷۷)

۲- (ئهنستیوت: ۹۶/۱۲)

ناوهرۆك:

پيشهكى وهرگيپر/ كورتهيهك له ژيانى دانهر/ پيشهكى دانهر/
چاوپيداخشاندنيك له سهر گهلى كورد/ دهولهتى بنهمالهى بابان/ ئيمارهتى
مهحمود پاشا/ موقيمي بهريتانى وگهشتهكهى/ دوا پوژانى دهولهت/
ناودارانى بنهمالهى بابان/ ئەحمەد پاشا/ عەزىز بەگ/ عەبدوللا موسيب
پاشا/ محەممەد رەشىد پاشا/ خەلیل خالید پاشا/ محەممەد شەریف پاشا/
مهسهلهى كورد له كۆنگرهى قاهره دا/ شىخ مهحمود/ بنهمالهى بارزانى/
شىخ ئەحمەد بارزانى/ مهلا مستهفای بارزانى/ د.عەبدولرەحمان قاسملو/
تەسەوف و زانیاری له كوردستان/ شىخ ماری نۆدى/ شىخ خالیدی
نەقشبندى/ شىخ عەبدوللای بېتووشى/ نامى عەبدوللا ئەفەندى حەیدەرى/
حاجى ئەسەد ئەفەندى حەیدەرى/ كوردهكان له توركييا: سەعید پاشا/
سەعید پاشای كورد/ ئەحمەد سوورەيا/ پەسوول مەستى/ یوسف زیا پاشا/
یوسف زیا/ ئەحمەد فايز/ عیزەت بەگ خەندان/ سلیمان بەگ خەندان/
ئیسماعیل پاشای بابان/ مستهفا زهنى پاشای بابان/ ئیسماعیل حەقى بەگ
بابان/ سلیمان نەزىف بەگ/ فايق عەلى بەگ/ ئەمیر لیوا مستهفا پاشا
یامولكى/ ئەمیر لیوا ئەمین پاشا پواندزی/ كوردهكان له میسر: عەباس
بارزلی/ عەلى پەزا بەگى كورد/ ئیسماعیل حەقى پاشا/ مشیر شاهین پاشا/
بنهمالهى تەیموورى/ عائیشە خانى تەیموورى/ ئەحمەد تەیموورى پاشا/
محەممەد تەیموور/ مهحمود تەیموور/ شىخ محەممەد عەبدە/ قاسم ئەمین/
عوسمان ئەبوبەكر دقنه/ كوردهكان له حىجاز/ شىخ محەممەدى كورد/ عەلى
زوهرى شىروانى/ محەممەد ماجدى كورد/ كوردهكانى سووریا: هۆلۆ پاشا و
بنهمالهكهى/ ئىبراهیم بەگ هەناقو/ محەممەد كورد عەلى/ پیاوانى ئایینی و
ئەدەبى/ بنهمالهى حەیدەرى/ ئىبراهیم فەسیح حەیدەرى/ محەممەد ئەمین
زەند/ موفتى زەهاوى/ شىخ پەزای تالەبانى/ محەممەد مهحمودى/ سالىح
حەریق/ ئەحمەد مهلا قادر/ محەممەد ئەمین كورده/ عەبدولرەحمان
قەرەداغى/ ئەمین یومنى/ محەممەد تەها شىروانى/ نوورەدین شىروانى/

ئەمىن فەيزى بەگ / حسين نازم / مستەفا ساحبقران / ئەحمەد حەمدى
 ساحبقران / حەسەن بامەرنى / ئەبوبەكر مەلا / توفىق پىرەمىرد / مەممەد
 كۆيى / عەبدولعەزىز حاجى ئەمىن / فايەق بىكەس / ئەحمەد خانەقا /
 عەبدولقادر زەھاوى / پەرفىق حىلمى / عەبدوللا گۆران / مېژوونووسان: مەلا
 جەمىل پۇرئەبەيانى / شوكرى فەزلى / عەبدولقادر پەشىد ناسرى / حسين
 مەردان / پىاوانى بەرئوبەرايەتى و سىياسەتمەدار / عوسمان پاشاى جاف /
 مەحمود پاشاى جاف / مەحمود خدر / تاهىر بەگ / پەشىد پاشاى زەھاوى /
 عەبدوللا موخلىس پەسوولزادە / حەمدى پاشاى بابان / مەممەد سالىح
 مىللى / حەمدى بەگ بابان / مېرلىوا فەتاح پاشا / ئىبراھىم حەيدەرى / شىخ
 مەممەد بريفكانى / سەئىد مەعرووف / بابەكر سەلىم ئاغا / ئەحمەد
 عوسمان / پەشىد بەگ بەروارى / توفىق خالىدى / جەمىل حەويى / مەممەد
 ئەمىن زەكى / ھەبىبە توللاى موفتى / ئەحمەد كەركووكى / مېرزا فەرەج
 شەرىفزادە / سەبىح نەشئەت / مەعرووف عەلى ئەسغەر جىاوك / سىدىق مەزھەر
 مستەفا / مەممەد حەبىب تالەبانى / فايەق تالەبانى / خدر ئەحمەد دزەپى /
 داود حەيدەرى / سالىح زەكى ساحبقران / فەرىق ئەمىن زەكى سلىمان /
 مەممەد سالىح خانەوادەى مەممەد عەلى بەگ / فارس ئاغاى مەممەد
 زىيارى / سەئىد دۆسكى / فەرىق حسين فەوزى / جەمىل بابان / لىوا خالىد
 مەحمود زەھاوى / عەبدوللا سلىمان بەيانى / عەبدولحەمىد جاف / فەرىق بەكر
 سىدىق / توفىق ۋەھبى / مەممەد عەلى مەحمود / دارا بەگ / ئەمىن پەشىد
 ئاغا / سەلاخەددىن بابان / جەلال بابان / جەمال بابان / سىدىق پەسوول قادرى /
 شىخ قادر شىخ سەئىد حەفەيدزادە / داود جاف / ئىسماعىل رواندزى / حازم
 شەمىن ئاغا / ماجد مستەفا / پراغىب عەبدوللا بەگ / د.شەۋكەت زەھاوى /
 ئەحمەد موختار جاف / لىوا بەھادىن نوورى / سەيفوللا خەندان / مەممەد
 عەتا ئەمىن / ئەمىن توفىق / عەلى كەمال عەبدولپەرحمان / سەئىد بەگ مىرى
 شىخان / غىياسەددىن نەقشەبەندى / ئەحمەد موختار بابان / مەممەد سەئىد
 قەزاز / عەلى حەيدەر سلىمان / مەممەد سىدىق تەھا / قاسم حەسەن / حەسەن

فەھمى جاف/ مىرانى قادر بەگ/ بابا عەلى شىخ مەھموود ھەفید/ نازم
زەھاوى/ خالید نەقشەبەندى/ عىزەدەین مەلا/ مەھموود جەمیل/ گەپیدە و
مىژوونووسان: لىكلاما ئىنھۆلت/ كوترە مارگریت لوپپیان بیل/ ئىلى بانىستەر
سون/ سىرچۆن ئىدمۆندس/ ژياننامەى وەرگىپ/ سەرچاۋەكان/ پىرست.

۲۱۰. ئارىيەكان و مادەكان

نووسىن: د. ئەردەشىر خودادادىيان

وەرگىپرانى لە فارسىيەو: عەلا نوورى بابە عەلى

لە بلاۋكراۋەكانى بەرپۆھ بەرايەتى خانەى وەرگىپران

چاپ: يەكەم، چ: بەدرخان، ش: سلىمانى، ژس: ۲۳۴، س: ۲۰۰۳، ل: ۲۲۹،

ق: ۱۶×۲۲

ناوەرۆك:

پىشەكى دانەر/ بەشى يەكەم: ئارىيەكان و پىشەينەيان/ بەشى دووھەم:
لكەكانى ئارىيانى ئىران و ھىندۆ ئەوروپاييەكان/ بەشى سىيەم: ئارىيەكان و
بان ئىرانى ئارىيەكان و خاكى ئىران/ بەشى چوارەم: ژيان و شارستانىيەتى
ئارىيەكان/ بەشى پىنجەم: ھىندۆ ئەلمانىيەكان/ بەشى شەشەم:
تايپەتمەندىيەكانى روالەتى يا جەستەى (فىزىكى) ئارىيەكان لە دىدەى
رەگەزناسانەو/ بەشى ھوتەم: بىروباۋەپرى ھىندۆ ئەلمانىيەكان/ بەشى
ھەشتەم: لكەكانى ئىرانى و نائىرانىيەكان- ھۆكان و شىۋازى كۆچى ئەوان/
بەشى نۆيەم: رپوشوئىنى بان ئىران لە پىش كۆچ و لە سەردەمى كۆچى
ئارىيەكان بۆ ئەم بانە/ بەشى دەيەم: زمانى ئارىيەكان و نووسىنى
ئىرانىيەكان بە درىژاى مىژوو/ كۆمەلەى دووھەم/ مادەكان/ بەشى يەكەم:
سەرچاۋەكانى مىژووى مادەكان/ بەشى دووھەم: سەرزەمىنى ماد/ بەشى
سىيەم: پاشايانى ماد/ بەشى چوارەم: پاشاكانى ماد بەگوئىرەى باسكردنى

۱- (ئىستىتوت: ۱۷۹/۱۲)، (گ.س.ش: ب.ن ۱۲۴)

ھېرۆدۆت/ بەشى پېنچەم: پادشاھىيىنى ماد وەك كىتازىياس باسىيان دەكا/ بەشى شەشەم: مادەكان لە تېرامانىكى گىشتىگىر و فراواندا/ بەشى ھەوتەم: مادەكان لە ھەلسەنگاندى مىژوونوسە تازەكانى خۆرئاوادا بە تايىھەتى نەتەوھناسان/ بەشى ھەشتەم: ھۆكانى يەكگرتنى ھۆزەكانى ماد/ بەشى نۆھەم: تىرەكانى ماد و تايىھەتمەندىيەكانى ئەوان/ بەشى دەيەم: ھونەرى مادەكان/ بەشى يازدەيەم/ گەنجىنەكانى بەرھەمە ھونەرىيەكانى ماد/ گەنجىنەى (زىوئ) ديارترىن گەنجىنەى ھونەرى مادەكان/ پاشكۆ نوپىشك و ئەنجامگىرى مىژووى ئارىيىيەكان/ راڧەى چەند وشەيەك بە پېنوسى و ھەرگىر/ پەراويزەكان/ سەرچاۋەكان.

۲۱۱. پەيامى ھەورامان- كورد: رەويىكردنى، سەرەداۋى مىژوۋىيى.. كوردستان: سنوورى، دابەشكردنى.. گۆران و ھەورامان: مىژوۋى، جوگرافىيى، زمانى. ئەردەلان و بابان: سەرەتا، سەجەرە، سنوور.. دىن: زەردەشت، يارسان، ئىسلام..

نووسىن: ھادى رەشىد بەھمەنى

چاپ: دووھەم، چ: بەدرخان، ش: سەلىمانى، ژس: ۲۳۵، س: ۲۰۰۳، ل: ۴۸۰، ق: ۱۶×۲۲

ناوھرۆك:

تېبىنى/ پېشەكى/ بەشى يەكەم: مىژوۋو/ ھەندى بابەتى وەك: نەتەوھى كورد/ سەرەمى ئىمپراتورى ماد- كەيە؟/ مەرەدەى كوردستان/ سەرەمى دەولەت و مىرنشىنە كوردىيەكان/ گۆرانەكان/ پەيامى ھەورامان/ بەلگەنامەكان/ سەرەداۋى مىژوۋىيى ھەورامان/ سەجەرەى ھەندىك لە ھەورامانىيەكان/ كوردايەتى لە ھەوراماندا/ مىرنشىنى ئەردەلان/ مىرنشىنى

۱- ناوھرۆكى چاپى يەكەم كورتترە، لەبەر ئەمە ناوھرۆكى ئەم چاپەشمان نووسىيەوھ.

۲- (ئىستىتوت: ۱۵/ب/۵)

بابان / تۆفانی نوح / نازناوہ کانی کۆمہ لگای کوردہ واری / بەشی دووہم:
 جوگرافیا / ہندی بابہ تی وەك: وتای ھەورامان / نەخشە ی ھەورامان... /
 لیستی ناوی شار و گوندە کانی ھەورامان... / پووبەر و دانیشتوان / پووبار و
 چەم و کانیاوہ کان / شاخە کان / ئابووری / پیشە سازی دەستی / ئازە لدار /
 کشتوکال / بەشی سییەم: زمان / ھندی بابہ تی وەك: نەخشە ی زاراوہ کانی
 زمانی کوردی / زمانی کوردی گۆرانی / رایەك بۆ زمانی کوردی یەگرتوو /
 چەند بابەتیک بە زمانی گۆرانی (ھەورامی) / بەشی چوارەم: دین / ھندی
 بابہ تی وەك: خواناسی / بنە مالە ی زەردەشت / زەردەشت کوئینە یە وە لە
 کوئ ژیاوہ ؟ / کۆکردنە وە و نووسینە وە ی ئاقیستا / زەند و پیژەند / ژن لە
 دینی مەزدیسنا ی زەردەشتا / ئەژدەھاك / دینی مانی / جەژنی نەورۆژ / سئ
 پیرشالیار / دینی یارسان / سەرسپاردن / بالۆلی دانا / سولتان ئیسحاقی
 بەرزنجی / یازدە خانە وادە کە ی یارسان / سروودی دینی یارسان - سەرئەنجام /
 سەجەرە ی شیخانی ھەورامان / سۆفیزم و دەرویشیزم / پیپرست / پاشکو.

۲۱۲. دەزگاکانی بازرگانی و کالای بازرگانیه کانی میسر لە سەردەمی

سەلاحە ددینی ئەییویدا

نووسین: پ.ی.د. نەبەز مەجید ئەمین - سەلاح کانه بی ئیسماعیل
 چاپ: یەكەم، چ: زانست، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۲۰۰۳، ل: ۱۲۸،
 ق: ۲۰×۱۵

۱- لە دوا لاپەرە و سەر بەرگی دواوہ، ناوی کتێبە کە بە تیپی لاتینی نووسراوہ.

۲- (گ.ه: ئابووری ۴)

ناوهرۆك:

پيڤسەكە / پيڤسەكە / بەشى يەكەم: بازارەكان / بەشى دووهم: دەنگاكانى
بازرگانى / قەيسەرييەكان / ميوانخانەكان / خانەكان / بەلئىندەرايەتى / بازاڤى
بازرگانى / بەشى سەيئەم: سەرچاوە سەرەكئىيەكانى كالاى بازرگانى /
جۆرەكانى كالاى بازرگانىيەكان / ناردنى ميسر لە كالاكانى پۆژەلات بۆ
پۆژتاوا / گرنگترين ئەو كالاىانەى بازرگانە ئەوروپيەكان دەيان گواستەو
بازارەكانى ميسر / ناردەى ميسر لە كالاى ناوخۆيى / بەشى چوارەم: نرخى
بەرەم و كالاكانى پۆژەلات لە بازاڤى شارەكانى ميسر / دەرەنجام / ليستى
سەرچاوەكان / كورتهى باسەكە بە زمانى عەرەبى و ئىنگليزى.

٢١٣. چەمچەمال- بەر لە مەملەكەتى ئاشوور تا حكومەتى ھەريەم

نووسين: سەرور ئەحمەد كرىم

لە بلاوكراوەكانى وەزارەتى پۆشنبيرى

چاپ: يەكەم، چ: و- پۆشنبيرى، ش: سليمانى، ژس: ٢٧٨، س: ٢٠٠٣،
ل: ٢٣٨، ق: ١٤×١٩

ناوهرۆك:

پيڤسەكە: د. حوسامەدين عەلى غالىب نەقشەبەندى / سەرەتايەك / چەمچەمال
لەسەر ھيڤەكانى پانى و دريژى گۆى زەوى / بەشى يەكەم: چەمچەمال لە
كۆندا / بەردەبەلەكە / كەريم شايەر / چەرموو / گۆمە زەرد / دەرەبەندى بازيان /
نەخشەى دوورتاليتى / خشتەى ژمارە و ناوى چاخەكان بە نزيكەيى / ناو و
شويئى ئاسەوارە كۆن و دۆزراوەكانى مەركەزى قەزا / ناو و شويئى ئاسەوارە
كۆن و دۆزراوەكانى مەركەزى ئاغجەلەر / ناو و شويئى ئاسەوارە كۆن و
دۆزراوەكانى مەركەزى سەنگاو / ناو و شويئى ئاسەوارە كۆن و دۆزراوەكانى
مەركەزى شوان / بەشى دووهم: چەمچەمالى ئەمرۆ / ناوى ھەمەوھەند لە

١- (ئىستىتوت: ٢٢٠ / ١٢)، (وشە: ١٩٥٦.٧١٣ / ٢٤٥ك)، (گ.س.ش: م.ت ٢٣١)

چیبیه وه هاتووه؟/ سهره تاي بنيادناني چه مچه مال/ چاله نه وتي چه مچه مال/
 رۆلي شاري چه مچه مال و هه مه وه نده كان له ميژووي بزاقى نه ته وايه تيدا/
 شادبوونه وه به نيشتمان و راپه پيني به رده وام/ شوپشه كانى شيخ مه حممود
 و كيويك له وره/ سهره تاي كردنه وه قوتابخانه له چه مچه مال/ پووباره
 گهره وه هريم خه لاتيك/ ئاوردانه وه يهك له ميژووي كه ريم به گي فه تاح به گي
 هه مه وه ند/ فه قى قادر گه رايه وه چه مچه مال/ ويينه يه يه كه ره كه ي فه قى قادر/
 له كو تاييدا/ به شى سييه م: مه ركه زى قه زاي چه مچه مال/ ناحيه ي ئاغجه له ر/
 ناحيه ي سه نكاو/ پاشكو ي ويينه و به لگه نامه كان/ ويينه ي به رده به له كه/
 ديمه نى شوينه واره كو نه كه ي دهر به ندى بازيان/ ديمه نى سهرچاوه ي ئاوي
 (خويلىن)/ ديمه نى گه رانه وه ي ئاواره كانى چه مچه مال له سالى ۱۹۷۵ د/
 په يه كهرى شيخ ره زاي تاله بانى له ناوه راستى شاري چه مچه مالدا/ هيماي
 شارستانيتى چه رموو/ به لگه نامه ي ژماره ۱/ به لگه نامه ي ژماره ۲ له گه ل ئه و
 ويئانه ي كه له گه ليدان/ ويينه ي (۸) كه قه لاي چه رمويه و له ئاسمانه وه به
 فرۆكه گيراوه/ سوپاس و پيژانين.

**۲۱۴. راپه پيني عه له وييه كانى زاگرويس يا ليكويلينه وه يه كي ميژووي له سهر
 ئه هلى جهق**

نوسين: محه ممه د عه لى سولتاني
 وه رگيپاني له فارسىيه وه: حه سه ن عه بدولكه ريم و كه مال په شيد
 له بلاوكراوه كانى به ريوه به رايه تى خانه ي وه رگيپان - وه زاره تى رۆشنبيري
 چاپ: يه كه م، چ: و - كشتوكال، ش: سليمانى، ژس: ۲۲۷، س: ۲۰۰۳،
 ل: ۲۹۳، ق: ۱۶×۲۳

۱- (ئىستىتوت: ۱۱/ ۱۴۵)، (ژين: ۲۴۹.۱)

ناوهرۆك:

هه‌ندىك بابەتى وەك: راپەرىنى عەلەويىيەكانى زاگرۆس/ شا ئىسماعیلى سەفەوى و یەزیدیيەكان/ راپەرىنى عەلەويىيەكانى ئەهلى حەق لە خاکی میسردا/ بزوتنەوہى شا ئىسماعیلى سەفەوى و نەقشبەندیيەكان/ راپەرىنى شاوہىسقولى دژى خەلیفەى عوسمانى/ سەردەمى شا تەھماسب و نۆرىنى راپەرىنى عەلەويىيەكان لە ھیندا (۹۳۰-۹۸۴) ى كۆچى/ پەيوەندى بنەپەرتى و ئايىنى عەلەويىيە توندرەوہەكان لە كوردستاندا لە سەرەتاوہ تا سەردەمى سەفەويىيەكان/ رپوداوى قەلاى پلنگان/ عەلەويىيە توندرەوہەكانى ئەهلى حەق لە سەردەمى ئەفشارى و زەندیيەكاندا/ بزاقى حەقە لە كەركوك/ چۆنیەتى پەيدا بوونی بزاقى حەقە/ مامە رەزا و ریفۆرم و رپەرى کردنى حەقە/ دەستگیرکردنى مامە رەزا و كاردانەوہى پەپرەوان/ مردنى مامە رەزا و بەردەوامى بزاقى حەقە.

۲۱۵. قارەمانانى نەتەوہى كورد- بەرگی یەكەم

ھۆنراوہ و نووسراوى: محەممەد سەعید ئىبراھیمی محەممەدى (ئاویر)
چاپ: یەكەم، چ: ؟، ش: ئیران، ژس: ؟^۱، س: ۱۳۸۲ (۲۰۰۳)، ل: ۳۰۴،
ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوهرۆك:

نیوهرۆك/ هه‌ندىك بابەتى وەك: پيشه‌كى/ ئاوات/ بەشى ھەوہل: سەرەتا لە بارەى نەژادى كورد و زمانى كوردى/ كورته باسيك لە بارەى كورد و كوردستان لە پيش مادەكاندا/ پيكهاتنى دووبارەى دەولەتى ماد بە هاتنى ئەسكەندەر/ دەقى كتيبي گەرانهوہ لە ئيران (گزنفون) جفرى ھاوس ھولد/ چاويك لە ميژووى زمانى كوردى ئەمپۆ/ ھوى پەيدا بوونی لە ھجەى جۆراو

۱- ژمارەى سپاردنى نيبە و كۆدى ۹-۹۱۴۸-۹۶۴ ISBN: وەرگرتووه.

۲- (ئىستىتوت: ۶۸/۱۲)

جۆرى كوردى / چوار خىشتەكى بابا تاھىرى عورىيان (ئاخىرى سەدەى چوارەم) / كورد لە سەرەتاي ئىسلامەوہ تا ئەم سەدە / شۆرش لە زەمانى خەلىفەى دووہم / سەلجۇقىيان / مەغول / كورد و نادىر / بەشى دووہم: قارەمانانى نەتەوہى كورد بە شىعر / ھۆى شەپ داسەپاندنى ئىنگلىز بەسەر شىخ ئەحمەد / لە داىكبوونى قارەمانى كوردستان / كۆمەكى ئىنگلىز بە عىراق / ھاتنى ئەرتەشى ئىران بۆ مەھاباد / شالائى عىراق و كۆمەكى ئىران بە كورد / پووخاندنى خانووى كوردان لە ناوچەى نەوتاوى / بنەمالەى قازى محەممەد / راگەپاندنى حكومەتى كوردستان لە لايەن شىخ مەحمودى نەمر لە سلېمانى / كوژرانى خالو قورىيان و سمكو ھەرىك بە جۆرىك / شۆرشى ئارارات (ئىحسان نوورى) / ھەزارەتى شىركۆ / ھەزارەتى سەلاھەدىن / سەلتەنەتى سولتان سەلاھەدىن لە شامدا / شەپى پەملە / حكومەتى ماد / پۆستەم / ساسانىيان و شوانكارە / تىبىنىيەكان / بەشى سىيەم / پەراويزەكان / ھەرھەنگۆك / سەرچاوەكان / وینەكان / زنجىرەى پادشاىيان.

۲۱۶. كوردستان نىشتەمانى يەكەمىنى سۆمەرىيەكانە

نووسىن: ھاوړى باخەوان

لە بلاوكراوہكانى دەزگای چاپ و بلاوكردنەوہى ئاراس

چاپ: يەكەم، چ: و- پەروەردە، ش: ھەولير، ژس: ۹۱، س: ۲۰۰۳، ل: ۱۲۷، ق: ۲۱×۱۵

ناوھرۆك:

نۆوھرۆك / پيشەكى / بەشى يەكەم: ئەم ليكۆلینەوہى يە بۆچى؟ / بەشى دووہم: كوردستان لانكەى مرۆڤ و شارستانىيە / بەشى سىيەم: گواستەوہى شارستانى لە كوردستانەوہ بۆ باشوورى ميزۆپۆتاميا / بەشى چوارەم:

۱- (ئىستىتوت: ۲۴۴/۱۲)، (گ.ھ: ميژوو ۱۱۹ و ۱۳۶)

باشووری میزۆپۆتامیا تا چاخه میژووییه کان/ بهشی پینجه م: کیشهی
 سۆمهرییه کان و زانایانی ئارکیۆلۆژی/ بهشی شه شه م: سۆمهرییه کان و
 کورته یه کی میژووه که یان/ فوراتییه سه ره تاییه کان و سۆمهرییه هه ره
 کۆنه کان/ نووسینی سۆمهرییه کان/ پادشا و فه رمانزه وا سۆمهرییه کان/
 چمکیک له ژیانى کۆمه لایه تیى سۆمهرییه کان/ بهشی هه وته م: یه که مین
 نیشتمانی سۆمهرییه کان/ ئه و به لگانه ی که گه واهى بۆ یه که مین نیشتمانی
 سۆمهرییه کان ده دن/ که ره سه ته ئارکیۆلۆژییه کان/ زمانى سۆمهرییه کان/
 به راوردیك له نیوان دراوسیکانى ولاتی سۆمهرییه کاند/ ئایینی سۆمهرییه کان/
 په رستگای زه کووره/ ئه فسانه سۆمهرییه کان/ چیرۆکی لافاوه که/ کۆتایی و
 سه ره نجام/ سه رچاوه کان.

۲۱۷. کورد- له جهنگی روسیا له گه ل ئییران و تورکیادا- بارودۆخی سیاسی

کوردی تورکیا و ئییران و روسیا

نووسین: پ. ی. ئه فریانتۆف

وه رگێرانی له پووسیییه وه: د. ئه فراسیا و هه ورامی

له بڵاوکراوه کانی مه کته بی بیرو هۆشباری (ی. ن. ک)

چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۴۱۵، س: ۲۰۰۳، ل: ۳۹۲، ق: ۱۵ × ۲۰

ناوه رۆک:

پیشه کی چاپی کوردی/ پیشه کی دانهر/ بهشی یه که م: شه پری پووسیا و

فارس ۱۸۱۳-۱۸۰۶ و شه پری پووسیا/ بهشی دووه م: شه پری پووسیا و فارس

له نیوان سالانی ۱۸۲۷-۱۹۳۶/ بهشی سییه م: شه پری پووسیا- تورکیا

۱۸۲۸-۱۸۲۹/ بهشی چواره م: شه پری رۆژه لآت ۱۸۵۳-۱۸۵۶/ بهشی

پینجه م: راپه رینی یه زدان شیر دژی ده سه لاتدارانی تورک له سالی ۱۸۵۴/

بهشی شه شه م: شه پری پووسیا- تورکیا له نیوان سالانی ۱۸۷۷-۱۸۷۸/

۱- (ئسنستیتوت: ۲۳۱/۱۲)، (گ. ه: میژوو ۱۲)

به‌شی‌ه‌وت‌ه‌م: راپه‌پینی‌ کورده‌کانی‌ به‌درخان‌ له‌ سالی‌ ۱۸۷۸ و شیخ‌ عوبه‌یدوللا‌ له‌ سالی‌ ۱۸۸۰/ به‌شی‌ هه‌شته‌م: بارودۆخی‌ سیاسی‌ سه‌رده‌می‌ (کورده‌کانی‌ تورکیا- فارس- پروسیا) دۆکیومیئته‌کان‌ سه‌باره‌ت‌ به‌سه‌رده‌می‌ شه‌ره‌کانی‌ سالانی‌ ۱۸۰۶-۱۸۱۲ و سالانی‌ ۱۸۰۴-۱۸۱۳ و سالانی‌ ۱۸۲۶-۱۸۲۷ و سالانی‌ ۱۸۲۷-۱۸۲۸/ دۆکیومیئته‌کان‌ سه‌باره‌ت‌ به‌ سه‌رده‌می‌ شه‌ری‌ رۆژه‌لات‌ له‌ سالانی‌ ۱۸۵۳-۱۸۵۶/ پێپست.

۲۱۸. کورد له‌ نیتوان‌ به‌ ئیسلام‌ کردن‌ و ئیسلام‌ بووندا- لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی‌ ره‌خنه‌یه‌ له‌ باره‌ی‌ کتییی‌ کوردستان‌ و پرۆسه‌ی‌ به‌ ئیسلام‌ کردنی‌ کورد

نووسین: هیوا سه‌لام

له‌ بلاوکراوه‌کانی‌ (نووسینگه‌ی‌ ته‌فسیر)

چاپ: یه‌که‌م، چ: نازه، ش: هه‌ولێر، ژس: ۱۰، س: ۲۰۰۳، ل: ۱۵۸، ق: ۱۶×۲۳

ناوه‌رۆک:

پێشه‌کی‌/ چه‌ند سه‌رنجێک‌ ده‌رباره‌ی‌ کتییی‌ (کوردستان‌ و پرۆسه‌ی‌ به‌ ئیسلام‌ کردنی‌ کورد)/ به‌شی‌ یه‌که‌م: ماسته‌رنامه‌ی‌ (کوردستان‌ و پرۆسه‌ی‌ به‌ ئیسلام‌ کردنی‌ کورد) له‌ پرووی‌ رێبازی‌ لیکۆلینه‌وه‌ی‌ زانستیه‌وه‌/ ناوئیشانی‌ بابه‌تی‌ ئه‌کادیمی‌/ سنووری‌ بابه‌تی‌ ئه‌کادیمی‌/ هۆی‌ هه‌لبژاردنی‌ بابه‌ت‌/ شیکردنه‌وه‌ی‌ ژێده‌ره‌کانی‌ بابه‌ته‌که‌/ لیژنه‌ی‌ گفتوگۆ/ کورته‌ ئه‌نجام‌/ به‌شی‌ دووهم: بابه‌ته‌کانی‌ کتییی‌ کوردستان‌ و پرۆسه‌ی‌ به‌ ئیسلام‌ کردنی‌ کورد/ بابه‌تی‌ یه‌که‌م: به‌ ئیسلام‌کردن‌ یاخود‌ به‌ ئیسلام‌بوونی‌ کورد؟!/ بابه‌تی‌ دووهم: به‌ عه‌ره‌بکردنی‌ ولاتی‌ کوردان‌/ بابه‌تی‌ سێیه‌م: په‌وشی‌ ئایینی‌ و سیاسی‌ کورد‌ پێش‌ ئیسلام‌/ یه‌که‌م: په‌وشی‌ ئایینی‌/ دووهم: په‌وشی‌ سیاسی‌ کورد/ بابه‌تی‌ چواره‌م: (رزگارکردن) و (داگیرکردنی‌) کوردستان‌ له‌ هه‌ردوو کتییی

۱- (ئهنستیتیوت: ۱۱/۱۵۲)، (گ.ه: میژوو ۷۱۲)

(كوردستان له بەردەم فتوحاتی ئىسلامیدا) و (كوردستان و پرۆسەى به ئىسلام كردنى كورد) / بابەتى پىنجەم: چەمكى جزیه و پۆلى جزیه له پزگارکردنى كوردستان به ئاشتى / بابەتى شەشەم: ھۆكارەكانى ھەلگەرانەوھى شار و شارۆچكە كوردییەكان / چەند سەرنجىك له بارەى ھەلگەرانەوھى و پاپەرىنى شار و شارۆچكە كوردییەكان / سەرچاوەكان / فەرھەنگۆك / پىپرست.

۲۱۹. گەرانەوھىەك بۆ سەرەتاكانى ئىسلام

نووسین: كورت فریشلر

وەرگىزانی له فارسییەوھ: حەمەى حەمە سەعید

پىداچوونەوھ و پىشەكى: شوان ئەحمەد

له بلاوكراوھكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: یەكەم، چ: سەردەم، ش: سلیمانى، ژس: ۸۶، س: ۲۰۰۲، ل: ۵۱۲، ق: ۱۶×۲۲

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پىشەكى: شوان ئەحمەد / پوونكردنەوھىەكى وەرگىزى فارسی / ھەندى بابەتى وھ: پىشەكارانى ئىرانى له خزمەت موسلماناندا / نامەى پىغەمبەرى ئىسلام بۆ پادشای ئىران / شەرى قوستەنتەنیە (ئەستەمبول) / نامەى سەعدى وھقاس دەربارەى گرتنى ئىران / نارپىك و پىكى سەربازانى عەرب له دیمەشقد / خزمەتى كەشتیوانانى ئىرانى به ئىسلام / ھەلسانى خەلكى نازەربايجان دژى ئىسلام...^۲

۱- (وشە: ۹۵۳ / ۲۴۵ف)، (گ.ھ: ئابین ۶)

۲- لەسەر بەرگی دواوھ، كورتەیهك له بارەى كتیبەكە - لەلایەن وەرگىزەر وھ - نووسراوھ.

۲۲۰. میژوووی بروسکه- (میژوووی کوردستان)

نووسین: ئیسماعیل ئه ییوی (سمکو ئه پیرام)

له بلاوکراوه کانی (انتشارات تابش فرهنگ)

چاپ: یه که م، چ: گنج شایگان، ش: ئیران، ژس: '؟، س: ۱۳۸۲ (۲۰۰۳)،

ل: ۲۵۲، ق: ۱۷×۲۴

ناوه رۆک:

بابه تی پیشکه ش/ سهره تا/ به شه کانی کورته باس/ رافه ی به شی پینجه م/
به شی یه که م: ناوی میژوونووسانی گشتی و تایبه تی که له باره ی
کوردستانه وه باسیان کردووه/ به شی دووه م: مانای وشه ی کورد/ به شی
سییه م: ناوی بریک له و حکومه تانه ی کورد که پیش له میدیا له کوردستان و
ئیرانی ئیستادا بوونه: حکومه تی لوو/ گوئی/ کاسای/ میتانی/ سووباری/
زوانی/ هوریان/ حکومه تی نایری/ دهسه لاتی ئیلی پی له مایی دهشت و
بیستوونی کرماشان له ۹۰۰ سال پیش زاینی/ حکومه تی ماننا یا مانناکان
له دهشتی باشووری ورمی/ حکومه تی ئوراوتوریان/ هۆزه کانی میدیا/ یاد
ئاوه ری و مه به ست له باسی ئه و دهسه لاتارانیه ی کورد له م کورته باسه دا
حکومه تی ئیستای کوردستانی عیراق/ شوپشی قه لای دمدم و حکومه تی
میری دهست زیپرین/ گشت شوپشه کانی کورد/ به شی چواره م: هۆی
سه رنه که وتنی ئه م شوپشانه بو پیکهینانی ولاتیکی سه ربه خۆی کوردی له
هه موو سه رزه وینی کوردستاندا چی بووه ؟/ نه بوونی یه کیه تی/ ئابووری/
ماندوو بوونی ئه پووری خه لک له سه ر ریککه وتنی سه رکرده کانی میدیا له گه ل
پارس/ ئایینی پیروزی ئیسلام/ هۆیه کانی دوای هاتنی ئایینی پیروزی
ئیسلام/ ئایینی/ ئابووری/ نه خوینده واری/ کۆمه لایه تی و پرژیمی
ده ره به گایه تی/ بلاو بوونی یه کیه تی جوگرافیایی/ سیاسی/ نه بوونی راده ی

۱- ژماره ی سپاردنی نییه و کۆدی ۹-۷-۷۹۵۹-۹۶۴ ISBN: وه رگرتووه .

۲- (ئسنستیتیوت: ۱۷۱/۱۲)

زۆرى شارنشىنى / نەبوونى پېرەرىكى وەھا كە مەرجهكانى پېويست وە
 وەرەى ھەموو ھۆزەكان و پارچەكانى تېدائى / بەشى پېنجه م: جەماوهرى
 گەلى كورد بە گوپرهى بەراوردى جەماوهرناسى تا سالى ۲۶۷۸ى كوردى
 بەرامبەرى ۱۳۶۶ى كوچى ھەتاوى پادەى خاكى كوردستان كە كورد لە بنج
 و بناغەدا ئيرانىن وە ئىستا بەشكراون / زەردەشتەكانى پەيامبەرانى كورد /
 پاشەكى كورته باس / جيگاي سەرنجان لە ھەموو بابەتەو / ئايىنى كوردان /
 جوگرافىاي ئيران لە سەردەمى ھەخامەنشان - ئەشكانيان و ساسانيان /
 پېلېزى ميژووى برووسكە^۱.

۲۲۱. ميژووى ريشەى نژادى كورد

نووسين: ئىحسان نوورى پاشا
 وەرگيرانى لە فارسىيەو: وريا قانع
 لە بلاوكراوھكانى دەزگاي چاپ و بلاوكردنەوھى ئاراس
 چاپ: يەكەم، چ: و - پەرودە، ش: ھەولير، ژس: ۳۱۹، س: ۲۰۰۳، ل: ۱۲۰،
 ق: ۲۱×۱۵^۲
 ناوھرۆك:

پيشوتار: ئىحسان نوورى / بەشى يەكەم: پيشەى نەژادى كورد / بەشى
 دووھم: ميژووى كورد / بەشى سىيەم: ئاراراتىيەكان / بەشى چوارەم:
 نەمرودەكان / كورتهى ناوھرۆكى ئەم كتيبە / ناوھرۆك.

۱- لە سەر بەرگى دواوھ، ناوى كتيبەكە بە زمانى ئىنگليزى نووسراوھ.

۲- (ئىستىتوت: ۲۳۵/۱۲)

۲۲۲. میژووی کورد و هاوسیکانی- به شی یه که م

نوسین: جلال ئەمین بەگ

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۱۲۲، س: ۲۰۰۳، ل: ۴۸۴،
ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆک:

پیشەکی/ به شی یه که م: میژوو چییه؟/ کزی و زه بوون نه مانى ئیمپراتوریه ت
له میسردا/ به شی دووهم: روبره کانی دیجله و فورات و کارپون/ ئە و کات و
گۆرپینانه ی به سەر مرفوڤدا تپه ریوه/ به شی سییه م: ئیلامییه کان/ سوپای
سۆمه رییه کان/ به شی چواره م: ئە که دییه کان ۲۸۰۰ سال پ.ز/ سنووری
ئیلام/ به شی پینجه م: گۆتییه کان/ هیتیتییه کان/ به شی شه شه م:
ئاشوورییه کان/ جهنگی تولیز ۴۱۵ - ۶۵۹ پ.ز/ به شی حه و ته م:
هه لگیرساندنی شوپش له شارى شووشدا/ هیرشی تیگلات پلاسهری چواره م
۷۴۴ پ.ز/ به شی هه شته م: دهر به دهر کردنی ئیسرائیلییه کان - جووه کان
(ئیسرائیل) بو خاکی میدیا له لایه ن سارگونی دووهمه وه ۷۲۲ پ.ز/
ئاشوورییه کان بو مرفوڤانی دواى خویمان له میژوودا چییان جی هیلاوه؟/
به شی نۆیه م: بارودۆخی میدیا کان دواى له ناوچوونی ئاشوورییه کان/ به زاندنی
ئاستیاکس له لایه ن سیرۆس کۆرشی گهره وه/ به شی ده یه م: شارستانییه تی
ماده کان/ دواپۆزی ژیانی کراسۆس/ به شی یازده یه م: هیرشی به ربه رییه کان وه
هه ندیک له جوگرافییه کانی هیلانیه کان - هیرشی داریۆش بو سهر
سکیسییه کان له ۵۱۲ پ.ز/ به شی دوازده یه م: داگیرکردنی مه کدۆنیا -
کوشتنی سه رخه س ۴۶۶ پ.ز/ به شی سیازده یه م: فه رمانره وایی ئه رده شییری
یه که م ۴۶۵ پ.ز/ هه لکه وتی جوگرافی گریک و مه که دۆنیا/ به شی چواره ده یه م:
دانیشتوانی مه که دۆنیا له هه ره کۆندا/ کۆچی دواپی ئه سکه نده ری مه زن
۳۹۳ پ.ز/ به شی یازده یه م: کیشه و ناکۆکی نیوان بنه ماله که ی و هه ره س

۱- (ئسنستیوت: ۲۹/۱۲)، (گ.س.ش: حه مه ی مه که ته به ؟)، (گ.س.ش: م.ت ۱۶۳)

ھېنانى ئىمپېراتورىيەنى ئەسكەندەر/ ھېرشى ئانتىخۆس بە نىۋان ناۋچەكانى باكتريا - پەنجاب ۋە كرمان ۲۰۴.پ.ز/ بەشى شازدەيەم: پەيوەندى نىۋان ھيلا ۋە پۇمانىيەكان/ پارە ۋە پول - دراۋى بارتىيەكان/ بەشى ھەقدەيەم: تىكۆشان ۋە بەربەرەكانى بۇ دەستگرتن بەسەر ئەرمەنيادا - كىشەي ئەرمەنيا/ بەربەرەكانى پارتەكان ۋە پۇمانىيەكان بۇ دەست پراگرتن بەسەر ئەرمەنيادا/ بەشى ھەژدەيەم: بووژاندنەۋەي ئايىنى زەردەشتى لەلايەن ئەردەشپىرەۋە/ ھەلگىرساندنەۋەي جەنگ لە نىۋان ساسانىيەكان ۋە پۇمانىيەكان ۶۰۳.پ.ز/ بەشى نۆزدەيەم: جەنگى زىقار ۶۱۰.ز/ ھەلكەۋتى جوگرافى نىمچە دورگەي عەرەب/ بەشى بىستەم: شارە گرنگەكانى حىجاز/ كىشەي بەردە پەشەكە/ بەشى بىست ۋە يەكەم: پەيامى خودا/ ناشتنى تەرمى پىغەمبەر (د.خ)/ بەشى بىست ۋە دوۋەم: ماۋەي دەسلەلتادارى خولەفاكانى ئىسلام ۶۳۲ - ۱۲۵۸.ز/ خورەۋشتى عەلى/ بەشى بىست ۋە سىيەم: ئىمپېراتورىيەنى خولەفائى ئەمەۋىي/ كارە گرنگەكانى موعاۋىيە ۶۶۱.ز - ۷۱.ك/ بە كورتى ئەۋھۇكارانەي بۆتە لە ناۋچوونى بنەمالەي ئەمەۋىي/ بەشى بىست ۋە چوارەم: عەباسىيەكان/ جوگرافى ئىمپېراتورىيەنى عەباسى/ جەنگى خاچ - الحروب الصليبية ۱۲۷۳ - ۱۰۶۹/ بەشى بىست ۋە پىنچەم: بارودۇخى گەلى كورد تا چەرخى نۆزدەيەم/ پەيوەندى نىۋان ئىرانىيەكان ۋە ئىنگلىزەكان ۱۵۵۸ - ۱۵۶۳/ بەشى بىست ۋە شەشەم: شۆرشى پىشەسازى لە ئەۋروپادا/ زەكى خان/ ناۋەرۆك (بى ئاۋنیشان).^۱

۱- لەسەر بەرگى داۋە، ۋىئەيەك ۋە كورتەيەك لە ژياننامەي نووسەر دانراۋە.

۲۲۳. میژووی شارستانییهت

نووسهران: ئیزاک ئاسیمۆف - فرانك وايت
وهرگیپانی له فارسییهوه و بهراوردکردن له گه ل ئینگلیزییه که دا: حامید
گه وهری
له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وهی ئاراس
چاپ: یه که م، چ: و- په روه رده، ش: هه ولیر، ژس: ۳۱۹، س: ۲۰۰۳، ل: ۱۷۰،
ق: ۱۷×۲۴^۱
ناوه رۆک:

هه نگاوی هه زاره کان: گویدان به میژوو/ پیشگوتن/ ۱- بهر له شارستانییهت/
۲- هه زاره کانی بهر له میژوو: له ۸۰۰۰ سال تا ۴۰۰۰ پ.ز. ۳- دهست
پیکردنی میژوو: له ۳۰۰۰ سال تا ۱۰۰۰ سال بهر له دایکبوونی عیسا/ ۴-
به ره و گۆرانی سه رده م/ ۵- هه زاره ی یه که م به و جوړه ی که تیپه ری/ ۶-
کاتیک تیکنیک میژوو ناچار به پیشه ری ده کات/ ۷- هه زاره ی داهاتوو/
رۆژمییری کورد/ پیرست.^۲

۲۲۴. نهراپخای- وولاتی کورده واری له میژوودا- شوینی جوگرافیای ناوچه ی

که رکوک له سه رده مه میژوویی یه کاندای- بهرگی یه که م

نووسین: سمکو بهرۆز مه ممه د (ئه ژی)
چاپ: یه که م، چ: ئه زمپ، ش: سلیمانی، ژس: ۷۱، س: ۲۰۰۴، ل: ۱۵۲،
ق: ۱۵×۲۰^۲

۱- (گ.ه: میژوو ۱۳۹ و ۹۰۹/ ۲۴۴ک)

۲- له سه ر بهرگی دواوه، ناوی کتبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۳- (ئسنستیوت: ۳۸۱/۱۲)

ناوهرۆك:

پيشه كىيەكى پيوست / بەشى يەكەم: بنەرەت و لیبوونەوہى ئەو ناوانەى بە
كەركوك و دەورو بەرەكەى وتراوہ / لیبوونەوہى ناوى كەركوك لە دەورى
بلاوبوونەوہى ئىسلامەتى تا ئەم سەردەمەى ئىستامان / لیبوونەوہى ناوى
ئەراپخا و نوزى / سەرنج و بۆچوونەكان دەربارەى لیبوونەوہى ناوہكانى
كەركوك / بەشى دووہم: شوپىنى كەركوك و گرنكى لە پووى مېژووى و
جوگرافىيەى و بازىرگانى و پاميارىيەوہ / بەشى سېئەم: پىكھاتە و پووى
زەوييەكەى لە گۆرانە جىۆلۆجىيەكانەوہ / جۆرەكانى گل لە پارىزىگەى
كەركوكدا / چىنە جىۆلۆجىيەكانى خاكى ناوچەى كەركوك / پىكھاتەى گلى
چەمچەمال و حەويجە / دابەشكردنى پووى زەوييەكەى (چىا، بان، دەشت) /
بەشى چوارەم: ئاووہەواى (المناخ) ناوچەى كەركوك / باران / پلەى گەرما /
شى (الرتوبە) / ھەوا و پالەپەستۆ / بەشى پىنجەم: جوگرافىيەى دانىشتوان و
پووبەرەكەى / ژمارەى دانىشتوان و پووبەرەكەى / ھۆكارەكانى شارەندەوہى
سەرزىمىرى پارىزىگارى كەركوك / چىن و توپىزەكانى نەتەوہى پارىزىگاكە /
دابەشبوونى جوگرافىيەى ھۆز و عەشیرەتەكانى پارىزىگاكە / بەشى شەشەم:
دۆزىنەوہى نەخشەيەكى تۆبۆگرافى ناوچەى كەركوك / بەشى حەوتەم:
سەرەتاكانى جوگرافى مېژووى ناوچەى كەركوك / گەشەكردنى ھۆ
جوگرافىيەكان لە سەرھەلدانى شارستانىيەتى پيش مېژوو / گەشەكردنى
شارستانى لە قەدىش و مەتارە / سەرھەلدانى شارستانى گۆتییەكان /
سەرچاوەكان بە شىوہىەكى گشتى / پىرستى خستەكان / پىرست.

١- لەسەر بەرگى دواوہ، كورتەيەك لە ژياننامەى نووسەر دانراوہ.

۲۲۵. بازىل نىكىتىن و كوردناسىيە - بەرگى يەكەم

نووسىن: بازىل نىكىتىن

وەرگىرانى لە فرەنسىيەو و پىشەكى و پەراويز: د. نەجاتى عەبدوللا

لە بلاوكراوكانى بنكەى ژين

چاپ: يەكەم، چ: شىقان، ش: سىلېمانى، ژس: ۴۴۲، س: ۲۰۰۴، ل: ۲۷۴،
ق: ۲۰×۱۵

ناوەرۆك:

وئەنى بازىل نىكىتىن و ھاوسەرەكەى / پىرەست / پىشەكى وەرگىر / يادىك لە
مەلا سەئىدى شەمىنانى / سەرچىلىك لە ژيان و كارە كوردناسىيەكانى بازىل
نىكىتىن / بىبلىوگرافىيە كۆنۇلوژى كارە زانستىيەكانى نىكىتىن لە بارەى
كوردەو / كوردەكان باسى خۇيان دەگىرنەو / والىەكانى ئەردەلان /
شەمىنان / ستايشىكى كوردى سوننىزم / حكاىە تا دەرويشى كوردى
سىلېمانى و موجتەھىدى كەربەلايى / بابەتە ئايىنىيەكانى ناو تىكستە
كۆكراوكانى بازىل نىكىتىن / حەكايە تا سۆتۆ تەتۆ / بەدرخانى / برادۆست /
ئۆرەمار / بەهلول / پواندز / ئەلبوم / ئىندىكىسى ناو و شوئىنەكان.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۱۹۶/۵)، (گ.ھ: مئژوو ۱۹۷ و ۱۹۸)

۲- لەسەر بەرگى دواو، ناوى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراو.

۲۲۶. بابەتەكانى يەكەمىن كۆنفرانسى زانستى نىۋودەۋلەتى بىۋ
نۆۋەنكردەنەۋەى قەللىتى ھەۋلىر

The First International Scientific Conference

المؤتمر العلمي الدولي الأول لأعمار قلعة ههولير (أربيل)

ئامادەكردن و بلاوكردەنەۋە: ۋەزارەتى پۇشنىبىرى - بەرپۇۋە بەرايەتى گەشت و
گوزار

چاپ: يەكەم، چ: ۋ- پۇشنىبىرى، ش: ھەۋلىر، ژس: ۵۹۹، س: ۲۰۰۴،
ل: ۱۳۶+۴۷، ق: ۲۲×۳۲

ناۋەرۇك:

پىشەكى: كەنعان موفتى / ۋتەى سەركىس ئاغاچان (جىگىرى سەرۇكى
حكومەت) / ۋتەى: مەحمود مەممەد (ۋەزىرى پۇشنىبىرى) / ۋتەى
پارىزگارى ھەۋلىر / خانوۋە كلتورىيەكان لە قەللىتى ھەۋلىردا: د. مۇئەيەد
سەئىد / شىۋازەكانى بەدىكىومىنت كىردنى كەلەپوور و جىبەجى كىردنى لە
قەللىتى ھەۋلىر لە دواپۇژدا: د. سەلىمە ەبدولرەسوول ەبد / دراۋى ئەرېل لە
قەللىتى ھەۋلىردا: د. ناھز ەبدولرەزاق دەفتەر ئەلقەيسى / ھەۋلىر لە سەرچاۋە
بىمارىيەكاندا: د. رافىدە ەبدوللا ەبدولسەمەد / قەللىتى ھەۋلىر گىرنگى
مىژوۋىي و جوانى بىناسازى: پ. موزەفەر ەلى ئەلجابرى / خانوۋە
كەلەپوورىيەكانى قەللىتى ھەۋلىر: د. مەمىد مەممەد ەسەن / قەللىتى ھەۋلىر
سومبولى پەسەنايەتى و زەمىنەى گەشت و گوزار و ئابوورى: نەسرەت سابىر
شىخە خۇشناۋ / قەللىتى ھەۋلىر لىكۆللىنەۋەيەك سەبارەت بە ئارپاستەكانى
گەشى دانىشتوان: پ. خەلىل ئىسماعىل مەممەد / چەند بىرۇكەيەك لە بارەى
ئاۋەدان كىردەنەۋەى قەللىتى ھەۋلىر: ھىشام ئەلمەدفعى / قەللىتى ھەۋلىر
تېروانىنىكى گەشتيارانە لە پارىزگارى ھەۋلىر بووزانەۋە - شانازى كىردن:
د. ستان ماك / چەندان پىرۇژە و پىشنىيار سەبارەت بە نۆۋەنكردەنەۋەى قەللىتى

۱- (ژىن: ۰۶۰۰۹۵۶۷۱۲ / ۰۹۳۲)، (گ. ھ: مېژوۋ ۱۷۷ و ۱۷۸)

ههولپیر: که نعان موفتی / قه لای ههولپیر له پروانگه ی زانستی و شوینه واریدا:
د.سه لاج سه لمان وه میز / پینیسانسی بیناسازی له ههولپیر و پرهنگدانه وه ی
له سه ر قه لای ههولپیر: نوعمان جومعه ئیبراهیم / هه مان ئەم بابه تانه به زمانی
عه ربه ی و ئینگلیزی (که دیاره هه ندیکیان هه ر به م دوو زمانه نووسراون و بو
سه ر زمانی کوردی وه رگێردراون به بی ناونه یانی وه رگێره کان...)

۲۲۷. به یه کگه یشتنی کورد و لان له ولاتی باب و شهروان

نووسین: د.جه مال ره شید ئەحمەد

وه رگێرانی له عه ره بییه وه: ئاسۆس محه ممه د ره شید مه لا قادر

له بلاوکراوه کانی کتیبخانه ی سۆران - ههولپیر

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۵۸، س: ۲۰۰۴، ل: ۳۳۰،

ق: ۲۲×۱۶^۲

ناوه رۆک:

پیش گوته یه کی وه رگێر / پیشه کی چاپی دووه م / به رای / پیشه کی / به شی
یه که م: پرووخساریک له باره ی ولاتی لان و باب و شیروان / به شی دووه م: لان
(ئالان) / به شی سییه م: پیشینه کانی لان له میژوودا سه کیز و کیمیرییه کان و
سه ورمات / خو و نه ریته کانی سه کیز پیوه ندییه گیانییه مه تریالییه کان /
به شی چواره م: دیارده کانی به یه کگه یشتنی پیشینه کان / رهوشی ولاتی
کورد هه واری له میانه ی کۆچی میدییه کان و سه کیز بو / به شی پینجه م:
به رامبه ربوونی کورپه زا وه چه کان یان به یه کگه یشتنی کورد و ئالان / په راویز /
فه ره نگوک / سوپاسگوزاری / پیرست.

۱- له سه ر به رگی دواوه، سی دروشم به هه ر سی زمان له باره ی (قه لای ههولپیر) وه نووسراوه.

۲- (ئسنستیتوت: ۲۰۱/۱۲)

٢٢٨. به خيبرين بو كوردستان

دارپشتن و نووسين: هاشم حه مه عه بدوللا و كه مال ره شيد و محه ممه د سالح
كه ريم

فوتو: پوسته م ناغاله

له بلاوكراوه كانى وه زاره تى پوشنبيرى - مؤزه خانه ي سليمانى
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ٢٠٠٤، ل: ٢٨، ق: ٢٣×٢١^١
ناوه روك:

وينه ي شوينه واره كانى كوردستان (له گه ل وينه ي هه ر شوينه واريكدا
كورته يه كى ميژوويى - به زمانى كوردى و ئينگليزى - له باره يانه وه
نووسراوه...^٢).

٢٢٩. پوخته يه ك له ميژووي كورد له سه ره تاوه تا ئيستا

نووسين: مه لا خاليد فريزى

چاپ: يه كه م، چ: بژار، ش: هه ولير، ژس: ٣٧١، س: ٢٠٠٤، ل: ٣٦٩،
ق: ١٥×٢١^٢

ناوه روك:

هه ندى بابته تى وه ك: زمان و زاراوه ي كوردى / حكومه ت و ميرنشينه
كورديهه كان / كورد له دواى پووخانه ي ده ولته تى ماد - ميديا / كورد له
سه رده مى ده ولته تى ئيسلام ئه و حكومه ت و ميرنشينانه ي خواره وه ي
دامه زراند / حكومه تى عوسمانى و كورد / حكومه تى ئيران و كورد / باسى
ميرنشينه كانى كورد / كورته باسيك ده باره ي مه لاي خه تى / هوى پووخانه ي

١- (ئىستيتوت: ٥٧/١٠)، (ژين: ٩١٢.٠٤)

٢- ته واوى كتيبه كه له سه ر ئارت چاپ كراوه و وينه كان په نكاوپه نكن.

له سه ر به رگى دواوه، ناوى كتيبه كه به زمانى ئينگليزى نووسراوه.

٣- (گ.س: ؟)

حکومەت و میرنشینه‌کانی کورد/ کورد له دەوری دەسه‌لاتی تورکدا/ باسی
قه‌لای دمدەم/ شوێنەکانی کورد/ دامەزراندنی حکومەتی عێراق/ تاوانەکانی
پژێم/ پووبەر و ژمارە‌ی دانیشتوانی کوردستان/ زمانی کوردی له سەردەمی
ساسانییەکان/ ژیا‌ننامە‌ی نووسەر/ سەرچاوه‌کان/ ئەم نامیلکە‌یه ئەم
باسانە‌ی خوارە‌وه‌ی له‌خۆ گرتووه.^۱

۲۳۰. پەیدابوون و دروستکردنی چەکی ئاگردار له کوردستان

نووسین: عەبدولرەقیب یوسف

له‌بلاوکراوه‌کانی بنکە‌ی ژین

چاپ: یە‌که‌م، چ: ش‌فان، ش: سلیمانی، ژس: ۴۳۸، س: ۲۰۰۴، ل: ۷۲،
ق: ۲۰×۱۴^۲

ناوه‌رۆک:

پێشە‌کی/ هە‌ندیک بابە‌تی وه‌ک: پەیدابوون و دروستکردنی چەکی ئاگردار له
کوردستان/ دروستکردنی ت‌فە‌نگ له کوردستان/ ت‌فە‌نگ له کوردستان به‌ دوو
پێگا دروست کراوه/ چۆ‌نیتی دروستکردنی ت‌فە‌نگ/ دروستکردنی داری ت‌فە‌نگ/
دروستکردنی دە‌مانچه له کوردستان/ هە‌ندی له ئامێره‌کانی چه‌خماخسازي/
دروستکردنی بارووت/ چه‌خماخسازە‌کان/ پە‌راویزه‌کان/ سەرچاوه‌کان.

۱- له‌سەر به‌رگی دواوه، شیعریکی (فریزی) نووسراوه.

۲- (ئ‌نسیتیوت: ۲۱۴/۱۲)

۲۳۱. چەردەيەكى كۆمەلەيە تەييارەنە لە مېژووی نوپى عىراق- بەرگى يەكەم- لە
سەرەتاي سەردەمى عوسمانى، تا ناوەرەستى سەددى نۆزدەيەم

نووسىن: د.عەلى وەردى

وەرگىزەننى لە عەرەبىيەو: دلنیر میرزا

لە بلاوكرەو كەنى وەزارەتى رۆشەنبىرى- بەرپۆە بەرەيەتى خانەى وەرگىزەن
چاپ: يەكەم، چ: تيشك، ش: سەلیمانى، ژس: ۶۱۹، س: ۲۰۰۴؟، ل: ۴۷۴،
ق: ۱۶×۲۲

ناوەرۆك:

پيشەكى / كۆمەلزانى و مېژوو / كيشەى بابەتى / خەواندىنى كۆمەلەيەتى / جوغزى
نوئ / پيشەكى بەشى يەكەم / ئىرانىيەكان و مەزەبى شىعە / گەرەبوونى
مەلەلانىيە مەزەبى / پەنسىيە پارانەو / پەوشتى خەلكى عىراق / دواتەوژمى
خەلەكەيەتى / شارەكان و عەشیرەتەكان / دياردەى شەپەنگىزى / خەلەفى
كۆپى ئەمىن / جىاوازى لە نىوان لاتەكان و شەپەنگىزەكاندا / ئاستى ھۆشيارى
كۆمەلگە / داستانى حەسەن كبرىت / بەشى يەكەم: پىكەتەنى دەولەتى
عوسمانى / بەشى دووہم: دەولەتى سەفەوى و شىعەگەرى / بەشى سەيئەم:
سەردەمى عوسمانى لە قۇناغى دووہمدا / بەشى چوارەم: ھەرەسەيئەنى
دەولەتى سەفەوى / بەشى پىنجەم: نادر قولى و پىرۆسەى مەزەبى پىنجەم /
بەشى شەشەم: سەردەمى مەمالىك لە عىراقدا / بەشى حەوتەم: سولەيمانى
گەرە و سەرھەلەدانى بزاقى و ھەبى / بەشى ھەشتەم: مەمالىك لە دواى
سولەيمانى گەرە / بەشى نۆيەم: داود پاشا / بەشى دەيەم: كۆتايى
ئىنكشارىيەكان و مەمالىك / پاشكۆكان / پىرست.^۲

۱- (گ.س: ۹۵۶.۷ / ۹۲۸-د)، (ژين: ۹۵۶.۷۰۱)

۲- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى و كورەيەك لە بارەى كىتەبەكە نووسراوہ.

۲۲۲. چەندەك ژ دىروكا كوردى

بەرھەشكرن: محەممەد سالىح فارس

وەرگىپرانى لە ؟: نىھاد سەعدوللا

چاپ: يەكەم، چ: زانا، ش: دھۆك، ژس: ۵۳۵، س: ۲۰۰۴؟، ل: ۶۰، ق: ۲۱×۱۴^۱
ناوھرۆك:

پيشەكى / ھەندىك بابەتى وەك: گەلى كورد / وەلاتى كورد (كوردستان) /
سنوور و پووبەرىن كوردستانى / بنەپەتى كورد و مېژوويا وى / ھىزا ئىكى /
ھىزا دوى / كورد و باوھەريا زەرادەشتى / ئايىنى كورد بەرى ئىسلامى /
دەستپىكا باوھەرى ئىنانا كورد ب ئىسلامى / كوشتنا شاھ سەعیدى / شاھ
مەنسور كورئ ئەبوقاسمى.

۲۲۳. چەند وتارىكى كوردناسى- بەرگى يەكەم^۲

نووسىن: كۆمەلئىك نووسەرى پووسى

وەرگىپرانى لە پووسىيەو و پيشەكى: ئەنوەر قادر محەممەد

لە بلاوكراوھەكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: دووھەم، چ: سەردەم، ش: سەلیمانى، ژس: ۳۲۰، س: ۲۰۰۴، ل: ۳۶۶،
ق: ۲۲×۱۶^۲

۱- (گ.ھ: مېژوویی ۱۶۳)

۲- ھەرچەند ئاماژەى پىن نەكراوھ، بەلام دياره ئەم كتيبه لە دوو بەرگ پىكھاتووھ كە ھەردووکیان لەم كتيبه دان، كە دەكرئ بەرگى يەكەمى چاپى دووھەم بىت و بەرگى دووھەمى چاپى يەكەم بىت، بەلام لەگەل ئەوھشدا ناونىشانى بابەتەكانى چاپى يەكەمى بەرگى يەكەم لەگەل ئەمەدا جياوازه؟

۳- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۲۵۱)، (گ.س.ش: م.ت. ۱۰۸)

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆكى چاپى ههردوو بهرگى يه كه م و دووه مى هه يه، پروانه ههردوو
كتيبى ژماره ٦٩ و ١٦٢.

٢٣٤. **خوڵصه يه كى تارىخى كورد و كوردستان - بهرگى يه كه م و دووه م**

نووسين: محهمهد ئەمىن زهكى بهگ

له بلاوكراوه كانى كتىبفرۆشى سووران - ههولير

چاپ: ؟، چ: شقان، ش: سليمانى، ژس: ٣٦٠، س: ٢٠٠٤، ل: ٢٧٨،
ق: ١٦×٢٢^٢

ناوهرۆك:

وته يه كى پيوست بو ئەم چاپه نوويه: دهزگاي چاپ و پهخشى سهرده م/
هه مان ناوهرۆكى ههردوو بهرگى چاپى يه كه مى هه يه، پروانه ههردوو كتيبى
ژماره ٨ و ٩.

٢٣٥. **دوانزه سهده بى دهنگى! - تيبينيهك له بناغه ي ميژووى ئيراندا**

نووسين: ناسر پور پيرار

وهرگيرانى له فارسىيه وه: حه مه سديق ميرزا

چاپ: يه كه م، چ: شقان، ش: سليمانى، ژس: ١٨١، س: ٢٠٠٤، ل: ٢٢٤،
ق: ١٦×٢٢^٤

١- به هه مان ژماره ي سپاردنى سالى ٢٠٠٠، له سالى ١٣٠٠٤ چاپ كراوه.

٢- (گ.س.ش: م.ت.٣٠)

٣- له سه ر بهرگى دواوه، ناوى كتبه كه به زمانى ئىنگليزى نووسراوه.

٤- (ئىستىتوت: ١٨٢/١٢)، (گ.ه: ميژوو ١٩٣ و ١٩٤)

ناوهرۆك:

كورتە پيشه‌كى وه‌رگيڤ/ پيڤست/ پيشه‌كى نووسەر/ درگا/ جوگرافياى شياو
(جوگرافياى گه‌شه‌کردن)/ جوگرافياى نارپك (جوگرافياى كيشه‌دار)/
جوگرافياى چۆلايه‌كان (جوگرافياى پاوه‌ستاو)/ پيش و تار/ گه‌پيان به‌ دواى
ولاتدا/ گه‌پيان به‌ شوين ناسنامه‌دا/ ئاكام/ پيگاچاره‌ى يه‌هود/ كۆتايى^۱.

۲۲۶. دلاوه‌رانى كوردى گومناو

نووسين: حه‌بیبوللا تابانى

وه‌رگيڤانى له‌ فارسىيه‌وه: وريا قانع

له‌ بلاوكراوه‌كانى خانه‌ى چاپ و بلاوكردنه‌وه‌ى قانع

چاپ: يه‌كه‌م، چ: قانع، ش: سلیمانی، ژس: ۳۱۷، س: ۲۰۰۴، ل: ۲۶۶،
ق: ۱۹×۱۵^۲

ناوه‌رۆك:

شتيک به‌ناوى پيشه‌كى: نووسەر/ وته‌يه‌كى كورت له‌ باره‌ى ئەم كتيبه‌وه:
وريا قانع/ هه‌ندى بابته‌ى وه‌ك: (سارۆبیره) كوردى گومناو و سه‌ردارى
گه‌وره‌ى شا ئيسماعيل سه‌فه‌وى/ جه‌نگى چالديران ئاوابوونى خوڤرى
سارۆبیره/ دوانزه‌ سواره‌ى مه‌ريوان/ پلنگه‌كانى تيره‌ى شوكان/
سه‌رسوپه‌ينه‌ريك به‌ناوى خالۆ ميرزا/ جه‌نگه‌كانى كورد و توركى
ئۆزبه‌كستانى له‌ ناوچه‌ى كه‌لاتى نادى/ كوژرانى (نيازياترى) توركمان
(يه‌كه‌مىن نيچيرى ئيسماعيلى كورد=كورت)/ تۆله‌ سه‌ندنه‌وه‌ى ئيسماعيلى
كورت يا كورد له‌ تاوانبارانى ته‌ختى كوشتار/ كوژرانى نوينه‌رى توركمانه‌كان
به‌ ده‌ستى ئيسماعيلى كورد/ به‌چكه‌ى پلنگ يا ميرزابه‌گى كورپى ئيسماعيلى

۱- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، كورته‌يه‌ك له‌ باره‌ى كتيبه‌كه‌ نووسراوه.

۲- (گ.س.ش: س. پ ۱۲۱)، (گ.س.ش: حه‌مه‌ى مه‌كتبه‌ به‌ ؟)، (گ.ه: ميژوو ۵)، (سه‌رده‌م ۲۲۱-

كورد/ دووهه مین هیرشى دوژمن بۆ سه ر دېهاته كانى خاكستر و لائین و كه لات/ قین له دلئى و فیلى (مه هزه مان) ی زیدانلق له هاندانى دوژمندا/ جه نگی خوینینی ته پۆلكه ی مرگان له خیوناباد/ فیلى ریگره كان و به دیل گرتنى ئاقاگلى به گ/ قه لا چۆلكردنى دانیشتونى (قه لای نوی) به ده سستی تورکمانه كان/ نه به ردی شورى/ هیرشى باغ كه ندی/ هیرشى تورکمانه كان بۆ سه ر دېی (كبودگنبد) ی كه لات/ هیرشى سواره كانى كه لات بۆ سه ر هۆبه ی تورکمانه كان/ په راویزه كان.

۲۳۷. راگويزانى كورد له ميژووودا

نووسين: عه بدوللا قه رده اغى (مه لا عه لى)

له بلاوكراره كانى ده زگای چاپ و په خشى سه رده م

چاپ: دووه م، چ: سه رده م، ش: سلیمانى، ژس: ۴۱۷، س: ۲۰۰۴، ل: ۱۰۵، ق: ۲۰×۱۴

ناوه رۆك:

كوردستان/ سنوورى كوردستان/ كوردى كوردستانى ئيران/ كوردى كوردستانى عيراق/ كوردى كوردستانى سووريا/ شاخ و پووبار و ده ریاچه كانى كوردستان/ رۆژه لاتی كوردستان/ باشوورى كوردستان/ پووباره كانى كوردستان/ ده ریاچه كانى كوردستان/ دارستان/ سامانى سروشتى كانزایى كوردستان/ ميژووى كوونى كورد/ زمان- ئه ده ب- نووسين/ ئايين و باوه رپى كوردان/ جولانه وه ی پرگارى نيشتمانى كوردستان ئه كریتته سى قوناغ/ راگويزان/ كوچكردنى كوردان بۆ خوراسان/ راگويزانى كورد له كوردستانى تورکيا/ كوردستانى باشوور/ خاكى كوردستانى باشوور/ كورته يه ك له ميژووى كوونى نه ته وه ی كورد/ لولو و گوتى/ هیرشى گوتى بۆ سه ر ئه كه د/ زنجیره ی يه كه مى

۱- هه ردوو چاپه كه ناوه رۆكى بۆ نووسراوه ته وه.

۲- (ئىستىتوت: ۳۸۵/۱۲)، (وشه: ۲۰۹۹۱۵۹۷/۳۲۵.۲۰۹۹۱۵۹۷/۷۴۵ع)

بابل / ئاشووریه کان / ماد - مادای / ماد / مادى بچووک (خواروو) / هانتى عاره ب بۆ
ئیمپراتوریه تی ساسانی و شه پ له گه ل کوردان / ئایین و باوه پری کوردان / کورد له
په یدابوونی ئیسلامه وه / سه رچاوه کان.

۲۲۸. زۆردارانى میژوو- ته میوووری له نگ / ویرانکهری جیهان و نه تککهری کیژان

نووسین: کوپرن ئونیل

وه رگی پانی له عه ره بییه وه بۆ کوردی: شیخ عه لی شیخ محه ممه دی به ننا
له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سه رده م
چاپ: په که م، چ: سه رده م، ش: سلیمانی، ژس: ۱۱۳، س: ۲۰۰۴، ل: ۵۰۰،
ق: ۲۲×۱۶

ناوه رۆک:

به ناوی خوای گه وره و میهره بان (پیشه کی وه رگی پ) / شیربازییه کی
سه رکه وتوو / شیره دزراوه که / ئامۆژگاری به سوود / ماره کردنی شازاده یه ک /
کوپری چاوه پروانکراو / دیلیکی گه وره / کوشتنی کورغان / ئابلوقه یه کی
خه ته رناک / له دایکبوونی دووانه - جمکه / کاروباریکی خه ته رناک و ئیشیک
نوئ / هه ولدان بۆ کوشتنم / بووم به پیاویکی شه ل / مردنی نه لجاى / گه رانه وه
بۆ شاره که م / پلانیکی نوئ / گرتنی شاری کارشی / جیهانگیر موسا ده کوژیت /
کوژرانی حسین / هاتنه وه ی شازنه شیریزا / شیربازی له گه ل کوپره کانمدا /
مردنی ئیلشی / کۆیله فرۆشیک و جوانترین کچ له جیهاندا / کوپره زا و
دروستکردنی قه لایه ک / ماچیکى سه یر / مردنی جیهانگیر / پلانیکی بۆ گرتنی
چین / وه لامیکى گرنگ / شه پیکى دپندانه / شۆرشى سوالکه ران / هه ولدان بۆ
به کاره یێنانی باروود / زلله یه ک بۆ ناوده می دلشاد / هیرشیک بۆ سه ر باشووری
پووسیا / زیانیکی زۆر گه وره / هه لمه تیک بۆ سه ر هیند / داگیرکردنی دیمه شق و
سووتاندنی / قین و تۆله .

۲۳۹. سیستەمی میرنشینى لە كوردستان- سەرھەلدان و روخانى / كورتهیه‌كى
میتروویى سەبارەت بە گرنكى سیاسى و گەنجینه كەلتوریەكەى لە ناوەراستی
سەدەى دەیه‌مه‌وه تا ناوەراستی سەدەى نۆزدەیه‌م

نووسین: د.سەعد بەشیر ئیسكەندەر

وەرگیژانی لە عەرەبییه‌وه: جەوهەر کرمانج

لە بلاوکراوه‌کانى پرۆژەى ۶۰ کتیب دەربارەى پیکهاته فکریه‌کانى
دیموکراسى

چاپ: یه‌که‌م، چ: داناز، ش: سلیمانى، ژس: ۲۶۰، س: ۲۰۰۴، ل: ۳۳۶،
ق: ۱۵×۲۳

ناوهرۆك:

بەركۆل لە نووسینی: جەوهەر کرمانج / پێشه‌كى / میرنشین: کۆمه‌لگایه‌كى
چەقبەستووێ یان دینامیکى؟ / شوین و پایه‌ى میرنشینه کوردیه‌کان لە
میترووی کوردستاندا / شوینه‌وارى پووخانى میرنشینه کوردیه‌کان لەسەر
کۆمه‌لى کورده‌واریدا / به‌شى یه‌که‌م: بارودۆخى سیاسى کوردستان لەسەدەى
دەیه‌مه‌وه تا سەدەى هەڤدەیه‌م / به‌شى دووهم: میرنشینه کوردیه‌کان و
ئیمپراتۆریه‌تى عوسمانى لە نێوان سەدەى شازده و هه‌ژده‌دا / به‌شى سێیه‌م:
سەرھەلدانى یه‌که‌مین بزوتنه‌وه‌ى سەر به‌خۆی / به‌شى چوارهم: بزوتنه‌وه‌ى
سەر به‌خۆی خواز و یه‌كگرتووخوازى میرنشینی سۆران ۱۸۲۱- ۱۸۳۶ /
به‌شى پینجه‌م: میر به‌درخان و پیکهاتنى کۆنفیدرالى میرنشینی گه‌وره
۱۸۳۹- ۱۸۴۷ / سەرنجه‌کانى کۆتایی / چه‌ند نه‌خشه‌یه‌ك / سەرچاوه‌کان.

۱- (ئىستىتیوت: ۱۲/۴۲۹)، (گ.س.ش: م.ت ۱۷۲)

۲۴۰. شۆرشى شىخ غوبەيدوللاي نەھرى لە بەلگە نامەكانى فەرەنسىدا

۱۸۸۲-۱۸۷۹

ئامادە كۆردىن و ۋەرگىپرانى لە فەرەنسىيە ۋە: د. نەجاتى عەبدوللا

لە بلاوكراۋەكانى مەكتەبى بىر و ھۆشيارى (ى.ن.ك)

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: سلىمانى، ژس: ۳۱۸، س: ۲۰۰۴، ل: ۲۰۹، ق: ۲۰×۱۵
ناوەرۆك:

وتەى بەرايى: رەفيق سابىر/ قسەى ۋەرگىپ/ كرۆنۆلۆژىيەى پووداۋە
نۆۋدە ۋە لىتۋىيەكان/ كرۆنۆلۆژىيەى دىۋى ناۋە ۋە ۋە پووداۋەكانى شۆرش
بەگوپرەى بەلگە نامەكان/ لە پووخانى مېرئىشېنەكانە ۋە بۆ دەسلەلاتى
شىخەكان - سەرەتايىيەك بۆ لە دايكبوۋنى ھۆشيارى نەتە ۋاىيەتى/ بەشى
يەكەم: بەلگە نامەكان/ بەلگە نامەى ژمارە ۱ - شىكردنە ۋە: پەھاكردنى ھىزە
ئىتىجادىيەكان/ بەلگە نامەى ژمارە ۲ - شىكردنە ۋە شۆرشى كوردستان/
بەلگە نامەى ژمارە ۳ - لىكدانە ۋە لە بارەى شۆرشى كوردستانە ۋە/
بەلگە نامەى ژمارە ۴ - لىكدانە ۋە: ناردنى برووسكە يەكى كونسولۋى لە بارەى
شۆرشى كوردستانە ۋە/ بەلگە نامەى ژمارە ۵ - برووسكە يەك لە
كۆنستانتىنۆپلە ۋە بۆ ۋە زارەتى جەنگ/ بەلگە نامەى ژمارە ۶ - لە بابەت
كىشەى كوردەكان لە گەلّ فارسەكان و ئەگەرى دەستىۋەردانى پروس/
بەلگە نامەى ژمارە ۷ - لە موقەدەمى يەكەم ئەتاشەى سەربازى بۆ ۋە زىرى
جەنگ لە بارەى كوردستانە ۋە/ بەشى دوۋەم: پاشكۆكان/ پاشكۆى يەكەم:
بەلگە نامە يەكى فېرەنسى لە ئەرشىفى ۋە زارەتى دەرە ۋە ۋە بەرىتانيا/
پاشكۆى دوۋەم: لە سىر ئا. ھ. لاياردە ۋە بۆ ماركىز سالىسبېرى/ پاشكۆى
سىيەم: كوردەكانى فارس و ھىرشى عوسمانى/ پاشكۆى چوارەم: كرۆنىكى
ئەفشارەكانى ۋرمى/ پاشكۆى پىنجەم: نامە يەك لە كۆلۆنىل Chardgny بۆ
بەرىز ۋە زىرى جەنگ لە بارەى پرسى كوردە ۋە/ بەشى سىيەم: بېيلوگرافيا

۱ - (ئىستىتوت: ۱۲/۹۹۲)، (ۋشە: ۲۹۱۵۹۷/۹۵۶/۲۸۲ ع)

ئۆرگىنالىھەكان و ويىنەكان / بيبلوگرافىيائى ميژوونوسىيى شۆپشى شىخ
عوبەيدوللاى نەھرى ۱۸۷۹-۱۸۸۲ (ئىنگلىزى-فېرەنسى) / ئۆرگىنالى
بەلگەنامە فرەنسىيەكان / ئىندىكىسى ناو و شوپىنەكان.

۲۴۱. كورد تورك عەرب

نووسىن: سىسىل جۆن ئىدمۆندس
وەرگىرانى لە فارسىيەوھ: حامىد گەوھەرى
لە بلاوكرادەكانى دەزگائى چاپ و بلاوكرادەوھى ئاراس
چاپ: ؟، چ: و- پەرەردە، ش: ھەولېر، ژس: ۲۰، س: ۲۰۰۴، ل: ۵۴۲،
ق: ۱۷×۲۳

ناوەرۆك:

پېشەكى وەرگىر / پېشگوتنى نووسەر / بەشى يەكەم: سەرەتا: كوردەكان /
بەشىكى سەرەتايى: جوگرافىيائى باشوورى كوردستان / ھىزى فرىزەر /
چەمچەمال / بابانەكان - شىخەكان و سادات / ژيان لە سلىمانى / شارباژىر /
بەشى دووھم: سلىمانى دوائى دوو سال / سنوورى ئىران و عوسمانى: ۱۶۳۹-
۱۹۱۴ / جافەكان و ھەورامان / ژيان لە ھەلەبجە / كاكەيىھەكان / تانجەرۆ،
سەرچىنار و سوورداش / پانىيە و پىشدر / ژيان لە پانىيە / كاروانى پانىيە
(پانىكۆل) / بەشى سىيەم: كەركوك / ژيان لە كەركوك / لەشكرى پەواندىز
(پاولش) / كاروانى كۆيە ۱ / كاروانى كۆيە ۲ / پىشتىنەئى ئاسايىش / گۆل و
قەرەداغ / جارىكى تىرىش جافەكان و ھەلەبجە / بەشى چوارەم: كۆمىسيۆنى
مووسل ۱ / كۆمىسيۆنى مووسل ۲ / فەرھەنگى ناو / ويىنەكان / ناوەرۆك.

۱- (ئىستىتىوت: ۴۷/۵)، (گ.س.ش: م.ت. ۲۰)، (گ.ھ: ميژوو ۳۶ و ۱۲۵)

۲۴۲. كوردستان له چاپكراوه عوسمانلييه كاندا

وه رگيپاني له توركييه وه: فه يسه ل ده باغ
له بلاوكراوه كانى ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وهى ئاراس
چاپ: يه كه م، چ: ئاراس، ش: هه وليئر، ژس: ۶، س: ۲۰۰۴، ل: ۱۹۱،
ق: ۲۳×۱۶^۱
ناوه رۆك:

پيشه كى / ئەم كتيبه (به پي ريزيه ندى تپه كان) باس له شار و شاروچكه و
گونده كانى به شيك له كوردستان ده كات... / زمانه ئاربييه كان.

۲۴۳. كوردستان له سه رده مى ده وله تى عوسمانى دا- له ناوه راستى سه ده مى نۆزده هه مه وه تا جهنگى يه كه مى جيهانى (ليكۆلينه وه يه كه له بوارى ميژووى سياسيدا)

نووسين: د. عه بدوللا عه لياوه يى
له بلاوكراوه كانى سه نته رى ليكۆلينه وهى ستراتيجى كوردستان
چاپ: دووه م، چ: ئاوير، ش: هه وليئر، ژس: ۴۳۲، س: ۲۰۰۴، ل: ۱۹۸،
ق: ۲۳×۱۶^۲
ناوه رۆك:

به شى يه كه م: كورد له نيوهى يه كه مى سه ده مى نۆزده يه مدا / پي كه اتهى
دانيشتوان و ژيانى ئابوورى له كوردستاندا / دابه ش كردنى كوردستان له نيوان
هه ردوو ده وله تى سه فه وى و عوسمانيدا / ميرنشينه كورده كان / هوكارى
پووخانى ميرنشينه كورده كان له ده وروبه رى ناوه راستى سه ده مى
نۆزده يه مدا / سه ره تاي ده سه لاتى ئه وروپى له كوردستاندا / په يمانه كانى
سنوورى نيوان ده وله تى عوسمانى و ئيران له نيوهى يه كه مى سه ده مى

۱- (ئىستىتوت: ۱۸۲۶/۱۲)، (گ.ه: ميژوو ۱۱۶)

۲- (ئىستىتوت: ۷۰۲/۱۲)، (وشه: ۷۰۶.۶۷ / ع ۷۴۲)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۹۳)، (گ.ه: ميژوو ۱۶۴)

نۆزده يه مدا / په يمانى دووه مى ئه رزه پۆم له سالى ۱۸۴۷د / به شى دووه م:
 كوردستان له سالانى ۱۸۵۳-۱۸۷۸ / په يوه ندييه كانى پوسيا- كورد پاش
 ناوه راستى سده ي نۆزده يه م / كورد له ماوه ي جهنگى كرېما / بزوتنه وه ي
 يه زدان شير / هه لويستى تايغه ئايينييه كان له بزوتنه وه ي يه زدان شير /
 كوردستان له پاش شه پى كرېمه وه (قرېم-قرم) تا به رپابوونى شه پى
 پوسيا- عوسمانى له سالانى ۱۸۷۷-۱۸۷۸ / جهنگى سالانى ۱۸۷۷-
 ۱۸۷۸ ي ئيوان پوسيا و ده ولته تى عوسمانى و پۆلى كورد تيدا / هه ردوو
 په يمانى سالى ۱۸۷۸ ي سان ستيفانو و به رلين / بزوتنه وه ي كوراني
 به درخان له سالى ۱۸۷۹د / دووه مين بزوتنه وه ي كوراني به درخان له سالى
 ۱۸۸۹د / سياسه تى ده ولته تى عوسمانى به رانبه ر به خياله كورده كان و تايغه
 ئايينييه كان / خياله كانى دهرسيم / ئيزيدييه كان / بارودوخى گشتى كوردستان
 پيش هه لايسانى شوپشى شيخ عوبه يدوللا / به شى سييه م: شوپشى شيخ
 عوبه يدوللا نه هرى ۱۸۸۰-۱۸۸۱ / شيخ عوبه يدوللا نه هرى / په يوه ندى
 شيخ عوبه يدوللا له گه ل تايغه ئايينييه كاندا / په يوه ندى شيخ له گه ل
 پوسيا / په يوه ندى شيخ له گه ل برىتانىادا / هوكانى شكستى شوپشه كه ي
 شيخ عوبه يدوللا نه هرى / سه ره نجامه كانى شوپش / به شى چواره م:
 په ره سەندنى هوشيارى نه ته وه يى له لاي كورد له چاره كى كوتايى سده ي
 نۆزده يه م و سه ره تاي سده ي بيسته مدا / سواره ي حه ميدييه / خويندنگه
 خياله كييه كان (عه شيره ت مه كته بله رى) / به شدارى كورد له دامه زراندى
 كۆمه له ي ئيتحاد و ته ره قيدا / سه ره تاي سه ره له داني بزوتنه وه ي نوپى
 رۆشنبيري كوردى / رۆژنامه ي كوردستان ۱۸۹۸-۱۹۰۲ / كۆمه له و پيكرخواه
 كورديه كان / به شى پينجه م: كوردستانى عوسمانى پاش كوده تاي سالى
 ۱۹۰۸ / راپه رپىنى سالى ۱۹۱۳ ي بتليس / سه رچاوه كان / پيرست.^۱

۱- له سه ر به رگى دواوه، كورته يه ك له ژياننامه ي نووسه ر دانراوه.

۲۴۴. كوردەكانى ئىران و ھىرشى عوسمانى

نوسىن: گيلان

وەرگىرپانى لە فرەنسىيەوہ: د.نەجاتى عەبدوللا
لە بلاوكراوہكانى كتيبخانەى كوردناسىيى - مەكتەبى بىر و ھۆشيارى
(ى.ن.ك)

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سەليمانى، ژس: ۷۱۳، س: ۲۰۰۴، ل: ۱۴۸،
ق: ۲۰×۱۵

ناوەرۆك:

لە برىتى پيشەكى / سۆماي / برادۆست / تەرگەوہر / مەرگەوہر / پاشكۆيەكان /
راپۆرتى دەرويش پاشا - سەرۆكى كۆمسيۆنى عوسمانى بۆ ديارىكردىنى سنورى
عوسمانى - ئىرانى ۱۲۶۹-۱۸۵۲ / شىكردەوہى رەوشى ورمى / شەكاك /
شەقاي / ئۆرگىنالى بەلگەنامە فرەنسىيەكان / ئىندىكىسى ناو و شوپنەكان.

۲۴۵. كوردەكانى پاكستان - چمكىك لە راگويزان و پەراگەندەيى كورد لە

مىژوودا

نوسىن و ئامادەكردىن: بەختيار غەفوور ھەلەبجەيى

چاپ: يەكەم، چ: پىرەمىرد، ش: ھەلەبجە، ژس: ۴۲۱، س: ۲۰۰۴، ل: ۱۴۰،
ق: ۲۱×۱۵

ناوەرۆك:

بەشى يەكەم: سەرەتا / چەردەيەك لە مىژووى كوردى پاكستان / را و بۆچوونى
ھەندى لە خەلكانى پاكستان / مىژووى بەلوچ و بەلوچستان / جەمشيد و
سىستان و بەلوچستان / پۆستەمى زابولستان / فەرمانرەوايى تونس / كىوى
پشت بامى / بەلوچستان درىژبوونەوہى كىوہكانى زاگرووس / ميرنشيني مەليك

۱- (مەلەند: ۱/۹۵۰/۴۱۳)، (چاودىز ۹۰۰/۴۷۲)، (گ.س.ش: ھەمەى مەكتەبە ؟)، (گ.ھ: مىژوو ۱۵۸)

۲- (ئىستىتوت: ۱۲/۳۹۶)

كورد / مېرئيشيني براخووي / به شى دووهم: كورد له هه موو شوئينيكا نازايه /
 به شى سييه م: پاكستان له سه ربه خو بوونييه وه تا ئه مرؤ / باري كورد له
 سيسته مي سياسي و پيگه ي سوپاي پاكستان / سه رده مي محمه د عه لي
 جه ناح / كي شه ناوچه ييه كاني پاش سه ربه خو بووني پاكستان / لياقه ت عه لي
 خان / به شى چواره م: كورده كاني كوه يته و ده وروپشتي / ژماره و ئاماري
 كورده كان / كورده كان كين / په يوه ندى هه لسوكه وتي كورده پاكستان ييه كان
 له گه ل گه لاني پاكستان و ئاواره عيراق ييه كان / زماني ئاخافتن و خوئندن /
 دابونه ريت / ئايين و مه زهه ب / هه ستي نه ته وايه تي / به شى پينجه م: په نابهره
 كورده كان له پاكستان / په نابهر كتيه ؟ / ئاووه وا (كه ش) / هيواي رؤشتن بو
 و لاتاني په نابهر وهرگر / تامي ژيان و تالي و تفتي يان گيروگرفت / پروپاگنده /
 هه ستي غوربه ت نامويي و كات به سه ر بردن / ناو نيشاني په يوه ندى په نابهران /
 مانگرته كان / مانگرته مندالاني كورد له ئيسلام ئاباد / به شى شه شه م:
 چالاكي ريكخراو و بنكه هونه ري و پيشه ييه كاني په نابهران / تپي و هرزشي
 كوردستان / چالاكي هونه ري / گوڤار و كلاورؤژنه / ناوه رؤك / فه هره ستي
 ميژووي به پي به روار / فه هره ستي ناوه كان.

٢٤٦. كورد و كوردستان^١

نووسين: ئارشاك سافراستيان

وه رگي راني له ئينگليزييه وه: ئه مين شوان

له بلاوكراوه كاني ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وه ي ئاراس

چاپ: دووهم، چ: و- په روه رده، ش: هه ولير، ژس: ٤٠٦، س: ٢٠٠٤،

ل: ١٦٦، ق: ١٥×٢١^٢

١- هه مان ئه م كتيبه پيشتر كورته يه كي له لايه ن (عه بدوللا شالي) يه وه به ناو نيشاني (ميژووي كورد و

كوردستان) وه رگي درواوه ... بروانه كتيبي ژماره ٢٨.

ناوهرۆك:

پيشهكى: كه مال مه زهر (له م پيشه كيهه دا ئاماژه به وه رگيرانه كه ي
"عه بدوللا شالى" كراوه كه دياره "عه بدوللا شالى" كورته يه كى له كتيبە كه
وه رگيراهه) / گه ليكى يه كجار دييرين له ميژوودا / رومييه كان ده بى مل بشكينن
و برۆن / فه سلى يه كه م: هه ندى بيروپاي هه له ده باره ي په گه زى كوردان /
يه كه م پادشايه تى گوته - كورد كه حوكمرانى بابلى كر دووه / كاشييه كان بابل
را ده مالن / كوردستان و سه رزه ميني ئاشووريان / سه ره له داني ولاتى فارس و
سه رزه ميني گوته - كوردستان / ئه رمه نستان و پارستان و خياله كورده كان /
ئيرانى ساسانى و كورد / فه سلى دووه م: ئيسلام و كوردستان / سولتان
سه لاهه ددين و خاچاره كان / هيرشى مه غول و ته ته ره كان / فه سلى سييه م:
هه لمه تى جيهانگيري عوسمانيه كان و خياله كورده كان / كه ريم خانى زه ندى
كورد - پادشاي هه موو سه رزه ميني ئيران / جوگرافياى كوردستان له
سه رده مى نويدا / فه سلى چواره م: هه لگه رانه وه ي كوردان له عوسمانيه كان /
پاشا كويزه ي رواندن / مير به درخانى جزيره ي ئيبنو عومه ر / پرؤگرامى
سياسى به درخان به گ / ميژوو خوى دووپات ده كاته وه / راپه ريني كوردان له
ئيران / په ره سه ندى بزوتنه وه ي نيشتمانى كورد / دامه زاندى هيزى
سواره ي كوردان / فه سلى پينجه م: شوپشى ۱۹۰۸ى تورك و هه لويسى
به رامبه ر به كوردان / هوزه كورده كان و جهنگى يه كه مى جيهانى سه فه ربه لك /
داواكاريه كانى كوردان له به رده م كوئفرانسى ئاشتى / فه سلى شه شه م:
يه كه م راپه ريني شوپشگيرانه ي كوردان / دووه م جهنگى شوپشگيرانه ي كورد /
ده رسيم ئيتر نه ما - جهنگى شوپشگيرانه ي سييه م / بارودوخى سياسى
ئه مرؤى كورد / كورده كانى سووريا و لوبنان / كيشه ي كورد له توركيا /

۱- چاپى يه كه مى (سال)ى له سه ر نه نو سراوه و له (بى ساله كان "كوتابى ئه م ته وه ره") دانراوه،

له بهر ئه مه (ناوهرۆك) مان بۆ ئه م چاپه داناوه، بپوانه كتيبى ژماره ۵۶۱.

۲- (ئىستىتوت: ۱۲/۵۱۲)، (گ.س.ش: م.ت ۶۸)

كوردەكانى قەفقاسيا/ نەژاد و دابونەرىتى كوردان/ پېشكەوتن و گۆرانكارى
لە كەسايەتى كورددا/ تېبىنىيەكان/ پېرست.^۱

۲۴۷. كورد و دىرۆكە تالانكراوھەكەي- كورتە توپزىنەوھەكەي مېژوويى و

كۆمەلەھەتى لە رابووردووي نەتەوھەي كورد

كۆكردنەوھ و نووسىن: محەممەد سەدىق مېرزا

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سەلىمانى، ژس: ۲۱۶، س: ۲۰۰۴، ل: ۴۵۰،
ق: ۱۶×۲۲^۲

ناوھۆك:

پېرست/ راپۆرتىك بۆ مېژوو/ دەربازبوون لە ئەشكەوت/ چەرخى مېژىنە
بەردىن/ دەورەى مېژىنە بەردىن لە عىراقدا/ چەرخەكانى بەردىنەى
ناوھەپاست و نوپى بەردىن/ لە گوندەوھ بۆ باژىپ/ سەرھەتاي مېژووي
مېژۆپۆتاميا/ دەورەى ھەسۆنە/ دەورەى سامەپە/ دەورەى ھەلەف/
دەورەى عەبىد/ دۆزىنەوھەى شارستانىيەتىك/ دەورەى ئوروك/ دەورەى
جەمدەت نەسر/ پەرسى سومەرىي/ خۆداوھەندانى سومەرىي/ كۆمەلەى لە
خۆداوھەندانى سومەرىي/ چىرۆكى گىل گەمش/ دەولەت- شار/ يەكەمىن
فەرمانزەوای سومەر/ كۆرتە مېژوويەك/ سامىيەكان/ سارگون ئەكەدى/
ئىمپراتورىيەتى ئەكەد/ ئىلام/ تىكچوونى ئىلام/ لولوييەكان/ كوتىيەكان/
خىشەى نپوى پادشاكانى كوتى/ ھورىيەكان/ كاسىيەكان/ ئاشوور و ئىلام/
تىكلووي ئىتتىكى دانىشتووانى مېدىا/ پېشبەچوونى قەبارەى كويلەدارى لە
مېدىا/ يەكەم دەورى لە شكەركىشىيەكانى ئاشوور/ شەپى ئورارتو و
ئاشوور/ سەرھەلدانى دەولەت لە مېدىادا/ مەنەنا و سكاكان/ سەرھەلدانى
خىشەرىتى (فرەئورت)/ مېدىا مەنەنا- مەنەنا و پادشاى ئىسكىت پاش

۱- لەسەر بەرگى دواوھ، و تەيەكى (ئارشاك سافراستيان) دانراوھ.

۲- (ئىستىتوت: ۶۰/۱۲)، (گ.س.ش: م.ت ۱۰۲)

سەرھەلدان / سنوورەکانی مەنەنا / سنووری پادشایی سەر بە خۆی مێدیا /
ھێرشى ئاشووری پاش سەرھەلدانەكە / سەردەستى ئىسكىتەكان / پادشایی
یەكگرتووی مێدیا و تێكچوونی ئاشوور / شەپى بابۆل و میدیا دژی ئاشوور /
پووخانی نەینەوا و كۆتایی دەسەلاتى ئاشوور / مێدیا پاش دابەشکردنى
پادشایی ئاشوور / مێدیا لە ژێر دەسەلاتداریەتى ھخامەنشییەكاندا /
بەسەرھاتی كورش / شۆرشەكەى گنوماتە / سەرھەلدانى فرەوھەرتیش و چەن
سەرھەلدانى دیکە / تێكچوونی قەرالیەتى ھخامەنشى و سەرھەلدانى ئاتروپاتن /
زنجیرەى چوارەم و پاشكۆكان / سەرچاوەكان.^۱

۲۴۸. گەشتەکانی مارکۆپۆلۆ

نووسین: مێرى ھال^۲

وەرگێرانی: رېياز مستهفا

لە بلاوکراوەکانی مەکتەبى پێکخستن (ى.ن.ک) - کتیبى پووناکبیری
چاپ: یەكەم، چ: پوون، ش: سەلیمانى، ژس: ۹۵، س: ۲۰۰۴، ل: ۱۱۸،
ق: ۲۰×۱۴^۳

ناوھەروك:

سەرنجێك بۆ چاپى كوردى (لێرەدا وەرگێر دەلى... گەرىدەى ئىتالى كە لە
سەدەى سىازدەيەمى زايىنييدا گەشتىكى دوور و درىژى بە نيو خۆرھەلاتى
ناخين و ئاسيادا كردووه، ئەودەمى واتە ۷۱۰ سال بەر لە ھەنووكە ناوى
"كوردستان" دەبا و لەگەشتەكەيدا بە نيو خاكى كورداندا تىدەپەریت...) /
پيشەكى / بەشى يەكەم: سەردەمى لاويتى مارکۆپۆلۆ / بەشى دووھەم: درىژەى
گەشت / بەشى سىيەم: جەنگيزخان و كورەكانى / بەشى چوارەم: قزىبىلاى

۱- لەسەر بەرگی دووھەم، كورته بەك لەبارەى كتیبەكە نووسراوە.

۲- بەپێى كتیبە وەرگێردراوەكەى تر (كتیبى ژمارە ۵۲۹)، ناوى نووسەرى بۆ دانراوە.

۳- (ژین: ۹۱۰.۴ / ۴۲۳)

قائان و ئىمپراتورىيا فراوانەكەي / بەشى پىنچەم: ئەو (چىن)ەي كە
ماركۆپۆلۆ بىنى / بەشى شەشەم: سەرزەويە نەناسراوہكان / بەشى حەوتەم:
لە پىگەي گەرانەوہ بۆ نىشتمان / دوا وتە / بەرھەمە چاپكراوہكانى تىرى
وہرگىر / ئەم بەرھەمانەش ئامادەي چاپن.^۱

۲۴۹. گەشتىك بە عەرەبستان و كوردستان و ئەرمەنستاندا- بەشى دووہم

نووسىن: بارپۇن ئىدوارد تۆلد

وہرگىرانى لە ئەلمانىيەوہ: د. حەمىد عەزىز

لە بلاوكرائوہكانى بەرپۆوہ بەرايەتى گشتى رۆشنىبرى و ھونەر

چاپ: يەكەم، چ: رۆشنىبرى، ش: ھەولير، ژس: ۴۷۶، س: ۲۰۰۴، ل: ۹۲،
ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوہرۆك:

ويئەي نووسەر / نەخشەي كوردستان بە ئەلمانى / پيشەكى دەزگا و چاپ و
بلاوكرائوہ / تۆيەم: دريژەي گەشتەكە / شەرى تورك و ھەمەوہند / دەيەم: لە
قەرەتەپەوہ بۆ كەركوك / يازدە: لە كەركوكو كەوہ بۆ مووسل / دوازدە: مانەوہم
لە مووسل / سىازدە: لە مووسلەوہ بۆ بەتلىس / چواردە: مانەوہم لە بەتلىس
لە تەپۆلكە بەرزەكانى ئەرمەنستانەوہ بۆ فورات / يازدە: كوردە پىگرەكان و
خواست و بۆچوونيان / شازدە: لە مەدراكەوہ بە ئەرزەرۆمدا بەرەو تراپىزونت /
كۆتايى گەشتەكە / ناوئىشانى چاپى ئەلمانى كىتیبەكە / ناوہرۆك.

۱- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كىتیبەكە بە تىپى لاتىنى و نموونەيەك لە دەستخەتى گەشتەكان دانراوہ.

۲- (ئىستىتوت: ۱۱۹۸/۱۲)، (وشە: ۹۱۰.۴ / ۲۷۸)، (گ.ھ: مېژوو ۱۰ و ۱۶۱ و ۱۶۲)

۲۵۰. لە دەولەتی راھیبی سۆمەرەو بەرەو شارستانیەتی دیموکراسیانە -

بەرگی ۱

نووسین: عەبدوللا ئۆج ئالان

وەرگیزانی لە تورکییەو: لوقمان عەبدوللا

چاپ: دووھم، چ: پەنج، ش: سلیمانی، ژس: ۳۹۷، س: ۲۰۰۴، ل: ۶۲۷،
ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆک:

ناوەرۆک / پێشەکی / بەشی یەکەم: کۆمەلگای کۆیلەداری و پێشکەوتنی
شارستانیەت / سۆمەر ئەو شارستانیەتی لە کەناری دیجلە و فورات لە دایک
بوو / بە دەزگابوون و پۆلی میژووی شارستانیەتی سۆمەر / ئەنجامە جیگیر و
ھەمیشەییەکانی شارستانیەتی سۆمەر / پێشکەوتنی میژووی و کێشە
چۆنییەتی پەلھاویشتن و بلابوونەو / قۆناغی پێشکەوتن و بلابوونەو
شارستانیەتی کۆیلەداری / سەردەمی نیمچە دەولەتی - شاری کۆیلەتی
رۆژھەلاتی ناوین / ریفۆرم بەرخودان بەرامبەر شارستانیەتی کۆیلەداری / لە
دایکبوونی ئایینی تاکخودایی و جیگە لە نیو شارستانیەتدا / بەرخودانی
پێکھاتە ئەتنیکیەکان و شارستانیەتی کۆیلەداری / پێشکەوتنی بیری
فەلسەفی و شارستانیەت / پوختە میژوو - پێشکەوتنی پۆح و ھزر / لوتکە
شارستانیەتی کۆیلەداری / شارستانیەتی گریک (یونان) / قۆناغی پۆمای
شارستانیەتی کۆیلەدار / دەرکەوتنی میدیا - پارس و جیابوونەو / ریبازی
رۆژھەلات - رۆژئاوا / رووخانی شارستانیەتی کۆیلەدار / بەشی دووھم:
سەردەمی شارستانیەتی دەرەبەگایەتی / ناسنامە ئایدۆلۆژی سەردەمی
دەرەبەگایەتی / ئیسلامییەت و ھەکو ھیزی شۆرشگێری سەردەمی
دەرەبەگایەتی / بە دەزگابوون و پەلھاویشتنی شارستانیەتی دەرەبەگایەتی /
لوتکە و رووخانی شارستانیەتی دەرەبەگایەتی / بەشی سێیەم: شارستانیەتی

۱- (ئەنستیتیوت: ۱۲/۱۴۳۲)، (گ.س: ۲۲۰۰۱ / ۲۵۲)

سەر دەمی سەرمایه داری / لە دایکبوونی شارستانیەتی سەرمایه داری و ناسنامە ی ئایدۆلۆژی / پێشکەوتن و بە دە زگابوونی شارستانیەتی سەرمایه داری / چاخی پەلهاویشتن و لوتکە ی شارستانیەتی سەرمایه داری / قەیرانی گشتی شارستانیەت و چاخی شارستانیەتی دیموکراسی / بەشی چوارەم: شوین و کات و ھەلومەرجی گەشە کردنی / ناسنامە ی ئایدۆلۆژی شارستانیەتی نوێ / بەشی پینجەم: ئایا نە ریتی کولتووری پۆژە لاتی ناوین / دەتوانی ببیتە سەنتیزی شارستانیەتی نوێ؟^۱

۲۵۱. مانیزم- لیکۆلینە و ھەیکە ی (میزووی ئاینی) یە

نووسین: کە یوان ئازاد ئە نوەر

لە بلاوکراوھکانی سەنتەری لیکۆلینە و ھە ی ستراتیجی کوردستان چاپ: یە کە م؟، چ: ؟، ش: سەلیمانی، ژس: ۱۸۹، س: ۲۰۰۴، ل: ۴۲۲، ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوەرۆک:

پێپست / پێشەکی / ھەلسەنگاندنی سەرچاوەکان / بەشی یە کە م: بارودۆخی خۆرھە لاتی ناوەرەست بەر لە دەرکەوتنی مانیزم / بارودۆخی سیاسی / بارودۆخی ئاینی / بارودۆخی ئابووری / بارودۆخی کۆمە لایەتی / بارودۆخی پۆشنیبری / بەشی دووھەم: پەچە لەکی مانی و سەرھە تاکانی ژیان / پەچە لەکی مانی / لە دایکبوونی مانی / واتای مانی / پەرە دە بوونی / زمانی مانی / وەرگرتنی سروشت / بەشی سێیەم: بلاو بوونە و ھە ی مانیزم / سەرھە تاکانی بلاو بوونە و ھە ی مانیزم / بلاو بوونە و ھە ی مانیزم لە کوردستاندا / بەشی چوارەم: بەرھە مەکانی مانی / کتیبەکانی مانی / ئینجیلی زیندوو / (میزووی ژیان) یان (کفالایا) / شاپوورگان / ئارژەنگ / گەشتی نەینییەکان / پەسەنەکان / گەنجینە ی

۱- لە سەر بەرگی دواو، و تە یە ک و وینە یەکی عەبدوللا ئۆجەلان دانراوھ.

۲- (ئەستیتوت: ۱۱ / ۶۹)، (گ.س: ۲۹۷.۴ / ک ۹۴۳)، (گ.ھ: ئاین ۱۰۱)

زینده وهران / گه شتی زلهیزه کان / رینماییه کان / پراگماتیا / نامه کانی مانی / به شی
 پینجه م: فه لسه فهی مانیزم / تیروانین بو خودا / مانیزم و فه لسه فهی
 دروستبوون / تیروانین بو (گیان) و (مادده) / تیروانین بو کۆتایی جیهان و پۆزی
 دوایی / به شی شه شه م: بنه ماکانی مانیزم / باوه رهینان به مانیزم / نویژکردن /
 دهست نویژگرتن / پاره ستان و پووکردن له نویژدا / دهستپیکردنی نویژ / کپنۆش
 بردن / کاته کانی نویژکردن / پۆژووگرتن / پۆزی دوایی / رهوشی مانیزم /
 کۆمه لگه ی مانیزم / توپۆزی یه که م / توپۆزی دووه م / توپۆزی سییه م / توپۆزی
 چواره م / توپۆزی پینجه م / جه ژن و بۆنه کانی مانیزم / جه ژنی بما / جه ژنی چوار
 میهر / په رستگای مانیزم / به شی حه وته م: مانیزم و ئایین و بیروباوه رپه کان و
 کاریگه ری له سه ر یه کتری / مانیزم و ئایینی زه رده شتی / مانیزم و ئایینی
 مه سیحی / مانیزم و بیر و باوه ری به رگ سپییه کان / مانیزم و ئایینی ئیزیدی /
 مانیزم و بیروباوه ری مه زده کی / به شی هه شته م: مانی و مانیزم و ئیمپراتۆریتی
 ساسانی / مانی و نه رده شی ری کوری پاپه کان / مانی و شاپووری یه که م /
 شاپووری یه که م و هه لگه رانه وه ی له مانیزم / مانی و هورموزی یه که م / مانی و
 بارامی یه که م / کۆتایی ژیانی مانی / جینشینه کانی مانی / مانیزم دوا ی مانی /
 به شی تۆیه م: مانیزم و ده وله تی عه باسی / سه ره تا / مانیزم یان زه نده قه ؟ /
 هه لۆیستی مانیه کان له ده وله تی عه باسی / به شی ده یه م: چالاکی مانیه کان له
 دژی ده وله تی عه باسی / مانیه کان و بزوتنه وه سیاسی و سه ربازییه کان /
 پاپه رپینی به ها فه رید ۱۳۶ک - ۷۵۴ز / پاپه رپینی سنبا ز ۱۳۷ک - ۷۵۴ز / پاپه رپینی
 ئیسحاقی تورکی ۱۳۷ک - ۷۶۷ز / پاپه رپینی ئو ستازسیر ۱۵۰ک - ۷۶۷ز /
 پاپه رپینی موقه نه عی خۆراسانی ۱۶۰ک - ۷۷۶ز / چالاکیه پۆشنبیری و
 فیکرییه کان / به رمه کییه کان / عه بدوللای کوری موقه ففه ع / به شاری کوری بود /
 سالحی کوری عه بدولقدوس / ئه بیانی کوری عه بدولحه مید / ئه بونه واس /
 ئه بوئه لعه تاهیه / به شی یازده هه م: کاریگه ری مانیزم له سه ر ده وله تی عه باسی /
 کاریگه ری ئایینی / گرگنترین کاریگه رییه ئایینییه کانی مانیزم له سه ر ئایینی
 ئیسلام / باوه رپوون / نویژکردن / پۆژووگرتن / دروستبوونی یه که مین مروڤ /

دروست کردنی ئاسمانه کان و زهوی / چاکه کردن و دوورکه وتنه وه له هر خراپکارییه ک / مهی خواردنه وه / دزی کردن / کوشتار و کوشتن / داوین پیسی / جادوگری / بت په رستی / تویره کانی کومه لگه / شیوازه کانی بانگه واز / کاریگری سیاسی / کاریگری ئابووری / کاریگری فیکری / به ششی دوانزه هه یه م: کاردانه وهی دهولته تی عه باسی له سهر مانی / نه نجام / پاشکۆکان / سه رچاوه کان / کورتهی تیژه که به زمانی عه ره بی و ئینگلیزی^۱.

۲۵۲. محهمه د پاشای رهواندوز- لیکۆلینه وه یه که له که سایه تی و قوناعی جوکمه کهی له روانگهی ئایینی و دهروون ناسییه وه

نووسین: ئەحمەد سەید عەلی بەرزنجی
له بلاوکراوه کانی به پیره به رایه تی گشتی چاپ و بلاوکردنه وه
چاپ: یه که م، چ: شفقان، ش: سلیمانی، ژس: ۷۹۷، س: ۲۰۰۴، ل: ۲۹۴،
ق: ۲۲×۱۶^۲
ناوه رۆک:

دهسپیک / به ششی یه که م: ئیماره ته کوردییه کان - دهسه لات و ههستی نه ته وه یی / له پروداوه کانه وه بۆ بنه ماکان / به ششی دووه م: محهمه د پاشا... جهسته و دهروون / جوکمی میریکی نوقسان / چست و چالاکیه کانی میر / شه ری برادۆست و بانگی قه لای (هه رکیلا) / میره کانی کورد و سوپا و خه لکی / دهنگیک له قه لای (نه لوس) ه وه / به ششی سییه م: بابان و سوران / ئەمیر مه نسووری موته سه رریف / بادینان / ئیزدییه کان / سه ره تای ئاوابوون / بۆتان / به ششی چواره م: محهمه د عەلی پاشا و دهولته تی عوسمانی / ته بایی و یاخیبوون / نیوان محهمه د پاشا و برام پاشا / کولاندنه وه ی زامه کان / به ششی پینجه م: سه ره تای کۆتایی / ئەحوالی عیراق له و رۆژه دا / دهستیوه ردانی

۱- له سهر بهرگی دواوه، ناوی کتێبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (ئەنستیتوت: ۹۰/۱۲)، (وشه: ۱۹۱۵۹۷/۹۲۳.۲۳۸)، (گ.س.ش: م.ت ۳۱)، (گ.ه.: که سایه تی ۲۴)

بیانییہ کان / مقومقوی فہ تو اکہی مہ لای خہ تی / بہ شی شہ شہ م: فہ تو ا یان
سولج... دابہ شکردنی دہورہ کان / بیدار بونہ وہی لہ پیری ویژدان / ئە گہرہ
لاوازہ کان / پەراویزہ کان / سەرچاوە کان / ناوەرۆک / وینە و نەخشە کان.^۱

۲۵۳. میژوووی ئەردەلەن

نووسین: مەستورە ی کوردستانی (ماھ شەرە فخانم)
وەرگیڕانی لہ فارسییہ وہ: ھەژار موکریانی
لہ بلاوکر اوہ کانی دہزگای چاپ و بلاوکردنہ وہی ئاراس
چاپ: دووہم،^۲ چ: و- پەروەردە، ش: ھەولیر، ژس: ۷۳۱، س: ۲۰۰۴،
ل: ۲۴۵، ق: ۲۱×۱۴^۳
ناوەرۆک:

پیپرست / پیئشەکی: ماجد مەردوڤ پۆحانی / ھەمان ناوەرۆکی چاپی یە کەمی
ھە یە، بروانہ کتیبی ژمارە ۲۰۰ / سەرنجیک: محەممەد ماجد مەردوڤ پۆحانی.

۲۵۴. میژوووی دیرینی کوردستان - کتیبی یە کەم

نووسین: فازل قەرەداغی
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۲۲۶، س: ۲۰۰۴، ل: ۳۱۲، ق: ۲۱×۱۶^۴

۱- لە سەر بەرگی دواوہ، ناوی کتیبە کە بە زمانی ئینگلیزی نووسراوہ.

۲- (دووہم) نووسراوہ و چاپی سێیہ مە؟

۳- (ئەستیتوت: ۱۲/۴۷۴)

۴- (گ.س: ؟)، (گ.س.ش: م.ف ۴۵۷)

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / چەند تېبىنىيەك لە بارەى نووسىنى مېخىيەو / كورتكراوہى
سەرچاوەكان / كورتەيەك لە بارەى سەردەمە مېژووويەكانى ولاتى
دوو پووبارەو / يەكەم: نووسىنەكان / وردە فیرعەونەكانى كوردستانى كۆن /
خامازى - لە دەولەتتىكى گەرەوہ بۆ گوندىكى بچوك / ئوركيش / وینەى
جەنگاويرىك - نەخشەكەى ھۆرین - شىخان / پادشا گوتىيەكان و
نووسراوہكانيان / كەرکوك و پادشاىەكى كۆنى / لوبدى - مېژووويەكى
نەناسراو / لەشەكركىشىيەك لە دەشتى (كەرکوك) و (ھەولير) / دووہم:
وەرگيرانهكان / لەوحەكەى سامەرپا: لە فرەنسىيەو / سيمورروم و زابان: لە
ئەلمانىيەو / نامەيەكى سەردەمى ئەكەد (لەبارەى گوتىيەكانەو): لە
ئىنگليزييەو / ئاربا ئيلو - ئوربيلوم - ھەولير: لە ئەلمانىيەو / شىكشا بوموم -
شارىكى سەرسامكەر: لە ئىنگليزييەو / پيرستى ناوہكان.

٢٥٥. مېژوووى دەولەتى كاردونىاش

نووسين: سەردار جەبارى

لە بلاوكراوہكانى مەلەندى رېكخستنى پيشمەرگە

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سەليمانى، ژس: ٢٣٤، س: ٢٠٠٤؟، ل: ١٠٤،
ق: ٢٠×١٥

ناوەرۆك:

دەولەتى كاردونىاش مېجرابى شارستانى كوردە / بەشى يەكەم: كيشىيەكان
كين؟ / خواوہندى كيشىيەكان / نيشانى رەسەنى كيشىيەكان / بەشى دووہم:
ولاتانى كاردونىاش / كيشىيەكان و كارى ھونەرى / بەشى سىيەم: كورىگالزوى
يەكەم ١٣٨٠ - ١٣٧٠ پ.ز / ھورپەزانى كيشىيەكان - راپەرينىكى نوئى دژى
ئىلامىيەكان / بەخۆداچوونەوہى كيشىيەكان و ھورپەزانىكى ترى / خستەى

١- (گ.س.ش: ھەمەى مەكتەبە؟)

ناوى فەرمانپەرە وایانی کیشی / بەشی چوارەم: ھونەری شارستانیەتی دەولەتی
کاردۆنیاش / ئەندازیاری / ھونەری ھەلکۆلین / مۆری لولەیی / بەشی پینجەم:
ھونەری شیۆەکاری - بەردی سنوور (کەدۆرەو) / دروشمە ئایینیەکان /
بەشی شەشەم: توپۆژی موغەکان لە خانمان / بەشی حەوتەم: کیش و
دەولەتی کاردۆنیاش / ناوەرۆک / ناوی کتیبە چاپکراوەکانی مەلبەندی
رێکخستنی پێشمەرگە.

۲۵۶. مێژووی کورد و کوردستان

نووسین: شوکروڵلای بابان

لە بلاوکراوەکانی بەرپۆشەرایەتی گشتی چاپ و بلاوکردنەو
چاپ: یەكەم، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۶۴۸، س: ۲۰۰۴، ل: ۲۵۰،
ق: ۱۶×۲۲

ناوەرۆک:

سەرەتا - بەناوی یەزدان / بەرکۆل - بەناوی یەزدان / شارستانیەت لە
دەشتی ئێران - بەر لە مێژوو تا خولی مێژوو / بەرگی یەكەم: ھاتن و
دامەزراندنی کوردە ئاریاییەکان / بەرگی دووەم - ساسانییەکان: زنجیرە
دووەمی پادشایانی کورد / بەرگی سێیەم: زنجیرە پادشایانی میسر و شام -
ئەییوبی / بەرگی چوارەم: فەرمانپەرە وایانی جزیرە / بەرگی پینجەم:
رپەپینەکان: ھەستانەوکان و تیکۆشانەکانی کورد لە خولی دوایی ئەم
چەرخا / بنەتا / سەرچاوەکان / پێرەستی ناوەرۆک (بۆ ھەر بەرگیك واتە
بەشیك، کۆمەلێك ناوینیشانی تر ھەیە).

۲۵۷. مېژووی گەلی كورد لە كۆنەوه نا ئە مېرۆ

نوسەر: سالح قەفتان

لە بلاوكراوه كانی گوڤاری نیگا

چاپ: دووهم، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۳۶۹، س: ۲۰۰۴، ل: ۲۸۴،

ق: ۲۲×۱۶^۲

ناوهرۆك:

وینە یەکی دانەر/ پوونکردنە وە یەك لەسەر (مېژووی گەلی كورد لە كۆنەوه تا

ئە مېرۆ): فازیل هیمەت/ هەمان ناوهرۆکی چاپی یەكەمی هەیه، پروانە كتیبی

ژمارە ۳۶.

۲۵۸. وڵاتەكەت باستر بناسە

نووسین: مەلا جەمیل پۆژبە یانی

لە بلاوكراوه ی دەزگای چاپ و بلاوكردنە وە ی ئاراس

چاپ: یەكەم، چ: و- پەرورده، ش: هەولێر، ژس: ۴۳۸، س: ۲۰۰۴،

ل: ۷۱۸، ق: ۲۳×۱۶^۴

ناوهرۆك:

ئەم كتیبه بریتییە لە ۲۴۹ وتار، ئەمە لە سالانی شیبست و هەفتاكاندا لە

پادیوی تارانە وە بەشی كوردی پەخش كراوه/ پێشەکی: شیرزاد محەممەد

ئەمین ئەحمەد پۆژبە یانی/ وتارەكان باس لە مېژووی گەلی كورد دەكەن،

وەك: ئالان/ ئەردەلان/ ئەردەبیل/ ئەسەد ئاباد/ ئالیشتەر/ ئیزه/ ئیلام/

ئێوان/ بابان/ بانە/ بەختیاری/ برادۆست/ بروجورد/ بەهار/ بۆكان/ بیئوش/

۱- لەسەر ئەركی (فازیل هیمەت) چاپ كراوه.

۲- (ئسنستیوت: ۱۵۱/۱۲)، (گ.س.ش: ج.أ. ۴۶)

۳- لە سالی ۲۰۰۴ ژمارە ی سپاردنی وەرگرتوو و لە سالی ۲۰۰۵ چاپ كراوه.

۴- (ئسنستیوت: ۳۵۳/۱۲)

بیجار/ بیساران/ بیستون/ بیلو/ بیوبانی/ پاتاق/ پالنگان/ پاوه/ پایگلان/
 پشتکوه و پیشکوه/ پشتکۆ/ تورجان/ توی سه رکان/ تیله کۆ/ جانان/
 جهوان پۆ/ جورقان/ چالدیران/ چهار مه حالی به ختیار/ چنگنی/ چنگۆله/
 چقل وندی/ حه له وان/ قه لای حه سه ن ئاوا/ خورپه م ئاوا/ خوی/ ده رته نگ/
 ده په یاس/ قه لادی دمدم/ دینوهر/ دزفول/ دیوانده ره/ رام هورموز/ په وان/
 په زانیه/ زاغ/ زاگرووس/ زه رین که مه ر/ زه نجانتان/ زیویه/ ژاوه پۆ/ ساوبلاغ/
 سارال/ سامن/ ساوه/ سپاهان/ سپاهان (ئه سفه هان)/ سه راب/ سه بیل/
 سه رده شت/ سه قز/ سه گمه ن ئاوا/ سه لدوس/ سلسیله/ سولتانییه/ سولتان
 ئاباد/ سه لماس/ سنه/ سونقور/ سو مار/ سوره وه رد/ سیامه نسوور/ سیروان/
 سه یمه ره/ شاناباد/ شاهپرز/ شاهین دژ/ شوانکاره/ شووش/ شنۆ/
 شووشته ر/ شولستان/ شه راو/ شاره زوور/ شه هر کورد/ شیراز/ سالیح ئاوا/
 سه حنه/ سومای/ تاق بوستان/ ته رهان/ تارم/ تالش/ تاله قان/ تاق گه را/
 تاران/ په ی/ ساوه/ قه زوینه/ قه زوین/ قوم/ کاشان/ که ره ج/ که رمه سار/
 شه مپان/ ته به س/ گه به رستان/ مازیار/ ته به رگ/ توس/ ته رهان/ توغان/
 فارس/ فارسینج/ فاراب/ فه یروز ئاباد/ فریدن/ فه لاوه رجان/ فه هلی/ فومه ن/
 فه راهانه/ فیرده وس/ فوشه نج/ قه رانه وه ر/ قروه/ قه یدار/ قوبونلو/ قزلباشه/
 قه سری شیرین/ قوتوره/ قولقوول پود/ قوم/ قوچان/ قایین/ قشمه/ قیرو
 کارزین/ قه لعه ده په سی/ قوهستان/ کازرون/ کامیاران/ کاشان/ کاشمه ر/
 کارون/ هه ل هین/ پیپرست.

۲۵۹. هاوونه ته وه یی قهومی کورد و ماد- به رگی یه کهم

نووسین: حه بیبوللای تابانی

وه رگی پانی له فارسییه وه: جه لیل گادانی

له بلاوکراوه کانی به پۆوه به رایه تی خانه ی وه رگی پان

چاپ: يەكەم، چ: تيشك، ش: سەلیمانى، ژس: ۲۵۳، س: ۲۰۰۴، ل: ۳۲۲،
ق: ۱۶×۲۲

ناوەرۆك:

پېرسىت/وتەيەكى كورتى وەرگىز/پېشەكى: ھەببىوللا تابانى/بەشى يەكەم:
سىماي جوگرافىيە كوردستان ناسىن/چاوخشاندىك بە ھەردناسىي
كوردستاندا/زنجىرە چيا گىرگەكانى كوردستان/ئاو و پووبارەكانى
كوردستان/دەريا و دەرياچەكانى كوردستان/بەشى دووھەم: مېژوو و پېشەي
رەگەزى كوردان/دابەشكرانى كوردەكان لە پووى نەتەوھىي و.../لېلۆيى يان
لېلۆيەكان/گوتى يا كوتىيەكان/كاسىتەكان يا كاسىيەكان/سوبارى و
مېتانى/نايرىيەكان/كاردۆخۆيى - كوردۆئىن/بەشى سىيەم: دەولەتە گەورە
دېرىنەكانى كورد/دەولەتى ماننا/گەنجىنەي زىوھ/تەپۆلكەي ھەسەنلوو/
مادەكان/پېكھىنەي دەولەتى ماد/دەسەلاتى ئىخ توويگو (ئاستياگ) و
كۆتايى خىراي دەسەلاتى ماد/شارستانىيەت و فەرھەنگى مادەكان/
پېكخستنى ئىدارى و دۆخى ئابوورىي مادەكان/ھونەرەكانى جوانكارى و
تەلارسازى/زمان و نووسىنى مادەكان/بەشى چوارەم: كوردستان و
كوردەكان لە دواي مادەكان - لەسەردەمى ھەخامەنشىيەكاندا/پاپەپىنى
كورشى گچكە و كارىگەرىي لەسەر دەقەرى كوردستان/كوردستان لە
سەردەمى ھكۆمەتى سلووكى و ئەشكانىدا/كوردستان لە سەردەمى
ساسانىيەكاندا/فەرھەنگ و شارستانىيەتى ساسانىيەكان و كارىگەرىيان لە
كوردستاندا/بەشى پىنجەم: پېكخستنى ئىدارى و ئورگانىي پۆم/جۆرى
بەپۆھەردنى ناوچە داگىركراوھكان/دامەزراوھ ھكۆمىيەكان/خۆشگوزەرانى
نەجىبزاوھەكان و چىنە بالادەستەكانى پۆم.

۱- (ئىستىتوت: ۱۱۶/۱۲)، (گ.س.ش: ھاكم قادر ۶۲۷)، (گ.ھ: مېژوو ۱۷۹)

۲۶۰. ھاۋنەتەۋەيى قەۋمى كورد و ماد- بەرگى دوۋەم

نوسىن: ھەببىۋوللاى تابانى

ۋەرگىپان لە فارسييە ۋە: جەليل گادانى

لە بلاۋكراۋەكانى بەرپۆۋە بەرايەتى خانەى ۋەرگىپان

چاپ: يەكەم، چ: تيشك، ش: سەلىمانى، ژس: ۲۵۳، س: ۲۰۰۴، ل: ۳۴۲،
ق: ۱۶×۲۲

ناوەرۆك:

پېرست / پېشەكى: جەليل گادانى / بەشى شەشەم: شارستانىيەت و دياردەكانى
لە كوردستان تا سەرەتاي ئىسلام / نىزامى پېش ئىسلام / چىنەكانى كۆمەلگا /
باچ لە سەردەمى ساسانىيەكاندا و چۆنايەتى كاريگەرييەكەى لە كوردستان /
سەنەت و پېشەسازى لە سەردەمى ساسانىيەكاندا / بازىرگانى و پېرگاكانى لە
سەردەمى ساسانىيەكاندا / ھونەرى مېعمارى لە سەردەمى ساسانىيەكاندا /
شېۋەكارى ھونەرى جوانە لە سەردەمى ساسانىيەكاندا / بەشى ھەتەم:
كاريگەرى كوردستان لە بەرېنترېبون و بلاۋبوونەۋەى فەرھەنگ و
شارستانىيەتى جىھانى / بەشى كوردستان لە بلاۋكردنەۋەى ھونەرەكانى ترا /
ئەدەبىيات لە كوردستاندا / فەرھەنگ و شارستانىيەت و ھونەر لە كوردستانى
دوای ئىسلامدا / پۆلى كوردستان لە بلاۋبوونەۋەى زانست و فەننەكان و
فەرھەنگى جىھانى / مۇسقىقا و پابردوۋەكەى لە كوردستان / كوردستان و پېرگا
بازىرگانىيەكانى لە دوای ئىسلام / بەشى ھەتەم: شوپنەۋارە مېژووييەكانى
كوردستان / كەتیبە (نووسراۋى بەردىن)ى وان / كۆشكى ئەلخەزرا (الخصر)
ھەترا / كليساى شارى (ئىدىسا) پەما - ئورفە / كليساى ميافارقىن / پردى
سەنجە - سەنگز / بەشى نۆھەم: دىن - ئايىن و بېرۋېرواى لاۋەكى لە كوردستاندا /

۱- ديارە ژمارەى سپاردنى بەرگى يەكەمى بۆ دانراۋەتەۋە كە لە ۲۰۰۴دا چاپ بوۋە و ئەم بەرگەش لە
۱۹۲۰۶دا چاپ كراۋە.

۲- (سەنتەر: ژ ۵۷۸)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۶۲۷)

خوا له پروانگه‌ی زه‌رده‌شته‌وه / فریشته له دینی زه‌رده‌شتدا / مانه‌وییه ت
(مانه‌وی گه‌ری) / ئایینی مانی و بیروپای ئه‌و / ئایینی مانیگه‌ری دوا‌ی نه‌مانی
خۆی / تایفه‌ی سارلی / شه‌به‌که‌کان / بجوورانه‌کان / یه‌زیدییه‌کان یا ئیزه‌دییه‌کان
و ناوه‌کانی تر / سوڤیگه‌ری و عیرفان له کوردستاندا و چلۆنایه‌تی و کاتی
سه‌ره‌لانی / سوڤیگه‌ری و لقه‌کانی له کوردستاندا / چه‌شتیه / مه‌وله‌وییه /
شازلییه / رفاعیه / تیفوورییه / سوهره‌وه‌ردیه / سه‌فه‌وییه / به‌کتاشیه /
حه‌یده‌رییه / نعمتولاهییه / جه‌لالیه یا خاکسارییه / کوبره‌وییه / زیگری
ده‌رویشه‌کانی قادری / خانه‌دانی شیخ محهمه‌دی نۆده‌ی / ته‌ریقه‌تی
نه‌قشبه‌ندی / ته‌ریقه‌تی نه‌قشبه‌ندی له کوردستاندا / ئه‌هلی هه‌ق یا (عه‌لی
ئلاهی) یه‌کان / سابیییه‌کان یا سابیه‌کان / به‌شی ده‌یه‌م: خه‌ت و زمان له
ئه‌ده‌بیاتی کوردی دا و به‌سه‌ره‌اتی میژوووییان / زاراوه‌ جوړاو‌جوړه‌کانی زمانی
کوردی / ئه‌ده‌بی کورد و شوینه‌واری نووسه‌ران و شاعیرانی کورد / لاوژه یا
به‌یت و باوه‌کانی کوردی / گه‌شه‌کردنی فه‌ره‌نگ و زمانه‌وانی کوردان له
سه‌ده‌ی بیسته‌مدا / داخوازییه‌کانی کۆنگره‌ی ۱۹۳۴ی ئیره‌وان / به‌شی
یازده‌یه‌م: دابونه‌ریت - جیژنه‌کان و پۆره‌سمه‌کانی دیکه له کوردستان /
یارمه‌تیدان و هاوکاریکردن له پۆره‌سمی کورداندا / چیرۆکی کۆوی جوودی
(گوتی) و پیوه‌ندی ئه‌و به‌حه‌زه‌تی نووچه‌وه.

۲۶۱. ھەلەبجە لە نامىزى مېژوودا- بەرگى يەكەم

نووسىن: ھەكیم مەلا سالىح

چاپ: يەكەم، چ: منارە، ش: ھەولپىر، ژس: ؟، س: ۲۰۰۴، ل: ۳۵۸، ق: ۱۶×۲۲^۱

ناوەرۆك:

پېشەكى / چۆن بېرى نووسىنى ئەم مېژوودەم ھات بەسەردا؟ / ھەندى زانىارى
بېجگە لە كىتېب / سى لايەنى چەوتى ناو ئەم مېژوودە / بەشى يەكەم: پېكھاتنى
جوگرافى - شارستانىەتى نوئ / گەرەكەكان / كانىيەكان / كارىزەكان / زىكان /
چەمەكان / چىياكان / ھاوینە ھەوارەكان / ناوئىننى ھەلەبجە / بەشى دووہم:
شوینەوارى كۆن / گەشتىك بە شوینەوارى كۆنى ناوچەكەدا / ئەشكەوتى زىنوئ
كىلى گۆرپىك لە بيارە / قۆرتاس / قەلاى خورمال / بەكراوا / سەر قەلاى پرىسى
سەروو / قەلاى گاوانى تەوئىلە / قەلاى زەلم / قەلاى ھەوارە كۆن / قەلاى پىشت
قەلا / سىيامیوہ / ھەمە شووانە / قەلاى سەنگى سىياو / تەپە تووراژە /
ئەشكەوتى گەورى / زارىن / قەلاى ساسان / زەمەقى / بەشى سىيەم: جاف و
ھۆزەكانى ناوچەكە / كاكەيىەكان / ئەردەلانىيەكان / جوولەكەكان / بەشى
چوارەم: شارەزور / ھەورامان / زمانى ئاخافتنى ھەلەبجە / بەشى پىنجەم:
ھاتنى ئىسلام و دروستبوونى ئىخوان ئەلموسلمىن و بزوتنەوہى ئىسلامى /
كوردایەتى تا دروستبوونى پارتى ديموكراتى كوردستان / بەشدارى لە
شۆرپشى شىخ مەھمووددا / بەشدارى كۆمەلى زانستى كوردان / بەشدارى
شۆرپشى مەھاباد / بەشدارى شۆرپشى ئەيلوول / سەرەتای (ح.ش.ع) لە
ھەلەبجەدا / يەكەمىن ئەلقەى رېكخستنى كارىك / سەرەتای كۆمەلە لە
ھەلەبجەدا / كىمىاوى باران / دەنگى ئىستگە و پۆژنامەكان و مرۆف دۆستان و
دوونامەى گرنگ / پىزانىن / وئىنەى دوو بەلگەنامە.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۹۱ / ۱۲)

۲- لەسەر بەرگى دواوہ، ھۆنراوہ يەك لەبارەى ھەلەبجەوہ نووسراوہ.

۲۶۲. ئافىستاي نەورۆز- ئەو كاتانەى عىراق ھەمووى كوردستان بوو كاوهى

گووتى (جاف) و ئەژدېھاك بابلى بوو

ئافىستانامەى: عەبدولخالق سەرسام

چاپ: يەكەم، چ: منارە، ش: ھەولېر، ژس: ۳۴، س: ۲۰۰۵، ل: ۲۷۲،

ق: ۱۶×۲۳

ناوەرۆك:

بۆ زىندوو كىردنەوھى سومبولى نەورۆز و درەفشى كاويان/ بەشى يەكەم: ئەو
كاتانەى عىراق ھەمووى (كورد- ھاوتار) بوو/ ھەندى بابەتى وەك: ئىراك (عىراق)
ناو و شوئىئىكى كورد و ئارى بووھ/ ناوى ھەندى گوند و شارۆچكەى عىراقى كۆن
كە ناوھەكان كوردى ئارى كوردىن/ ناوچەى سۆمەر و بابل- شوئىئى پووداواھەكانى
كاوھ و ئەژدېھاك بوو/ گوئىيەكانى كورد لە ناوچەى سۆمەردا/ پەيدا بوونى ناوى
كورد و پەيوەندى بە كاوھ و دىيالكتىكى مېژووھوھ/ وشەى كورد و كرمانج لە
وردبوونەوھەكانى ئىمەدا/ ئارىيان و ھۆزەكانى كورد لە ناوچەى سۆمەر و (بابل-
كردنىياش)دا بە درىژايى مېژوو/ پاشماوھى مانناكان شوئىئى ھۆزەكان/ گوئى-
جودى- گوئىا (گوت- جود)/ كوردە گوئىيەكان و ناوچەى سۆمەر و بابل/
گوئىيەكان و ناوچەى سۆمەر و بابل/ گوئىيەكان و ژيانەوھى سۆمەرى نوئ/
گوئىيەكان يان گوئى گاوھىيى (كاوھىيانى)- جابانى ئايىنىكى كۆنى كورد بووھ/
كارىگەرى گا و (گا) لەسەر سومبولى مېدييەكان و ھەخامەنشى و ساسانىدا/
پەيوەندى نىوان ھەخامەنشىيان و بابل و نەورۆز/ نەژادى ساسانىيان كوردى
گاوانى شىبانكارەن/ گاوانىيەكان دانىشتوانى (بىن النھرىن) لە سوپاي ساسانىدا/
لە كاتى ھاتنى عەرەبە موسلمانەكان دانىشتوانى (حىرە)ش كورد بوون-
پاشماوھى مانناكان/ ھۆزى گاوانى گوئى لە خوارووى عىراق لەسەردەمى
عەباسىياندا/ گاوانىيەكان بە دامەزىنەرى (حلتە) دەژمىردىن/ ھۆزى جاف
خەلكى ناوچەى جاوان و خوارووى عىراق و پاشماوھى جابانەكان/ پىئاسەيەكى

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۴۹۱)، (گ.ھ: مېژوو ۱۳۲)

ھۆزى جاف كە پاشماۋەى گاۋانەكانى گوتىن/ ناو و ئايىن و شوينى عەرەب
پيش ئىسلام و ھاتنىان بۇ خوارووى عىراق/ بەشى دووم: ئاقتىستاي نەورۆز/
ئەفسانەى ئەژدېھاك و كاۋە - گوتيا - چۆن كاۋە و گۇدىا يەك كەسن/ پىرۆزى
(گاۋ) يان (گا) لە لای سۆمەرىيەكان لە سەردەمى گوتىيەكاندا/ پەيامبەرى
ئاشتى و براىەتى دژ بە ئەژدېھاكى تۆقىنەر و مرۆف كوز/ مانا و مەدلولى
فەلسەفەى (مار) لەسەر شانى ئەژدېھاك و ئەستېرە و فرىشتە لەسەر شانى
مرۆف/ كارىگەرى ئەفسانەى مار لەسەر كورد/ زەقورە - داھىنانىكى سەردەمى
گوتىيەكانە لە ناۋچەى (سۆمەر) ەك (زاگورە) لە (لافو) و توفان پزگارىيان
بكات/ جياۋازى نىوان توفانى سۆمەرى و زەردەشتى گاڭى و گاڭىيەكان و ماری
سەر سەرى پاشاي فىرەونىيەكان/ ئايىنىك پيش زەردەشت كە ئاقتىستا باسى
دەكا/ كارىگەرى جەژنى (نەورۆزى) سۆمەرى و گوتى ھاۋبەش لەسەر جەژنى
سەرى سالى (بابلى)دا/ ماری سەر سەرى خواۋەندە فىرەونىيەكان/ توندوتىژى
كۆيلايەتى لە ياساي بابلدا/ ھەندى تىبىنى گىرنگ بۇ پالپشتى بۇچوونەكان/
ئاشوور ئاقور - گۆران گاۋران/ سەربردەى نەورۆز و كاۋە لە نىو سەردەمە
جياجياكاندا/ كەژى سال و دەستنىشانكردنى پۆژى نەورۆز/ ئاگر و نەورۆز/
فايلى وىنە و بەلگە ئاركۆلۆجىيەكان/ بەشى سىيەم: دەرئەنجام/
دەرەنجامەكان/ دەرەنجامى مېژووى (گاۋانىيەكان پاشماۋەى گوتىيەكانن)
لەگەل بىرورپاى ئو. ل. فىلچىفسكى دەر بارەى گوتىيەكانى كورد لە ناۋچەى
بابلدا/ كۆنفىدراسىيە گوتى و كۆنفىدراسىيە جافەكان و دووبارە بوونەۋەى
مىژوو/ كۆنفىدراسىيە جافەكان لە ناۋچەى جوانرۆ لە سەدەكانى (۱۵ و ۱۶) سەر
و سىماى كۆنفىدراسىيە گوتىيەكان بەدىار دەخاتەۋە/ دەرەنجامى زمانەۋانى
مىژووى/ ۲۱ى ئازار و جەژنى بەھار - سەرى سالى سۆمەرى گوتى كوردى
ھاۋبەش و سەرچاۋەى نەورۆز و كۆتابى/ سەرچاۋەكان.^۱

۱- لەسەر بەرگى دواۋە، كورتەپەك لە بارەى (ئاقتىستاي نەورۆز) ەۋە نووسراۋە.

۲۶۲. ناین و دهسه‌لات له پرۆسه‌ی میژووی روحانیه‌تی شیعه‌دا

نووسین: هاشم که‌ریمی

پیشه‌کی: د. که‌مال میراوده‌لی

له بلاوکراوه‌کانی مه‌کته‌بی بیرو هۆشیار (ی.ن.ک)

چاپ: یه‌که‌م، چ: قانع، ش: سلیمانی، ژس: ۴۱۴، س: ۲۰۰۵، ل: ۳۳۶،
ق: ۱۶×۲۲

ناوه‌رۆک:

خوینه‌ری به‌رپۆز/ ناوه‌رۆک/ سه‌ره‌تا/ ده‌سپێک/ مه‌زه‌ب له‌ بۆچوونی
فه‌له‌سه‌فیدا/ پێوه‌ندی ناین و ده‌سه‌لات/ ره‌وته‌ فیکرییه‌کان/ شی‌وازی
جوولانه‌وه‌ مه‌زه‌بی و جه‌ماوه‌رییه‌کان/ راپه‌رینه‌کانی سیاسی - مه‌زه‌بی/
شی‌وازی شه‌ریعت و شیعه/ غولاتی شیعه/ حکومه‌تی شیعه له‌ میژوودا/
مه‌زه‌بی شیعه له‌ ده‌وره‌ی سه‌فه‌ویدا/ شا ئیسماعیلی سه‌فه‌وی و
پیشینیانی/ حکومه‌تی سه‌فه‌وی و روحانییه‌تی سه‌رده‌م/ رۆحانیه‌تی شیعه
له‌ سه‌رده‌می قاجاردا/ ده‌سه‌لات پێیدا کردنه‌وه‌ی ئاوخنده‌کان/ پێوه‌ندی
نیوان پێره‌وانی شیعه و سوننی له‌ ده‌وره‌ی سه‌فه‌وی و قاجاردا/ نه‌خشی
پووناکبیران و نووسه‌ران له‌ سه‌رده‌می قاجار و کاریگه‌ریان له‌ هه‌لگه‌رسانی
ئاگری شوپرسی مه‌شرووته‌دا/ شوپرسی مه‌شرووته و نه‌خشی ئاخوانده‌کانی
مه‌شرووته‌خواز و مه‌شرووعه‌خواز/ ره‌زا شا و ئاخواندیزم و حکومه‌تی لاییک/
حکومه‌تی حه‌مه‌ ره‌زاشا و به‌هیزبوونه‌وه‌ی ده‌زگای رۆحانیه‌ت/ سه‌ره‌ل‌دانی
خمینی له‌ دنیای سیاسه‌تدا/ نه‌هزه‌تی ئازادی/ ره‌وتی موجاهیدی خه‌لق/
عه‌لی شه‌ریعتی و جه‌لال ئال ئه‌حمه‌د/ ویلایه‌تی فه‌قیه و ده‌وری خومه‌ینی/
کورتی میژووی ویلایه‌تی فه‌قیه/ هاتنه‌ سه‌رکاری کۆماری ئیسلامی ئێران/
بیر و بۆچوونی خومه‌ینی له‌ سه‌ر کێشه‌ سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان/ ده‌وری

۱- (وشه: ۲۴۵.۰۹/ک ۲۴۵)، (ژین: ۲۴۷.۱/ک ۲۴۵)

كۆماری ئىسلامى و ولاتانى دىكە بەرامبەر بە دياردهى بىياتگه رى ئىسلامى /
وتەپەكى كورت.^۱

۲۶۴. بىنە ماينىن جوگرافيا گىشتى و جوگرافيا كوردستانى- پىشكا ئىكى

ئامادە كىردىن: نەشوان شوكرى هرۆرى
لە بلاوكراوه كانى دەزگای چاپ و بلاوكردنە وهى سپىرىز
چاپ: يەكەم، چ: و- پەرورده، ش: هەولپىر، ژس: ۷۷۶، س: ۲۰۰۵، ل: ۴۰،
ق: ۲۹×۲۱^۲
ناوهرۆك:

ناقەرۆك / ئىك: جوگرافىيە فەلەكى / دوو: پىكها تىا ئەردى و پەيدابۇنا وئ /
سى: هوكارين كارتىكەر ل سەر / چار: جوگرافىيە كىشور و ئوقيانوسا /
پىنچ: جوگرافىيە سەقاي و هەواى / شەش: جوگرافىيە گياندارى.

۲۶۵. پىكدادانى شارستانىيە كان^۲

نووسىن: سامۆيل. پ. هانتىنگتون
وهرگىراني لە؟ مامەند پۆژە
لە بلاوكراوه كانى مەكتەبى بىروھوشىيە (ى.ن.ك)
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۶۱۳، س: ۲۰۰۵، ل: ۲۸۱، ق: ۲۰×۱۵^۴

۱- لەسەر بەرگى دواوه، كورته يەك لەبارەى كىتەبەكە بە زمانى كوردى و ناوى كىتەبەكە بە زمانى
ئىنگلىزى نووسراوه.

۲- (ئىستىتوت: ۶۲/۱۷)

۳- پىمان وايە هەمان كىتەبى (مىلاننى شارستانىيە تەكان) لە كە پىشتر لە لاين (هيمدادى حىسەن) - وه
وهرگىرداوه؟ بىروانە كىتەبى ژمارە ۱۱۲.

۴- (وشە: ۲۸۲ھ / ۹۰۴.۷۲)

ناوه رۆك:

پيپرست / پيشه‌كي / ۱- جيهاني شارستانيه كان / ۲- گوراني هوسه‌نگي هيژ
له نيوان شارستانيه كاندا / ۳- سيسته‌مي پروو له پيكهاني شارستانيه كان /
۴- پيكداني شارستانيه كان / ۵- نايينده‌ي شارستانيه كان.^۱

۲۶۶. تابلوكاني شه‌ره‌فنامه

نووسين: عه‌بدولرهبه‌قيوب يوسف

له بلاوكراوه‌كاني بنكه‌ي ژين^۲

چاپ: دووهم، چ: شقان، ش: سليماني، ژس: ۶۴۱، س: ۲۰۰۵، ل: ۲۷۵،
ق: ۱۶×۲۲^۳

ناوه رۆك:

هه‌مان ناوه‌رۆكي چاپي يه‌كه‌مي هه‌يه، بروانه‌كتيبي ژماره ۱۰۲.

۲۶۷. جوگرافيای كوردستان

نووسين: د. عه‌بدوللا غه‌فوور

له بلاوكراوه‌كاني ده‌زگاي چاپ و بلاوكردنه‌وه‌ي موكرياني

چاپ: چوارهم؟، چ: و- په‌روه‌رده، ش: هه‌ولير، ژس: ۱۵۰، س: ۲۰۰۵،
ل: ۱۶×۲۳^۴

۱- له‌سه‌ر به‌رگي دواوه، كورته‌يه‌ك له‌باره‌ي كتیبه‌كه نووسراوه.

۲- هه‌روه‌ها نووسراوه: (عوسمان عه‌بدولكه‌ريم) خه‌رجي له چاپداني كيشاوه.

۳- (ئسنستيتوت: ۱۲/۴۳۰)، (گ.ه: ۲۱.۲۱/۹۳۵ع/۲۸۲۵)

۴- (ئسنستيتوت: ۱۷/۴۵۸)، (گ.ه: جوگرافيا ۱)

ناوهرۆك:^۱

هه مان ناوهرۆكى چاپه كانى پيشترى هه يه، بپوانه كتيبه كانى ژماره ۱۳۸ و ۱۴۰...؟

۲۶۸. چهند ليكۆلينه وه يهك ده رباره ي بزاقى هاوچه رضى كورد^۲

نووسين: د.عوسمان عهلى

وه رگيپانى له عه ره بيه وه: كامه ران جه مال بابان زاده

له بلاوكراره كانى به پيوه به رايه تى گشتى چاپ و بلاوكرده وه

چاپ: يه كه م، چ: ديكان، ش: سلیمانی، ژس: ۲۳۳، س: ۲۰۰۵، ل: ۳۹۴، ق: ۱۶×۲۲^۳

ناوهرۆك:

ناوهرۆك/ پيشه كى: وه رگيپ/ كورد له مملانيي پووسى - عوسمانيدا/
حكومه تى به درخانى كوردى و مملانيي كوردى - ئاشوورى/ بزاقى شينخ
عوبه يدوللاي نه هرى ۱۸۸۰-۱۸۸۱/ ليكۆلينه وه له هوكاره كاريگه ره دهولى و
ئيقليميه كان/ سولتان عه بدولحه ميد و كورد و سواره ي حه ميديه ي كوردى
۱۸۸۱-۱۹۰۹/ كوردستان له سايه ي ده سه لاتي ئيتحاد و ته ره قى ۱۹۰۸ بو
۱۹۱۸/ په راويژ و سه رچاوه كان.

۱- ئه م كتيبه له م به رگه و (ميژووى كۆمه لگه) دانراوه.

۲- ئه م كتيبه له سالى ۲۰۰۹ دا به دوو به رگ چاپ كراوه ته وه كه به رگى يه كه مى له م به رگه ي
ببيليوگرافياكه دايه و به رگى دووه ميشى له ميژووى (هاوچه رخ) دانراوه ... بپوانه كتيبي ژماره ۴۴۰.

۳- (گ.س.ش: م.ت ۱۰۷)

۲۶۹. چەند لىكۆلىنەۋە يەكى فىلۇلۇۋى دەربارەى زمانى كوردى (دىيالىكتى
سلىمانى)

نوسىنى : ئەلىكساندەر خۇدزىكۆ

ۋەرگىپرانى لە فرەنسىيە ۋە : د. نەجاتى عەبدوۋللا

پىداچوۋنە ۋەى زمانەۋانى ۋ پىشەكى : فەرھاد شاكەلى

لە بلاۋكراۋەكانى بىكەى ژىن

چاپ : يەكەم، چ : شقان، ش : سلىمانى، ژس : ۲۷۳، س : ۲۰۰۵، ل : ۱۸۴،
ق : ۲۰×۱۵

ناۋەرۆك :

پىشەكىي ۋەرگىپرانى / زمانى پاشا ۋ زمانى پەغىت : فەرھاد شاكەلى / سەرچىلىك لە
ژيانى ئەلىكساندەر خۇدزىكۆ - شاعىر ۋ دىپلومات ۋ زمانەۋانى پۆلەندى ۱۸۰۶ -
۱۸۹۱ / ئەحمەد پاشاى بابان : پاشاى شمشىر ۋ دادپەرۋەرى / پىشەكىي
نوسەر / ئىتتىمۇلۇۋى / وشە كوردىيەكان / لە بارەى نىشانەۋە (ئامران) /
ئاۋەلناۋ / ژمارەكان / جىناۋ / كىردارەكان / ئاۋەلكىردار / رىستەناسى / ھۆنراۋە /
پاشكۆيەكان / پاشكۆي يەكەم : ھەلبىزاردەيەك لە نامەى سەرەك ۋەزىرانى ئىران،
۲۰ تەمووزى ۱۸۴۱ / پاشكۆي دوۋەم : نامەى ۋەزىر موختارى ئىنگلىز بۆ
ۋەزارەتى دەرەۋەى ئىران / پاشكۆي سىيەم : نامەى حاجى مىرزا ئاقاسى بۆ
سەدرى ئەغزەمى عوسمانى / پاشكۆي چوارەم : تىكىستە كوردىيەكانى ئەحمەد
پاشا / پاشكۆي پىنجەم : ھەلبىزاردەيەك لە ئەرشىقى خۇدزىكۆ / پاشكۆي شەشەم :
بىبلىۋوگرافىيە سەرچاۋە رۇژئاۋايىيەكان لە بارەى زمانى كوردىيەۋە /
فەرھەنگۈكى زمانناسى / ئىندىكىسى ئەلفبايى زاراۋە كوردىيەكان / ئىندىكىسى ناۋ
ۋ شۆيئەكان / پىرەست / بابەتلىك بە ئىنگلىزى.^۲

۱ - (ئىستىتىوت : ۱۰۰/۱۴)، (گ.ھ. ئەدەبى ۴۶۶)

۲ - لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراۋە.

۲۷۰. درایفر و کورد

نووسین: گ.پ.درایفر

وهرگیپانی له ئینگلیزییه وه: ئه نوهر سولتانی

له بلاوکراوه کانی بنکه ی ژین

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۳۴۹، س: ۲۰۰۵، ل: ۱۴۰،

ق: ۲۱×۱۴^۱

ناوه رۆک:

پپرست / سه ره تایی وهرگیپ / وتاری یه که م: وشه ی کورد و پیوه نده

زمانه وانیه کانی / وتاری دووه م: بلاوبونه وه ی کورد له سه رده می کۆندا /

وتاری سییه م: توژیینه وه له میژووی کورد / وتاری چواره م: ئایینی کورد /

وتاری پینجه م: به ره می سروشتی و پیشه سازی باکووری کوردستان.^۲

۲۷۱. دوو زهیلی شه ره فنا مه ی بتلیسی - دهقی فارسی و تورکی و وهرگیپراوی

کوردی / ۱- میژووی ئه گیل و پالوو ۲- میژووی ئه رده لآن

نووسین: شه ره فحانی بدلیسی

وهرگیپان و ئاماده کردن: ئه نوهر سولتانی

له بلاوکراوه کانی بنکه ی ژین

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۲۷۴، س: ۲۰۰۵، ل: ۲۷۴،

ق: ۲۰×۱۵^۲

۱- (ئسنستیوت: ۴۰/ب)، (گ.ه: ۹۵۶.۷۱ / ۲۲۴د)

۲- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۳- (ئسنستیوت: ۴۸۵/۱۲)

ناوهرۆك:

پيشه‌كى / پيژىستى زه‌يلى يه‌كه‌م / سه‌ره‌تاي وه‌رگيپر / وه‌رگيپراوى كوردى
ميژووى ئه‌گيل / ده‌قى توركى ميژووى ئه‌گيل / وه‌رگيپراوى كوردى ميژووى
پالوو / ده‌قى توركى ميژووى پالوو / ميژووى ئه‌رده‌لان ١٩١٠-١٥٩٠:
مه‌مه‌د ئيبراهيم ئه‌رده‌لانى / ناوهرۆكى زه‌يلى دووه‌م: به‌شى كوردى /
سه‌ره‌تا / ده‌قى ميژووه‌كه‌ / بخش فارسي / مقدمه / متن اصلی.^١

٢٧٢. سه‌رجه‌مى به‌ره‌مى مه‌مه‌د ئه‌مىن زه‌كى به‌گ - يه‌كه‌م به‌رگ

نووسين: مه‌مه‌د ئه‌مىن زه‌كى به‌گ

ئاماده‌كردن: سديق سالح

له‌ بلاوكراوه‌كانى بنكه‌ى ژين

چاپ: يه‌كه‌م، چ: شفقان، ش: سليمانى، ژس: ١٤٦، س: ٢٠٠٥، ل: ٢٥٥،
ق: ١٦×٢٢^٢

ناوهرۆك:

پيژىست / پيشه‌كى: سديق سالح / موخاسه‌به‌ى نيايه‌ت / دوو ته‌قه‌لاى بى سوود /
خولاسه‌ى دوو ته‌قريري مه‌بعووسى سليمانى ئه‌مىن زه‌كى به‌گ / به‌ياناى
ئه‌مىن زه‌كى به‌گ مه‌بعووسى سليمانى له‌ مه‌جليسى مه‌بعووسان / كوردى
به‌ناوبانگ / سولتان سه‌لاحه‌ددىنى ئه‌ييوبى / مير مه‌مه‌د پاشا / ئه‌ميرخانى
برادۆست و دمدم قه‌لا / ئه‌حمه‌دى زووحاك - قاره‌مانئىكى نه‌ناسراوى كورد /
مه‌ليكول عاديل سه‌يفوددين ئه‌بوه‌كه‌ر مه‌مه‌د / بابا تاهير / مه‌ليك ئه‌فره‌ل /
ئه‌بول فيدائى / مه‌ولانا ئيدريس بدليسى / ئه‌مير ئه‌رسه‌لان خان / عيمادوددين
ئيسماعيل / سولتان ئيسحاق / مه‌ليك سالح نه‌جموددين ئه‌ييوب / ئيسماعيل

١- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، ناوى كتيبه‌كه‌ به‌ زمانى ئينگليزى نووسراوه.

٢- (ئىستىتوت: ١٢ / ٥٢٥)، (گ.س: ٣ / ٩٠٠)، (گ.س.ش: حاكم قادر ٥٥١)، (گ.ه: كه‌سايه‌تى ٣٧ و

٣٨ و ٣٩)

پاشا / ئىسماعىل تەيموور پاشا / ئىسماعىل حەقى بابان / مەلىك ئەشرەف /
 ئىسماعىل ئەلكوردى / مەلىكول موعىز ئىسماعىل / ئەفراسىياب بەگ / ئالغ بەگ /
 ئولغ بەگ / ئەلقاس بەگ / ئىمام قولى بەگ / ئىمام قولى سولتان / ئەمانوللاخان /
 ئەمانوللاخان / ئەمىرخانى برادۆست / ئەمىرخان بەگ / ئەمىرخانى موكرى /
 ئەمىر قولى سولتان / ئەمىرە يەك / ئەمىرە پاشا / ئەمىن فەيزى بەگ / ئىبراھىم
 ئەفەندى / شىخ ئىبراھىم ئەلكوردى / ئىبراھىم ئەفەندى / ئىبراھىم سالار / ئەمىر
 ئىبراھىم خان / ئەبول ھىجا / سەيفوددىن ئەبوبەكر مەمەد / ئەبوبەكر مەلا
 جامى / ئەبوبەكرى گۆرانى / ئىبن دىنار / ئەبو سەئىد / ئەبو سوعوود ئەفەندى /
 مەلا سالىح حەرىق / سالىح ئەفەندى ئاھى / تاهىر بەگ / عارف سائىب / مەلا
 عەبدولپەرھمانى پىنجوئىنى / شىخ عەبدولپەرھمان / ئىبنول حاجىب / ئەبو
 حەسەن عەلى سەيفوددىن / ئەبو عىسا مەمەد زىئەددىن / مىر ئەبوبەكر /
 ئىبنوخەلەكانى ھەولپىرى / ئەبوفەزىل مەمەد ئەفەندى / ئىبنول موستەوفى
 ئەلئەربىلى / توورانشا / ئىبن فەخر ئەربىلى / ئەبو فەتح نەسر / ئەبو فەتح
 مەمەد / ئەبو فەتح / ئەحمەد تەيموور پاشا / ئەحمەد ئەلمەشتوب / ئەحمەد
 بەگ / قازى ئەحمەدى ئەفەندى تەھازادە / ئەتابەگ ئەحمەدىل / ئاق سونگور
 ئەحمەدىلى / ئەحمەد نوسرەتوددىن / مەلىك ئەوحەد / ئولوخان بەگ / ئوغوز
 خان / ئوغوز بەگ / ئوغوز بەگ / ئەلپارغون / ئەللاوئىردى بەگ / ئوغلان بوداغ /
 ئەوليا بەگ / ئوھەيس بەگ / سەلاھەددىن و ئەھلى خاچ / بو پىرەمىردى
 خۆشەويست / تارىخ و ئەشخاس / تارىخ و ئەشخاس / زامانى
 كوردى / زامانى كوردى و ئەدەبى / زامانى كوردى بۆچى گۆراوھ - چۆن يەك
 ئەگرى؟ / ئەم لەھجانەى كوردى چۆن ئەبىتتە يەك لەھجە؟ / زامانى كوردى / قسە
 و زامانى كوردى / ئەو كاغەزەى كە لە ئەستاموولەوھە ھاتووه / كاغەزى ئەمىن
 زەكى بەگ مەبعووسى سلىمانى / جوابى پرسىياري (قانع) / نەورۆز / لە ئەمىن
 زەكى بەگەوھ سەلام بو (سەلام) / نامەكەى مامۆستاي گەورە ئەمىن زەكى

بەگ/ ئامۇزگار يېھكى دلسۆزانە/ ئامۇزگار يېھ بۆ (نزار)/ دوانامەي ئەمىن زەكى
بەگ بۆ (پېرەمىرد)/ پاشكۆ: يادى كۆچى ئەمىن زەكى/ ئىندىكىسى ناو.^۱

۲۷۳. سەرجه مى بەرھە مى محەمەد ئەمىن زەكى بەگ- سىيەم بەرگ- تارىخى

سليمانى وه وئەتى

نووسىن: محەمەد ئەمىن زەكى بەگ

ئامادە كىردن: رەفيق سالىح

لە بلاوكراوه كانى بىنكەي ژين

چاپ: دووھم، چ: شقان، ش: سليمانى، ژس: ۹۰۷، س: ۲۰۰۵، ل: ۲۶۵،

ق: ۲۳×۱۶^۲

ناوهرۆك:

ناوهرۆكى ئەم چاپە بۆ چاپى يەكەم دانراوه، پروانه كىتېبى ژمارە ۱۷.

۲۷۴. سەلاھەددين ئەيووبى

نووسىن: حافظ قازى

چاپ: يەكەم، چ: خەبات، ش: دھۆك، ژس: ؟، س: ۲۰۰۵، ل: ۱۰۱، ق: ۲۰×۱۴^۲

ناوهرۆك:

پېشەكى/ بىنەمالا ئەيووبى/ سەلاھەددين ئەيووبى/ شەپىن خاچ پەرىسا/

شەپىن عەسقىلان/ شەپىن شامى/ شەپىن سفورىيا و تەبەرىيا/ شەپىن حوتىن/

دەركىنا خاچ پەرىسا/ ئازادكرنا قودسى/ ئازادكرنا تەرتوس و ئەنتاكىه/

ئازادكرنا سەفەد/ كەلا شەقىف/ كىشنا عەكا/ كوچى يەكجارى/ شونىنوارىت

سەلاھەددين/ عوسمان (ئەلمەك ئەلەزىن)/ ئەبوبەكر (ئەلمەك ئەلەادل)/

۱- لەسەر بەرگى دواوه، كورته يەك لەبارەي (بىنكەي ژين) ەو نووسراوه.

۲- (ئىستىتوت: ۵۲۵/۱۲)، (گ.ھ: مېژوو ۴۶۶)

۳- (ئىستىتوت: ۳۴۲/۱۲)

فه تحوللا ئىسماعیل (ئەلمەك ئەلموعین) / مەك ئەوحد ئەییووب / مەك مەسعود ئەییووبى / مەك كامل / مەك ئەشرەف / مەك سالىح ئەییووب / مەك موعەزەم / مەك ناسر / ژیدەر / نافەرۆك.

۲۷۵. سەلاھەددین بدوینین یان خۆمان بە بەرپرسیار بزانین- لیپرسیینەوہی

سەرکردە یەك دواى ھەشت سەد سال^۱

ئامادەکردن: بەدران ئەحمەد حەبیب

وەرگیترانى لە عەرەبییەوہ: ئاواز فاتیح

لە بلاوکر اوہکانی دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم

چاپ: یەكەم، چ: سەردەم، ش: سالیمانی، ژس: ۲۹۳، س: ۲۰۰۵، ل: ۱۵۳،

ق: ۲۰×۱۵^۲

ناوەرۆك:

پیشەکی وەرگیتر / پیشەکی: بەدران ئەحمەد حەبیب / چیرۆکی من و سەلاھەددین / شەری خاچپەرستەکان / زیدی باپیرانی سەلاھەددین / بۆچی پایتەختی دەولەتەکی لە کوردستان نەبوو / ھەلوئستی خەلافەتی عەبباسی لە دەستکەوتەکانی / ھۆی دوورکەوتنەوہی لە پیرەوی نەتەواپەتی / بارودۆخی کوردستان لە سەردەمی سەلاھەددین / ھۆی کۆچکردنی زاناکانی کورد لە کوردستان لە و پۆزگارەدا / وازھینانی لە کۆکردنەوہی کورد لە دەوری خۆی / ئایا مافی شانازی کردنمان ھەیە بە سەلاھەددینەوہ؟ / ھەولەکانی نەتەوہ پەرستەکانی عەرەب بۆ بە عەرەبکردنی سەلاھەددین / چۆن سەلاھەددین پاکانە بۆ کردەوہکانی دەکات / نھینی دانەمەرزاندنی دەولەتیکی کوردی

۱- بە پێی سەرنجی ئەو پەڕە (ھەلسەنگینەر) زانستیەیی لە (ئەکادیمیای کوردی) بە رەشنووسی ئەم کتیبەدا چووہتەوہ، نووسیویەتی: ئەم کتیبە وتووێژە لەگەڵ د. موحسین محەمەد حسین، بەلام لێرەدا ناوی ئەو دیار نییە؟

۲- (ئىستىتیوت: ۵۳۰/۱۲)، (سەردەم: ۱۵۵-۴۹۱ / ۵۹)، (گ.ھ: مێژوو ۲۲۸)

ئىسلامى / شاعىرەكانى عەرەب سوڭاىەتى بە سەلاھەددىن دەكەن، چۈنكە كوردە / ژياننامەى زانستى / سەرچاۋەكان / پىرست.

۲۷۶. سنوورى كوردستان

نووسىن: د.عەبدوللا غەفوور

لە بلاۋكراۋەكانى دەزگای توپژىنەۋە و بلاۋكردنەۋەى موكرىيانى چاپ: يەكەم؟، چ: و- پەرۋەرە، ش: ھەۋلىز، ژس: ۴۱۶، س: ۲۰۰۵، ل: ۶۴، ق: ۲۳×۱۶^۲

ناوەرۆك:

ناواخن / بەرايى / بەشى يەكەم: مېژووى پەيداۋون و بەكارھىنانى زاراۋەى كوردستان / لە كۆنەۋە تا كۆتايى سەدەى سىازدەيەم / لە سەدەى چواردەيەمەۋە تا كۆتايى سەدەى ھەژدەيەم / لە سەدەى نۆزدەيەمەۋە تا كۆتايى سەدەى بېستەم / بەشى دووھم: كوردستان ۋەكو يەكەيىكى ئىدارى / ئىالەتى كوردستان / مەملەكەتى كوردستان / بىقاعى كوردستان / نىۋچەى ئۆتۆنۆمى لە كوردستان / نىۋچەى ئازاد / نىۋچەى سەرووى ھىلى پانى ۳۶ى باكوور / ھەرىمى كوردستان / بەشى سېيەم: سنوورى نەتەۋەيى كورد / شەرەفخانى بدلىسى / ئەۋلىيا چەلەبى / شەرىف پاشا / مەمەد ئەمىن زەكى / نەناسراۋىك / گۆڭشارى سەنتەرى كورد / ئەدمۆنزا / بەشى چوارەم: سنوورى سىياسى كوردستان / سنوورى زەمىنى / سنوورى ئاۋىي / نەخشەكان / سەرچاۋە / سەربار.^۲

۱- ناوەرۆكى چاپى سېيەمى بۆ دانراۋە.

۲- (ئىستىتوت: ۵۱۵/۱۲)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۶۲۴)، (گ.ھ: جوگرافيا ۱۷ و ۱۸)

۳- لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتپەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراۋە.

۲۷۷. سنووری کوردستان

نووسەر د.عەبدوللا غەفوور

له بلاوکراوهکانی دەزگای توێژینهوه و بلاوکردنهوهی موکریانی

چاپ: ؟، چ: و- پەرورده، ش: ههولیر، ژس: ۴۱۶، س: ۲۰۰۵، ل: ۷۳،

ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆکی چاپهکە ی پێشتری ههیه، بروانه کتیبی ژماره ۲۷۶.

۲۷۸. عەبدولپهزاق بهدرخان (۱۸۶۴-۱۹۱۸) - ژيان، تیکه لیین سیاسی، خهباتا

چاندى

نووسین: د.سه لاج محهمه د سه لیم هروری

له بلاوکراوهکانی بنکه ی ژین

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۱۵۷، س: ۲۰۰۵، ل: ۸۰،

ق: ۱۴×۲۰^۲

ناوهرۆك:

ناهه رۆك / له بری پێشهکی: بنکه ی ژین / پێشگوتن / کورتهیه ک ژیاننا

عه بدولپهزاق بهدرخانی / عه بدولپهزاق بهدرخان و که سین سیاسیین کورد /

تیکه لیین عه بدولپهزاق بهدرخانی ین سیاسی دگه ل پرووسیا / بزاقا چاندييا

عه بدولپهزاق بهدرخان / ده قین ههردوو پێشنیار عه بدولپهزاق بهدرخانی

پێشکیشی دهوله تا پرووسی کرین / پهراویز و ژیده ر / سوپاس و پیزانین.

۱- (ئسنستیتیوت: ۶۸۴/۱۲)

۲- (ئسنستیتیوت: ۳۶۵/۱۲)، (گ.ه: میژوو ۸۴۲ و ۸۴۳)، (گ.ه: که سایه تی ۳۴ و ۳۵ و ۳۶)

۲۷۹. کارنامه‌ی هه‌رده‌شیری بابه‌کان

نووسین: سادق هیدایه‌ت

وه‌رگیژانی له فارسییه‌وه: عومه‌ر فارووقی

چاپ: چ: ئازوان - گه‌رمیان؟، ش: قه‌لای هه‌ولیر؟، ژس: ؟، س: ۲۰۰۵،

ل: ۷۴، ق: ۲۱×۱۵^۱

ناوه‌رۆک:

پیشه‌کی (بی‌ناونیشان) / تیبینی / کارنامه‌ی هه‌رده‌شیری بابه‌کان / درگانه‌ی دووه‌م: سه‌باره‌ت به له‌دایکبوونی هه‌رده‌شیری بابه‌کان و... / درگانه‌ی سییه‌م: سه‌باره‌ت به هه‌لگرتن و په‌دووی کچی مائی هه‌رده‌وان به‌ره‌و پارس / درگانه‌ی چواره‌م: ئاگاداربوونی هه‌رده‌وان له هه‌لاتنی هه‌رده‌شیر و که‌نیشکه / درگانه‌ی په‌نجوم: ناردنی کورپی هه‌رده‌وان بۆ گرتنی هه‌رده‌شیر له پارس / درگانه‌ی شه‌شه‌م: جه‌نگی هه‌رده‌شیر له‌گه‌ل کوردان و به‌زینی ئه‌و و شه‌به‌یخون بۆ سه‌ر سوپای کوردان و گرتیان / درگانه‌ی هه‌وتم: جه‌نگی هه‌رده‌شیر و هه‌وت وادا / درگانه‌ی هه‌شته‌م: سه‌باره‌ت به میه‌ره‌که‌ی نوشزادان و ته‌گیبیر و چاری کرم / درگانه‌ی نوه‌م: کوشتنی میه‌ره‌کی نوشزادان و هه‌وت واد و کرم / درگانه‌ی ده‌یه‌م: کاره‌ساتی ده‌رمان خواردکردنی هه‌رده‌شیر به ده‌ستی هه‌رده‌وان / درگانه‌ی یازده‌یه‌م: ئاگاداری هه‌رده‌شیر له شاپووری کورپی / درگانه‌ی دوازده‌یه‌م: په‌یامی هه‌رده‌شیر بۆ کیدی هیندی و وه‌لامه‌که‌ی / درگانه‌ی سیازده‌یه‌م: چوونی شاپوور بۆ نچیرگاه و دیتنی کچی میه‌ره‌کی نوشزادان / درگانه‌ی چواره‌ده: له دایکبوونی ئورمه‌زد شاپووران و ئاگاداری هه‌رده‌شیر / سه‌ری نامه / تاق و بیستانی کرماشان (یادگاری شاریارانی ساسانی): ئه‌ندازیار حاکمی (سه‌رۆکی پیشووی موزه‌ی نه‌ته‌وایه‌تی ئیران) / شوینه‌واره چاپکراوه‌کانی وه‌رگیژ (به زمانی فارسی و کوردی).^۲

۱- (ژین: ۹۳۵.۰۷ / ۲۵۵هـ)، (چاودیز: ۹۰۰ / ۴۸۲هـ)

۲- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتێبه‌که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

٢٨٠. كورد و رهگهزى نارى- ليكۆلينه وه يهكى ميژوويى- زمانه وانى-
فۆلكۆرييه

نووسين: مه لا جه ميل پۆژبه يانى
ئاماده كردن: شيرزاد محه ممه د ئه مين پۆژبه يانى
له بلاوكراوه كانى يه كييتى نووسه رانى كورد- لقى كه ركوك
چاپ: يه كه م، چ: ئارابخا، ش: كه ركوك، ژس: ؟، س: ٢٠٠٥، ل: ٨٥،
ق: ٢٠×١٥
ناوه رۆك:

پيشه كى: شيرزاد محه ممه د ئه مين پۆژبه يانى / كورد و رهگهزى نارى (چوارده
وتار) / شيوه كانى زمانى كوردى وه ليكۆلينه وه ده رباره ي پيشه ي ناوه كانيان
(سى وتار) / ئاههنگ و گۆرانبييه كانى كوردى.

٢٨١. كورد له چه ند تۆماريكي ميژووييدا^١

نووسين: كه يوان ئازاد ئه نوهر
له بلاوكراوه كانى به پيروه به رايه تى گشتى چاپ و بلاوكردنه وه
چاپ: يه كه م، چ: كارۆ، ش: سليمانى، ژس: ١٢٢، س: ٢٠٠٥، ل: ١٧٦،
ق: ٢٠×١٤
ناوه رۆك:

پيرست / پيشه كى / ته وه رى يه كه م: كورد له چه ند تۆماريكي ميژووييدا /
ته وه رى دووه م: سه وت ساخكردنه وه ي ميژوويى / ته وه رى سييه م: چه ند

١- ئه م كتيبه چاپيكي ديكي هه يه كه تاراده يهك ناوه رۆكيان جياوازه و له ميژووي هاچه رخ
(سياسى) دا دانراوه (كوردستان و كورد له چه ند ليكۆلينه وه يهكى ميژووييدا، چاپ: يه كه م، چ: بابان،
ش: سليمانى، ژس: ١٧٣٦، س: ٢٠١٠).

٢- (ئىستىتوت: ٣٧٥/١٢)، (گ.ه: ميژوو ١٦٩ و ٨٢٦ و ٨٢٧)

كورتە باسېكى مېژوويى / تەوهرى چوارەم: كورد و كتېب و نەتەو / ھەر تەورېك كۆمەلېك: باس، ناونیشان، ئەنجام و سەرچاوەى خۆى ھەيە.

۲۸۲. كورد لە سەدەى ھەوتە مەوھ تا سەدەى دەيەم^۱

نووسين: ئارشاك پۆلاديان

وەرگېرانى بۆ ەرهەبى: خەلىل ەبدولپرەھمان^۲

وەرگېرانى لە ەرهەبىيەوھ: جەلىل كاكەوھيس

لە بلاوكراوھەكانى بەرپۆوھەرايەتى خانەى وەرگېران

چاپ: يەكەم، چ: و- پەرورەدە، ش: ھەولېر، ژس: ۶۸۶، س: ۲۰۰۵،

ل: ۱۶۷، ق: ۱۵×۲۲^۳

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پېشەكى / بەشى يەكەم: كورد لە سايەى خەلافەتى ەرهەبىدا / كورد و شالۆوى ەرهەب / كورد لە سەردەمى ئەمەويدا / بەشى دووھم: خەلافەتى ەباسى و كورد / كورد لە سەرەتاي دەسەلاتى ەباسىدا / سەردەمى خەلىفە مەئموون / كورد لە نيوەى يەكەمى سەدەى دەيەم / موسلمانبوونى كورد / بەشى سېيەم: ھۆزە كوردەكان / ھۆزە كوردەكانى مووسل و جەزىرە / ھۆزە كوردەكان لە چياكان و خۆزستان و لۆرستان و فارس / پېشە و زمانى كوردان / ئەنجام / دوا و تە / پەراوېزەكان.

۱- چاپېكى ترى ئەم كتېبە بە ناوى (كورد لە سەرچاوە ەرهەبىيەكاندا) ھەيە كە لەلايەن (ئازاد عوبېد

سالج) ەوھ وەرگېردراوھ، بۆ زانبارى نۆرتەر بېروانە كتېبى ژمارە ۱۴۸.

۲- بەپېى چاپى دووھم دانراوھ.

۳- (ئىستىتوت: ۱۲/۹۷۷)

٢٨٣. كورد و عهجه-م- ميژووی سیاسی كوردهكانی ئيران

نووسين: نهوشيروان مستهفا ئەمين^١

له بلاوكراوهكانی سهنتهري ليكۆلینهوهی ستراتيجی كوردستان

چاپ: دووهم، چ: ؟، ش: سـليمانی، ژس: ٤١٣، س: ٢٠٠٥، ل: ٦٦٠،

ق: ٢٤×١٧^٢

ناوهروك:

هه مان ناوهروکی چاپی يه كه می ههيه، بپوانه كتيبي ژماره ٧٦.

٢٨٤. كورد و ميژوو- كورنه باسيكه له سه ر ناين و ميژووی كورد له (٣٦٠٠) ی

پيش زايين تا سه ره له لدانی قاجاره كان

نووسين: قادر ئەحمه دی

چاپ: يه كه م، چ: قانع، ش: سـليمانی، ژس: ٨٣٤، س: ٢٠٠٥، ل: ٢٠٥،

ق: ٢٠×١٤^٢

ناوهروك:

سه ره تايهك / مرقوی پيش ميژوو / ميژوو لای كورد / په چه له کی كوردان /
په چه له کی كورد لای ميژوونوسه عه ره به كان / وشه ی كورد / سنووری
كوردستان / ژماره ی كوردان / ناين و كورد / ئيزيديه كان / وشه ی ئيزیدی /
لالش / ژماره و شوینی ژيانی ئيزيديه كان / رازی به ديهينان لای ئيزيديه كان /
مه له ك تاوس / كتيبه پيرۆزه كانی ئيزیدی / بيروبوپرای ئيزيديه كان / شته
حه رامه كان لای ئيزيديه كان / نويز و پۆژو لای ئيزیدی / پله وپايه له نيو
ئيزيديه كاندا / جيژنه كانيان / چل ميران / ئەو فشارانه ی كه وتونه ته سه ر
ئيزيديه كان / ناينی ئيزیدی و هۆزه كانی كورد / خه تی ئيزیدی / پيرۆزی

١- چاپی يه كه می ئەم كتيبه له سالی ١٩٩٢ به ناری (سالح محه ممه د ئەمين) وه چاپ بووه ...

٢- (ئسنستيتوت: ٤٥٥/١٢)، (ژين: ٥٤/٩٥٥.٥٤ / ٥٤٨١)

٣- (ئسنستيتوت: ٤٥٠/١٢)

چوارشه ممه لای ئیزیدی / شیخادی / شیخادی لای میژوونوسان / ره چه له کی
ئیزیدییه کان / ئە هلی هه ق / میژووی ئایینی ئە هلی هه ق / کتیبی سه رئه نجام /
باوه ری ئە هلی هه ق / پله وپایه له نیو ئە هلی هه قدا / کتیبه پیروژه کانیان /
شوینه پیروژه کانیان / جه مخانه / دیارده پیروژه کانیان / شوینی ژیانئ ئە هلی
هه ق / هۆزه کانی ئە هلی هه ق / هۆزه کانی کورد / ناوی هۆزه کان / هۆزه
سه ره کییه کانی کورد / لۆلۆ (لۆلۆم، لۆلۆی، لۆلۆبوم، نۆلۆ) / هۆزی گۆتی یا
گۆدی / هۆزی سوباری / نایری / هۆری / میتانی (میتلانی) / بیروپرو لای
میتانییه کان / ماننا / پیکههات هه کانی ده ولته تی ماننا / ئورارتی
(ئورارتۆ) / شه ره کانی ده ولته تی ئورارتۆ و ئاشووره کان ۷۲۱-۷۰۵ پ.ز / میدی
(مادا، مادای، ئامادا، مد، میدیا) / هۆزه کانی ماد / وشه ی ماد / شاکانی ماد /
سه ره له دانی کورده کان / کورد له ۳۶۰۰ تا ۸۵۳ پ.ز دا / کورد له ۸۵۳ تا
۵۰۰ پ.ز دا / کورد له ۵۰۰ پ.ز تا سه ره له دانی ئیسلام / سه ره له دانی ئیسلام /
کورتیه ک له میژووی کورد له نیوان سالی ۶۳۷ زایینی تا سه ره له دانی
قاجاره کان / سه رچاوه کان / ناوه رۆک.

۲۸۵. کورده کانی نه سه ته مبوولی کۆن

نوسین: پۆهات ئە لاکۆم

وه رگیپانی له تورکییه وه: ئە حمه د تاقانه

له بلاوکراوه کانی ده زگای توژیینه وه و بلاوکردنه وه ی موکریانئ

چاپ: یه که م، چ: و- په روه رده، ش: هه ولییر، ژس: ۴۱۵، س: ۲۰۰۵، ل: ۲۴۸،

ق: ۱۶×۲۳

۱- (ئسنستیوت: ۱۲/۴۹۳)، (وشه: ۲۹۱۵۹۷/۹۵۶ آ ۹۵۶)، (گ.ه: میژوو ۲۲۰)

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / پيشه كىي وهرگيپ / پيشه كى نووسەر / به شى يه كه م: كوچى كوردان
بو ئهسته مبول ۱۶۵۳-۱۹۲۵ / ئهسته مبولى گهره ترين شارى كورد و سه د
ئه وه نده پتربوونى سه رزميرى كورد / سى گوند له ئهسته مبولدا پونراوى
كورد / پيشه نكه كانى ئه وانى هاتوونه ته ئهسته مبول / دوورخستنه وهى كورد
بو تاراوگه ئهسته مبول / عه بدولحه ميدي دووهم و كورد و ئهسته مبول /
سزادانى به كومه لى به درخانيان ۱۹۰۶ / هه نديك له و شوپانانەى كورديان لى
بووه / بهرى ئه وروپا / بهرى ئه نادول (ئاسيا) / بهشى دووهم: ئهسته مبول:
يه كه م مه لبه ندى بيرى نه ته وه يى موديرنى كورد / ئه و چينه پو شنبيره كورده ي
له ئهسته مبول له دايك بووه / ئه و ري كخراوه نه ته وه بيانەى له ئهسته مبول
دامه زاون / بلاو كراوه كوردييه وهرزانه كان / جيهانى كتىب / دواگورزى له بيرى
نه ته وه يى كورد و ه شينرا / به شى سنيهم: ئافره ته كورده كانى ئهسته مبول /
سه فهره نيمچه ديپلوماسييه كانى ئافره تانى كورد بو ئهسته مبول / زيانى
ئافره تى كورد / پووخانى ديواره كان: پي كه اتنى به ره ي ژن - پياو / به شى
چاره م: كومه له ي كۆل ه لگره كورده كانى ئهسته مبول / ژماره ي كۆل ه لگره
كورده كان و ئه و ناوچانه ي لپيانه وه هاتوون / هه نديك ديمه ن كه په يوه ندييان
به كۆل ه لگرانه وه هه يه / له ناو بردنى كۆل ه لگره كورده كان - سالى ۱۸۲۶ / پزانه
ناو ئهسته مبولى ۱۸۹۶ ي كۆل ه لگره كورده كان / چاوشكاندنه گهره كه ي
۱۹۰۶ / هه نديك هه وللى بايكوتى كۆل ه لگران / پو شنبيرانى كورد و
كۆل ه لگره كان / كۆل ه لگره كورده كان و بيرى نه ته وه يى / زارو ئاغا ۱۷۷۴ -
۱۹۳۴ ي رابه رى ئه فسانه ناميزى كۆل ه لگره كان / چيروكه كانى كۆل ه لگره كان /
قاوه خانه كان: ناوه ندى ده نگو باسى كۆل ه لگران / ئه نجم / پاشكوكان: له
ته ركوس - دا / چيروكه پووداوه كانى سه ده ي نۆزده يه مى ئهسته مبول /
سه رو كى شاره وانى ئهسته مبول له ئي ستگه ي گويزته په دا كوژرا / كو تايى

۱- هه رچه ند دووباره ته ماشاى ئه م سالا مان كرده وه، به لام هه ر به م شيوه يه نووسراوه...

بەدرخاننیاڭ / شوكرى بابانى مام و مامۆستام / زارۇئاغا لە تەمەنى ۱۶۲
سالیدا مرد / سەرچاوەكان / ئەلبومى وینەكان.

۲۸۶. كوردستان لە سەدەى نۆیەمى كۆچى - پازدەى زاینیدا / تویژینه وەیهكى

سیاسى و كۆمەلایەتییە

نووسین: رابیعه فەتاح شیخ محەممەد

لە بلاوكراوەكانى بەرپۆه بەرایەتى گشتى رۆشنیبرى و هونەر

چاپ: یەكەم، چ: رۆشنیبرى، ش: هەولێر، ژس: ۴۹۴، س: ۲۰۰۵، ل: ۴۴۶،

ق: ۱۶×۲۳

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پێشەكى و چوارچیۆهى تویژینه وە / شیکردنە وەى سەرچاوەكان /

دەسپێك / بارودۆخى سیاسى كوردستان بەر لە سەدەى نۆیەمى كۆچى -

پازدەى زاینیدا / بەشى یەكەم: داگیرکردنى كوردستان لە لایەن

قەرەقۆینلوووەكان / بەشى دووهم: كوردستان لە سەردەمى ئاق

قۆینلوووەكاندا / بەشى سێیەم: میرنشین و سەرداریەتییه كوردییەكان

لە سەدەى ۹ك - ۱۵زدا / بەشى چوارەم: بارودۆخى كۆمەلایەتى كوردستان لە

سەدەى ۹ك - ۱۵زدا / ئەنجام / سەرچاوەكان / پاشكۆ / پوختەى عەرەبى /

پوختەى ئینگلیزى.

۱- (ئىستىتیوت: ۵۳۶/۱۲)، (گ.ه: مئژوو ۲۲۱)

۲۸۷. کۆچی میژوویی کورد بۆ خوراسان - به‌ئشی یه‌که‌م

نوسین: که لیموللا ته وه خودی

وه رگپانی له فارسییه وه: عه‌دنان به‌رزنجی

له بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م

چاپ: یه‌که‌م، چ: سه‌رده‌م، ش: سلیمانی، ژس: ۵۹۴، س: ۲۰۰۵، ل: ۳۹۷،
ق: ۱۷×۲۴

ناوه‌رۆک:

پیشه‌کی وه‌رگپ / پیشه‌کی نووسه‌ر / چاوخشانیک به‌سه‌ر بارودۆخی جیهانی
کورد - کرمانج / تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی نه‌ته‌وه‌ی کورد / به‌ریه‌ره‌کانی سارم خان
موکری دژ به‌شا ئیسماعیل سه‌فه‌وی / گواستنه‌وه‌ی کورده‌کان بۆ خوراسان له
سه‌رده‌می سه‌فه‌ویدا / فه‌لسه‌فه‌ی کۆچی میژوویی کورده‌کان بۆ خوراسان /
کوردیکی دیل هیرش ئه‌باته‌ سه‌ر شاعه‌باس / په‌لاماری کورده‌کان بۆ سه‌ر
مه‌نووچپهرخان سوپاسالاری پاشا له‌ ناوچه‌ی ده‌روونگه‌ر / قووچان ولاتی
ئه‌شکانییه‌کان / قووچان له‌ ئیسلامه‌وه‌ هه‌تا مه‌غوول / قووچان له‌ سه‌رده‌می
ئاژاوه‌ی مه‌غوولدا / قووچان و جیگره‌کانی ته‌یموور له‌نگ / تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی
ئێستای خه‌لک و ناوچه‌ی قووچان / سام به‌گ نوینه‌ری کورده‌کانی خوراسان /
کورده‌کان و مه‌لیک مه‌حموود و نادرشا / رۆیشتنی شا ته‌هماسبی دووه‌م بۆ
خوراسان و کوژرانی نه‌جه‌ف قولی خانی شادلوو / خوازینی نادرشا و
سوپاسالار له‌ که‌که‌ی سام به‌گ / شه‌ر و به‌ریه‌ره‌کانی نادر و کورده‌کانی
په‌شوانلوو و قه‌راچوولوو / ده‌وری سوپای کورد له‌ ته‌فروتوناکردنی
ئه‌فغانییه‌کان له‌ شاری ئیسفه‌هاندا / ته‌یموورخانی کورد و فه‌رمانپه‌وایی
ئه‌شه‌ره‌ف ئه‌فغان / ده‌وری کورده‌کانی خوراسان له‌ ئاستی کردنه‌ ده‌ره‌وه‌ی
تورکه‌کانی عوسمانی له‌ ئێران / کورده‌کانی خوراسان و داگیرکردنی هه‌رات /
ده‌وری کورده‌کانی خوراسان له‌ شه‌ری دووه‌می نادر و عوسمانییه‌کاندا / سام

۱- (ئێستیتوت: ۱۲/۱۷۰)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۶۰۷)، (گ.ه: میژوو ۲۲۷)

خانى كورد سوپاسالارى خوراسان له پۆژيكدى كه نادر بوو به پاشاي ئيران /
 محهمهد حسين خانى زافه رانلوو له لايه ن نادر شاوه كرايه بيگله ربه گى
 خوراسان / كورده كانى خوراسان له كاتى داگير كردنى هيئندوستاندا
 خۆده نوينن / دهورى محهمهد حسين خان زافه رانلوو بيگله ربه گى خوراسان له
 كاتى داگير كردنى به لىخ و هه راتدا / كورده كانى خوراسان و شه په كانى ئيران و
 تووران / هۆكاره كانى كوئيربوونى په زاقولى ميرزا به فه رمانى نادر / دهورى
 سه رۆكه كانى كورد له كاتى هيئرشى نادرشا بو پۆم و داغستان / محهمهد
 حسين خان كورد زه عفه رانلوو سه ركوتكه رى دووه مين شوپرشى به لىخ / نادر له
 به رانبه راپه پينى كۆمه لايه تى خه لكى ئيرانه وه / به يانى نادرشا بو ئيمپراتورى
 پۆم / تيكشكانى هيئه كانى پۆم به دهستى كورده كانى خوراسان / شوپرشى
 كورده كانى قوچان و ئاخرين په لامارى نادر بو سه ر خاكى عيراق / نادرشاي
 ئه فشار له شارى قوچاندا ده كوژرئيت / دهورى كورده كانى قوچان له ئاستى
 كوشتنى نادردا / شازاده ي سه فه وى له ترسى نادر خوى خسته په ناي سام
 خانى قوچانى / كورده كانى خوراسان و جيگره كانى نادر / هيئرشى
 ئه حمه دخانى ئه فغان بو سه ر كورده كانى خوراسان / به ربه ره كانى كورده كان
 دژ به بنه ماله ي نادر / چاوخشانئيك به سه ر حكومه تى قاجارييه كاندا /
 پاشايه تى له پوانگه ي بنياتنه رى زنجيره ي قاجاره وه / ئاغا محهمهدخانى
 قاجار و كورده كانى خوراسان / زن و ژنخوازي كورده كان له گه ل فاتيح عه لى
 شا / مه مش خان كورد چناران فه رمانه واي مه شه ه د / شوپرشى خواجه ي
 كاشغه رى به دهستى ئه مير گوونه خانى كوردى ئيلخانى سه ركوت كرا / شوپرشى
 كورده كان دژ به شازاده ي قاجار / په زا قولى خان زافه رانلوو ئيلخانى
 به ناوبانگى كورده كانى خوراسان / نامه ي فه تح عه لى شا بو شوجاعوسه لته نه ي
 كورپى فه رمانه واي خوراسان / بارودوخى ناله بارى خوراسان و بئ
 ده سه لاتكردنى شوجاعوسه لته نه / به فه رمانى په زاقولى خان كوردى زافه رانلوو
 شازاده هۆلاكۆ ميرزا خرايه به نديخانه وه / سه ركه وتنى په زاقولى خانى ئيلخانى
 له شه پرى ئيرواندا / سه ركه وتنى په زاقولى خان له شه پرى دژ به پاشاي

خوارهزم/ دهوری کوردهکان له شه په کانی ئیران و پووسدا/ پارانه وهی فته تح
 عه لی شا له په زاقولی خان کورد بۆ پزگارکردنی جه لالوده وله/ ئه و به لگانه ی که
 باسی دیل بوونی جه لالوده وهی هیندی و پارانه وهی نایبوسه لته نه ده کات/
 وه لایمی قایم مقام فه رهانی وه زیری عه باس میرزا نایبوسه لته نه/ پووس و
 ئینگلیز و عه باس میرزا ده یانه وی هیرش بیه نه سه ره زاقولی میرزا ئیلخانی
 کورد/ به ره ره کانی نایبوسه لته نه و په زاقولی خان/ خه لکی قووچان و
 نایبوسه لته نه دژی یه که ده وهستن/ په زاقولی خان بۆچی تیکشکا/ گوزارشتی
 قایم مقام سه باره ت به تیکشکانی ئیلخانی کورد/ ناگادارکردنه وهی پاشای
 ئیران له پوودا وه کانی شاری قووچان له لایه ن نایبوسه لته نه وه/ ئه و به لگانه ی
 که پیشانده ری به شداربوونی پووس و ئینگلیزیه کانه له شه پی قووچاندا/
 شه پی په زاقولی خان کورد دژ به عه باس میرزا له روانگه ی ئه لایارخان
 دهره گه زیه وه/ ناکامی ناله باری شه پی قووچان به پیی راپورتی بۆرنیز/
 گواسته وهی ته رمی ئیلخانی کورد له نازه ربایجانسه وه بۆ قووچان/
 نایبوسه لته نه بۆچی هیرش برده سه ر خوراسان/ بارودۆخی قووچان دوی
 هیرش نایبوسه لته نه به گویره ی فریزیر/ قاره مانی به گوو کورد عه ماملوو/
 گوزارشتی فریزیر سه باره ت به خاپوورکردنی خوراسان به دهستی قاجاره کان/
 کوشتن و برین و تالانکردنی خه لکی قووچان و چناران و دهره گه ز له لایه ن
 خیل قاجاره وه/ بارودۆخی شیروان بوجنوره به گویره ی فریزیر/ بارودۆخی
 کورده کان له سه رده می محه مده شای قاجاردا/ یه زدان و پردی خان زافه رانلوو
 له به رانبه ری ئاژاوه ی سالاره وه/ سام خان ئیلخانی کورد له ده سه لاتی
 ناسره وین شا له به ندیخانه ی قاجاره کان هه لات/ دیمانه ی نوینه رانی ئه میر
 که بیر له گه ل جه عفه ر قولی خانی شادلوودا/ ده وری سام خان زه عفه رانلوو له
 سه رکوتکردنی ئاژاوه ی سالاردا/ هیزه کانی ئیران بوون به میوانی خه لکی
 قووچان/ مه شه د گه را و سالار به دهستی سام خان ده سگه رکرا/ به فه رمانی
 ناسره ددین شا سام خان کورد پویشت بۆ سه رکوتکردنی تورکمانه کان مه رو و
 سه ره خس/ سه رکه وتنی یه زدان و پردی خان کورد زه عفه رانلوو له شه پی دژ به

تورکمانه کانی خواره زمدا / ئەمیر حسین خانی زافه رانلوو له شه‌ری دژ به
 تورکمانه کانی مه‌رودا سه‌رده که‌وی / ژنه کورده کانی خه‌یر ئاباد شه‌یرانه دژ به
 تورکمانه کانی خواره زم وه‌ستان / کوژرانی پاشای خواره زم له قانلوو ته‌په‌ی
 سه‌ره‌خسدا / سام خان ئیلخانی کورد و داگیرکردنی هه‌رات / حسام خان کورد
 نازناوی شو‌جاعوده‌وله‌ی پی‌ درا / دوا‌ی گرتنی هه‌رات حیساموسه‌لته‌نه
 سو‌پاس و پی‌زانینی خۆ‌ی ئاراسته‌ی سام خانی کورد ده‌کات / ژنه
 قووچانییه‌کان قاتله‌که‌ی سام خانیان کوشت / ئەمیر حسین خان کورد
 زه‌عفه‌رانلوو به‌تواناترین فه‌رمانه‌وه‌ی ئی‌ران / چوونی ناسره‌ددین شا بو‌ چناران
 و دیمانه له‌گه‌ل سه‌رۆکه‌کانی که‌یوان لوودا / ئەمیر حسین خان ئیلخانی کورد
 چووه‌ پی‌شو‌زی ناسره‌ددین شاهه / کێ ناسره‌ددین شای ترساندا / وتوو‌یژی
 ناسره‌ددین شا له‌گه‌ل دینشینه ئازاد‌یخوازه کورده‌کاندا / دیارییه‌کانی ئەمیر
 حسین خان ئیلخانی کورد بو‌ ناسره‌ددین شا / پۆ‌یشتنی ناسره‌ددین شا له
 قووچانه‌وه بو‌ بوجنوورد و شیروان / شو‌جاعوده‌وله‌ی کورد بارودۆخی قووچان
 و ده‌ره‌گه‌ز به‌ پاشا راده‌گه‌یی‌ / سه‌فه‌ری دووه‌می ناسره‌ددین شا بو‌ قووچان
 و تاریفدانه‌وه‌ی ئەسپ سو‌اره‌کانی کوردی زه‌عفه‌رانلوو / شو‌جاعوده‌وله و لۆرد
 کورزه‌ن / بیرو‌پای ئو‌دنوان سه‌باره‌ت به‌ خانه‌ی دادی ئەمیر حسین خانی کورد /
 دیمانه‌ی حاجی سه‌باح له‌گه‌ل ئەمیر حسین خانی کورد / به‌سه‌رهاتی فیرووزه
 مردنی ئەمیر حسین خان / به‌لگه‌ی گو‌رپینه‌وه‌ی فیرووزه له‌گه‌ل گو‌ندی
 چه‌ساری ده‌ره‌گه‌زدا / ده‌قی پی‌نجه‌مین ریکه‌وتنامه‌ی ئی‌ران و پووس / ئەمیر
 حسین خان کورد و فه‌رمانی ته‌رخانی / به‌لگه‌ ته‌رخانی / ده‌سه‌لاتداریه‌تی خان
 باباخان موزه‌فه‌روسه‌لته‌نه / محهمه‌د ناسرخان ئیلخانی کورد له‌ پوانگه‌ی
 لوتف‌عه‌لی خان ده‌ره‌گه‌زیه‌وه / دیمانه‌ی سه‌ماع حوزوور له‌گه‌ل ئیلخانی
 کوردا / ده‌ست و دل بازی فه‌رمانه‌وه‌کانی کورد / کورده‌کانی پازووی له
 سه‌فه‌ویه‌وه تا په‌هله‌وی / به‌لگه‌ی کورده‌کانی قوولانلوو / به‌لگه‌ی قوولانلووی
 ئی‌سفه‌راین / پی‌سته‌کان - به‌لگه‌کان و وینه‌کان... / پی‌سته.

۲۸۸. کۆچی میژوویی کورد بۆ خوراسان - بهشی دووهم

نووسین: که لیموللا ته وه خودی

وه رگیژانی له فارسییه وه: عه دنان به رزنجی

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سه رده م

چاپ: یه که م، چ: حه مدی، ش: سلیمانی، ژس: ۵۹۴، س: ۲۰۰۵، ل: ۳۴۶،
ق: ۱۷×۲۴

ناوه رۆک:

پیشه کی وه رگیژر / پیشه کی نووسه ر / کورده کان - به ناوبانگترین
سنووره وانه کانی ئیران / کورده کان له ئیرانی باستاندا / کوردستان دواى هاتنی
ئایینی پیروزی ئیسلام / سارۆبیره قاره مانى چالدوران / شیره پیاوی
کوردستان / ئەمیر خان برادۆست / کوشتن و برینی کورده کانی موکری به
فه رمانی شاعه بباس / عه شیره تی کورد شوقاقی نازه ربایجان / پالپشتی کردنی
کورده کانی شوقاقی له مه شرووته خوازه کان / کورده کانی قه زوین / عه شیره تی
کاکاوه ند / عه شیره تی مافی / عه شیره تی ره شوهند / عه شیره تی چه مووشگه زک
و که لهوړ / عه شیره تی به هتوویی / عه شیره تی حه لیلوه ند / عه شیره تی یه مەنى /
عه شیره تی وه لی یاری / عه شیره تی باجه لان / عه شیره تی کرمانی / کورده
زیکه کان سنووره وانی رۆژه لاتی ئیران / گه نجعه لی خان زیک حاکمی ولاته
رۆژه لاتیییه کانی ئیران / کورده کانی خوراسان له شه ره فنا مه دا /
فه رمانه واکانی سه قمان / ده وری کورده کانی چه گه نی له میژووی ئیراندا /
دژایه تی بوداق خان چه گه نی ئەمیرولئومه رای خوراسان و شاعه بباس / پیاوه
گه وره کانی عه شیره تی چه گه نی / ئەره س محه ممه د یه که تاز ئە ته ک / پاله وان
ئەحمه د وه فاداری چه گه نی / پرۆفیسۆر سادقی چه گه نی / فه لسه فه ی پراگۆیزانی
کورد بۆ خوراسان / نیشته جیبوونی کورده کانی چه مه شگه زک له خوراساندا /
بواری پامیاری و نیزامی و کۆمه لایه تی عه شیره تی زافه رانلوو / کرمانج خوراسان

۱- (گ.س.ش: حاکم قادر ۶۰۷)

له پوانگه ی ئیوانۆفه وه / عه شیره ته به ناوبانگه کانی زه عفه رانلوو / سه عاده ت
 قولى سيفكانلوو / نوسره توللا کووهستانی کى بوو؟ / ته نگوچه له مه کانی
 عه شیره تی کوردی زه عفه رانلوو له باری ئازه لداریه وه / بارودۆخی گشتی
 کوچه ره کان / تاقمیکی تر له کورمانجه کانی خوراسان / گونده کوردنشینه کانی
 دهره گه ز / گونده کوردنشینه کانی که لاتی نادری / بو گهره پیاوی ئیران بم
 به ساقه ی / شه پی کورد و تورکمانه کان له که لاتی نادریدا / کوژرانی نیازباتری
 تورکمن به دهستی ئیسماعیل کورت / تۆله کردنه وه ی کوژراوه کانی تهخت
 کوشتار له لایه ن ئیسماعیل کورته وه / کوژرانی نوینه ره کانی تورکمن به
 دهستی ئیسماعیل کورت / بیچوه پلنگ یان میرزابه یگی کورپی ئیسماعیل
 کورت / دووه مین ده سپرێژی دوژمن بو سه ر خاکی خاکسته ر و لایین و که لات /
 ناپیاوی میه زه مان زیدانلوو و یارمه تیدانی دوژمن / فیلبازی جه رده کان -
 دیلبوونی ئاقاگولی به یگ / کاره ساتی هیرشى تورکمانه کان بو که لات و
 خۆپیشانانی کورده کان له تهخت کوته لید / کوژرانی خه لکی قه لعه نه وه به
 دهستی تورکمانه کان / شه پی شووری / شه پی دیگچه / په لاماری باغکه ند /
 هیرشى تورکمانه کان بو که بوودگوبه دی که لات / هیرشى سواره کانی که لات بو
 سه ر تورکمانه کان / فه لسه فه ی ته مه ن درێژی خه لکی خاکسته ر - عه شیره تی
 کورد شادیلوو / عه شیره ته کانی شادلوو و قه راجورلوو لقه جیا جیاکانیان /
 کورده کانی شادلوو و سنووره کانی باکووری ئیران / نه جه ف عه لی به یگی
 دووه م - کوردی شادلوو و ئه میره کانی تری بجنوورد / نه جه ف عه لی خانى
 چواره م (ئیلخانی) کورد شادلوو / جه عفه ر قولى خان (ئیلخانی شادلوو)
 سه هاموده وله / دهوری راپۆرتده رانی ئینگلیزی و فه رانسه وى له پیکه یانی
 ئاژاوه ی سالاردا / حکوومه تی جه عفه ر قولى خان شادلوو له ئه سته رئاباد و
 پرگارکردنی دیله ئیرانییه کان و به دیه اتنی ئارامش له و ناوچه یه دا / ئاماده بوونی
 جه عفه ر قولى خان بو شه پی دژ به ئینگلیز له باشووری ئیراندا / ماندوو بوونی
 ئه میر توومان چه یده ر قولى خان کورد شادلوو له پێگای سه ره بخۆیی ئیراندا /
 فه رمانی سه رکوتکردنی تورکمانه کان له لایه ن ناسره ددین شاهه بو چه یده ر

قولی خان / لیكدانه وهی دیلبوونی ژن و پیاوانی تورکمان به دهستی کورده کانی خوراسان / دابه شکردنی دیله تورکمانه کان له نیوان قاجارییه کاندایا به دهستی ناسره ددین شا / شه پره کانی محهمه د پره حیم شادلوو، سنووره وانی خوراسان / نووسه سه بارهت به به سه رهاته کانی سالی ۱۲۶۱ی کۆچی نووسیویه تی: یار محهمه دخان سه هامووده وله و پهنج و تیگۆشانی ئهم پیاوه کورده بو به دیهاتنی ئارامش له خوراسان و ئهسته رئا بادا / یار محهمه دخان کورد و ناسره ددین شا و ریگکه و تننامه ی فیرووزه / پهزا قولی خان زه عفه رانلوو له چه ند دپردا / حسین قولی خان زه عفه رانلوو ۲۷ سال له به ندینخانه ی قاجاردا مایه وه / فه رمانی ناسره ددین شا بو میرزا حسین خانی سپاسالار تاکو تورکمانه کان سه رکوت بکات / راپورتی ئه میر حسین خان شو جاعوده وله بو پایته خت سه بارهت به پیلانی پروسه کان له ناوچه باکووریه کانی خوراسان / تلگرافی میرزا عه بدولو هاب ئاسه فوده وله ی شیرازی والی خوراسان بو ناسره ددین شا / پروسه داگیرکه ره کان و کورده کانی خوراسان / ریگکه و تننامه ی ناله باری ئاخال / ده قی ریگکه و تننامه ی ئاخال / به رپرسیانی ئیرانی بو دیاریکردنی سنوور به قازانجی پروس کاریان کرد / فه رمانی ناسره ددین شا بو ئه مینوسولتان (سه درئه عزم) سه بارهت به خوراسان / راپورتی محهمه ده ته قی میرزای پوکنوده وله / راپورتی سه فه رنامه ی که لات / راپورتی وه زیر موختاری ئه مریکا له ئیران سه بارهت به داگیرکردنی ناوچه کانی ئیران به دهستی پروسسییه کان / تلگرافی نهئینی میرزا مه لکوم بو وه زیری دهره وه ی ئیران و وه لامی ناسره ددین شا سه بارهت به کارشکینی پروسسییه / پیلانی پروسسیه بو داگیرکردنی خوراسان / باسی شو جاعوده وله و ژینرال کاماردوف / باسی ئه میر حسین خان شو جاعوده وله سه بارهت به حکومه تی ئه میر قولی خان هیوه دانلوو / ئه میر حسین خان بو خه لکی ژیر دهسته ی خوی خانوبه ره دروست ده کات / به لگه / کامبوز یا زه عفه رانلوو فیلسوفی ده شتی وشکی به لوو جستان / ناوه رۆک.

۲۸۹. کهریم خانى زەند- مېژووى ئىران لە نىوان ۱۷۴۷- ۱۷۷۹

نووسين: جان پ. پيىرى

وەرگيرانى لە فارسييه وه: سه لآحه ددين ئاشتى

لە بلاوكراره كانى بنكهى ژين

چاپ: يه كه م، چ: شقان، ش: سلىمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۰۵، ل: ۶۸۵،

ق: ۱۷×۲۴

ناوهرۆك:

پيىرست / پيشهكى نووسەر / پيشينهى مېژووى / بهشى يه كه م: خهبات له
پيناو وه دهستههينانى دهسه لات له ئىرانى خوراواييدا ۱۷۳۶- ۱۷۴۷ /
جينيشتيني ميري به رختياري و زەند / كهريم خانى وه كيل / ئازارى كهريم
خانى وه كيل / ئازادخانى ئه فغان / مه ممه د هسه ن خانى قادرجان /
ئه فغانيان و ئه فشاريان / بهشى دووه م: پته و كردن و پهره پيىدان /
دوبه ره كى نيوخو / فارس و پاريزگاگانى ناوه ندى / كرمان و يه زد /
ژيانده وهى بنه مالهى ميرانى قاجار / كه نداوى فارس / گه ماروى به سره /
كوردستان و داگيركرانى به سره / بهشى سييه م: ئىران له سه رده مى
حوكمرانيتى كهريم خاندان / حكوومهت / خاك / گه ل / حكوومهت و داهات و
كو مه ل / بازرگانى و په يوه ندييه كانى دهره وه / وه كيل له جه غزى خاك و
نيشتيمانى خويدا / جينيشتانى كهريم خان / پاشكو / تويزينه وه و
هه لسه نگاندى سه رچاوه كان / جه للهى ناوى شوينه كان / جه للهى ناوى هوژ و
خانه دان و تايفان / جه للهى ناوى كه سان.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۱۱۳۲/۱۲)، (گ.س.ش: م.ت ۱۸)، (گ.ه: ۹۵۵ / ۴۲۴)

۲- له سه ر بهرگى دواوه، ناوى كتيبه كه به زمانى ئىنگليزى نووسراوه.

۲۹۰. گەشتىك بەناو مېژوو، بەلگە نامە، شوئىنەوار- ھەقپە يېقىنىكى فراوان

لەگەل عەبدولرەقىب يوسىف

ئامادە كىردىن: ئازاد عەبدولواھىد

چاپ: دووھم، چ: و- پەرورەدە، ش: ھەولېر، ژس: ۳۴۸، س: ۲۰۰۵،

ل: ۱۳۶، ق: ۱۴×۲۱^۱

ناوەرۆك:

پېشىدەستى/ ھىچ ناونىشانىكى نىيە و ھەرورەك ديارە لە ناونىشانەكە يەوھ

ناوەرۆكەكە ي دەردەكە وئىت... / ناوى بەرھەمە چاپكراو و چاپ نەكراوھەكانى

(عەبدولرەقىب يوسىف)/ ھەندى وئىنە ي مېژوويى...^۲

۲۹۱. لىكۆلىنەوھەكانى پېش مېژوو لە كوردستانى عىراقدا- بەشى يەكەم

بەھاوكارى: رۆبەرت ج. د- برىد وود- برووس ھاو

لەلايەن: ھانس ھەلبىك- فرىدېدك ئا- ماتسۆن- چارلىس ئى. رىد-

ھەربەرت ئى- رايىت جى ئار

وھەرگىرپانى لە ئىنگلىزىيەوھ: ئاسۆس محەممەد مەلا قادر

لە بلاوكرائوھەكانى دەزگاي توئىژىنەوھ و بلاوكرائوھە ي موكرىيانى

چاپ: يەكەم، چ: و- پەرورەدە، ش: ھەولېر، ژس: ۶۷۹، س: ۲۰۰۵،

ل: ۲۰۸، ق: ۱۶۵×۲۳^۲

ناوەرۆك:

ناوەرۆك/ گىرقتى گىشتى/ دىمەنى كارى مەيدانى/ پېشىكەوتنى چالاكىيە

دىتكارىيەكانى پرۆژە ي چەرمۆ- عىراق/ وھسفى شوئىنەكان/ گرد بانھىلك/

تەل ئەلخان/ تەل مەتارە/ گرد عەلياغا/ قەلاى چەرمۆ و شوئىنە

۱- (گ.س: ؟)، (گ.ھ: مېژوو ۲۲۵)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كىتەبەكە بە تىپى لاتىنى نووسراوھ.

۳- (ئىستىتوت: ۵۰۱/۱۲)، (گ.ھ: مېژوو ۲۱۹)

هەلنە كۆلدر اوھە كانى گەرمىن... / كۆمەلگە شوپىنە وارىيە كان... / خەباتگىپى و ئايدىيولۇڭى / كانى سوور / خووپە نەمك / خەرابە قەرە چوار / كەرىم شەھر / گەردى چاى / توركاكا و كەورى خان / ئەشكەوتى پەلگە وەرە / ئەشكەوت باراك و ئەشكەوت حاجىە و ئەشكەوت بابخەل ھەروھە ئاسۆى زەرزى / بەردە بەلكا و چەمى بازار و ئەسكى كەلەك / توپىنە وەى سىرامىكى تايبەت و ھونەرە كانى كارپون چوارە: فەردىك ئار. ماتسۆن - سىرامىكى دەرەستە و تووى وەرزى ۱۹۵۴ - ۵۵ قەلای چەرمۆ / توپىنە وە كانى خۆل و قور / مېژواندى تىشىكى كارپون چوارە / كەش و ھەوا و مەوۆشى پېش مېژوو لە پۆژھەلاتى ھەرىمى دەرياي ناوہ راستدا: ھەربەت ئى. راپت، جى ئار / سەرچاوە كان.

۲۹۲. مېدىيا

نووسىن: ئى. م. دىاكائوف

وەرگىرانى لە فارسىيە وە: بورھان قانع

لە بىلاوكراوھە كانى مەكتەبى ناوھەندى پراگە ياندى (ى.ن.ك)

چاپ: دووھەم، چ: شەھىد ئازاد ھەورامى، ش: كەركوك، ژس: ؟، س: ۲۰۰۵،

ل: ۷۷۰، ق: ۱۷×۲۴

ناوہرۆك:

لە جىياتى پېشەكى: مەكتەبى ناوھەندى پراگە ياندى / ھەمان ناوہرۆكى چاپى

يەكەمى ھەيە، بېروانە كىتېبى ژمارە ۴۸.

۱- (ژين: ۲۹۱۵۹۷، ۹۰۷، (گ.س.ش: م.ت ۳۳)، (گ.س.ش: م.ص ۱۷۵)

۲۹۳. میژووی ماد

نووسین: په حیم سایر

له بلاوکراوه کانی خانہ ی چاپ و په خشی پینما

چاپ: یه که م، چ: گه نج، ش: سلیمان، ژس: ۸۶۲، س: ۲۰۰۵، ل: ۱۲۷،

ق: ۲۰×۱۴

ناوهرۆک:

ناوهرۆک / هندیك بابه تی وهك: دامه زرانندی دهولته تی میدیا / دهولته تی
قیانیان / مهمله که تی کی لیهراسب / لابرندی کی ازدياک و دانانی کورس له
جیگای / کورس ماد بووه یان پارس بووه؟ / بنه مالله ی کورس له پئی ژن و
ژنخواییه وه / مردوو ناشتن له ئایینی زه رده شتیدا / ماگییان کین؟ /
ئه سکیته کان کین؟ / ئه سکیته کان و شه پری ماد و لیدیا / شوینه واری قزقاپان
و کورته یه که له میژووی رووداوه که ی / نه قشه که ی قزقاپان و چوار
خواوه نده که / په راویزه کان / سه رچاوه کان.

۲۹۴. میژووی بلاو بوونه وه ی ئایینی مه سیحی له ناوچه ی که رکوو کدا-

له روانگی سه رده مه میژووییه کانه وه

ئاماده کردن: سمکو به هرۆز (ئه ژی)

پیداچوونه وه: عه بدوللا حه سه ن زاده

له بلاوکراوه کانی ئنستیتیوتی که له پووری کورد + له سه ر ئه رکی مه کته بی

ریکخراوه دیموکراتییه کانی (ی.ن.ک) چاپ کراوه

چاپ: یه که م، چ: شفقان، ش: سلیمان، ژس: ۱۰۰۷، س: ۲۰۰۵، ل: ۱۶۶،

ق: ۲۱×۱۵

۱- (ئنستیتیوت: ۲۷۲/۱۱)، (گ.ه.ه. ۲۷۰.۹ / س ۵۶۳)

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / سهرقه له ميك: د. ع. عبدوللا ع. لياوه يي / پيشه كى / نه بوونى زه مينه يه كى
راميارى و ئاسووده يى له ناوچه ي پوژمه لاتدا / نه بوونى بنه ماكانى ديموكراتىي /
به هۆى بلاوبوونه وهى جوړه ها لقى مه زه به يى له ئايينه كه دا / داسه پاندى ئايينى /
كوچكردن به هه موو جوړه كانى به وه / سه ره تاكانى بلاوبوونه وهى ئايينى مه سىحى
له ناوچه ي كه ركوكدا / پووداوه ميژووييه كانى بلاوبوونه وهى ئايينى مه سىحى /
سه رده مى ساسانىيه كان له ناوچه ي كه ركوكدا / شاپوورى يه كه م ۲۴۱- ۲۷۲ز /
شاپوورى دووهم ۳۰۹- ۳۷۹ز / ئه رده شىرى دووهم ۳۷۹- ۳۸۳ز / شاپوورى
سنىه م ۳۸۳- ۳۸۸ز / به هرامى چواره م ۳۸۸- ۳۹۹ز / يه زدگه ردى يه كه م ۳۹۹-
۴۲۰ز / يه زدگه ردى دووهم ۴۳۸- ۴۵۷ز / فه يروز ۴۵۹- ۴۸۴ز / باليش ۴۸۴-
۴۸۸ز / ماوه ي هه ره سه ئىنان و وه ستان / ميژووى ئه سقه فه كانى ناوچه ي كه ركوك
۱۱۷- ۱۹۷ز / بلاوبوونه وهى ئايينى ئىسلام و ده ورى به سه ر ئايينى مه سىحى به وه /
ئه سقه فه كانى ناوچه ي كه ركوك له نىوان سالانى (۱۷۸۹- ۱۹۱۷) دا / پووداوه
ميژووييه كانى سه رده مى هاتنى ئىنگليزه كان له ناوچه ي كه ركوكدا /
ئه سقه فه كانى ناوچه ي كه ركوك له نىوان سالانى (۱۹۱۷- ۲۰۰۱) دا / ميژووى
كلئسه كان له پووى دابه شبوونى ئايينزاوه / كوومه له ي ئه دغه نتستى سبتىنى
ئه نجىليه / كچه كانى مه ريه مى كلدانىيه كان / ميژووى هونه رى بيناسازى برا
مه سىحىيه كان له ناوچه ي كه ركوكدا / نمونه يه ك له كلئسه ي سه ره تاكانى
بلاوبوونه وهى ئايينى مه سىحى / كوومه له و پيكرخواه كانى مه سىحى له ناوچه ي
كه ركوكدا / سه رزمىرى مه سىحىيه كانى ناوچه ي كه ركوك / له ته رزى بيناسازى
كلئسه كانى ناوچه ي كه ركوكدا / بنه رته ناوى ئه يقونات / كارىگه رى هونه رى
بيناسازىيه ئايينىيه كان به سه ر شىوه ي كلئسه كانى كه ركوكدا / به راوردىكى
نه خشه ي كلئسه كان له نىوان پوژمه لاتى و پوژناوايدا / سه رچاوه كان.^۱

۱- له سه ر به رگى دواوه، ناوى كتبه كه به زمانى ئىنگليزى نووسراوه.

۲۹۵. میژووی به لوچ و به لوچستان- میژووی ره سه نایه تیی (به لوچ) له کورده
ماده کان- به رگی یه که م

نووسین: میر نه سیر خان ئە حمەد زهیی به لوچ
وه رگی پانی له فارسییه وه: هیوا محە مەد زەندی
له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وهی ئاراس
چاپ: یه که م، چ: و- په روه رده، ش: هه ولیر، ژس: ۳، س: ۲۰۰۵، ل: ۳۰۳،
ق: ۱۶×۲۳
ناوه رۆک:

به لگه نامه ی وه رگی پانی (میژووی به لوچ و به لوچستان) - ئاغا نه سیرخان
ئە حمەد دزهیی به لوچ/ سه ره تا/ کورد گال نامه ک- دۆزینه وهی ده ستنووسی
سه رچاوه یه کی زۆر گرینگ بو میژووی کورد و به لوچستان: جه مال نه به ز/
کورتیه ک ده رباره ی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی/ پیشه کی وه رگی پ/
پیشه کی نووسه ر/ ژياننامه ی نووسه ر/ به شی یه که م: ناوچه ی به لوچستان/
به شی دووه م: ناوی به لوچستان له میژووی کۆندا/ به شی سییه م: په گه زیان
نه ژادی به لوچه کان/ به شی چواره م: بنه چه ی کورده براخۆیییه کان/ به شی
پینجه م: بایه خی به رزاییه کانی (قه لات) له میژووی به لوچستاندا/ به شی
شه شه م: فه رمان په وایی (سه لته نته بیانیه کان) له به لوچستاندا/ به شی
حه وته م: رسته ی (براخۆیی) و له یه کچوونی ناوی هه ندی شوینی به لوچستان/
به شی هه شته م: یه که م خولی فه رمان په وایی کورده (براخۆیی) یه کان/ به شی
نۆیه م: دووه م خولی فه رمان په وایی کورده (براخۆیی) یه کان/ به شی ده یه م:
لایه نی جۆراوجۆری ژيانی کۆمه لایه تی و فه رمان په وایی کوردی براخۆیی له
توران/ به شی یازده م: فه رمان په وایی کورده (ئه دره گانی) یه کان له مه کران/
پاشکۆ/ سه رچاوه کان/ وینه کان/ پیپرست.

۱- (ئەنستیتیوت: ۱۱۹۹/۱۲)، (گ.ه: میژوو ۱۸۴)

٢٩٦. میژووی ئه‌رده‌لان

نووسین: مه‌ستووره‌ی کوردستانی (ماه شه‌ره‌فخانم)
وه‌رگیڕانی له‌ فارسییه‌وه: د.حه‌سه‌ن جاف و شکور مسته‌فا
له‌ بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی ئاراس (له‌ زنجیره‌ کتییبه
بلاوکراوه‌کانی بیرئانینی مه‌ستووره‌ی ئه‌رده‌لان)
چاپ: دووهم، چ: و- په‌روه‌رده، ش: هه‌ولێر، ژس: ٧٣٠، س: ٢٠٠٥،
ل: ١٧٦، ق: ١٥×٢١
ناوه‌رۆک:

هه‌مان ناوه‌رۆکی چاپی یه‌که‌می هه‌یه، بپوانه‌ کتییی ژماره‌ ٧٠.

٢٩٧. میژووی دیرینی کوردستان- کتییی دووهم (ره‌خسه) به‌شیکی که‌م له‌ هه‌له‌کانی کتییی (ظهور الكورد فی التاريخ)ی د.جه‌مال ره‌شید ئه‌حمه‌د

نووسین: فازل قه‌ره‌داغی
چاپ: یه‌که‌م، چ: ؟، ش: سلیمانی، ژس: ٣٣٨، س: ٢٠٠٥، ل: ٢٨٢،
ق: ١٦×٢٢
ناوه‌رۆک:

ناوه‌رۆک/ کورته‌کراوه‌ی سه‌رچاوه‌کان/ کورته‌یه‌ک له‌ باره‌ی سه‌رده‌مه
میژووییه‌کانی ولاتی دوو پووباره‌وه‌/ کوردستان و سه‌رده‌مه‌کانی/ پێشه‌کی/
زمانزانی و زارواه‌ناسی و بیبلیۆگرافیای سه‌قه‌ت/ هه‌لێزاده‌یه‌ک له‌
زانباریه‌کان/ سوپارتو و ناوچه‌کانی/ سوپارتو لانکی نه‌ته‌وه‌ی کورد/ ناوچه‌ و
شاره‌ سه‌ره‌کییه‌کانی ولاتی سوپارتو/ کاره‌ساتی شمشاره‌/ کوردستان له‌
سه‌رده‌مه‌ ئیسلامیه‌کاندا/ کۆتایی/ پێستی ناوه‌کان.

١- (ئهنستیتوت: ٤٧٥/١٢)، (گ.ه: میژوو ٢١٧ و ٢١٨)

٢- (ئهنستیتوت: ٤٥٦/١٢)، (ژین: ٩٥٦.٦٧)، (گ.س.ش: م.ف ٤٥٨)

۲۹۸. مېژووی دەولەتی ئەیووبی کورد- باسی سولتان سەلاھەددینی ئەیووبی
لەسەرەتاوہ نا کۆتایی

نووسین: مەلا خالید فریزی

چاپ: یەكەم، چ: بزار، ش: ھەولێر، ژس: ؟، س: ۲۰۰۵، ل: ۷۷، ق: ۱۵×۲۱
ناوەرۆك:

پیشەکی / باسی بنەچەکە ی بنەمالە ی ئەیووبی / سەلاھەددین چۆن
پێگە یشت / یەكەم سەفەری بۆ میسر / دووہم سەفەری بۆ میسر / سیئەم
سەفەری بۆ میسر / وەزارەتی ئەمیر سەلاھەددین / مەلیك سەلاھەددین /
سولتان سەلاھەددین / سولتان سەلاھەددین و خاچ پەرستان / وەفاتی
سەلاھەددین / کورانی سەلاھەددین / دەوری سەلتەنەتی مەلیك عادل /
دەوری سەلتەنەتی مەلیك کامل / مەلیك عادل دووہم / مەلیك سالیح
نەجمەددین ئەیووب / دەوری سەلتەنەتی مەلیك تورانشا / دوایی حکوومەتی
ئەیووبی میسر / حکوومەتی ئەیووبی حەلەب / حکوومەتی ئەیووبی شام /
حکوومەتی ئەیووبی حەما / میرنشینی ئەیووبی حمس / میرنشینی ئەیووبی
یەمەن / میرنشینی ئەیووبی جزیرە / ژمارە ی مەلیكەکانی ئەیووبی / قازی و
زاناکانی دەولەتی ئەیووبی / ھۆی پووخانی دەولەتی ئەیووبی / ژیاننامە ی
نووسەر / سەرچاوەکان / سەریاسەکانی ئەم نامیلکە یە .

۱- (ژین: ئەرشیف)، (گ.ه: مېژوو ۲۵)

۲۹۹. وینەى كورد له نەرشىفى رۆژھەلاتناسەكاندا

نووسین: د.فەرھاد پیربال

له بلاوکراوەکانى وەزارەتى پۆشنبىرى - بەرپۆه بەرایەتى گشتى پۆشنبىرى و
هونەر

چاپ: دووهم^۱، چ: و- پۆشنبىرى، ش: هەولیر، ژس: ۴۸، س: ۲۰۰۵، ل: ۱۳۴،
ق: ۲۹×۲۱^۲

ناوەرۆك:

دەسپێك/ چى له بارەى ئەم تابلۆیانەو نووسراوە؟/ سەرچاوە/ كۆمەڵێك
وینەى تايبەت بە مێژووى كورد له شار و كەسایەتى و شوینەوارەكانى
كوردستان كە وینەكان لەسەر ئارت چاپ كراون و بەشیکیشیان
پەنگاوپەنگن.^۳

۳۰۰. وڵاتگىرى رەشە خاكى عىراق (فتوح سواد العراق)

نووسین: ؟ گوايه (واقدى) نووسىويه تى

وەرگێران و پەراوێزکردن: مەلا جەمیل رۆژبەیانى

له بلاوکراوەکانى وەزارەتى پۆشنبىرى

چاپ: دووهم^۴، چ: پۆشنبىرى، ش: هەولیر، ژس: ۲۳۱، س: ۲۰۰۵، ل: ۸۸،
ق: ۲۱×۱۵^۵

۱- كەمێك لەگەڵ چاپى يەكەمدا جىاوازه، لەبەرئەمە وەك خۆى دانراوەتەو.

۲- (ئىستىتوت: ۸۱/۱۰)، (ژين: ۷۷۹)، (گ.ه: مێژوو ۱۵۳ و ۱۵۴)

۳- لەسەر بەرگى دواوە، كورته يەك لەبارەى كتیبەكە - بە زمانى ئینگلیزى - نووسراوە.

۴- (دووهم) نووسراوە بەلام چاپى (سێیهەم).

۵- (ژين: ۹۵۳.۹۱۵۹۷/۳۳۲)، (گ.س.ش: م.ت. ۴۳)، (گ.ه: مێژوو ۲۰۲ و ۲۰۳)

ناوهرۆك:

خویندهواری به پریز: شاکر پوژیه یانی / سلاو بو یادی خاوهنی ئەم کتیبه:
د.مارف خهزنهدار/ هه مان ناوهرۆکی چاپه کانی دیکه ی هه یه، پروانه کتیبی
ژماره ۵۵ / سوپاس و پیژانین.

۳۰۱. هاتنی سولتان سوله یمانی قانونی بو گرتنی به غدا

نووسین: قهره چه له بی زاده

وه رگی پانی له تورکییه وه: ئەحمەد تاقانه

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وه ی ئاراس

چاپ: یه که م، چ: ئاراس، ش: هه ولیر، ژس: ۷۶۸، س: ۲۰۰۵، ل: ۸۸،
ق: ۱۸×۱۳^۱

ناوهرۆك:

پیشه کی: وه رگی پ/ له باره ی نووسه ره وه / هاتنی سولتان سلیمان ی قانونی بو
گرتنی به غدا/ سه رچاوه کان/ پیپرست.

۳۰۲. ئیرانی سه رده می ساسانییه کان

نووسین: ئارتوور کریستینسین

وه رگی پانی له فارسییه وه: سه لاهه ددین ئاشتی

له بلاوکراوه کانی بنکه ی ژین

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمان ی، ژس: ۲۲۸، س: ۲۰۰۶، ل: ۶۹۷،
ق: ۲۴×۱۷^۲

۱- (ئسنستیتیوت: ۶۷۸/۱۲)

۲- (ئسنستیتیوت: ۵۳۵/۱۲)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۵۸۹)

ناوهرۆك:

پيرست/ پيرستى وئنه كان/ سهره تاي چاپى يه كه م: ئارتوور كريستينسين/ سهره تاي چاپى دووه م: ئارتوور كريستينسين/ كورته نيشانه كان/ به راى/ كورته باسيك سه باره ت به شارستانىيه تى ئيرانى/ سه رچاوه كانى ميژووى سياسى و مه دهنى ساسانىيه كان/ به شى يه كه م: دامه رزانى زنجيره ي فه رمانره واىانى ساسانى/ به شى دووه م: پي كه اته و داموده زگاي ده وله تى شاهه نشاهى/ به شى سييه م: ئايىنى زهرده شتى وه ك دىنى باوى نيشتمان/ به شى چواره م: مانى و ئايىنى مانى/ به شى پي نجه م: ده وله تى پادشايه تى رۆژه لات و ده وله تى ئيمپراتوريى رۆژئاوا/ به شى شه شه م: مه سيحيه كانى ئيران/ به شى حه وته م: راپه رىنى مه زده كييه كان/ به شى هه شته م: خوسروه ئه نووشه پره وان/ به شى نويه م: ئاخريىن مه زنه پادشايه تى/ به شى ده يه م: پروخان و نه مانى ده وله تى ساسانى/ كو تايى/ پاشكووى يه كه م/ پاشكووى دووه م/ ليزگه ي ناوى: كه سان، ئيزه دان، هوزان و خانه دانان/ ليزگه ي ناوى شوينه كان/ ليزگه ي سه رچاوه كان.

۳۰۲. بايه خدانى ميرانى ناميدى به رۆشنبيري له ده قهرى باديناندا

دانانى: محه ممه د عه لى قه ره داغى

له بلاوكراره كانى ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وه ي ئاراس

چاپ: يه كه م، چ: ئاراس، ش: هه ولير، ژس: ۲۴۲، س: ۲۰۰۶، ل: ۲۵۵، ق: ۲۱×۱۴

ناوهرۆك:

پيشه كى/ ده قى يه كه م/ ئيسماعيل پاشاي كورى بارام پاشاي ميرى عيماديه/ ده قى دووه م/ باسيكى ده ستخه ته كه/ پيشه كى (الفتحية) به كوردى/ ده قى سييه م/ ده قى چواره م/ باسيكى ده ستخه ته كان/ يه كه م:

— (ژين: ۹۵۶.۷۱/ق ۲۸۲)، (گ.س.ش: ت.ر.؟)، (گ.ه: رۆشنبيري ۲۸ و ۲۰۷ و ۲۰۸)

دهستخه تی (وحدة الخلوص في شرح الحدوث) / دووهم: دهستخه تی (الفتحية) / دهستخه تی سییه م / دهستخه تی چوارهم / کتیه دانراوه کان بۆ میرانی عیمادییه / دانراوه کان مامۆستا مه لا ئیبراهیم / به لام ئه م مامۆستا مه لا ئیبراهیمه کییه؟ / بسم الله الرحمن الرحيم (پیشه کی دهستخه ته که) / المقرر في شرح المحرر / دانراویکی مامۆستا مه مه ده عه لی / وته یه کی دی / لایه نیکی دی / شه ری قه سیده کانئ: ۱- الحدوث / ۲- سر وحدت: دانراوی سألحی کورپی جو برائیل / بسم الله الرحمن الرحيم / شه رحی قه سیده ی سر وحدت: دانراوی سألحی کورپی جو برائیل / رساله فتحیه: دانراوی مه لا جه رجیسی کورپی مه مه ده ی ئه ربیلی - ئاماده کردن: مه مه ده عه لی قه ره داغی / شه رحی قه سیده ی موغبه چه ی مه ی فرۆش: دانراوی مه لا یه حیای مزووری / شه رحی قه سیده ی بحسنی احسن التقويم...: خاوه ن نادیار / دهستنوسه کان.

۳۰۴. به ئیسلامکردنی کورد ماسته نامه یان هه له نامه؟ ئاشکراکردنی هه ندی له هه له کانئ هه و لیکۆلینه وه یه ی زانکۆی سلیمانی بروانامه ی ماسته ری به پله ی نایاب پی به خشی نووسین: فازل قه ره داغی له بلاوکراوه کانئ پیرۆزه ی تیشک چاپ: دووهم (بۆزیادکراو)، چ: چوارچرا، ش: ؟، ژس: ۷۰، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۴۸، ق: ۱۶×۲۳

۱- چاپی یه که می له سالی ۲۰۰۳ دا چاپ بووه.

۲- (گ.س: ؟)، (گ.س.ش: م.ف. ۴۶۰)

ناوهرۆك:

پروژەى (تیشك) ئەرك و ئامانج / پيشەكى چاپى دووهم / پيشەكى چاپى
يەكەم / ونكراوهكانى فتوحات / شايهتەكان دەدوین / ماستەرنامەكە لە ژیر
تیشكدا / يەكەم: ئەوھى سەرەكییە / دووهم: وەكو ئیشەكانى قوتابییەكى
ناوھندى / ھەلبژاردەى كتیب / پەراویزەكان بە كاملى / پاشكۆ: چەند
سەرچاوەیەكى تر بۆ چاپى دووهم / كۆتایی / سەرچاوەكان / ناوهرۆك.^۱

۳۰۵. بەھای میژوو

نووسین: جۆزیف ھۆرس

وەرگێرانی لە؟: عوسمان عەزیز عەلاف

لە بلاوكراوھكانى بەرپۆھبەرایەتى گشتى چاپ و بلاوكردنەوھى سلیمانى
چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سلیمانى، ژس: ۱۰۳۶، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۲۸،
ق: ۲۱×۱۵^۲

ناوهرۆك:

دەروازە / بەشى يەكەم: سەرچاوەكانى چالاكى میژوو / زانینى رابردوو /
سوودی میژوو چییە؟ / تیۆرەكان دواى كارپیکردن / قوناغەكانى تۆمارکردنى
میژووی / بەشى دووهم: دەستپیکردنى چالاكى میژووی / گەلانى بى میژوو /
میژووی خۆرھەلاتی و تەورات / میژوو لای گریكەكان / میژوو لە پۆمادا /
مەسیحییەت بەرامبەر میژوو / شیوازەكانى میژوو لە سەردەمى ناوھنددا /
میژوو لە سەردەمى راپەریندا / بەشى سێیەم: میژوو لە تیگەیشتنە
نوییەكەیدا / پيشكەوتنى زانست / بۆچوونەكانى میژوو لە سەدەى
ھەقەدەیمدا / میژوو لە سەدەى ھەژدەیمدا / میژووی ژيانى پۆژانە / میژووی

۱- لەسەر بەرگی دواوھ، كورتەبەك لە بارەى كتیبەكە و كورتەبەكیش لە بارەى (پروژەى

تیشك) ھوھ نووسراوھ.

۲- (ئىستىتوت: ۶۶۵/۱۲)

پۆمانسى لای جەرمانییه کان / نەتە وایەتی میژوو / بەشی چوارەم: میژوو
 زانستی / پەقبوون / خۆبە دەستە وەدان بە رامبەر دەقەکان / پەخنە /
 تەماعکاری میژوو زانستی / ئەنجامی بناغەى زانستی / بەشی پینجەم:
 قەیرانی میژوو / میژوو لە بەردەم پەخنەدا / لەیەك نەگە یشتنی پووداوەکان /
 پووداو - ئەنجامی هەلبژاردنە / خۆی هەلبژاردن / میژوو پووداو /
 سەرچاوەکانی تری میژوو / زانستە مرقایەتیەکان و میژوو / وجودیەت و
 میژوو / بەشی شەشەم: لەدوای پووداوەوه / میژوو پۆزەتیفە نەك نەگە تیف /
 میژوو - نیزام و پیکخستنه / برۆای فەلسەفی لە سوودمەندی میژوودا / ئایا
 میژوو زانستە ؟ / میژوو هاوشانی زانستەکانە / بەشی حەوتەم: ئایا میژوو هیچ
 واتایەکی هەیه ؟ / میژوو وه هۆکاره کۆتاییەکان / ئایا میژوو گەنجینەى
 رابردووه ؟ / میژوو - سەرچاوهى پەند و عیبرەتى / میژوو وه فەلسەفەى
 میژوو / پێپست.

٣٠٦. چەردەیهك له میژوو کورد

نووسین: کەیان ئازاد ئەنوەر

له بلاوکراوهکانی بەرپۆه بەرایەتی گشتی چاپ و بلاوکردنەوه

چاپ: یەكەم، چ: و - رۆشنیبری، ش: سلیمانی، ژس: ٤٠، س: ٢٠٠٦، ل: ٢٣٠،
 ق: ٢٠×١٥

ناوەرۆك:

وتەیهکی پنیویست / پێپست / پێشەکی / بەشی یەكەم: کوردستان و کورد له
 میژوو کۆندا / زارواهی کورد و کوردستان / پیگەى جوگرافیای کوردستان /
 ژیانى سەرەتایی له کوردستانی کۆن و گرنگترین شوینەوارەکانی کوردستان /
 دانیشتوانی کوردستانی کۆن / کوردستانی کۆن له بەردەم شالۆی کۆچکردنی
 کۆمەلانی ئاسیایی ناوەراست و ئەوروپاییدا / گۆرانکارییهکانی هەزارەکانی دووهم

١- (ئەنستیتیوت: ٥٣٢/١٢)

و یه که می پیش زاین/ ده وله تی ماد و سیمای نه ته وایه تی گه لیک/ نه ته وهی کورد و ده رکه وتنی له میژوودا/ کوردستان له مملانیی یونانی و فارسه کاندا/ کوردستان له مملانیی هه ردوو ئیمپراتوریه تی (ساسانی و بیژه نتتی) دا/ به شی دووهم: کوردستان و کورد له سه ده کانی ناوه پاستدا/ بیروباوه ر لای کورد له کۆنه وه تا سه ره لانی ئایینی ئیسلام/ ئیسلام و ئاشنابوونی به گه لی کورد/ کوردستان و کورد له سه رده می ده وله تی خه لافه تی راشدیدا/ کوردستان و کورد له سه رده می خه لافه تی ئومه و بییه کاندا/ کوردستان و کورد له سه رده می ده وله تی خه لافه تی عه باسییه کاندا/ سه ره لانی حکومه ته کوردییه کان له سه رده می ده وله تی خه لافه تی عه باسییه کاندا/ کوردستان و کورد له سه رده می بئه ماله ی ئیلخانی و تورکمانییه کاندا/ به شی سییه م: کوردستان و کورد له نیوان سه ده کانی ۱۶-۱۹ی زاینییدا/ ده رکه وتنی هه ردوو ده وله تی عوسمانی و سه فه وی/ شه ری چالدیزان (هۆکار و پروودان و ده رئه نجامه کانی)/ په یمانه کانی ریکخستنی سنوور/ میرنشینه کوردییه کانی ئه م قوناغه میژووییه/ راپه رین و شوپرشه کانی گه لی کورد له سه ده ی نۆزده یه مدا/ سیاسه ت و خه لافه تی سولتان عه بدولحه میدی دووهم و گه لی کورد/ مملانیی ئه وروپاییه کان له سه ر کوردستان له سه ده کانی ۱۸-۱۹ی زاینییدا/ کوردستان و چوار سه ده داگیرکاری عوسمانی و فارسه کان/ به شی چواره م: کوردستان و کورد له سه ده ی بیسته مدا ۱۹۰۰-۱۹۹۱/ کوردستان و کورد له ده روزه ی سه ده ی بیسته مدا/ جه نگی جیهانی یه که م و کاردانه وه ی له سه ر کوردستان و کورد/ ریککه وتنامه و په یمانه نیوده وله تییه کان بو دابه شکردنی کوردستان/ کوردایه تی و بزوتنه وه ی پرزگاریخوازی گه لی کورد/ کوردستانی عیراق له نیوان سالانی ۱۹۱۸-۱۹۹۱/ کوردستانی تورکیا له نیوان سالانی ۱۹۲۳-۱۹۷۸/ کوردستانی ئیران له نیوان سالانی ۱۹۲۵-۱۹۷۹/ کوردستانی سووریا له نیوان سالانی ۱۹۲۰-۱۹۹۱/ کوردستانی سوور و کورده کانی ئاسیایی ناوه راست/ سه رچاوه کان.

۳۰۷. چەند لىكۆلىنەۋە يەك لە مېژوۋى مېرئىنى بابان- سۆران- بۆتان

نوسىن: د.كاوس قەفتان

لە بلاوكراۋەكانى كىتېخانەى ژيان

چاپ: دوۋەم، چ: پاز، ش: سىلىمانى، ژس: ۶۵۳، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۰۱،

ق: ۲۰×۱۵

ناۋەرۆك:

ھەمان ناۋەرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بېروانە كىتېبى ژمارە ۶۰.

۳۰۸. چەردە باسېك لە بارەى كوردانەۋە

نوسىن: مېھرداد ئىزەدى

ۋەرگېرانى لە ئىنگلىزىيەۋە: ئەمىن شوان

لە بلاوكراۋەكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ: سەردەم، ش: سىلىمانى، ژس: ۱۰۲۵، س: ۲۰۰۶، ل: ۵۹۶،

ق: ۲۴×۱۶

ناۋەرۆك:

ناۋەرۆك/ لىستى نەخشەكان/ لىستى خىشتەبەندىيەكان/ لىستەى ھېلبەندى و

ۋىنەكان/ پېشەكى/ ھەندى تېبىنى لە بارەى سەرچاۋەكانى ئەم كىتېبە و شتى

گىشتى ترەۋە/ سوپاس و پېزانىن/ فەسلى يەكەم: جوگرافيا/ سنوورەكان و

جوگرافياى سياسى/ چۆن دەستكارى جوگرافياى كوردستان نەخشە كىش

كەين؟/ دابەشكارىيە ناخۆيىيەكان/ فەسلى دوۋەم: سەرزەمىن و ژىنگە/

جىۆلۇجياى زەۋى/ ئاۋوھەۋا و پېژەى باران بارىن/ ژىنگە و ژيانناسى/ شىنايى

و زىندەۋەر/ فەسلى سىيەم: مېژوو/ پېشكەۋتنى تەكنۆلۇژى پېش مېژوو و

دواتر ۱۰۰۰-۳۰۰۰پ.ز/ تەكنۆلۇژياى كشتوكالى و بلاۋبوۋنەۋەى زمانى ھىندۆ-

ئەۋروپى/ چاخە مېژوۋىيەكان/ مېژوۋى ھەرە كۆن ۳۰۰۰-۴۰۰۰پ.ز/ مېژوۋى

۱- (ئىستىتوت: ۱۵/ب/۴۵)

كلاسك ۵۰۰-۶۰۰ پ.ز/ ميژووي ناوه پراست ۶۰۰-۱۶۰۰ پاش زايين/ سهره تاي
 ميژووي هاوچهرخ ۱۴۹۷-۱۹۱۸/ سهره تاي ميژووي هاوچهرخ ۱۹۴۹-۱۹۵۹/
 ميژووي ئەم دواييانه له ۱۹۶۰-هه تا ئيستا/ فهسلئ چوارهم: جوگرافياي
 مروئي/ هۆزه كان/ هۆز و كۆنفدراسۆنه هۆزه كوردبييه كان/ كۆچكردنه
 ميژووييه كان/ كۆچ و دهر به دهرى/ كۆچ پيكردن و به زۆر نيشته جيكردن/ ئاويته
 بوون و تيكدا توانه وه/ ديموگرافيا/ رووكاره كانى ئايينده/ شارنشيىنى و
 مه لبه نده شاربييه كان/ كه ميينه نه ته وه بييه كانى كوردستان/ فهسلئ پينجه م:
 ئايين/ ستايشيكي گشتى/ ئيسلام/ تيره ي فريشته كان/ يارسانيه ت/
 عه له ويه ت/ يه زيديه ت/ ريبازبه ندييه سو فيگه ربييه كان/ ئاييني جووله كه/
 مه سيحيه ت/ بابيه ت و به هائيه ت/ فهسلئ شه شه م: زمانى ئە دەب و چاپه مه ني/
 زمان/ كرمانجى/ په هله وي/ له كى/ ئە دەب/ په روه رده/ فهسلئ حه وته م:
 كۆمه لگا/ كه سايه تى نه ته وه يي/ كه سايه تى نيشتمانى/ پال هوان/ چياكان/
 جاش/ ريكرراوى كۆمه لايه تى/ بارودۆخى ژن و ژيانى خيزانى/ فهسلئ
 هه شته م: مه سه له سياسى و هاوچهرخه كان/ ناسيو ناليزمى كورد و ده وله تى
 نه ته وايه تى/ جيؤپۆلۆتيك/ كه لتوورى سياسى و رابه رايه تى/ ده ستبژارده ي
 سياسى ئە و ده مه/ ناوچه گه رى/ حيزبه سياسبييه كان/ ئيران/ عيراق/ توركييا/
 سووريا/ فهسلئ نۆيه م: ئابوورى/ سه رچاوه سروشتبييه كان/ نه وت/ كانزاكانى
 ديكه/ ئاو/ كشتوكال/ ئابوورى كۆچهرى/ پيشه سازبييه كان/ بازرگانى/
 دهر فه تى كار كردن/ فهسلئ ده يه م: كه لتوور و هونه ر/ كه لتوورى ميلليى/
 فۆلكلور و چيروكه فۆلكلوربييه كان/ ميه ره جانه كان و ئاهه نغه كان و سالنامه/
 شايى و هه لپه ركى/ شانۆ و فيلمسازى/ نه خش و نيگار و ديزايين/ پايه خ و
 ته ون و جۆلاكارى/ جلو به رگ و خشل/ كارى په يكه رسازى و نه خشه كيشانى
 شار/ خانووسازى و نه خشه كيشانى شار/ مۇسيقا.

۱- له سه ر به رگى دواوه، ناوى كتيبه كه به زمانى ئينگليزى نووسراوه.

۳۰۹. ههسه ن سه باج - بهرگی یه که م

نووسین: پول ئامیر

وهرگی پانی بو فارسی: زه بیحو للاً مه نسووری

وهرگی پانی له فارسییه وه: حه مه ی حه مه سه عید

چاپ: یه که م، چ: قانع، ش: سلیمانی، ژس: ۵۷۴، س: ۲۰۰۶؟، ل: ۴۸۳،
ق: ۱۶×۲۲^۱

ناوه رۆک:

تیبینی: وهرگی پری کوردی / ناوه رۆک / پێشه کی: وهرگی پری فارسی /
پوونکردنه وه / دهرمانفرۆشانی ئه له موت / ته تهریک له خوراسانه وه / ئه و
ته تهره ی هه لگری هه والیکى ناخۆش بوو / موسا نه یشابوری له قه لای
(ته به س) دا / شتیك كه موسا چاوه پێی نه بوو / بیرو پای (باتنی) له ئه له موت
چۆن دروست بوو؟ / باتنییه کانیش چاوه پێی هاتنه وه ی مه هدی بوون /
خواجه نيزامۆلمۆك / گه مارۆدانی قه لای ته به س / سه ره تاي رۆژی رزگاری /
رۆژی قیامه ت (قیامه القیامه) / رزگارکردنی قه لای ته به س / ده رچوون له
قه لای ته به سه وه / هێرشى سوپای سه لجووقی بو ئه له موت / باتنییه کان له
قومس / به هه شتی دروستکراو سه ده و نیویك دواى سالی ۶۵۴ ی هيجری /
باتنییه کان له ئه رجان و خوزستان / خواجه نيزامۆلمۆك چى به مه له کشای
سه لجووقی وت؟ / چه ند وته یه ك سه باره ت به (تورکان خاتوون) و
(به رکیارق) / مووسای نیشابوری و یووسف جوینی / خواجه نيزامۆلمۆك چۆن
کوژرا؟ / مردنی مه له کشا و کیشیه ی دانانی جیگره که ی / بیرکردنه وه ی له سه ر
ته خت دانانی براکه ی مه له کشا / ته نش له ئازهر بايجاندا / به رکیارق دیل کرا.^۲

۱- (ژین: ۸۹۱.۵۵۳ / ۲۵۴۱)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۴۰۳)

۲- له سه ر بهرگی دواوه، وینه یه کی وهرگی پری کوردی و کورته یه ك له ژياننامه که ی دانراوه.

۳۱۰. خولاسه يه كي تاريخي كورد و كوردستان له زور قه ديمه وه تا ئيمرو-

سهرجه مي به رهه مي محه ممه د ئه مين زه كي بهگ- چواره م بهرگ

نووسين: محه ممه د ئه مين زه كي بهگ

ئاماده كردن: ره فيق سالح

له بلاوكراوه كانى بنكه ي ژين

چاپ: دووه م، چ: و- پهروه رده، ش: هه ولير، ژس: ۲۴۹، س: ۲۰۰۶،

ل: ۳۰+۲۹۱+۳۰+۳۰۲، ق: ۱۷×۲۳

ناوه روک:

پيشه كي... دكتور كه مال مه زهر ئه حمه د/ راستكر دنه وه ي چه ند هه له يه كي

ميژووي له لايه ن ليژنه ي ميژووي كوري زانياري عيراق- ده سته ي كورده وه:

محه ممه د مه لا جه ميل پوژبه ياني. خولاسه يه كي تاريخي كورد و كوردستان

جلدي ئه ووه ل- له مه بده ئي تاريخه وه تا ئيمرو... ليره وه هه مان ناوه روكي

چاپي يه كه ميان هه يه، پروانه هه ردوو كتيبى ژماره ۸ و ۹. پيپرستي ئه م

به شه. خولاسه يه كي تاريخي كورد و كوردستان بهرگي چواره م- به شي

دووه م/ چه ند سه رنجيكي ره خنه گرانه له كتيبى (خولاسه يه كي تاريخي كورد

و كوردستان) ي خواليخوشبوو محه ممه د ئه مين زه كي بهگ: د. كه مال فوئاد/

ليره به دواوه هه مان ناوه روكي چاپي يه كه مي هه يه، پروانه كتيبى ژماره ۱۳/

پيپرستي ئه م به شه.

۳۱۱. ريكه فتنين گريداي كوردا بدرتزاها ديروكي

نووسين: عه بدوللا به ربيري

چاپ: يه كه م، چ: هاوار، ش: دهوك، ژس: ۴۳۲، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۲۳،

ق: ۱۵×۲۰

۱- (گ.س.ش: ف.أ. ۲۰۲)، (گ.ه: ميژوو ۲۶۰)

۲- (گ.ه: ميژوو ۲۵۲)

ناوهروك:

پيشه‌كى / ده‌رگه‌ه‌ئى ئىككى: چەرخى دىروكى / پەيمان و رېككەفتنن نەتەوين
كەقنار ل كوردستانى / پەيمانن سەردەمى دەولەتا ئوراتو ۸۲۴.پ.ز / دەولەتا
مىدى ۶۷۸ - ۵۵۰.پ.ز / دەرگه‌ه‌ئى دووى: پەيمانن كورددا و دەستەهلاتا
دەولەتا ئىسلامى / پەيمانن دەولەتا دۆستەكى - بوەيهى / رۆلى دەولەتا
ئەيىوبى و كارتىكرنا وى لسەر پەيمانن دەولەتا ئىسلامى ۱۱۷۱ - ۱۲۵۰ز
(۵۶۷ - ۶۴۸ك) / شەرى خاچ پەريسا / دەرگه‌ه‌ئى سىي: دامەزاندنا دەولەتا
ئوسمانى و سەفەوى و كارتىكرنا وان لسەر كوردستانى / دامەزاندنا دەولەتا
ئوسمانى ۱۳۰۷ - ۱۹۱۸ز / دامەزاندنا دەولەتا سەفەوى / پەيمانما زەهاو
۱۶۳۹ز / پەيمانما ئەماسىي / پەيمانما هەمەدان ۱۷۲۷ز / پەيمانما ئەرزپۆم -
ئىك ۱۸۲۳ز / پەيمانما ئەرزپۆم - دوو ۱۸۴۷ز / بزاقا شىخ عوبەيدىللا نەهرى
۱۸۸۰ ژ بو موركرنا پەيمانما پىروز / كونفرانسى مەزنىن كورددا ل شەمزىنا
۱۸۸۰ / ئارمانجىن ئىستراتىژىين پەيمانما پىروز ۱۸۸۰ / گوهورىنا پىلانا پەيمانما
پىروز / كورد و شەرى جىهانىي ئىككى ۱۹۱۴ - ۱۹۱۸ / پەيمانما ساكس بىكو -
سازانوف ۱۹۱۶ / كورد و پەيمانما سىقەر / پەيمانما لوزان / رېككەفتنا شىخ
ئەحمەد بارزانى / دامەزاندنا جەمهورىيەتا كوردستان و رېككەفتنا مىر
جەغەروف باقىرون / قولپا بەغدا / رېككەفتنا حزه‌يران ۱۹۶۳ تاكو رېككەفتنا
۲۹ حزه‌يران ۱۹۶۶ / رېككەفتنا ۱۱ ئادارى ۱۹۷۰ / رېككەفتنا خىانەتكارىا
جەزائىر ۳-۶-۱۹۷۵ / پرۆژەى GAP و رېككەفتنن ئافى / رېككەفتن لسەر
ژ دايكبوونا بەره‌ئى كوردستانى / برىارىن جقاتا ئىمناهما نىقده‌ولەتى
سەبارەت عىراقى ۱۹۹۰ - ۱۹۹۵ / مىساقا دىمەشقى نوقة‌مبەر ۱۹۹۰ / پەراويز /
ژىدەر / پىرست.

۱- لەسەر بەرگى دواوه، وئىنەيەكى نووسەر و كورته‌يەك له ژياننامەكه‌ئى دانراوه.

٣١٢. سه‌فه‌نامه‌ی هینیری بینه‌در (کوردستان، میزۆپۆتامیا، ئیران)

نووسین: هینیری بینه‌در

وه‌رگی‌رانی له فارسییه‌وه: ئه‌بۆبه‌کر خۆشناو

له بلاوکراوه‌کانی به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی خانه‌ی وه‌رگی‌ران

چاپ: یه‌که‌م، چ: کارۆ، ش: سلیمانی، ژس: ٧٢٢، س: ٢٠٠٦، ل: ٥٧٠، ق: ١٦×٢٢^١

ناوه‌رۆک:

له باتی پێشه‌کی (لێرده‌دا هاتوووه که گه‌شته‌که له سالی ١٨٩٥دا بووه...)/
پێشه‌کی نووسه‌ر/ به‌شی یه‌که‌م: له ئاستانه‌وه بۆ ته‌فلیس له ١٥ تا ٢٥ ی
ئاب/ به‌شی دووه‌م: له ته‌فلیسه‌وه تا جلفا له ٢٨ ی ئاب تا ٣ ی ئه‌یلول/
به‌شی سێیه‌م: له جلفاوه تا ته‌وریز- ته‌وریز له ٤ تا ١١ ی ئه‌یلول/ به‌شی
چواره‌م: له ته‌وریزه‌وه تا ورمی- ورمی له ١١ تا ١٦ ی ئه‌یلول/ به‌شی
پێنجه‌م: له ورمی تا وان له ١٦ تا ٢١ ی ئه‌یلول/ به‌شی شه‌شه‌م: وان له ٢١
تا ٢٦ ی ئه‌یلول/ به‌شی هه‌وته‌م: له وان تا مووسل له ٢٦ ی ئه‌یلول تا ٧ ی
تشرینی یه‌که‌م/ به‌شی هه‌شته‌م: مووسل- نه‌ینه‌وا- خورسا‌باد له ٨ تا ١٥
تشرینی یه‌که‌م/ به‌شی نۆیه‌م: له مووسله‌وه تا به‌غدا له ١٥ تا ٢٥ تشرینی
یه‌که‌م/ به‌شی ده‌یه‌م: به‌غدا له ٢٤ تا ٣٠ تشرینی یه‌که‌م/ به‌شی یازده‌یه‌م: له
به‌غداوه تا کرماشان ٣٠ ی تشرینی یه‌که‌م تا ٥ تشرینی دووه‌م/ به‌شی
دوازده‌یه‌م: له کرماشانه‌وه بۆ تاران له ٥ تا ١٣ ی تشرینی دووه‌م/ به‌شی
سیازده‌هه‌: تاران ١٣ تا ٢١ ی تشرینی دووه‌م/ به‌شی چوارده‌هه‌: له تاران‌ه‌وه
به‌ره‌وره‌شت ئه‌نزه‌لی- گه‌یلان له ٢١ ی تشرینی دووه‌م تا ٣ ی کانوونی
یه‌که‌م/ به‌شی پازده‌هه‌: باکو- ته‌فلیس- فلادی قه‌فقا‌ز- پاريس له ٦ تا ١٧ ی
کانوونی یه‌که‌م.

١- (ئهنستیتیوت: ٦٤٧/١٢)، (گ.س.ش: حاکم قادر ٥٥٩)

۳۱۳. سەلاھە دینی ئەیوبی گەورەتر لە رەخنەگرانی - گەنۆگۆ لەگەڵ پروفیسۆر

دکتۆر موحسین موحەممەد حسین

ئامادەکردن: ئارام عەلی سەعید

لە بلاوکراوەکانی پڕۆژە (تیشک)

چاپ: یەکەم، چ: چوارچەرا، ش: ؟، ژس: ۷۶۳، س: ۲۰۰۶، ل: ۹۸،

ق: ۱۶×۲۲^۱

ناوەرۆک:

پیش باس / دەربارەى سەلاھە ددین و میژووی کورد لە سەدەکانی

ناوەرەستدا: د. موحسین محەممەد حسین / میژوو و سەلاھە ددین /

سەلاھە ددین کێیە؟ / تەوهری یەكەم: کورد لە سەردەمی فەرمانپەرە وایانی

ئیسلامدا / تەوهری دووهم: سەلاھە ددین و کورد و خاچدرووشمان / لیروە

ناوەرۆکی گەنۆگۆکە یەكەم کۆمەڵێک پرسیار و وەلام لە خۆدەگریت.

ژياننامەى د. موحسین محەممەد حسین / سەرچاوەکان.

۳۱۴. فەتواکەى مەلای خەتێ (ئەفسانەى میژوونووسیک)

نووسین: حەسەن مەحموود حەمە کەریم

لە بلاوکراوەکانی پڕۆژە (تیشک)

چاپ: یەکەم، چ: چوارچەرا، ش: ؟، ژس: ۵۲۶، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۰۰،

ق: ۱۶×۲۲^۲

ناوەرۆک:

پۆلی مەلای خەتێ لە میرنشینى سۆراندا / پیش و تە / سەرھەلانی میرنشینى

سۆران / زنجیرەى میرەکان / میر محەممەد (پاشاکۆرە) / پەلاماری

میرنشینەکانى بادینان و بایەزیدیان و ھەکاری / پووختانی ھەردوو میرنشینى

۱- (ئەنستیتیوت: ۶۴۹/۱۲)

۲- (ئەنستیتیوت: ۷۰۵/۱۲)

بادینان و یه زیدیان / نه خشه ی عوسمانییه کان بۆ له ناوبردنی میر محه ممه د و داود پاشا و دهسه لاتی محه ممه د عه لی پاشا له شامدا / بهریتانیا له به ره ی دژه کورددا / پروخانی میرنشینی سۆران له نیوان بریاری میر محه ممه د و فتوای مه لای خه تیدا / پیکه وتنی میر محه ممه د و ره شید پاشا / مه لای خه تی و . گه شتی ژیان / حوزنی موکریانی و دروستکردنی ئه فسانه کانی میژوو / دواوته / پای حوزنی موکریانی به رامبه ر ئیسلام و مه لا و پیاوه ئایینییه کان / بهریتانیا و پیاوانی بهریتانیی له دیدهی موکریانه وه / حوزنی موکریانی و شیعه ره هه لبه ستراره که ی هورمزگان / میرنشینی سۆران هه لی دروستبوون و هۆی که وتنی / سه رچاوه کان / ناوه رۆک.

۳۱۵. کورد و باکووری کوردستان له سه ره تانی میژوووه وه هه تا شه ری دووه می جیهان- بهرگی یه که م- هه تا کوتایی شه ری یه که م

نووسین: محه ممه د ره سوول هاوار

له بلاوکراوه کانی بهرپوه بهریتی گشتیی چاپ و بلاوکردنه وه و وهرگی پان چاپ: دووه م، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۴۰۹، س: ۲۰۰۶، ل: ۵۶۰، ق: ۱۶×۲۲ ناوه رۆک:

هه مان ناوه رۆکی چاپی یه که می هه یه، بروانه کتیبی ژماره ۱۴۹.

۱- له سه ر بهرگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۳۱۶. كوردستانى ناوهراسىت لەنيوھى يەكەمى ھەزارەى دووھەمى پ. ز. دا

نووسين: كۆزاد محەممەد ئەحمەد

لە بلاوكراوھەكانى بىنكەى ژين

چاپ: يەكەم، چ: حەمدى، ش: سەلیمانى، ژس: ۴۷۴، س: ۲۰۰۶، ل: ۳۴۱،

ق: ۲۳×۱۷^۱

ناوهرۆك:

بەرابى / سوپاس و پىزانين / ناوهرۆك^۲ / كورتكراوھەكان / لىستى ھىماكان / بەشى
يەكەم: كەى، كوئى و بۆچى كوردستانى ناوهراسىت؟ / ھەلكەوتەى جوگرافىي
ناوچەكە / گەلانى كوئى كوردستانى ناوهراسىت / سوپارتو و سوپارىيەكان /
شويئىيان و بلاوبوونەوھيان / بنەچە و زمانىيان / خەمازى / شوئىنى / بنەچە و
زمانى / گاسوور و ھاوولائىيانى / گوتىيەكان / ناو و ناوھاتنىيان / شوئىيان /
بنەچەيان / زمانىيان / لوللو(بى)يەكان / ناوانىيان / شوئىيان / خەلكى لوللو /
زمانىيان / خورىيەكان / زمانىيان / بلاوبوونەوھيان / ئايىنىيان / بەشى دووھەم:
كوردستانى ناوهراسىت لە كوئىترين پۆزگارەكانىيەوھە تا رمانى بنەمالەى سىيەمى
ئوور / پىش - مېژوو / سەردەمى سەرھەلانى بنەمالەكان / سەردەمى ئەكەدى /
سەردەمى بنەمالەى سىيەمى ئوور / بەشى سىيەم: نووسىنىكى نوئى پادشا
ئىددىيە(ن) - سىن، پادشای سىموروم / نووسىنەكە / وەرگىران / راقە و لەسەر
وتن / سىموروم و ئىددىيە(ن) - سىن / پادشای مېژوويەكى سىموروم /
نووسىنەكانى ئىددىيە(ن) - سىن / مۆرە لوولەكىيەكانى سىموروم / شوئىنى
سىموروم / بەشى چوارەم: كوردستانى ناوهراسىت لە شەمشى - ئەدەدەوھە تا
مىتتانى / گەمە كاران / كرۆتۆلۆجى / دەمى پىش - ئاشوورى / دەمى بالادەستى
ئاشوورى / دەمى پاش - ئاشوورى / ئەنجام / سەرچاوەكان / خستەى كرۆتۆلۆجى
يانەى كوردستان بەرامبەر مېسوپۆتاميا.

۱ - (ئىستىتوت: ۷۱۴/۱۲)، (گ.ھ: مېژوو ۸۶۸ و ۸۶۹)

۲ - لەبەرئەوھى چاپى دووھەمى (بىژار و لى زيادكراوى ھەيە، ناوهرۆكى چاپى دووھەمى بۆ دانراوھە.

۳۱۷. كورد له ديدى رۆژه لاتناسه كانه وه

نوسين: د. فهراهاد پيربال

له بلاوكراوه كانى ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وهى ناراس

چاپ: يه كه م، چ: و- په روه رده، ش: هه ولير، ژس: ۵۱۰، س: ۲۰۰۶، ل: ۲۱۶،

ق: ۲۷×۲۰

ناوه رۆك:

ده سپيك/ به شى يه كه م: توپژينه وه كان/ پيناسه ي كوردناسى/ داتاشيني
زاراوه ي كوردناسى/ يه كه م بايه خدانى پووناكيرانى كورد به زانستى
كوردناسى/ سوودى زانستى كوردناسى/ زاراوه ي رۆژه لاتناسى/ پيشه ي
كوردناسه كان/ بنچينه و بناغه ي كوردناسى/ بنياتنانى بيرى كوردناسى/
ديپيكى ميژوويى له باره ي بايه خدانى ئه وروپا به كوردستان/ سه ره لدانى بيرى
كوردناسى له ئه وروپا سالانى ۱۱۰۰/ له سه ده ي ۱۷ و ۱۸مدا/ خه ملاندنى بيرى
كوردناسى له سه ده ي نۆزده يه م به ملاوه/ ئه ليكسه نده ر ژاپا ۱۸۰۳- ۱۸۹۴/
رۆلى ئه ليكسه نده ر ژاپا/ به شيك له كار و ده ستنوسه كوردبىه كانى ژاپا كه به
هاوكارىي مه لا مه حمودى بايه زيدى كراون/ هوى سه ره لدانى كوردناسى/
ستراتيژيه تى دينى مه لبه ندى كوردستان/ ستراتيزيه تى سياسى مه لبه ندى
كوردستان/ ستراتيزيه تى بازركانى و ئابورى مه لبه ندى كوردستان/ خولياي
هونه ر و داهينان له لايه ن نيگار كيش و نووسه ره رۆمانسييه كانه وه/ خولياي
زانستى ئه نترۆپۆلۆژى و ليكۆلينه وه ي ئه كاديمى/ كه ره سته و ماتپرياله كانى
ليكۆلينه وه ي كوردناسى/ نه ژادى كورد و ميژوويى كوڤنى كوردستان/
كه ره سته ي ئه تنۆگرافى و ئاركيۆلۆژى و ئه نترۆپۆلۆژى/ ئارشيتيكتوورى
كوردستان/ نه خشه ي جوگرافى و دياريكردنى جوگرافياي سياسى كوردستان/
وينه و نيگار- گرافوور/ كولتوورى نه ته وه يي: مۆسيقا، فۆلكلور، ئه ده بيات/
دين و مه زه به كانى/ ده سنوس/ كتىب و بلاوكراوه و بيبليوگرافيا/ به شى

۱- (ئىستيتوت: ۶۴۱/۱۲)، (وشه: ۹۵۶.۶۷/ ۴۲۲)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۸۶)

دووم: تېكىست و نموونه / كۆنترين دۇكيوومەنت لە بارەى ميژووى كوردستان / ئانا باز- بەرھەمى ميژوونووس، فەيلەسوفى گريك ئيگزينۆفۆن ٤٠٠ پ . ز / وشەى وەرگيپر / ئانا باز بەرگى دوومى كتيبى چوارەم / ئيدوارد زاخاو كرۆنۆلۆژياى ئەربيللا ٥٥٠ى زايىنى / كوردستان لە سەفەرنامەكەى ماركوپۆلۆى جوگرافياناسى ئيتاليدا- ماركو پۆلۆ / ميژوولكەى سەفەرکردن بەرەو رۆژھەلات / ئامانچ و مەبەستى رۆژھەلاتناسەكان / كورد لە سەفەرنامەكەى ماركو پۆلۆدا / بازگانىكى فېرنەسى لە كوردستاندا لە سالى ١٦٣٢ / ويلايەتى كوردستان و ويلايەتى جەزيرە لە سەرەتاي سەدەى حەقدەيەمدا / زمانى كوردى لە سالى ١٦٥٥دا- خويندەنەوئەيەكى سياحەتنامەكەى ئەوليا چەلەبى / ئەو سەرچاوانەى لە ھەمان سەردەمدا باسى زمانى كوردىيان كردووە / نووسين بە زمانى كوردى لە كوردستانى سالانى ١٦٥٠ لە دياربەكر و بەتليس و وان / ئايا نووسينى پەخشان بە زمانى كوردى ھەبوو؟ / بارى خويندنى قوتابخانە و حوجرە و مزگەوتەكان / دوو تېكىستى قسەكردن بە زمانى كوردى / پەندە شكۆمەندەكانى ئاسيا / ھينرى بيندەر لە كوردستاندا ١٨٨٧ / كريستيان مۆر: جموجۆلى كورد لە ئاوارەبيدا- بزوتنەوئەى پزگاربخوازي كورد لە ئەوروپا و ئەمەريكا و ئوستوراليا / بزوتنەوئەى كورد لە تۆمارى ئەرمەنيەكاندا / توركەكان لە ئەرمەنستاندا پلان دەنيئەوئە / دركاندنى چەند نھيئيەك لەلايەن سكرتيرىكى تايبەتییەوئە / لەرۆژنامەى فەرجينەلوور ئەرمەنيەوئە وەرگيپر دراو، رۆژى ٢٧-٢-١٩٢٠ / خاتوو جۆيس بلۆ و ئەدەبىياتى كوردى بە زمانى فېرنەسى / كريس كۆچيپرا پاشەكشى يان جەسارەت؟ / خويندەنەوئەيەكى ناتەواوى كتيبە ناودارەكەى مارتن فان برونسۆن / رۆژنامەگەريى كوردى بە زمانى ئينگليزى / لەيلا بەدرخان ئەستېرەيەكى سەما و مۆسيقاي كوردى لە ئەوروپاي سالانى سيبەكاندا / لەيلا بەدرخان / چاپە فرەنسيەكەى كتيبەكەى ئيگلتنۆن لە بارەى كۆمارى مەھاباد / كوردستان لە سيبەرى ميژوودا / بەشى سيبەم: پاشكۆ / خويندنى بالاي كوردى لە زانكۆى سۆربۆن و زەمالاتى خويندنى ئەنستيتووى كوردى پارس / دپريكى ميژوويى لە بارەى خويندنى

زمانه پۆژھەلاتییەکان لە فرەنسا / خۆیندنی کوردی لە م پەیمانگایەدا / خۆیندنی کوردی لە م پەیمانگایەدا ئەمپۆ / خۆیندنی بالای کوردی لە زانکۆکانی پارێس / زەمالە ی حکومەتی فرەنسی بۆ قوتابیانێ کورد / ئیمتیازاتی زەمالە / کچی کافرۆش / سەرھەلانی بیری کوردناسی لە فرەنسا / دیرێکی میژوویی لەبارە ی بایەخدانی ولاتی فرەنسا بە پۆژھەلات / ئەو سەرچاوە فرەنسیانە ی تا سەدە ی حەفدە یە م لەبارە ی کوردەووە نووسراون / کوردناسی لە فرەنسا لە سەدە ی حەفدە یە م بەملاوە / سەرھەتای سەدە ی نۆزدە یە م / نامە یە کی کراوە بۆ ئەنجوومە نی نیشتمانی کوردستان / پێرست.

۳۱۸. کۆرشی مەزن

نووسین: ئەلبیرت چامپدیئ

وەرگیڕانی بۆ فارسی: محەممەد قازی

وەرگیڕانی لە فارسییەو: دلاوەر عەبدوڵلا

لە بلۆکراوەکانی دەزگای چاپ و بلۆکردنەووە ی قانع

چاپ: یە کە م، چ: قانع، ش: سلیمانی، ژس: ۱۴، س: ۲۰۰۶، ل: ۳۱۹،

ق: ۱۶×۲۲

ناوەرۆک:

وتە یە کی (ھیرۆدۆت) / لە دوو ھەزار و پینجسەد سالی رابردوودا / تافی ھەرزە یی

ئەفسانە یی کۆرش / کۆتایی حوکمرانیی مادە کان / کرزوسی پاشای لیدی /

پیشببینی غەیبزانە کە ی دلف بە راستگەر / پیشھاتی جەنگە کانێ میدی /

نەبونی / سەرکەوتنی کۆرش / گەرانیووە بۆ ئۆرشە لیم / شاری پاشایانە / فشار

بەرە و خۆرھەلات / پیکھاتە ی ئیمپراتۆریی / سەرچاوە کان / پێرست.

۱- (ئەنستیتیوت: ۵۰۷/۱۲)، (وشە: ۹۵۵.۰۵۴ / ج ۲۵۶)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۵۶۴)

۳۱۹. كرۇنۇلۇڭزاي كوردستان

نووسين: د. فەرھاد پىربال

لە بىلاوكرادەكانى دەزگاي چاپ و بىلاوكردەنەوھى بەدرخان

چاپ: يەكەم، چ: ھاوسەر، ش: ھەولير، ژس: ۱۰۰۹، س: ۲۰۰۶، ل: ۸۰،

ق: ۲۹×۲۱

ناوەرۇك:

كرۇنۇلۇڭزاي كوردستان لە دىرینەوھە تا ۱۵۱۴م/ لە دايكبوونى ھەزرتى

(مەسىح) و چاخى مەسىحىيەت/ داگىركردنى كوردستان لە لايەن ئىسلامەوھ

۶۳۴م/ كرۇنۇلۇڭزاي كوردستان ۱۵۱۴-۱۸۹۸ / ژيانى كولتوورى/

كرۇنۇلۇڭزاي كوردستان ۱۸۹۸-۱۹۳۲ / سەرچاوھ.

۳۲۰. كورد و سەلجۇقىيەكان- لىكۇلىنەوھەيەك لە پەيوەندىيە سىياسىيەكان

(۴۲۰-۵۲۱ك/ ۱۰۲۹-۱۱۲۷ز)

نووسين: د. نىشتمان بەشىر محەممەد

وەرگىرانى لە ھەرەبىيەوھە: ئىدرىس ھەبىدوللا مستەفا

لە بىلاوكرادەكانى دەزگاي توڭزىنەوھە و بىلاوكردەنەوھى موكرىانى

چاپ: دووھەم، چ: و- پەرورەدە، ش: ھەولير، ژس: ۱۲۲، س: ۲۰۰۶،

ل: ۴۴۸، ق: ۲۴×۱۷

ناوەرۇك:

ناوەرۇك/ پىشەدەستى جوگرافى و مېژووى/ پىشەكى و چوارچىوھى

لىكۇلىنەوھەكە/ بەشى يەكەم: دەرکەوتنى (غەن) و (سەلجۇقىيەكان) لە

رۆژھەلاتى ئىسلامىي و گەيشتنىيان بە ولاتى كورد/ بەشى دووھەم: ھەلويسىتى

كورد لە پووداۋەكانى سەرھەتاي چەرخى سەلجۇقى و كارگىرپىيەتى سەلجۇقى

۱- (ئىستىتوت: ۷۲۳/۱۲)

۲- (گ.س.؟)، (وشە: ۷۳۹۱۹۱۵۹۷/۹۵۳.۰۷۳۹۱۹۱۵۹۷ م ۶۵۸)، (گ.ھ: مېژوو ۲۶۱)

له ولاتی كورد - دواى سۆز نواندى مىرنشینه كان / به شى سېیه م: هه لۆیستی سولتانه سەلجوقییه كان له مىرنشینه كوردییه سەربەخۆكان / په یوه ندییه سیاسییه كانى نیوان كورد و سەلجوقییه كان / پۆلى كورد له سوپای سەلجوقى / شه پى مه نازگەرد (مه لازگەرد) له ٤٦٣ك - ١٠٧١ز و شوینه واری به سەر په یوه ندییه كوردییه سەلجوقییه كان / به شى چوارەم: سیاسەتى ناوهدى سولتانه سەلجوقییه كان و پووخانى مىرنشینه كوردییه كان / به شى پینجەم: هەریمه كوردییه كان له دواى مردنى سولتان (مه له كشاه) دا / په راویزه كان / سەرەنجام / سەرچاوه كان.^١

٣٢١. كهركوك - ناوى - میژووی كۆنى - دانیشتوانى - دەسه لاته كانى

نووسین: مه لاجه میل پۆزبه یانى

ئاماده كردن: شىرزاد محەممەد ئەمین پۆزبه یانى

له بلاوكراوه كانى یه كیىتى نووسەرانى كورد - لقی كهركوك

چاپ: یه كەم، چ: ئارابخا، ش: كهركوك، ژس: ؟، س: ٢٠٠٦، ل: ١٣٢،

ق: ٢٠×١٥

ناوهرۆك:

پیشه كى: شىرزاد محەممەد ئەمین پۆزبه یانى / میژووی كهركوك / كهركوك - ناوى، میژووی كۆنى، دانیشتوانى، دەسه لاتی، كهركوك له سەردەمى په یدابوونى عوسمانیدا / كهركوك له دەورانى داگیركارى ئینگلیز و له وهودوا / كورته میژووی بابان - شه پ و نه بەرد و له سەر كهركوك / میژووی توركمان و تورك له كوردستانى خواروودا و سەرژمیریان / سەرچاوه كان / پېرست.

١- له سەر بەرگی دواوه، ناوى كتیبه كه به زمانى عەرەبى نووسراوه.

۳۲۲. کونگره‌ی جیهانی له‌باره‌ی خویندنی کوردی ۶-۹ی ئه‌یلولی ۲۰۰۶-
هه‌ولیر- ههریمی کوردستانی عێراق

ئاماده‌کردن و بلاوکردنه‌وه: وه‌زاره‌تی خویندنی بالا و تووژینه‌وه‌ی زانستی-
زانکۆی سه‌لاحه‌ددین

چاپ: یه‌که‌م، چ: ز- سه‌لاحه‌ددین، ش: هه‌ولیر، ژس: ؟، س: ۲۰۰۶،
ل: ۴۲۲+۳۵۵، ق: ۱۶×۲۴

ناوه‌رۆک:

ناوه‌رۆک/ پێشه‌کی / چه‌ند وتاریک... / نامۆیی له‌ شیعره‌ کوردیه‌کانی مه‌حویدا:
د.ئبراهیم ئه‌حمه‌د شوان/ کوردناسی و ده‌وری له‌ ناساندنی کورددا: د.په‌فیه‌ق
مه‌مه‌د محیدین/ جیاوازی زمانی کۆمه‌لگای دێهات و شاره‌کان: د.عه‌بدوڵلا
حسین په‌سوول/ گرفته‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کانی کۆمه‌لگه‌ی کوردستان:
د.عه‌بدوڵمه‌جید سه‌عید/ کوردناسی له‌ دیدی گه‌رۆکه‌ ئینگلیزه‌کانه‌وه: د.هیمداد
حسین/ ریشه‌ میژوویه‌کانی ژبانی پێکخراوه‌یی و حزبییه‌تی له‌ کوردستاندا:
د.قادر مه‌مه‌د پشده‌ری/ بایه‌خی گرنگیدان به‌ زاره‌کانی زمانی کوردی له
بوا‌ری کوردۆلۆژیدا: د.فه‌ره‌یدوون عه‌بدوول به‌رنجی/ ئه‌رکی پۆژنامه‌نووسی له
گه‌شه‌پێدانی تووژینه‌وه‌ی کوردناسیدا: د.مه‌مه‌د دلیر ئه‌مین میسری/ له
په‌راویزی زمانی ئه‌ده‌بی و زمانی ئه‌ده‌بی یه‌کگرتوی کوردیدا: د.هۆگر
مه‌حمود فه‌ره‌ج/ چه‌ند لایه‌نیکی گرنگی به‌ره‌مه‌کانی ولاتناسان بۆ دیرۆک و
شارستانیه‌تی کوردی: د.حه‌کیم ئه‌حمه‌د مام به‌کر/ پێژگرتن له‌ که‌لتووری
کورده‌واریدا: د.عه‌بدوڵواحید موشیر دزه‌یی/ گرفته‌کانی نووسینی میژووی کورد:
د.مه‌مه‌د عه‌بدوڵلا کاکه‌سوور/ په‌گه‌کانی به‌ عه‌ره‌ب کردنی کلتووری کورد و
خاکی کوردستان: م.نازناز مه‌مه‌د عه‌بدولقادر/ کۆمه‌لگای مه‌ده‌نی و ئایین:
سه‌رۆ قادر و سوونیا سدیق خه‌لیل/ کوردۆلۆجی له‌ هه‌ریمی کوردستان: سدیق

—۱ (ژین: ۲۰۰۹۹۱۵۹۷)

سالځ / بابته كان به زمانى عه ربهى (هه روه ها ۳۵۵ لاپه ربهى به زمانى ئينگليزيه
كه ده كرى هه مان بابته كوردويه كان بن...)^۱.

۳۲۳. كورده كان كين؟

نووسين: ماهر عه بدولسه لام خه ليل
له بلاو كراوه كانى به پړوه به ريتى چاپ و بلاو كورده وهى سليمانى
چاپ: يه كه م، چ: پوون، ش: سليمانى، ژس: ۶۸۷، س: ۲۰۰۶، ل: ۹۰،
ق: ۲۱×۱۴^۲
ناوه روك:

ناوه روك / په چه له كى ميژوويى كوردان / خوښندنه وهى (ديلاقاليى) له سهر
كوردان / كوردستان به كوى گوتراوه؟ / زمانى كوردان / ئايين / ئيسلامه كان /
تايه فه يه زدانويه كان / ياسانيزمه كان / نه هلى حقه / تايه سان / ئاساييه كان
(عه لى ئيلاهيى) / عه له وييه كان / ئيزيدياتى / ته ريقه تى سوڤييه كان /
جووله كايه تى / مه سيحييه ت / بابى و به هائى / سه رژميڙى كوردان / كورد له ژير
ئيمپراتوريه تى عوسمانى و فارسيدا / ميرنشينه كانى كورد / راپه پيښى بابان /
راپه پيښى ميري سوران / راپه پيښى به درخان به گ / راپه پيښى يه زدان شير /
راپه پيښى شينخ عوبه يدوللا / كوڅا تايى / سه رچاوه كان.

۳۲۴. گه شته كه ي زينوڤون

نووسين: زينوڤون (زه ينه فون - گه زنه فون - گه زنه فون)
وه رگيڙى له يونانى كوڼه وه بو ئينگليزى: ريكس وارنه
وه رگيڙانى له ئينگليزيه وه: محه ممه د مه سعود محه ممه د جه ليزاده^۱

۱- له سهر به رگى دواوه، ناوى كتيبكه به زمانى ئينگليزى نووسراوه.

۲- (ژين: ۹۰۷.۲۹۱۵۹۷)، (ئسنستيتوت: ۱۱ / ۲۷۸)، (گ.س.ش: حه ميه مه كته به ؟)

له بلاوكراوه كانى ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وهى ئاراس
چاپ: يه كه م، چ: ئاراس، ش: هه ولير، ژس: ۷۵۹، س: ۲۰۰۶، ل: ۲۹۲،
ق: ۲۱×۱۴^۲
ناوه روك:

پيشه كى: پيگس وارنهر / هه وله كه ي كورپش / كورپش پيگ دينيت / رپيوان له
سارديس بو ته رسوس / كلير خو س هه لگه رانه وه يه كى چه كداره كان
داده مريكتيه وه / له ده روزه ي سووريا به دريژاي فورات / بيابانى عه ره بى
شه ريك له نيوان مينون كلير خو س / كورپش خائينيك ده گريت / كورپش بو شه ر
ساز ده بيت به لام شا ده كشيته وه / شه ره كه ي كوناكسا و مه رگى كورپش /
كه سايه تى كورپش / پاش شه ره كه / يونانيه كان داده برين / نامه به رى شا / يونانى
به ئارياووس راده گه نه وه / يونانى ريگه وتننامه له گه ل تيسافه رنيس موره كه ن /
رپيوان به گومانىكى دووسه ره وه ده ست پيده كات / خيانه تى تيسافه رنيس /
كه سايه تى پينچ جه نه راله كه / رپيوان به ره و كوردستان / زينوفون
ده ستپيشخه رى ده كات / نه نجومه نى جه نك / يونانى به ده ست تير و پلاره وه
ده نالن / تيسافه رنيس راويان ده نيت / له نيوان تيگرىس و چياكاندا / رپيوان
به ره و ده ريا / داخل بوونى كوردستان / په رينه وه بو ئه رمينيا / ئوردوگاي
تيريپازوس گه مارو ده دن / گه شتى نيو به فر / به مانوريك ريگه يه ك ده گرن /
يونانى چاويان به ده ريا كه وت / گه يشتنه تراپيزوس / به ره و پافلاگونيا /
خيري سو فوس ده چي كه شتى په يدا بكات / هه لمه تى بو پاره پروت / يونانيه كان
گه يشتنه ته راپه زووس ملكى زينوفون له رورانى دره نگدا / مۆسينويكيه
درنده كان / زينوفون له برى له شكره كه ده دويت / زينوفون شاريك ده دورتيه وه /
زينوفون به رگرى له خو ي ده كات / له كاتى ته نگانه دا زينوفون پابه نديكارى به

۱- هه ندى له م زانباريانه به پي سهرنجى ئه و پسپور (هه لسه نكيته ره) زانستيه ي كه له (ئه كاديمياى
كوردى) به ره شنووسى ئه م كتيبه دا چوه ته وه، نو سرون.

۲- (ئستيتيوت: ۱۲/۶۸۰)

رەوا دەزانىت / پېيوان بەرەو بۆسۈر / زىنۇفۇن پاىەى سەر لەشكر پەت
دەكاتەو / لەشكر دەبىتە سى بەش / لەشكر دەبىتەو ەك ئالۇزى
لەپەيداكردى خۇراكدا / سەر كەوتنىكى يۇنانى / ەندىك ئالۇزى لەگەل
سپارتىيەكان / ئالۇزى لە بىزەنتىوم / زىنۇفۇن گفۇگۇ لەگەل سىووتىس دەكات /
يۇنانى لەگەل سىووتىس پىشپەوى دەكەن / گفنىك لەسەر مووچە / زىنۇفۇن
پەلامار دەدرىت و لەسەر خۇى دەكاتەو / زىنۇفۇن قسە لەگەل سىووتىس
دەكات / تىبىنىيەكانى ەرگىرى كوردى / شىوازى ەرگىران .

۳۲۵. لەبارەى كىشەى كوردەو ەبارەت بە ياساى دوورخستەو ە و بلاو ەپىكردى كوردان

نووسىن: جەلادەت عالى بەدرخان
ەرگىرانى لە توركىيەو ە: زريان پۇژەلاتى
لە بلاوكراو ەكانى بنكەى ژين
چاپ: يەكەم، چ: شقان، ش: سلىمانى، ژس: ۲۲۹، س: ۲۰۰۶، ل: ۵۶،
ق: ۲۰×۱۴
ناو ەرۇك:

جەلادەت عالى بەدرخان / ياساى دوورخستەو ە و بلاو ەپىكردى كوردان /
مىژووى مۇدىرنى كورد بە سى قۇناغدا تىدەپەرىت: قۇناغى فىودالىتەى
كورد / سالى ۱۸۴۷ لەگەل تىكچوونى ەوسەنگىيەكان و پروخانى مىرنشىنى
بۇتاندا / دواى يەكەم شەپى جىهانى (پەيمانى پووسىيا و فەپەنسا ۱۹۱۶) /
ەرىمەكان / ەرىمە پلە يەكەكان / ەرىمە پلە دوو ەكان / ەرىمە پلە
سىيەكان / ەرىمە پلە چوارەكان / ەوانەى كە پەسەند ناكرىن / خىلەكان / بەر
لە ياسا / ەو كەسانەى كە زمانى داىكىان توركى نىيە / بەخشىنى باج .

۱- (ئىستىتوت: ۱۲ / ۶۰) (۴۶۰)

۳۲۶. میرگه‌ها بۆتان د چاخى به درخانى (۱۸۲۱-۱۸۴۷) د-ا- فه کولینه‌کا

دیروکی سیاسی

نووسین و وه‌گیږانی: د.سه‌لاح محهمه‌د سه‌لیم هروری

له بلاوکراوه‌کانی به‌پړوه‌به‌رایه‌تی خانه‌ی وه‌گیږان

چاپ: یه‌که‌م، چ: مناره، ش: هه‌ولیر، ژس: ۴۷۸، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۸۷،
ق: ۱۶×۲۳

ناوه‌رۆک:

پیشگوتن: سنوړی فه‌کۆلینی و نه‌رینه‌ک ل دۆر ژیده‌ران / ده‌سپیک / دیروکا
ئاڤاکردنا میرگه‌ها بۆتان / باژیری جزیری (بنکه‌هی میرگه‌هی) / کورتیا
دیروکا سیاسی یا میرگه‌ها بۆتان هه‌تا چاخى میر به‌درخان / ژیده‌ر و
په‌راویژین ده‌سپیک / پشکا ئیکى: سه‌روبه‌ری سیاسی ل بۆتان پیش
حوکمى میر به‌درخان / که‌سایه‌تیا میر به‌درخان / نه‌گه‌رین هاریکاریا
په‌یدابوونا میر به‌درخانی کرین / نه‌گه‌ری که‌سایه‌تی / لاوازا ده‌وله‌تا
ئوسمانی / سه‌روبه‌ری سیاسی ل کوردستانی / پشکا دووی: میرگه‌ها بۆتان
دچاخى حوکمى میر به‌درخان / سه‌روبه‌ری سیاسی / قولپا (ئیکگرتنا)
پیرۆز / له‌شکر / سه‌روبه‌ری ئابووری / سه‌روبه‌ری جفاکی و ره‌وشه‌نبیری /
هه‌قبه‌ندیین میرگه‌هی بیین ژ ده‌رقه / دگه‌ل ده‌وله‌تا ئوسمانی / دگه‌ل
ویلایه‌تین ئوسمانی / دگه‌ل میرگه‌هی کوردی / پشکا سی: دویماییا
میرگه‌ها بۆتان / نه‌گه‌رین دویماییا حکومه‌تا میر به‌درخانی / یاخیبوونا
ئاسوریان / بوویه‌رین یاخیبوونا ئاسوریان / په‌لاماری ئوسمانی / نه‌گه‌رین
دی / دویماییا میر به‌درخانی / لیستا ژیده‌ران / پاشکۆ.

۳۲۷. میژووی پیوه ندیه کانی رووسیا و کورد- لیکۆلینه وه و به لگه نامه

نووسین: خالد موراد چه تۆیّیف

وه رگیژانی له رووسییه وه بۆ عه ره بی: د. ئیسماعیل حه ساف

وه رگیژان و تیبینی و په راویز: د. نه جاتی عه بدوللا

له بلاوکراوه کانی بنکه ی ژین

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۱۰۳۷، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۳۷،

ق: ۲۰×۱۴

ناوه رۆک:

پیشه کی وه گێژ (لیره دا هاتوه: ئەم کتێبه بریتیه له دوو به ش، به شی
یه که میان بریتیه له لیکۆلینه وه یه کی زانستی خالیدی موراد چه تۆیّیف که
ده کری چ وه که به شدارییک له میژووی سه ده ی نۆزده یه می کورد و چ وه که
سه ره تاییک بۆ میژووی کورد له پیوه ندیه نیوده وه له تیه کان ته ماشا بکری،
راستییه که ی ئەم وتاره بۆ خۆی کۆمه لیک مه تر یال و که ره سته ی یه کجار
گرینگی تیدا یه که ده کری بۆ میژوونووسی کوردی یه کجار به سوود بن...
هه ره ها ده لێ: هه رچی دووه م به شی ئەم کتێبه یه بریتیه له چه پکیک
به لگه نامه ی فرانس ی له باره ی پیوه ندیه کانی رووسی - کوردی... / یه که م
به ش: له میژووی پیوه ندیه رووسییه - کوردیه کان / بیللیۆگرافیا / دووه م
به ش: به لگه نامه میژووییه کان / فاکسمیلی به لگه نامه فرانسیه کان / نه خشه و
ئیندیکیسی ناوی که س و شوین.

۱- به پیی پیشه کییه که ی وه رگیژ بیت (ل)، بابه ته که به زمانی رووسی نووسراوه و (د. ئیسماعیل
حه ساف) له رووسییه وه کردوویه تی به عه ره بی و ئەمیش له عه ره بییه وه وه رگیژپراوه و له گه ل
رووسییه که شدا به راوردی کردوه.

۲- (ئسنستیتوت: ۱۱۰۸/۱۲)، (گ.ه: ۲۲۷.۹۱۷ / خ ۲۷۸)

۳۲۸. مېژوووی دیرینی کوردستان- کتیبی سییه م

نوسین: فازل قهره داغی

له بلوکراره کانی پرۆژه ی تیشک

چاپ: یه که م، چ: نووسه ر، ش: ؟، ژس: ۸۶۳، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۹۸،

ق: ۲۳×۱۶^۱

ناوه رۆک:

ناوه رۆک / پیشه کی / کورتکراوه ی سه رچاوه کان / کورته یه ک له باره ی سه رده مه
مېژووویه کانی ولاتی دوو پرووباره وه / یه که م: نووسینه کان / ئورزانا، کۆنه
پادشایه کی ناوچه ی په زاندوز / دایا ئوککو / خارخار / ولاته کانی ده وروبه ری
ئیلامونیا / ولاتی ئوللویا و نه خشه که ی ملامیرگی / نه خشه یه کی جوگرافی کۆن
له (نوزی) یه وه / دووه م: وه رگیژانه کان / میلی کتله شین له ناوچه ی پواندز -
شنۆ: له فره نسویه وه / شار و ولاتی ئالزی له کوردستانی باکور: له
ئه لمانیه وه / پرۆژمیری به کراوا: له فره نسویه وه / له باره ی گهل و شاره کانی
ولاتی (ماننا) وه له کوردستانی ئیران: له ئه لمانیه وه / پیپرستی ناوه کان.

۳۲۹. مېژوووی رواندز

نوسین: مه مدووح سه لیم مزوری

چاپ: یه که م، چ: مناره، ش: هه ولیر، ژس: ۸۲۸، س: ۲۰۰۶، ل: ۳۸۰،

ق: ۲۳×۱۶^۲

ناوه رۆک:

پیشه کی / دیباجه / جوگرافیای پواندز / پواندز له چاخ و زه مانانی کۆن /
ده ورانی ده ولته تی کورد / گوتی / لوللو / سوپارو / میتانی / کاردۆخی / کاسای /
نایری / کالیدی / ئاشووری / ماد / ده ورانی ده ولته تانی بیانی / ئه خه مه نی / پۆم /

۱- (گ.س.ش: م.ف. ۴۵۹)

۲- (ئسنستیتوت: ۱۰۶۲/۱۲)

ئەسكەندەر / سەلوقس / فەرسى / ساسانى / ئايىنى گەلانى كۆنى كورد / ئايىنى
 زەردەشتى / عەقىدە و ياساكانى كۆنى زەردەشتى / پرواندز لە زەمانانى
 ئىسلامدا / دەورانى حەزرەت و خەلىفەكانى راشىدىن / گەيشتىنى ئىسلام بۆ
 كوردستان / دەورانى خەلىفاتى ئەمەوى / مەروانى كورپى حەكەم / دەورانى
 خەلىفاتى عەباسى / ھەزبانى / ئەتابوكى ھەولپىر / موزەففەردىن كوكبرى /
 دەورانى مەغۇل / دەولەتى ئىلخانى / دەولەتى جەلائرى / تەيموورى لەنگ و
 ولاتى ئىسلام / دەورانى توركمان / دەولەتى قەرە قۆينلو (كاورپى پەش) /
 دەولەتى ئاق قۆينلو / دەورانى سەفەوى / دەورانى عوسمانى / سۆران و
 ئىمارەتى سۆران / ئىمارەتى سۆران / نەژادى مىرانى سۆران / دامەزىنەرى
 ئىمارەتى سۆران مىر عيسا كورپى كەولوس / شا عەلى بەگ / مىر عيسا كورپى
 شا عەلى بەگ / پىر بوداغ كورپى شا عەلى بەگ / مىر سەيفەددىن كورپى پىر
 بوداغ / مىر حسىنى كورپى پىر بوداغ / مىر سەيفەددىن كورپى مىر حسىن / مىر
 سەيد كورپى شا عەلى بەگ / مىر عىزەددىن شىر / مىر سەيفەددىن كورپى مىر
 حسىن كورپى پىر بوداغ / ھەلوئىستى عوسمانى لەم پووداوانەى دوایى / مىر
 قولى بەگ كورپى سەلىمان بەگ كورپى مىر سەيد / مىر بوداق بەگ كورپى قولى
 بەگ / عەلى بەگ كورپى سەلىمان بەگ / خانزادە خاتوون / كزىوونى ئىمارەتى
 سۆران / ئەوغز بەگ كورپى عەلى بەگ كورپى سەلىمان بەگ كورپى شاقولى بەگ /
 كورپى شاقولى بەگ / ئەحمەد بەگ كورپى ئەوغز بەگ / ئەوغز بەگى گچكە / مىر
 مستەفا بەگ / مىر مەنسور كورپى مەممەد كورپى مستەفا بەگ / پەنگ و
 پووى مىر / رېكخستى كاروبارى ئىمارەت / دامەزراندنى كارخانەى چەك /
 فراوانكردنى ئىمارەتى سۆران / ھەلستانى مىر بۆ پىتر فراوانكردنى ئىمارەت /
 گرتنى ھەرىمەكانى دەوروبەرى ھەولپىر / دەرکردنى بابانىيەكان لە كۆپە و
 پانىيە / دانپىدانانى دەولەت و ئىمارەتەكان بە ئىمارەتى سۆران / ھىرشەكانى
 مىر بۆ سەر بادىنان / نوپوونەوھى شەر لە نىوان داسنى و سۆران /
 ھەلوئىستى دەولەتى عوسمانى لە مىرى كۆرە / ھىرشەكانى عوسمانى بۆ سەر
 مىرى كۆرە / ھۆپەكانى پووخانى مىر / خوورپەوشتى مىر / ئەحمەد بەگ كورپى

مستەفا بەگ / سەلىمان بەگ / پەسول بەگ / بارى گىشتى ئىمارەتى سۆران /
ئىشوكارى سۆران / ئەمىنى لە سۆران / جلوبەرگى سۆران / جلوبەرگى سوپاي
سۆران / پواندز لە زەمانى تازە / پواندز لە دەورانى بەرپەلايى / ھىرشەكانى
دەولەتى سوندخورەكان بۆ سەر ولاتى عوسمانى / ھىلى خانەقەين / ھىلى
پواندز / ھىرشى پووس بۆ سەر پواندز / ھەلويسى خەلك لە ھىرشى پووس /
كۆبۈنەھەي پواندز سالى ۱۹۱۶ / دەرکردنى پووس و ساننەھەي شارى
پواندز / زەرەر و زىانى ھىرشى پووس / قاتى / پشانەھەي / پۆزگىران /
داگىرکردنى پواندز لە لايەن ئىنگلىزەھەي / نوورى باويل ئاغا و شولقانى بارى
ھىمنى لە پواندز / كوشتنى وسو بەگ / دانانى سمايل بەگى پواندزى بە
ھوكمدارى پواندز / ھەلبۈونى شۆرش لە سەر ئىنگلىز - ھە دەرکردنى پواندز /
گەپانەھەي تورك بۆ پواندز / داگىرکردنەھەي ئىنگلىز بۆ پواندز ھە دانانى
سەيد تەھا شەمدىنى بە ھوكمدارى پواندز / لە بەرچى لە ھەھەلى ئىنگلىز خۆي
پانەگرت لە پواندز داويىش بە ئاسانى گرتىھەي / گەپانەھەي خەلك بۆ پواندز و
دامەزراندنەھەي پواندز / سەيد تەھا و خزمەتى / ھۆي دوورخستنەھەي سەيد
تەھا / دەورانى پاشايەتى / مەلىك فەيسەلى ئەھەل / دەورانى كۆمارى / بارى
پواندز لە سەردەمى ھوكومەتى قاسم / ھاتنى قەومىيەكان بۆ كورسى
ھوكمدارى / پىيار بە ھوكمى لامەركەزى بۆ كوردستان / ھىرشى مىرى بۆ سەر
كوردستان / لە ناوېردنى بە عسىيەكان / بارى ولات لە كاتى ھىرشى
قەومىيەكان / دەست پىكردنەھەي شەپ / شەپى ھندىن / مردنى عەبدولسەلام
مەھمەد عارف ھە دانانى عەبدولپەھمان عارف بە سەرەك كۆمار / كوشتنى
وسو بەگ / ھاتنى بە عەس بۆ ھوكمدارى / بە ياننامەي ئازار / خۆكىشانەھەي
عىراق لە بە ياننامەي ۱۱ى ئازار / كۆنگرەي جەزائىر و پووخانى شۆرش /
گەپانەھەي خەلك بۆ ولات / ھۆيەكانى شىكستى كورد / بارى پواندز
لە سەردەمى ھوكومەتى بە عەس / سەرچاھەكانى ئەم كىتەپە / ناوەرۆك .

۳۳۰. مینۆرسكى و كورد

نووسين: قلاديمير مینۆرسكى

وهرگيپانى؟: ئه نوهر سولتاني

له بلاوكراوه كانى ده زگاي تويژينه وه و بلاوكردنه وهى موكريانى

چاپ: دووهم، چ: و- پهروه ده، ش: هه وليپر، ژس: ؟، س: ۲۰۰۶، ل: ۲۵۶،
ق: ۲۳×۱۶^۲

ناوه رۆك:

ناوه رۆك / سه ره تا بۆ چاپى دووهم / هه مان ناوه رۆكى چاپى يه كه مى هه يه، بپروانه
كتيبي ژماره ۲۰۸. به ره مه چاپكراوه كانى ديكه ي وهرگيپر / به ره مه مى تر.^۲

۳۳۱. ميژووي هونهرى شيوه كارى له كوردستاندا- له كونه وه تا په نجاكان

نووسين: فه رهاد پيربال

له بلاوكراوه كانى ده زگاي ميگر

چاپ: يه كه م، چ: حاجى هاشم، ش: هه وليپر، ژس: ۸۵۹، س: ۲۰۰۶،
ل: ۱۶۸، ق: ۲۳×۱۶

ناوه رۆك:

پيشه كى / به شى يه كه م: هونهرى نيگارى ديپرينى كوردستان / هونهرى
وينه كييشان له سه رده مى پيش ميژوودا / هونهرى وينه كييشان له قوناغى يه كه م
شارستانيه ته كاندا / هونهرى نيگار له قوناغى شارستانيه ته كانى ديكه له
كوردستاندا / خاسيه ته كانى هونهرى شيوه كارى ئاشوورى له كوردستاندا /
بپونزه كانى لورستان / پارچه هونهرى يه كانى زيوه / هونهرى ميدييه كان / نيگارى
كوردى له سه رده مى ئه خمينييه كاندا / هونهرى نيگارى كوردى له سه رده مى

۱- هه ر ژماره ۲۵۲ى سالى ۲۰۰۲ى بۆ نووسراوه كه دياره ژماره ي سالى ۲۰۰۶ى بۆ وه رنه گيراوه .

۲- (ژين: ۹۵۵.۵۴ / م ۴۸۳)، (گ.ه: ميژوو ۲۶۶ و ۳۶۱ و ۳۶۲)

۳- له سه ر به رگى دواوه، كورته يه ك له باره ي (مينۆرسكى) يه وه نووسراوه .

ساسانییه کان/ هونەری شیۆه کاری کورد له سەردەمی ئیسلامەوه ٦٣٢ز- له میناتۆرهوه بۆ تابلۆ/ هونەری میناتۆر/ سەدەکانی ١٨ و ١٩ بەرھەمی میلیی و هونەرمەندە نەناسراوەکان/ بەشی دووھم: هونەری شیۆه کاری مۆدێرن/ ئەو بارودۆخە شارستانی و میژووییە هونەری شیۆه کاری کوردی خۆی تێدا نوێ کردەوه/ کرۆنۆلۆژیای هونەری شیۆه کاری مۆدێرن له کوردستاندا ١٩٠٠- ١٩٥٨/ سالانی ١٩٣٢- ١٩٥٨ قۆناغی یەكەمی پێشانگاگان/ بەشی سییەم: پێشپەرەوهکانی هونەری شیۆه کاری مۆدێرن له کوردستانی عێراقدا/ دانیاڵ قەساب/ حەسەن فەلاح/ عەزیز سەلیم/ حەسین حوزنی موکریانی/ بەدیع حەسین باباجان/ خالد سەعید/ ئەنوەر تووھی/ جەواد رەسوول ناجی/ ئەسکەندەر جامباز/ جەمال بەختیار/ چەند ناویکی دیکە/ چەند بەلگەنامە یەك/ سەرچاوەکان/ هەندئ وینەئ وینەئ پەنگاوپەنگ.

٣٣٢. میژووی شارستانی- بەرگی یەكەمی چاپی کوردی

نووسین: ویل دورانت

وەرگیڕانی ؟: ئازاد بەرزنجی- نەبەز کەمال نووری- دانا ئەحمەد مستەفا

له بڵاوکراوەکانی دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم

چاپ: یەكەم، چ: سەردەم، ش: سلیمانی، ژس: ١٠٢٤، س: ٢٠٠٦، ل: ٢٣٥، ق: ١٦×٢٢^٢

ناوەرۆك:

پێشەکی چاپی کوردی: وەرگیڕەکان/ پێشەکی نووسەر/ وتە یەك لە بارە ی زنجیرە ی سەرگۆزشتە ی ژیارەوه/ کە لە پووری پۆژەلات- سەرھەلدانی ژیار/ باسی یەكەم: فاکتەرەکانی ژیار/ باسی دووھم: توخمە ئابوورییەکانی ژیار/ لەراووشکارەوه بەرھو کیلان/ بناغەکانی پێشەسازی/ پیکخستنی ئابووری

١- لەسەر بەرگی دواوه، ناوی کتێبەكە بە زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

٢- (وشە: ٩٠٩/د ٤٣٢)، (سەردەم: ٣٠٥-٤٩١/٥٩)، (گ.ھ: میژوو ٢٨١)

باسى سېيەم: توخمە سىياسىيەكانى ژيار/ بنهچهكانى حكومەت/ دەولەت
وہك پېكخستنى ھېز.../ ياسا/ خېزان/ باسى چوارەم: توخمە ئىتكييەكانى
ژيار/ ئىتكيى سېكس/ ئىتكيى كۆمەلايەتى/ ئايىن/ باسى پېنجهم: توخمە
عەقلىيەكانى ژيار/ ئەدەبەكان/ زانست/ ھونەر/ باسى شەشەم: سەرەتاكانى
ژيار لە چاخى بەر لە مېژووە/ كەلتورى چاخى بەردىنى كۆن/ خەلكانى
چاخى بەردىنى كۆن/ ھونەرەكانى چاخى بەردىنى كۆن/ كەلتورى چاخى
بەردىنى كۆن/ قۇناغى گواستنەوہ بو چاخەكانى مېژوو.^۱

۳۳۳. ۋلاتى بى پايتهخت

نووسين: محەممەد جەليزادە

لە بلاوكراوہكانى دەزگای چاپ و بلاوكردنەوہى ئاراس

چاپ: يەكەم، چ: و- پەرورەدە، ش: ھەولېر، ژس: ۲۹۷، س: ۲۰۰۶،
ل: ۳۱۲، ق: ۲۱×۱۴^۲

ناوہرۆك:

سەرگوزەشت/ ھەندى بابەتى وەك: پى خوش كوردنىك بو تيگەيشتنى
ئىنتىما/ ۋلاتى بى پايتهخت/ كوردستان ۋلاتى زاگروس/ عىراق/ كاردونىاش
۱۵۹۵-۱۱۶۲پ.ز/ ئاشوور- يەكەم ئىنتىماى نەتەوہى/ زاگروس لە ژير
ھوكمى ئاشووردا/ پووخانى ئاشوور/ دوا ھەستانەوہى بابل/ كوچى ھىلال/
نەمانى بابل/ مىراتە دىنييەكانى عىراق/ ياسا لە نيوان عەشیرەت و شاردا/
ياسا ئاشووريەكان/ عەرەب/ عەبباسييەكان- كاردونىاشى دووہم/ سەدە
تارىكەكان/ سەدەى بيستەم/ زنجيرەى مېژوو/ جەنگى مىدى ۴۹۰-
۷۹پ.ز/ پاش سەرکەوتنى سپارتا/ زىنۆفون/ سەردەمى ھىلىنى- لە
ئەسكەندەرەوہ تا كليۆپاترا/ روم/ قودس/ بيزەنتە- يەكەم پايتهختى

۱- لەسەر بەرگى دواوہ، كورتەيەك لە بارەى كىتەبەكە نووسراوہ.

۲- (وشە: ۹۵۳/ ج ۷۴۷)

سروشنتی یۆنانییه‌کان/ له ۱۹۵۰هـ و تا ئه‌مه‌رۆ/ کوردستان/ که‌ریم خان و
سه‌لا‌حه‌ددین/ کوردینی/ کورد و ده‌ولت- کورد و ئافره‌ت/ کوردی که‌یوانی/
کۆتایی/ پیرست.

۳۳۴. هه‌والگری له سه‌رده‌می سه‌لا‌حه‌دینی ئه‌یوبیدا

نووسین: د. نه‌به‌ز مه‌جید ئه‌مین

وه‌رگێرانی له عه‌ره‌بییه‌وه: که‌مال غه‌مبار

له بلا‌وکراوه‌کانی ده‌زگای وه‌رگێران

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۲۰۰۶، ل: ۴۰۰، ق: ۲۱×۱۵

ناوه‌رۆک:

نه‌خشه‌ی هه‌والگری ئه‌یوبی/ ناوه‌رۆکی بێ ناو‌نیشان/ پێشه‌کی وه‌رگێر/
چوارچێوه‌ی توێژینه‌وه‌که‌/ شیکردنه‌وه‌ی سه‌رچاوه‌کان/ به‌شی یه‌که‌م:
هه‌والگه‌ری- پێناسه و میژوو‌ه‌که‌ی/ به‌شی دووه‌م: هه‌والگه‌ری ئاسایشی
ناوخۆ/ به‌شی سێیه‌م: هه‌والگه‌ری ساغکردنه‌وه‌/ به‌شی چواره‌م:
سیخوره‌کان و سه‌رچاوه‌کانی تری کۆکردنه‌وه‌ی زانیارییه‌کان/ به‌شی
پێنجه‌م: هۆیه‌کانی گواستنه‌وه‌ی زانیارییه‌کان/ ئه‌نجام/ پاشکۆیه‌کان/
که‌ره‌سته‌کانی توێژینه‌وه‌که‌/ سه‌رچاوه‌کان.^۴

۱- لاپه‌ره‌کانی سه‌ره‌تای ئی کراوه‌ته‌وه و هه‌یچ زانیارییه‌کی دیار نییه‌؟

۲- به‌پێی لیستی خانه‌ی وه‌رگێران سالی بۆ دیاری کراوه.

۳- (گ.ه: ۹۵۳.۰۷۳۹۳ / ۵۴۸ أ)، (گ.ه: پامباری ۲۵ و ۲۵۹)

۴- له دوا لاپه‌ره‌دا ناوی کتێبه‌که‌ به‌ زمانی عه‌ره‌بی و ئینگلیزی نووسراوه و له‌سه‌ر به‌رگی دواوه‌ش
ناوی کتێبه‌که‌ به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه‌ته‌وه.

۳۳۵. ھونەرى بىناسازى كوردى ھەولير

ئامادە كىردن: ئاكو غەرىب

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: ھەولير، ژس: ۱۰۲۶، س: ۲۰۰۶، ل: ۱۳۸،
ق: ۳۳×۲۴^۱

ناوەرۆك:

پيشەكى يەكەم / پيشەكى دووھم / سنوورى كوردستان / ئىلامىيەكان / مادەكان /
ھەولير ئەو شارەى بە دريژايى ميژوو ناوہكەى لە دەست نەدا و بە زىندوويى
مايەوہ / دەولەتى (بەكتەكىن) / كوكتىرى / منارەى موزەفەرىيە - منارەى چۆلى /
خۆپاگرى و نازايەتى خەلكى ھەولير / ناودارانى ھەولير / بلاوكراوہ / سەرچاوہكان /
بابەتیک بە عەرەبى / كۆمەلئىك وئىنەى بىناسازى شارى ھەولير.

۳۳۶. ئاركيۆلۆجيا لە كوردستان

نووسين: سەباح پىربال قەساب

چاپ: يەكەم، چ: شەھاب، ش: ھەولير، ژس: ؟، س: ۲۰۰۷، ل: ۷۸،
ق: ۲۱×۱۵^۲

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پيشەكى / دەروازە / شوئىنەوار چىيە ؟ / شوئىنەوارناس كئىيە ؟ /
گرنگى شوئىنەوار لە نووسىنەوہى ميژوودا / شوئىنەوار لە عىراق / شوئىنەوار لە
كوردستان / ئاستى شوئىنەوارى كوردى ئەمپۆ / چالاكئىيە پۆشنىبىرى و
ميژووييەكان / گىروگرفت و ئاستەنگەكان / سەرچاوہ و پەراوئىزەكان.^۳

۱- (ئىستىتوت: ۱۵/۱۰)، (گ.س: ھۆلى خويئدەوہ ۷۲۲.۵۱۹۵۶۷۱۲ / ۲۶۳۴)، (گ.س.ش: گ.ق.ع)،

(گ.ھ: ھونەر ۸۹ و ۹۰)

۲- (گ.ھ: جوگرافيا ۳۲ و ۳۳)

۳- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كئىبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوہ.

۳۳۷. ناویزان بوونی سروشت و میژوو-گهشتی رۆژنامه‌وانی

نووسین: پره ئووف محهمه د ئالانی

چاپ: یه که م، چ: بزاقی پۆشنییری، ش: سلیمانی، ژس: ۵۰۵: ۲۰۰۷، ل: ۱۰۴:
ق: ۲۰×۱۵^۱

ناوه رۆک:

ناوه رۆک/ هه گبه که ی پیره له جوانی: هیمن عوسمان به رزنجی/ پيشه کی/ هه ندی بابه تی وه ک: پیاویک ۷۳ سال بی دابراں شوان بووه/ بابانه کان چۆن ئاویان گواستۆته وه/ ناوانان بۆ شته کان له کورده واریدا/ پیزگرتن له پووناکیبران له سهرده می بابانه کاند/ دۆزینه وه ی کوپه قه بر/ گۆرستانیک و میژووئیکی نادیار/ دۆزینه وه ی هیمای خواوه ندی میهر له سه ر گۆزه یه کی کۆن/ ئەشکه وتی سیچر/ دره ختیك ته مه نی ۷۰۰ ساله/ با هه موومان ئامین تاقانه که ی هه سه ن زیره ک بناسین/ چه ند شیوازیک له تابلۆیه کی به ردیندا/ گۆری بکوژی سلیمان پاشای بابان.^۲

۳۳۸. ئیمپراتۆریه تی ئاشور

نووسین: دۆن ناردۆ

وه رگی پانی له فارسییه وه: یادگار هه مه غه ریب

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سه رده م

چاپ: یه که م، چ: سه رده م، ش: سلیمانی، ژس: ۳۷۳، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۵۸،
ق: ۲۳×۱۶^۲

۱- (گ.س: ۹)، (وشه: ۲۷۲ أ/۹۱۳)

۲- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتێبه که به تیپی لاتینی نووسراوه.

۳- (وشه: ۹۳۵.۰۳/۲۲۸ ن)، (ژین: ۹۳۵.۳)، (سه رده م: ۲۸۴-۵۹/۴۹۱)

ناوهرۆك:

پيپرست/ پيشه‌كى: نه‌ته‌وه‌يه‌ك كه له‌گه‌ل شمشيردا ژيان و مردن/ به‌شى
يه‌كه‌م: له‌نيوان دوو پروبارى گه‌وره‌دا: يه‌كه‌مىن نيشته‌جيبوونى نيوان دوو
پروبار/ به‌شى دووه‌م: ئه‌ركى ولات داگير كردن و فه‌رمانپه‌وايى:
سه‌رده‌ره‌يتانى ميلله‌تى ئاشوور/ به‌شى سيبه‌م: ناويك كه جاريكى تر ترس
دروست ده‌كه‌ن: ئاشوور سه‌رله‌نوئ پي ده‌گره‌ته‌وه/ به‌شى چواره‌م: سارگۆن
و ميراتگره‌كانى: ئيمپراتورىي ئاشوور له‌ لوتكه‌ى خويدا/ به‌شى پينجه‌م:
كۆمه‌لگايه‌كى سه‌رسپيرداو به‌ خواكان و پاشاكان: ژيان و كلتورى ئاشوور/
به‌شى شه‌شه‌م: ديويكى كه‌م ده‌وام: ليكه‌ه‌لوه‌شانى له‌ ناكاوى ئاشوور/ دوا
وتار: رابردوويك كه له‌بىر ناچيه‌ته‌وه/ سه‌رچاوه‌ى زياتر بو ليكوئينه‌وه‌كه/
به‌ره‌مه‌ سوود لي وه‌رگراوه‌كان/ بو ليكوئينه‌وه‌ى زياتر.^١

٣٣٩. بنه‌مايين جوگرافيا گشتى و جوگرافيا كوردستانى- جوگرافيا مرؤفى

نووسين: نه‌شوان شوكرى هرؤرى

له‌ بلاوكراوه‌كانى ده‌زگاي چاپ و بلاوكردنه‌وه‌ى سپيريز

چاپ: دووه‌م^٢، چ: خانى، ش: ده‌وك، ژس: ٨٠، س: ٢٠٠٧، ل: ٣٢،
ق: ٢٩×٢١^٣

ناوهرۆك:

ناقه‌رۆك/ ئيك: مرؤف/ دوو: جوگرافيا ئاكنجيا/ سى: جوگرافيا ئاقه‌دانكرن/
چار: جوگرافيا ئابوورى/ پينج: جوگرافيا سياسى/ شه‌ش: نه‌خشه.^٤

١- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، ناوى كتيبه‌كه به زمانى ئينگليزى نووسراوه.

٢- ناوهرۆكى چاپى يه‌كه‌م و دووه‌م جياوازيان هه‌يه.

٣- (ئىستاتيووت: ٧١/١٧)

٤- ته‌واوى كتيبه‌كه له‌سه‌ر ئارت و به‌ شيوه‌ى ره‌نگاوهره‌نگ چاپ كراوه.

۳۴۰. بەركۆلىك لە مېژووی كورد و كوردستان

نووسین: سەعید مەموزینی

چاپ: یەكەم، چ: مناره، ش: هەولێر، ژس: ۲۴، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۷۹،
ق: ۲۳×۱۷

ناوەرۆك:

پێرست/ بەشی یەكەم: پای نووسەران لە سەر پەگەز و نەژادی كوردەكان/
ئەسلی كورد كێیە؟/ دەولەتی ماد/ یەزدی دێرین/ پاشماوەی شارستانیەت و
شوێنەواری مادەكان/ قەلای ئاكری/ پاشماوەیەکی بەردی كۆن/ ھونەری
مادەكان/ پووخانی دەولەتی ماد/ رۆلی پاك لە پووخانی ئیمپراتۆریەتی
میدیادا/ بەشی دووھەم: جوگرافیای كوردستان/ ئاوهەوا و پووبارەكانی
كوردستان/ چیاكانی كوردستان/ ئابووری كوردستان/ بەشی سێھەم: ئایین و
نەریتی كوردەواری/ ئایینی ئەھلی حەق/ ئایینی دەقەری خەلكی بادینان/
ئایینی مەزەك/ ئایینی مانی/ بەشی چوارھەم: زمانی كوردی بەلگەیی مادبوونی
كوردە/ زمانی پەھلەوی/ ھۆی پچرانی زمانی پەھلەوی/ جیابوونەوی زمان و
شێوەی كوردی/ بەشی پێنجەم: ئەوانەیی بە ھاوكاری نەتەوێ كورد لە
مێژوودا دەسەلات و سەرکەوتنیان بە دەستھێنا/ میسر بە دەستی كوردیك
پزگار دەبێ/ سوودوەرگرتنی شاهەكانی ئێران لە كورد/ بەشی شەشەم:
كۆمەلە و رۆژنامە كوردییەكان/ پارتی خۆیبوون/ پێوەندی نیوان خۆیبوون و
دانشناكەكان/ پارتی ھیوا/ ھەلۆشانندنەوێ حیزبی ھیوا/ كۆمەلەیی ژیانەوێ
كورد/ قازی محەممەد و كۆمەلەیی ژیانەوێ كورد/ پێوەندی نیوان ھیوا و
كۆمەلەیی ژیانەوێ كورد/ بەشی حەوتەم: كورد و پەیمانە نیونەتەوێ و
ھەریمیەكان/ بەندەكانی پەیمانە سێقەر/ پەیمانە لۆزان/ كۆنگرەیی
قوستەنتینییە/ كورد و گوتوبیژ/ سەرچاوەكان/ ئەلبوومی وێنەكان.

۳۴۱. بنچینه‌کانی کورد و چەند وتاریکی کوردناسی- بەرگی یەکه‌م

نوسین: قلامیڤر مینۆرسکی

وەگێرانی لە فرەنسییەو: د.نەجاتی عەبدوللا

لە بلاوکراوەکانی مەکتەبی بیرو ھۆشیاری (ی.ن.ک)

چاپ: یەکه‌م، چ: حەمدی، ش: سلیمانی، ژس: ۵۸، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۶۶،
ق: ۱۷×۲۴

ناوھۆک:

پێرست / پێشەکی وەرگێڤ / سەرچلێک لە بارە ی ژیان و کارە کوردناسییەکانی
قلامیڤر مینۆرسکی / بیلیۆگرافیای کرۆنۆلۆژی کارە زانستییەکانی مینۆرسکی /
بەشی یەکه‌م: بنچینه‌کانی کورد / بەشی دووھەم: چەند وتاریکی کوردناسی /
سلیمانی / سنە / ساوج - بولاق / سەنجابی / سەرپێلی زەھاو / سەقز / شارەزوور /
سولتان ئیسحاق / سونقور / سۆما / ئەھلی ھەق / چەند لیکۆلینەو یەك
دەربارە ی ئەھلی ھەق / شەبەك / شكاك / شەقاقی / کتیبی قوتابخانەیی بە
کوردی / کۆنترین تیکست بە کوردی / شنۆ / ئیندیکیسی ناو و شوین.^۲

۱- (ئەنستیتیوت: ۷۰۰/۱۲)، (گ.س.ش: س.ش ۹۰)

۲- لەسەر بەرگی دواو، ناوی کتیبەكە بە زمانی ئینگلیزی نووسراو.

۳۴۲. پيداچونه فەك ل ميژوويا بارزان ۱۸۲۰-۱۹۱۴

نووسين: مه لا ئه ييوب

له بلاوكراره كاني ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وهى سپيريز

چاپ: يه كه م، چ: حاجى هاشم، ش: هه ولير، ژس: ۵۰۹، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۴۸،

ق: ۱۷×۲۴

ناوه روک:

نافه روک/ بوچى ئه فكتيبه؟/ پشكا ئيكي - هه ندى بابته تى وهك: به روژ/ بارزان/ ده رياره ي جه مادانيا سوړ/ مزگه فتا بارزاني/ دانان ته كيايي/ شيخ عه بدولسه لامى ئيكي/ شيخ محهمه د بارزاني/ فه تاح ئاقا/ په ناه برن بو چه كي/ سوړلتان ئيغايي بيړسيقاني/ ئه حمه د ئاغايي بيړسيقاني/ ده رئيخستنا فه تاح ئاغايي ل به روژ/ ره وشا مریدا/ ره وشا جفاكي/ ره فتار دگه ل ئاييني ت دى/ محهمه د سديقي نه هري/ په يوه ندى دگه ل بجيلى/ هه ولين توئي/ شه ري كه لاتى و بجيلى/ پيلان گيړى و گرتنا شيخ محهمه د/ گه رانه فه بو بارزان/ هه قبه ندى و داگير كرنا ده فه ري/ گرژى و ئالوزى د به ينا هه قبه ندى/ سه ره هه لانا ۱۸۹۵ ئى زاييني/ گه ردى/ ته ناهى و وه فاتا شيخ محهمه د بارزاني/ پشكا دوويى: سه رده مى شيخ عه بدولسه لامى دوويى - بزاقا نه ته وهى - هه ندى بابته تى وهك: بزاقا نه ته وهى ل نيڤ چينين كوردا/ شيخ عه بدولسه لام بارزاني يى دوويى/ چه ند ديپر هك ل ژيانا شيخ عه بدولسه لام بارزاني/ ره فتار به رامبه ر ده وروبه را/ هه ولين تيرورى/ شه ري چيايي پيرس/ نه فير عام/ داستانا سه ري بازي ۱۹۰۹ ز/ بارودوخ پاش شه ري بازي/ دانوستاندن/ خاستى نه ته وهى/ شه ري دوويى دژى بارزان/ چه ند تيبينييهك بريكا مشخه تىي فه/ غه در و خيانه ت/ شه هيد كرنا شيخ عه بدولسه لام بارزاني ۱۶-۱۲-۱۹۱۴/ دويماهى/ سه رچاڤي ت ئى كتيبي/ پاشبه ند.

۱- (ه. حه يده ري: ؟)

۳۴۳. جۆگەي عاشقان- دۆزىنەۋەي نەيتىيەكانى پروژەي ئاۋى سەنخارايب كە دەگەرتتەۋە بۇ (۲۷۰۰) سال بەر لە ئىستا و - ھەۋلىك بۇ نۆۋە نكردنەۋەي

نوسين: عبدولخالق سەرسام

چاپ: يەكەم، چ: و- پۇشنىبىرى، ش: ھەۋلىر، ژس: ۱۱۲۸، س: ۲۰۰۷، ل: ۴۸، ق: ۲۳×۱۶

ناۋەرۇك:

پىشەكى/ ھەندى بابەتى ۋەك: ناۋ و شوينى جوگرافى قولى لانى سەنخارايب/ ئارىيەكان و كاريز و جۆگە لە سەردەمى ميديا و ھامەنشىيەكان/ نەيتى جۆگە ئاۋى تونىلەكە/ پروژەي ئاۋ لە لاي سەنخارايب/ دۆزىنەۋەي شوينەۋار و راستكردنەۋەي ميژوو و چەند تىبىنييەكى ميژوويى/ تىبىنى/ سەرچاۋە يان ھەندى زانىارى كە پىش ئەم ليكۆلينەۋەيە بلاۋ كراۋنەتەۋە/ تابلو مسامرييەكەي قولى لان/ دەرئە نجام و پىشنيار و سوپاس/ ئەرشىفى ويئە بەلگەدارەكان (پەنگين)/ ويئەي نووسەر و لە چەند دىرئىكدا.

۳۴۴. جەنگى دەروونى لە سەردەمى سەلاخەددىنى ئەيوپىدا

نوسين: ئاراس فەرىق زەينەل

لە بلاۋكراۋەكانى مەكتەبى بىروھۇشيارى (ى.ن.ك)

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: سىليمانى، ژس: ۵۴، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۳۹، ق: ۲۴×۱۷

ناۋەرۇك:

پىرست/ پىشەكى/ شىكردنەۋەي سەرچاۋەكان/ بەشى يەكەم: پىناسە و چەمكى جەنگى دەروونى/ بەشى دوۋەم: جەنگى دەروونى ستراتىژى/ بەشى سىيەم: جەنگى دەروونى تەكتىكى/ بەشى چوارەم: پراگە ياندىنى دەروونى/

۱- (گ.ھ: ميژوو ۳۱۲)

۲- (گ.س.ش: ج.أ. ۳۲)

بەشى پىنچەم: شىۋازەكانى تىرى جەنگى دەروونى / جەنگى دەروونى
بەھىزىكراۋ / جەنگى دەروونى بەرگى / جەنگى دەروونى ھىرشبەر / ئەنجام /
لىستى سەرچاۋەكان / پاشكۆكان.^۱

۳۴۵. ھەسەن سەباح - خۋاى ئەلەموت - بەرگى دوۋەم

نووسىن: پول ئامىر

وەرگىرانى؟ بۇ فارسى: زەبىحوئاللا مەنسورى

وەرگىرانى لە فارسىيەۋە: ھەمەى ھەمە سەئىد

چاپ: يەكەم، چ: قانع، ش: سەلىمانى، ژس: ۵۷۴، س: ۲۰۰۷، ل: ۵۲۲،

ق: ۱۶×۲۳^۲

ناۋەرۆك:

خويىنەرى بەرپىز: ھەمەى ھەمە سەئىد / ناۋەرۆك / پىلانى پفاندنى بەركيارق لە
زىندان / بەركيارق لە قەلاى ئەرگان / توركان خاتوون و بەرەكەتولقەيس /
دژايەتى توركان خاتوون لەگەل تەنش / پىلانى كوشتنى ئەبو ھەمزەى
كەفشگەر / دادگايى كردنى توركان خاتوون / كوشتار لە ئەسفەهان /
داواكارىيەكانى توركان خاتوون لە ھەسەن سەباح / جەۋادى ماسالى لەبەردەم
تەنشدا / تەنش دەستگىركرا / سەرەتاي فەرمانپەرۋايەتى بەركيارق / بەركيارق بۇ
دانىشتن لەسەر تەختى پاشايەتى گەيشتە ئەسفەهان / نەخۆشى ھەسەن
سەباح / زەمىنە سازى بۇ كوشتنى ھەسەن سەباح / وتەكانى ھەسەن سەباح
پيش لە ھەۋلدان بۇ كوشتنى / جۋادى ماسالى لىپرا بۇ كوشتن و لەناۋېردن /
سەرەتاي كوشتنى توركان خاتوون / سوپاي كوردەكان بۇ گرتنى ئەلەموت
كەوتە رى / دواين كاتەكانى تەمەنى خۋاى ئەلەموت / مەرگى ھەسەن سەباح.

۱- لەسەر بەرگى دواۋە، كورتيەك لەبارەى (جەنگى دەروونى) يەۋە نووسراۋە.

۲- (ئىستىتوت: ۱۲ / ۷۴۳)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۴۰۳)

۳۴۶. دەولەتى عوسمانى- ھۆى گەشەسەندىن و رووخانى

نووسىن: د.عەلى محەممەد ئەلسەلابى

وەرگىپرانى لە عەرەبىيەو: ئەحمەد عەبدولپەرھمان ئەحمەد - نىھاد جەلال
حەبىبوللا

لە بلاوكرادەكانى كىتەبخانى نارىن - ھەولپىر + دار المعرفة لبنان
چاپ: يەكەم، چ: دارالمعرفة، ش: لوبنان، ژس: ۸۴۵، س: ۲۰۰۷، ل: ۷۷۳،
ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / ئىمەى وەرگىپرىش قسە يەكمان ھەيە / پىشەكى / دەروازە / بەشى
يەكەم: پەگ و پىشە و پەچەلەكى توركەكان / بەشى دووہم: بەرقەرار بوونى
دەولەتى عوسمانى و جەنگە ئازادىخوازەكان / بەشى سىيەم: محەممەدى
فاتىح و فەتھکردنى قوستەنتەنىيە / بەشى چوارەم: سولتانه بەھىزەكانى
دوای محەممەد فاتىح / بەشى پىنجەم: سەرەتای پووكانەوہى دەولەتى
عوسمانى / بەشى شەشەم: سەردەمى سولتان عەبدولھەمىد / بلابوونەوہى
دىاردەى شىرك و بىدعە و ئەفسانە / سوڤىيەتى لادەر / ئامادەنەبوونى
سەركردايەتى لە خوارتر / بلابوونەوہى ستم لە دەولەتدا / زىدەرپۆيى
دونىايى / ناكۆكى و دووبەرەكى / ئەنجامى لىكۆلئىنەوہكە / موچاھىدى گەورە
حەسەن ئاغای تووشى / موچاھىد حەسەنى كورپى خىرەددىن بىرپۆسە /
سەرچاوەكان / ناوەرۆك.

۱- (گ.ھ: مئژوو ۴۱۴ و ۴۱۵)

۳۴۷. دوو سەدە بېدەنگى

نووسىن: د.عەبدولھىسەن زەرىنكوب
وەرگىپرانى لە فارسىيەو: موساى مەمەدەرەش - رېياز مستەفا
پېشەكى: پ.د.موحسەن مەممەد ھىسەن
لە بلاوكراوھەكانى دەزگای تويژىنەوھ و بلاوكردنەوھ موكرىانى
چاپ: يەكەم، چ: خانى، ش: دەھۆك، ژس: ۳۹۹، س: ۲۰۰۷، ل: ۳۵۸،
ق: ۱۶×۲۳
ناوھرۆك:

ناوھرۆك / ژياننامەى نووسەر / پېشەكى: پ.د.موحسەن / چەند سەرنجىكى
پيويست: ھەردوو وەرگىپ (لېرەدا ھاتوو: ئەم بەرھەمەى بەردەست دەبوا
زۆر زووتر بکرايەتە كوردى چونكە زۆربەى ھەرە زۆرى ئەو زولم و مەينەتەى
كە بەدرىژايى ئەو دوو سەدەيە لە گەلانى ئيران كراوھ، بەشى ھەر زۆرى بەر
گەلى كورد كەوتووھ و بە شىوھەيەكى بىلايەنانە لە دوو تويى ئەم كتيبەدا
خواوھتەبەر ديدەى خوینەر... / ۱- فەرمانرەوايانى بىابان: رۆژە ئارامەكان /
بىابان نيشنان / حيرە / بەنى لەخم / ھاماوھران / پادشاكانى حيميەر /
ھەوھەلانى ئوخدود / پکابەريیە بازرگانىيەكان / ھاوھەلانى ئوخدود - ھاوھەلانى
فيل / زى يەزەن / سەيقى كوپى زى يەزەن / قەھرەزى ديلەمى / كوژرانى
سەيقى زى يەزەن / ئيرانىيەكان لە يەمەن / ۲- لافاو و لم: پەيامى مەممەد /
ئايىنى تازە / دەستدرىژى عارەبان / ئامادەكارى جەنگ / لە قادسىيەدا /
ئەنجامى جەنگ / بەرھەو مەدائىن / غەزووى مەدائىن / جەنگى جەلەولا / شووشتەر
و شووش / لە بارەى خيانەتەوھ / دوایىن نەبەرد / غەزووى نەھاوھەند / ۳-
ئاگرى دامرکاو: سەرھەتای کارەساتىك / بەرخۆدانە ناوچىيەكان / كوشتنى
عومەر / پەفتارى غەزووکارانى عارەب / مەوالى و بەنى ئومەييە / بالاترىي
ئيرانىيەكان / سەرھەلانى موختار / حەجج / عەبدولپەرھمان / سەرھەلانى

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۲۷۸)

زهیدی کورپی علی / یه حیا کورپی زهید / پووخانی ئەمه و بییه کان / ۴- زمانی ون
 بوو (ونکراو): نهوا دیرینه کان / په یمانی نوئ / زمانی ون بوو / سووتاندنی
 کتیب / گواستنه وهی دیوان - به عاره بی کردنی دیوانه کان / دهستیکی
 بیدهنگی / هاواری کوژراوه کان / ئاههنگی فارسی / گورانیهک له به سره /
 سروودیک له به لڅ / ۵- ئالای رهش: به ره به یانی هه لسانه وه / پشیوی
 بارودوخ / ئەبو موسلیم / لاوازی عه ره ب / ره شپۆشه کان / پووداوی زئ /
 به ئافه رید / نیگه رانی مه نسوور / ئاکامی ئەبو موسلیم / تۆله ی ئەبو موسلیم /
 پراوه ندییه کان / سه نباد / ئوستارسیس / له هه موو شوین شوپرش / ۶- ئەوبه ری
 پووباری جه یحون: ماوه رائه نه هر (ئوبه ری پووبار) / خاتوونی بوخارا /
 قوته بییه ی کورپی موسلیم / گرتنی سه مه رقه ند / ئیسحاق تورک / نیردراوی
 پووبه ندار / ۷- شاری هه زار و یه کشه وه / دروستکردنی به غدا / شاری هه زار
 و یه کشه وه / خه لیفه ی به غدا / ده ولته ی عه بباسییه کان / به رمه کییه کان /
 شکانی به رمه کییه کان / مه یموونه که ی زوبه یده / به رمه کییه کان و
 عه له وییه کان / علی کورپی عیسا / حه مزه کورپی ئازه ره ک / له ده رباره ی
 خه لیفه دا / بنه ماله ی سه هل / له هه موو جییه کدا شوپرش / له به غدا / گه پانه وه
 بۆ به غدا / ۸- بانگه وازی هه لسانه وه: هه ستانه وه ی ئیران / خوهره م دینان /
 جیاوازی له ریوایه ته کان / بابه ک / ریوایه ته هه لبه ستراوه کان / راپه رینی بابه ک /
 ئەفشین و مازیار / تورکانی به غدا / رکا به رایه تی فه رمانده کان / ده رباره ی
 بابه ک و ئەفشین / بیزه نتییه - بیزانس / تیۆفۆبوس / شه په کانی بابه ک /
 جه ننگ و فیل / گرفتار بوونی بابه ک / ئاکامی بابه ک / ئەفشین / ئەشروسنه / له
 خزمه تی خه لیفه دا / په وشێ خوراسان / رکا به رایه تی کردن دژی تاهیرییه کان /
 به دگومانی خه لیفه / مازیار / مازیار و تاهیرییه کان / گه مه ی ئەفشین / راپه رینی
 مازیار / دووسه د و بیست و چوار / شکست / ئاشکرا بوونی پیلان / دووژمنانی
 ئەفشین / ئەحمه دی کورپی ئەبو داود / له ئازه ربایجان / تیکشانی ئەفشین / له
 هه ولئی پاکردندا / دهستیکی پیلان / دادگایی کردنی ئەفشین / ئەفشین و
 مازیار / سه ره نجامی ئەفشین / تاهیرییه کان / ۹- شه پی باوه پ / نه به رد له نیو

پووناكىدا/ ئايىنى زەردەشت/ گەندەلى و ناكۆكى/ ئايىنى مانى/ مەزىدەك/
 زەندەقە و لىكدانەوھى بىنەماكان/ زەرئاننىيەكان/ گومان و سەرسوپمان/
 ئايىنى عىسا/ ئايىنى بودا/ مشتومپە فەلسەفىيەكان/ فەلسەفەى دوالىزم/
 زەندىقىيە/ عەبدوللا كوپرى موقەفەع/ بەشار كوپرى بورد/ بلاوبوونەوھى
 زەندىقى/ مەئموون و كۆرپەكانى ھەفپەيىقن/ ھەفپەيىقنى سەنەوى/ وتەى
 گومانىشكىن/ گوجەستىك ئەبالىش/ شعوبىيەكان/ ۱۰- كۆتايى شەويك:
 دوايىن سالەكان/ نفووز و ئوتورىتەى توركەكان/ ستەمكارى كاربەدەستان/
 گەندەلىيى حكومەت/ ۋەزىرەكان/ سامانى ۋەزىرەكان/ جزيە و خەراج/
 ئەھلى زىمە/ ستاندنى خەراج/ نەرىتى ئىلجا= پەنا/ ئاشووب و راپەرىن/
 وئىلگەرد و (عەياران) پىگرەكان/ ستەمكارىيەكان/ گەندەلى عارەب/ دواى
 دووسەد سال/ دوورنمايەك/ يادداشتەكان/ منابع الكتاب.^۱

۳۴۸. زەرتەشت

نووسىن: عەبدوللا قەرەداغى (مەلا عەلى)
 چاپ: دووھم^۲، چ: تىشك، ش: سلىمانى، ژس: ۳۱۶، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۵۵،
 ق: ۱۷×۲۴^۲
 ناوەرۆك:

چەند دىپىك: د. عىزەدىن مستەفا پەسوول/ بەشى يەكەم: جىگاي سەرەتاي
 ئارىيەكان و كۆچكردنىان/ مېژووى كۆچكردن و پىگاي جموجۆلى ئارىيەكان/
 ئارى بە واتاي چىيە؟/ ئايىن و پەرسىنى ئارى لە پىش دەركەوتنى زەرتەشدا/
 زمانى مىللەتانى ئارىيەكان لە سەرەتاي كۆچكردنىاندا/ بەشى دووھم: مىللەت
 و ھۆزە سەرەتاييەكانى كوردستان/ (لۆلۆي لۆلۆ)/ گوتى/ كاسى (يا كاشى)/

۱- لەسەر بەرگى دواوھ، كورنەبەك لە بارەى كىتپەكە نووسراوھ.

۲- چاپى يەكەم لە سالى ۱۹۹۷ لە (ستۆكھۆلم) چاپ كراوھ، كە دەستمان نەكەوتوھ؟

۳- (ئىستىتوت: ۱۱/ ۴۰۳)

میتانی / سوبارتو / هوری / میدیا - ماد / تیره سکاییه کان / به شی سییهم:
 جیگای له دایکبوونی زهرتەشت / میژووی له دایکبوونی زهرتەشت / ناوی
 زهرتەشت / ئایین / بنه ماله ی زهرتەشت و بوونی به پیغه مبهرا / به شی چواره م:
 نمونە یه که له نووسینی (دین ده بیری) ناوه روکی ئاقیستا / ئاقیستا / ناسینی
 ئاهورامه زدا / ئهردویس و ئاهورامه زدا / به هرام / چۆنایه تی په یوه ندی
 ئاهورامه زدا / ناوه کانی خوداوه ند / به شی پیئجه م: فروههرا / به ههشت و دۆزه خ
 له ئایینی زهرتەشدا / سەردان و دیدەنی زهرتەشت بو لای ئاهورامه زدا / چوار
 شته پرۆژه که ی زهرتەشتییه کان / سال و مانگ و پرۆژمیری زهرتەشتییه کان /
 جهژن / کراس و پشتوین / نوژکردن / زهرتەشت پرسیار له ئاهورامه زدا ده کات /
 ئاههنگی ناوانی مندالی تازه له دایکبوو / سپنتامینو - ئهنگره مینو / پزشکی
 له ئایینی زهرتەشدا / ژنهینان / سهگ له ئایینی زهرتەشدا / ئه نجام / ئه و
 سهراوانه ی بو ئه م کتیبه به کارهاتوون.

۳۴۹. سوپای ئه ییوبیان له سه روده می سه لاهه ددیندا - پیکهاتنی، ریکخستنی،
 چه که کانی، هیزی ده ریایی و شهرو جهنگه گرنکه کانی

نووسین: پ.د. موحسین محهمه د حسین

وهرگیڕانی له عه ره بییه وه: عوسمان عه لی قادر

له بلاوکراوه کانی پرۆژه ی تیشک

چاپ: یه که م، چ: نووسهرا، ش: سلیمانی، ژس: ۶۸۲، س: ۲۰۰۷، ل: ۵۷۲،
 ق: ۱۶×۲۳

ناوه روک:

پیشه کی / پوونکردنه وه ی ژیده ر و سهراچاوه سه ره کییه کانی ئه م
 لیکۆلینه وه یه / به شی یه که م: له سه ر داموده زگا سه ربازییه کان / که رتی یه که م:
 کۆتایی ده ولته تی فاتی و دامه زانندی سوپای ئه ییوبی / که رتی دووه م:

۱- (ژین: ۹۵۳.۰۷۳۹۲ / ح ۴۴۸)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۶۲۵)

سیستم و پیکخواه کانی سوپای ئه ییوبییان / کهرتی سییه م: داموده زگای یاریده ده ری پیکخستنی سوپا و هه لسوورانندی کاروباری کوشتار و ناشتی و دیله کان / کهرتی چواره م: چه که کانی سوپای ئه ییوبییان / کهرتی پینجه م: هیزی ده ریایی ئه ییوبییان / کهرتی شه شه م: (باسی و جهنگ و شه په کان): به ناوبانگترینی جهنگه کانی سه لاهه ددین / کهرتی هه وته م: پروداهه له شکرییه کانی ماوه ی نیوان گه مارۆکه ی (عه کا) و گه مارۆی شاری (یافا).^۱

۳۵۰. سنووری خوارووی کوردستانی باشووری له سه ده ی نۆزده هه مدا

نووسین: د. سه عدی عوسمانی هه روتی
له بلاوکراره کانی ده زگای توژیینه وه و بلاوکردنه وه ی موکریانی
چاپ: یه که م، چ: خانی، ش: دهۆک، ژس: ۴۱۵، س: ۲۰۰۷، ل: ۸۰،
ق: ۱۶×۲۲^۲
ناوه رۆک:

پیرست / گوته ی به رایبی / پیشه کی / ده رواجه / سنووری خوارووی کوردستانی
باشوور له سه ده ی نۆزده هه مدا / ناوچه ی ژه نگار و پۆژئاوا و باکووری
مووسل / ناوچه کانی پۆژه لاتی مووسل / پۆژئاوا ی هه ولیر و که رکوک / چپای
حه مرین و ناوچه کانی باکووری / مه نده لی و به دره و جه سان / ته وژمی
کۆچکردنی هۆزه عاره به کان بۆ کوردستان / ده ره نجام / لیستی سه رچاوه کان /
Abstract / پوخته ی لیكۆلینه وه که به زمانی عه ره بی / پاشکۆکان.

۱- له سه ر به رگی دواوه، کورته یه که له باره ی کتێبه که نووسراوه.

۲- (ئسنستیتیوت: ۱۷/۶۸)

۳۵۱. سولتانە عوسمانىيەكان

نووسين: د. فەرھاد پىربال

چاپ: يەكەم، چ: رەنج، ش: سەلىمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۰۷، ل: ۸۵،
ق: ۱۹×۲۳^۱

ناوەرۆك:

سولتانە عوسمانىيەكان / بەرايى / بەئىسلام كىردى پۇژھەلات / نەتەوۋەكانى
ئەنادۇل لە سەدەى سىياز دەيەم و چواردە يەمد / سولتانەكان / بىلابوونەوۋەى
دەسەلاتى عوسمانى لە ۱۴۰۳ - ۱۶۸۳ / داگىر كەرەكان / پاشەكشە و
كەمبۇونەوۋەى دەسەلاتى عوسمانى ۱۶۹۹ - ۱۹۱۴.

۳۵۲. سەرھەمى بەرھەمى حوسىن حوزنى - بەرگى يەكەم

نووسين: حوسىن حوزنى موكرىانى

كۆكردنەوۋە و لە چاپدانى: دەزگای ئاراس

بە سەرپەرشتى: د. كوردستانى موكرىانى

لە بىلابوونەوۋەى ئاراس

چاپ: يەكەم، چ: ئاراس، ش: ھەولپىر، ژس: ۳۸۴، س: ۲۰۰۷، ل: ۶۰۰،
ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوەرۆك:

دەستپىك / پىشەكى: د. كوردستانى موكرىانى / غونچەى بەھارستان: تارىخى
كوردان / خۆشى و ترشى لە نىوان دل و دەروونىكى بى كەسيدا ھاوار و بانگىكى
بەراستىيە / ئاوپىكى پاشەوۋە - (بەندى دووھەم): حكومەتى بەرزەكانى / بەرگى
دووھەم - ئاوپىكى پاشەوۋە - جزمى چوارەم: پادشايەتى چەند بىنەمالەيىكى كورد
لە كوردستاندا / بەرگى دووھەم - ئاوپىكى پاشەوۋە - جزمى يەكەم: ئومەرا و

۱- (ئىستىتوت: ۷۴۱/۱۲)

۲- (ئىستىتوت: ۵۲۹/۱۳)، (وشە: ۹۵۶.۶۷ / ۳۲۸ ح)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۹۷)

حوکمدارانی به ناوبانگی کوردستانی / میژووی ناودارانی کورد هی عه سیری سیازدهیه می هیجری له سالی ۱۲۰۰ هه تا ۱۳۰۰ه / ئاورپکی پاشه وه - بهرگی دووه م - جزمی سییه م: پادشایانی بنه ماله ی عه لی گچکه و. / دپریکی پیشکه وتن: میژووی دوو ده وله تی مه زن (دوشتیکباز - هه زیانی) یه / تاریخی حوکمدارانی بابان له کوردستانی شاره زوور و ئه رده لاند / میژووی کورد و نادر شاه له خاکی ئیرانا / میژووی شاهنشاهی کوردی زه ند / پیپرست.^۱

۳۵۲. سه ره می به ره می حوسین حوزنی - بهرگی دووه م

نووسین: حوسین حوزنی موکریانی
کۆکردنه وه و له چاپدانی: ده زگای ئاراس
به سه ره رشتی: د. کوردستانی موکریانی
له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وه ی ئاراس
چاپ: یه که م، چ: ئاراس، ش: هه ولیر، ژس: ۳۸۴، س: ۲۰۰۷، ل: ۶۲۱،
ق: ۱۶ × ۲۳^۲
ناوه رۆک:

میژووی میرانی سووران / پیشه کی: گ. موکریانی / کوردستانی موکریان یا ئاتروپاتین ئازهر بایجان / هه لکه وتی دیریکی له کوردستاندا / وینه گری و کۆلین زه نگوغرافی به زانین و تاقیکردنه وه - وینه ی کۆلان به تیشکی پووناکی / میژووی دوو ساله ی کوردستانی جنووبی / چلۆنی سه ره بهوردی ئیسماعیل خان - سمکۆی شکاک / شاری سلیمانی له ۱۹۳۴د / شاری کۆیه له پاییزی

۱- بۆ زانیاری زۆرتر له باره ی ناوه رۆکی ئەم کتێبه و ئەمە ی دواتر، ده توانی بگه رێتیه وه ورده کاری ناوه رۆکی چاپی یه که می کتێبه کانی ژماره ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ هه روه ها ناوی ئەم نووسه ره له لیستی نووسه راندا.

۲- (ئسنستیتیوت: ۵۳۰/۱۳)، (وشه: ۹۵۶.۶۷/ح ۳۲۸)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۵۹۷)

سالی ۱۹۳۵د/ چوونه ههولپرم و مهتبعه دامه زارندم و جهريده ی پووناکی
دهرختنم له ههولپر/ پيپرست.

۳۵۴. شارستانیه تی ئاسیا و رۆژه لاتی ناوه راست

نووسین: یارۆسلاڤ کراچی

وهرگیڕانی له فارسییه وه: یووسف خزر چویان

له بلاوکراوه کانی به رپوه به رایه تی خانه ی وهرگیڕان

چاپ: یه که م، چ: مناره، ش: ههولپر، ژس: ۲۴۹، س: ۲۰۰۷، ل: ۵۱۲،
ق: ۱۶×۲۲

ناوه رۆک:

پيپرست/ پيشگوته و پيژلینان: یارۆسلاڤ کراچی/ پيشه کی/ به شی یه که م:
دهرکه وتنی رۆژه لاتی دهريای بزمارى و شارستانیه تی فيرعه ونی/ جوگرافیا
و حکومهت/ میسر خه بات بۆ خوگونجاندن/ میسر وه ک هیژیکى گه وره/ له
نیوان جهنگ سالاری و کاهینسالاریدا/ سوومەر و ئەکه د- له دهوله تشاره کان
هه تا ئیمپراتوری/ شارستانیه تی چه ند نه ته وه بی خه تی بزمارى/ پیکهاته ی
کۆمه لایه تی دۆلی رافیده یین و میسری کۆن/ به شی دووه م: پارادۆکسیاتی
سووریا- نه ته وه خاوه ن خه ته کان و نه ته وه ی خاوه ن کتیب/ له سه به نه وه
هه تا کارتاز- شارستانیه تی سامی پۆژئاوا/ سه رگوزشته ی فینیکییه کان/
بواری فراوانتر/ گۆشه گیری جووله که کان- له داوه ره کانه وه هه تا
پیغه مبه ره کان/ له پیغه مبه ره کانه وه هه تا یاسای شه ریعه ت: دامه زراندى
جووله که/ هه لېژاردنى دژواری یه هودیه ت: کام شوناس؟/ به شی سییه م:
به سه ره اتی ئیرانیانی سه ر به فه ر- شوینگیه ی بگۆری ئاهورامه زدا/ بارودۆخی
گشتی/ له زه رده شته وه هه تا مه زدا په رستی/ ئیمپراتوری رۆژه لاتی دهريای
ناوه راستی فارسه کان و گورزوه شانندنه وه ی یۆنانیه کان/ دووباره ژیا نه وه ی

۱- (ئىستىتوت: ۱۱۰۵/۱۲)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۵۹۲)

ئايىنى زەردەشت / نوڭخوۋى (بىدعە) و ئايىنى پاڭزى / بەشى چوارەم: شىۋەكانى ئىسلام - يەكپارچەيى و دابە شىبون / بارودۇخى گىشتى / لە ھەزەرتى مەمەدوھ (د.خ) ھەتا ئۆمەت / ئۆمەت خەلىفە و ئىمامەكان / بەشى پىنجەم: لە سەندەن ھەتا مەكونگ لە نىۋان برەھماو بودادا / سەرچاۋەى نوڭ لە ئۆپانىشادەكانە ھەتا بودا / ئايىنى بودايى بەرايى / پەرەسەندى و لەتبونى ئايىنى بودا / بەرەو ژيارىكى پان ھىندى / دووبارە ژيانە ھەزەرتى بەرەو پۆژھەلات / كۆمەلەى ئايىنە نوڭيەكان / گەشەكردنى ژيارى پان ھىندى / سەنتزى پان - ھىندى و پوانىنك بۆ رابدوو / سى قەلەمپرو، ھىندۆزم، ترەوادا و ئىسلام / مەيداندارى كوردنى ئىسلام / نۆژەكردنە ھەزەرتى ھىندۆيزم و ئايىنە تىكەلاۋەكان / ژيارى ترەوادا / پووبەپووبوونە ھەزەرتى ژيانەكان لە جىھانى مالايادا / بەشى شەشەم: پىپروى چىنيەكان - نمونەى بەردەوامى / پۆخى چىن / بونىادەكانى شارستانىەتى چىن / بەشى ھەوتەم: رىتمى پۆژھەلاتى دوور - قبولكردن و ھاۋجوت كوردن / سىماى گىشتى / بابە تىك بە زمانى ئىنگلىزى.^۱

۳۵۵. شۆرشى شىخ عوبەيدوللاى نەھرى لە بەلگەنامەى قاجارى دا - زنجىرە

بەلگەنامەى شۆرشى شىخ عوبەيدوللا (۱۸۸۰ز) ۱

نووسىن: ەلى ئەكبەر سەرھەنگ

وەرگىرانى لە فارسىيە ھە: مەمەد ھەمە باقى

لە بلاۋكراۋەكانى كۆپى زانىارى كوردستان

چاپ: يەكەم، چ: ئاراس، ش: ھەولېر، ژس: ۱۷۲، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۸۸،

ق: ۱۶×۲۳^۲

۱- لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراۋە.

۲- (ئىستىتوت: ۹۷۹/۱۲)، (گ.ھ: مېئوو ۳۹۲ و ۸۵۸)

ناوهرۆك:

به‌رایه‌ی / ئه‌م به‌لگه‌نامه‌یه (لێره‌دا و له لاپه‌ره ۲۳ دا هاتوه: ئه‌م به‌لگه‌نامه‌یه‌ی به‌رده‌ستتان كه به ئه‌ندازه‌ی كتیبه‌یكه و ناوی "إفتتاح ناصری" یه سه‌ره‌نگ حاجی عه‌لی ئه‌كبه‌ر نووسیویته‌ی كه كۆری "حیسامولموك" له و خۆی و باوكی له ئه‌فسه‌رانی پایه‌به‌رزی سوپای ده‌وله‌تی ئێران بوون...) / به‌ناوی خۆی مه‌زن... (۱۲ به‌شی بێ ناوێشان) كورته‌یه‌ك له‌باره‌ی كتیبه‌كه‌وه به‌ زمانی عه‌ره‌بی و ئینگلیزی / پاشكۆ: ئۆرگینالی ده‌ستنوسه‌كه / فه‌ره‌نگی ناو / فه‌ره‌نگی جوگرافیا.^۱

۳۵۶. شۆرشى شیخ عوبه‌یدوللای نه‌هری له به‌لگه‌نامه‌ی قاجاری دا- زنجیره

به‌لگه‌نامه‌ی شۆرشى شیخ عوبه‌یدوللای (۱۸۸۰ ز) ۲

نووسین: عه‌لی خان گۆنه‌خان ئه‌فشار

وه‌رگێرانی له فارسییه‌وه: محهمه‌د حه‌مه باقى

له بلاوكراوه‌كانی كۆری زانیاری كوردستان

چاپ: یه‌كه‌م، چ: ئاراس، ش: هه‌ولێر، ژس: ۱۷۰، س: ۲۰۰۷، ل: ۴۲۲، ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوه‌رۆك:

پیشه‌کی: محهمه‌د حه‌مه باقى / میژووی یاخیبوونی کوردان و کوشت و بر و تالانی شیخ عوبه‌یدوللای به‌د په‌گه‌ز و فیتنه‌ی زۆر له ولاتی نازربایجان له سالی ۱۲۹۷ کۆچی هاتنی شیخ عه‌بدولقادی کۆری شیخ عوبه‌یدوللای بو ورمی / چۆنیتتی کاولکردنی قه‌لای جان / باسی شه‌ری شیخ عه‌بدولقادر له‌گه‌ل دانیشتوانی میانداو و کوشتن و تالانکردنیان له ۱۲۹۷ ک دا / باسی کوشتنی عه‌لی سولتان تۆپچی به‌ده‌ستی کوردان و له ده‌ستدانی یه‌ك ده‌سگا تۆپ و

۱- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی كتیبه به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (ئهنستیتیوت: ۱۲/۹۸۰)، (گ.ه: میژوو ۴۰۱ و ۸۵۹)

گولله کانی / باسی هاتنی شیخ عوبه یدوللا به له شکری کورده وه / نامه ی
 جه نابی میرزا حسین موجهه هید و جه نابی شیخوئیسلا بۆ شیخ عوبه یدوللا ی
 که لله په ق / گه یشتنی شیخ عوبه یدوللا بۆ ئاقاری ورمی و جه نگ ده ست
 پیگردنی له گه ل ئیقبالد هوله / ئابلوقه دانی دانیشتوانی شار / زه مینه
 خو شکردنیکی تری شیخ عوبه یدوللا بۆ گرتنی ورمی له ۱۸ ی زیلقه عده دا /
 شه پی شیخ و کوردانی ناره سه ن له گه ل ئیقبالد هوله په ژوی ۱۹ ی مانگی
 زیلقه عده دا / شه پی ته یموور پاشاخانی ماکوپی و کوردان / هاتنی میر میرانی
 مه زن ئاغا خانی سه رتپی بۆ ناوچه ی بناو / باسی جه نگی شیخ عه بدلقادری
 ناره سه ن و ئیعتیمادی سه لته نه له شاروچکه ی بناو / باسی شه پی
 دانیشتوانی بناو له گه ل هیزی کوردان / باسی پروداوه کانی ۱۲۹۷ ی کوچی و
 بریاری هیزه کانی له شکری سه رکه وتوو / باسی کوشتنی هه مزاغای مه نگور له
 شاروچکه ی سابلاخ / باسی جه نگی جه نابی ناسرئه لد هوله له گه ل عه لی خانی
 شکاک له مانگی په مه زاندا / سه ریچی و یاخیبوونی هه سه ن به گی ده شتی و
 ته میگردنی / باسی ناردنی له شکری سه رکه وتوو به مه به ستی ته میگردنی
 هه سه ن به گی ده شتی له جه مادی دووه مدا / هاتنی هه سه ن به گ له گه ل
 ئه بدال به گی برایدا بۆ هوردووی موباره ک / پاشکو و تاری کاک ئه نوه ری
 سولتانی / پاشکوئی ئیندی کسی به لگه نامه ده ستنوسه که / فه ره نگی ناو /
 فه ره نگی جوگرافیا.^۱

۳۵۷. شۆرشى شیخ عوبه یدوللاى نه هری له به لگه نامه ی نه مه ریکی و به ریتانی

دا- زنجیره به لگه نامه ی شۆرشى شیخ عوبه یدوللا (۱۸۸۰ ز) ۳

نووسین: وه دیع جویده

وه رگی رانی له فارسییه وه: محهمه د حه مه باقی

له بلاوکراوه کانی کووری زانیاری کوردستان

۱- له سه ر به رگی دووه، ناوی کتبه به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

چاپ: يەكەم، چ: ئاساس، ش: ھەولېر، ژس: ۱۷۱، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۱۶،
ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوەرۆك:

بەرايى: محەممەد حەمە باقى / پېشىنە / دەرکەوتنى شېيخ عوبەيدوللا /
رەوشت و سروشتى شېيخ / بەرنامە و خەباتى شېيخ / پرەگەزى سەرەكى
يەكېتى گەلى كورد / ترس لە دەرختن و ھېنانە مەيدانى ئەرمەن لە
كوردستاندا / بەرەى ناوھۆ و پەيداكردى پشتيوان و ھاوكار / ئامانجى شېيخ و
سياسەتەكانى لە زمانى خەلىفەكەيەو / شۆرش لە توركييا / ھېرش بۆ سەر
ئيران / ھېزەكانى شېيخ - ئامار و چەكيان / كارى لە شىركىشى / دواى ھېرش /
كاردانەوھى نۆدەولەتتى لە بەرامبەر ھېرشەكەى كورددا - دامەزراندنى
پيۆھندى ديبلۆماسى ئەمەريكا و ئيران / بەلئىنەكانى روسيا بۆ يارمەتى دانى
ئيران / ھۆكارى ريفۆرم لە ھەلوئىستى توركييا بەرامبەر بزوتنەوھەكەى شېيخ
عوبەيدوللاى نەھرى / پاشكۆ / فەرھەنگى ناو / فەرھەنگى جوگرافيا.^۲

۳۵۸. شۆرشى شېيخ عوبەيدوللاى نەھرى لە بەلگەنامەى ئەرمەنى دا - زنجيرە

بەلگەنامەى شۆرشى شېيخ عوبەيدوللا (۱۸۸۰ ز) ۴

نووسين: ئەسكەندەر غۆريانس

وەرگيرانى لە فارسىيەوھ: محەممەد حەمە باقى

لە بلاوكراوھەكانى كۆپى زانىارى كوردستان

چاپ: يەكەم، چ: ئاساس، ش: ھەولېر، ژس: ۱۶۹، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۲۸،

ق: ۱۶×۲۳^۲

۱- (ئىستىتوت: ۹۸۱/۱۲)، (گ.ھ: مېژوو ۴۰۲ و ۸۶۰)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كتېبە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوھ.

۳- (ئىستىتوت: ۹۸۲/۱۲)، (گ.ھ: مېژوو ۴۰۰ و ۸۶۱)

ناوهرۆك:

پيشه‌كى: وەرگيپر (ليړه‌دا و لاپه‌ره ۶ دا هاتووه: ئەم كتيبه يان ئەم راپورتە له بڼه‌رتدا له لايەن "ئەسكەندەر غورياس: هوه به‌ناوى "تاريخ گغيان اكراد" هوه نووسراوه و هەر ئه‌و دهمه‌ش پيشكەش به ناسره‌ددين شا كراوه و شازاده نادر ميرزاش به‌هوى خزمایه‌تى نزيكه‌وه له بڼه‌ماله‌ى ناسره‌ددين شا نووسخه‌كه‌ى "ئەسكەندەر غورياس" ى چنگ كه‌وتووه ... هه‌روه‌ها نووسراوه: ئەگه‌رچى شيخ عوبه‌يدوللاى نه‌ه‌رى له‌سه‌رده‌مى خويدا دوستايه‌تى ديريڼه‌ى نيوان هه‌ردوو گه‌لى كورد و ئه‌رمه‌نى زور توند هوشيارانه پاراستووه و خويشى دوستايه‌تى پته‌وى له‌گه‌ل سه‌رانى سياسى و ئاييڼى ئه‌رمه‌نيدا هه‌بووه ...) / به‌سه‌رگه‌ردى خاكى به‌رپيى گه‌وه‌ر ئاساى پيرۆزت بم ... (كتيبه‌كه به‌م شيوه‌يه ده‌ست پي ده‌كات ...) / ويڼه‌ى به‌رگى كتيبه فارسيه‌كه / ئينديكسى ويڼه (ويڼه‌ى هه‌ندى له‌و كه‌سانه‌ى ناويان له‌م كتيبه‌دا هاتووه) / فه‌ره‌نگى ناو / فه‌ره‌نگى جوگرافيا.

۳۵۹. شۆرشي شيخ عوبه‌يدوللاى نه‌ه‌رى له به‌لگه‌نامه‌كانى وه‌زاره‌تى كاروبارى

ده‌ره‌وه‌ى نيران دا- زنجيره به‌لگه‌نامه‌ى شۆرشي شيخ عوبه‌يدوللا (۱۸۸۰ز) ۵

وه‌رگيڼانى له فارسيه‌وه: محممه‌د حه‌مه باقى

له بلاوكراوه‌كانى كۆپى زانيارى كوردستان

چاپ: يه‌كه‌م، چ: ئاراس، ش: هه‌ولير، ژس: ۱۷۴، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۷۰، ق: ۲۳×۱۶^۲

ناوهرۆك:

به‌رايى: وەرگيپر (ليړه و له لاپه‌ره "ه" دا هاتووه: شوين پي هه‌لگرتنيكى ميژوويى ئەم به‌لگه‌نامانه شوين پي هه‌لگرتنى ميژوويى ده‌ركه‌وتن و

۱- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، ناوى كتيبه به زمانى ئينگليزى نووسراوه.

۲- (ئىستيتيوت: ۹۸۲/۱۲)

درهوشانه وهی ناویانگ و که سایه تی شیخ عوبه یدوللا "۱۸۳۰-۱۸۸۳" یه... ههروه ها له لاپه ره ۱۵ دا نووسراوه: له نیوان ئه م به لگه نامانه وه درده که وی که شیخ عوبه یدوللا له به رامبه ر ئه م ده ستر یژیانه ی ئیران و عوسمانیدا، هه میشه هوشیارانه و به گیانی دیپلوماتیکانه وه کاردانه وهی هه بووه و هیچ ده سته پشخه ری هیرش و په لامار نه بووه. بویه له خویندنه وهی ئه م ۱۶ به لگه نامه یه دا، ده زانین که هیرش و شالاه کانی ئه م ماوهی چه ندان ساله، به لای زوره وه لای هیزه کانی ئیرانه وه بوون... / کومه لیک به لگه نامه / پاشکو: ئورگینالی به لگه نامه کان / فه ره نگی ناو / فه ره نگی جوگرافیا.^۱

۳۶۰. شۆرشى شیخ عوبه یدوللاى نه هری له به لگه نامه ی قاجارى دا- زنجیره

به لگه نامه ی شۆرشى شیخ عوبه یدوللا (۱۸۸۰ ز) ۶

نووسین: حه سه ن عه لى خان گه پرووسى

وه رگیزانی له فارسى یه وه: محه ممه د حه مه باقى

له بلاوکراوه کانی کۆرى زانیارى کوردستان

چاپ: یه که م، چ: ئاراس، ش: هه ولیر، ژس: ۱۷۵، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۹۸،

ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوه رۆک:

به رایى: وه رگیز (ئه م به راییه ۱۰ پروونکردنه وهی هه یه که له پروونکردنه وهی ژماره ۷ و لاپه ره ۲۴ دا نووسراوه: ... له دوا ییدا به چاکم زانى، له دواى ته ته له وه لای ویرد کردنی کۆی ئه و ۱۵۵ نامه یه، نزیکه ی ۶۰ نامه یان لى هه لبژیرم و ته رجه مه یان بکه م... که له گه ل ئه وه شدا ئه م نامانه به گیانی دوژمنانه وه نووسراون، به لام له هه مان کاتیشدا گه نجینه یه کی ده وله مه ند و به پیت و برشتن و ئه گه ر ئه م کۆمه له به لگه نامه گرنگه، له سه ر شۆرشى ۱۸۸۰ و

۱- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتبه به زمانى ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (ئهنستیتوت: ۹۸۴/۱۲)

هه مزاغای مهنگور نه بوونایه، خو ئه و شوپشه مهزنه ی ۱۸۸۰ و ئه و هه مزاغای جوامیره، به و هه موو ناوبانگ و زایه له یه ی که نزیکه ی سه ده و نیویکه له ناو کورددا هه یانه، که چی گه لی کورد له سه ر شوپشی ۱۸۸۰، شتیکی به رچاوی نییه و له سه ر هه مزاغاش له "بهیت" یك زیاتر، هیچ میژوویکی تری نووسراوی له باره یه وه نه بوو!) / ته قه لای تری ئیران بو سه رکوتکردنی شوپشی ۱۸۸۰ / هه سه ن عه لی خانی گه رووسی کییه؟ / نامه کان له ژماره ۱-۱۳۷ / نامه ی ئه میر نیزام / ژماره و ناوه رۆک و میژوووی نامه کانی هه سه ن عه لی خان / فه ره نگی ناو / فه ره نگی جوگرافیا.^۱

۳۶۱. شه ره فنا مه ی شه ره ف خانی به دلیسی - میژوووی میرانی خانه دانی

عوسمان و پاشایانی ئیران توورانی هاوچه رخیان - به رگی دووه م

نووسین: شه ره ف خانی بدلیسی

وه رگی زانی له فارسییه وه: سه لاهه ددین ئاشتی

له بلاو کراوه کانی بنکه ی ژین

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمان، ژس: ۱۰۰۷، س: ۲۰۰۷، ل: ۳۷۱،

ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوه رۆک:

پیوست / سه ره ده ق: سه لاهه ددین ئاشتی / پیشه کی / باسی بنه و بنه چه که ی

میرانی خانه دانی عوسمانی / باسی سه ره تای داگیرسانی ده سه لاتی سولتانی

عوسمانی غازی / باسی به سه ره تاتی میرانی خانه دانی عوسمان و پاشایانی

ئیران و تووران ۱۲۹۰ - ۱۵۹۷ / لیزگه ی ناوی که سان / لیزگه ی ناوی

شوینه کان / لیزگه ی ناوی مؤز و خیل و خانه دانان.

۱- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتبه به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (ئسنستیتوت: ۱۱۸۱/۱۲)، (گ.س: ژ ۱۶۶۹)

۳۶۲. شهره‌فنامه‌یا شهره‌فخانی بدلیسی ته‌رجه‌ما مه‌لا مه‌حموودی بازیدی
(۱۷۹۷-۱۸۶۷)

نووسین: شهره‌فخانی بدلیسی
وه‌رگیړانی له فارسییه‌وه: مه‌لا مه‌حموودی بایه‌زیدی
ئاماده‌کردن: سه‌عید دیره‌شی
له بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی سپیریژ
چاپ: یه‌که‌م، چ: خانی، ش: ده‌وۆک، ژس: ۷۲۱، س: ۲۰۰۷، ل: ۶۲۱،
ق: ۱۶×۲۳
ناوه‌وۆک:

به‌راهی/ پراوه‌ستیانه‌ک د ده‌ره‌زینکی‌دا/ هه‌ندی‌ک بابه‌تی وه‌ک: توپه‌یی کوردا د
سئ وه‌چه‌پادا و کورتیه‌ک ل سه‌ر پووشانا کوردی/ ده‌ستپیکا شهره‌فنامه‌ی/
موشته‌مله ل سه‌ر پینچ فه‌سلان/ ده‌رحه‌قی زکرا حاکمید جزیر و دیاربه‌کری
نه/ ده‌رحه‌قی زکرا حاکمید دینه‌وه‌ر و شه‌ره‌زور ل کو مه‌شهورین ب
حه‌سنه‌ویه/ ده‌رحه‌قی زکرا حاکمید فه‌زله‌ویه کو مه‌شهورین ب لپا مه‌زین/
ده‌رحه‌قی زکرا لپا بچووک/ ده‌رحه‌قی زکرا سه‌لاتینید مسر و شامی کو
مه‌شهورین ب ئال ئه‌ییوب/ ده‌رحه‌قی زکرا ئومه‌را و حاکمید کوردستان
ئوه‌ی ژی موشته‌مله به پینچ فه‌سلان/ ده‌رحه‌قی زکرا حاکمید هه‌کاریانه کو
مه‌شهورین به شه‌نویی/ ده‌رحه‌قی زکرا حاکمید عمادیه‌یی کو مه‌شهورین به
به‌هدینان/ ده‌رحه‌قی زکرا حاکمید جزیری کو ئه‌و ژی به سئ شوعبانه/
ده‌رحه‌قی زکرا حاکمید گورکیلی/ ده‌رحه‌قی زکرا حاکمید هه‌سه‌ن کیفایی کو
مه‌شهورین به ملکان/ میناک ژ لبا فارسی/ ناقدار و جهوار/ فه‌ره‌ست.

۱- (ئسنستیوت: ۱۱۱۸/۱۲)، (گ.ه: میژوو ۸۲۲ و ۸۲۳)

۳۶۲. عوسمانییه‌کان- له عوسمانی کوری نورتغله‌وه تا سولتان عه‌بدوله‌جیدی

دووهم

نووسین: کۆمه‌لیک نووسه‌ر^۱

وه‌رگیزانی^۲: سه‌لام عه‌بدولکه‌ریم

له‌ بلاوکراوه‌کانی خانە‌ی چاپ و په‌خشی پینما

چاپ: یه‌که‌م، چ: گه‌نج، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۱۴،

ق: ۲۰×۱۴^۳

ناوه‌رۆک:

ناوه‌رۆک/ پيشه‌کی وه‌رگیز/ عوسمانییه‌کان/ ره‌چه‌له‌ک و نه‌ژاد و گه‌شه‌کردنی

ده‌وله‌ته‌که‌یان/ فراوانخوازی ده‌وله‌تی عوسمانی/ کشانه‌وه و به‌ره‌ودواهاتنی

عوسمانییه‌کان/ لیستی سولتانه‌کانی عوسمانی/ عوسمانی کوری نورتغل/

سولتان ئۆرخان (ئۆرخانی جه‌نگاوه‌ر)/ کاره‌ یاسایی و شارستانییه‌کانی

ئۆرخان/ په‌رینه‌وه به‌ره‌و که‌ناری ئه‌وروپا/ سولتان مورادی یه‌که‌م/ سولتان

بایه‌زیدی یه‌که‌م (بایه‌زیدی هه‌وره‌ بروسکه‌)/ پیگه‌یشتنی سولتان بایه‌زیدی

یه‌که‌م/ والاکاری و داگیرکارییه‌کانی سولتان بایه‌زیدی یه‌که‌م/ بایه‌زیدی

یه‌که‌م و کوشتارکردنی ئه‌وروپا/ هه‌لۆیستی به‌رامبه‌ر سرب/ جه‌نگی

نیکۆپۆلس/ سولتان محه‌مه‌دی یه‌که‌می عوسمانی (جه‌لاد- خانه‌دان)/

سولتان مورادی دووهم/ سولتان محه‌مه‌دی فاتیح (محه‌مه‌دی دووهم)/

له‌دایکبوون و گه‌شه‌سه‌ندنی/ که‌سایه‌تی سولتان محه‌مه‌دی فاتیح/

سیاسه‌ته‌کانی سولتان محه‌مه‌دی فاتیح/ ژیانی سولتان محه‌مه‌دی فاتیح/

۱- له‌ هه‌چ شوینیک ناوی نووسه‌ر دیار نییه و وه‌ک له‌ پيشه‌کییه‌که‌یدا هاتووه، بابه‌ته‌کانی ئه‌م

کتیبه‌ له‌ ئینته‌رنیته‌وه وه‌رگیراوه، ته‌نانه‌ت له‌ لیستی ناوی نووسه‌ریش هه‌ر به‌ (کۆمه‌لیک نووسه‌ر)

ئاماژه‌مان پێ کردووه.

۲- نه‌ له‌م چاپه‌دا نه‌ له‌ چاپه‌که‌ی تریشدا (دووهم) ئاماژه‌ی به‌ زمانی نووسینه‌کان نه‌کردووه، واته‌

نادیاره‌ که‌ له‌ چ زمانیکه‌وه‌ی وه‌ریگێراوه.

۳- (ئسنستیوت: ۷۰۲/۱۲)، (گ.س: ۹۵۶.۱۵/س ۹۷۵)

گرنگترین کاره‌کانی سولتان محه‌ممه‌دی فاتیح / له‌بواری پیک‌خستن و کارگی‌پیدا / بایه‌خدانی سولتان محه‌ممه‌د به‌خویندنگه و په‌یمانگان / بایه‌خدانی به‌زانایان / بایه‌خدانی به‌هونه‌ر / بایه‌خدانی به‌وه‌رگی‌پران / بایه‌خدانی به‌ئاوه‌دانکردنه‌وه و بونیاتنان و نه‌خوشخانه‌کان / بایه‌خدانی به‌بازرگانی و پیشه‌سازی / بایه‌خدان به‌پیک‌خستن کارگی‌پیه‌کان / بایه‌خدان به‌سوپا و هی‌زی ده‌ریایی / بایه‌خدان به‌هی‌زی دادپه‌روه‌ری / مردنی سولتان محه‌ممه‌دی فاتیح / سولتان بایه‌زیدی دووه‌م / سولتان سه‌لیمی یه‌که‌م / ژیانی سولتان سه‌لیمی یه‌که‌م / که‌سایه‌تی سولتان سه‌لیمی یه‌که‌م / ململان‌یی عوسمانی - سه‌فه‌وی / زالب‌وون به‌سه‌ر ده‌ول‌ته‌تی مه‌مالیک‌دا / حیجازی عوسمانی‌یه‌کان / خزمه‌تکاری شوینه‌ پیرۆزه‌کان / عوسمانی‌یه‌کان بوون به‌خه‌لیفه / مردنی خه‌لیفه سه‌لیمی یه‌که‌م / سولتان سلیمان یه‌که‌م (سلیمان قانونی - سلیمانی مه‌زن) / سولتان سه‌لیمی دووه‌م / سولتان مورادی سییه‌م / سولتان محه‌ممه‌دی سییه‌می عوسمانی / سولتان ئه‌حمه‌دی یه‌که‌م / سولتان مسته‌فای یه‌که‌م (مسته‌فاخان) / گه‌پانه‌وه‌ی سولتان مسته‌فای یه‌که‌م بو‌فهرمان‌په‌وایی / بارودۆخی سه‌رده‌می سولتان عوسمانی دووه‌م / سه‌رده‌می فه‌رمان‌په‌وایه‌تی کردنی عوسمانی دووه‌م / پیک‌دادان له‌گه‌ل ئینکشارییه‌کاندا / بیسه‌روه‌ری عوسمانی‌یه‌کان / کوژرانی سولتان عوسمانی دووه‌م / سولتان مورادی چواره‌م / سولتان ئیبراهیمی یه‌که‌م / ماوه‌ی فه‌رمان‌په‌وایی ئیبراهیمی یه‌که‌م / سیاسه‌تی ناوخۆی ئیبراهیمی یه‌که‌م / داگیرکردنی دورگه‌ی کریت / یاخیبوونی ئینکشارییه‌کان و لابردنی سولتان ئیبراهیمی یه‌که‌م / سولتان محه‌ممه‌دی چواره‌م / ده‌ست به‌کاربوونی سولتان محه‌ممه‌دی چواره‌م / سولتان محه‌ممه‌دی چواره‌م و ده‌سه‌لاته‌کانی / که‌وتنی قه‌لای (نوه‌زل) ی نه‌مساوی / گرتنی دورگه‌ی کریت / هه‌لمه‌ت بو‌سه‌ر پووسیا / گه‌مارۆی ئیه‌ننا بو‌جاری دووه‌م / کو‌تایی سولتان محه‌ممه‌دی چواره‌م / سولتان سلیمانی دووه‌م / سولتان ئه‌حمدی دووه‌م / سولتان مسته‌فای دووه‌م / سولتان ئه‌حمدی سییه‌م / سولتان مه‌حموودی یه‌که‌م / سولتان عوسمانی سییه‌م / سولتان

مسته‌فای سیئه‌م / سولتان عبدولحه‌میدی یه‌که‌م / سولتان سه‌لیمی سیئه‌م / سولتان مسته‌فای چواره‌م / سولتان مه‌حموودی دووه‌م / فه‌رمان‌پره‌واییه‌تی سولتان مه‌حموودی دووه‌م / له‌ناوبردنی ئینکیشارییه‌کان / چاکسازی فیژکردن / چاکسازی تری سولتان مه‌حموودی دووه‌م / قه‌ده‌غه‌کردنی عه‌مامه (میژهر) یان سه‌ریپچ / سولتان عه‌بدولحه‌زیزی یه‌که‌م / سولتان مورادی پینجه‌م / سولتان عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م (سولتانه سوور) / گرنگترین چاکسازییه نیوخۆیییه‌کانی سولتان عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م / خه‌لافه‌ت گرتنه ده‌ستی سولتان عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م / عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م (سته‌مکار لای هه‌ندیك و دادپه‌روه‌ر لای ئه‌وانی تر) / له‌کارخستنی ده‌ستوور / سیاست و پرۆژه‌کانی عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م / قه‌ره‌زیه‌کانی عوسمانی / سولتان عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م و ده‌وله‌ته‌گه‌وره‌کان / سولتان عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م و جووله‌که / سولتان عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م و ئه‌رمه‌ن / سولتان عه‌بدولحه‌مید و کۆمه‌لی ئیتیحاد و ته‌ره‌قی / رووداوی ۳۱ی ئازار / مردنی عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م / سولتان محه‌مه‌دی پینجه‌م / سولتان محه‌مه‌دی شه‌شه‌م / سولتان عه‌بدولحه‌میدی دووه‌م / سه‌رچاوه‌کان / پاشکۆی وینه و زانیارییه‌کان.

۳۶۴. قه‌لای په‌ری له‌که‌ریم خانه وه تا لوتف عه‌لی خان

نووسین: به‌هرام ئه‌فراسیابی

وه‌رگیژانی له‌فراسییه‌وه: سامان عه‌بدوللا

له‌بلاوکراوه‌کانی به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی خانه‌ی وه‌رگیژان

چاپ: یه‌که‌م، چ: روون، ش: سلیمانی، ژس: ۳۴۲، س: ۲۰۰۷، ل: ۶۶۴، ق: ۱۶×۲۲

ناوهرۆك:

پيشه‌كى: وه‌رگيڤ/ به‌شى يه‌كه‌م: شيڤره ژنانى قه‌لاى پهرى (سالى ۱۱۴۴
كوچى)/ به‌شى دووه‌م: ده‌ستپيكردى ده‌ورى كه‌ريم خان/ به‌شى سييه‌م:
په‌يمانى سى قولى و سى مه‌رج/ به‌شى چواره‌م: محممه‌د حه‌سه‌ن خانى
قاجار- دوژمنى به‌هيژ/ به‌شى پينجه‌م: گه‌ماروى قه‌لاى كرماشان و
سه‌ره‌لدانى سولتان حسين ميرزاي دووه‌م (پينجه‌مين خوازيارى پاشايه‌تى)/
به‌شى شه‌شه‌م: نازادخانى ئه‌فغان/ به‌شى هه‌وته‌م: شه‌رى كه‌ريم خان له‌گه‌ل
نازادخان له‌ قومشه‌/ به‌شى هه‌شته‌م: شه‌رى چاره‌نووس/ به‌شى نويه‌م:
خه‌ديجه بيگم خانم و ئاغا محممه‌د خانى قاجار له‌ مالى كه‌ريم خان/ به‌شى
ده‌يه‌م: رووداوه‌كانى نازهربايجان/ به‌شى يازده‌يه‌م: شوڤشى ته‌قى دورپانى/
به‌شى دوازده‌يه‌م: رووداوه‌كانى باشوور (دزه ده‌رياييه‌كان)/ به‌شى
سيازده‌يه‌م: شه‌رى ناو بنه‌ماله‌ - سييشه‌مه ۱۳ى سه‌فه‌رى ۱۱۹۳/ به‌شى
چوارده‌يه‌م: نه‌يارىكى ده‌ره‌وه‌ى بنه‌ماله‌ى زهند/ به‌شى پازده‌يه‌م: دوايه‌مين
حيله‌ى غوران (دوو ته‌ته‌ر)/ به‌شى شانزده‌يه‌م: شيراز پاش كوژرانى جه‌عفهر
خان سه‌ره‌تاي زستانى ۱۱۶۷ى هه‌تاوى/ به‌شى حه‌قه‌ده‌يه‌م: يه‌كه‌مين
رووبه‌روبوونه‌وه‌ى لوتف عه‌لى خان و ئاغا محممه‌د خان/ به‌شى
هه‌ژده‌يه‌م: خه‌يانه‌ت و پيلانى حاجى ئيبراهيم كلانته‌ر/ به‌شى نوزده‌يه‌م:
كاره‌ساتى سميرمى سه‌روو/ به‌شى بيسته‌م: ده‌رده‌دلى لوتف عه‌لى خان/
به‌شى بيست و يه‌كه‌م: به‌سه‌ره‌تاي ده‌رياي نوور و گه‌وه‌ره‌كانى تر/ به‌شى
بيست و دووه‌م: حاجى ئيبراهيم ماندوو ئه‌بيت/ به‌شى بيست و سييه‌م:
شه‌رى دۆلى ئه‌بره‌ج/ به‌شى بيست و چواره‌م: كرمان/ به‌شى بيست و
پينجه‌م: به‌جييه‌شتنى كرمان/ به‌شى بيست و شه‌شه‌م: به‌هارى غه‌مناك^۱

۱- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، ناوى كتيبه‌كه به زمانى ئينگليزى نووسراوه.

۳۶۵. کتیبی دیاربه کرییه- میژووی حهسهن بهگی نأق قۆیوونلوو و باب و
باپیرانی و هه رچی سه یاره ته بهوی له دیرۆکانی قهره قۆیوونلوو و چۆغانای دا

نووسین: ئه بوبه کر تاران

وه رگی رانی له فارسییه وه: سه لآحه ددین ئاشتی

له بلاوکر اوه کانی بنکه ی ژین

چاپ: یه که م، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۵۰۶، س: ۲۰۰۷، ل: ۶۰۵،
ق: ۱۷×۲۴

ناوه رۆک:

پیرست/ سه رده ق: سه لآحه ددین ئاشتی/ پيشه کی: فاروق سومیر/ به شی
یه که م: هه ندیک بابته تی وه ک: ده سپیک/ باسی بنه و بنه چه که ی خاوه ن
شکۆی مه زن/ باسی ژیان و به سه رهاتی میری ناو دار عوسمان به گ/ باسی
ده سه لات و فه رمان په وایه تی قازی بووره انه دین و چوونی میری مه ند و ماقول
بو لای/ باسی داگیرکردنی خاکی ئه رمه نییان به ده سه تی عوسمان به گ و
دابه شینی به سه ر خزمانیدا/ باسی گیرانی ئامیدی به ده سه ت سولتان هه مزه/
باسی گه پانه وه ی ئه سه که نده ر له لای پۆمه وه/ باسی گه مارۆدانی قه لای
جه عبه ر له لایه ن عه ره بانه وه/ باسی گه مارۆدانی سولتان هه مزه/ باسی
ناکۆکی شیخ حه سه ن به گ/ باسی بانگه یشتن کرانی مه حمود به گ له
به غداوه له لایه ن عه لی مه ماشه وه/ باسی پووداوه کانی سالانی ۸۴۹-۸۵۰ ک
۱۴۴۵-۱۴۴۶ ز/ باسی بزوتنه وه ی جیهانشامیرزا به ره و دیاربه کر/ باسی
هروژمی خاوه ن شکۆ بو لای قه لای پۆها به مه به سه تی یاریدانی برای/ باسی
دیاریکردنی هیژیککی تایبه ت له لایه ن پۆسته می تورخانه وه به مه به سه تی
به په رچدانه وه ی چالاکی/ ئازایه تییه کانی خاوه ن شکۆ/ باسی ده رکه وتنی
خاوه ن شکۆ له شار و سه رکه وتنی/ باسی چوونی خاوه ن شکۆ و تیکشکانی/
باسی سه رکه وتن و په یمان شکانی جیهانشامیرزا/ باسی کوژرانی ژماره یه کی

۱- (ئهنستیوت: ۱۲/۱۱۳۴)، (گ.ه: ۲۱/۹۳۵ ت ۲۲۲)

گەمارۆدەران لە و شوپنەى كە قەرەقۆيوونلوو خۆيان داگرتبوو/ باسى تەماى شالائو بۆ سەر مالى پۆستەمى تورخان/ باسى تالانى قەلاى ھەتتاخ و ميھەرنى/ باسى گەمارۆى ئامپىدى دەروازەى پزگارى لەلايەن پۆستەمى تورخانەوہ/ باسى بزووتنەوہى خاوەن شىكۆ بەرەو كوردان/ بەشى دووہم: ھەندىك بابەتى وەك: باسى مىرانى چوغتاي (چوغاتاي) و قەرەقۆيوونلوو/ باسى كۆچى دوايى خاوەن شىكۆى پايەبەرز شاروخ مىرزا/ باسى گەرانەوہى بابور مىرزا بۆ خوراسان/ باسى دەرکەوتنى ھەسەن عەلى/ باسى غەزاي گورجستان/ باسى شالائوى جىھانشامىرزا بەرەو دياربەكر/ باسى نىرشەپرى ئەمىر مەزىد و گىرانى/ باسى چۆنىتى حال و بالى چوغتاي/ باسى گىرانى قەلاكانى كوردستان/ باسى ھاتنى نىردراوان لە لاي پۆم و مىسرەوہ/ پاشىكۆ: باسى پووداوەكانى سالى ۸۷۶ ك ۱۴۷۱ز/ باسى پووداوەكانى سالى ۸۷۷ ك ۱۴۷۲ز شەپرى ھەسەن پادشا لەگەل سولتان مەممەد پاشاي پۆم/ لىزگەى ناوى كەسەكان/ لىزگەى ناوى شوپنەكان/ لىزگەى ناوى ھۆز و خىل و خانەدانان.

۳۶۶. كەركوك لە سەردەمى دەولەتى عوسمانىدا لە نىوان سالى ۱۸۷۶-

۱۹۰۹ز

نووسىن: گۆران ئىبراھىم سالىح

لە بلاوكراوہكانى مەكتەبى بىروھوشيارى (ى. ن. ك)

چاپ: يەكەم، چ: ھەمدى، ش: سەلىمانى، ژس: ۶۰، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۲۶، ق: ۲۱×۱۵

ناوەرۆك:

پىپىست/ پىشەكى/ دەروازە: كەركوك لە قوناغە ميژووييەكاندا/ بەشى يەكەم: چەمك و زاراوہ و شوپنى جوگرافى كەركوك/ چەمك و زاراوہ و رەچەلەكى ناوى كەركوك/ كەركوك لە ئىنساىكلۆپىدىاي بىيانى و

۱- (ئىستىتوت: ۶۹۸/۱۲)، (وشە: ۹۵۶.۷۱۴/س ۲۷۶)

ئىسلامىدا/ سىنورى جۇگرافىيە كەركوك كوردستان/ بەشى دووھەم:
سىستەمى ئىدارى و سىياسەتى دەولەتى عوسمانى لە كەركوك/ گۆرانی
سىستەمى ئىدارى دەولەتى عوسمانى و دروستبۇونى وىلايەتى مووسل
۱۸۷۹ز- پىگە و بارودۇخى كەركوك لەو گۆرانەدا/ پىژە و ژمارەى
دانىشتوانى كەركوك لە سەرچاوە بىانى و توركىيەكان و پەوشى كۆمەلایەتى
شار/ سىياسەتى دەولەتى عوسمانى لە كەركوكدا و باردۇخى سىياسى ئەم
شارە/ بەشى سىيەم: پەوشى خويندن و فەرەنگى و ئابوورى شارى
كەركوك/ پەوشى ئابوورى شارى كەركوك/ دۆزىنەوہى نەوت لە كەركوك/
هەولەكانى ولاتانى پۆژئاوا و هەلوپىستى دەولەتى عوسمانى لەو ميانەدا/
ئەنجام/ لىستى سەرچاوەكان/ پاشكۆ.^۱

۳۶۷. كوردستان لە بەردەم فتوحاتى ئىسلامى دا

نووسىن: حەسەن مەحمود حەمەكەرىم

لە بۆلۆكرەكانى پىژەى تىشك

چاپ: چوارەم، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۱۰۶، س: ۲۰۰۷، ل: ۴۴۸، ق: ۱۶×۲۳

ناوەرۆك:

هەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى هەيە، بىوانە كىتابى ژمارە ۱۱۰.

۱- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كىتابەكە بە ئىنگلىزى نووسراوہ.

۲- (ئىستىتوت: ۷۰۷/۱۲)، (گ.س.ش.س.ش: ۹۱)

۳۶۸. كوردستان له بازنهى كيشهى رۆژه لاتي دا ۱۸۰۰-۱۹۰۰ (ليكۆليني هه يه كى
ميژووييه)

نووسين: كامه ران محه ممه د حاجى^۱
له بلاو كراوه كانى به رپوه به رابه تى گشتى رۆژنامه نووسى و چاپ و
بلاو كردنه وه
چاپ: يه كه م، چ: و- پۆشن بى رى، ش: هه ولير، ژس: ۴۴، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۲۲،
ق: ۱۶×۲۳^۲
ناوه رۆك:

ناوه رۆك / پيشه كى / ده روزه / به شى يه كه م: مملانيى زله يزه نه وروپاييه كان
و به رژه وه ندييه كانيان له كوردستاندا / هه لومه رچى كوردستان له سه ده ي
نۆزده يه مدا / ئابوورى / كۆمه لايه تى / سياسى / چاوتير كردنى زله يزه كان له
كوردستان و به رژه وه ندييه كانيان له ناچه كه دا / به رژه وه ندييه:
ئابوورييه كان- سياسى و سه ربازييه كان- ئاينيه كان / به شى دووه م:
هه لويستى زله يزه كانى كيشه ي رۆژه لاتي له ميرنشين و بزاق و راپه رپينه
كورديه كان / ميرنشيني: سۆران- بابان- بۆتان- ئه وانى تر / كيشه ي
رۆژه لاتي و هه لويست له بزاق و راپه رپينه كورديه كان / يه زدان شير / شوپشى
شيخ عوبه يدوللاى نه هرى / به شى سييه م: كاريگه رى كيشه ي رۆژه لاتي
له سه ر مملانيى نيوان ده وله تى عوسمانى و ده وله تى قاجارى و سياسه تيان
به رانبه ر به كورد / رۆلى زله يزه كان له مملانيى هه ريمايه تيه كانى په يوه ست
به كوردستانه وه / سياسه تى ده وله تى عوسمانى و ده وله تى قاجارى به رانبه ر
به كورد / كيشه ي رۆژه لاتي و كاريگه رى له سه ر سياسه تى ده وله تى
عوسمانى به رامبه ر به كورد / پيكه ينانى سواره ي حه ميدى / پيوه ندى كورد و

۱- به داخه وه له و به شى كه پيشتر چاپ كرا (ل ۲۴۷)، ئه م ناوه مان به هه له نووسيبوو (كامه ران
محهممه د عه لى)، كه ليره دا راستمان كرده وه.

۲- (گ.س.؟)، (گ.ه.؟: ميژوو ۳۰۷ و ۳۱۷ و ۳۱۸)، (ه. حه يده رى: ؟)

ئەرمەن/ بانگەشە بۆ كۆمەلە ئىسلامى/ كېشە پۇژھەلاتى و كارىگەرى
لەسەر سىياسەتى دەولەتى قاچارى بەرانبەر بە كورد/ ئەنجام/ سەرچاۋەكان/
پاشكۆكان/ كورتەى باسەكە بە زمانى عەرەبى و ئىنگلىزى.^۱

۳۶۹. كوردنامە- بەرگى يەكەم

نوسىن: د. ئەمىن موتاجى

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: كەركوك، ژس: ؟، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۶۲، ق: ۲۰×۱۵
ناوەرۆك:

پېشەكى/ چەند سەرنجىك/ كوردنامە/ حوكمەت و ئەمارەتە كوردەكان دواى
ھاتنى ئىسلام/ بەشى دووھم و دەريارەى ئەمارەتە كوردەكان لە سوورپى
ئىسلامىدا/ پاشكۆى كوردنامە/ پېرسىتى ناو و شوپىن/ پېرسىتى پوونكردەنەوہ/
كتىب و سەرچاۋە/ كورتەيەك لە بارەى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى/ ناوەرۆك.

۳۷۰. گرنكى كورد و كوردستان لە قۇناغە مېژووويەكانى ئىران تا سەردەمى

ئەفسارە- چۆنىەتى پىكھاتنى ئەمارەتە كوردەكان

نوسىن و ئامادەكردن: مەنسور مەخدوم

وەرگىپانى لە فارسىيەوہ: پەفەت مورادى

لە بلاوكراۋەكانى بەرپۆوہ بەرايەتى خانەى وەرگىپان

چاپ: دووھم، چ: پوون، ش: سىلىمانى، ژس: ۸۰۲، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۴۶،
ق: ۲۰×۱۴

ناوەرۆك:

ھەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بېوانە كىتەبى ژمارە ۱۹۶.

۱- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوہ.

۲- (ئىستىتوت: ۸۶/۶)

۳- (ئىستىتوت: ۱۰۷۴/۱۲)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۶۲۱)

۳۷۱. گوتاری ناسیونالیزمی کوردی- بهرگی یه کهم

نووسین: عه تا قه ره داغی

له بلاوکراوه کانی چاپخانه ی پهنج

چاپ: یه کهم، چ: پهنج، ش: سلیمانی، ژس: ۹۸۳، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۰۰،

ق: ۱۶×۲۲

ناوه رۆک:

ناوه رۆک / پیشه کی / گوتاری کوردی / گوتاری کوردی له شکستی ئایینی
زه رده شتییه وه / گوتاری کوردی له سه رده می میرنشینه کاند / گوتاری کوردی له
سه ده ی تۆزده یه مد / گوتاری کوردی / گوتاری ته سه وف / گوتاری ئه ده بی له
سه رده می باباند / گوتاری میرنشینی ئه رده لان / گوتاری میرنشینی سۆران /
گوتاری کوردی له سه رده می شیخ عوبه ییدوللای نه هریدا / حاجی قادری کۆیی
وه همی گوتاری کوردی / رۆژنامه ی کوردستان و گوتاری نه ته وه ی کوردی /
راپه رپینی سالی ۱۹۱۴ی به تلیس و گوتاری کوردی / گوتاری کوردی له سالانی
جهنگی یه کهمی جیهانیدا / گوتاری کوردی له سه روبه ندی کۆتایی هاتنی جهنگی
یه کهمد / شوینی شیخ عه بدولقادی نه هری له گوتاری کوردی / عه بدولپه زاق
به درخان ناسیوناللیستیک له وه همدا / گوتاری بزووتنه وه ی سمکۆی شکاک /
گوتاری راپه رپینی شیخ سه عیدی پیران / راپه رپینی ئاگری داخ و گوتاری کوردی /
گوتاری شیخ عه بدولسه لامی بارزانی / گوتاری راپه رپینه که ی سه ید په زای
دیرسیم / گوتاری سه ردار په شید ئه رده لان / گوتاری راپه رپینه کانی شیخ
مه حمودی به رزنجی / سروشتی گوتاری شیخ مه حمود له پووخانی حوکمداری
یه کهمه وه / گوتاری شیخ مه حمود له ده وره ی سییه می حوکمدارییه که یدا /
گوتاری کۆماری مه هاباد / کورد: کۆمه لگای داخراو و گوتاری خواستراو / کورد:
گوتاری توندوتیژی و که لتووری داخراو / سه رچاوه کان.

۳۷۲. لەگەڵ مامۆستا توفیق وەھبى دا- لەگەڵ وتاریكى د. كەمال میراودەلى

نووسین: ھاوار (محەممەد رەسوول ھاوار)

لە بلۆكراوەكانى خەندان بۆ پەخش و وەشاندىن

چاپ: يەكەم، چ: شەھىد ئازاد ھەورامى، ش: كەركوك، ژس: ؟، س: ۲۰۰۷،

ل: ۱۱۲، ق: ۱۶×۲۲^۱

ناوەرۆك:

ناوەرۆك/ توفیق وەھبى و (دەستورى زمانى كوردى)/ توفیق وەھبى و
(مىژووى كورد و كوردستان) ھەولدانى بۆ بەستنى پەيوەندى لە مادەوہ بۆ
كوردى ئىستە/ راي چەند كەسێك دەربارەى كورد و پەيوەنديان بە مادەوہ/
توفیق وەھبى و زمانى كوردى (ئاويستا)/ پاك كردنەوہى زمانى كوردى لە
وشەى بيگانە/ چى خستينە سەر ئەو فيكرەى كە ئاويستا دىراسە بكات؟/
توفیق وەھبى و (فوتوتيك و فۆنۆلۆژى)/ دىراساتى توفیق وەھبى/
چاپكراوەكانى: دىراساتيك كە پەيوەندى بە شارەزوورەوہ ھەيە بە ھەموو
شوينەكانىيەوہ- تۆپۆگرافىيەى شارەزوورى كۆن و تازە/ توفیق وەھبى و
ديانەتەكان/ توفیق وەھبى و مىژووى كوردى/ توفیق وەھبى و فۆلكلۆرى
كوردى/ توفیق وەھبى و زنجيرە چىرۆكەكانى/ توفیق وەھبى و ئەفسانە.

۳۷۳. مىژووى سانەكانى ھەورامان (پاش ئىسلام)

نووسین: قازى عەبدوللا شەيدا (مەردۆخى)

وەرگىزانی لە فارسىيەوہ: سەرياس محەممەد (شەپۆل)

لە بلۆكراوەكانى خانەى چاپ و بلۆكردنەوہى چوارچرا

چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: سلێمانى، ژس: ۱۳۸۸، س: ۲۰۰۷، ل: ۳۶۰،

ق: ۱۶×۲۳

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۰۷۸)، (گ.س: ؟)

ناوهرۆك:

پيشه كى وه رگيپر / پيشه كى ليكۆلەر: بۆچى ئەم پەرتووكە ھەتا ئىستا چاپ
نەكراوہ؟ / ھەندى ناونيشانى ۋەك: كورته يەك لە ژياننامە و بەرھەمەكانى
قازى مەلا ەبدوللا شەيدا / خاوەندارىتى دەگاشيخان و توتوندەر و بنەمالەى
مەردۆخيان / جوگرافىاي ھەورامان / ھەورامانى تەخت / ئايين و بپواكان /
بەردى كۆمسايە / تا گريناى / زمان يان زارى ھەورامى / بيناسازى ھەورامان /
پيشەسازىيە دەستكردەكانى ھەورامان / ھەرەوہزى و ھاريكارى / شارەزايى و
پسپۆرى / شيۆازى بەرپۆوہ بردنى ھەورامان بە دەست ئەنجومەن / يارييە
ۋەرزشى و تەماشايەكانى ھەورامان / ميژووى رامپارىيى ھەورامان / لە
پەراويزى شوينەوارە كۆنەكانى ھەورامان / داھاتى باخەكان / بەشى چوارەم:
سەبارەت بە چۆننيتى بارودۆخى ھەورامان و نەوہد و نو پير... / بەشى
پينجەم: سەبارەت بە سانەكانى ھەورامان لە نەوہكانى بەھمەن ھەتا
لەناوچوونى ئەوان / سەبارەت بە دەستەلاتداریەتى بەھمەن كە يەكەمىن
فرمانپەرەواى ھەورامان بووہ / سەبارەت بە چۆنيتى بارودۆخى ئەمسەر سەعيد /
باسى بارودۆخى دەرويش ئەمير مەمەدى مەردۆخى ئەسل / باسى چۆنيتى
دەستەلاتداریەتى سەلمان بەگ / بەشى شەشەم: باسى بارودۆخى عەباس
قولى سان و دەسەلاتەكەى... باسى ئەم كەسايەتياىنە: مەمەد سان /
قاسم كورپى عەباس قولى سان / گەنج عەلى سان كورپى بارام سان / مستەفا
سان كورپى مەمەد سان / عيسا سان / جەمشيد سان / مەمەد يوسىف
سان / بارام سان كورپى گەنجەلى سان / خاليد سان كورپى بارام سان / ھەيدەر
سان / سەبارەت بە دەسەلاتى فەرمانپەرەوايى دادپەرەوہر / باسى ئەم
كەسايەتياىنە: فەتخ عەلى سان / يوسىف سان / ئەسكەندەر سان / ھەندى
ناونيشانى ۋەك: باسى لەشكركىشى ئەسكەندەر سان بۆ سەر خاكى لەھۆن /
باسى پۆيشتنى ئەسكەندەر سان لەگەل لەشكرىكى فراواندا / باسى كوژرانى

۱- ئاماژەى بە بەشەكانى پيشتر نەكردووه؟

مەنووچەر سان بە پىلانى ئەسكەندەر سان/ سەبارەت بە دەسەلاتى قادر سان كوپى محەممەد عەلى بەگ/ باسى سەركىشى محەممەد سان لەگەل حەيدەر ساندا و... / باسى دەسەلاتى قادر سان كوپى غەفار بەگ و كوژرانى ئەو/ باسى دەسەلاتى ئەحمەد سان كوپى محەممود بەگ/ باسى ئەمانوللا بەگى و پەزا قولى خانى والى/ باسى لەشكر كۆكردنە وەلى غولام شاخان/ باسى ھەندىك كارەسات لە سەردەمى دەسەلاتى حەسەن ساندا... / باسى كۆچى دوايى غولام شاخانى والى و ھاتنى شازادە/ باسى گەرانە وەلى فەرھاد مېرزا لە بېلك بۆ شارى سنە/ سەبارەت بە بارودۆخى محەممەد سەئىد سان... / باسى ھاتنى لەشكرى بۆيك خان لە سىروانە وە بۆ نەوسوود/ باسى ھاتنى عەلى ئەكبەر خانى شەرەفولمولك بۆ سلىمانى/ باسى چۆنىتى ھەورامان و ناوچەى لەھۆن/ باسى بارودۆخى زۆرابە كەچەل و اتا زۆراب ئاغا/ باسى دەسەلاتى تەھماسوب مېرزا لە كوردستان/ باسى دەسەلاتى ئىقبالولمولك لە كوردستان/ باسى دەسەلاتى خان زەفەرولمولك لە ھەورامانى مەريوان و... / باسى عەزىزخان و تالانكردنى ولەژىر... / باسى چۆنىتى بارودۆخى بەگزادە مەريوانىيەكان/ باسى بارودۆخى بەگزادە ھەورامىيەكان لە شارى سنە/ شەجەرەنامەكان/ پىپرست.

۳۷۴. مېژووئى مېافارقىن و ئامەد

نووسىن: ئىبنولئەزھرقى فارقى

ساخكردنە وەلى: د. بەدەوى عەبدولەتيف عەوەز

وەرگىرانى لە عەرەبىيە وە: د. قادر محەممەد پىشدەرى و ئاكۆ بورھان محەممەد

لە بلاوكراوھەكانى بەرپۆھبەرايەتى خانەى وەرگىران

چاپ: يەكەم، چ: مناره، ش: هەولپير، ژس: ٢٧٤، س: ٢٠٠٧، ل: ١٦٤،
ق: ١٦×٢٣^١

ناوهرۆك:

ناوهرۆك/ پيشهكى ساخكەرەوه/ پيشهكى وەرگيپر/ باسى سەرەتاي
فەرمانپره وايي كوردان له ميافاريقين/ باسى فەرمانپره وايي بەرەبابي مەرپوان له
هەموو دياربەكر/ باسى خەلافەتي ئەبي عەباس قادر كورپي ئيسحاق
موتتەقي/ باسى ويلايه تي مير نەسرولدهوله ئەبو نەسر ئەحمەد كورپي
مەرپوان/ باسى فەرمانپره وايه تي مير نيزامەددين/ باسى ويلايه تي مير
ناسرولدهوله مەنسور.^٢

٣٧٥. ميژووي كورد و كوردستان

نووسين: محەممەد مەردۆخي كوردستاني

وەرگيپرائي له فارسييه وه: عەبدولكەریم محەممەد سەعيد

له بلۆكراوه كاني خانەي چاپ و بلۆكردنە وه ي چوارچرا

چاپ: دووهم^٣، چ: هيمن، ش: ساليماي، ژس: ٦٥٦، س: ٢٠٠٧، ل: ٢٤٧،
ق: ١٧×٢٤^٤

ناوهرۆك:

پيشهكى چاپي دووهم: توانا عەبدولكەریم/ پيشهكى: محەممەد ئەمين/
پيشهكى: كەيوان ئازاد ئەنوهر/ پيشهكى: وەرگيپر/ سەرەتا: مەردۆخ/ ناوچه
كوردنشينه كان/ بەشى يەكەم: گوزەرائي گشتي/ پەيدا بووني ئادەمیزاد/
نەژادي ئادەمیزاد و بردني گەل و ھۆزەكاني/ دەربارەي ئاري و تيره و

١- (ئسنستيتوت: ١٠٧٨/١٢)

٢- لەسەر بەرگی دواوه، ناوی کتیبەكە بە زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

٣- کەمیک لەگەڵ چاپی یەكەمدا جیاوازه، بپوانه کتیبی ژماره ٧٣.

٤- (ئسنستيتوت: ١١٩١/١٢)

هۆزهكانى / وشه ئارى له چييه وه هاتووه؟ / دهربارهى نه ته وه و هۆزهكانى ئارى / به شى دووه م: دهربارهى كورد و كوردستان / په يدا بوونى كورد / دهربارهى رابووردوى كورد / كورد له ۲۶۰۰ - ۸۵۲ پ ز / كورد له سالى ۵۵۰ پ ز / تا سه ره تاي هاتنى ئىسلام / هاوده ردى كورد و پارس / دهربارهى نووسين و زمان و دين و خو و په وشتى كورد / ئايين و خو په وشت / دهربارهى كوردستان (ژمارهى دانىشتوانى هۆزهكانى كورد) / پروبه رى كوردستان / هۆزه كوردهكانى به شى ئارات / هۆزه كوردهكانى به شى پۆژهه لات / هۆز و تيره و لقهكانى كورد / ولاتى ماد / سنوورى ولاتى ماد / سه رنجىكى گشتى له هه رسى دهوله تى (كلدان - ئاشوورى - عيلام) / فه رمان په وايى ئاشوور / له ناوچوونى دهوله تى بابل / پي كهاتنى دهوله تى ماد / دهربارهى فه رمان په وايانى ماد / زانا و ئه دييهكانى كوردستان / سه رچاوه كان / چه ند و ئينه يه ك.

۳۷۶. ميژوونا مه له ۱-۱-۲۰۰۱ تاكو ۱-۶-۲۰۰۶ به رگى يه كه م

نووسين: عه لى كه ندى

چاپ: يه كه م، چ: و- په روه رده، ش: هه ولير، ژس: ۴۲: ۲۰۰۷، ل: ۹۱۷: ق: ۱۷×۲۴

ناوه رۆك:

پيشه كى: د. مارف خه زنه دار / ده سپي ك: عه لى كه ندى (لي ره دا نووسرا وه: ئه وهى ده يخه مه به ر ده ستان كارى كى ميژووى گرنه له ميژووى روودا وه كانى كورد و كوردستان و گه لانى جيهان له ۱-۱-۲۰۰۱ تاكو ۱-۶-۲۰۰۶ به پي قوناغه تي په ر بو وه كانى په ره سه ندى و پيشه كه وتن و گه شه كردن له هه موو بواره جيا جيا كانى نه ته وه يى و نيش تيمانى و پاميارى و ئابوورى و سه ربازى و زمان و ميژوو و كه لتوو و دابونه ريت و شوينه وار و شار ستانيه ت....) / له دواى ئه مه وه بو هه موو ئه و پۆژانه ي كه روودا و يان

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۳۰۷)، (گ.ه: ميژوو ۳۱)

زانبارییان له سه ره هیه پۆژ و مانگ و ساله کانی نووسیوه و زانبارییه کانی
دهرختووه.... / سه رچاوه کان.^۱

۳۷۷. میژوووی کوردستان

نووسین: ئە کره م جه میل پاشا

وه رگێرانی له تورکییه وه: فه یزوللا برایم خان، بارزان وه هاب
له بلاو کراوه کانی وه زاره تی پۆشنبیری - ده زگای چاپ و بلاو کردنه وه ی بیر
چاپ: سییه م، چ: باریش، ش: دیاربه کر، ژس: ؟^۲، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۷۶،
ق: ۲۰×۱۳^۲

ناوه رۆک:

ناوه رۆک/ بۆ خوینره به پێزه کانم: ئە کره م جه میل پاشا/ چه ند وته یه ک/ پیشه ی
نیژادی کورده کان/ پاو بۆچوونه کانی میتولۆژیک سه باره ت به پیشه کانی
کورده کان/ کۆچی گه وره/ باری کۆمه لایه تی: زمانی کورد/ نووسینی کوردی/
ئایینی کورده کان/ دابونه ریته کان/ شیوازی راپه پاندن/ پیکهاته ی ده سه لات
له لایه ن کورده کانی ئاراراته وه: ده سه لاتی لۆلۆبیۆم/ ده سه لاتی کوتیوم/
ده سه لاتی ئە نزانه کان/ ده سه لاتدارییه تی کاردونیا/ ده سه لاتی کهوری/
ده سه لاتی میتانییه کان/ ده سه لاتی نه هریه کان/ ده سه لاتدارییه تی موشکی/
ده سه لاتی خالیدییه کان/ ده سه لاتدارییه تی ئالارۆد/ ئیمپراتۆریه تی مادیا/
پیکهاته ی ئیمپراتۆریه تی مادیا/ که ی کاووس/ پاشا کیانییه کان ئە وانه ی
فه رمانپه وایی هه مه دانیا ن کرد/ که ی تووس/ که ی فریبزه ر/ که ی ئە خسار/
رمانی ده وله تی ئاشووری/ که ی ئاستیاخ (ئیختو ویکو)/ هینانه خواره وه ی که ی

۱- له سه ره رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه، هه روه ها وینه یه کی نووسه رو
کورتیه ک له پێشه کییه که ی دانراوه.

۲- ژماره ی سپاردنی نییه و کۆدی ۰-۵-۱۰۵۰-۹۷۵-۹۷۸ ISBN وه رگرتووه.

۳- (ژین: ۹۵۶.۶۷ / ۲۵۲)

ئاستياخ لەسەر تەختى فەرمانزەوايى / كوروش (كەى خوسرەو) / كەى كاوسى
 يەكەم / كەى دارا يەكەم / كەى سەرخاس / داگىركردنى يۆنان و شەپرى سالاميس /
 كەى ئەردەشپىرى يەكەم / كەى داراي دووهم / كەى ئەردەشپىرى دووهم / كەى
 ئەردەشپىرى سىيەم / كەى داراي سىيەم / هيرشەكەى ئەسكەندەرى گەورە بۆ
 سەر كوردستان / ئەو پاشا كيانىيانەى فەرمانزەوايى بەلخيان كرد / كەى
 كەشتاسب / كەى بەهمەن / كەى بانوهوماى / فەرمانزەوايى سلوقىيەكان لە
 كوردستان: دەولەتى سلوقى / ئەو دەولەتە كوردىيانەى كە لەم سەدەىە و دواتر
 دامەزران / دەولەتى مەدى / دەولەتى كاشانى / دەولەتى فرسى يان دەولەتى
 ئەشكانى / مەهردادى يەكەم / فەرهادى / كهوردى يەكەم / دوايىن پۆژەكانى
 دەولەتى ئەشكانى / دەولەتى ئەرشاكى / تىكرانى گەورە / دەولەتى ساسانى /
 ئەردەشپىرى بابەك / سابوورى يەكەم / سابوورى دووهم / ئەنوشىروان
 (نوشىروان) / كوردستان لە ژىرەه ژموني عەرەب / شەپرى شارەزور و پاوه /
 كورد لە سەردەمى ئەمەوى و عەباسى و ئەبو موسلىم خوراسانى / دەولەتى
 لوپىي گەورە (دەولەتى فەزەلى) / دەولەتى دەيلەمىيان (دەولەتى باويان) /
 دەولەتى حەسنەوى / دەولەتى مەروانى / دەولەتى ئەيبوبى / شەپرى حوتەين /
 گەراننەوى بيت ئەلموقەدەس / مەملەكەتى خورتان و سىستان / چەند
 وشەيەكى پىويست سەبارەت بە عەباسىيەكان و ئەبو موسلىمى خوراسانى /
 خيانەتى عەرەب و دارمانى پەوشتى بنەمالەى عەباسىيەكان / حەبەشى خەلىفە
 بى شەرمانە ئەم پارچە شىعەرى بۆ ھۆنىەو / ئەو سونەتەى دووهم خەلىفەى
 عەباسىيەكان ئەلمەنسور بە خويىن و خيانەت ھىنايە ئاراو / دەولەتى سەفەوى
 و سولتان سەلىم ياوزى (ستەمكار) / دامەزراندنى دەولەتى سەفەوى / رىككەوتنى
 مەرەكانى كورد لەگەل سولتان سەلىم ياوز / شەپرى چلدىران / پەيمانناوى
 ئەماسيا / ئەوەى بەسەر كورددا ھات دواى پەيمانى ئەماسيا / لەناوبردنى
 ئەمارەتە كوردىيەكان و بنەمالەى كورد / دەستبەسەرگرتنى خەلافەتى ئىسلامى
 لەلايەن سولتان سەلىمەو / دەولەتى سەفەوى دواى شكستى چلدىران /
 بنەمالەى پەھلەوى / حكومەتى ئەرمىنيا لە ئاسياى بچووك / پەيوەندىيەكانى

كورد- ئەرمان لى دەركەوتنى ئىسلامەۋە تا رۇزى ئەمۇمان / ھۆكارەكانى بەرەۋىپىشچوونى ئەرمان لى زانست و رۇشنىرىدا زياتر لى كورد.

۳۷۸. مېژوۋى كۆنى كەركوك لى بەر رۇشنايى دەقەكانى نوزى دا-
توئىنەۋەكى مېژوۋى، سىياسى و ئابوورىيە

نوسىن: كامەران كوئىخا جەلال

لە بىلوكراۋەكانى دەزگاي توئىنەۋە و بىلوكردنەۋە موكريانى

چاپ: يەكەم، چ: خانى، ش: دھۆك، ژس: ۴۰۴، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۱۳،
ق: ۱۶×۲۲

ناۋەرۆك:

پوونكردنەۋە / كورتكراۋە سەرچاۋەكان / ناۋەرۆك / پىشەكى / تىشكىك بۆ
مېژوۋى دۆزىنەۋە تابلۆكانى نوزى / بەشى يەكەم: كەركوك لى كۆنترىن
رۇزگارەكانىۋە تا كۆتايى ھەزارە سىيەمى پ.ز / ھەندى تايىبەتمەندىتى
جوگرافى / پىگە و تۆبۆگرافىا / ئاۋوھەۋا / نوزى / ئەراپخا / كور و خاننى (تل
الفخار) / دانىشتوۋان / سوبارى / گوتى / خورپى / رەگەز / زمان / دەركەوتن و
بىلويونەۋە خورپى لە مېژوۋدا / ئايىن / كەركوك لى كۆنترىن رۇزگارەكانىۋە
تا كۆتايى ھەزارە سىيەمى پ.ز / چاخەكانى پىش نووسىن / چاخى
بنەمالەكان / چاخى ئەكەدى / چاخى گوتى / چاخى بنەمالە سىيەمى ئوور /
بەشى دوۋەم: باردۆخى سىياسى / سەرەتاي ھەزارە ۲.ز تا ۱۷۵۰ / دەۋلەت و
مىرنشىنەكان / بوۋزانەۋە توروكو / چاخى خورپى - مېتانى / شانشىنى ئەراپخا /
دەۋلەتى مېتانى / مېتانى لە سەرچاۋە مېخىيەكاندا / باردۆخى سىياسى /
لاۋازىۋونى مېتانى و چارەنووسى ئەراپخا / بەشى سىيەم: ژيانى ئابوورى /
كشتوكال / پىشە و پىشەسازى دەستى / بازىگانى / دراۋيان ئامپازى

۱- (ئىستىتىوت: ۱۲/۱۳۱۹)، (گ.س: ۷۱۴.۹۵۶ / ك ۲۵۹)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۸۲)، (گ.ه: مېژوۋ ۳۵۳ و ۳۵۴)

مامەلەکردن/ پېنگا بازگانىيەكان/ ئامپازەكانى گواستتەنەو/ دەرئەنجام/
سەرچاۋەكان/ پاشكۆكان/ كورتهى توپژىنەوئەكە بە زمانى عەرەبى و ئىنگلىزى.

۳۷۹. **مير عەبدال خانى بدليس** (۱۶۰۵-۱۷۰۱) **بلىمە تىكى فەرامۆشكراۋ لە**

مىژوۋى كورددا

نووسىن: بوار نوورەدىن

لە بىلاۋكراۋەكانى مەكتەبى پىرو ھۆشيارى (ى. ن. ك)

چاپ: يەكەم، چ: حەمدى، ش: سلىمانى، ژس: ۶۵۰، س: ۲۰۰۷، ل: ۲۳۲،
ق: ۱۳×۲۱

ناوەرۆك:

تەوهرى يەكەم: گریمانەى لىكۆلىنەوئەكە/ بايەخى لىكۆلىنەوئەكە/ پىگىيەكانى
بەردەم لىكۆلىنەوئەكە/ تەوهرى دووهم: دەستەبەركردنى زانىارىيى و سەرچاۋە/
پىشتەستەن بە فۆلكلورى كوردى/ ناسنامەى كىتیبى (سىياحەتنامەى ئەوليا
چەلەبى)/ گەشتنامەكە/ ئەوليا چەلەبى/ ھەلسەنگاندنىك/ شىۋازى نووسىنى
سىياحەتنامەكەى ئەوليا چەلەبى/ تەوهرى سىيەم: چارچىۋەى سىياسى/
پىكھاتەى سەربازى/ سنوورى مىرنشىنەكە/ بوارى ئابوورى و شارستانى/
پىكھاتەى دانىشتوان/ خان عەبدال خان ۹۹۵-۱۰۹۱ك/ ھۆكارەكانى شكاندى
سەرورەبى مىرنشىنى بدليس/ ھەنگاۋەكانى دەستپىكردنى جەنگ/ تاوان و تالان
و توقاندنى ئەو سەردەمەى عوسمانىيەكان لە كوردستاندا/ شىۋازى جەنگ/
ھۆكارى شكستى مىرنشىنى بدليس/ دەسكەوتى عوسمانىيەكان لەم شەپەدا/
دەسكەوتەكانى ئەحمەد پاشا/ كىتپخانەكە عەبدال خان/ ئەنجامى
لىكۆلىنەوئەكە/ پىشنىار و پاسپاردە/ سەرچاۋەكان/ نەخشە و وپنەكان.

۱- (ئىستىتوت: ۱۰/۱۲)، (ژىن: ۹۵۶.۶۷ / ۳۲۸)

۳۸۰. میر عەبدال خانى بدليس بليمه تىكى فەرامۇشكراۋ لە مېژوۋى كورددا

نوسىن: بوار نوورەدىن

چاپ: دووھم، چ: شقان، ش: سلىمانى، ژس: ۱۶۰، س: ۲۰۰۷، ل: ۱۶۰،
ق: ۱۶×۲۴^۲

ناوهرۆك:

ھەمان ناوهرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بە كەمىك زانىارى زۆرتروھە، بېروانە
كتىبى پىش خۆى ژمارە ۳۷۹.^۲

۳۸۱. ئادەمزاد و سەرزەۋىيى دايك- مېژوۋ

نوسىن: ئارنۆلد توبىنى

وەرگىزىنى لە؟: دلير مىرزا

چاپ: يەكەم، چ: پەيوەند، ش: سلىمانى، ژس: ۲۴۸۶، س: ۲۰۰۸، ل: ۳۶۴،
ق: ۱۶×۲۳^۴

ناوهرۆك:

پىرسىت/ دەستپىك: وەرگىزى/ ھەندى بابەتى وەك: رازەكان لە دىدارە
سروشىتيەكاندا/ ئادەمزاد لە كوئوھ ھاتوۋە؟/ كىلانى لىتاۋى نىشتوۋى دىجلە و
فورات و ئافراندى شارىستانى سۆمەرى/ سۆمەر و ئەكەد: نىكەى ۳۰۰۰-
۲۲۳۰.پ.ز/ مالى كردنى ئەسپ و دروستبوۋى كۆچەرى شوانكارەى لە
پىدەشتەكانى ئەوراسىادا/ پىۋەندى نىۋان شارىستانىيە ناۋچەبىيەكان لە نىكەى

۱- بەھەمان ژمارەى سپاردنى سالى ۲۰۰۷ لە سالى ۲۰۰۸دا چاپ كراۋتەوھ.

۲- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۲۵۵)، (ژىن: ۹۵۶.۶۷)، (گ.ھ: ۹۲۲.۸/ب ۳۲۲)

۳- ئەم كىتپە لەلايەن (ەلى شەمدىن) ەوھ بۆ سەر زمانى ەرەبى وەرگىزىدراۋە و لە سالى ۲۰۱۱دا
لەلايەن (دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم) چاپ كراۋە. كە بۆ چاپە ەرەبىيەكەى (د.حوسامەددىن
ەلى غالب نەقشبەندى) و چەند مامۇستايەكى دىكە پىيداچوۋنەتەوھ و ناۋەكەشى بووھ بە (إمارة
بدليس والأمر عبدال خان البدليسي في كتاب أوليا جلبي السياحنتامة- دراسة تحليلية).

۴- (گ.س: ۹۰۳/ت ۲۴۸)

۱۷۳۰-۱۲۵۰ پ.زدا/ جیهانی سوّمەر- ئەكەدی و میسر له سالی ۹۵۰-
 ۷۴۵ پ.زدا/ شارستانی سووریا له نزیكە ی ۱۱۹۱- ۷۴۵ پ.زدا/ شارستانی
 هیلینی له نزیكە ی ۱۱۹۱- ۷۴۵ پ.زدا/ دوا له شکرکیشی ئاشوورییه کان له
 ۷۴۵- ۶۰۵ پ.زدا/ دوا به دوا ی له شکر کیشیییه کانئ ئاشوور ۶۵۰-۵۲۲ پ.زدا/
 یه که م ئیمپراتوریه تی فارسی له ۵۵۰- ۳۳۰ پ.زدا/ پروبه پروبوونه وه ی نیوان
 یه که م ئیمپراتوری فارسی و جیهانی هیلینی/ دهستکه وته شارستانییه کانئ
 شارستانی هیلینی له ۴۷۸- ۳۳۸ پ.زدا/ ئەنجامه سیاسییه کانئ له ناوبردنی
 یه که م ئیمپراتوری فارسی له لایه ن ئەسکه نده ره وه/ گه شه کردن و ته شه نه کردنی
 شارستانی هیلینی له ۳۳۴- ۲۲۱ پ.زدا/ پاله په ستۆ بۆ کۆنترۆل کردنی ده قهری
 پۆژئاوا ی ده ریای ناوه راست/ ده قهری ده ریای ناوه راست- باشووری پۆژئاوا ی
 ئاسیا و هیند له ۲۲۱ پ.ز- ۴۸ ز/ ئیمپراتورییه کانئ چاین و کوشان و فرسی و
 رۆمان له ۳۱ پ.ز- ۲۲۰ زدا/ کارلیکی ئاییه نه کان و فه لسه فه کان له ئۆیکۆمینی
 جیهانی نویدا.^۱

۳۸۲. ئەسکه نده ری مه کدۆنی له قولایی میژووودا- له شکرکیشی ئەسکه نده ر

سالی ۳۲۴-۳۲۴ پ.ز/ به شی دووهم

نوسین: ل. قورونکوڤا

وه رگێرانی له پرووسییه وه: سایر عه لی هه ریری

له بلاوکراوه کانئ به پێوه به رایه تی گشتیی پۆژنامه نووسی و چاپکردن و

بلاوکردنه وه

چاپ: یه که م، چ: و- پۆشنبیری، ش: هه ولیر، ژس: ۱۳۹، س: ۲۰۰۸،

ل: ۳۷۹، ق: ۱۶×۲۳^۲

۱- له سه ر به رگی دواوه، وینه یه ک و (وه رگێر له چه ند دێرێکدا- له گه ل ناوی به ره مه کانئ...) دانراوه.

۲- (گ.س: ؟)، (گ.س.ش: ت.ر. ۵۱۹)

ناوهرۆك:

هه‌ندی ناو‌نیشانی وه‌ك: راموسانی قه‌رال/ خیانته‌/ دادگای له‌شكر/ ولاتی
ئازادیخواز/ کلیت/ پۆكسانه‌/ جه‌نگاوه‌ره‌کانی بالدار/ ده‌روازه‌ بۆ هیند/
زه‌ماوه‌ندی بووک گواستنه‌وه‌ی به‌ کۆمه‌ل/ تۆله‌ی زیۆس/ بابل/ کۆتایی
رێگا/ فه‌ره‌ست.^۱

۲۸۲. به‌عه‌ره‌بکردن له‌ هه‌ریمه‌ کوردن‌نشینه‌کاندا/ ۶۲۷-۸۴۷ز - لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی

میژووویی شیکارییه

نوسین: په‌حیم ئەحمەد ئەمین

له‌ بلاوکراوه‌کانی مه‌له‌ندی کوردۆلۆجی

چاپ: یه‌که‌م، چ: تیشک، ش: سلیمانی، ژس: ۱۴۸۸، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۷۷،

ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوهرۆك:

پیرست/ پوخته‌ی بابته‌/ ده‌روازه‌/ به‌ندی یه‌که‌م: به‌عه‌ره‌بکردن له‌ بواره‌کانی
زانستی و زماندا/ به‌عه‌ره‌بکردنی بواری زانستی/ به‌عه‌ره‌بکردنی زمان له‌ ولاتی
کورددا/ به‌ندی دووه‌م: به‌عه‌ره‌بکردنی په‌گه‌زی کوردی و ناوی شار و شوینه‌کانی
ولاتی کورد/ به‌عه‌ره‌بکردنی په‌گه‌زی کورد/ به‌عه‌ره‌بکردنی جوگرافی له‌ هه‌ریمه‌
کوردن‌نشینه‌کاندا/ نیشته‌جی‌بوونی هۆزه‌ عه‌ره‌به‌کانی پیش ئیسلام له‌ ناوچه‌کانی
ولاتی کورددا و فاكته‌ره‌کانی نیشته‌جی‌بوونیان له‌ سه‌رده‌می ئیسلامدا/
نیشته‌جی‌بوونی هۆزه‌ عه‌ره‌به‌کان له‌ هه‌ریمه‌ کوردن‌نشینه‌کان و گرن‌گترین
ده‌رئه‌نجامه‌کانی/ سه‌رچاوه‌کان/ کورته‌ی توێژینه‌وه‌که‌ به‌ زمانی ئینگلیزی.^۲

۱- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه‌، وینه‌ و ژياننامه‌ی نووسه‌ر دانراوه‌.

۲- (ئهنستیتوت: ۱۲/۱۳۲۲)، (گ.ه: میژوو ۸۰۸ و ۸۰۹)

۳- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه‌، ناوی کتێبه‌که‌ به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه‌.

۳۸۴. تەۋاۋى مېژوو - بەرگى يەكەم

نوسىن: عىزەددىن ئىبن ئەسىر

ۋەرگىپرانى لە عەرەبىيە ۋە بۆ فارسى: د.سەيد محەممەد حىسېنى رۇحانى

ۋەرگىپرانى لە فارسىيە ۋە: زاھىر محەممەد رەشىد

پىداچوونە ۋە: پ.ى. ياسىن سەردەشتى

لە بلاۋكراۋەكانى خانەى چاپ و بلاۋكردنە ۋەى چوارچرا

چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: سلېمانى، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۰۸، ل: ۴۲۰،

ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆك:

پىرست / پىشەكى: پ.ى.د. ياسىن / پىشەكى: ۋەرگىپرا / چۆنىتى نوسىن:

نوسەر / ھەندىك بابەتى ۋەك: / سوودەكانى مېژوو نوسىن / سوودەكانى ئەو

دنياى مېژوو / كاتىك مېژوونوسىن لە ئىسلام دەستى پىكرد / مېژوۋى عەرەب

پىش ئىسلام / وتار سەبارەت بە زمان / وتار سەبارەت بە ئافراندىن ۋە ۋەى

يەكەم دياردە چى بوو... (ھەندى بابەتى ئايىنى) / لەدايكبۈونى شىس /

پاشايەتى تەھمورس / پاشايەتى جەمشىد / پاشايەتى فەرەيدوون / بيوراسب

يان ئاژى دەھاك كە عەرەبەكان پىي دەلئىن زووحاك / پروداۋەكانى نىوان نوح

ۋ ئىبراھىم / داستانى لوت و خەلكەكەى / داستانى ئەيىوب / داستانى يوسىف /

شوعەيب / خزر / مەنۇچەھر / موسا / قاروون / كەيقوباد / ئەلياس / ئەشمويل و

تالوت / داستانى پاشايەتى (داود - سلېمان بن داود) / پاشايەتى كەيخوسرەو

بن سیاۋەخش كورپى كەيكاۋوس / داستانى شوعىاي پىغەمبەر / پاشايەتى

ليھراسب و كورپەكەى بشتاسب و دەرکەوتنى زەردەشت / بەسەرھاتى

ئەردەشپىر بەھمەن و كچەكەى خەمانا / سەربوردەى كارەكانى داراي گەورە و

كورپەكەى داراي بچووك... / داستانى ئەسكەندەرى دووشاخ / بەسەرھاتى

كارى پاشاكانى ئىران دواى ئەسكەندەر / پاشايەتى ئەشك كورپى ئەشكان /

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۶۶۹)، (گ.س: ژ ۲۲۰۸۶)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۹۵)

پاشايه تي گوده رز/ داستاني كوژراني زه كه ريا/ داستاني پيغه مبه ر عيسا/
 نامازهدان به پاشاكانى روم كه سى توپژن/ داستاني گه شتني هوزه
 عه رهبه كان به عيراق و دابه زيني ئه وان له حيره/ به سه رهاتي جه شيمه
 ئه بره ش/ هاوپتياني ئه شكه وت/ داستاني (هاوپتياني ئه شكه وت)/ يونس بن
 مه تي/ شه مسون/ جه رجييس/ خاليد بن سينان عه به سى/ چينه كانى
 پاشاكانى ئيران/ پيشداديه كان/ كيانيه كان/ ئه شغانيه (ئه شكانيه كان)/
 ساسانيه كان/ به سه رهاتي ئه رده شيخ كورى بابك و پاشاكانى ئيران.^۱

۳۸۵. نه واوى ميژوو- به رگى دووه م

نووسين: عيزه ددين ئيبين ئه سير

وه رگياني له عه رهبه يه وه بو فارسي: د. سه يد محه ممه د حسييني رچواني

وه رگياني له فارسيه وه: زاهير محه ممه د ره شيد

پيداچوونه وه ي: پ. ي. ياسين سه رده شتي

له بلاوكراوه كانى خانه ي چاپ و بلاوكردنه وه ي چوارچرا

چاپ: يه كه م، چ: چوارچرا، ش: سليماني، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۰۸، ل: ۴۲۱-

۸۲۱، ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوه روك:

پيرست/ هه نديك بابه تي وه ك: پاشايه تي شاپوور كورى ئه رده شيخ كورى بابك/

داستاني شارى حزر/ پاشايه تي هورموزان كورى شاپوور كورى بابك/ پاشايه تي

به هرام كورى هورموز كورى شاپوور/ پاشايه تي به هرام كورى به هرام كورى

هورموز كورى شاپوور كورى ئه رده شيخ/ پاشايه تي نيرسى كورى به هرام/

پاشايه تي شاپوور شان كونكه ره/ هوكاره كانى باوه رهيئاني قه يسه ر/ پاشايه تي

ئه رده شيخ كورى هورموز كورى نيرسى كورى به هرام كورى شاپوور كورى

۱- له سه ر به رگى دواوه ي هه موو به رگه كان، ناوى كتبه كه به زمانى عه ربه ي نووسراوه.

۲- (ئسنستيتيوت: ۱۲/۱۴۷۰)، (گ.س: ژ ۲۲۰۸۸)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۹۵)

ئەردە شېر كۆپى بابەك/ پاشايەتى شاپوور كۆپى شاپوور شان كونكەرە/ بەھرام كۆپى شاپوورى شان كونكەرە/ يەزدگىردى تاوانبار كۆپى بەھرام كۆپى شاپوورى شان كونكەرە/ پاشايەتى بەھرام كۆپى يەزدگىردى تاوانبار/ پاشايەتى يەزدگىردى كۆپى بەھرامى كور/ پاشايەتى فەيرووز كۆپى يەزدگىردى كۆپى بەھرام (كۆزىنى براكەى ئەو ھورموز و سىيان لە خزمەكانى)/ پووداۋەكانى سەرزەمىنى عەرەب لە پۆزگارى يەزدگىرد و فەيرووز/ پاشايەتى بلاش كۆپى فەيرووز كۆپى يەزدگىرد/ پاشايەتى قوباد كۆپى فەيرووز كۆپى يەزدگىرد/ پاشايەتى زونواس/ پاشايەتى خوسرەو ئەنەوشىروان كۆپى قوباد كۆپى فەيرووز كۆپى ئەزدگىرد كۆپى بەھرامى گور كۆپى ئەزدگىردى تاوانبار/ فەرمانپەوايى خوسرەو ئەنەوشىروان بەسەرزەمىنى پۆم/ كارەكانى ئەنەوشىروان لە ئەرمەنستان و ئازەربايجان.../ پاشايەتى خوسرەو شىرويه كۆپى پەرويز كۆپى ھورمز كۆپى ئەنەوشىروان/ پاشايەتى ئەردە شېر/ پاشايەتى شارى بەراز/ پاشايەتى پووران كچى پەرويز كۆپى ھورموز كۆپى ئەنەوشىروان/ پاشايەتى ئازەرميدۆخت كچى پەرويز/ كۆزىنى حەجەر باۋكى ئەمروئولقەيس و شەرەكان لە كۆزىنى ئەو تا مەرگى ئەمروئولقەيس/ كۆمەلئىك لە پووداۋ و شەرەكانى سەردەمى سەرھەلانى ئايىنى ئىسلام.../ فاتىمەكان و عاتىكەكان.

۳۸۶. تەۋاۋى مېژوو- بەرگى سىيەم

نووسىن: عىزەددىن ئىبن ئەسىر

ۋەرگىرانى لە عەرەبىيەۋە بۆ فارسى: د.سەيد محەممەد حىسنى پۇحانى

ۋەرگىرانى لە فارسىيەۋە: زاھىر محەممەد رەشىد

پىداچوونەۋەى: پ.ى. ياسىن سەردەشتى

لە بلاۋكراۋەكانى خانەى چاپ و بلاۋكردنەۋەى چوارچرا

چاپ: يه كه م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانى، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۰۸، ل: ۸۲۷-
۱۲۲۸، ق: ۲۴×۱۷

ناوهرۆك:

پيپرست/ هندی ناویشانی وهك: گه پانه وه بۆ سه ربورده ی پیغه مبه ر
(س)... (هندی بابه ت له باره ی پیغه مبه ره وه "س") / پووداوه كانی سالی
یه كه می كوچی / پووداوه كانی سالی دووه می كوچی / پووداوه كانی سالی
سییه می كوچی / پووداوه كانی سالی چواره می كوچی - شه ری په جیح /
پووداوه كانی سالی پینجه می كوچی / پووداوه كانی سالی شه شه می كوچی -
شه ری به نی لحيان / پووداوه كانی سالی حه وته می كوچی / پووداوه كانی سالی
هه شته می كوچی / پووداوه كانی سالی نویه می كوچی / پووداوه كانی سالی
ده یه می كوچی / پووداوه كانی سالی ۱۱: هه لگه پانه وه ی هندی له ناوچه كان
له ئایینی ئیسلام... / پووداوه كانی سالی ۱۲: په وانه بوونی خالد به ره و عیراق
و ئاشتی له حیره / شه ری سه نی / شه ری وه له جه / شه ری ئوله یس له سه ر
لیواری فورات / شه ری ئه مغیشا / پووداوه كانی دوای گرتنی حیره / گرتنی
ئه نبار / شه ری فیراز... / پووداوه كانی سالی ۱۳: ده ست به سه رداگرتنی ولاتی
شام / په وانه بوونی خالد له عیراقه وه به ره و شام / شه ری یه رمووك...^۲

۳۸۷. تهواوی میژوو- بهرگی چواره م

نوسین: عیزه ددین ئیبن ئه سیر

وه رگیژانی له عه ره بییه وه بۆ فارسی: د. سه ید محه ممه د حسینی پۆحانی

وه رگیژانی له فارسییه وه: زا هیر محه ممه د ره شید

۱- (ئسنستیتوت: ۱۴۷۱/۱۲)، (گ.س: ژ ۱۶۶۱۲)

۲- له نووسینه وه ی ناوهرۆکی هه موو بهرگه كانی ئه م کتیبه دا، له به رامبه ر ساله كوچیه کان، سالی
زاینیش نووسراوه، که به پتویستمان نه زانی له گه ل ساله زاینیه کاندا (کوچی) بیان کورترکراوه که ی
(ک) بنووسینه وه، چونکه دیاره هه موو بهرگه كانی ئه م کتیبه، له سه ر بنه مای سالی كوچی نووسراوه.

۳- له سه ر بهرگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی عه ره بی نووسراوه.

پیداچوونہ وہی: پ.ی. یاسین سەردەشتی
لە بلاوکراوەکانی خانەیی چاپ و بلاوکردنەوہی چوارچرا
چاپ: یەكەم، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۲۳۱-
۱۶۲۷، ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆك:

پیرست/ ھەندی بابەتی وەك: راپۆرتی کاری موسەنا کوپی حارسە لە عێراق/
دیاریکردنی عومەر لە لایەن ئەبوبەکرەوہ/ گرتنی سەرزەمینەکانی دەرووبەری
دیمەشق/ راپۆرتی کاری موسەنا کوپی حارسە و ئەبوعوبەیدە کوپی مەسعوود/
بەسەرھاتی نەمارق/ شەری جالینوس/ شەری بوەیب/ راپۆرتی خەنافس و
بازاری بەغداد/ ھۆکاری شەری قادسییە/ پاشایەتی یەزدگێرد/ رۆوداوہکانی
سالی ۱۴: دەسپیککی شەری قادسییە/ شەری ئەمارس/ شەری ئەغواس/ شەوی
ھەریر و کوژرانی رۆستەم/ رۆوداوہکانی سالی ۱۵: دەست بەسەرداگرتنی
قینسرین و ھاتنی ھراکلیوس بۆ کۆنستانتین ئویل (قوستەنتینیە)/ بەھرسیر یا
شاری کۆنە یا شارە نزیکەکان لە لای رۆژھەلات/ رۆوداوہکانی سالی ۱۶: دەست
بەسەرداگرتنی شارەکانی رۆژئاوا یانی بەھرسیر/ گرتنی مەداینیک کە ئەیوانی
خوسرەو لە وێیە/ شەری جەلەولا و دەست بەسەرداگرتنی حیلوان/ گرتنی
تکریت و مووسل/ دەست بەسەرداگرتنی ماسەبەزان و قرقیسیا/ رۆوداوہکانی
سالی ۱۷: دەست بەسەرداگرتنی جەزیرە و گرتنی ئەرمەنستان/ شەپ لەگەڵ
ئێران لە بەحرەین/ ناشتی ھورموزان و خەلکی شوشتەر لەگەڵ موسلمانان/
ناشتی جوندی شاپوور/ رەوانەبوونی موسلمانان بەرەو کرمان و شارەکانی تر/
رۆوداوہکانی سالی ۱۸- وشکە سالی: ھاتنی عومەر بۆ شام دوای تاعوون/
رۆوداوہکانی سالی ۱۹: رۆوداوہکانی سالی ۲۰- گرتنی میسر/ رۆوداوہکانی
سالی ۲۱: شەری نەھاوہند/ دەست بەسەرداگرتنی دینەوہر و سەیمەرە و
شوینەکانی دیکە/ دەست بەسەرداگرتنی ھەمەدان و ماھین و شوینەکانی دیکە/

۱- (ئەنستیتیوت: ۱۲/۱۴۷۲)، (گ.س: ۲۲۰۹۳)

هاتنی موسلماننه کان بۆ سه رزه مینه کانی ئیران / ده ست به سه ردا گرتنی
 ئیسفه هان / پووداوه کانی سالی ۲۲: ده ست به سه ردا گرتنه وه ی دوو یاره ی
 هه مه دان / گرتنی قه زوین و زه نجان / ده ست به سه ردا گرتنی په ی / گرتنی قومس
 و گورگان و ته به رستان / گرتنی ته رابلسی پوژئاوا و به رقه / گرتنی نازه ربایجان /
 گرتنی باب / ده ست به سه ردا گرتنی موغان / گرتنی خوراسان / گرتنی شاره زوور و
 سامغان / پووداوه کانی سالی ۲۳: گرتنی توج / گرتنی ئیسته خر و گور و
 شاره کانی تر / گرتنی دارابگر و فه سا / گرتنی کرمان / گرتنی سیستان / هه ندی
 باس له باره ی عومه ری کوپری خه تتابه وه (س) ... / پووداوه کانی سالی ۲۴:
 پووداوه کانی سالی ۲۵: ناشتی ئه رمه نستان و نازه ربایجان / شه پی معاویه له گه ل
 پۆمه کان / پووداوه کانی سالی ۲۶: پووداوه کانی ۲۷: پووداوه کانی سالی ۲۸:
 پووداوه کانی سالی ۲۹: په یمان شکینی خه لگی فارس / پووداوه کانی سالی ۳۰:
 پووداوه کانی سالی ۳۱: شه پی صواری / کوژرانی یه زدگیرد کوپری شه هریار /
 پووداوه کانی سالی ۳۲ / پووداوه کانی سالی ۳۳ / په وانه کردنی کوفیه کان بۆ
 شام / پووداوه کانی سالی ۳۴ / پووداوه کانی سالی ۳۵.

۳۸۸. چه رده یه ک له میژووی کورد

نووسین: که یوان نازاد ئه نوهر

چاپ: پینجه م، چ: و - په هه ند، ش: ؟، ژس: ۴۳۳، س: ۲۰۰۸، ل: ۲۳۲،
 ق: ۲۰×۱۵

ناوه رۆک:

هه مان ناوه رۆکی چاپه که کانی پیشتری هه یه، بروهانه کتیبی ژماره ۳۰۶.

۱- له سالی ۱۳۰۶ به ژماره ی سپاردنی ۴۰ چاپ کراوه و بۆ ئه م چاپه ش نووسراوه: ژس: ۴۳۳، س:

۹۱۹۹

۲- (گ.س.ش: حاکم قادر ۵۶۸)

۳۸۹. چەند لىكۆلىنەۋەيەك دەربارەى مىژۋوى كورد لە سەدەكانى ناۋەرەستدا

نوسىن: د. زرار سىدىق تۆفلىق

لە بىلاۋكراۋەكانى ئەكادىمىيە كوردى

چاپ: يەكەم، چ: خانى، ش: دەۋك، ژس: ۱۸۲۰، س: ۲۰۰۸، ل: ۲۰۰۴،

ق: ۱۷×۲۳

ناۋەرۆك:

پىشەكى / قۇناغەكانى سەرھەلداڭ و گەشەكردنى مىرنشىنە كوردىيەكان لە سەردەمى عەباسى / مىرنشىنى لورستانى گەرە لە سەدەى پىنچەمى كۆچى - يازدەيەمى زايىنى - سەردەمى مىر ھەزار ئەسپ كورپى بەنگىر كورپى عەيازى كورد و كورەكانى (پىش ۴۳۶ك - ۱۰۴۴ز - ۶۶۲ - ۱۰۶۹ز) / ھۆزى گۇران - پۇلى سىياسى و پۇشنىبىرى لە سەدەكانى ناۋەرەستدا / پۇلى سىياسى و ئاۋاكارى كوردە قەيمورىيەكان لە ولاتى شام و مىسردا / كوردە چاكىيەكان - پۇلى سىياسى و كارگىرى و ئايىنىيان لە ولاتى شام و مىسردا / كوردەكانى سوپاى مەملوكى لە نىۋەى دوۋەمى سەدەى ھەتەمى كۆچى - سىازدەى زايىنى / تىرۇشكىك لە سەر پۇلى ئافاكارى و بىناسازى كورد لە ولاتى شام و مىسر / لىستى سەرچاۋەكان / پوختەى بابەتەكان بە زمانى عەرەبى / ناۋەرۆك.

۳۹۰. چەند وتارىكى كوردناسى (۱، ۲، ۳)

نوسىن: كۆمەلىك نووسەرى پووسى

ۋەرگىرەنى لە پووسىيەۋە و پىشەكى و پەراۋىز: ئەنۋەر قادر مەممەد

لە بىلاۋكراۋەكانى بىنكەى ژىن

چاپ: سىيەم (لى زىادكراۋ)، چ: شقان، ش: سىلېمانى، ژس: ۶۱۸، س: ۲۰۰۸،

ل: ۱۷×۲۴

۱- (سەنتەر: ۹)، (گ.ھ: مىژۋو ۲۳۶)

ناوهرۆك:

ئەم چاپەى (كوردناسى) / پېرست / لېرەو ھەمان ناوهرۆكى ھەردوو چاپەكەى پېشتىرى ھەيە، پروانە ھەردوو كىتېبى ۶۹ و ۱۶۲. بەرگى سېيەم: م.ب.پودىنكو: پېشەكى و بەشى كېشەى بۆشايى و كەلېنى سەدەى شازدەيەم لە (مېژووى ئەدەبى كوردىدا)ى كىتېبى فېرشوونە ئەدەبى و فۆلكلورىيەكانى پۆيەماى (يووسف و زولېخا)ى كوردى، لەگەل پانانى كىتېبەكە / م.ب.پودىنكو: كېشەى بۆشايى و كەلېنى سەدەى شازدەيەم لە ئەدەبى كوردىدا / جەلېلى جەلېل: ھەندى بەلگەنامەى نوئ دەربارەى راپەرىنەكەى گەلى كورد لە سالى ۱۸۸۰د / ئا.يى.ئياس: گەشتىك بە باكورى كوردستانى (پېرسىيا) ئىراندا - پېشەكى و پەراويزى ف.مىنۆرسكى / لىستى كارە چاپكراوہكانى پروفېسسور ف. مىنۆرسكى / وئەكانى گەشتنامەكەى ئا.ئى.ئياس / لىستى كارە چاپكراوہكانى پروفېسسور ف.مىنۆرسكى / لىستى سەرجمە كارەكانى مىنۆرسكى.^۲

۳۹۱. رۆلى سەربازى كورد لە دەولەت و مېرنشېنە ناكوردىيەكان لە

سەردەمى عەبباسىدا (۱۳۲ - ۶۵۶ك / ۷۴۹ - ۱۲۵۸ز)

نووسىن: مەھدى عوسمان ھەروتى

لە بلاوكراوہكانى ئەكادىمىيەى كوردى

چاپ: يەكەم، چ: خانى، ش: دھۆك، ژس: ۱۹۵۲، س: ۲۰۰۸، ل: ۳۶۸، ق: ۲۳×۱۷^۲

۱- (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۵۶)، (گ.ھ: مېژوو ۸۳۰ و ۸۳۱)

۲- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كىتېبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوہ.

۳- (سەنتەر: ۹۵۶.۶۷۰۲ / ۹۲۳ھ)، (چاودىتېر: ۹۰۰ / ۹۲۳ھ)، (سەردەم: ۴۳۴ - ۴۹۱ / ۵۹)، (گ.ھ:

۲۳۳ھ / ۹۵۳.۰۴)

ناوەرۆك:

سوپاس / ھېما بەكارھاتووھكان / ناوەرۆك / پېشەكى / ھەلسەنگاندنى
سەرچاۋەكان / ھۆكارەكانى بەشداريكردىنى كورد لە سوپاي دەولەتان / بەشى
يەكەم: پۆلى سەربازىي كورد لە سوپاي خىلافەى عەبباسيدا / پۆلى سەربازىي
كورد لە نيوھى يەكەمى سەردەمى عەبباسيدا (۱۳۲ - ۴۴۷ك - ۷۴۹ -
۱۰۵۵ن) / پۆلى سەربازىي كورد لە نيوھى دووھمى خەلافەتى عەبباسيدا
(۴۴۷ - ۶۵۶ك - ۱۰۵۵ - ۱۲۵۸ن) / بەشى دووھم: پۆلى سەربازىي كورد لە
سوپاكانى (بوھيھى - سەلجوقى - ھەمدانى - عوقەيلى و مەزىدى) / بەشى
سېيەم: پۆلى سەربازىي كورد لە دەولەتى فاتىمى و ئەتابكەكاندا /
دەرئەنجام / پاشكۆكان / لىستى سەرچاۋەكان / كورتەى كىتەپكە بە زمانى
عەرەبى و ئىنگلىزى.

۳۹۲. رەسەنيا گەلى كورد دكوردستانى دا

نووسين: حازم ھاجانى

لە بلاوكراۋەكانى پەرتووكخانەى جزيرى - دھۆك

چاپ: ؟، چ: ئازادى، ش: دھۆك، ژس: ۴۶۷، س: ۲۰۰۸، ل: ۲۲۴، ق: ۲۰×۱۴

ناوەرۆك:

ديارى / دەستپېك / پارچا ئىكى: چوونە ژۆر / رەھ و پيشالين ميژويى يين
گەلى كورد / قەوہ ژارتن / ديتن و بۆچون و ئەفسانين ھاتينە پستن ل سەر
نقشى كوردا / پارچا دويى: پشكا ئىكى: خويا بونا پەيڤا كورد / پشكا دويى:
پەيڤا كورد يانكو چيپە؟ / پشكا سىي: كورمانج / پارچا سىي: وەلاتى كوردا /
پارچا چارى: زمانى كوردى / پارچا پينجى: دىرۆكا كوردستانى ل سەر
ديتنين شوونوارا / چونە ژۆر / قەكۆلينا شوونوارا ل كوردستانى / وينە / پارچا
شەشى: پەرستن و باوهرى و ئايينين گەلى كورد پيش بوسلمانەتیی / پارچا

۱ - (ئىستىتوت: ۱۵/ب/۸۸)

حهفتی: كورد و ئىسلام / كارتىكرنا ئىسلامى ل سەر كوردستانى / دوماهيك /
ژىدهر و سەروكانى / گوتار و قەكۆلین / پوونكردن / ناڤه روك .

۳۹۳. رىبازى لىكۆلینه وه و رىبازى لىكۆلینه وهى مېژووئى

نووسین: د.كه یوان ئازاد ئەنوه

له بلاوكراره كانى كتیبخانهى رۆشنبیری

چاپ: دووه م، چ: پوون، ش: سالیمانى، ژس: ۲۸۷، س: ۲۰۰۸، ل: ۹۳،
ق: ۲۰×۱۴

ناوه رۆك:

پیرست / پێشه كى چاپى یه كه م / پێشه كى چاپى دووه م / باسى یه كه م:
شيوازى نووسین / نووسین چیه ؟ شيواز له نووسین چى ده گه یه نیت؟
جۆره كانى شيوازى نووسین / باسى دووه م: مېژوو و زانسى مېژوو / باسى
سییه م: رىبازى لىكۆلینه وهى مېژووئى / باسى چواره م: لىكۆله ر و
خه سلته كانى / باسى پینجه م: پلان دانان / پلان چیه ؟ / باسى شه شه م:
هه لېژاردنى بابته / باسى هه وته م: سه رچاوه كان (كۆكردنه وه یان و چۆنیى
به كارهینانیان) / باسى هه شته م: ره خنهى مېژووئى / سه رچاوه كان .

۱- ئەم چاپه له سالى ۲۰۰۸دا به ژماره ی سپاردنى سالى ۲۰۰۳ چاپ كراوه ته وه، كه چاپى یه كه ممان
ده ست نه كه وتوو ه .

۲- (ئىستىتوت: ۱۵/۵)

۳۹۴. رەمز و نووسىنى سەرگۆرەكان- چوار گۆرستانى باشوورى كوردستان

بە نموونە

نووسىن: ئەرخەوان محەممەد عوبىد

لە بلاوكراوھەكانى دەزگای تويژىنەوھ و بلاوكردنەوھى موكرىيانى

چاپ: يەكەم، چ: خانى، ش: دەۆك، ژس: ۹۵۸، س: ۲۰۰۸، ل: ۳۱۲،

ق: ۲۱×۱۶^۱

ناوھرۆك:

ناوھرۆك/ پيشهكى/ بەشى يەكەم: مەرگ و چارەنووسى لەش و گيان/ بەشى

دوھەم: گۆر و گۆرستان/ بەشى سىيەم: رەمزی سەرگۆرەكان/ بەشى چوارەم:

نووسىن لەسەر گۆرەكان/ بەشى پىنجەم: ئەدەبى سەرگۆرەكان/ بەشى

شەشەم: مردن و داب و نەرىتەكانى/ پاشكۆى وىنەكان/ ئەنجام/ سەرچاوھەكان.

۳۹۵. سەردەمى تەنزیمات ۱۸۲۹-۱۸۷۸

نووسىن: پۆل دۆمۆن

وھرگىرانی لە فرەنسىيەوھ: د.نەجاتى عەبدوللا

لە بلاوكراوھەكانى دەزگای چاپ و بلاوكردنەوھ ئاراس

چاپ: يەكەم، چ: ئاراس، ش: ھەولير، ژس: ۲۴۱۴، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۶۶،

ق: ۲۱×۱۵^۲

ناوھرۆك:

پيشهكىي وھرگير (ليرەدا نووسراوھ: سەردەمى تەنزیمات ۱۸۲۹-۱۸۷۸

يەككە لە قۆناغە ھەر گرینگەكانى ميژووى ئيمپراتورياى عوسمانى و ئەوھ

ھەر لەم قۆناغەدا بوو كە دواتر دەسەلاتى ئۆتۆكراتى سولتان عەبدولھەمىدى

دوھەم "سولتانى سوور" كۆتايى بە ھەموو ئەو پرۆسىسانەى ريفۆرم ھينا كە

۱- (ئىستىتوت: ۱۹۹/۵)، (گ.ھ: ميژوو ۳۶۲ و ۳۶۴)

۲- (وشە: ۹۵۳.۰۳ / ۳۵۳ د)

له ماوهی نیو سه ده دا بۆ نوێکردنه وهی ئیمپراتۆریای عوسمانی خرابوونه گه. ههروهها له کۆتاییدا نووسراوه: ئەم باسهی لێره دا کردوومانه به کوردی بهشیکه له کتیبیکی گه وهی میژوویی به ناوی "میژووی ئیمپراتۆریای عوسمانی" له لایه ن کۆمه لێک پۆژه لاتناس و عوسمانیناسی گه وهی پۆژئاوا نووسراون و کتیبه که نزیکه ی ۸۱۰ لاپه ره ی قه واره گه وه یه. ئیمه له م کتیبه دا ته نیا به شی سه رده می ته نزیما ت ۱۸۳۹-۱۸۷۸ مان هه لبژارد...)/ سه رده می ته نزیما ت ۱۸۳۹-۱۸۷۸ /ئه دیب و ئیدیۆلۆگه کان/ سه ربازه ونه کانی پیفۆرم/ پیفۆرمه کان/ سکۆلاریزه کردنی په روه رده / سوپای نوێ/ ئیداره ی ویلایه ته کان و کاروباری دارایی/ په ره سه ندنی ئابووری و کۆمه لایه تی/ ژیا نه وه ی میله ته کان/ پۆژه لات له ناو ته نگژه دا/ جه نگی قرم/ هه لپاچینی ناشتی/ ته نگژه ی بالقان/ پاشکۆ: لیستی سولتانه کانی ئیمپراتۆریای عوسمانی/ سه رچا وه کان/ ئیندیکیسی ناو و شوین/ وینه ی سولتانیکی عوسمانی/ درووشمی ئیمپراتۆریای عوسمانی.

۳۹۶. سه لاهه دینی ئه یوی

نووسین: د.ع.لی محهمه د سه لابی
 وه رگێرانی له عه ره بییه وه: جه میل قادر
 له بلاوکراره کانی پۆژه ی ۱۰۰ کتیبی کوردی
 چاپ: یه که م، چ: دار الفکر، ش: بیروت، ژس: ۲۳۲۷، س: ۲۰۰۸، ل: ۷۷۵،
 ق: ۱۷×۲۴
 ناوه رۆک:

به شی یه که م: ئه و شالاوه خاچپه رستیانه ی که پیش دروستبوونی ده وله تی
 ئه ییوی پوویندا/ ره گ و پیشه میژوویییه کانی جه نگه خاچپه رستییه کان/
 گرنگترین هۆکار و پالنه ره کانی شالاوه کانی خاچپه رستی/ هه لگێرسانی جه نگی

۱- (گ.س: ۹۵۰.۰۷۳۹۳/س ۹۷۲)

یه که می خاچپه رستی / تیروانینی نوورهدین بۆ مامه له کردن له گه له دهوله تی فاتمیدا / به شی دووهم: دروستبوونی دهوله تی ئه ییوبی / خانه واده ی سه لاهه ددین و په روه رده بوونی / په وشته به رزی سه لاهه ددین / بیروباوه پی دهوله تی ئه ییوبی / پله و پایه ی زانایان و شه رزانان لای سه لاهه ددینی ئه ییوبی / چاکسازی ئابووری و بواره کانی خه رچی / سیسته می سه ربازییه کان له سه رده می سه لاهه ددیندا / هه وله کانی سه لاهه ددینی ئه ییوبی بۆ یه کخسته ی به ره ی ئیسلامی / به شی سییه م: جهنگی هه تین و ئازادکردنی به یتولموقه دهس و شالای خاچپه رستی / جهنگی هه تین / ئازادکردنی به یتولموقه دهس / به شی چواره م: شالای سییه می خاچپه رستی و کۆچی دوایی سه لاهه ددین / پوخته / نووسه ره له چه ند دپۆیکدا / سه رچاوه کان / پپۆست.

٣٩٧. شاره زوور و لوړستانی باکور له سه ده کانی ناوه راستدا - لیکوئینه وه یه کی

(میژوووی و شارستانی) یه

نووسین: د. حوسامه ددین عه لی غالیب نه قشبه ندی

وه رگی پانی له عه ره بییه وه: په نج ئه بو به کر مه ممه

له بلاوکه واره کانی مه کته بی بیرو هۆشباری (ی.ن.ک)

چاپ: یه که م، چ: هه مدی، ش: سلیمانی، ژس: ٢٥٢٣، س: ٢٠٠٨، ل: ٥٨٠،

ق: ١٦×٢٣

ناوه رۆک:

پیشه کی / شیکردنه وه ی سه رچاوه سه ره کییه کان / به ندی یه که م: باری

جوگرافی - ولاتی هه ردوو میرنشین: به نو هه سنه وه یه و به نو عه نناز / به شی

یه که م: پۆژئاوای هه ری می چیاکان و باکووری پۆژهه لاتی عیراق / به شی دووهم:

شاره زوور / به ندی دووهم: ئایینی کورد و بیروباوه ره ئایینییه کان / به ندی

سییه م - به شی یه که م: کورد و ولاتی هه ردوو میرنشینی به نو هه سنه وه یه و

١- (ژین: ئه رشیف).

به نو عه نناز له سهرده مي بوه بهييه كاندا / به شي دووه م: ميرنشي ني به نو
 حه سنه وه يهي به رزيكاني / به ندي چواره م: ميرنشي ني به نو عه ننازي شانجان /
 به ندي پيڼجه م: لايه ني شارساني / يه كه م: سيستمه كاني حوكمپاني / دووه م:
 باري ئابووري / سييه م: بواري ته لارسازي / ناودارترين كه سايه تيهه كاني
 ناوچه كه له زانا و زاناي ئاييني و سوڤي و زاناي فهرموده كاني پيغه مبه ر
 (محدثين) و كه ساني تر / ناودارترين ئه ديب و شاعيره كان / په راويژه كان /
 خشته ي ژماره (۱) (نه وه كاني به نو حه سنه وه يهي به رزيكاني) / خشته ي ژماره
 (۲) (نه وه كاني به نو عه ننازي شانجان) / خشته ي ژماره (۳) (نه وه كاني
 عه يشاني) / پاشكو / ليستي سه رچاوه كان / پيرست.^۱

۳۹۸. شاري رواندز و دولي ناکو و گه ره وان - به رگي يه كه م - به رگي دووه م

نووسين: م. فه تحوللا گه ره وه يي

له بلاو كراوه كاني به ريوه به رايه تي گشتي پوژنامه نووسي و چاپ و
 بلاو كرده وه

چاپ: يه كه م، چ: شه هاب، ش: هه ولير، ژس: ۹۲۷، س: ۲۰۰۸، ل: ۲۲۴،
 ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوه روک:

ناوه روکي به رگي يه كه م / هه ندي بابه تي وهك: شاري پواندز و دولي ناکو و
 گه ره وان / ميژوو و ناوي شار و گونده كاني / بنچينه كاني ديني زه رده شتي /
 ناوچه ي سوړان و سيده كان / پاشاي گه وره / ئاسار و شوينه وار و
 ئه شكه وته كاني / گرده ده ستر كرده كان / پياوه گه وره كاني / ماموستا و مه لا و
 زاناکاني / گونده كاني ناوچه ي پواندز / ژياننامه ي نووسه ر / به رگي دووه م:
 ناوه روک / هه ندي بابه تي وهك: پيشه كي / ناوي هه ندي په رتووك و سه رچاوه /

۱- له سه ر به رگي دواوه، ناوي كتبه كه به زماني عه ره بي نووسراوه.

۲- (گ.س: ؟)، (گ.ه: پوښنبيري ۶۲)

رأپه پرنی سالی ۱۹۸۷ی رواندز/ به شیک له ناوه پیروژه کانی کوردی/ حیزبه کوردییه کان/ هندی له نازه له خومالییه کان/ هندی بابتهی فولکلوری/ سه رچاوه کان/ ناوه رۆک.^۱

۳۹۹. شاه ئیسماعیلی صهفهوی و دامه زانندا دهوله تا صهفهوی- خواندنه کا

رهنهیی

نووسین: د. ئه میر حسین خونجی

وه رگیژان ژ زمانی فارسی: نزار ئه ییوب گولی

له بلاوکه راه کانی سه نته ری شه کولینین کوردی و پاراستنا به لگه نامان

چاپ: یه که م، چ: ز- دهۆک، ش: دهۆک، ژس: ۴۴۵، س: ۲۰۰۸، ل: ۲۱۳، ق: ۲۴×۱۷^۲

ناوه رۆک:

پیشگوئنا وه رگیژی/ ده ستپیک/ شیخ سه فی ئه لدین ئه رده بیلی/ کورین شیخ سه فی ئه لدینی/ په یدابوونا قزلباشا و بیروباوه ری و ان/ شیخ جونه ید ل ئه نازولی/ شیخ حه یده ر/ سولتان یه عقوب باینده ر و شیخ حه یده ر/ سولتان عه لی/ دامه زانندا دهوله تا سه فهوی- زارۆکی و گه نجاتیا شاه ئیسماعیل/ تۆلقه کرن ژ شیروانشاه/ دامه زانندا دهوله تی ل ته بریز و داگیرکنا نازه ربیجان/ داگیرکنا ئیرانی ژ لایی قزلباشان شه/ جودابوونا ما وه رائه لنه هر ژ ئیرانی/ کاره ساتا چالديران و ئه نجامین وی بزاقین قزلباشین سه فهوی د دهوله تا عوسمانیدا/ شه ری چالديران و ژ ده ست دانا باکووری پۆژئافایا ئیرانی/ به رفره هبوونا ده سته لاتا عوسمانیان د پۆژه لاتا ناقین دا و کیمبوونا رولی ئیرانی/ جودابوونا عیراق و کوردستانی ژ ئیرانی/ ئه نجامین په یدابوونا قزلباشان ل ئیرانی پیکخستن و پیکهاتا قزلباشین سه فهوی/ به لاقبوونا هزرا

۱- له سه ر به رگی دواوه، وینه ی تۆپه که ی وه ستا په جه ب دانراوه.

۲- (ژین: ۹۵۳.۰۷۶۹۶/خ ۳۸۵)، (وشه: ۹۵۵.۵۴۹۱۵۹۷/خ ۳۸۵)

سەفەوى ل ئىرانى مەزھەبى قزلباشىن سەفەوى/ تيوريزە بوونا شىعەگەريا
 سەفەوى ل سەردەشتى فەقىھىن لوپنانى/ پاشكەفتنا مېژوويا يا ئىرانى د
 مەيدانا شارستانيا جيهانيدا/ پاشبەند: نامەيا سولتان بايەزىدى دووى بو شاھ
 ئىسماعىلى سەفەوى/ نامەيا ئىككى يا سولتان سەلىمى بو شاھ ئىسماعىل
 سەفەوى/ نامەيا دووى يا سولتان سەلىمى بو شاھ ئىسماعىل سەفەوى/ ناما
 سىيى يا سولتان سەلىمى بو شاھ ئىسماعىلى سەفەوى/ بەرسقا شاھ
 ئىسماعىل سەفەوى بو نامەيا سولتان سەلىمى/ نامەيا چوارى يا سولتان
 سەلىمى بو شاھ ئىسماعىل سەفەوى/ پارچەيەك ژ ناما فەرماندارى دياربەكر
 (پوستەم بەگ موكرى) بو سولتان بايەزىدى دووى/ چەند بەلگە نامەيەك/
 نەخشەيى ئىرانى ل سەردەمى سەفەويدا.

۴۰۰. شەرەفخانى بەدلىسى - سەردەم، ژيان، نەمىرى

نووسىن: پ. ئىفگىنيا فاسىلىفا

وەرگىرانى لە پرووسىيەو: د. ئارام عەلى

لە بلاوكر اوھكانى مەلبەندى كوردۆلۆجى

چاپ: يەكەم، چ: تيشك، ش: سەلىمانى، ژس: ۵۵۶، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۳۲،

ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆك:

ناوەرۆك/ پېشەكى وەرگىر/ پېشەكى دەقە پرووسىيەكە/ بەشى يەكەم: خاكى
 كوردستان لە سەردەمى شەرەفخانى بەدلىسىدا/ كوردستان - سەدەى
 مېژوو/ سەدەى شازدەى وەرچەرخىنەر - سەدەى شەرەفخانى بەدلىسى/
 بەشى دووھەم: لاپەرەكانى ژيان يان رېگايەكى دوور بەرەو مالەوہ/ لائەى
 بنەمالە - ئوچاغى باوك و باپىرانى بەدلىس/ بنەمالە و ھۆز/ باپىرى مەزن و
 كورەزى بەناويانگ/ مىر شەمسەدىن باوكى شەرەفخانى بەدلىسى/

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۱۳۷)

شەره فخاننى كوپى مىر شەمسەدىنى كوپى مىر شەرىف / لە ئىران لە دەريارهى سەفەويىيە كاندا / گەرانەوہ بۆ بەدلىس بۆ لانەى بنەمالە / (كتىبى شەره فنامە) يا (كتىبى سەربەرزى) كوردستان / بەشى سىيەم: نەمريى وشەى شەره فخاننى بەدلىسى / نىگارەكان / ببيلوگرافيا.

٤٠١. عوسمانىيەكان - لە عوسمانى كوپى ئەرتغولەوہ تا سولتان
عەبدولەجىدى دووہم "پەيماننامە و جەنگەكانى دەولەتى عوسمانى"

نوسىن: كۆمەلەك نووسەر

وەرگىزىنى لە؟: سەلام عەبدولكەرىم

لە بلاوكراوہكانى خانەى چاپ و پەخشى پىنما

چاپ: دووہم، چ: گەنج، ش: سەلىمانى، ژس: ؟، س: ٢٠٠٨، ل: ٣٣٩،
ق: ١٦×٢٢^١

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پىشەكى وەرگىز بۆ چاپى دووہم / ھەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى
ھەيە، بىروانە كىتەبى ژمارە ٣٦٣.^٢

١- (گ.س: ١٠١٥.٩٥٦ / س.٩٧٥)

٢- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كىتەبەكە بە زمانى عەرەبى نووسراوہ.

٤٠٢. فیلۆلۆجیای زمانی کوردی و میژووی کوردستان

نووسین: بیهزادی خوڤشالی

وه رگیپانی له فارسییه وه: مسته فا غه فوور

له بلاوکراوه کانی ده زگای توژیینه وه و بلاوکردنه وه ی موکریانی

چاپ: یه که م، چ: خانی، ش: دهۆک، ژس: ٩٥٧، س: ٢٠٠٨، ل: ٢٧٤،
ق: ١٧×٢٣

ناوه رۆک:

ناوه رۆک / پێشه کی: نووسه ر / پۆلی زوان له لیکنۆینه وه ی میژووییدا / بایه خی
زوان له ژیا نی نه ته وه کاند / کوردستان له چاخ ی به ردیندا / گوزه ریك به
میژووی کوردستانی دیریندا / بوونیا ده میژووییه کانی دوو هه زار سالی پ.ز /
په رگرتنی میتانی، شوپشی ئه خناتوون گۆرانی / کوردستان له سه رده می
سه رگۆنی هه زار سال پ.ز / زوانی کوردی له قۆناغی هیلینی و به لگه نامه کانی
هه وراماندا / پاشکۆی په ره سه نندی فه ره نگ و زوان و ئه لفبای یۆنانی / بریک
زاراوه ی به جیماوی ئاقیستا له زوانی کوردیدا / دیالیکته کانی زوانی کوردی /
کورد و زوانی نه ته وه یی / تاوتویکردنی سه رچاوه کانی لیکنۆینه وه ی
زوانناسی / ده رئه نجام / سه رچاوه کان.

٤٠٣. شلادیمیر ف. مینۆرسکی رۆژه لاتناس - نووسینه کانی له باره ی کورد

له سه رده می ئیسلامه تی تا سه ره ه لدان ی خه لافه تی عوسمانی -

لیکنۆینه وه یه کی ره خنه ییه

نووسین: تاریق محه ممه د عه بدولر حیم

وه رگیپانی له عه ره بییه وه: ئازاد عوبید صالح

له بلاوکراوه کانی وه زاره تی پۆشنبری

١- (ئسنستیوت: ٢٦٨/١٤)، (گ.س.ش: ت.ر.٣٤٦)، (گ.ه: زمان ٧ و ٨)

چاپ: يەكەم، چ: و- پۇشنىبىرى، ش: ھەولپىر، ژس: ۲۴۴۲، س: ۲۰۰۸،
ل: ۲۵۴، ق: ۱۶×۲۳^۱
ناوەرۆك:

كورتكراوھكان/ پىرست/ پىشەكى و شىكردنەوھى سەرچاوھكان/ پىشبار:
پووكارە پۇژھەلاتناسىيەكان لە كوردناسىدا/ بەشى يەكەم: سەربردەى
ژيانى مینۆرسكى ۱۸۷۷-۱۹۶۶/ بەشى دووھم: نووسىنەكانى لە بارەى
كوردەوھ لە سەردەمى ئىسلامەتییەوھ تا سەرھەلدانى خەلافەتى عوسمانى/
بەشى سىيەم: ھەلسەنگاندنىكى پەخنەى لە بارەى مینۆرسكى و
كارەكانى/ كورتە و دەرئەنجامەكان/ لىستى سەرچاوھكان/ پاشكو/
كورتەى لىكۆلینەوھەكە بە زمانى ئىنگلىزى.^۲

۴۰۴. كارەساتى قەلاى دەمدەم ۱۶۰۶-۱۶۰۸- لەبەر پۇشنايى سەرچاوھ مینۆوويى
و دەقە فۆلكۆرىيەكاندا

لىكۆلینەوھى: د.سەرورە عەبدولرەحمان عومەر
لە بلاوكراوھكانى ئىستىتوتى كەلەپوورى كورد
چاپ: يەكەم، چ: ئاراس، ش: ھەولپىر، ژس: ۲۴۹۶، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۶۶،
ق: ۱۶×۲۳^۲
ناوەرۆك:

ناوەرۆك/ پىشەكى/ بەشى يەكەم: بارودۆخى سياسى و كۆمەلايەتى و
جیۆپۆلەتىكى ناوچەكە لەوكاتەدا/ بارودۆخى سياسى كوردستان لە كۆتايى
سەدەى شازدەيەم و سەرەتاي سەدەى حەقدەيەمدا/ كورتەيەك سەبارەت
بە ژيانى شا عەباس/ شوينى جوگرافى قەلاى دەمدەم و چۆنئىتى دروستكردنى

۱- (گ.س: ژ ۱۶۱۱۱)، (گ.ھ: مژوو ۴۱۱ و ۴۱۲)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كتیبەكە بە زمانى عەرەبى و ئىنگلىزى نووسراوھ.

۳- (ئىستىتوت: ۵۳۴/۱۲)، (گ.ھ: مژوو ۸۰۳ و ۸۰۴)

قه لاکه / (جه لالی) یه یاخی بووه کان یان هۆزی کوردی (جه لالی - گه لالی)؟ /
به شی دووه م: که سایه تی خانی له پ زێرین / ناوی خانی له پ زێرین /
نازناوه کانی خانی له پ زێرین / میژووی ژیاخی خانی له پ زێرین / به شی
سییه م: په یوه ندییه کانی خانی له پ زێرین / په یوه ندییه کومه لایه تییه کانی
دانیشتوانی قه لای دمدم / په یوه ندییه کانی خانی له پ زێرین به خه لکی
ناوچه کانی تری کوردستانه وه / په یوه ندییه کانی خانی له پ زێرین له گه ل شا
عه باسدا / به شی چواره م: ململانی خانی له پ زێرین له گه ل شا عه باسدا /
دهست پیکردنی هێرش و بهرگری شۆرشگێران / په نابردنی خانی له پ زێرین
بو سهرداره کورده کان و نائومی دبوونی / هۆکاره کانی داگیرکردنی قه لای
دمدم / نه نجام / پاشکۆی به یته کان / لیسسی سه رچاوه کان / کورته ی باسه که به
زمانی عه ره بی / بیبیلیۆگرافیا ی تی کستی قه لای دمدم.^۱

۴۰۵. کوردستانی ناوه راست له نیوه یه که می هه زاره ی دووه می پ. ز. دا

نووسین: کۆزاد محه ممه د نه حمه د

له بلاوکه راه کانی بنکه ی ژین

چاپ: دووه م (بژار و لی زیادکراو)، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ۱۲۳۱،

س: ۲۰۰۸، ل: ۳۳۹، ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوه رۆک:

هه مان ناوه رۆکی چاپی یه که می هه یه، پروانه کتیبی ژماره ۳۱۶.

۱- له سه ر بهرگی دواوه، ناوی کتیبه که به زاراوه ی کرمانجی ژووو - تیپی لاتین - نووسراوه.

۲- له بهر نه وه ی نه م چاپه یان (بژار و لی زیادکراو) ه ناوه رۆکی نه ممان بو چاپی یه که م داناوه.

۴۰۶. كورد له سەددى جەوتە مەوہ تا سەددى دەپەم

نووسين: ئارشاك پۆلاديان

وەرگىرانى بۆ عەرەبى: خەلىل عەبدولپەرھمان

وەرگىرانى له عەرەبىيەوہ: جەلىل كاكەوہيس

پیداچوونەوہى: ئەدھەم شىخۆ و كۆمەلئى مامۆستاي ميژووى ئىسلامى له
زانكۆى دەۆك

له بلالوكراوہكانى كىتەبخانەى ئاوير

چاپ: سىيەم؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۶۸۶، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۷۶، ق: ۲۰×۱۵
ناوەرۆك:

هەمان ناوەرۆكى چاپەكانى پيشترى هەيە، پروانە كىتیبى ژمارە ۲۸۲.

۴۰۷. كورد و كوردستان- له سەردەمى باستانەوہ تا كۆتايى جەنگى

جيهانى يەكەم

نووسين: كەمال بوركاى

وەرگىرانى له يونانيەوہ: عەلى فەتھى

چاپ: يەكەم، چ: منارە، ش: هەولير، ژس: ۱۹۴۵، س: ۲۰۰۸، ل: ۵۷۹،
ق: ۲۳×۱۶

ناوەرۆك:

پيرست/ سەرەتا/ پيشەكى وەرگير/ بەشى ۱: سەرژميرى و نەخشەى

سرووشتى كوردستان/ كوردستان و سنوورەكانى له پروانگەى نفووس و

جوغرافىيەوہ/ مۆرفۆلۆژى خاك/ ئاووہەوا- شىنايى- ئاژەل و ژيانى

كۆچەرى/ نفووس/ خاك و كانگاكانى دەولەمەندى كوردستان/ بەشى ۲:

۱- بەهەمان ژمارەى سپاردنى سالى ۲۰۰۵ له سالى ۲۰۰۸ دا چاپ كراوہتەوہ.

۲- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۲۶۱)، (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۵۷)، (گ.ه: ميژوو ۲۲۳)

۳- ئەم چاپە بەهەمان ژمارەى سپاردنى سالى ۲۰۰۵ له سالى ۲۰۰۸ دا چاپ كراوہتەوہ.

میژووی کورد و کوردستان تا سەدەى ١٩ / هەندى بابەتى وەك: سەردەمى
 پيش ميژوو / پهگەزى كورد / كوردستان لە سەردەمى باستاندا / گوتى / لولولو /
 سەردەمى بايلى و كاسييهكان / سووبارى - حوورى - ميتانى / خاليدى
 (ئورتۆ) / نەيرى (نەهرى) / ميديا / سەردەمى سلووكى و پارتى (ئەشكانى) /
 پاشايەتى گەورەى ئەرمەنستان / كوردستانى سەردەمى ساسانيهكان /
 زەردوشتى و مانائيسم / بلاوبوونەوہى ئايينى مەسيحى لە ناوچە / يەزىدى /
 چەند وتەيەك سەبارەت بە پييازى عەلەوى / يەكەم سيمای كورد و ولاتەكەى /
 كورد لە سەرهتاي ئيسلامەتيدا / بيروباوہرى جووتياران خوڤەمىزم /
 حكومەتەكانى كوردى لە نيوان سەدەكانى يازدە و سيازدەدا / شەددادى /
 حەسنەوى / مەروانى / ئەيبوبى / موغول و خارەزمى كوردستان داگير
 دەكەن / كوردستان لە نيوان شەپەكانى عوسمانى و ئيرانيادا / پۆزگارى
 ميرايتيەكانى نيوہ سەربەخۆى ناوچە / بەشى ٣: ميژووى زمان و ئەدەب و
 شارستانىيەتى كورد / ئەدەبىياتى كلاسيكى كوردى / فۆلكلورى كوردى / زمان
 و ئەدەبىياتى كوردى لە سەدەى بيستەمدا / كوردستان يەكەم پۆزنامەى
 كوردى / وەشانى كوردى لە سەردەمى مەشرووتىيەتدا - پۆزنامەكانى (تەعاون
 و تەرەقى كورد) - (پۆزى كورد) - (ژين) و يەكەم و قوتابخانەى كوردى /
 پشكووتنى شارستانىيەتى كوردى لە سووريا / گوڤارى (هاوار) - ئەلف و بيى
 كوردى و پيفۆرم و گەشەكردنى وتارى نووسراو / گوڤارى (پيگاي ئازادى) و
 (پۆزا ولات) / پشكووتنى شارستانىيەتى كورد لە دەرەوہ / تەئسيري ھونەر و
 شارستانىيەتى كوردى ولاتانى دراوسى لە سەربەكتر / ئاكام / بەشى ٤:
 دەستپيكي سەدەى ١٩ تا كۆتايى جەنگى يەكەمى جىھانى / هەندى بابەتى
 وەك: كوردستان گۆرەپانى مەملانئى نيوان ئيران و عوسمانى / پوانگەى
 تويزەر و گەپدەكان / مالياتى قورس و خزمەتى سەربازى دريژخايەن / تالان
 و پەشەكوژى كوردان / كاپيتۆلاسيۆن و كۆلۆنياليستەكانى پۆزئاوايى ناوچە
 بەرەو پووخان دەبەن / بەشى ٥: جوولانەوہى نەتەوايەتى كورد لە سەدەى
 ١٩دا / ھۆكارە بنەپەتتايەكان - زەخت و سەرچاوہ / سەرچاوہكانى كولتوورى

نه ته وهی / کاریگه ری سه رده م / نه خشی هیزه کانی ئیمپریالیستی / کیشهی
 که مایه تی و کورده کان / گرینگترین که مایه تی و کورده کان / گرینگترین
 راپه پینه کان و هوکاره کانی سه رنه که وتنیان / به شی ۶: له کوتایی سه دهی
 ۱۹ اوه تا شه پی یه که می جیهانی / هندی بابه تی وه: له شکری سواره نیزامی
 حه میدییه و عه شیرت مه کته بله ری / حه وله کانی سولتان عه بدولحه مید بو
 داگیرکردنی کوردستان - کوردستانی ئیران له نیوان ۱۹۰۵ - ۱۹۱۳ / ئالوگوری
 بارودوخی سیاسی - ئابووری و پیوه ندی کورد و ئهرمه نی / فاجیعه ی ساسون
 و یه که م ره شه کوژی ئهرمه نییه کان / چاپه مه نی کوردی و ریخراوه کانی
 نه ته وهی / جه معییه تی ته عاون و ته ره قی / ریخراوی خوینکارانی کورد -
 حیزی هیوا / جوولانه وه کانی کوردی / کوتایی سه دهی ۱۹ و سه ره تای
 سه دهی ۲۰ / شوپشی ده رسیم ۱۹۰۷ - ۱۹۰۹ / راپه پینی بیتلیس ۱۹۱۴ /
 شوپشی بارزان ۱۹۱۴ / پیوه ندی کورد و پووس / به شی ۷: کوردستان
 له سه رده می شه پی یه که می جیهانیدا / پیوه ندی کورد و ئهرمه نی پیش
 ده ستپیکی شه پی یه که می جیهانی / دووه مین ره شه کوژی ئهرمه نه کان /
 حه ولی تورکاوی کردنی ساحیله کانی ئاسیای بچووک و ده رکردنی یونانییه کان
 ۱۹۱۴ - ۱۹۱۶ / کوچی ئیجباری گه لی کورد له کاتی جه نگی یه که می جیهانیدا /
 کورده کانی ئیران و باشووری کوردستان له سه رده می جه نگی جیهانیدا /
 په یمانی سایکس پیکو و مامه له ی دابه شکردنی کوردستان / شوپشی ۱۹۱۷ و
 داگیرکردنی کوردستان له لایه ن ئینگلیزه کانه وه / خوڤاگریه کانی ناوچه یی له
 تورکیا و له سه رده می شه پدا / کوتایی شه پی یه که می جیهانی / سه رچاوه کان /
 کورته باسیک سه باره ت به نووسه ر.

۱- له سه ر به رگی دواوه ، وینه ی نووسه ر و کورته یه ک له ژیا ننامه که ی نووسراوه .

٤٠٨. كوردستان پيش له روخانی نهینه وا

نووسین: سهد كه مال ئیبراهیمی

له بلاوكراره كانی به پړیوه به ریټی چاپ و بلاوكردنه وهی سلیمانی
چاپ: یه كه م، چ: په یوه ند، ش: سلیمانی، ژس: ٢٠٦٠، س: ٢٠٠٨، ل: ١٩٨،
ق: ٢١×١٥^١
ناوه رۆك:

پیشه کی / شوینه وار و میژوو / سه رچاوه کان / گۆتی / وتهی كۆتایی /
سه رچاوه کان / لولوبی / وتهی كۆتایی / سه رچاوه کان / ئیلام / سه رچاوه کان /
بابل / سه رچاوه کان / میتانی - ئۆرارتۆ / Mittani / وتهی كۆتایی / سه رچاوه کان /
كاسییه کان، كاسیته کان / kassites / سه رچاوه کان / سیته کان، سكاكان
/ scythians- scythes / سه رچاوه کان / کیاكسار / kueksares / سه رچاوه کان /
ماده کان / medes / وتهی كۆتایی / سه رچاوه کان / دهره نجام / چهند نه خشه یه ك.

٤٠٩. كورد و به ره له ستكاره سیاسییه كانی ده ولتهی نومه وی له چه زیره

و شاره زوور

نووسین: زریان حاجی

له بلاوكراره كانی به شی پووناكیری مه كته بی پړیكخستنی (ی.ن.ك)
چاپ: یه كه م، چ: پوون، ش: سلیمانی، ژس: ٢٠٣٤، س: ٢٠٠٨، ل: ١٣٠،
ق: ٢٠×١٤^٢
ناوه رۆك:

ناوه رۆك / پیشه کی / به شی یه كه م: كورد و بزووتنه وه به ره له ستكاره كانی
خه وارچ له هه ریمی چه زیره و شاره زووردا / به شی دووه م: كورد و بزووتنه وه
به ره له ستكاره كانی شیعه له هه ریمی چه زیره و شاره زووردا / به شی سییه م:

١- (ئسنستیوت: ١٢/١٢٦٥)، (گ.ه: میژوو ٣٥٩ و ٣٦٠)

٢- (ئسنستیوت: ١٥ب/١٣٦)

كورد و بانگه‌وازی عه‌بباسییه‌كان له هه‌ریمی جه‌زیره و شاره‌زوردا/ هه‌ر به‌شیک له چه‌ند باسیک پیک هاتوو و په‌راویزی خوی هه‌یه... / ده‌رئه‌نجام / لیستی سه‌رچاوه‌كان / سوپاس و پیزانین / بلاوکراوه‌کانی به‌شی پووناکبیری مه‌کته‌بی پیکه‌ستنی (ی.ن.ک).^۱

۴۱۰. کورد و کوردستان له ئیسلامه‌وه هه‌تا ۱۹۷۱

نووسین: میرزا محه‌مه‌د ئه‌مین مه‌نگوری
له بلاوکراوه‌کانی مه‌کته‌بی ناوه‌ندی راگه‌یانندی (ی.ن.ک)
چاپ: یه‌که‌م، چ: شه‌هید ئازاد هه‌ورامی، ش: که‌رکوک، ژس: ۲۰۷۳، س:
۲۰۰۸، ل: ۱۲۶، ق: ۱۶×۲۲^۲
ناوه‌رۆک:

پێرست/ ئه‌م کتێبه‌ وه‌ک ئه‌نسکلۆپیدیایه و ناوی کۆمه‌لیک که‌سایه‌تی تێدایه:
ئه‌باموسای ئه‌شعه‌ری/ ده‌سته‌ی حزر/ مه‌روانی دووه‌م/ ئه‌با موسلیمی خوراسانی/
ئه‌ستراخانی خواره‌زمی/ مه‌ئموون ئه‌لره‌شید/ جه‌عفه‌ری میر حه‌سه‌ن هه‌زبان/
مه‌مه‌دی کورپی عه‌بدوڵلا هه‌زارمێردی/ مه‌مه‌د کورپی بیلال/ ده‌وله‌تی
شه‌ددادییه‌/ بزرگان/ حکومه‌تی په‌وادێ مه‌رزه‌بان/ حکومه‌تی دۆسکی مه‌روانی/
ده‌وله‌تی ئه‌ییوبی/ فه‌یروزخانی پشتکۆ/ حکومه‌تی به‌تلیس/ شوپرسی جان پولاد/
ئه‌میرخانی یه‌که‌سه‌ت- قه‌لای دمدم/ ده‌وله‌تی موکری/ عه‌شیره‌تی دیبکری/ شیره
به‌گی موکری/ حکومه‌تی ئارده‌لان/ ئه‌حمه‌د پاشا/ حکومه‌تی بابان/ فه‌قی
ئه‌حمه‌دی داره‌شمانه‌- بابانی دووه‌م/ گلباخی/ گه‌وره‌کانی مه‌حمود/ نادرشا/
که‌ریم خانی زه‌ند/ حکومه‌تی سووران/ هه‌مزه‌ئاغای مه‌نگور/ عه‌شیره‌تی میلیلی/

۱- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، کورته‌یه‌ک له‌باره‌ی کتێبه‌که‌ نووسراوه.

۲- (سه‌نته‌ر: ۹۵۶.۶۷/م ۸۸۲)

مووش و وان / ئىسماعيل پاشاي بادينان / ميراوده لى و حوسنى بهگ / بهدرخان پاشا / عوسمان پاشاي بهدرخانى / شيخ عهبدو للى شه مزينانى / شه پرى كورد و ئهرمه ن / ئىبراهيم پاشاي ميللى / محهمه د پاشاي داغستانى / شيخ سه لىمى ته بلىسى / هه راي گشتى له ١٩١٤ / هه راي ئىران / حكومه تى شيخ مه حموود / سمايل خانى سمكو / شه ريف پاشا و عوسبه تولئومه م / قه ده مخير / شيخ سه عىدى پىران / شوپرشى بادينان / مه لا خه لىلى گوپره مه پ / شوپرشى بارزان له ١٩٣٢ د / حه مه ربه شيد خانى بانه / قازى محهمه د - پيشه و اى كوردى ئىران / شوپرشى بارزانى له جارى دووه مد / شوپرشى كورد به سه ربه رشتى بارزانى له ١١-٩-١٩٦١ د.^١

٤١١. كورد و كوردستان- له يه كه م نه نسيكلو پيدساي توركى له ميژوودا^٢

نووسين: شه مسه ددين سامى

ئاماده كردنى بو توركى نوئ: م. ئه مين بوژئه رسلان (له عوسمانىيه وه وه ريگير اووه ته سه ر زمانى توركى نوئ و پيشه كى بو نووسيوه و په راويزى بو كردوه)

وه رگيرانى له توركييه وه: ئه حمه د تاقانه

له بلاوكر اوه كانى ده زگاي چاپ و بلاوكر دنه وه ي ئاراس

چاپ: يه كه م، چ: ؟، ش: هه ولير، ژس: ١٠٨٦، س: ٢٠٠٨، ل: ٤١٦، ق: ٢٤×١٧^٢

١- له سه ر به رگى دواوه، كورته ژياننامه ي نووسه ر دانراوه.

٢- ئه م كتيب ه پيشتر له لايه ن (جه ليل محهمه د شه ريف) وه كارى وه رگيران و ئاماده كردنى بو كراوه... بىوانه كتيبى ژماره ١٥٥.

٣- (ئىستىتوت: ١٢/١٣٠٠)، (گ.ه: ميژوو ٤٤٧ و ٤٤٨ و ٧٨١ و ٧٨٢)

ناوهرۆك:

پيشهكى وەرگيپر/ گهلانى سەردەمى عوسمانى: بۆز ئەرسالان/
ئەنسىكلۆپىدىيەك گەنجىنەى زانستە گشتىيەكان/ نووسەرئىكى بلىمەت/
كوردستان و كورد لە يەكەم ئەنسىكلۆپىدىيەكدا/ كەمالىزم و مىساقى مىللى/
ئایدۆلۆژىيە سەلاتىك/ جىاوازى نىوان شۆقىنىيە عەرەبەكان و كەمالىيەكان/
جىاوازى پزىمى عوسمانى و كەمالىيەكان/ چەند نموونەيەك لە جىهانى
دىموكراسىيەو/ چەند نموونەيەك لە خۆراواى ئەوروپاوه/ چەند نموونەيەك
لە باكورى ئەوروپاوه/ كورد و كوردستان لە بابەتەكانى دىكەدا/ سەرژمىرى
عوسمانى و سەرژمىرى كورد/ ئەو كارەى لە بارەى ئەنسىكلۆپىدىيە
كردوومانە/ رىزكردنى بابەتەكان/ پەراويزەكان: ئەم بابەتەنە ھەموويان لە
نووسىنى (مامۆستا بۆز ئەرسالان)ن.

كورد و كوردستان لە يەكەم ئەنسىكلۆپىدىيە توركى - لە مېژوودا
(قاموسولئەعلامى شەمسەدىن سامى)/ لىرەو بەپىي تىپەكان كۆمەلئىك
زانبارى لە بارەى كورد و كوردستانەو نووسىو: ناوچە، كەسايەتى، ويلايەت،
شۆينى جوگرافى... تاد. پوونكردنەو و زانبارى تەواوكەرەو/ ناوهرۆك.^۱

۴۱۲. كورد لە سەرچاوه مېژوويەكاندا^۲

كۆكردنەو: عەبدوللە قەرەداغى (مەلا عەلى)

چاپ: يەكەم، چ: كارۆخ، ش: سلىمانى، ژس: ۱۲۲۰، س: ۲۰۰۸، ل: ۲۷۴،
ق: ۱۶×۲۲^۲

۱- ھەمو ئەم ناوئىشانانە لە ناوهرۆكەكەيدا نەنووسراونەتەو.

۲- ئەم كىتەبە لە سەر ئەركى (فارووقى مەلا مستەفا) چاپ كراو.

۳- (گ.س: ؟)، (وشە: ۹۳۵/ق ۲۸۲)

ناوهرۆك:

توانه وهی به فر و نه مانی سه رما / یه كه مین كۆمه لگا له كوردستاندا /
كوردستان له میژوودا / نیانده رتال / چاخى په یدابوونی یه كه م كه لوپه ل /
چاخه كانى كۆن / زارواه كانى كوردستان و سنوورى جوگرافیاكه ی / به شى
دووه م: په چه له كى كورد له بۆچوونی پۆژه له لاتناسه كاندا / ژیان له ناو
ئه شكه وته كاندا / كۆنترین جیگایه كه كه كۆمه لگای لى دروست بوویت / زمانى
فارسی كۆن / نه شونماى نه ژادى كورد / میسۆپۆتامیا / كوردستان / ناوى
كوردستان یان خاكى كوردستان / فه رمانپه وای سلوكییه كان / شاره زوور /
زه رده شت / لوپه كان / ئه نجام / سه رچاوه كان / ناوهرۆك.

٤١٣. كه ركوك له چه رخه كۆنه كاندا (كۆمه له سه رنجى سه باره ت به میژووى كورد)

نووسین: د. جه مال په شید ئه حمه د

وه رگێرانی له عه ره بییه وه: حه سه ن جاف

له بلاو كراوه كانى ده زگای توێژینه وه و بلاو كرده وه ی موكریانی

چاپ: یه كه م، چ: خانى، ش: ده وۆك، ژس: ١٦٢٥، س: ٢٠٠٨، ل: ٦٨،

ق: ١٥ × ٢٢

ناوهرۆك:

پیشه كى نووسه ر / كه ركوك له چه رخه كۆنه كاندا.^٢

١- (ئىستىتوت: ١٢/١٣٢٧)، (وشه: ٩٥٦.٧١٣ / ٦٥٨ أ)، (گ.س.ش: حاكم قادر ٥٨٨)، (گ.ه:

میژوو ٣٨٤ و ٣٨٥)

٢- له سه ر به رگى دواوه، ناوى كتبه كه به تیپى لاتینی نووسراوه.

۴۱۴. كرۈنۈلۈڭزىيە ھەولير لە كۈنەوہ تا ۱۹۵۸

نوسين: د.فەرھاد پيربال

لەسەر ئەركى پارىزگاي ھەولير چاپ كراوہ

چاپ: يەكەم، چ: شەھاب، ش: ھەولير، ژس: ۱۸۶۰، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۶۴،

ق: ۳۰×۲۱

ناوہرۆك:

لەجياتى پيشەكى / وشەى (ھەولير) لە چيپەوہ ھاتووہ ؟ / ۶۰۰۰۰ - ۶۵۰۰۰ پ.ز.
كوردستان يەكەمىن لانكەى ژيانە سەرەتايپەكانى مرۆڤ / رەنگدانەوہى جەنگى
ئەريپللا لە ناو تابلۆى رۆژئاوايپەكاندا / بلبونەوہى مەسيحيەت لە
كوردستاندا / داگيركردنى ھەولير لە لاين ئيسلاموہ ۱۶۳۸ / ۷۵۰ - ۱۳۵۸
سەردەمى خەلافەتى عەبباسى لە كوردستاندا / ۱۴۰۰ / ۱۵۰۰ / ۱۶۰۰ / سەدەى
نۆزدەھەم / سەدەى بيستەم / چلەكان / پەنجاكان / كرۈنۈلۈڭزىيە شانۆگەرى لە
شارى ھەولير / كرۈنۈلۈڭزىيە ھونەرى شيوەكارى مۆديرن لە شارى ھەولير
۱۹۰۰ - ۱۹۵۸ / كوردستان لە چەرخى بەردىنى ناوہنددا لە ئەشكەوتەوہ بۆ
گوندا / ئيدواردا زاخاوا / كرۈنۈلۈڭزىيە ئەريپللا ۵۵۰ / وشەى كۆتايى / بيبليوگرافيا
لەبارەى ھەولير و سەرچاوەكان بەگشتى / ليستى ھەندى لە ويناكانى ناو ئەم
كتيبە / فەرھاد پيربال (ژيان و بەرھەم) / نەخشەى ھەوليرى كۆن.

۱- (گ.س.ش: حاكم قادر ۵۸۸)، (گ.س: ھۆلى خويندنەوہ ۴)، (گ.س.ش: ت.ر. ۴۴۲)، (گ.ھ:

۱۹۵۶.۷۱۲ / ۲۹۲)، (گ.ھ: ۱۹۵۶.۷۱۲ / ۲۹۲)

۴۱۵. گەشتنامەى مىسۇنىترىك بۇ ناوچەكانى كەركوك و سلىمانى سالى ۱۸۷۸

نووسىن: ژاك رېتورى

وەرگىزىنى لە فرانسىيەو و پېشەكى و پەراوئىز: د. نەجاتى عەبدوللا
لە بلاوكرارهكانى بنكهى ژين

چاپ: يەكەم، چ: شقان، ش: سلىمانى، ژس: ۲۳۸۲، س: ۲۰۰۸، ل: ۸۲،
ق: ۲۱×۱۵

ناوهرۆك:

پېشەكى وەرگىز / سەرتۆپىك لە بارەى ژيان و بەرھەمەكانى (ژاك رېتورى) وە
۱۸۴۱-۱۹۲۱ / لە مووسلەو و بۇ ئەربىل - زاب - ئەربىل - عەنكاو و
مەسىحىيەكانى / رېگەى سلىمانى - ھۆزى ھەمەوئەند / سلىمانى مەسىحىيەتى
و شار / تىپەربوون بەناو ھۆزى شوان - رېگەى كۆيسنجاق / كۆيسنجاق:
مەسىحىيەتى، شارەكە و كوردەكانى ھەرمۆتە / رېگەى شەقلاو - ئاوايى
شەقلاو / چەوساندنەوئە مەسىحىيەكان لەلايەن كوردەكانەوئە / كوشتنى
سارا - مەسىحىيەكانى شەقلاو - باخچەكانى ئاوايى / گەرانەوئە - رېگەى
شەقلاو بۇ عەنكاو - ھۆزى ھەركى - گەرانەوئە بۇ مووسل / ئەنجام /
پاشكو / ئىندىكىسى ناوى كەس و شوئىن.

۱- (ئىستىتوت: ۱۱۵۶/۱۲)، (گ.ھ: ۹۲۳.۲/۹۲۳) (۴۳۳)

۴۱۶. میژۆپۆتامیا- فەكۆلینەكا دیرۆکی دباژیرفانی، کولتوور و درامایی دا

نووسین: موحسین عوسمان

له بلاوکراره کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وهی سپیریژ

چاپ: یه کهم، چ: خانی، ش: دهۆک، ژس: ۹۹۳، س: ۲۰۰۸، ل: ۲۲۳،

ق: ۲۳×۱۶

ناوه رۆک:

نافه رۆک / پيشگوتن / پرۆسيسا خۆجهبوونی / گوند / باژیر / زارافی میژۆپۆتامیا /
شروقه کرنه كا دیرۆکی / زمانی کوردیین ده قهری / پیداجوون / هه قبه رکردن /
رهوشا ده قهری / حهران / سه ره له دانا فله سه فی / سروشت و میتۆلۆگی / تیگه ها
ئه رد - دایک / توفان و میتۆلۆگی / په یف - ناف و فله سه فه / په ند و فله سه فه /
هه له سه ست و فله سه فه / زه رده شت و فله سه فه / پاز و فله سه فه / باندۆرا
میژۆپۆتامیا ل سه ر ده ردوران (هه قبه رکردن) / باندۆرا خۆداوه ندان / باندۆرا
ئافرانندی / ته مووز و ئیشتار - ئه دونیس و ئه فرودیت / گلگامیش و هه رقه ل /
گلگامیش و ئه خیلیس / سومه ر و ئودیپ پاشا / به ئه ل و ئودیپ پاشا / توفانا
سومه ر و یونان / ئه فسانا سیمه رخێ د کولتوری بابل و یونانی دا / ئارته میس و
دیونیسوس / مار و نوژداری / میژۆپۆتامیا و ته ورات / توفانا سومه ری و ته ورات /
یوسف و گلگامیش / سارگۆن و موسا / داستانا گلگامیش / ژیده ریڠ داستانی /
کورتیا داستانی / بنه مایین هزری / بنه مایین درامی / دیاردین ده سپیکا دراما /
پاشخانین دیرۆکی / جه ژنا سه ری سالیڠ بابل / جه ژنا ساکیا / شه نگیستی
کۆمیدیا تراژیدیا / چاقه ریڠوون / ده مین سالی / تراژیدیا / کۆمیدیا / زارافیڠ
شانۆیی / سومه ری / ئورپی / ئه ره بی / کوردی / ئافاهیڠ شانۆیی / دیمه نه کئ
شانۆگه ریا (خۆدان و به نی) / سروشتی هه ردو کاره کته ران / خۆدان / به نی /
ساخله تیڠ شانۆگه ریڠ / دیمه نه کئ شانۆگه ریا (زیمارا ئور) / جه ژنا ئه کیتیوی /
ئیزیس و ئوزیس د شانۆیا مسری دا / ل داستانا مهابهاراتا / ژیده ر.

— (ئىستىتوت: ۱۲/۱۳۱۱)

۴۱۷. میژووی ئەفشار

نووسین: میرزا پەشید ئەدیوششوعەرا
وەرگیڕانی لە فارسییەو: سەلاحەددین ئاشتی
لە بلاوکراوەکانی بنگە ی ژین

چاپ: یەكەم، چ: شفقان، ش: سلیمانی، ژس: ۱۲۰۳، س: ۲۰۰۸، ل: ۶۰۹،
ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆك:

پێرست / سەر دەق: وەرگیڕ / پێشەکی / هەندی بابەتی وەك: ماكە ی ناوی
ورمئ / بێچە ی خێلی ئەفشار / كورته باسیك سەبارەت بە چۆنیتی حكومەت
و ناوی حاكمانی ورمئ بەر لە چوونی ئەفشاران / باسی حكومەتی یادگار
سولتانی ئوسالوو / خێلی ئەفشار لە سەر دەمی فەرمانرەوایەتی شا عەبباسی
گەرەدا / باسی شەری قاسم سولتانی ئەفشار لە گەڵ ئەحمەد پاشای
حوكمڕانی بەغدا / حكومەتی ئەمیر بەگ لە ورمئ - دانانی قەلای
ناوبە دەرهووی دمدم / شەری دمدم و چارەنووسی ئەمیرخان / حكومەتی
قەببان خان و شەری دووبارە ی دمدم / كەمتەرخەمی قاسم سولتانی ئەفشاری
ئیمانلوو و غەزینی شا عەبباس بۆ ماوێهەك لە ئەفشاران / باسی بەسەرھاتی
گەمارۆی بەغدا - ئازایەتی بی وینە ی كەلبالی خانی كورپی قاسم خان و
خۆشەویست بوونەووی خێلی ئەفشار / درانی مەلبەندی ورمئ بە ئەفشاران /
شەری سئ جارە ی دمدم و ئازاوە ی تەمرخان / هەلگیرسانەووی شەری نیوان
ئیران و عوسمانی و راسپێردرانی كەلبالی خانی ئەفشار بۆ بەرەنگاری /
حكومەتی گەنجالی خان و شەری دووبارە لە گەڵ ئازاوە گێڕان / حكومەتی
مەمەد عیساخان / گەنجالی خانی دووهم و سازبوونی دووبەرەکی نیوان
تیرە و تاپفەکانی ئەفشار و حكومەتی سلێسپوورخان / ئیمام وێردی خان و
فەزل عەلی خانی ئەفشاری ئیمانلوو / باسی حكومەتی سوپحان وێردی

۱- (ئەنستیتیوت: ۱۲/۱۳۲۵)، (گ.ه: ۹۵۵/م ۴۲۳)

خان- دره و شانەوہی خودادادبەگ و شەپری ئاوەگەرەم / حکوومەتی خودادادخان و پروداوەکانی سەر دەمی دەسەلاتی / حکوومەتی محەممەد قاسم خان / شەپری چوارجارەیی دمدەم و چارەنووسی یوسف پاشا / هێرشێ عەلی پاشا بۆ سەر ورمی- گەمارۆدانی پەرپەوخان و شەپری جیی شانازی قەرەسندووق / حاکی ساین قەلە / فەتح عەلی خانی ئەرەشلوو / مەهدی خانی ئەفشاری قاسملوو / نەقی ئەفشار / شەپری پینج جارەیی ئازداخان و کەریم خان لە فارس / شەپری محەممەد حەسەن خان لە گەل کەریم خان / گەرانیوەی کەریم خان بۆ ئازەربایجان / برانەوہی چارەنووسی پۆستەم خان / شەپری ئیمام قولی خان لە گەل قەرەنی ئاغا / شەپری محەممەد قولی خان لە گەل ئەحمەد خانی موقەد دەم / گەشەیی کاروباری حکوومەت بە دەستی حسین قولی خان- شەپ لە گەل ھۆز و عەشیرەتەکانی سەرسنووران... / نێردرانی عەسکەر خان و ھەکوو بالوئیز بۆ فەرانسە / شەپری قەلەیی مووش / گیرانی قەلەیی گەنجە و کوزرانی ئەمیرخانی سەردار / راگوئیزانی حکوومەتی ورمی بۆ محەممەد پەحیم میرزای زیائوددەولە لە کورپی عەبباس میرزا / دیزەیی شەپری ھیرات و ئاکامی برانەوہی / ئازادبوونی یوسف خانی سەرتیپی ئەفشار لە زیندانی تورکمانان / شەپری نێوان بلباس و قەرەپەپاغ و پاسپێردرانی شوجاعوددەولە بۆ چوونە لاجان... / لیزگەیی ناوی کەسان / لیزگەیی ناوی شوینەکان / لیزگەیی ناوی نەتەوہ و ھۆز و خیل و خانەدانان.

۴۱۸. میژوووی دهولته تی عه بیاسی

نووسین: د. محهمه د سو هیل ته ققوش

وه رگیړانی له عه ره بییه وه: نیهاد جه لال

له بلاو کراوه کانی کتیبخانه ی نارین

چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: هه ولیر، ژس: ۱۳۸۶، س: ۲۰۰۸، ل: ۳۵۲،
ق: ۱۷×۲۴

ناوه روک:

پیشه کی وه رگیړ/ پیشه کی نووسه ر/ سه رده می یه که می عه بیاسی: سه رده می
هیژو فراوانخوازی و گه شه سه نندن/ به شی یه که م: دامه زرانندی دهولته تی
خیلافه تی عه بیاسی - ریځخستنی/ به شی دووه م: ئه بولعه بیاسی سه ففاح -
ئه بوجه عفه ری مه نسوور/ به شی سییه م: محهمه دی مه هدی - محهمه دی
موسای هادی/ به شی چواره م: ئه بوجه عفه ر هاروونه ره شید ۱۷۰-۱۹۳ک -
۷۸۶-۸۰۹ز/ به شی پینجه م: محهمه د ئه مین - عه بدوللا مه ئموون/ به شی
شه شه م: محهمه د موخته سه م.../ به شی حه وته م: بارودوخی ناخوئی دهولته تی
خیلافه تی عه بیاسی/ به شی هه شته م: بارودوخی ناخوئی دهولته تی خیلافه تی
عه بیاسی/ به شی نویه م: بارودوخی دهره کی دهولته تی خیلافه تی عه بیاسی/
به شی دهیه م: خیلافه تی عه بیاسی و بوه یه یه کان/ به شی یازده یه م: کوئی
دهولته تی خیلافه تی عه بیاسی/ کوئی/ سه رچاوه و پاشکوکان/ ناوه روک.

۴۱۹. میژوووی رهگ و ره چه له کی کورد

نووسین: ئیحسان نووری پاشا

وه رگیړانی له فارسییه وه: حه مه که ریم عارف

له بلاو کراوه کانی خانه ی چاپ و په خشی سایه

۱- (گ.س: ۹۵۳، ۰۴ / ۹۵۳)

چاپ: سیئەم، چ: سایە، ش: سلیمانی، ژس: ۱۴۷۰، س: ۲۰۰۸، ل: ۲۲۵،
ق: ۱۴×۲۲

ناوەرۆك:

پېرست/پېشەکی: وەرگېر. هەمان ناوەرۆکی چاپی یەكەمی هەیه، بېروانە
کتیبی ژمارە ۱۱۶.

۴۲۰. مێژووی کوردستان

دانەران: (م. س. لازاریف - م. أ. حسرتیان - شاکرو محوی -
ی. فاسیلیفا - ئۆلگا ژیگالینا)

وەرگێرانی لە پووسییه وە بۆ عەرەبی: د. عەبدی حاجی

وەرگێرانی لە عەرەبییه وە: هوشیار عەبدوللا سەنگاوی

لە بلاوکراوەکانی چاپخانە (پۆژەلات)

چاپ: یەكەم، چ: پۆژەلات، ش: هەولێر، ژس: ۲۵۸۸، س: ۲۰۰۸، ل: ۶۰۸،
ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆك:

پېشەکی وەرگێری کوردی/وتە ی سوپاس: د. عەبدی حاجی/وتە ی

دانەرەکان/ناوەرۆکەکان: تیبینییه کی گرنگ/دەروازە یەك/دەرکەوتن لە سەر

شانۆی مێژوو/بەشی یەكەم: کوردستان لە سەردەمی لەشکرکێشی عەرەبی

و تورکی و مەغۆلەکان (لە سەدە ی حەوتەمە وە تا سەدە ی یازدە یەم)/

سەرچاوە سەرەکییه کان: کوردستان - خاک و دانیشتوانی لە سەدە ی

حەوتەم تا سەدە ی یازدە یەم/لە ژێر سایە ی فەرمانپەرە وایی خەلیفە (سەدە ی

حەوتەم تا سەدە ی یازدە یەم)/کوردستان لە ژێر فەرمانپەرە وایی

سەلجوقییه کان (سەدە ی یازدە یەم تا سەدە ی سیازدە یەم)/کوردستان و

۱- (گ.س: ؟)، (گ.ه: مێژوو ۶)

۲- (ئەنستیتیوت: ۱۲/۱۲۱۹)، (وشە ۹۵۶.۶۷/ل ۲۳۲)

بنه ماله تورکمانیه فه رمانپه واکان (قهره قۆینلۆ - ئاق قۆینلۆ) (سە دە ی چوارده و پازده) / تیره و هۆز و بنه ماله فه رمانپه واکان /
 حه سنه و ییه کان (۹۱۵ز- ۱۰۱۵ن) / مه روانییه کان (۹۸۵ز- ۱۰۸۵ن) /
 شه دادییه کان (۹۵۱ز- ۱۱۹۸ن) / ئه ییوبییه کان (۱۱۶۹ز- ۱۲۵۲ن) / به شی
 دووه م: کوردستان له هه ژماری ئیمپراتۆریه تی عوسمانی و ئیرانیدا (له
 سە دە ی شازده وه تا سە دە ی هه ژده یه م) / سه رچاوه سه ره کییه کان:
 کوردستان له نیوان هه ردوو سە دە ی پازده یه م و شازده یه مدا / کورد و شه ر و
 په لاماره کانی عوسمانی و سه فه و ییه کان / سیاسه تی سولتانه عوسمانییه کان
 و شا سه فه و ییه کان له به رامبه ر به کورد / کوردستان له نیوان هه ردوو
 ئیمپراتۆریه تی عوسمانی و سه فه و ی / به رگرییه کانی کورد / ته وه ره ی دووه م:
 رابوونی نه ته وه یی / به شی سییه م: کوردستان له سە دە ی نۆزده یه م و
 بارودۆخی نیوده وه له تی و ناوخۆیی / میرنشینه کوردییه کان له چاره کی
 یه که می سە دە ی نۆزده یه م / رابوونی بزافی کوردی له سییه کان و چله کانی
 نۆزده یه مدا داگیرکردنه وه ی کوردستان بۆ جاری دووه م / بزافه کوردییه کان له
 په نجاکانه وه تا هه شتاکانی سە دە ی نۆزده یه م / به شی چواره م: کوردستان له
 سه رده می دارمانی ئیمپراتۆریه تی عوسمانی (کوردستان له نیوان سە دە ی
 نۆزده یه م و بیسته مدا) / رابوونی ئاسیا و کورد / کورد له جه نگی یه که می
 جیهانیدا / ته وه ره ی سییه م: میژووی هاوچه رخی کورد / به شی پینجه م:
 کوردستان دوا ی دابه شکردنه نو ییه که ی سالی (۱۹۱۸ز- ۱۹۴۵ن) / پرسى
 کورد دوا ی جه نگی یه که می جیهان (۱۹۱۸ز- ۱۹۲۳ن) / بزاف و بزوتنه وه
 کوردییه کان له ساله کانی دوا ی جه نگی / شۆرشه کانی کورد له سالانی بیسته کان
 و سییه کاند / کورد له سووریا / پرسى کورد له قۆناغی جه نگی دووه می
 جیهاندا / کورد له یه کیتی سوڤییت / به شی شه شه م: کوردستان دوا ی جه نگی
 دووه می جیهان (۱۹۴۵ز- ۱۹۶۰ن) / بارودۆخی کوردستان دوا ی جه نگی
 دووه می جیهان / کۆماری کوردستان له مه هاباد / بارودۆخی ناوخۆیی و
 نیوده وه له تی له کوردستاندا له نیوه ی چله کان و نیوه ی یه که می په نجاکان /

پهیمانی به‌غداد - شۆپش له عێراق و سه‌ره‌تای سه‌رله‌نوێ ئالۆژیوونی پرسی کورد/ به‌شی چه‌وته‌م: کوردستان له‌ ساله‌کانی ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۴/ هه‌لگیرسانی شۆپش به‌ سه‌رکردایه‌تی مسته‌فا بارزانی/ کیشه‌ و پرسی کورد له‌ عێراقدا له‌ سالێ ۱۹۶۳ تا سالێ ۱۹۶۸/ ده‌سته‌به‌رکردنی ئۆتۆنۆمی (الحکم‌الذاتی) بۆ کورد له‌ عێراقدا/ سه‌ره‌له‌دانی بزاقی نه‌ته‌وه‌یی کورد له‌ تورکیا/ بووژانه‌وه‌ی بزاقی نه‌ته‌وه‌یی له‌ کوردستانی ئێران/ کیشه‌ و پرسی کورد له‌ سووریا له‌ په‌نجاکانه‌وه‌ تا هه‌شتاکان/ به‌شی هه‌شته‌م: کوردستان له‌ ده‌وربه‌ری هه‌زاره‌ی سییه‌م/ کۆتایی/ پووداوه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی میژووی کورد له‌ سه‌رده‌می هێرشه‌کانی عه‌ره‌بدا به‌پێی ریزبه‌ندی کاته‌کان.

۴۲۱. میژوو- کورته‌ باسیکی میژوو و کورد و میژوو

نووسین: د. که‌مال مه‌زه‌ر ئه‌حمه‌د

له‌ بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ هیقی

چاپ: دووهم، چ: هیقی، ش: هه‌ولێر، ژس: ؟، س: ۲۰۰۸، ل: ۳۹۲،

ق: ۲۳×۱۶

ناوه‌رۆک:

نامه‌یه‌کی ده‌ستخه‌ت و دووباره‌ نووسراوه‌ی نووسه‌ر ده‌رباره‌ی ئه‌م چاپه‌/

سوپاس و پێزانینی ده‌زگای چاپ بۆ نووسه‌ر/ پێرست/ هه‌مان ناوه‌رۆکی

چاپی یه‌که‌می هه‌یه‌، بڕوانه‌ کتێبی ژماره‌ ۵۷.

٤٢٢. میژووی هونہری تہ لارسازی ناوچہی کہ رکوک لہ روانگہی سہ ردمہ
میژوویہ کاندہا

نووسین: سمکو بہ ہرؤز (تہ ژی)

لہ بلاوکراوہ کانی ناوہندی چاپہ مہنی و پاگہ یاندنی خاک

چاپ: یہ کہ م، چ: خاک، ش: سلیمانہی، ژس: ٢٧، س: ٢٠٠٨، ل: ٢٥٨،
ق: ٢١×٢٩

ناوہرؤک:

پیڑست / ہونہری بیناکاری و نہ خش و نیگاری سہ ردمہ کانی پیش میژوو-
ناوچہی کہ رکوک / ہونہری بیناکاری و نہ خش و نیگاری ناوچہی کہ رکوک لہ
سہ ردمہ میژوویہ کاندہا / میژووی ہونہری بیناکاری و نہ خش و نیگاری
ناوچہی کہ رکوک لہ سہ ردمہ ئیسلامیہ کاندہا / میژووی ہونہری بیناکاری و
نہ خش و نیگاری ناوچہی کہ رکوک لہ سہ ردمہ عوسمانیہ کان / میژووی
ہونہری بیناکاری و نہ خش و نیگاری ناوچہی کہ رکوک لہ نیوان سالانی
١٩١٤-١٩٧٥ / چہ ند لایہ نیکی بیناکاری ناوچہی کہ رکوک / میژووی ہونہری
بیناکاری و نہ خش و نیگاری مزگہوت لہ ناوچہی کہ رکوکدا / میژووی
ہونہری بوراق لہ ناوچہی کہ رکوکدا / میژووی وینہ و نہ خشہ کانی سہ ندوقی
بوراق / میژووی ہونہری لوقہ ندان لہ ناوچہی کہ رکوکدا / میژووی ہونہری
تہ یقونات لہ تہ رزی بیناکاری کلئیسہ کانی ناوچہی کہ رکوکدا / کاریگہری
ہونہری بیناکاریہ ئاینیہ کان بہ سہر شیوہی بیناکاری کلئیسہ کانی ناوچہی
کہ رکوکدا / سہرچاوہ و پہراویژہ کان / لہ گہل چہ ند وینہ یہ کی پہنگاوپرہ نگ.^٢

١- (ئسنستیتوت: ١٤٧/١٠)

٢- لہ سہر بہرگی دواوہ، کورتہ یہک لہ ژیاننامہی نووسہر نووسراوہ.

۴۲۳. میژوووی نه نه وه کۆنه کانی کوردستان

نووسین: شاخه وان فایه ق ئه لیاس

له بلاوکراوه کانی به رپوه به رایه تی گشتیی رۆژنامه نووسی و چاپکردن و بلاوکردنه وه

چاپ: یه که م، چ: و- رۆشنبری، ش: هه ولیر، ژس: ۱۵۸۳، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۲۰، ق: ۱۷×۲۳

ناوه رۆک:

پیرست / پیشه کی / به شی یه که م: لۆلوییه کان / گۆتییه کان / شارستانی گوتی /
هیرشی ولاتی ئە که د له لایه ن گوتیه کان / پووخانی ده سه لاتی گوتیه کان /
هۆیه کانی پووخانی ده سه لاتی گوتیه کان / خشته یه ک ناوی پادشایانی گوتی /
ده رئه نجام / به شی دووه م: کاسییه کان / شارستانی کاسییه کان / داگیرکردنی
ولاتی بابل له لایه ن کاسییه کانه وه / ده ولته تی کاردونیاش / سوبارییه کان /
حورییه کان / میتانییه کان / به شی سییه م: ماد / یه کگرتنی هه موو هۆزه کانی ماد /
هۆیه کانی دروستبوونی ده ولته تی ماد / ئایینی ماد / شارستانییه تی ماد /
فه ره وتیش و کیاکسار / جه نگی نه ینه وا / ئاستیک / هۆیه کانی لاوازیوونی
ده سه لاتی ئاستیک / رۆلی کیاکسار له ده ولته تی ماد / کاردوخییه کان / به شی
چاره م: سه ره لدانێ زاراوه ی وشه ی کورد / کورته میژووێک له سه ر په یدابوون و
به کاره ینانی زاراوه ی کوردستان / به شی پینجه م: وینه کان / سه رچاوه کان.^۲

۱- (گ.ه: میژوو ۳۷۰)

۲- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتێبه که به تیپی لاتینی نووسراوه.

۴۲۴. میدیا

نووسین: ئى. م. دياكانوف
وهرگيرانى له فارسييه وه: بورهان قانع
له بلاوكراره كانى به پيوه به رايه تى گشتى پوزنامه نووسى و چاپكردن و
بلاوكردنه وه
چاپ: دووهم؟، چ: و- پووشنبرى، ش: ههولير، ژس: ۱۸۵۰، س: ۲۰۰۸،
ل: ۷۶۹، ق: ۱۶×۲۲^۲
ناوه رۆك:

هه مان ناوه رۆكى چاپى يه كه مى هه يه، پروانه كتيبى ژماره ۴۸.

۴۲۵. مه غۆله كان

نووسين: د. س. يد باز ئه لعمرينى
وهرگيرانى له عه ره بيه وه: شاخه وان محه ممد
له بلاوكراره كانى چاپخانه ي پوژه لات
چاپ: يه كه م، چ: پوژه لات، ش: ههولير، ژس: ۱۲۴، س: ۲۰۰۸، ل: ۳۹۸،
ق: ۱۷×۲۳^۲
ناوه رۆك:

به رايى: نووسه ر/ به شى يه كه م: پيشه كى - ئستبس و ميژووى مه غۆله كان/
به شى دووهم: گرنگى ليكدانه وه ي ميژووى مه غۆله كان/ به شى سييه م:
مه غۆله توركه كان له سه ده ي دوازده يه مدا/ به شى چواره م: پووكانه وه ي
كومه لگاي مه غۆله كان پيش پيدا بوونى جه نگيزخان بى سه روبه ريه ي له
مه غۆلستان/ به شى پينجه م: جه نگيزخان/ به شى شه شه م: حكوومه ته كه ي

۱- هه رچه ند نووسراوه چاپى دووهم، به لام چاپى سييه مه .

۲- (گ.س: ؟)، (گ.ه: ميژوو ۲۸۲ و ۲۸۳)

۳- (ژين: ۹۵۳.۰۷۸/ ۷۲۲)، (گ.س: ۹۵۳.۰۷۸/ س ۲۴۸)

جەنگىزخان / بەشى ھەوتەم: ھېرشە سەرھەتايىيەكانى جەنگىزخان / بەشى
ھەشتەم: خۆرھەلاتى ئىسلام لە كاتى سەرھەلدانى مەغۆلەكان / بلاوبوونەوھى
ئايىنى ئىسلام لەنيوان توركەكان / ئىمپراتۆرىيەتى خوارزمى / ئەيىوبىيەكان /
سەلجوقىيە پۈمىيەكان لە پىش پەلامارى مەغۆلەكان / بەشى نۆيەم:
جەنگىزخان و خوارزمشا / بەشى دەيەم: ھەلسەنگاندنى كارەكانى
جەنگىزخان / بەشى يازدەيەم: جىنشىنەكانى جەنگىزخان / دابەشبوونى
مەملەكەتەكانى جەنگىزخان / جەنگەكانى ولاتى فارس / جەنگ لەگەل
سەلجوقىيەكاندا / نىردراوى ئەرمەنيەكان بۆ مەغۆلىستان / بەشى دوازدەيەم:
مەغۆلەكان لە ولاتى فارسدا / مالى ھۆلاكۆ / ھۆلاكۆ / ھۆلاكۆ / جەنگەكانى
ھۆلاكۆ لە ولاتى فارس و عىراقدا / ھۆلاكۆ و ئىسماعىلىيەكان / خەلافەتى
عەبباسى / جەنگى مەغۆلەكان لە شامدا / سەرھەلدانى دەولەتى مەمالىك /
مەغۆلەكان لە شامدا / داگىركردنى ھەلەب / دىمەشق / بەشى سىيازدەيەم:
پەيوەندى مەغۆلەكان بە مىسرەوھ / بىزەنتەكان لە نيوان مەمالىك و
مەغۆلەكاندا / پووخانى ئەنتاكيا / مەغۆلەكان و خۆرئاوى مەسىحى / مەمالىك و
ئەرمەن و مەغۆلەكان / بەشى چواردەيەم: كۆتايى / پاشكۆكان.

۱- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كىتەبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوھ.

٤٢٦. مەلا ئىدىرىسى بەدلىسى - رۆلى لە يەكخستنى مىرنشینه كوردییه كاندا

نووسین: حەسەن مەحموود حەمەكەریم

لە بلاوكراره كانى پرۆژەى تیشك

چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: هەولیر، ژس: ٤٩، س: ٢٠٠٨، ل: ١٥٨،

ق: ١٦×٢٢

ناوهرۆك:

پیشهكى / سەربوردیكى خیرا بە پەگەزى عوسمانییه كان و سەفەوییه كان /
پەگەزى عوسمانییه كان / تورك له سەردەمى ئىسلامدا / دەولەتى سەلجوقى
تورك / هیرشى توركە مەغۆلە كان بەرەو جیهانى ئىسلامى / دەولەتى توركى
جەلائیرى / دەولەتى تورکمانى قەرەقۆیۆنلۆ و ئاققۆیۆنلۆ / پەیدابوونى
دەولەتى عوسمانى / سولتان سەلیم یاوز / پەیدابوونى دەولەتى سەفەوى /
شیخ سەفیه ددینی ئەردەبیلی / شا ئىسماعیلی سەفەوى / پەفتارى شا
ئىسماعیل لەگەل مىرنشینه كوردییه كان / بۆچى مىرنشینه كوردییه كان چوونە
پال دەولەتى عوسمانى؟ / ریککەوتنى میرە كوردەكان و دەولەتى عوسمانى /
ریککەوتنى میرە كوردەكان و عوسمانییه كان و هەلۆیستیان لە جەنگى
چالدیراندا / پاكکردنەوهى كوردستان لە قزلباشان / ریککەوتننامەى كورد و
عوسمانى / دەقى نامەى سولتان سەلیم بۆ مەولانا ئیدرىسى بەدلىسى /
هەلسەنگاندنى كارەكانى مەولانا ئیدرىسى بەدلىسى لای میژوونوسان! /
ژیاننامەى مەولانا ئیدرىسى بەدلىسى / سەرچاوه كان / ناوهرۆك.^٢

١- (گ.س: ؟)

٢- لەسەر بەرگی دواوه، كورتە يەك لە بارەى كتیبەكە نووسراوه.

۴۲۷. ھەممەۋەند لەسەردەمى دەۋلەتى عوسمانىدا لە ناۋەراستى سەدەى

ھەژدەۋە تا جەنگى يەكەمى جىشان

نووسىن: سەرتىپ محەممەد ئەمىن

چاپ: يەكەم، چ: كوردستان، ش: سەلىمانى، ژس: ۵۱، س: ۲۰۰۸، ل: ۱۹۷،

ق: ۲۰×۱۴

ناۋەرۆك:

پېشەكى / بەشى يەكەم: كورته يەك دەربارەى مېژوۋى ھەممەۋەند / ناۋى
تېرەكانى ھەممەۋەند / شەرىف چەلەبى / پۆلى ھەممەۋەند لە نىۋان سالى
۱۸۹۰-۱۸۹۱ / چەند بەلگە نامە يەك دەربارەى ھەممەۋەند / چەند چىرۆكىك
دەربارەى ھەممەۋەند / شەرى نىۋان ھەممەۋەند و شېخ مەحمود / پۇشستنى
ھەممەۋەندە كان بۇ جوانرۆ / بەشى دووھم: داستانى جوامىر ھەممەۋەند / ھەندى
ناونىشانى ۋەك: جوامىر (جووكل) كىيە؟ / قەلاكانى جوامىر / شەپرەكانى
جوامىر لەگەل عوسمانىيە كاندا / جەنگى جوامىر لەگەل قاجارە كاندا /
سەركوتكردى ھەممەۋەندە كان لەلايەن قاجارە كانەۋە / جوامىر و شۆرپىكى
تر / بەلگە نامەى سەردەمى قاجارە كان / كوشتنى ھەمەپاشاى جاف /
فەتنامەى حسام ئەلمەك / پېشىنەى مېژوۋى و پووداۋە مېژوۋىيە كان /
چۆنىتى كوشتنى جوامىر / بەلگە نامە و ئەلبوم / سەرچاۋە كان.

۱- (گ.س: ؟)، (ۋشە: ۹۵۶.۶۷ / ۵۴۸)، (گ.ھ: مېژوۋ ۲۲۱)

۴۲۸. ئىنسىكلۆپىدىيە ھەولېر- جوگرافىيە ۱

ئامادە كىردىن: لىژنەنى بالاي ئىنسىكلۆپىدىيە (د.عەبدوللا عەلىاۋەيى، د.مەولوود ئىبراھىم ھەسەن، فەرىد ئەسەسەرد، د.ئومىد جۆزەلى، ھەمىد ئەبۇبەكر بەدرخان)

لە بىلاۋىكرادەكانى دەزگاي چاپ و بىلاۋىكرادەنەۋەي بەدرخان^۱
چاپ: يەكەم، چ: گرېن گالۋرى، ش: لوبنان، ژس: ۱۸۳۲، س: ۲۰۰۹، ل: ۱-
۵۲۰، ق: ۲۰×۲۸
ناۋەرۆك:

جوگرافىيە: بىرۆكەي دانانى ئىنسىكلۆپىدىيە: لىژنەنى بالاي/ ئىنسىكلۆپىدىيە ھەولېر بۆچى و چۆن: لىژنەنى بالاي/ ھەولېر (اربىل) مېژوو و ناو: د.مەولوود ئىبراھىم ھەسەن/ مام جەلال سەرۆك كۆمىرى عىراقى فېدېرال: فەرىد ئەسەسەرد/ مەسعوود بارزانى سەرۆكى ھەرىمى كوردستان: كەرىم قادر/ ھاملىتون و خۆلى كوردستان: نەژاد عەبدوللا عەزىز/ لىكدانەۋە لە ماناي ئەربىل: د.مەممەد عەبدوللا عومەر/ شوينى پارىزگاي ھەولېر: د.ھاشم ياسىن ھەداد/ پىكھاتەي خاكى پارىزگاي ھەولېر: فەتاح ھەسەن قەلاتى/ جوگرافىيە پارىزگاي ھەولېر: زوبىر بىلال ئىسماعىل/ تايبەتمەندىيە دىمۆگرافىيەكانى شارى ھەولېر: د.تاھىر ھەسۇ زىيارى/ زەۋىناسى ھەولېر: رەفەت ئەھمەد مەجىد/ توانستى زەۋى پارىزگاي ھەولېر: د.ھاشم ياسىن ھەداد/ ئەنتۆگرافىيە دەشتى ھەولېر: جەلال مەولوود سىنجاۋى/ ئاۋوھەۋاي پارىزگاي ھەولېر: د.ھاشم ياسىن ھەداد/ بەردەسىر و گەياندىنى بارى كەشۋەۋا: نافىع سەمىل دىبەگەي/ كەشناسى كوردەۋارى: ياسىن ھەسەن گۆران/ ژىنگەي ھەولېر: ھىۋا سادىق سەلىم/ گۆگىيە كىۋى ناۋچەي ھەولېر:

۱- ھەردە بەرگى ئەم كىتپە، لەسەر ئەركى (كۆسەرەت پەسوول) چاپ كراۋە.

لە بەرگى دەدا ناۋەرۆكى ھەموو بەرگەكان دانراۋە، لەبەرئەمە ناۋەرۆكى ھەر بەشىكمان بۆلاي خۆي ھىناۋەتەۋە. ھەروھە، لەناۋ ھەر بەشىكدا وىنە دانراۋە، تەۋاۋى كىتپەكەش لەسەر ئارت چاپ كراۋە.

د. ئازاد حەمە شەریف / مېش و مەگەزى ناوچەى ھەولېر: د. ئازاد حەمە شەریف / گيانەو ھەرى كېوى ناوچەى ھەولېر: د. ئازاد حەمە شەریف / بالئەدى ھەولېر: د. ئازاد حەمە شەریف / گيانەو ھەرى ئاوى ناوچەى ئىسماعىل / ھەولېر بە زمانى ژمارەكان: د. مەمەد عەبدوللا كاكەسوور / ئەنجومەنى شارەوانى ھەولېر ۱۹۵۴-۱۹۵۵: حوسامەددىن سەردارى / ھەولېر ۱۹۵۸-۱۹۶۰: د. مەمەد عەبدوللا كاكەسوور / شارەوانى و ۴۲ سال: باوكى كاژقان / پېشەسازى لە پارېزگای ھەولېر: حەلاو حەسېن كەرىم / ئاوى سەرزەوى لە ھەولېر: د. ھاشم ياسىن حەداد / ئاوى ژېر زەوى لە ھەولېر: د. ھاشم ياسىن حەداد / ئاوى مېرى لە ھەولېر: د. شەھلە بورھان عەبدوللا بەرزى و نزمى پارېزگای ھەولېر: د. ھاشم ياسىن حەمەد ئەمىن حەداد / جۆگەى بەستۆرە: مەغدىد حاجى / پېرۆزەى ئاوى ھەولېر: مەغدىد حاجى / بېر بېرلېدان لە ھەولېر: جەلال مەولوود سىناوى / گرنگى ئاوى لە ھەولېر: د. بەھرام خدر مەولوود / مېژووى كارېزەكانى دەشتى ھەولېر: عەباس سەلىمان سەمىل / نەوتى ھەولېر: نافع دىبەگەبى / دارستان لە پارېزگای ھەولېر: د. ھاشم ياسىن حەداد / عەنكاو: نوورى پەتروس / ناوچەى بەرانبەتى: عەباس سەلىمان سەمىل / سەزىمىرى سالى ۱۹۵۷: جەلال مەولوود سىناوى / گوندەكانى سىناوى پارېزگای ھەولېر: د. عەبدوللا غەفوور / مېژووى دروستكردنى ھاوینە ھەوارى سەلاخەددىن: سەردار مېران / بايەخى جوگرافىيەى دەشتى دىبەگە: جەلال مەولوود سىناوى / كانى و كانياو ھەولېر: چىياى قەرەچووغ: ھوشيار عەبدوللا / جوگرافىيەى كۆيە: ھىوا سادق سەلىم / كۆيە و ناوى شوپنەكان: تاهىر ئەحمەد حەوېزى / تەقتەق: ئاراس ئېلنجاغى / قەزای مەخمور: د. خەلىل ئىسماعىل مەمەد / دەشتى قەراج: جەلال مەولوود سىناوى / شەقلاو: زار عەبدوللا سەرتاش / مەزارى قەشە بۆيا: مېرگ / مەزارى وسو پەھمان / گەللا: جەلال مەولوود سىناوى / ھاوینە ھەوارى سەلاخەددىن: ئەندىرئوس ئىسرائىل خەمۆ (باكوورى) / دىرۆكى سەربەن

(مەسىف سەلاھەددىن): خالىد ھەركى / خەبات (كەلەك): ھەينى قادر / ناوى جوگرافى و مېژووى ھەندى لە گوندەكانى ھەولېر: ھوشيار ەبدوللا / گوندى ساتوقەل: ئەزىن خالىد / گوندى كەژەك: نادر پوستى / گوندى پوست: نادر پوستى / ناوى گردهكانى دەشتى ھەولېر: ھوشيار ەبدوللا.^۱

۴۲۹. ئىنسكلۆپىدىيە ھەولېر- شىۋىنەۋار و كەلەپوور- ھەولېر لە ئىنسكلۆپىدىيە جىھاندا ۲

ئامادەكردن: لېژنەى بالاي ئىنسكلۆپىدىيە (د. ەبدوللا ەلىاۋەيى، د. مەۋلۇد ئىبراھىم ەسەن، فەرىد ئەسەسەرد، د. ئومىد جۆزەلى، ەمىد ئەبۇبەكر بەدرخان)

لە بلاۋكراۋەكانى دەزگاي چاپ و بلاۋكردنەۋەى بەدرخان
چاپ: يەكەم، چ: گرېن گالۋرى، ش: لوبنان، ژس: ۱۸۳۲، س: ۲۰۰۹،
ل: ۵۲۱-۹۶۷، ق: ۲۸×۲۰
ناۋەرۆك:

شىۋىنەۋار و كەلەپوور: زەكى بارۆخ و خۆلى ھەولېر: دەروازەيەك بۆ شىۋىنەۋار و كەلەپوورى ھەولېر: دلشاد ەزىز زاموا / كرتولۆژىيە ھەولېر: دلشاد ەزىز زاموا / ناوى ئەشكەوتى شانەدەر: پەشىد ەسەن خۆشناۋ / ئەشكەوتى شانەدەر: زوبېر بىلال ئىسماعىل / مرقى ئەشكەوتى شانەدەر: ئەيھان مەمەد قادر ئامىدى / مرقى نىاندەرتال ۴: ئارلىت لوروا- گورھان / مرقى ئەشكەوتى شانەدەر و گول: ەومەر پەسوول / ئەشكەوتەكانى پارىزگاي ھەولېر: دلشاد ەزىز زاموا / قەلاتى ھەولېر: خالىد جووتىيار / سەرەتاي دەرکەوتنى ھونەرى بىناسازى: ئارى خەلىل كامىل / گۆرەكانى گردى قالچ ئاغا: شاھ ئەلسەيۋانى / پارىزگاي ھەولېر لە سەرچاۋە مېخىيەكاندا: ئەردەلان ەوسمان ەسەن / ھەولېر لە سەرچاۋە مېخىيەكاندا: د. پافىدە ەبدوللا

۱- لەسەر بەرگى داۋەى ھەموو بەرگەكان، ناوى كىتەبەكە بە زمانى ەربەبى و ئىنگلىزى نووسراۋە.

عەبدولسەمەد / ئارىائىلو - ئوربىيوم - ھەولېر: فازل قەرەداغى / ھەولېر:
 د. وائل حەنون / شانشىنى ئەخازوم: ئەردەلان عوسمان بېتواتەيى / ولاتى
 كىرورى و دەربەندى كۆپى: دلشاد عەزىز زاموا / ھونەرى ئورتاتى لە ھەولېر:
 دلشاد عەزىز زاموا / پەيكەرىكى بەردىن: شانەدەر / كىلەشىن: عەلى تەتەر
 نېرۋەيى / مىلەكەي تۆبزاو: د. عەبدوللا خورشىد / دۆزىنەوھى گۆرپىكى سى
 ھەزار سالە: دلشاد عەزىز زاموا / قەلاتى ھەولېر: د. يىوسف خەلەف عەبدوللا
 فەھداوى / خويندەنەوھىك بۆ قەلاي ھەولېر: د. يىوسف خەلەف عەبدوللا
 فەھداوى / قەلاي ھەولېر لە پروانگەي شوپنەوارناسىيەوھ: د. سەلاخ سەلمان /
 پىرۆژەي ئاوى سەنھارىب: د. ئىبتيھال عادل تائى / گەران بە دواي شوپنەواری
 گۆرپەپانى جەنگى ئەربىلادا: دلشاد عەزىز زاموا / نەخشى چىاي حەرىر:
 دلشاد عەزىز زاموا / شوپنەواری قەلاي شىلە: ھىمەن نوعمان كاويس /
 پىشكىنى موگناتىسى گىردى قىسرا: فازل عەلى غائىب / رېگاي ھەولېر
 شانەدەر: تەھا باقر و فوئاد سەفەر / منارەي چۆلى: زىاد مەممەد ئەھمەد /
 وەسفى منارەي چۆلى: د. سەباح مەھموود ئەلقازى / دراوى ئەربىل: د. ناھز
 عەبدولپەزاق ئەلقەيسى / دۆزىنەوھى بەشىك لە شوورەي ھەولېر:
 عەبدولپەزاق قىب يىوسف / بىناسازى و دامودەزگاكانى ھەولېر: د. حوسامەددىن
 نەقشەندى / مزگەوتى گەورە و گەرماوى قەل: كارزان حەيدەر / گەرماوى
 قەلاي ھەولېر: حەمە سەئىد كوردە / قەلاكانى مىرنشىنى سۆران:
 شەرەفخانى بەدلىسى / قىشلە و قەلاي كۆيە: زىدان برادۆستى /
 نۆژەنكردنەوھى قىشلەي مەخمور: سابىر حەسەن / شوپنەواری خانى
 قەيسەريان: مەھدى جەلال مستەفا / دەرگاكانى شوورەي كۆيە:
 عەبدولپەزاق قىب يىوسف / شەش گومبەتەكەي گوندى شىخ شىروان: فەرھاد
 گۆمەشىنى / كارە بىناسازىيە كۆنەكانى شارى ھەولېر: ديار / خانوۋە
 كەلتورىيەكانى قەلاتى ھەولېر: د. موئەيەد سەئىد ئەلدامرچى / ھونەرى
 تەلارسازى قەلاي ھەولېر: سەنعان ھاشم / سىماي جوانى خانوۋە
 كەلپورىيەكانى قەلاي ھەولېر: د. حەمىد مەممەد ئەلدەرەجى / شىۋازى بە

دیکۆمېنت کردنی خانووه که له پوورییه کان: د.سه لیمه عه بدولپره سوول/ قه لای هه ولیر له فیکر و شارستانیه تدا: هیشام ئەلمه دفه عی/ پینیسانسی بیناسازی و... نوعمان جومعه ئیبراهیم/ قه لاتی هه ولیر: د.ستان ماک جاهی/ قه لاتی هه ولیر و گهشت و گوزاری: نه سرهت سابیر شیخه خوشناو/ که نیسه ی کویه: تاهیر ئەحمەد حەویزی/ حەویزی نیو قەبرستان: عه بدولپره قیب یوسف/ گه لی مه نجه ران: عه باس سلیمان سمایل/ گه شتیک به نیو مؤزه خانه ی هه ولیر: ریوار محه ممه د/ دروستکردنی مافوور له هه ولیر: سارا ئەولفه تاح/ هه ولیر له ئینسکلۆپیدیای جیهانییه کاندای: هه ولیر و شه پری ئەربیللا: سه لام ناوخۆش/ ئەربیل له ئینسکلۆپیدیای ئیسلامدا: د.نه جاتی عه بدوللا/ پارێزگای هه ولیر له قاموسی ئەعلام: فه یسه ل نووره دین ده باغ/ هه ولیر له ئینسکلۆپیدیای ئەلمانیدا: حوسام به رزنجی/ هه ولیر له سه رچاوه سریانییه کاندای: د.فرسه ت مه رعی/ کرۆنۆلۆژیای ئەربیللا: عه بدولموئمین ده شتی.

٤٣٠. ئینسکلۆپیدیای هه ولیر- میژووی کۆن- میژووی ئیسلام- میژووی نوی ٢
 ئاماده کردن: لیژنه ی بالای ئینسکلۆپیدیای (د.عه بدوللا عه لیاوه یی، د.مه ولوود
 ئیبراهیم حه سه ن، فه رید ئەسه سه رد، د.ئومید جۆزه لی، حه مید ئەبویه کر
 به درخان)

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وه ی به درخان
 چاپ: یه که م، چ: گرین گالۆری، ش: لوبنان، ژس: ١٨٣٢، س: ٢٠٠٩، ل:
 ٩٦٨-١٤٧٥، ق: ٢٠×٢٨

ناوهرۆك:

میژووی کۆن: په چه له کی کوردان: د. فیردیناند هینه بيشلەر / هه وليژ له کۆنه واره
سیاسییه کاند / هه وليژ شاری خوداوهندی مه زن بیل و شاوشکا: د. جه مال
په شید نه حمه د / میژووی کۆنی سیاسی هه وليژ: د. ئەحلام سه عدوللا تالیبی /
هه وليژ پایته ختی ئایینی ئاشوورییه کان: د. ئیبتیهال عادل تائی / هه وليژ له
سه رده می ئاشوورییه کاند: د. عه ونی عه بدولپه حمان سه بعاوی / هه وليژ له
سه رچاوه ئاشوورییه کاند: نووری په ترۆس / شوپشی زکرتیه کان: زویژر بیلال
ئیسماعیل / ناو بردنی شاری هه وليژ: د. ئیبتیهال عادل تائی / هه وليژ له ماوه ی
داگیرکردنی ئه خمینی و سه لجوقی: د. سه وه یله مه جید نه حمه د / هه وليژ له
نووسراوه یۆنانی و رۆمانییه کاند: نووری بوتروس / شانشینیه حه دیاب: زویژر
بیلال ئیسماعیل / گرنگی ئابووری و سه ربازی سه رده می ئاشووری نوئی: د. نه هله
شه هاب نه حمه د / شه پی گواگه میل: دلگه ش ئیبراهیم حه مه شیرین / شه پی
ئه ریلا له گه شتنامه که ی ئۆلیقی: فه یسه ل نووره دین ده باغ / زانایانی حه دیاب:
د. هاشم یاسین حه داد / یه زدان دۆخت.. شه ریفه ی ئه ربیلی: نووری په ترۆس /
پێگای حه ریری مه زن: حه نا عه بدولئه حمه د په فۆ / هه وليژ له میژوودا: زویژر
بیلال ئیسماعیل / میژووی ئیسلام: کۆنترین ئایین له کۆنترین شار: د. مه ولوود
ئیبراهیم حه سه ن / هه وليژ له سه رده می فتوحاتی ئیسلامدا: د. ئەحمه د میرزا /
ئه ربیل له سه ره تای هاتنی ئیسلام: زویژر بیلال ئیسماعیل / هاتنی ئیسلام بۆ
هه وليژ: تاهیر نه حمه د حه ویزی / ئه ربیل له سه رده می سه لجوقی: د. نیشتمان
به شیر حه ممه د / بولدانییه کان: د. حه کیم نه حمه د خوشناو / هه زبانییه کان له
هه وليژ: د. ئارسن مووسا په شید / هه وليژ.. فه رمان په وایی کورده هه زبانییه کان:
د. زرار سدیق توفیق / میرنشینی هه وليژ له سه رده می موزه فه ردین گۆگه ری:
د. موحسین حه ممه د حسین / ژیاننامه ی موزه فه رده دین گۆگه ری: د. موحسین
حسین / په یوه ندییه کانی ده ره وه ی هه وليژ: د. موحسین حه ممه د
حسین / پێکخستنه کانی ئیداری و دارایی: د. موحسین حه ممه د حسین / پۆلی
موجاهیدودین قایماز: د. ئارسن مووسا په شید / هه وليژ و بنکه ی لیدانی پاره:

د.عەبدوللا خورشید قادر/ زانستە عەقلىيەکان لە ھەولێر: د.ئومید ئیبراھیم
 جوزەلی/ زانستە شەرعییەکان لە ھەولێر: د.ئومید ئیبراھیم جوزەلی/ ھەولێر لە
 ڕووبە ڕووبوونەو ھەوێ مەغۆلەکاندا: د.نەھلە شەھاب ئەحمەد/ ھەولێر و ھێرشەکانی
 مەغۆل: د.عەبدوللا عەلیاوی/ ھۆز و سەردارە کوردەکانی ھەولێر لە چاخ
 ناوھراستدا: د.زرار سدیق توفیق/ ئەربیل و شۆرشى قیاجییەکان: د.عەلى عادل
 حسیڤ/ ھەولێر لە سەردەمی قەرەقۆیلۆدا: رابیعە فەتاح خۆشناو/ ھەولێر لە
 سەردەمی ئاق قۆیلۆدا: رابیعە فەتاح خۆشناو/ ھەولێر لە گەشتەکەى میتراقى
 زادە: د.عیماەد عەبدولسەلام رەئوف/ ھەولێر لە کتیبى مەعجەمى بولدانى
 یاقوتى: د.دلێر فەرھان ئیسماعیل/ کتیبى میژووی ئەربیلی ئیبن مستەوفى:
 نەجات خۆشناو/ فەقییەتى لە دەشتى ھەولێر و دەورووبەرى: مەلامە مەمەدى
 عەلیاوی/ تەریقەتى قادری لە ھەولێر: عەبدوللا- مەمەد- سەعد/ تەریقەتى
 نەقشبەندى: د.ئىبراھیم ئەحمەد شوانى/ میر سلیمانى سۆران و تەکیەى کاکى
 ھیران: عەباس سلیمان سمایل/ چاکى بن عاردى: ھاوار مورتکەى- تاهیر
 عوسمان/ میژووی نوێ: داگیرکرانى ھەولێر لە لایەن عوسمانییەکانەو: د.خەلیل
 عەلى موراد/ گرانییە گەرەکانى ھەولێر و دەورووبەرى: ئیحسان رەشاد موفتى/
 دەروازەىەك بۆ لیکۆلینەو ھەوێ پەرەسەندنى... د.عەبدوللا حەداد/
 چاکسازییەکانى میر مەمەد لە ڕووی... ئاکۆ حەمەدەمین/ فەرمانرەوایانى
 سۆران: میر شەرەفخانى بەدلیسى/ پەرۆزەى میرنشینی سۆران: د.عیماەد
 عەبدولسەلام رەئوف/ میرنشینی سۆران لە سەدەى نۆیەمى... رابیعە فەتاح
 خۆشناو/ نامەىەكى مەمەد پاشای پواندزى بۆ سولتان... عەبدولرەقیب
 یوسف/ سۆرانە پیشینەکان: د.عیماەد عەبدولسەلام رەئوف/ ئیدارەى ھەولێر
 لە دوا سەردەمى عوسمانییەکاندا: د.خەلیل عەلى موراد/ ھەولێر لە کۆتایی
 سەردەمى عوسمانیدا: د.ئىسماعیل شوکر رەسوول/ ھەولێر لە سالانى
 داگیرکارى و ئینتیدابدا: د.ئىسماعیل شوکر/ میژووی ھەولێر: زوبییر بیلال
 ئىسماعیل/ کرۆنۆلۆژیای ھەولێر: د.عەبدوللا حەداد/ ھەولێر لە سالنامەکانى
 ویلیەتى مووسل: فەیسەل دەباغ/ کۆیە لە سالنامەکانى ویلیەتى

مووسل: فەيسەل دەباغ / شەپرى تورك و ئىنگلىز لە دەشتى كۆيە: تاهير ئەحمەد
حەويى / پرواندز لە پاش پووخانى ميرنشيني سۆران: ئەحمەد حەمەدەمىن
ئۆمەر / پرواندز لە سالنامەكانى ويلايەتى مووسل: فەيسەل دەباغ. لە ناو ھەر
بەشىكدا وىنە دانراو، تەواوى كىتەبەكەش لە سەر ئارت چاپ كراو.

٤٣١. ئىنسكلۆپىدياى ھەولير- گەشتنامە و بىرەوھەرى ٥

ئامادە كردن: ليژنەى بالاي ئىنسكلۆپىديا (د.عەبدوللا عەلياوھەي، د.مەولوود
ئىبراھىم حەسەن، فەريد ئەسەسەرد، د.ئومىد جۆزەلى، حەمىد ئەبوبەكر
بەدرخان)

لە بلاوكراوھەكانى دەزگای چاپ و بلاوكردنەوھەى بەدرخان
چاپ: يەكەم، چ: گرین گالورى، ش: لوبنان، ژس: ١٨٣٢، س: ٢٠٠٩،
ل: ١٩٢١-٢٢٥٩، ق: ٢٠×٢٨

ناوھەرك:

گەشتنامە و بىرەوھەرى: ھەولير لە پروانگەى گەريدە بيانىيەكانەوھە: ھوشيار
محەممەد ئەمىن كۆيى / محەممەد پاشاى پرواندز: كەرىم شارەزا / گەشتەكەى
نيبور بۆ ھەولير: ھوشيار محەممەد ئەمىن كۆيى / ھاملتۆن ئەندانىارى پردى گەلى
عەلى بەگ: نەژاد عەبدوللا عەزىز / ھەولير لە گەشتەكەى ئوليفيە: ھوشيار
محەممەد ئەمىن كۆيى / ھەولير لە نامەى... ھادى پەشىد چاوشلى / ھەولير لە
سالى ١٥٧٤: ھوشيار محەممەد ئەمىن كۆيى / ھەولير لە گەشتەكەى ئەلمونشەى
ئەلبەغدادى: ھوشيار محەممەد ئەمىن كۆيى / ھەولير لە گەشتەكەى جەيمز
بىكنگھام: ھوشيار محەممەد ئەمىن كۆيى / ھەولير لە گەشتەكەى جاكسون:
ھوشيار محەممەد ئەمىن كۆيى / ھەولير لە گەشتەكەى كلۆديۆس جەيمس رىچ:
ھوشيار محەممەد ئەمىن كۆيى / دوو سال لە كوردستان: ھوشيار محەممەد
ئەمىن كۆيى / رىگايەك لە كوردستان: ھوشيار محەممەد ئەمىن كۆيى / ھەولير لە
نوسىنەكانى ئەدمۆندز: ھوشيار محەممەد ئەمىن كۆيى / ھەولير لە بەلگەنامە
نەينىيەكانى بەرىتانيا: ئىنسكلۆپىديا / گرانى گەورە لە كۆيە: تاهير ئەحمەد

ھەۋىزى / سەفەركردن: مەممەد دارياس / مستەفا ەبدولپەرەزاق و نوگرە
 سەلمان: فكرەت عزەت شەفيق / مالى ئىمە و ھەۋلىزى دەۋرۋوبەرى جەنگى
 دووھى جىھانى: د.مارف خەزىنەدار / دارە زەيتونە سووتاوھەكانى باسكى
 عارەبىيان: ئازاد دلزار / شارستانى: گەشەى زانستى لە ھەۋلىزى: د.ئومىد ئىبراھىم
 جۈزەلى / پۇشنىبىرى سەردەمى ئەتابەگى: د.مۇھسىن مەممەد حسين /
 دامەزراۋە فېركارىيەكانى ھەۋلىزى: د.ئومىد ئىبراھىم جۈزەلى / ھىلكارى ھەۋلىزى لە
 كىتئى ئىبىن مستەفى: د.حوسامەدىن نەقشەبەندى / مەزگەوتى قەلەى ھەۋلىزى:
 ئىحسان پەشاد موفتى / مەزگەوتى حاجى داود: د.ەبدوللا ەداد / مەزگەوتى
 شىخى چۆلى: سىپان نانەكەلى / مەزگەوت و خانەقەى شىخى چۆلى: شوان سەرابى /
 مەزگەوت و نوپزگەكانى ھەۋلىزى: فاتىح ياسىن مودەپىس / مەزگەوتى خانەقەى
 خالىدى: ئاسۋى فۆلكلور / مەزگەوت و تەكىە و خانەقا: شوان عومەر / تەكىە و
 خانەقاكانى شارى ھەۋلىزى: فاتىح ياسىن مودەپىس / چۆنىتتى دوستكردنى
 قەيسەرى ھەۋلىزى: يوسىف نانەكەلى / تەمەنى قەيسەرى ھەۋلىزى ۱۵۶ سالە:
 بۆتان جەلال / بازارى قەيسەرى شارى ھەۋلىزى: ئاراس ئىسماعىل خدر / قەيسەرى
 ھەۋلىزى و پىشەى دەستگىرى: مەممەد سەئىد كوردە / گەرماۋەكانى ھەۋلىزى:
 ئەبو مستەفا / گەرماۋە كلتورىيەكانى كوردستان و ھەۋلىزى: د.نەرمىن ەلى
 مەممەد / گەرماۋى قەلەتى ھەۋلىزى: لىۋن بەرخۆ / خان و ەسار لە ھەۋلىزى:
 پىرداۋد مەخمورى / خانەكانى ھەۋلىزى: تەھسىن چىچۆ - شىرزاد قادر / گەشتىك
 بەناۋ ھەۋلىزى: پىرداۋد مەخمورى / قارى بازار: مەولوود بىخالى / بازارى لەنگە:
 ئاشتى مەخمود / بازارى بەقالان: بۆتان جەلال / كۆچەرى و مەردارى: ەباس
 سلىمان / سىپان و رەشان: ەزىزى مەلەى رەش / قاورمەى ھەۋلىزىيان: ھوشىيار
 ەبدوللا / خانوۋى كۆيسنچەق: تاهىر ئەھمەد ەۋىزى / مەزگەوتەكانى كۆيە:
 تاهىر ئەھمەد ەۋىزى / كەنىسەى ھەرمۇتە: تاهىر ئەھمەد ەۋىزى.

۴۳۲. ئىنسىكلۇپىدىيە مىژۋونامە - بەرگى يەكەم لە ۰۰۰۱/۱/۱ تا ۱۹۰۰/۱۲/۳۱

نوسىن: عەلى كەندى

لە بلاوكراۋەكانى بەرپۆۋە بەرايەتى گىشتى رۆژنامە نووسى و چاپ و بلاوكردنەۋە
چاپ: دوۋەم^۲، چ: و- رۆشنىبىرى، ش: ھەۋلىر، ژس: ۲۲۵۵، س: ۲۰۰۹،
ل: ۶۶۴، ق: ۱۶×۲۳

ناۋەرۆك:

دەستپىك بۆ چاپى دوۋەم/ بەرەۋ چەندىن ئىنسىكلۇپىدىيە كە ھەموو
لايەنەكانى ژيان بگرىتەۋە: تارىق جامباز/ كاريكى كەلتورى مەزن: مومتاز
خەيدەرى/ پىشەكى: د.مەمەد عەبدوللا كاكەسور/ پىشەكى: د.مارف
خەزىنەدار/ دەسپىك بۆ چاپى يەكەم/ ناۋەرۆكى كىتپەكە... / سەرچاۋەكان/
كورتەيەك لە ژياننامە نووسەر/ لە بەرھەم و بلاوكراۋەكانى نووسەر.^۴

۱- ھەمان ناۋەرۆكى چاپى يەكەمە بە (بزار و پىتركراۋ) ۵۰۰ كە چاپى يەكەمى بە ناۋىكى تر بلاۋ
بوۋەتەۋە، بۇ زانىارى نۇرتىر بېۋانە كىتپى ژمارە ۳۷۶. ھەرۋەھا ئەم كىتپە لە سالى ۲۰۱۱د، بە ۱۲
بەرگ و بە ناۋى (ئىنسىكلۇپىدىيە مىژۋونامە - پاميارى، مېژۋويى، شارستانى لە ۰۰۰۱/۱/۱ تا ۱۲/۳۱/
۱۶۰۰ بەرگى يەكەم و ئەۋانى تر...) لە لايەن (بىكەي رۆشنىبىرى لوبنان) ۵۰۰ چاپ كراۋەتەۋە.

۲- لەسەرى نووسراۋە: بزاركراۋ و پىتركراۋ.

۳- (ئىستىتوت: ۱۴۵۷/۱۲)

۴- لەسەر بەرگى دواۋە، ناۋى كىتپەكە بە زىمانى ئىنگىلىزى و چەند پەيقتىك لە پىشەكياۋە دانراۋە كە
بۇ ئەم چاپە نووسراۋە.

٤٣٣. ئىدرىسى بدلىسى

نوسين: محەممەد بايراقدار
وەرگىراني لە توركييه وه: شكور مسته فا
لە بلاوكراوه كانى دەزگای چاپ و بلاوكردنه وه ی ئاراس
چاپ: دووهم، چ: ئاراس، ش: ههولير، ژس: ٢٥٧٤، س: ٢٠٠٩، ل: ١٣٦،
ق: ١٩×١٢
ناوهرۆك:
هه مان ناوهرۆكى چاپى يه كه مى هه يه، بپروانه كتيبي ژماره ١١٩.

٤٣٤. بهرگري كردنمان له قه لای ههولير سالی ١٩٩٠

ئاماده كردن: عه بدولپرە قيب يوسف و هه ينى قادر
لە بلاوكراوه كانى مه كته بى بپرو هوشيارى (ى.ن.ك)
چاپ: يه كه م، چ: حه مدى، ش: سلیمانى، ژس: ١١١٢، س: ٢٠٠٩، ل: ١٧٧،
ق: ٢٣×١٦
ناوهرۆك:
پيپرست / پيشه كى / هه ندی بروسكه و نامه، وه ك: بروسكه ی عه بدولرە قيب بۆ
شاره وانى ههولير... / ويئەى هه ندی له شوينه ويرانكراوه كانى قه لات له لايه ن
(سه لآحه ددين نوورە دین) هه وه / پاشكۆ: هه ندی له نه خش و نيگاره كانى
قه لات / پوونكردنه وه يه ك.^٢

١- (وشه: ٩١٥.٦٧ / ٣٤٥٥)، (گ.ه: ميژوو ٤٥٥)

٢- له سه ر بهرگى دواوه، ناوى كتيبه كه به زمانى ئينگليزى نووسراوه.

۴۳۵. بۆ مېژوو: كەركوك لە روانگەى مېژوووه- كۆمه له تىكستىكى مېژوووى-
رۆشنىبرىي- ئەدەبىيە

وهرگىراني له ؟: د. ئازاد عەبدولواھىد كەرىم
له زنجىره بلوكراوھەكانى كۆمە لەى پووناكبرى و كۆمە لایەتى كەركوك
چاپ: يەكەم، چ: رۆژ، ش: كەركوك، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۸۶، ق: ۱۵×۲۰
ناوهرۆك:

پيشەكى: عەبدوللا مەحمود زەنگنە / كەركوك و پاشكۆكانى له سەرەتايى
ماندىتى (الانتداب) بەرىتانيادا: د. كەمال مەزھەر ئەحمەد / كۆمە لەى
كوردستان له شارى كەركوك: د. عەبدولفەتاح عەلى بۆتانى / كەركوك له
راپۆرتى نەتەوھ يەكگرتووھەكاندا: د. خەلىل ئىسماعىل مەممەد / زاراوھى
كەركوك: د. عومەر ئىبراھىم تۆفىق / پىكھاتە ئىدارىيەكانى كەركوك:
مەممەد عەلى قەرەداغى / كەركوك له چاخە كۆنەكاندا: د. جەمال پەشىد
ئەحمەد / كورتەيەك سەبارەت بە مېژوو و جوگرافىاي كەركوك: د. نوورى
تالەبانى / كوردستانى كەركوك: پ. د. ئازاد نەقشبەندى / گايىدى كەركوك-
كورتەيەكى مېژوووى / كورد له سەردەمى عەبباسىيەكاندا: قادر مەممەد
ئەشكەنەبى / پووداوھەكانى كەركوك: د. نوورى تالەبانى / گرنگى ئابوورى
كەركوك: د. مەممەد سالىح زىيارى / مەلەبەندە شارستانىيەكان له كەركوك:
د. مەممەد سالىح زىيارى / دەقەكانى نوزى و ئاراپخا: د. مەممەد سالىح
تەيبىب زىيارى / ياسا كارپىكراوھەكان له ولاتى ئاراپخا: د. مەممەد سالىح
تەيبىب زىيارى / پىكھاتەى كەركوك: مەممەد عەلى قەرەداغى.^۲

۱- (گ.ھ: مېژوو ۴۲۲)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كتیبەكە بە زمانى عەرەبى نووسراوھ.

۴۳۶. بېیلیۆگرافىيە كوردناسى - كورد و كوردستان لە سەرچاوە فرەنسىيەكاندا

ئامادەكردن: د. نەجاتى عەبدوللا

لە بلاوكراوەكانى ئەكادىمىيە كوردى

چاپ: يەكەم، چ: حاجى هاشم، ش: ھەولير، ژس: ۹۸۴، س: ۲۰۰۹، ل: ۵۲۸،

ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆك:

پيشەكى / چۆنئيتى بەكارھيئەتە ئەم فەرھەنگە / وشە كورتكراوەكان / بەشى
يەكەم: ميژوو - ئارشىتۆكتۆر و ئاركىيۆلۆژيا / بەشى دووھم: لە نيوەى
دووھمى سەدەى نۆزدەھەمەوھ تاكو درووستبوونى كۆمارى توركيا / بەشى
سېيھەم: پۆلەتيك - ناسيۆنالىزم و دەولەت / بەشى چوارەم: بزافى نەتەوايەتى
كورد لە دواى جەنگى يەكەمى جياھانىيەوھ تاوھكو جەنگى كەنداو / بەشى
پينجەم: سەفەرنامە - جوگرافيا و ئابوورى / بەشى شەشەم: كۆمەل - ئايين و
كۆمەلە ئيتىيەكان / بەشى ھوتەم: كۆمەلناسى - شار و كۆمەلگە / بەشى
ھەشتەم: زمان - كۆلتور و ھونەر / پاشكۆ: ھەمەچەشنەكان / ئينديكىسى
ناونيشانەكان / ئينديكىسى نووسەرەكان / سەرچاوەكان / پيرست.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۸/۲۵)، (گ.ھ: ميژوو ۴۴۵)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، بەشيك لە ناسنامەى كتيبەكە بە زمانى ئىنگليزى نووسراوھ.

۴۳۷. بېیلیۆگرافیای کوردناسی- کورد و کوردستان له سه رچاوه
ئینگلیزییه کاند

ئاماده کردن: د. نه جاتی عه بدوللا

له بلاو کراوه کانی ئه کادیمیای کوردی

چاپ: یه که م، چ: حاجی هاشم، ش: هه ولیر، ژس: ۹۸۵، س: ۲۰۰۹، ل: ۴۴۵،
ق: ۱۷×۲۴

ناوه رۆک:

پیشه کی / چۆنیه تی به کاره یانی ئه م فه ره نکه / وشه کورتکراوه کان / به شی
یه که م: میژوو- ئارشی تۆکتۆر و ئارکیۆلۆژیا / کاره گشتییه کان / به لگه نامه و
میتۆدۆلۆژی / کورد له ئینسایکلۆپیدیای کاند / ئارشی تۆکتۆر- ده ورانی پیش میژوو
و میژووی کۆن / سه ده کانی ناوه راست / میژووی نوئ / میژووی هاوچه رخ /
به شی دووه م: له نیوه ی دووه می سه ده ی نۆزده هه مه وه تاکو دروستبوونی
کۆماری تورکیا / به شی سییه م: پۆله تیک- ناسیۆنالیزم و ده ولت / به شی
چواره م: بزانی نه ته وایه تی کورد له دوا ی جه نگی یه که می جیهانییه وه تاوه کو
جه نگی که نداو / به شی پینجه م: سه فه رنامه - جوگرافیا و ئابووری / به شی
شه شه م: کۆمه ل- ئابین و کۆمه له ئیتنییه کان / به شی هه وته م: کۆمه لئاسی-
شار و کۆمه لگه / به شی هه شته م: زمان- کولتور و هونه ر / پاشکۆ /
هه مه چه شنه کان / ئیندی کسی ناو و نیشانه کان / ئیندی کسی نووسه ره کان /
سه رچاوه کان / پیرست / دواوته / ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی.^۲

۱- (ئسنستیوت: ۹/۲۵)، (گ.ه: میژوو ۴۴۶)

۲- له سه ر به رگی دواوه، به شیک له ناسنامه ی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۴۲۸. تەۋاۋى مېژۋو - بەرگى پىنچەم

نوسىن: عىزەددىن ئىبن ئەسىر

ۋەرگىزپانى لە عەرەبىيە ۋە بۆ فارسى: د.سەيد محەممەد حىسېنى رۇحانى

ۋەرگىزپانى لە فارسىيە ۋە: زاھىر محەممەد پەشىد

پىداچۈنە ۋە: پ.ى. ياسىن سەردەشتى

لە بلاۋكراۋەكانى خانەى چاپ و بلاۋكردنە ۋەى چوارچرا

چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: سالىمانى، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۰۹،

ل: ۱۶۲۰-۲۰۲۸، ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆك:

پىرست/ ھەندىك بابەتى ۋەك: رۇداۋەكانى سالى ۳۶: شەرى وشترا/

رۇشتنى خەۋارىچ بۆ سيستان/ دەسپىكردنى شەرى سەفین/ رۇداۋەكانى

سالى ۳۷: شەرى سەفین/ شەپ لەگەل خەۋارىچ/ رۇداۋەكانى سالى ۳۸ و

۳۹: ھىرش و پەلامارى خەلكانى شام بۆ سەزەمىنەكانى عەلى كورپى ئەبى

تالب/ ھىرش و پەلامارى خەلكانى شام بۆ سەر جەزىرە/ رۇداۋەكانى سالى

۴۰ (چەند بابەتلىك لە بارەى عەلى كورپى ئەبى تالبە ۋە "س")/ رۇداۋەكانى

سالى ۴۱: شۆرشى باۋكى مەرىم/ شۆرشى باۋكى لەيلا/ رۇداۋەكانى سالى

۴۲ و ۴۳/ رۇداۋەكانى سالى ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ و ۴۸...: شەرى كۆستانتىن

ئۆپپىل/ رۇداۋەكانى سالى ۵۰ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۳ و ۵۴...: شەپ لەگەل

رۇمىيەكان و گرتنى دوورگەى ئارواد/ دانانى عوبەيدوللا كورپى زياد لە

خوراسان/ رۇداۋەكانى سالى ۵۵ و ۵۶ و ۵۷ و ۵۸ و ۵۹ و ۶۰...

۱- لەبەرئەۋەى ھەر دە بەرگى ئەم كىتەبە لە نىۋان سالانى ۲۰۰۸ - ۲۰۱۰ دا چاپ كراون، ناچاربويىن

بەپىي ژمارەى سباردن دايان نەنئىن و بەپىي سالى چاپكردنەيان دابەشيان بگەين، بەم شىۋەيەش

بەرگى ۵ و ۶ لە ۲۰۰۹ دا و بەرگى ۷-۱۰، لە ۲۰۱۰ دا دانراون.

۲- (ئىستىتوت: ۱۴۷۳/۱۲)، (گ.س: ژ ۲۲۰۹۴)

٤٣٩. نه‌واوی میژوو - به‌رگی شه‌شهم

نوسین: عیزه‌ددین ئیبن ئه‌سیر

وه‌رگیژانی له‌عه‌ره‌بییه‌وه‌ بۆ فارسی: د.سه‌ید محه‌مه‌د حسینی پۆحانی

وه‌رگیژانی له‌فارسییه‌وه‌: زاهیر محه‌مه‌د په‌شید

پیداچوونه‌وه‌ی: پ.ی. یاسین سه‌رده‌شتی

له‌بلاوکراوه‌کانی خانه‌ی چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی چوارچرا

چاپ: یه‌که‌م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ١٢٥٢، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٠٢٠-

٢٤٢٦، ق: ١٧×٢٤

ناوه‌رۆک:

پی‌رست/ هه‌ندیك بابه‌تی وه‌ك: پووداوه‌کانی سالی ٦١/ پووداوه‌کانی سالی ٦٢

و ٦٣ و ٦٤ و ٦٥ و ٦٦: ئاژاوه‌ له‌ خوراسان/ پووداوه‌کانی سالی ٦٧ و

٦٨...: بزوتنه‌وه‌ی خه‌واريج له‌پارس و عیراق/ گه‌مارۆ خستنه‌ سه‌ر په‌ی/

پووداوه‌کانی سالی ٦٩ و ٧٠...: شه‌پری جوفره‌/ یه‌که‌مین جه‌نگی سه‌رسار/

دووهم جه‌نگی سه‌رسار/ جه‌نگی فوده‌ین/ جه‌نگی سوکه‌یر/ جه‌نگی مه‌عارک/

جه‌نگی شرعیه‌/ جه‌نگی به‌لیغ/ جه‌نگی هه‌شاک/ جه‌نگی کوحه‌یل/ جه‌نگی

بشر/ پووداوه‌کانی سالی ٧١...: کوژرانی مه‌سه‌ب کوپری زوبه‌یر و زالبوونی

به‌سه‌ر عیراق/ پووداوه‌کانی سالی ٧٢ و ٧٣...: فه‌رمانداری محه‌مه‌د کوپری

مه‌روان له‌ ئه‌رمه‌نستان و جه‌زیره‌/ کوژرانی ئه‌بو فه‌ده‌یکی خارجی/

پووداوه‌کانی سالی ٧٤...: پاسپاردنی موه‌لیب بۆ شه‌پری ئه‌رزه‌قییه‌کان/

له‌سه‌ر کار لابردنی بوکه‌یر کوپری وه‌ساج له‌ خوراسان/ پووداوه‌کانی سالی

٧٥.../ فه‌رمانداری هه‌جاج کوپری یووسف له‌ عیراق...

١- (ئهنستیتوت: ١٢/١٤٧٤)، (گ.س: ژ ٢٢٠٩٦)

۴۴۰. چەند لىكۆلىنەۋە يەك دەربارەى بزاڧى ھاۋچەرخى كورد- بەرگى يەكەم^۱

نوسىن: د.عوسمان عەلى

ۋەرگىپرانى لە عەرەبىيەۋە: كامەران جەمال بابان زادە

لە بلاۋكراۋەكانى پەيمانگاي جىھانىي فيكرى ئىسلامىي

چاپ: يەكەم، چ: رېئىۋى، ش: ؟، ژس: ۲۶۵۵، س: ۲۰۰۹، ل: ۴۴۶،
ق: ۱۷×۲۴^۲

ناۋەرۆك:

چەند وتەيەكى پېۋىست: ۋەرگىپ/ پېشەكى نوسەر بۆ چاپى دوۋەم/ بەشى
يەكەم: كورد لە ناكۆكى رۋوسى - عوسمانىدا/ كۆمەلگاي كوردىي لەسەدەى
نۆزدە يەمدا/ كورد لە شەرى رۋوسى عوسمانى ۱۸۲۸-۱۸۸۰/ راپەرىنەكانى
كورد و مەلانىي عوسمانى - ئىنگلىزى/ شەرى قەرم ۱۸۵۳-۱۸۵۴/ شەرى
رۋوسى عوسمانى ۱۸۷۷-۱۸۷۸/ پوختە/ بەشى دوۋەم: دەۋلەتى مىر
مەمەدى سۆران/ حكومەتى مىر مەمەدى سۆران/ قايمى ناۋچەى
رۋاندز و دەۋرۋوبەرى/ ھۆكارەكانى رۋوخانى مىرنشىنى سۆران/ پوختەى
توڭزىنەۋە/ بەشى سىيەم: حكومەتى مىر بەدرخانى كوردى و مەلانىي
كوردى - ئاشۋورى ۱۸۴۳-۱۸۴۷/ كەسايەتى مىر بەدرخان/ ھۆكارە
ئىقلىمىيەكان لە بەدىار كەۋتنى بەدرخان/ ھۆيەكانى رۋوخانى حكومەتى
بەدرخان/ مەلانىي كوردى - ئاشۋورى/ ھىرشى ھىزەكانى عوسمانى بۆ سەر
مىرنشىنى بۆتان/ پوختەى توڭزىنەۋە/ پاشكۆي بەلگەنامەكان/ بەشى
چۈرەم: جۈۋلانەۋەى شىخ عوبىدوللاى نەھرى ۱۸۸۰-۱۸۸۳/ لىكۆلىنەۋە
لەسەر ھۆكارە كارىگەرە ھەرىمىي و نۆدەۋلەتتىيەكان/ رۋوداۋەكانى راپەرىن/

۱- ئەم كىتپە دوو بەرگە و بەرگى دوۋەمى لە بەرگى دوۋەمى ئەم بىبلىۋوگرافىيە (مىژۋى ھاۋچەرخ-
سىياسى) دانراۋە. ھەرۋەھا لەم چاپەدا، ھىچى لەبارەى چاپى يەكەم نەنوسىۋە كە لە سالى ۲۰۰۵دا لە
يەك بەرگدا چاپ كراۋە، بىروانە كىتپى ژمارە ۲۶۸.

۲- (ئىستىتوت: ۱۵/ب/۱۲۸)

ئامانچ لە و راپەرپەنە / ھۆکارەکانی کەوتنی راپەرپەنە شەخ عوبەیدوللا نەھری / پوختە تۆزینە وە / بەلگە نامەکان / بەشی پینجەم: سولتان عەبدولحەمید و کورد و لەشکرە حەمیدیە کوردی ۱۸۸۱ - ۱۹۰۹ / لەشکرە حەمیدیە - سوارە کورد / ھۆکارەکانی پیکھینانی حەمیدیە / ئەنجام و شوینەوارەکانی سوارە حەمیدیە / لەشکرە حەمیدیە و خوینی پزۆوی کورد لە دوژمنکاریەتی ئەرمەن / پوختە / بەشی شەشەم: کوردستان لە سایە دەسەلاتی ئیتحاد و تەرەقی ۱۹۰۸ بۆ ۱۹۱۸ / نەتەواپەتی و بیری نەتەواپەتی لە چوارچۆوەی ئیقلمی / ھیلە گشتییەکانی سیاسەتی ئیتحاد و تەرەقی لە کوردستان / پۆلی کورد لە بزوتنە وە دەستووری / کۆمەلە و یانە کوردییەکان / کوردستانی لاو / خاسیەتی دەسەلاتی ئیتحادییەکان لە کوردستان / بزاقی کورد دژ بە ئیتحادییەکان / بزوتنە وە ئیبراھیم پاشای میلی / شەخ سەعیدی حەفید / بزوتنە وە مەلا سەلیمی خیزانی لە بەدلیس ۱۹۱۴ / بزوتنە وە شەخ عەبدولسەلامی بارزانی / شۆرشە بەرفراوانی کورد - عەبدولرەزاق بەدرخان و سمکۆ و سەید تەھا / کوردستان لە سالانی شەری یەکەمی جیھانی / بەشی حەوتەم: حکومەتی یەکەمی شەخ مەحمود ۱۹۱۸ - ۱۹۱۹ / پڕۆژیمی خیلەکی ئیدارە شەخ مەحمود / کەوتنی حکومەتی یەکەمی شەخ مەحمود / بیتمانەیی نیوان شەخ مەحمود و بەریتانییەکان / ناکۆکی کورد و کۆمەلە کوردییەکان / نەبوونی سیاسەتی پوونی بەریتانییەکان / بەشی ھەشتەم: ئیدارە میجرسۆن لە کوردستانی باشوور ۱۹۱۹ - ۱۹۲۰ / جیھادی دژ بە ئینگلیز لە بادینان / ناشارامی لە ھەردوو ناوچە کەرکوک و ھولیر ۱۹۲۰ / ھۆکارە کاریگەرە دەرەکییەکان لە سەر جیھاد / بەشی نۆیەم: ئیسماعیل ئاغای سمکۆ - پۆی سیاسەتی کوردی و سیاسەتی پراگماتیانە / ناوەرۆک / ژیاننامە نووسەر / ژیاننامە وەرگێر.

**٤٤١. دەولەتی سەلجوقی و دەرکەوتنی پرۆژە ی ئیسلامی بۆ
بەرەنگاریبوونەوهی رەگداکوئانی باتینی و شالۆی خاچپەرستی**

نووسین: د.عەلی محەممەد سەلابی
وەرگیڕانی لە عەرەبییەوه: نیهاد جەلال - شاھۆ عومەر
لە بلاوکراوەکانی پرۆژە ی ١٠٠ کتیبی کوردی
چاپ: یەكەم، چ: دار الفکر، ش: بەیرووت، ژس: ١٥٧٨، س: ٢٠٠٩، ل: ٨٨٦،
ق: ١٧×٢٤
ناوەرۆك:

پیشەکی وەرگیڕ / پیشەکی / بەشی یەكەم: بنەرەت و نشینگە و سەرەتای
دەرکەوتنیان / بەشی دووهم: سیفەتەکانی وەزیری خەلیفە ی عەبباسی و
وەزیری سولتانی سەلجوقی / بەشی سییەم: پایەکانی بیری سەربازی
سەلجوقی / بەشی چوارەم: بنیاتنانی خویندنگە و ئامانجەکانی / بەشی
پینجەم: بیژەنتییەکان / کۆتایی / پیرستی سەرچاوەکان / پیرست.

**٤٤٢. دیرینەناسی و هونەر لەسەردەمه میژووێهەکانی دەولەتی ماد و
هاخامەنشی - بەرگی یەكەم**

نووسین: عەلی ئەكبەر سەرفراز و بەهمەن فەیرۆزمەندی
وەرگیڕانی لە فارسییەوه: وریا قانع
لە بلاوکراوەکانی دەزگای چاپ و پەخشی هیقی
چاپ: یەكەم، چ: هیقی، ش: هەولێر، ژس: ٢٢٦١، س: ٢٠٠٩، ل: ٣٦٧،
ق: ١٧×٢٤

١- (گ.س: ٠٧٣٩١، ٩٥٣ / س ٩٧١)

ناوهرۆك:

پيشه‌كى فارسىيه‌كه‌ى / فه‌سلئى يه‌كه‌م: دئيرينه‌شناسى و هونه‌رى ماد / فه‌سلئى دووه‌م: دئيرينه‌شناسى و هونه‌رى هاخامه‌نشئى.

٤٤٣. دئيرينه‌ناسى و هونه‌ر له‌سه‌رده‌مه ميژووويه‌كانى ده‌ولته‌تى ئەشكانى و ساسانى - به‌رگى دووه‌م

نووسين: عه‌لى ئەكه‌بر سه‌رفراز و به‌همه‌ن فه‌يروزمه‌ندى

وه‌رگيترانى له‌ فارسىيه‌وه: وريا قانع

له‌ بلاوكراوه‌كانى ده‌زگاي چاپ و په‌خشى هيئي

چاپ: يه‌كه‌م، چ: هيئي، ش: هه‌ولير، ژس: ٢٢٦١، س: ٢٠٠٩، ل: ٣٢٩،

ق: ٢٤×١٧

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / فه‌سلئى سييه‌م: دئيرينه‌ناسى و هونه‌رى ئەشكانى / فه‌سلئى چواره‌م:

دئيرينه‌ناسى و هونه‌رى ساسانيان / په‌راويژه‌كان / سه‌رچاوه‌كان.^١

٤٤٤. رۆژه‌لاتناسه‌كان به‌ ديريژاي سه‌ده‌كان

نووسين: د. عه‌بدولحه‌ميد سالح حه‌مدان

وه‌رگيترانى له‌ عه‌ره‌بييه‌وه: عيماد جه‌لال حه‌بيبوللا

چاپ: يه‌كه‌م، چ: دار الفكر، ش: به‌يرووت، ژس: ١٥٧٦، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٩٨،

ق: ٢٤×١٧^٢

١- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، ناوى كتيبه‌كه به‌ زمانى ئينگليزى نووسراوه.

٢- (گ.س: ؟)

ناوهرۆك:

پيشهكى: نيهاد جه لال / چەند خویندەنە وە یەکی پۆژھە لاتناسی: وەرگیپر /
پيشهكى دانەر / دەستەى یەكەم: پۆژھە لاتناسان لە سەدەى شازە یەمدا /
دەستەى دووہم: پۆژھە لاتناسان لە سەدەى حەقدە یەمدا / دەستەى سێیەم:
پۆژھە لاتناسان لە سەدەى ھەژدە یەمدا / دەستەى چوارەم: پۆژھە لاتناسان
لە سەدەى نۆزدە یەمدا / دەستەى پینجەم: پۆژھە لاتناسان لە سەدەى
بیستەمدا / سەرچاوەکان / پیرست (ناوی ھەموو پۆژھە لاتناسەکان لە
ناوهرۆكدا نووسراوہ).

٤٤٥. ریشەى کارىگەر ییەکانى بریتانیا لە ميسۆپوتامیادا

نووسین: زەكى سالىح

وەرگیپرانى لە ئینگلیزییەوہ: کامیل محەممەد قەرەداغى

لە بلاوکر اوہکانى مەلبەندى کۆردۆلۆجى

چاپ: یەكەم، چ: رەنج، ش: سلیمانى، ژس: ١٣٣٤، س: ٢٠٠٩، ل: ١٥٧،
ق: ١٧×٢٤

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / سەرھەتا / بەشى یەكەم: سەرھەتاكان پيش ١٧٩٨ / بەشى دووہم:
كيبەركيى ئەنگلۆ- فرەنسى لە ناوچەى پۆژھە لاتى ناوہرپاستدا تا سالى
١٨٠٢ / بەشى سێیەم: دوايىن قوناغى كيبەركيى ئەنگلۆ- فرەنسى لە ناوچەى
پۆژھە لاتى ناوہرپاستدا تا سالى ١٨٠٢-١٨٠٩ / بەشى چوارەم: ناوہرپى ١٨١٠-
١٨٣٠ / بەشى پینجەم: پالئەرەكانى پروسىا و دامەزراندنى بالادەستى
بریتانییەکان لە ١٨٣٠-١٨٦٠ / سەرچاوەکان / ژياننامەى نووسەر.^٢

١- (ئىستىتوت: ٣٧/٢١)، (وشە: ٩٤٠.٢٧ / س ٢٧٦)

٢- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كتيبەكە بە زمانى ئینگلیزى نووسراوہ.

٤٤٦. راگه ياندى دەروونى لە سەردەمى سەلاحەددىنى ئەيويدا

نوسين: د.ئاراس فەرىق زەينەل

چاپ: يەكەم، چ: شەھاب، ش: ھەولير، ژس: ١٠٦٣، س: ٢٠٠٩، ل: ٨٨،
ق: ٢١×١٤^١

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پيشەكى / شيكردەنەوہى سەرچاوەكان / راگه ياندى دەروونى /
راگه ياندى دەروونى لە سەردەمى سەلاحەددىنى ئەيووبى / ئەنجام / لىستى
سەرچاوەكان / ملخص باللغة العربية / پاشكۆكان.^٢

٤٤٧. رتيهري نامە ئەكادىمىيەكانى بەشى ميژوو لە زانكۆكانى كوردستان

(١٩٨٩-٢٠٠٩)

ئامادەکردن: توانا پەشىد كەرىم

لە بلاوكراوەكانى پرۆژەى نامىلكەى زانستى - ريكخراوى ھاودەنگ

چاپ: يەكەم، چ: منارە، ش: ھەولير، ژس: ٩٥٩، س: ٢٠٠٩، ل: ٧٢،
ق: ٢٣×١٦

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پيشەكى / خويندى بالآ لە بەشى ميژوو زانكۆكانى كوردستان /
بەشى يەكەم: زانكۆى سەلاحەددىن - ھەولير / ماستەر (ميژوو كۆن -
ميژوو ئىسلامى - ميژوو نوئ و ھاوچەرخ) / دكتورا (ميژوو ئىسلامى -
ميژوو نوئ و ھاوچەرخ) / بەشى دووہم: زانكۆى سلیمانى - سلیمانى /
ماستەر (ميژوو كۆن - ميژوو سەدەكانى ناوہراست - ميژوو نوئ و
ھاوچەرخ) / دكتورا (ميژوو كۆن - ميژوو سەدەكانى ناوہراست - ميژوو
نوئ و ھاوچەرخ) / بەشى سێيەم: زانكۆى دەوك - دەوك / ماستەر (ميژوو

١- (گ.س: ٣٥٥.٣٤٣٤ / ٢٢٢)

٢- لەسەر بەرگى دواوہ، كورتەيەك لەبارەى كتيبەكە نووسراوہ.

کۆن - میژووی سەدەکانی ناوەراست - میژووی نوێ و هاوچەرخ / دکتۆرا
(میژووی سەدەکانی ناوەراست - میژووی نوێ و هاوچەرخ) / بەشی چوارەم:
زانکۆی کۆیە - کۆیە / ماستەر (میژووی کۆن - میژووی سەدەکانی
ناوەراست - میژووی نوێ و هاوچەرخ) / دکتۆرا (میژووی سەدەکانی
ناوەراست - میژووی نوێ و هاوچەرخ) / بەشی پێنجەم: نامە ئەکادیمیە
چاپکراوەکان / ماستەرنامەکان / تیزەکانی دکتۆرا / بەشی شەشەم:
شیکردنەوێ نامە ئەکادیمیەکان / لەرووی ژمارە / لەرووی رەگەز / لەرووی
سالی ئەنجامدان / لەرووی زمانی نووسینی نامەکە / لەرووی پەڕی / تیکرای
تیز و ماستەرنامەکان لەرووی ئەنجامدان و پەڕی / سوپاس و پێزانین.

٤٤٨. سنووری کوردستان

نووسین: د. عەبدوللە غەفوور

لە بلۆکراوەکانی دەزگای توێژینەوێ و بلۆکردنەوێ موکریانی

چاپ: سییەم، چ: و - پەرورده، ش: هەولێر، ژس: ٤١٦، س: ٢٠٠٩، ل: ٧٣،
ق: ٢٣×١٦

ناوەرۆک:

هەمان ناوەرۆکی چاپەکانی پێشتری هەیه، بڕوانە کتییی ژمارە ٢٧٦.

۴۴۹. سى لىكۆلىنەۋەدى مېژوۋىيى

نووسىن: سالىق قەفتان

لە بلاۋكراۋەكانى دەزگاي چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ: سەردەم، ش: سلىمانى، ژس: ۲۴۱۰، س: ۲۰۰۹، ل: ۳۶۴،

ق: ۲۳×۱۷^۱

ناۋەرۆك:

ئەم كىتەبە دوو جارى تر چاپ بوۋە كە لەم چاپەدا ناۋى كىتەبەكە و ھەندى

لە ناۋىنشانى بابەتەكان گۇرانيان بەسەردا ھاتوۋە... بىروانە ھەردوۋ كىتەبى

ژمارە ۳۶ و ۲۵۷.

۴۵۰. سۆمەرىيەكان- مېژوۋىيان، شارىستانىيان، كۆتاييان

نووسىن: عەبدولخالىد سابىر

لە بلاۋكراۋەكانى بەرپۆۋەبەرىتى گىشتى چاپ و بلاۋكردنەۋە

چاپ: يەكەم، چ: شىقان، ش: سلىمانى، ژس: ۱۴۰۱، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۲۱،

ق: ۲۲×۱۶^۲

ناۋەرۆك:

ناۋەرۆك / پىشەكى / بەشى يەكەم: مېژوۋى سۆمەرىيەكان / پەچەلەكى

سۆمەر / زمانى سۆمەر / بەشى دوۋەم: سىستىمى دەسەلات لە سۆمەردا / شارە

دەۋلەتەكانى سۆمەر / ژيانى سىياسى و سپاي سۆمەر / بىروباۋەرى ئايىنى

سۆمەرىيەكان / پانپىۋن (ئەنجومەنى خواۋەندەكان) / پەرەستگاكان /

كاھىنەكان / ئاھەنگ و جەژنە ئايىنىيەكان / بىروباۋەرى دۋاي مردن سىحر و

ئەستىرەۋانى و فال لە لاي سۆمەرەكان / پىگەكى كۆمەلايەتى / ژيانى پۆژانە /

پىگەكى ئافرەت لاي سۆمەرىيەكان / ياسا لە كۆمەلگاي سۆمەرىدا / بوارى

۱- (ژين: ۹۵۶.۶۷۰۷ / ق ۴۲۲)

۲- (ئىستىتوت: ۱۶۰۱/۱۲)، (گ.س: ۹۳۵.۰۱ / ع ۷۲۷)، (گ.ھ: مېژوۋ ۷۴۶)

ئابووری / كشتوكال / پيشه‌سازى / بازگانى / بواری پوښنبيرى / نووسين / پوره‌ده و فيرکردن / زانست / بركارى / فه‌له‌ك / كيميا / پزىشكى / ئه‌ده‌ب... / ئه‌ده‌بى سيحرى / ئه‌ده‌بى نزا و ويدر / بيناسازى / په‌يكه‌رتاشى / به‌شى سييهم: په‌يوه‌ندييه دهره‌كويه‌كانى سوّمه‌ر / له‌گه‌ل سوپارتو / له‌گه‌ل دانىشتوانى زاگرووس / له‌گه‌ل ناوچه‌ى ئه‌نادول / له‌گه‌ل عيلام... / به‌شى چواره‌م: رووخانى سه‌رده‌مى به‌ره‌به‌يانى بنه‌ماله‌كان / ماوه‌ى حوكمرانى ئه‌كه‌دى / پمانى ئيمپراتوريه‌تى ئه‌كه‌دى و ماوه‌ى حوكمرانى گوتى / ولا‌تى سوّمه‌ر له‌ ماوه‌ى حوكمرانى گوتى / دهره‌په‌راندنى گوټويه‌كان / به‌شى پينجه‌م: بوورانه‌وه‌ى سوّمه‌رى / جينشيانى ئور - نمو / فراوانبوونى ئيمپراتوريه‌ى بنه‌ماله‌ى ئوورى سييهم / بواری كارگيري / بواری ئاينى / جوړى به‌كاره‌يانى په‌يكه‌ره‌كان / بواری ئابوورى / پيکهاته‌ى كومه‌لايه‌تى / ژيانى پوزانه / پيگه‌ى ژن / ياسا / بواری پوښنبيرى / دهره‌نجام / هه‌نديك زانبارى له‌باره‌ى چه‌ند زاراوه‌يه‌كى دووتويى ئه‌م كتيببه / سه‌رچاوه‌كان.^۱

۴۵۱. سه‌ره‌آدان و روخانى سيسته‌مى ميرنشينى له‌ كوردستان كورته‌يه‌كى ميژوويى سه‌باره‌ت به‌ گرنكى سياسى و گه‌نجينه‌ كه‌لتوريه‌كه‌ى له‌ ناوه‌راستى سه‌ده‌ى ده‌يه‌مه‌وه تا ناوه‌راستى سه‌ده‌ى نۆزده‌يه‌م

نووسين: د. سه‌عد به‌شير ئيسكه‌نده‌ر

وه‌رگيرانى له‌ عه‌ره‌بييه‌وه: جه‌وه‌ر كرمانج

چاپ: دووهم، چ: حه‌مدى، ش: سليمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۴۲۷،

ق: ۲۲×۱۵

ناوه‌روك:

هه‌مان ناوه‌روكى چاپى يه‌كه‌مى هه‌يه، بپروانه‌ كتيبى ژماره ۲۳۹.

۱- له‌سه‌ر به‌رگى دواوه، كورته‌يه‌ك له‌باره‌ى كتيببه‌كه‌ نووسراوه.

۴۵۲. شارستانىيە تى خورىيە كان

نووسىن: گىرنوت قىلھېلىم

وەرگىپرانى لە ئەلمانىيە وە بۆ عەرەبى: د. فارووق ئىسماعىل
وەرگىپرانى لە عەرەبىيە وە: ئارام جەلال حەسەن ھەمە وەندى
لە بلاوكر اوھ كانى دەزگای تويژىنە وە و بلاوكر دنە وەى موكرىانى
چاپ: يەكەم، چ: خانى، ش: دھۆك، ژس: ۵۰۶، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۳۱،
ق: ۱۶×۲۲
ناوهرۆك:

ناوهرۆك/ پيشهكى: ئارام جەلال حەسەن ھەمە وەندى/ پيشهكى نووسەر/
دەروازە يەك دەربارەى خورىيە كان/ ميژووى سياسى خورىيە كان/
شارستانىيە تى خورىيە كان/ ژيانى ئايىنى خورىيە كان/ ئەدەب/ ھونەرى
شيوەكارى خورىيە كان/ لىستى خشتە كان/ ويئە كان/ لىستى سەرچاوە كان.^۲

۴۵۳. عوسمانىيە كان لە دامەزراندنى دەولەتە وە تا كودە تا بەسەر خەلافەتدا

نووسىن: د. محەممەد سوھەيل تەققوش

وەرگىپرانى لە عەرەبىيە وە: نەرىمان خوشناو- مستەفا سەيد مینە
لە بلاوكر اوھ كانى كتيپخانەى ئاوير
چاپ: يەكەم، چ: رۆژھەلات، ش: ھەولير، ژس: ۸۰۱، س: ۲۰۰۹، ل: ۷۰۴،
ق: ۱۷×۲۴
ناوهرۆك:

ناوهرۆك/ پيشهكى: نووسەر/ بارودۆخى دامەزراندنى دەولەتە تى عوسمانى/
قوناغى دامەزراندن ۱۲۹۹-۱۵۱۲ز/ بەشى يەكەم: سولتانه كان- عوسمانى
يەكەم، ئورخان مورادى يەكەم/ بەشى دووھم: بايەزىدى يەكەم- محەممەدى

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۴۲۴)، (گ.ھ: ميژوو ۴۲۶ و ۴۲۷)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كتيپەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوھ.

یەكەم و مورادی دووهم / بەشی سییەم: ھەردوو سولتان - محەممەدی دووهم و بایەزیدی دووهم / بەشی چوارەم: سولتان سەلیمی یەكەم ۱۵۱۲-۱۵۲۰ز / بەشی پینجەم: سولتان سلیمانی یەكەم / بەشی شەشەم: سولتان سلیمانی یەكەم - قانونی ۱۵۲۰-۱۵۶۶ز / بەشی حەوتەم: ھەردوو سولتان سەلیمی دووهم و مورادی سییەم / بەشی ھەشتەم: بارودۆخی دەولەتی عوسمانی لە ھەردوو سەدەیی حەقدە و ھەژدەدا / بەشی نۆیەم: پەيوەندییەکانی عوسمانی - سەفوی / بەشی دەیەم: پەيوەندییەکانی عوسمانی و روسیا / بەشی یازدەیەم: پەيوەندییەکانی عوسمانی - فرەنسی / بەشی دوازدەیەم: سولتان مەحموودی دووهم ۱۸۰۸-۱۸۳۹ز / بەشی سیازدەیەم: سولتان عەبدولمەجیدی یەكەم ۱۸۳۹-۱۸۶۱ز / بەشی چواردەیەم: ھەردوو سولتان عەبدولعەزیز و مورادی پینجەم / بەشی پازدەیەم: سولتان عەبدولعەمیدی دووهم ۱۸۷۶-۱۹۰۹ز / بەشی شانزەدەیەم: سولتان عەبدولعەمیدی دووهم و بزوتنەوێ کۆمەڵە ئیسلامی / بەشی حەقدە یەم: سولتانەکان - محەممەد رەشاد، محەممەد وەحیدەدین و عەبدولمەجیدی دووهم / بەشی ھەژدە یەم: ھۆکارەکانی پروخانی دەولەتی عوسمانی / سەرچاوەکان.

٤٥٤. عوسمانییەکان لە دامەزراندنی دەولەتەوێ تا کودەتا بەسەر خەلافەتدا

نووسین: د. محەممەد سوھەیل تەققوش

وەرگێڕانی لە عەرەبییەوێ: نەریمان خۆشناو - مستەفا سەید مینە

لە بلاوکراوەکانی کتیبخانە ئاویڕ

چاپ: دووهم (چاککراو و پوختەکراو)، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۸۰۱، س: ۲۰۰۹،

ل: ۷۰۰، ق: ۱۷×۲۴

ناوەرۆک:

ھەمان ناوەرۆکی چاپی یەكەمی ھەییە، برۆانە کتیبی پێش خۆی ژمارە ٤٥٣.

۴۵۵. قەللا دېرىنەكانى كوردستان- بەندى يەكەم

نوسىن: شەفىقە عەلى حىسەن (لەيلان)

چاپ: يەكەم، چ: رۇمان، ش: سەلىمانى، ژس: ۱۳۷۶، س: ۲۰۰۹، ل: ۶۱۳،
ق: ۲۰×۱۶^۱

ناوەرۇك:

پېشەكى / بەندى يەكەم / لېكۆلېنەوھى يەكەم: پېئاسەى قەللا و
ھەلومەرجى دروستبوونى لە ھەرە دېرىنەوھى / لېكۆلېنەوھى دووھم: قەللا
چىيە و پروالەت و مەرج و پېئوستىيەكانى / لېكۆلېنەوھى سىيەم: لە ژيانى
سەرەتايى مرۇقەوھى تا سەرھەلدانى فەرمانرەوايى / لېكۆلېنەوھى چوارەم:
خىلەكىتى كورد / لېكۆلېنەوھى پېنچەم: كورد و پاميارى / بەشى سىيەم:
كورد و ئايىن / بەشى چوارەم: فەرمانرەوايىەكانى پەگەزى مەغۇل و
خۆييەكان / لېكۆلېنەوھى شەشەم: نەمانى باوى قەللا / پېرستى پەراويز و
سەرچاوەكانى بەندى يەكەم.^۲

۴۵۶. قەللا دېرىنەكانى كوردستان- بەشى دووھم

نوسىن: شەفىقە عەلى حىسەن (لەيلان)

چاپ: يەكەم، چ: رۇمان، ش: سەلىمانى، ژس: ۲۶۵۷، س: ۲۰۰۹، ل: ۳۰۲،
ق: ۲۲×۱۶^۲

ناوەرۇك:

بەندى دووھم: قەللا دېرىنەكانى كوردستانى ژووروو / دەست پېشكارىيەكى
پېئوست / ناوى ۵۶ قەللاى وەك: وان / زقنك / سەعيد بەگ / ئەرزەن -
غەرزەن / نىروھ / سولتان / خانىچى / دياربەكر / ئەنزەف / خۇشاب / جسقە /

۱- (گ.س: ؟)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كىتەبەكە بە زمانى عەرەبى نوسراوھ.

۳- بۇ دەستە بەركردنى ئەم بەرگە، پەيوەندىمان بە نوسەرى كىتەبەكە كرد.

دیره / تاش / نسپین / بدلیس / زولقهرنهین / جهرجیس / حهسه نکیف /
مهلازگرد / ئاخته مار / گهنج / خدر / خهلات / ئورفه ... سه رچاوه و
پهراویزه کان / پیپرست / نووسه ره له چهند دپریکدا.^۱

۴۵۷. کورد و بزووتنه وهی خه واریج - یه کهم نه زموونی سیاسی ئیسلام له
هه ریمه کوردیه کانی سنووری خه لانه تدا

نووسین: ماجد خه لیل

له بلاوکراوه کانی خانه ی چاپ و بلاوکردنه وهی چوارچرا
چاپ: یه کهم، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ۲۶۶۴، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۶۸،
ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوه رۆک:

پیپرست / پیشه کی: د. شوان عوسمان / ده سپیک / به شی یه کهم: سه ره لانی
خه واریج وه ک بزووتنه وه یه کی سیاسی و ئایینی / به شی دووه م:
په یوه ندیه کانی کورد و بزووتنه وهی خه واریج / به شی سپیه م: رۆلی کورد له
راپه رینه کانی خه واریجدا / پهراویزه کان / لیستی سه رچاوه کان.^۳

۱- له سه ره رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی عه ره بی نووسراوه.

۲- (گ.ه: ۲۵۸.۹۹۱.۵۹۷ / م ۲۵۸)

۳- له سه ره رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۴۵۸. كورد نەژاد و پەيوەستەگى- تۆمارى نەمەن ۱۰ / كتكەيى ياسا- گەھوارەى
كرمانشا

نووسىن: پەشىد ياسەمى محەممەد وەلىخان
وەرگىزىنى لە فارسىيەو: قانعى بلىمەت و كەرىم زەند
چاپ: يەكەم، چ: ئەزىم، ش: سەلىمانى، ژس: ۱۳۶۰، س: ۲۰۰۹، ل: ۳۱۰،
ق: ۱۷×۲۴
ناوەرۆك:

سوپاسگوزارى / كورد / كوردستان / دانىشتوانى زاگرووس / گوتى / سىيەمىن
زنجىرەى پاشاھانى ئوور / كاسى / ھىندوئەوروپايى و ئاشوور و ئىلام /
پەيوەندى ئاشوورى و دانىشتوانى زاگرووز / لىكۆلئىنەوہى مېژوونووسى كۆن
دەربارەى ئىران / كىمىرىيان و ساكائىيان / كۆلەكەكانى ئاسارحاد و
ئاشووربانىال / ماد و فارس / ھۆخشتەر / ئىخ توى گو - ئەزدىھاك / كۆرشى
گەرە / كورد / لىكۆلئىنەوہى زاناكان لە بارەى وشەى كوردەوہ / كرمانجى /
پەھلەوانى / كۆماندان و مەروڤ و پەيام - بارزانى نەمر / بزاقى بارزان / بارزانى
نەمر و ستالين / شۆرشى دروستكراو / پەيمانى بەغداد - سەنتۆى پىشو /
مۆسكۆ پىشتى كورد / لاپەرە شاراوہكان / وئىنەكان / پىپرست.^۲

۱- (ئىستىتوت: ۱۳۴۸/۱۲)، (گ.س.ش: س.ش ۸۱)

۲- ھەندى بابەتى بە زمانى عەرەبى تىدايە، ھەرەھە لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كتتەبەكە بە زمانى
ئىنگلىزى نووسراوہ.

۴۵۹. كوردۆلۆجى

نوسەران: پ.سەلام ناوخۆش - م.نەريمان عەبدوللا خۆشناو - د.ئىدرىس
عەبدوللا
چاپ: يەكەم، چ: منارە، ش: ھەولير، ژس: ۲۲۶۹، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۹۲،
ق: ۲۳×۱۶^۱
ناوەرۆك:

ناوەرۆك / چەمكى كوردۆلۆجى / مېژووى كوردۆلۆجى / كوردناسە
موسلمانەكان / كوردناسە پۆژئاوايىهكان / بەشى يەكەم: جوگرافىاي
كوردستان / بەشى دووہم: زمان / بەشى سىيەم: ئەدەب و پەوانبىيژى
كوردى / سەرچاوەكان.

۴۶۰. كوردۆلۆجى

نوسەران: پ.سەلام ناوخۆش - م.نەريمان عەبدوللا خۆشناو - د.ئىدرىس
عەبدوللا
چاپ: شەشەم، چ: پۆژھەلات، ش: ھەولير، ژس: ۲۲۶۹، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۹۲،
ق: ۲۳×۱۷
ناوەرۆك:

ھەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بپوانە كىتیبى ژمارە ۴۵۹.

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۴۲۰)

۴۶۱. كوردۆلۈۋى- لىنكۆلىنەۋەبەكى نايىنى مېژوۋىيە لە مەر كۆمەلگى كورد-

بەرگى دوۋەم

نووسىن: پەھىم ساپىر

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۳۴، ق: ۲۱×۱۵

ناۋەرۆك:

پېشەكەيەكى كورت/ ناۋەرۆك/ ئازەر كوپى ئاھورامەزدا/ مېژوۋى ئاگر/
نەۋرۆۋى جەمشىدى/ مېژوۋى نەۋرۆۋى جەمشىدى/ كەسپتى كورد و پېرۆۋى
ئاگر/ پەندى پېشېنان يان فەلسەفە و حېكمەتى كوردان.

۴۶۲. كۆچى مېژوۋىيى كورد بۆ خوراسان- بەرگى سېھەم^۲

نووسىن: كەلىمۇللا تەۋەخودى

ۋەرگېرانى لە فارسىيەۋە: عەدنان بەرزنجى

لە بلاۋكراۋەكانى دەزگى چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ: سەردەم، ش: سەلىمانى، ژس: ۱۹۴۹، س: ۲۰۰۹، ل: ۶۱۱،

ق: ۲۳×۱۶

ناۋەرۆك:

ناۋەرۆك/ پېشەكى ۋەرگېر/ پېشەكى نوسەرى كىتېب/ شوپىنى كوردەكانى
خوراسان لە سەردەمى ناسرەددىن شا/ بەرپەرەكانى ئەمىر حسين خان
لەگەل ناسرەددىن شا/ ئاكارى مىر حسين خان لە بارەى زانايانەۋە/ قوۋچان
لە چاۋى فرىزر/ شەپى قوۋچان لە چاۋى ئىلىكساندەر برنس/ سەفەرى يىت
بۆ قوچان/ دەستنوسى ناسرەددىن شا سەبارەت بە پلان ھەلگرتنى لە
فىروۋزە/ مەممەد ناسرخان شوجاۋەۋەلە بىياتنەرى شارى قوچان/
بىرۋاپى مەسسوم ەلېشا سەبارەت بە ناسرخان و بارودۇخى قوچان/

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۳۶۱)، (گ.س.ش: ت. ۳۱)

۲- بەرگى چوارەمى ئەم كىتېبە زۆرتر باس لە سەدەى بىست دەكات و خراۋەتە بەرگى دوۋەمەۋە...

قوچان له پوانگه ی هانپری و پنه د ئالمانییه وه / کۆچی دوایی محهمه د ناسپرخانی شوجاعوده وله ئیلخانی زه عفران لوو / کورده کانی مازنده ران و دهسه لاتی جه عفر قولىخان له ئه سته ر ئاوا / شه پ و پیکدادانی فه تح عه لیخانی قاجار و شه که ر به یگی کوردی جه هانبه لگوو / بارودۆخی بجنۆرد له سه رده می یار محهمه د خانی سه هاموده وله دا / دهسه لاتدارانی ده ره گه ز له نادره وه تا شوپرشى مه شرووته / توپردانی ئالای پووس له لایه ن جه لالییه کانه وه / عه بدولپره زاخانی شوجاعوده وله سه رۆکی زه عفران لوو / هاواری لاویکی کورد که ده ستگیرانه که ی دیلی تورکومانه کان بووه / یه که مین نوینه ری قوچان / بارودۆخی ده ره گه ز له سه رده می مه شرووته دا / چۆنیتی کوژرانی جه جوخان به ده ستی داگیرکه رانی پووس / جه جووله له ویژه ی کرمانجیدا / گولله باران کردنی کوپی جه جوخان به ده ستی پووسه کان له خه رمانانی ۱۳۲۰ / فه رمانی وه لیخان - ژماره ۸۹ / به لگه گه لیك که فه رهادخان توپکانلوو پۆلی ئه وه له میژووی قوچان / نامه گه یشتووه کان سه باره ت به به رگی دووه م / هه واله فه ره نه گییه کان / کوشنی / کۆچی دوایی گه وره کانی کورد / کرمانج له گۆره پانی شه ردا / شه هید که لاتیه یی نوینه ری هه ژاری بجنۆرد / ویینه کان .

۴۶۳. کوردستانی خوارووی رۆژهه لات له سه ده ی جه فده وه تا سه ره تای سه ده ی

نۆزده - کورته یه کی میژووی میرنشینانی ئه رده لان و بابان

نووسین: ی.ئی. قاسیلیه فا

وه رگی رانی له پووسییه وه: د. ره شاد میران

له بلاوکراوه کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وه ی ئاراس

چاپ: دووه م، چ: ئاراس، ش: هه ولیپر، ژس: ۲۵۰۷، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۷۸،

ق: ۱۶×۲۳

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / پيشهكى چاپى دووهم / هه مان ناوهرۆكى چاپى يه كه مى هه يه،
بروانه كتيبي ژماره ۹۸.

۴۶۴. كوردستان له چاخى مه غولدا ۱۲۲۰-۱۳۳۵ز- تويزينه وه يه كى ميژوووي

سياسيه

نووسين: د. عه بدوللا عه لياوه يي

وه رگي پاني له عه ره بيه وه: ستار شيخاني

له زنجيره بلاوكر او ه كاني كو مه له ي پوونا كيري و كو مه لايه تي كه ركوك

چاپ: يه كه م، چ: رۆژ، ش: كه ركوك، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۸۸، ق: ۲۱×۱۴

ناوهرۆك:

پيشه كى / ده ستخوشي: د. موحسين محمهد حسين / به ناوى خوداي

به خشنده و ميهره بان سوپاس و پيزلينان: د. عه بدوللا عه لياوه يي /

چوارچيوه ي تويزينه وه كه / شروقه كردنى سه رچاو ه كان / وه رزي يه كه م: ولا تي

كوردان پيش شالاي مه غول / ژيد ه ره كاني وه رزي يه كه م / وه رزي دووهم:

هه ري مي ئه رمينيا و ئازه ربايجان و چياكان له سه رده مي شالاي مه غولدا /

ژيد ه ره كاني وه رزي دووهم / وه رزي سييه م: كورد له لوپستاندا له سه رده مي

په لاماري مه غوله كاندا / ژيد ه ره كاني وه رزي سييه م / وه رزي چواره م:

كورد ه كاني هه ري مي جه زي ره ي فورات له ده مي شالاي مه غولدا / ژيد ه ره كاني

وه رزي چواره م / هه لگوزيني تويزينه وه كه / سه رچاو ه بيان بيه كان.

٤٦٥. کورد له ئینسایکلوپیدیای ئیسلامدا^١

نووسین: ئیسماعیل فهتاح قازی

وهرگیڕانی له فارسییهوه: حه مه کهریم عارف

له بلاوکراوهکانی دهزگای چاپ و په خشی سهردهم

چاپ: یه کهم، چ: سهردهم، ش: سلیمانی، ژس: ١٩٤٨، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٦٩،

ق: ٢١×١٤^٢

ناوهڕۆک:

ناوهڕۆک (بئ ناو نیشان) / ناسنامه ی نه ته وهیی / پێشهکییه کی کورت / کورد و کوردستان / سنووری نه ته وهیی و جوگرافیای کوردستان / ژماره ی کورد / جوگرافیای کوردستان / له باره ی سروشته وه / له باره ی ژینگه و ئاکنجی بوونه وه / له باره ی سیمای ئینسانیه وه / سیمای مرۆف شوناسی له کوردستاندا / میژووی کورد / بنج و بناوانی میژووی کورد بهر له ئیسلام / له سهردهمی ئیسلامه وه تا سالی ١٩٢٠ / کورد پاش زالبوونی عه ره ب / کورد له سایه ی ده سه لاتی خه لیفه و سولتانه کانی ئال بویه دا / هیرشی تورکه کان / ئه تابه کانی مووسل / ئه ییوبیه کان / جه لاله ددینی خه وارزم شا / ئیلخانی مه غۆل / پیرستی تایفه کورده کان له سهردهمی سولتانه کانی مه مالیکدا / مالبات و زنجیره ی ته یموریان و تورکه مانه کان / پاشایانی سه فه وی و سولتانه کانی عوسمانی / شه ره فنا مه / نیوان جزیره و ده رسیم / نیوان جزیره و کلیس / نیوان جزیره و خوی / باشووری هه کاری / کورده کانی ئیران / ئه فغانه کان / نادرشا / زه ندیه کان / تورکیا له سه ده ی نوژده دا / شه ره کانی نیوان پرووسیا و عوسمانیان / سوپای هه میدیه / پیوه ندی ئه رمه نییه کان و کورد / سه ده ی بیسته م / جه نگی ١٩١٤-١٩١٨ / له سالی ١٩٢٠-ه وه تا ئه مرۆ

١- له کتیبی (کرد در دائرة المعارف اسلام، ترجمه: اسماعیل فتاح قاضی، چاپ اول، ١٣٢٧،

انتشارات صلاح الدین آیوبی) وهرگیراوه.

٢- (ئسنستیتوت: ١٣٤/ب/١٥)

ئىران عىراق/ كوردى سووریا و لوپنان/ كومه لگه ی كورده واری/ بونیادی
 بنه پره تی كومه لگه ی كورده واری/ خیزان/ پیکهاته ی بونیادی عه شیره تی/
 پیستی عه شایه ره كورده كان/ عه شایه ری كورد و ئەندامه كانی/ سه رۆكى
 عه شیره ت- ئەرك و مه سئولییه ت و ده سه لاته كانی/ بونیادی ئابووری
 ده وارنشینی/ ژیانى ديهاتیانه له كوردستاندا/ مه زه ب/ دابونه ریتی
 كومه لایه تی/ جلوبه رگ/ دابونه ریتی ژنهینان و مردووناشتن/ شوست و شو/
 جه ژن و ئاههنگ و دابه وهرزییه كان/ هه لپه پكئ و موسیقا/ گه مه ی نیو
 كورده واری/ وهرزش و پاو/ زمان/ فولكلور و ئەده بیات/ ئەده بیاتی میلیی و
 عه وامانه/ ئەده بیاتی نووسراو و فیركاری/ سه ره تا و سه ره لدانى قوناغى
 كلاسیك/ سه رده م و قوناغى نوئ/ چاپه مه نی.

٤٦٦. كورد له دیدی رۆژه لاتناسه كانه وه

نووسین: د. فهراهاد پیربال

له بلاوكراره كانى (ئەندیشه بو چاپ و بلاوكرده وهى كتیب)

چاپ: سییه م، چ: شقان، ش: سلیمانی، ژس: ٧٦٠، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٢١،
 ق: ٢٩×٢٠

ناوه رۆك:

پیرست / ده ستپیک/ به شى یه كه م: توئژینه وه/ پیناسه ی كوردناسی/
 سه ره ه لدانى بیری كوردناسی/ خه ملانى بیری كوردناسی له سه ده ی
 نۆزده یه مه وه/ هۆی سه ره ه لدانى كوردناسی و ئامانجه كانی/ مه تریال و
 بابه ته كانى لیکۆلینه وه ی كوردناسی/ به شى دووه م: تیکست و نموونه/
 ئیگزینیفۆن: كاردۆخه كان ٤٠٠ پ.ز/ مشیحا زیخا: ئەریبلا ٥٥٠/ ماركو پۆلو:
 سه فه رنامه ١٢٧٥ ز/ ژ.ب. تاقیرنیی: سه فه رنامه ١٦٣٢/ ئاده م ئۆلیدیووس:

١- (ئسنستیوت: ٢١/٣٩)

٢- ناوه رۆكى ئەم چاپه له گه ل ناوه رۆكى چاپه كه ی تردا كه میك جیاوازه، له به رنه مه دووباره نووسراوه ته وه.

ويلايه تى كوردستان ۱۶۳۶ / ئوليا چەلەبى: سەفەرنامە ۱۶۵۵ / ئەلفرېد ژاكوپ:
 سەفەرنامە ۱۸۵۳ / ھنرى بىندەر: لە كوردستاندا ۱۸۸۷ / كرىستيان مۆر: كورد
 لە ئاوايدا / كورد لە تۆمارى ئەرمەنىيە كاندا ۱۹۲۰ / جۆيس بلۆ: ئەدەبىياتى كورد/
 كرىس كوچىرا: پاشەكشى يان جەسارەت / مارتن فان برۆنسۆن: ئاغا و شىخ و
 دەولەت / رۆژنامەى (كوردستان) بە ئىنگلىزى ۱۹۲۳ / لە يىلا بەدرخان -
 ئەستېرەيەكى مۇسقىي كوردى / وليەم ئىگلتنۆن: كۆمارى مەھەباد ۱۹۴۶ /
 سوزانا مېسەلس: كوردستان لە سىيەرى مېژوودا / بەشى سىيەم: پاشكو
 ويئەى كورد لە ئەرشىفى نىگار كىشە ئەوروپىيە كاندا / خوئىندى بالاي كوردى لە
 زانكو سۆرپۆن و زەمالەتى خوئىندى ئەنستىتووى كوردى پاریس / كچى
 كافرۆش / سەرھەلدانى بىرى كوردناسى لە فرەنسا / سەرچاوەكان.^۱

۴۶۷. كوردستان و كورد لە روانگەى نەخشەوانىيەو

ئامادە كردن: وريا پەحمانى

لە بلاوكراوھەكانى چاپخانەى (رۆژھەلات)

چاپ: يەكەم، چ: رۆژھەلات، ش: ؟، ژس: ۲۸۶، س: ۲۰۰۹، ل: ۵۱۱،
 ق: ۱۷×۲۳^۲

ناوھەرك: ناوھەرك:

ناوھەرك / ولاتى كوردستان / ناوى كورد و كوردستان لە پوانگەى
 مېژووييەو / كاردۆخىيەكان / دابەشكارىيە ناوخوايىيەكانى كوردستان /
 مېژووى ھەرە كۆنى كوردستان / مېژووى كلاسكى كوردستان / مېژووى
 ناوھەراستى كوردستان / سەرھەتاي مېژووى ھاوچەرخى كوردستان /
 ئەمارەتە كوردەكان / مېژووى ھاوچەرخى كوردستان و پەيماننامە
 نۆونەتەوھەيەكان / بزاقە نەتەوھەيەكانى كوردستان / كۆچكردنە

۱- لەسەر بەرگى دواوھ، ناوى كتېبەكە بە زمانى ئىنگلىزى نووسراوھ.

۲- (ئىنستىتوت: ۱۳۵۶/۱۲)، (گ.ھ: جوگرافيا ۵۳ و ۵۴)

میژووئییه کان / بلاوه پیگردن و به زۆر نیشته جیگردن / کوردستان له ماوهی سالانی جهنگی یه که می جیهانیدا / نه نفال / هۆز و کونفدراسیۆنی هۆزه کورده کان / زمانی کوردی و زاراوه کانی / ئایین و ئایینزاکانی کوردستان / جلوبه رگی کوردی / که مایه تییه نه ته وه ییه کانی کوردستان / کولتووری حه له ف (کۆزه گهری) / پیکهاتهی جیۆلۆجی خاکی کوردستان / چیاکانی کوردستان / ئاووه وای کوردستان / چپری دانیشتوانی کوردستان / ئاسنه پپی ناوچه کوردنشینه کان / نهوت و کانزاکانی کوردستان / په راویزه کان / سه رچاوه کان.^۱

۴۱۸. که رکوک له سه دهی نۆزده هه مده - لیکۆلینه وه یه که له بارودۆخی

پامیاری و ئابووری

نووسین: به ختیار سه عید مه حموود شوانی

له بلاوکراوه کانی مه کته بی بیرو هۆشیاری (ی.ن.ک)

چاپ: یه که م، چ: حه مدی، ش: سلیمان، ژس: ۱۹۲۲، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۵۱، ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوه رۆک:

سوپاس و پیزانین / ناوه رۆک / پێشه کی / هه ندیک بابه تی وه ک: ده روازه / کورته یه کی جوگرافیا ی میژوو یی که رکوک / یه که م: جوگرافیا ی میژوو یی که رکوک / دووه م: پوخته یه که له میژوو یی که رکوک بهر له سه ده ی نۆزده یه م / به شی یه که م: رهوشی پامیاری که رکوک له سه ده ی نۆزده دا / یه که م: سیاسه تی ده سه لاتداری تی عوسمانی له که رکوک / دووه م: هه لۆیستی دانیشتوان و رهوتی رووداوه کان / به شی دووه م: په یوه ندی که رکوک له گه ل ئیاله ت و میرنشینه کانی ده ورره یی / یه که م: په یوه ندی له گه ل هه ردوو ئیاله تی

۱- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتێبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (گ.ه: میژوو ۷۵۶)

به غدا و مووسل/ دووهم: په يوه ندى كه ركوك له گه لقه واره و ميرنشينه كوردبييه كان/ به شى سښيه م: بارودوڅى ئابوورى كه ركوك له سدهى نوزده دا/ كشتوكال/ پيشه گه ريبى و چهنه لايه نيكي تر/ بازگانى/ باج و پهم و دراوه كان/ نه نجامه كان/ ليستى سه رچاوه كان/ نه خشه و به لگه نامه كان.^۱

۴۶۹. كورته ميژووى كه ليسانى كلدان

نووسين: د. لوييس ساكو (مه تران)

وه رگيپانى له عه ره بيه وه: جه ميل عيسا

له بلاو كراوه كانى به رپوه به رايه تى گشتى روشن بيري و هونه رى سريانى -

وه زاره تى روشن بيري

چاپ: يه كه م، چ: و- روشن بيري، ش: هه ولير، ژس: ۹۸۰، س: ۲۰۰۹،

ل: ۱۵۶، ق: ۱۴×۲۱^۲

ناوه روك:

پيشه كى بو خوينه رى كوردى: نووسه ر/ ده روازه: هاوژين سلايوه/ پيشه كى/ دابه ش كردنى كتيب به كه/ ناوانان/ ماوهى دامه زانندن و بلاو بوونه وه تاكو هاتنى ئيسلام/ سه رده مى عه بياسى و بزوتنه وهى پاچه فه كردن (وه رگيپان - حركة الترجمة)/ حوكمى مه غولى و سه ره تاي په يوه ندى كردن له گه ل رپوژناواى مه سيجى/ هيلى سولاقا و دامه زانندنى كه نيسه ي كلدانى/ سى زنجيره ي په تريريكى (ثلاثة سلاسل بطريكية)/ يوچه ننا هورمزد و خه لافه تى به تريريكى كلدانى/ له سدهى هه ژدهم تا نه مړو/ مه لبه نده كانى زانستى و باوكان و نه ديبه كانى/ هيلى لاهوتى و روحانيه تى رپوژنه لاتى/ ساوه گه رپى سرووتى (ته قس) لى لى ترؤجياى رپوژنه لاتى/ ده زگانى ئيسستا/ دواپوژ و به ره لستى كردن/ به يانى

۱- له سه ر به رگى دواوه، كورته يه ك له باره ي كتيب به كه نووسراوه.

۲- (ئسنستيتوت: ۱۱/۵۹۰)

ھاوبەش لە نیوان کەنيسەى كاسۆلىكى و كەنيسەى پۆژھەلاتى
ئاشوورى/ زنجيرەى بەتريكەكانى كەنيسەى پۆژھەلات/ وڭنە و
دۆكۆمېنتەكان/ ناوەرۆك.^۱

۴۷۰. كينە ئەم كورد

نووسين: شەعبان بامەرنى

چاپ: يەكەم، چ: خانى، ش: دەۆك، ژس: ۲۲۳۶، س: ۲۰۰۹، ل: ۳۰۵،
ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوەرۆك:

ناقەرۆك/ قەوژارە/ بەرى گوتن/ ھەندى بابەتى وەك: سوبارى و ھورە/ دىرۆكا
ھورىان و سوباريان/ ناقىت كەسان ھاتىنە دىتن ل دەقەرا (كەركىك و نىپور و
دىلبەت)/ ھاتوش – بوغازكويى/ دىتنىت نوزى/ باوھريا بەراھى يا سپايزەر/
قەكۆلىنىت دويمايى/ ئەرى ھورى سوبارى وەك ئىكەن؟/ دەوسىت بەراھى و
كەقن/ كورتىيەك ژ دىرۆكا سوبارى يا/ سەردەمى بەرى سەرگونى/
سەرودەختى بابلىن كەقن دا/ سەردەمى كاسىتى يا و دويمايىكا بابلىا/ ل
نىف و دويمايىا سەرودەختى ئاشووريا/ كورتىيەك ژ دىرۆكا ھورى يا/
سەردەمى بنەمالا ئورسى/ سەردەمى كەقن يى ئاشوورى يا/ سەردەمى بابلى
يىت كەقن/ دەقەرا (تا العطشان) ئان باژىركى يى كەقن (ئەلەلاھ)/ ھورى ل
دەقەرا ئەناتوليا/ دەقەرا سوورى و فەلەستىن/ پىراتى/ مېتانى/ كورت كرنا
گەنگەشا مە يا سەرى/ دىرۆكناسىنا مېتانىا/ تىراتيا قى گنگاشى/ دەوسىت
دوماھى/ سوبارى/ ناقىت گوندى كەقنار/ ھورىان/ كورتيا بژارا ئاشت نقىسا د

۱- (ناونان) كە لە ناوەرۆكدا ئامازەى پىكراوھ لە كىتەبەكەدا وەك (ناوەرۆك)ىك بۆ كىتەبەكە كراوھ، ھەرودەھا
لە كۆتايىشدا ناوەرۆكى بۆ كراوھ، بەلام لە نىوانى (ناونان) و (ناوەرۆك)ى ئەم كىتەبەدا، (ناونىشان)ى
سەرباس و بابەتەكان كەمىك لىكتر جىاوازن و ئىمە بەپىيى (ناوەرۆك)ەكەى نووسىومانەتەوھ.

۲- (چاودىر: ۹۵۰)

ناقبه‌را (سه‌پیلولیوما و شه‌تی وازه‌دا) / کورتیا بژارا ئاشت نقیسا د ناقبه‌را
(سه‌پیلولیوما و شه‌تی وازه‌دا) ب ئینگلیزی / ریژا ناڤ و چاڤکانی هاتینه
کورت ڤه‌کرن / نه‌خشه...

۴۷۱. گه‌شتنامه‌ی نه‌سفه‌هانی بو‌شنو و ورمی و ره‌واندوز

نووسین: عبدالرہ‌زاق نه‌سفه‌هانی
وهرگی‌رانی بو‌ئه‌لمانی: د. ماکسیمیلیان بینتەر
وهرگی‌رانی له‌ فارسییه‌وه: زاهیر محهمه‌د ره‌شید
پیشه‌کیی و پیداجوونه‌وه‌ی: مامۆستا جه‌عفر
له‌ بلاوکراوه‌کانی مه‌کته‌بی بیر و هۆشیاری (ی. ن. ک)
چاپ: یه‌که‌م، چ: حه‌مدی، ش: سلیمانی، ژس: ۱۰۴۷، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۸۰،
ق: ۲۱×۱۵
ناوه‌رۆک:

به‌رای / ونبووی دیاریکی نائارام (گه‌شتنامه‌که) / چه‌ند وانه‌یه‌ک بو‌ به‌شی
فه‌لسه‌فه و میژوو له‌ ئه‌کادیمیای قه‌یسه‌ری بو‌ زانسته‌کان / وینه‌ی ده‌قی
نووسینه فارسییه‌که.

۱- (ئسنیتیتوت: ۵۹۱/۱۲)، (گ.س.ش: حاکم قادر ۶۷۶)

٤٧٢. گەشتنامەى پوژولا بۆ كوردستان سالى ١٨٢٧

نووسين: پوژولا

وەرگىرانی له فرەنسىيەو: د. نەجاتى عەبدوڵلا

له بلاوكراوهكانى ئەكادىمىيى كوردى

چاپ: ؟، چ: حاجى هاشم، ش: هەولێر، ژس: ٢٣٦٧، س: ٢٠٠٩، ل: ٨٩،

ق: ١٦×٢٢

ناوەرۆك:

پێشەكى / سەفەرنامەى گەرۆك و پوژهه لاتناسە فرەنسىيەكان وەك

سەرچاوه يەك بۆ مێژووى كورد - سەدەى نۆزده يەم / پوژولا كىيە ؟ /

بەرەمه كانى / ئاسىيى بچووك - نامەى بيستەم / نامەى بيست و يەك / نامەى

بيست و دوو / ئىندىكىسى ناو و شوين.

٤٧٣. له (ئوربىلۆم و ئەر بە ئىلۆ) وە بۆ هەولێر - ٣٠ وتار و ليكۆلینەو وە دەريارهى

مێژووى هەولێر

نووسين: مەغدىد حاجى

له سەر ئەركى پاريزگارى هەولێر چاپ كراوه

چاپ: يەكەم، چ: حاجى هاشم، ش: هەولێر، ژس: ٦٩، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٣٢،

ق: ١٧×٢٤

ناوەرۆك:

ناوەرۆكى بەشى كوردى / له جياتى پێشەكى / هەندى بابەتى وەك: كۆنترين

شارى هەميشە ئاوه دان / هەولێر له سەردەمى ئاشوورىيەكاندا / پيگا

ژيژه مينييه كانى قەلاى هەولێر / قەلاى هەولێر گۆرستانى (فەرسىيەكان -

ئەشكانىيەكان) بووه / پشكنين له قەلاى هەولێردا / يەكەمىن پرۆژى ئاوى

١- (وشه: ١٩٥٦.٦٧ / ٣٣٣)، (گ.ه: ١٩٢٢.٢ / ٥٢٣)

٢- (گ.س: ؟)، (م.س. حشك)، (گ.ه: مێژوو ٤٠٧ و ٤٠٨)

هەولێر لە مێژوودا/ ئاوردانە وە یەك لە مێژووی كارێزەكانی هەولێر/ حزبی (هیاو) و بلاوكراوەكانی لە شارێ هەولێردا/ لە رواندزەوێ بۆ هەولێر- چاپخانە یەك و دوو پۆژنامە نووسیی رابەر/ لەنیوان هەولێر و كۆماری كوردستان لە مەهاباددا/ كارێگەری دوو مین جەنگی جیهانی لەسەر باری ئابووری هەولێر/ قەلای هەولێر مەلبەندی زانست و فێربوون بوو/ هەلدانەوێ لاپەرەكانی خەباتی ئافرەتانی هەولێر لە سەدەیی بیستدا/ دۆسیەیی یەكەمین قوتابخانەیی هەولێر/ هەولێری دێرین و منارەیی چۆلی/ ۳۱ سال بەر لە ئیستا.../ شارەوانی پایتەخت/ لەنیوان گۆڤاری سلیمانی و پۆژنامەیی هەولێردا/ زۆریەیی ئەم بابەتانە بە زمانی عەرەبی.../ پاشكۆ: وینەیی بەرگی ژمارە یەك لە و كتیب و گۆڤارانەیی لە بارەیی هەولێرەوێ چاپ كراون/ چەند وینە یەكی مێژوویی شارێ هەولێر.

۴۷۴. مانیفستۆی شارستانییتی دیموکراتی- مۆدیرنیتهیی دیموکراتی و كێشەكانی تیپەراندنی مۆدیرنیتهیی سەرمایه داری ۱

نووسین: عەبدوللا ئۆج ئالان

وەرگێرانی لە تورکییەوێ: لوقمان عەبدوللا

چاپ: یەكەم، چ: رهنج، ش: ؟، ژس: ۲۳۵۳، س: ۲۰۰۹، ل: ۳۴۹، ق: ۲۰×۱۴

۱- لەسەر بەرگی دواوێ، ناوی كتیبهكە بە زمانی عەرەبی و ئینگلیزی نووسراوێ.

۲- (وشە: ۲۳۰۹۱۵۹۷-۲۲۴/۳۵۷۱)

ناوهرۆك:

ناوهرۆك/ پيشهكى/ بهشى يه كه م: سه بارهت به پزىمى حه قيقهت و په پره و/ بهشى دووه م: سه رچاوه سه ره كيه كانى شارستانىتى / ۱- مرؤفايه تى له چيدا قهرزدارى كه وانهى تـورؤس- زاگروسه /؟ ۲- كيشه كانى په لهاويشتن و بلاوبونه وهى زمان و كلتورى ئاريان / ۳- شروقه كردنى راست بو ئه و ژيان و په ره سه ندنه كومه لايه تيهى زادهى هيلالى به پيته / بهشى سييه م: كومه لگاي شارستانى شار- سه رده مى خوداوه نده ده مامكار و پادشا داپوشراوه كان / ۱- چون كومه لگاي سؤمه ر شروقه بكه ين /؟ ۲- راست شروقه كردنى كومه لگاي شارستانى / ۳- كيشه ي په لهاويشتنى كومه لگاي شارستانى / كيشه ي په لهاويشتنى ئه و شارستانى يانه ي سؤمه ر و ميسر سه رچاوه يانن / په ره سه ندنى كلتورى چين- هيند- هيندييه سووره كان / شارستانى گريك- رؤما و كيشه كانى په لهاويشتن / ۴- قوناخه كانى كومه لگاي شارستانى و كيشه كانى به رخودان / فره نگوگ.^۱

۴۷۵. موزه خانهى ئەتنۆگرافىاي كورد له باشوورى كوردستاندا

نوسين: فاروق حه فيد

له بلاوكراوه كانى ده زگاي چاپ و په خشى سه رده م

چاپ: دووه م^۲، چ: سه رده م، ش: سليمانى، ژس: ۱۴۹۳، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۴۱،

ق: ۲۸×۲۱^۲

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆكى چاپى يه كه مى هه يه، بروانه كتىبى ژماره ۸۱.

۱- له سه ر به رگى دواوه، وینه يهك و كورته يهك له باره ي نووسه ره وه دانراوه.

۲- هه رچه ند چاپى يه كه م نووسراوه، به لام چاپى دووه مه.

۳- (ئىستىتوت: ۱۸۵/۵)

۴۷۶. مەزدەك و رۆلى لە مېژووى دەولەتى ساسانیدا

نووسین: سۆران عەلى محەممەد

چاپ: يەكەم، چ: سایه، ش: سلیمانى، ژس: ۱۴۸۹، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۰۷، ق: ۲۰×۱۴

ناوهرۆك:

پېشەكى / بەشى يەكەم: كۆمەلايەتى و سياسى دەولەتى ساسانى پېش مەزدەك و دەرکەوتنى / بارودۆخى سياسى و كۆمەلايەتى دەولەتى ساسانى پېش مەزدەك / سەرەتاكانى ژيان و دەرکەوتنى مەزدەك / بەشى دووهم: ئايىنى مەزدەكى و بيروباوهرەكانى مەزدەك / كاريگەرى بيروباوهرەكانى تر لەسەر مەزدەكەت / بنەما سەرەككەيەكانى مەزدەكەت و خواستە سۆشالەستەكانى / بەشى سېيەم: رۆلى كيقوباد لە بلاوبونەوہى بيروباوهرى مەزدەكەدا / كۆتايى دەسەلاتى ئايىنى مەزدەك و ئەنجامە كۆمەلايەتى و ئابورىيەكانى لە دەولەتى ساسانیدا / دەرئەنجام / لیستی سەرچاوەكان.

۴۷۷. مېژووى ئايىنەكان - بەرگى يەكەم

نووسین: د.كەيوان ئازاد ئەنوەر

لە بلاوكرارهكانى كتيخانەى ئەندېشە

چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: سلیمانى، ژس: ۱۱۷۹، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۲۴، ق: ۲۲×۱۶

ناوهرۆك:

پېرست / پېشەكى / بەشى يەكەم: ئايىن و مېژوو / بەشى دووهم: ئايىنە ناسراو بە دوانە پەرەستىيە گەرەكان / ئايىنى زەردەشتى / ئايىنى مانى / ئايىنى مەزدەكى / بەشى سېيەم: ئايىنە يەكتا پەرەستىيە گەرەكان /

۱- (گ.س: ؟)

ئايىنى جوو/ ئايىنى مەسىحى/ ئايىنى ئىسلام/ بەشى چوارەم: كۆمەلە
ئىسلامىيەكان/ سەرچاۋەكان.

۴۷۸. مېژۋوى ئەيىۋوبى و مەملەكەتەكان

نوسەر: د. ئەحمەد موختار ئەلبەدى
وەرگىرانى لە عەرەبىيەو: نىھاد جەلال حەبىبوﻻﻻ
لە بﻻۋكراۋەكانى كىتەبخانەى نارىن - ھەولېر
چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: ھەولېر، ژس: ۱۲۴۰، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۸۶،
ق: ۱۷×۲۴
ناوەرۆك:

پېشكەشە/ پېشەكى: م. زىيان حاجى/ پېشەكى نووسەر/ بەشى يەكەم:
مەمالىكە تورك و سەقلەبەكان لە كۆمەلگەى ئىسلامىدا/ مەمالىكە توركەكان لە
پۆژھەﻻتى ئىسلامىدا/ سەقلەبەكان لە پۆژئاۋاى ئىسلامدا/ بەشى دووھم:
مەمالىكە لە مىسر لە دەۋلەتى تۆلۆنىيەو/ بەشى سىيەم: دەۋلەتى ئەيىۋوبى و
مەمالىكەكانى سەردەمى سەﻻحەددىنى ئەيىۋوبى/ بەشى چوارەم: گواستەنەوھى
دەسەﻻت بۆ مەمالىكى دەريايى سالى/ بەشى پىنجەم: مەترسى مەغۇل يان
تەتار لەسەر دامەزراندنى دەۋلەتى يەكەمى مەملوكى لە مىسر/ بەشى شەشەم:
سولتان زاھىر بىربىس - توند و تۆلكردنى پاىەكانى دەۋلەتى يەكەمى مەملوكى
لە مىسر و شام/ مىرنشىنە خاچپەرستىيەكانى شام/ ئەرمىنىيە بچووك/
شانشىنى نۆبە/ كورانى زاھىر بىربىس/ بەشى ھوتەم: دەۋلەتى بەنى قىلان تا
كۆتايى دەۋلەتى مەملوكى يەكەم/ جەنگەكانى قىلان لەگەﻻ ئىلخانەكانى
فارسدا/ جەنگەكانى قىلان لەگەﻻ خاچپەرستاندا/ سىياسەتى ناوخوايى قىلان/
دەۋلەتى مەمالىكى يەكەم دواى مردنى ناسر مەممەد تا كۆتايىيەكەى/ تەنھا
دووكەس لەو سولتانانە لەم ياسايە لايان دابوو: يەكەم: سولتان ناسر ھەسەنى

۱- (ئىستىتىوت: ۱۲/۱۰۲۵)، (گ.س: ۹۵۳.۰۷۳۹۳/۹۲۲ع)

كۆپى ناسر محەممەد بوو كە دووجار بوو بە سولتان/ پووداوى يەكەم ناوخۆيى
بوو/ پووداوى دووھەم دەرەكى بوو/ چەند سەرچاۋە يەككى گىرنگ لە مېژوويى
ئەييوبى و مەمالىكە كاندا/ مقريزى چەندىن كىتېبى لە مېژوويى ئىسلامى مىسردا/
پاشكۆ/ ناوەرۆك.^۱

۴۷۹. مېژوويى تەبەرى- بەرگى دووھەم^۲

نووسىن: محەممەد بن جەرير تەبەرى
وەرگىزىنى لە عەرەبىيە ۋە: زانەر محەممەد
لە بىلاوكراۋە كانى خانەي چاپ و بىلاوكردنە ۋەي چوارچرا
چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: سلىمانى، ژس: ۲۴۵۸، س: ۲۰۰۹، ل: ۴۰۹-
۸۰۰، ق: ۲۴×۱۷^۳
ناوەرۆك:

پېرسىست/ ھەندى بابەتى تايبەت بە چىرۆكى پىنغەمبەران (چىرۆكە كانى
قورئان).../ ھەندى بابەتى تايبەت بە چىرۆكى پىنغەمبەران/ ھەندى بابەتى
مېژوويى ۋەك: دواي كە يقوباد كە يكائوس پاشايەتى گرتە دەست/ دواي ئەو
كە يخوسرە ۋە كۆرى سىاۋەخش پاشايەتى گرت دەست/ گىزىپانە ۋە كان سەبارەت
بە شەرى بەخت نەسر لە گەل عەرەب/ گىزىپانە ۋە كان سەبارەت بە ئەردە شىر
بە ھەمەن و كچەكەي خەمانى/ گىزىپانە ۋە كان سەبارەت بە داراي گەورە و
كۆرپەكەي داراي بچووك و.../ ئەوان پاشا ئەشكانىيە كان بوون كە ۋەك پاشاي
تيرەكان ناودەبران/ گىزىپانە ۋە كان سەبارەت بە پاشاكانى پۆم لە سەر زەمىنى
شام لە دەرکەوتنى مەسىح تا رۆژگارى پىنغەمبەرى ئىمە/ وتار سەبارەت بە

۱- لە سەر بەرگى دواۋە، كورتە يەك لە پىنغەمبەرى (م. زىيان حاجى) دانراۋە.

۲- بەرگى يەكەم ھىچ بابەتتىكى مېژوويى تىدا نىيە، تەنھا باس لە بابەتى ئايىنى دەكات.

۳- ھەموو بەرگەكانى ئەم كىتېبە، لە سالى ۲۰۰۹ ژمارەي سپاردىيان ۋە رىگرتوۋە ۋە لە سالى ۲۰۱۰ دا
چاپ كراون.

۴- (گ.س: ؟)

نیشته جیبوونی عه ره به کان له حیره و ئه نبار/ گێرانه وه کان سه بارهت به داستانی پاشا فارسه کان/ ئه رده شیخ پاشا کوپی بابک له گه ل فارسه کان شوپشی کرد/ دوای شاپوور کوپه که ی هورمز پاشایه تی گرته دهست/ دوای هورمز به هرامی کوپی پاشایه تی گرته دهست... (به م شیوه یه، ئه م ناوانه ش ئه هینیت): به هرام به هرامی/ نیرسی/ هورمز/ شاپووری شانکونکر/ یه زدگێرد/ فه یرووز/ بلاشی کوپی فه یرووز/ وتار سه بارهت به کاربه دهستانی یه زدگێرد له سه ره به کان و خه لکانی یه مه ن/ وتار سه بارهت به ئه حوالی توبه ع له پوژگاری قوباد و ئه نه وشیروان.../ سه بارهت به کاره کانی ئه نه وشیروان کوپی قوباد/ هورمز کوپی که سرا/ خه سره و په روئیز/ گێرانه وه ی ئه و پووداوانه ی له کاتی رووخانی فارسه کان.../ شیویه پاشایه تی گرته دهست/ ئه رده شیخ پاشایه تی گرته دهست/ پوران دۆخت پاشایه تی گرته دهست.

٤٨٠. میژووی ته به ری- به رگی سییه م

نووسین: محه ممه د بن جه ریر ته به ری
 وه رگێرانی له عه ره بییه وه: زانه ر محه ممه د
 له بلاو کراوه کانی خانه ی چاپ و بلاو کردنه وه ی چوارچرا
 چاپ: یه که م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ٢٤٥٨، س: ٢٠٠٩، ل: ٨٠٨-
 ١٢٠٠، ق: ٢٤×١٧
 ناوه رۆک:

پیوست/ ئاماژه دان به ره چه له کی په سوولی خواوه ند و گێرانه وه ی به سه ره اتی
 باوکان و باپیره کانی ئه و.../ هه ندی بابته ی میژووی وه ک: سه بارهت به و کاته ی
 کردیان به ده سپیکی میژوو/ گێرانه وه ی پووداوه کانی سالی یه که م و دووه م و
 سییه م و چواره م و پینجه م و شه شه م و هه وته م و هه شته می کۆچی...

٤٨١. مېژووی ته بهری- بهرگی چواره م

نووسین: محه ممه د بن جه ریر ته بهری
 وه رگیړانی له عه ره بییه وه: زانه ر محه ممه د
 له بلاو کراوه کانی خانه ی چاپ و بلاو کورنه وه ی چوارچرا
 چاپ: یه که م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ٢٤٥٨، س: ٢٠٠٩، ل: ١٢٠٥-
 ١٦٠٠، ق: ١٧×٢٤
 ناوه رۆک:

پېرست/ هه ندی بابته ی ئایینی و مېژووی تایبه ت به مېژووی ئایینی ئیسلام...
 هه ندی بابته ی تریش وه ک: داستانی سه قیفه / داستانی تاهیر که هاوکاری
 فه یرووز بوو/ هه لگه رانه وه ی خه لکانی حه زره مه وت/ سالی ١٢: شه پ و
 داستانه کانی: مه زار/ وه لجه / مه قه ر/ گرتنی ئه مغیشیا / داستانی ئه نبار و
 زاتلعیون/ حه سید/ خه نافس/ مه سیخ/ داستانی سه نی و زه میل/ فوراز/
 پووداوه کانی سالی ١٣: هه ندی بابته له سه ر ئه بوبه کر (س)/ شه پری دیمه شق
 به گېرانه وه یه کی جیاواز/ شه پری موسه ننا کورپی حارسه و باوکی عوبه یید کورپی
 مه سعود/ نه مارووق/ سه قاتییه که سه که ر/ شه پری قرقس... / ئه لیسی بچووک/
 شه پری بوهب/ شه پری خه نافیس/ ئاماده کاریییه کانی شه پری قادسییه ...

٤٨٢. مېژووی ته بهری- بهرگی پینجه م

نووسین: محه ممه د بن جه ریر ته بهری
 وه رگیړانی له عه ره بییه وه: زانه ر محه ممه د
 له بلاو کراوه کانی خانه ی چاپ و بلاو کورنه وه ی چوارچرا

١- (گ.س: ؟)

٢- له نووسینه وه ی ناوه رۆکی ئه م کتیبه دا، به پئویستمان نه زانی که بۆ هه ر سالیك (کوچی) یان
 کورترکراوه که ی (ک) بنووسینه وه، چونکه ئاشکرایه که ئه م کتیبه، به پئی سالی کوچی نووسراوه.

چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: سليمانى، ژس: ۲۴۵۸، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۶۰۵-
۲۰۰۰، ق: ۱۷×۲۴

ناوهرۆك:

پيپرست / هەندى بابەتى وەك: بەردەوامى پرووداوەكانى سالى ۱۴: شەپرى
ئەرماس / شەپرى ئەغواس / شەپرى قادسيە / گيژانەوہى بارودۆخى خەلکانى
سواد / سالى ۱۵: جەنگى مەرج ئەلرووم / گرتنى حيمس / قينسرين / پۆشتنى
هیرقل بۆ قوستەنتينيە / گرتنى قيساريە و گەمارۆ خستنه سەر غەزە... /
شەپرى بورس / شەپرى بابل / پرووداوى بەهرسير... / سالى ۱۶: باس سەبارەت
بە مەداينى دوورتر و شوينەكەى كەسرا / تالان... / جەنگى جەلەولا / گرتنى
تكریت / گرتنى ماسەبزان / جەنگى قرقيسيا / سالى ۱۷: سەرکەوتنەكانى
مەداين / پيشهاتەكانى حمس و فەرمانزەواى پۆم / لەم سالەدا جەزيرە دەستى
بەسەردا گيرا / گرتنى شووشتەر / گرتنى شووش / پرووداوەكانى سالى ۱۸:
پرووداوى و پيشهاتەكانى سالى ۱۹: جەنگەكانى سالى بيستەم و كارەكانى
ديكە / گرتنى ميسر و ئەسكەندەريە... / سالى ۲۱: جەنگى موسلمانان و
فارسەكان لە نەهاوہند / پرووداوەكانى سالى ۲۱: ھەوالەكانى تايبەت بە
ئيسفەهان / سالى ۲۲: گرتنى پەي / گرتنى گورگان / گرتنى تەبەرستان /
گرتنى نازەربايەجان / پۆشتنى يەزدگيرد بۆ خوراسان و ھۆكارەكەى / سالى
۲۳: گرتنى تووج / گرتنى ئيستەخر / گرتنى فەسا و دارابگەرد / گرتنى كرمان /
گرتنى سيستان / گرتنى مەكران / بيروز و ئەھواز / كارەكانى سەلمە كوپرى
قەيسى ئەشجەعى و كوردەكان / ھەندى بابەت لەسەر عومەرى كوپرى خەتاب
(س) / دانانى ميژوو لەلايەن عومەرى كوپرى خەتاب...

٤٨٣. مېژووی ته بهری- بهرگی شه شه م

نووسین: محه ممد بن جه ریر ته بهری
وه رگی پانی له عه ره بییه وه: زانه ر محه ممد
له بلاو کراوه کانی خانه ی چاپ و بلاو کورنه وه ی چوارچرا
چاپ: یه که م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ٢٤٥٨، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٠٠٥-
٢٤٠٠، ق: ١٧×٢٤
ناوه رۆک:

پیرست/ هه ندی بابته ی وه ک: سالی ٢٤ ی کۆچی/ پووداوه گرنگه کانی سالی
٢٤: فه رمانه وایی سه عد کوری ئه بی وه قاس له کوفه/ جه نگی نازره بایه جان
و کاری موسلمانان له کاتی جه نکه که/ کۆبوونه وه ی پۆمییه کان دژی
موسلمانان/ پووداوه گرنگه کانی سالی ٢٥/ پووداوه گرنگه کانی سالی ٢٦/
پووداوه گرنگه کانی سالی ٢٧/ پووداوه کانی سالی ٢٨/ پووداوه گرنگه کانی
سالی ٢٩/ پووداوه گرنگه کانی سالی ٣٠: جه نگی ته به رستان.../ پووداوه
گرنگه کانی سالی ٣١: گپرانه وه ی ئه م دوو جه نکه/ ده ست به سه راگرته ی
هه موو شام له لایه ن معاویه/ گپرانه وه ی کوژانی یه زدگیرد/ پووداوه
گرنگه کانی سالی ٣٢: پووداوه که ی به له نجه ر/ ناشتی به لئخ/ سالی ٣٣ و ٢٤/
پووداوه گرنگه کانی سالی ٣٤/ پووداوه گرنگه کانی سالی ٣٥ (هه ندی بابته
له سه ر عوسمان کوری عه ففان "س")/ خه لافته ی عه لی کوری ئه بی تالیب
(س)/ به ریکه وتنی قوستنه تین- پاشای رۆم به مه به سته ی هیرشکردنه سه ر
موسلمانان/ هه ندی بابته له باره ی عه لی کوری ئه بی تالیبه وه (س)...

٤٨٤. مېټرووی ته بهری- بهرگی هه ونه م

نووسین: محه ممه د بن جه ریر ته بهری
وه رگی پانی له عه ره بییه وه: زانه ر محه ممه د
له بلاو کراوه کانی خانه ی چاپ و بلاو کورنه وه ی چوارچرا
چاپ: یه که م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ٢٤٥٨، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٤٠٥-
٢٧٩٨، ق: ١٧×٢٤
ناوه رۆک:

پپرست/ هه ندی بابته تی وه ک: فه رمانی عه لی کوپی ئه بی تالیب بۆ هه لبه ستنی
پرد له سه ر پوو یاری فورات/ جه نگ له سه ر ئاو/ هه ندی بابته له سه ر عه لی
کوپی ئه بی تالیب (س) و معاویه... / به سه رهاتی خه واریجه کان/ پوو داوه کانی
سالی ٣٨/ پوو داوه کانی سالی ٣٩/ کوژرانی عه لی کوپی ئه بی تالیب و
هۆکاره که ی/ پوو داوه کانی سالی ٤٠/ هه ندی بابته تی تر له سه ر عه لی کوپی
ئه بی تالیب (س)/ پوو داوه کانی سالی ٤١/ شوپشی خه واریج/ پوو داوه کانی
سالی ٤٢ و ٤٣ و ٤٤ و ٤٥ و ٤٦ و ٤٧ و ٤٨ و ٤٩ و ٥٠/ به سه رهاتی فه رزدق/
جه نگی هه که م کوپی عه مرۆ له کوپستانی ئه شل و هۆکاری مردنی ئه و/
پوو داوه کانی سالی ٥١ و ٥٢ و ٥٣ و ٥٤...

٤٨٥. مېټرووی ته بهری- بهرگی هه شته م

نووسین: محه ممه د بن جه ریر ته بهری
وه رگی پانی له عه ره بییه وه: زانه ر محه ممه د
له بلاو کراوه کانی خانه ی چاپ و بلاو کورنه وه ی چوارچرا
چاپ: یه که م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ٢٨٥٨، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٤٠٥-
٢٧٩٨، ق: ١٧×٢٤

١- (گ.س: ؟)

٢- (گ.س: ؟)

ناوهرۆك:

پيپرست/ هەندى بابەتى وەك: پروداوھەكانى سالى ۵۵ و ۵۶ و ۵۷ و ۵۸ و ۵۹ / بۆچى معاويە كاروبارى خوراسانى بە عەبدولپەرحمان سپارد / پروداوھەكانى سالى ۶۰ و ۶۱ و ۶۲ و ۶۳ و ۶۴ / ئازاوەكەى عەبدوللا كورپى خازم لە خوراسان / دەست پيكردى بزووتنەوھى شيعەكان بۆ تۆلەسەندنەوھى خوینی حسين / پروداوھەكانى سالى ۶۵ ...

۴۸۶. ميژووی دەولەتى ساسانى- سەردەمى كیره‌ويیەكان ۲۲۶-۲۵۱

نووسين: موفيد رائف مەحمود عابد

وهرگيراني له زمانى عەرەبىيەوہ^۲: عەبدوللا گەرميانى

چاپ: يەكەم، چ: سايە، ش: سەليمانى، ژس: ۱۴۲۲، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۲۰، ق: ۲۰×۱۴

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / پيشەكى وەرگير / چارچيوھى جوگرافىاي دەولەتى ساسانى / كورتهى ميژووى ناوچهكه له پيش ساسانىيەكاندا / بەشى يەكەم: ميژووى سياسى دەولەتى ساسانى / پادشايانى دەولەتى ساسانى له كۆتايى هاتنى سابوورى يەكەمەوہ تاوھكو سەرەتاي سابوورى دووہم (سەردەمى لاوازى يەكەم) / پادشايانى دەولەتى ساسانى له ئەردەشيري دووہمەوہ تا قوبادى يەكەم (سەردەمى لاوازى دووہم) / كيسراى يەكەم (ئەنوشىروان) / سەردەمى شۆرشە ناوخوييەكان / بەشى دووہم: ميژووى شارستانى دەولەتى ساسانى / ريكخستنهكانى دەولەتى ساسانى / بيروباوہرە ئايينيەكان و پەرەسەندنديان / ژيانى ئابوورى و كۆمەلايەتى / پاشكۆكان.

۱- دياره ئەمە (كيسره‌وييەكان)ە و بە ھەلە نووسراوہ؟

۲- نەنووسراوہ كه له چ زمانىكەوہ وەرگيردراوہ، بە پيى ناوى بەرھەكانى نووسەر، دانراوہ.

۳- (گ.س: ؟)، (گ.س.ش: ت. ۶۲)، (گ.ھ: ۹۲۴.۰۷ / ۲۲۸ع)

٤٨٧. میژوووی دهوله تی ساسانی- سهرده می کیسره وییه کان ٢٢٦-٦٥١

نووسین: موفید رائف مه محمود ئه لعابد
وهرگیژانی له زمانی عه ره بییه وه: عه بدوللا گهرمیانی
چاپ: دووه م، چ: ؟، ش: سلیمانی، ژس: ١٤٢٢، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٠١،
ق: ٢٢×١٦^٢
ناوه رۆك:

هه مان ناوه رۆکی چاپی یه که می هه یه، پروانه کتیبی ژماره ٤٨٦.

٤٨٨. میژوووی کورد له سه دهی ١٦ هه مدا- (شه ره فنا مه) ی شه ره فنا می بدلیسی

وهك سه رچاوه ییگی میژوووی نه نه وهی کورد

نووسین: د. شه مسی محه مه د ئیسکندر
وهرگیژانی له ئازهرییه وه: شکور مسته فا
له بلاوکراره کانی ده زگای چاپ و بلاوکردنه وهی ئاراس
چاپ: دووه م، چ: ئاراس، ش: هه ولیر، ژس: ٢٥٠٦، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٤٧،
ق: ١٩×١٢^٤
ناوه رۆك:

ناوه رۆك /^٥ ٤٠٠ سالوه گهری شه ره فنا مه: به دران ئه حمه د حه بیب / پێشه کی:
شکور مسته فا / به رای: نووسه ر / به ششی یه که م: سه ره یهوردی شه ره فنا می
بدلیسی و به هره و هونه ری / ئه و سه رچاوانه ی شه ره فنا می بدلیسی له
(شه ره فنا مه) دا که لکی لی وهرگرتوون / ئه و میژوونووسانه ی له میژووناسیدا
که لکیان له (شه ره فنا مه) وهرگرتووه / ده وری (شه ره فنا مه) له میژووناسی

١- به هه مان ژماره ی سپاردنی سالی ٢٠٠٩ له سالی ٢٠١٠ دا چاپ کراوه ته وه.

٢- (گ.ه: ٩٣٤.٠٧ / ع ٢٢٨)

٣- له سه ر به رگی دواوه، کورته یه که له ژیا ننامه و به ره مه کانی نووسه ر - به زمانی عه ره بی - دانراوه.

٤- (ئسنستیتیوت: ١٤٨٢/١٢)

٥- ناوه رۆکی ئه م چاپه له گه ل چاپی یه که مدا، جیاوازیان هه یه - له به رئه مه دووباره نووسراوه ته وه.

كورددا/ به شى دووهم: بارودۆخى كوردستان و گهلى كورد له سه دهى ۱۶هه مدا/ كورد و كوردستان/ سه روساختى سه فه وييه كان له گه ل كورددا/ سه روساختى عوسمانيه كان له گه ل كورددا/ راپه رينى خي له كيى كورد له سه دهى ۱۶هه مدا/ به شى سييه م: ميرنشيني بدليس به پي شاره فنا مه له سه ده كانى ۱۵-۱۶دا/ كورته باسى ده رباره ي ميرنشينه كانى كورد/ ميرنشيني بدليس له سه دهى ۱۵-۱۶دا/ ملكايه تى و شيوه ي خه رج و باج/ نه نجام/ په راويز.

۴۸۹. ميژووى كورده نه يوييه كان

نوسين: عه باس عومه ر محه ممه د

له بلاوكراوه كانى خانه ي چاپ و بلاوكردنه وه ي چوارچرا

چاپ: يه كه م، چ: چوارچرا، ش: سليمانى، ژس: ۱۷۷۵، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۸۷، ق: ۲۰×۱۵

ناوه روك:

به شى يه كه م: سه ره تاي نه يوييه كان- ژياننامه ي سه لاهه ددين/ هوكاره كانى شكست هينان و داگيركردنى خاكى موسلمانان/ پولى كورده كان له جهنگى خاچيه كاندا له خاكى ميسر/ سه لاهه ددين و كاروبارى له ميسردا/ رويشتنى سه لاهه ددين بۆ شام/ جهنگى هه تين/ رزگار كردنى قودس له سه رده ستى نه يوييه كان/ جهنگى سييه مى خاچيه كان و هاتنى ئيمپراتورى نه لمانيا و پاشاي فرهنسا و پاشاي ئينگليز/ دوا ساته كانى سه لاهه ددين يووسف كورپى نه جمه ددين نه ييوب/ سه لاهه ددين له دواى خوى چى به جي هيشت/ گرنگ ترين هوكارى سه ركه وتنى نه يوييه كان/ به شى دووهم: له سالى ۵۹۰ك/ جي نشينانى سه لاهه ددين/ دووبه ركه ي نيوان نه يوييه كان/ په يوه ندى نيوان كورده كان و توركه كان/ به رگيركردنى كورده كان له ده وله ته كه يان دژ به فرهنسيه كان له جهنگى دميگ/ په يوه ندى نيوان ده وله تى نه يويى و ده وله تى خوارزمى/

۱- له سه ر به رگى دواوه، ويته ي شاره فخان (له كيشانى هونه رمه ند "به ديع باباجان") دانراوه.

له ناوچوونی خوارزمییه کان / بهرگریکردنی کورده کان له دهوله ته که یان دژ به مه گوله کان / وینه کان / سه رچاوه کان / پیپرست.

۴۹۰. میژوووی کورده کانی جزیره ۴۴۷-۶۵۶ کۆچی

نووسین: ئومید به هرامی نیا
وهرگیڕانی له؟: عه بدولپر هحیم مه عریفه تی
له بلاو کراوه کانی پرۆژه ی تیشک
چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ۱۳۰۲، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۸۴، ق: ۲۲×۱۶
ناوه رۆک:

پیپرست / پیشه کی: وهرگیڕ / پیشه کی: د. هادی عالم زاده / پیشه کی: د. سهید
ئه حمهد رها خزری / پیشه کی نووسه ر / بهر له توێژینه وه / بهندی یه که م:
په رته وازه بی حه شیمه تی کورده کانی جه زیره / بهندی دووه م: کورده کانی
جه زیره له سه رده می سه لجووقیییه کاندای ۴۴۷-۵۲۱ ک / بهندی سییه م:
کورده کانی جه زیره له سه رده می ئه تابه کانی زهنگی ۵۲۱-۵۸۱ ک / بهندی
چواره م: کورده کانی جه زیره له سه رده می ئه بیوییه کاندای ۵۸۱-۶۱۴ ک / بهندی
پینجه م: بنه ماله و زانا کورده ناسراوه کانی جه زیره / بهندی شه شه م: بنه ماله و
زانا به نیویانگه کانی کورده کانی جه زیره / سه رچاوه کانی ئه م توێژینه وه یه .^۱

۴۹۱. میژوو و شارستانییه تی کورد

نووسین: د. محهمهد مه حموود مه نده لای
وهرگیڕانی له عه ره بییه وه: محهمهد وه سمان
له بلاو کراوه کانی ده زگای (زهرة الرافدین) و ئاسیاسیئل

۱- له سه ر بهرگی دواوه، کورته یه که له باره ی کتێبه که نووسراوه.

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: ھەولپىر، ژس: ۵۵۶، س: ۲۰۰۹، ل: ۳۶۷،
ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوەرۆك:

پيشەكى / دەرووى يەكەم: كورد / دەرووى دووھم: گرنگى ليكۆلپنەوھى ميژوو بۆ
زانينى شارستانىيەتە كۆنەكان / دەرووى سىيەم: گرنگترين پۆژگارە
شارستانىيەتتەيەكان و چاخە ميژوويەكان بۆ بنياتنانى شارستانىيەتى كوردى لە
ولآتى سووبارو (سووبارتو) / دەرووى چوارەم: گەشەسەندنى ميژوويى
پەيوەندىيەكان لە نيوان گەلانى كۆندا لە ولآتى كورداندا / دەرووى پينجەم:
نەتەوھە كۆنەكانى لە ولآتى كوردان ژياون / دەرووى شەشەم: ميژووى ھەندى
دەولەت و ميرنشيني كوردى لە ماوھى ئيسلاميدا / دەرووى ھەوتەم: ھزرى
نەتەوھەگەرى و داخووزىيە پەواكانى نەتەوھى كورد / دەرووى ھەشتەم: كورد لە
نيوان نەتەوھەخووزى و پوو لە ئيسلام كردن / پاشكۆ / سەرچاوەكان / ناوەرۆك.^۲

۴۹۲. مەعريفەى ميژوو- خويندەنەوھەكى نوپيە بۆ ميژوو

نووسين: شاخەوان فايەق ئەلياس

لە بلاوكراوھەكانى خانەى چاپ و بلاوكردنەوھى چوارچرا

چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: سليمانى، ژس: ۱۲۸۵، س: ۲۰۰۹، ل: ۲۱۴،
ق: ۱۴×۲۰^۲

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / دەروازەى ميژوو / بەشى يەكەم: سوودى ميژوو چيپە؟ / بەشى
دووھم: ميژووى جەنگ / بەشى سىيەم: دووبارەبوونەوھى ميژوو / بەشى
چوارەم: رابەرانى ميژوو / بەشى پينجەم: قانون و ميژوو / بەشى شەشەم:

۱- (گ.س: ؟)، (گ.ھ: ميژوو ۴۲۷ و ۴۲۸)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، كورتيەك لە ژياننامەى نووسەر دانراوھ.

۳- (گ.س: ؟)

ئايين و ميژوو/ به شى حوتهم: شاره كاني ميژوو/ به شى هه شته م:
ئه گه ره كاني ميژوو/ به شى نويه م: ميژوونوس و ميژووناس/ به شى دهيه م:
ميژووي كويله بوون/ به شى يانزهيه م: ئاركيولوزيا و ميژوو/ به شى دوازدهيه م:
كو تايي ميژوو/ ده رئه نجامه كاني خوئندنه وه ي ميژوو/ سه رچاوه كان/ نووسه ر
له چه ند ديپرئكدا.

٤٩٣. ناوداراني كورد^١

نووسين: مير به سري

وه رگيپاني له عه ره بيه وه: عه بدولخالق عه لائه ددين

چاپ: دووم، چ: مناره، ش: هه ولير، ژس: ٤٨٨، س: ٢٠٠٩، ل: ٢٥٥،
ق: ١٦×٢٣^٢

ناوه روك:

هه مان ناوه روكي چاپي يه كه مي ههيه، بروانه كتبي ژماره ٢٠٩.

٤٩٤. وينه ي كورد له زانيني ميژوويي ئيسلاميدا- ليكوئينه وه يه كي شيكاري

ره خنه بيه

نووسين: حه يده ر له شكري

وه رگيپاني له عه ره بيه وه: د. محه ممه د تاتاني

له بلاوكراوه كاني مه لبه ندي كوردولوجي

چاپ: يه كه م، چ: ره نج، ش: سليمان، ژس: ١٦٨٣، س: ٢٠٠٩، ل: ٣٦٢،
ق: ١٦×٢٤^٢

١- له سه ر ئه ركي هه قال (مام جه لال) چاپ كراوه.

٢- (گ.ه. كه سايه تي ٣٩٢ و ٣٩٣)

٣- (ئسنستيتوت: ١٢/١٤٤٣)، (ژين: ٩٥٣.٩١٥٩٧)

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / پيشهكى / دهستپيك: سروشتى زانينى ميژووى ئىسلامى / بهشى
يهكه م: ويىنى كورد له زانينى ميژووى ئىسلاميدا / بهشى دووه م: بوونى كورد
له ميژووى ئىسلاميدا / بهشى سييه م: كارايى ميژووى كورد و ميتووى
ميژوونوووسه كان / نه نجام / سه رچاوه كان.^۱

۴۹۵. ئاريايى و ئارياييه كان له روانگه كۆنى ميژوودا

نوسين: روقيه به مزادى

وه رگيڤانى ؟^۲: فه رهاد خوشناو

له بلاوكراره كانى ده زگاي تويزينه وه و بلاوكردنه وه ي موكرىانى

چاپ: يه كه م، چ: پۆژه لآت، ش: هه وليڤر، ژس: ۶۷، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۶۰،

ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوهرۆك:

ناوهرۆك / پيشهكى وه رگيڤ / پيشگوتار / پيشهكى / گه لانى نيشته جيى چياكان
و شارستانىيه ته كانيان بهر له هاتنى ئارياييه كان / ئاسياييه كان / هيتىيه كان /
ئوراتوووه كان / مانناكان / لولووه كان / كاسىيه كان / گوتىيه كان / ئىلام / گه لانى
ئاريايى ئيرانى زمان له ئاسيايى ناوه راستدا / ئوراسيا / سه كاكان /
سارماته كان / كيميڤىيه كان / ماساژيته كان / ئارياييه كان / ماده كان /
هه خامه نشىيه كان / پارتته كان - ئەشكانيان / ساسانىيه كان / چەند ويىنه يه ك.

۱- له سه به رگى دواوه، ناوى كتيبه كه به زمانى ئينگليزى نووسراوه.

۲- له هيج شوينيك ئاماژه به زمانى نووسينى كتيبه كه به نه كراوه، به لام له وه ده چييت كه به زمانى

فارسي نووسراييت.

۳- (گ.س: ژ ۲۲۴۲۱)

٤٩٦. ناین و دهسهلات له پرۆسهی میژووی روحانیهتی شیعهدا

نووسین: هاشم کهریمی

له بلاوکراوهکانی مهکتەبی بیرو هۆشیاری (ی.ن.ک)

چاپ: دووهم، چ: حەمدی، ش: سلیمانی، ژس: ١٢٣٣، س: ٢٠١٠، ل: ٢٧٤،

ق: ٢٤×١٧

ناوهرۆک:

تیبینی / ناوهرۆک / هه مان ناوهرۆکی چاپی یه که می هه یه، پروانه کتیبی

ژماره ٢٦٣.

٤٩٧. ناینی زهردهشت - سی ههزار سال باوهر و دهسهلاتی نه مر

نووسین: میزی بویس

وهرگیڕانی له فارسییهوه: فهرشید شهرفی

له بلاوکراوهکانی دهزگای چاپ و په خشی سهردهم

چاپ: یه که م، چ: سهردهم، ش: سلیمانی، ژس: ١٨٩٩، س: ٢٠١٠، ل: ٣٧٣،

ق: ٢٣×١٦

ناوهرۆک:

پیرست / پیشهکی وهرگیڕی کوردی / پیشهکی وهرگیڕی فارسی / پیشهکی

بلاوکه رهوه / به رایێ نووسهر / کورتکراوهکان / به شی یه که م: سهردهم و

زیدی گریمانکراوی زهردهشت / به شی دووهم: سهردهم و زیدی راسته قینهی

زهردهشت / به شی سییه م: بناغه کۆنهکانی ناینی زهردهشت / به شی

چوارهم: وانهکانی زهردهشت (باوهره به میرات بۆماوهکان و بنه ما

نوییهکان) / به شی پینجه م: دامه زانندی کۆمه لگای زهردهشتی / به شی

شه شه م: په ره سه ندنی ناینی زهردهشتی له سهردهمی نویی ئاقیستاییدا /

به شی هه وته م: ناینی ئیمپراتورییهکان / به شی هه شته م: ناینی زهردهشت

له ژیر پکیفی ناینی ئیسلامدا / به شی توهه م: وه فاداریی و خۆپاگریی /

په راویز و سه رچاوهکان / وینهکان.

۴۹۸. ئىمپىراتورىيەنى ئاشوور- ۲۰

نوسىن: دان ناردۆ

وەرگىپانى لە فارسىيەو: فەرھاد عەزىز خوشناو^۲

لە بلاوكراوەكانى دەزگای توپژىنەو و بلاوكردەنەو ەى موكرىانى - وەزارەتى

پۆشنىبىرى و لاوان

چاپ: يەكەم، چ: و- پۆشنىبىرى، ش: ھەولپىر، ژس: ۸۵۹، س: ۲۰۱۰؛

ل: ۱۴۴، ق: ۱۶×۲۳^۳

ناوەرۆك:

پىپست/ گرنگىرەن پووداوەكانى مپژووى ئىمپىراتورىيەنى ئاشوور/ پىشگوتار:

ئەو گەلەي لەگەل شمشىر ژيان و مردن/ ۱- نىوان دوو پووبارى گەورە

يەكەمىن دانىشتوانى مپژوتاميا/ ۲- ئەركى بەرفراوانكردى سنوورى

ئىمپىراتورى و ئەركى فەرمانپەوايەتى- دەرکەوتنى نەتەو ەى ئاشوور/ ۳-

ئەو ناو ەى كە جارىكى تر تۆقان دروست دەكاتەو ە- ئاشوور سەرلەنوئ

دروست دەبىتەو ە/ ۴- سارگۆن و مىراتگرەكانى- ئىمپىراتورى ەنى ئاشوور لە

لووتكەدا/ ۵- كۆمەلگايەك كە ئەودالى خوداوند و ئىمپىراتورەكانە- ژيان و

كەلتوورى ئاشوور/ ۶- دپويكى لاواز- لەناوچوونى لەناكاوى دەولەتى

ئاشوور/ دواوتە/ يادداشتەكان/ سەرچاوى زياتر بۆ خویندەنەو ە/ ئەو

بەرھەمانەى كە بەكاربردراون.^۴

۱- ئەم كۆمەلە كىتپە ديارە كە بەيەكەو ە چاپ كراون و ژۆربەيان - جگە لە يەككىيان كە سالى ۲۰۱۰ى

لەسەر نووسراو ە- سالى چاپكردنەيان لەسەر نىيە، لەبەرئەمە ھەر ھەموويان لە سالى ۲۰۱۰دا دانراون.

۲- ئەم كىتپە لەلايەن (يادگار ھەمە غەرىب) بىشەو ە وەرگىردراو ە، پروانە كىتپى ژمارە ۲۲۸.

۳- (گ.س: ؟)، (گ.ھ: ۹۰۹/ن ۲۲۸)

۴- لەسەر بەرگى دواو ە، كورتەيەك لەبارەى كىتپەكە نووسراو ە.

۴۹۹. ئىمپىراتورىيە تى بىزەنتى - ۱۲

نوسىن: جىمس ئا. كۆرىك

وەرگىپرانى لە فارسىيەو: پەسوول سولتانى

لە بلاوكراوھەكانى دەزگای توڭزىنەوھ و بلاوكردنەوھى موكرىانى - وەزارەتى

رۆشنىبىرى و لاوان

چاپ: يەكەم، چ: و - رۆشنىبىرى، ش: ھەولپىر، ژس: ۸۶۹، س: ۲۰۱۰؟،

ل: ۱۳۶، ق: ۱۶×۲۳

ناوھرۆك:

پىرست/ پووداوه گىرنگەكانى نىو ئىمپىراتورىيە تى بىزەنتى / پىشبار: مىراتى

ئىمپىراتورى / ۱- لە رۆمەوھ ھەتا بىزەنتى / ۲- كۆمەلگای بىزەنتى / ۳-

مەسىحىيە تى بىزەنتى / ۴- كولتورى بىزەنتى / ۵- شۆپشەكان - ياساكان و

سەرکەوتنەكان / ۶- سلاڧەكان، ئاڧارەكان، ئىرانىيەكان، موسلمانەكان / ۷-

بولغارەكان، لە دىن لادەران (بدعت گىزاران) و خاوەن زەوييەكان / ۸-

شەپكەرانى خاچ دروشم و ئىمپىراتورى لاتىنى / ۹- دەرەنجام - تارمايى

ئىمپىراتورىا / يادداشتەكان.^۲

۱- (گ.س: ؟)، (گ.ھ: ۹۰۹ / ك ۲۳۴)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، كورتەيەك لە بارەى كىتپەكە نووسراوھ.

۵۰۰. ئىمپىراتورىيە تى ئىران -۳-

نووسىن: دان ناردۆ

وەرگىپانى لە فارسىيەو: فەرھاد عەزىز خوشناو

پىداچوونەو: زىنار تەھا

لە بلاوكرادەكانى دەزگای تويژىنەو و بلاوكرادەو مى موكرىانى - وەزارەتى
پۆشنىپىرى و لاوان

چاپ: يەكەم، چ: و- پۆشنىپىرى، ش: ھەولپىر، ژس: ۱۸۲۵، س: ۲۰۱۰؛
ل: ۱۶۱، ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / پىشەكى وەرگىپ / پوداوە گىرگەكانى مېژووى ئىمپىراتورىيە تى
ئىران / پىشەكى: ئايا يۆنان ولاتىكى باش و ئىران ولاتىكى خراب بوو؟ / ۱-
پۆژھەلاتى ناوەرەستى دىرىن: چوارپىيانى كولتورەكان / ۲- كەسىكى زانا و
بەتوانا: كوروش گەرە ئىمپىراتورى دادەمەزىنى / ۳- كەمبوجىيە و
داريووش: بەرفراوانبوونى ئىمپىراتورى / ۴- فەرمانپەرەوايان، خەلكى ئاسايى و
كۆيلەكان: ژيان لە ئىرانى پۆژگارى دىرىن / ۵- يەكەمىن ھەنگا و بەرەو
ئەوروپا: داريووش پروبەرووى يۆنانىيەكان دەبىتەو / ۶- توانايەكى گەرەو
بە ئاكام نەگەيشتوو: خەشايارشى پروبەرووى يۆنانىيەكان دەبىتەو / ۷-
سىبەرى كەمپەنگى ئىمپىراتورىيە تىكى گەرە: لاوازىبون و لەناوچوونى / دوا
وتە / پەراويزەكان / سەرچاوەكانى تر بو خويىندەو مى زياتر / سەرچاوەكان.^۲

۱- (گ.س: ؟)، (گ.ھ: ۹۰۹ / ن ۲۲۸)

۲- لەسەر بەرگى دواو، كورتەيەك لەبارەى كىتەبەكە نووسراو.

۵۰۱. ئىمپىراتورىيە تى مە غۇل - ۱۴

نووسىن: ماری ھال

وەرگىپانى لە فارسىيە وە: پەخشان عومەر حەمە مراد
لە بلاوكر اوە كانى دەزگای توپژىنە وە و بلاوكر دنە وەى موكرىانى - وەزارە تى
پۆشنىبىرى و لاوان
چاپ: يەكەم، چ: و- پۆشنىبىرى، ش: ھەولپىر، ژس: ۸۵۷، س: ۲۰۱۰؟،
ل: ۱۴۳، ق: ۱۶×۲۳
ناوەرۆك:

پىپست / پوودا وە گرنگە كان لە مپژووى ئىمپىراتورىيە تى مە غۇل / پىشەكى:
ھىزىك لە پۆژھە لاتە وە / ۱- ھۆزى ۹ زمانە / ۲- لە نادىارە وە: دىاركە وتنى
مە غۇلە كان / ۳- بونىاتنانى نە تە وە يەك / ۴- پەرەسەندنى سنوورە كانى
ئىمپىراتورى / ۵- پۆژئاوا و پۆژھە لات پووبە پووى يەك دەبنە وە / ۶-
دابە شىبونى ئىمپىراتورى / يادداشتە كان.^۲

۵۰۲. ئەتەسى پارىزگای ھەولپىر- مپژووى، كارگىرى، سروشتى، مړووى،

رامبارى، نابورى، نامار

ئامادە كردن: ھوشيار مەممەد ئەمىن پەشىد خۆشناو، سەردار مەممەد
عەبدولپەھمان
لە بلاوكر اوە كانى جوگرافىيە كانى تىنوس بۆ چاپەمەنى و نەخشە سازى
كارتوگرافى

چاپ: يەكەم، چ: ؟، ش: ھەولپىر، ژس: ۷۳۶، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۹۲، ق: ۲۲×۳۰^۲

۱- (گ.س: ؟)، (گ.ھ: ۹۰۹ / ۲۷۹ھ)

۲- لەسەر بەرگى دواو، كورته يەك لە بارەى كىتەبەكە نووسراوہ.

۳- (گ.ھ: ۹۱۲.۵۶۷ / خ ۳۵۸)

ناوهرۆك:

پیرست/ هەندیک بابەتی وەك: پێشەکی/ هێماکان/ باسیکی میژووی هەولێر/
پوختەیهك له جوگرافیای پارێزگای هەولێر/ هەولێر له سەردەمی
ئیمپراتۆریەتی ئیبلا/ هەولێر له سەردەمی ئیمپراتۆریەتی ئەكەدی/ هەولێر له
سەردەمی ئیمپراتۆریەتی بابلی یەكەم/ هەولێر له سەردەمی ئاشووریەکان/
هەولێر له سەردەمی ئیمپراتۆریەتی فارسی ساسانی/ هەولێر له سەردەمی
ئەمەویەکان/ هەولێر له سەردەمی عەباسییەکان/ هەولێر له سەردەمی
بوەبھیەکان/ هەولێر له سەردەمی زەنگییەکان/ هەولێر له سەردەمی
ئەیبوییەکان/ هەولێر له سەردەمی سەلجوقییەکان/ پێگە ی هەولێر له
رێككەوتننامەی سایكس بیکۆ/ پێگە ی پارێزگای هەولێر له عێراق/ پارێزگای
هەولێر له هەریمی کوردستانی عێراق/ سنووری یەكە نشینگەکان/ هەولێر له
ویلیەتی مووسڵ ١٩١٨/ لیوای هەولێر ١٩٢٢/ کارگێری لیوای هەولێر ١٩٤٧/
پارێزگای هەولێر ١٩٧٠/ بەرزی و نزمی/ چیاکان - زنجیرە و ئاراستەکانیان/
دەشتەکانی پارێزگای هەولێر/ دابەشبوونی روهکی سروشتی/ توانستی
بەرەمھێنانی خاک/ دابەشبوونی ئەکتۆنییەکان/ کێلگە نەوتییەکان -
گواستنهوه و پالۆگەکان/ سامانی ئاوی سەر زهوی/ دابەشبوونی
بەنداوهکان/ هەریمەکانی ئاوههوا بەپێی پۆلینی (کۆین)/ دابەشبوونی
زاراوهکان (دیالیکتیک)/ دابەشبوونی ئایینی (الادیان)/ دابەشبوونی
ھۆزەکان/ دابەشبوونی هەندیک له خێل و پەوھەندەکان/ دابەشبوونی زانکۆ و
پەیمانگاکان/ بە عەرەبکردن و پراگواستنی دانیشتوان/ ناوچە دابراوهکان/
نشینگە کیمیا بارانکراوهکانی/ ناوچە ئەنفالکراوهکان/ ئاسەوار و شوینەوارە
دێرینەکان/ ئامارەکان.

۵۰۳. ئەشكانىيەكان (پارتهكان)

نوسين: مالكۆم كالىچ

وهرگيرانى له فارسىيەوه: سه لآحه ددين ئاشتى

له بلاوكراوهكانى بنكهى ژين

چاپ: يه كه م، چ: شقان، ش: سليمانى، ژس: ۱۳۴۱، س: ۲۰۱۰، ل: ۳۳۹،
ق: ۱۷×۲۴

ناوهرۆك:

پيپرست/ پيشهكى/ بهشى يه كه م: جوگرافيا و شوپنه وارهكان/ بهشى دووه م:
هاتنى پارتهكان/ بهشى سييه م: پارت و رۆم/ بهشى چواره م: پادشا و
حكومهت/ بهشى پينجه م: بارى ئابوورى و كۆمه لايهتى/ بهشى شه شه م: دين
و ناشتن/ بهشى هه وته م: نزياروانى/ بهشى هه شته م: هونه ر/ بهشى نويه م:
پرووخانى حكومهتى ئەشكانى/ بهشى ده يه م: دوايين وتار- كاره مه زنه كانى
پارتهكان/ وينهكان/ شيكرده وهى وينهكان/ كتيبنامه (Bibliography)/
ليزگهى ناوى كه سان و ئيزه دان/ ليزگهى ناوى شوپنهكان/ ليزگهى ناوى گه ل
و هۆز و خيئل و خانه دان/ فهرمه نگوک.

۵۰۴. پاشماوهى ئاينى ميثرايى له هاترا- واته "هه زهر" و له كوردستانى عيراق

دا و شوپنه وارى له ئاينى "يه زىدى" دا

نوسين: توفيق وهه بى بهگ

وهرگيرانى له ئينگليزييه وه: شيخ بورهان به رزنجى

له بلاوكراوهكانى به رپوه به رايه تى گشتى رۆژنامه نووسى و چاپ و
بلاوكردنه وه

چاپ: ؟، چ: و- رۆشنىرى، ش: هه وليتر، ژس: ۲۲۶۸، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۱۶،
ق: ۱۷×۲۲

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۰۳۴)، (گ.ه: ۹۳۵.۰۶/ك ۲۷۴)

ناوهروك:

پيشكەش كرنديك له لايەن وەرگيرپه وه / پيناسه يه ك دهر باره ي نووسەر /
پيشه كيه ك دهر باره ي نووسين: د. مارف خه زنه دار / هه ندي بابته تي وه ك:
پيشه كي / ناوي يه زيدي / ميترا / په يدا بووني ئاييني ميترايي / شوينه واري
ئاييني ميترايي له نيوان (كوردەكان) دا / شيوه ي بارودوخي ئاييني كوردەكان
له سەردەمی ساسانییه كاندا / ئەشكەوتی پەرسنگای شیخ ئادی / بەشی
یه كەم: شوينه واري ئاييني ميترايي له ئاييني ئيزديدا / جيلوه / مەسحەفی
رەش / بەشی دووهم: شوينه واري ئاييني ميترايي له ناو بیروپای زانستی
لاهووتی ئايینی ئیزدیدا / بەشی سییەم: شوينه واري ئايینی ميترايي له ناو
هه نديك له كرده وه نهينيه پيروزه كان و هه لسوكه وتی ئايینی ئیزدیدا / بەشی
چوارەم: شوينه واري ئايینی ميترايي له ناو هه نديك هیما و نه ریتی ئايینی
ئیزدیدا / بەشی پینجەم: ئیزدییه كان شه يتان ناپه رستن / كو تايي.

٥٠٥. تهواوی میژوو - بەرگی هه وته م

نووسين: عیزه ددين ئیبن ئەسیر

وه رگيراني له عه ره بيه وه بو فارسي: د. سه يد محه ممه د حسيني رۆحاني

وه رگيراني له فارسييه وه: زاھير محه ممه د رەشيد

پیداچوونه وه ی: پ. ی. یاسین سەردەشتی

له بلاوکراوه کانی خانە ی چاپ و بلاوکردنه وه ی چوارچرا

چاپ: یه كەم، چ: چوارچرا، ش: سلیمان، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۱۰،

ل: ۲۴۲۲-۲۸۲۶، ق: ۱۷×۲۴

۱- (گ. ه. د. م. و. ۹۸)

۲- به هه مان ژماره ی سپاردنی سالی ۲۰۰۸ به رگه کانی (۱-۶) چاپ کراون، ئەم به رگانه ش (۷-۱۰) له

سالی ۲۰۱۰ دا، به هه مان ژماره ی سپاردن چاپ کراونه ته وه.

۳- (ئسنستیوت: ۱۴۷۵/۱۲) (گ. س. ژ: ۲۲۰۹۸)

ناوهرۆك:

پيرست / پيشه كى: پ.ى ياسين سهرده شتى / هه ندىك بابته تى وهك:
پووداوه كانى سالى ۷۶ ...: شهر له نيوان هاوه لانى شه بيب و كه سانى تر/
شهرى نيوان شه بيب و سوفيانى خه سه مى... / پووداوه كانى سالى ۷۷ ...:
دوبه ره كى له نيوان ئه رزه قيبه كان / پووداوه كانى سالى ۷۸ ...:
له سه ركار لابردنى ئومه ييه كورى عه بدوللا و فه رمانره وايى موه ليب له
خوراسان / پووداوه كانى سالى ۸۰ ...: شهرى موه ليب له ماوه رائه لنه هر/
ره وانه كردنى سوپا بو شهرى پوتيل / پووداوه كانى سالى ۸۱ ...: هاتنى
دهيله ميبه كان و به سه رهاتى ئه وان / پووداوه كانى سالى ۸۲ ...: شهر له
نيوان حه جاج و كورى ئه شعه س / ئاشتى موه ليب له گه ل خه لكانى كيش/
پووداوه كانى سالى ۸۳ ...: دريژه ي شهرى ديئه لجه ماجيم / شهرى له
مه سكه ن / پووداوه كانى سالى ۸۴ و ۸۵ و ۸۶ و ۸۷ ...: شهر له گه ل پوم/
پووداوه كانى سالى ۸۸ ...: دهست به سه راگرتنى ته وان له پانتاييه كانى پوم/
پووداوه كانى سالى ۸۹ ...: شهر له گه ل پوميبه كان / شهرى قوته ييه له
بوخارا / پووداوه كانى سالى ۹۰ ...: گرتنى بوخارا / په يمان شكينى نه يزه ك و
گرتنى تاله قان / پووداوه كانى سالى ۹۱ و ۹۲ ...: دهست به سه راگرتنى
ئاندولوس / ميژووى ئاندولوس له سه ره تاوه / دريژه ي دهست به سه راگرتنى
ئاندولوس / شهرى دورگه ي سه ردانييه / پووداوه كانى سالى ۹۳ ...: ئاشتى
خواره زم شا و دهست به سه راگرتنى خام جه رد / دهست به سه راگرتنى
سه مه رقه ند / گرتنى تولدو له ئاندولوس / پووداوه كانى سالى ۹۴ ...: شهرى
چاچ و فه رغانه / پووداوه كانى سالى ۹۵ ...: هه ندى باس و پووداوى تاييه ت به
حه جاج... / پووداوه كانى سالى ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ ...: گه مارو خسته سه ر
كوستاتين ئوپيل و (قه سته نتينه) / گرتنى جه رجان و ته به رستان/
پووداوه كانى سالى ۹۹ و ۱۰۰ ...: ده سپيكي بانگه وازى عه باسييه كان/
پووداوه كانى سالى ۱۰۱ و ۱۰۲ ...: دانانى مه سه لمه له عيراق و خوراسان/
شهرى توركه كان / پووداوه كانى سالى ۱۰۳ و ؟ و ۱۰۵ و ۱۰۶ ...: شهرى

موسليم له گه ل توركه كان / دهستنيشان كردنى حور له خوراسان /
پووداوه كانى سالى ۱۰۷...: شهري عهنبه سه له گه ل فهره نكه كان له
ئاندولوس / شهري غور / پووداوه كانى سالى ۱۰۸ تا ۱۱۵ كوجى .

۵۰۶. تهواوى ميژوو - بهرگى هه شته م

نووسين: عيزه ددين ئيبين ئه سير
وهرگيرانى له عه ره بيه وه بو فارسى: د. سه يد محه ممه د حسيني پوچانى
وهرگيرانى له فارسى وه: زاھير محه ممه د ره شيد
پيداچونه وهى: پ. ي. ياسين سه رده شتى
له بلاوكراوه كانى خانه ي چاپ و بلاوكردنه وهى چوارچرا
چاپ: يه كه م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۸۳۱-
۳۲۲۶، ق: ۱۷×۲۴
ناوه روك:

پيرست / هه نديك بابه تى وهك: پووداوه كانى سالى ۱۱۶ و ۱۱۷ و ۱۱۸ و
۱۱۹...: فه رماندارى عوبه يدللا كورپى حه بحاب له ئاندولوس و ئه فريقيه /
كوژرانى خاقان / به سه رهاتى خه واريچ / شوپرشى به خته رى / شوپرشى
سه ختيانى / پووداوه كانى سالى ۱۲۰ تا ۱۲۴...: سه ره تاي كارى ئه بو
موسلمى خوراسانى / پووداوه كانى سالى ۱۲۵...: فه رماندارى باوكى خه تار له
ئاندولوس / پووداوه كانى سالى ۱۲۶ و ۱۲۷ به پيكه وتنى مه روان بو شام و
له سه ركار لابردينى ئيبراهيم / هاتنه ده رى زووحاك و هه لگرتنى درووشمى
خه واريچ / له سه ركار لابلادنى خه تار له فه رمانره واپى ئاندولوس /
پووداوه كانى سالى ۱۲۸ و ۱۲۹...: هاوپه يمانى خوراسانىيه كان له گه ل ئه بو
موسليم / فه رماندارى يووسف كورپى عه بدولپرهمانى فيهرى له ئاندولوس /
پووداوه كانى سالى ۱۳۰ و ۱۳۱ شه رى قه حته به له گه ل خه لكانى نه هاوه نند /

۱- (ئىستىتوت: ۱۴۷۶/۱۲)، (گ.س: ژ ۲۲۱۰۱)

گرتنى شاره زوور/ به پيکه وتنى قهحته به بۆ هيرش کردنه سهر عيراق/
 رووداوه كانى سالى ۱۳۲...: له ناوچوونى قهحته به / دامه زرينه رانى
 فه رمانپه وايى عه باسييه كان/ شکستى مه روان له زاب/ نافه رمانى باوکی وهرد
 و خه لکی ديمه شق/ سپپوشی و نافه رمانى خه لکانى جه زيره/
 فه رمانپه وايه تی یه حیا کورپی محه ممه له مووسل و گيرانه وه یان له
 مبارده وه / رووداوه كانى سالى ۱۳۳...: زالبوونى رومييه كان به سهر مه لتييه/
 رووداوه كانى سالى ۱۳۴ و ۱۳۵ و ۱۳۶...: ئاژاوه له ئاندولوس/ رووداوه كانى
 سالى ۱۳۷ و ۱۳۸ و ۱۳۹...: شه ر له گه ل رومييه كان/ رويشتنى
 عه بدولپه حمان کورپی موعاويه بۆ ئاندولوس/ رووداوه كانى سالى ۱۴۰ و ۱۴۱
 ...: شه رى راوه ندييه كان/ گرتنى ته به رستان/ رووداوه كانى سالى ۱۴۲ تا
 ۱۴۵...: بناغه دانانى شارى به غداد.

۵۰۷. ته وای میژوو - به رگی نویه م

نووسین: عیزه ددین ئیبن ئه سیر
 وه رگيرانى له عه ره بييه وه بۆ فارسى: د. سه يد محه ممه د حسینی رۆحانی
 وه رگيرانى له فارسى به وه: زاھير محه ممه د ره شيد
 پيداچوونه وه ی: پ. ی. یاسین سه رده شتى
 له بلاوکراوه كانى خانه ی چاپ و بلاوکردنه وه ی چوارچرا
 چاپ: يه که م، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۱۰، ل: ۳۲۲۹-
 ۳۶۲۵، ق: ۱۷×۲۴
 ناوه رۆك:

پيرست/ هه نديك بابه تی وه ك: رووداوه كانى سالى ۱۴۶...: شۆرشی عه لا له
 ئاندولوس/ رووداوه كانى سالى ۱۴۷ و ۱۴۸: ئاژاوه كانى ئاندولوس/
 رووداوه كانى سالى ۱۴۹ تا ۱۰۶...: رويشتنى سه قله بی بۆ ئاندولوس و

۱- (ئىستىتوت: ۱۲/۱۴۷۷)، (گ.س: ژ ۲۲۱۰۳)

کوژرانی ئه‌و/ پووداوه‌کانی سالی ۱۶۲ و ۱۶۳: جه‌نگ له‌گه‌ل پۆمبیه‌کان/
 پووداوه‌کانی سالی ۱۶۴ تا ۱۶۸: شۆرشی خه‌واریج له مووسل ناسازگاری
 باوکی ئه‌سوه‌د له ئاندۆلۆس/ پووداوه‌کانی سالی ۱۶۹ و ۱۷۰ و ۱۷۱: مه‌رگی
 عه‌بدولپه‌حمان ئومه‌وی پاشای ئاندۆلۆس/ پووداوه‌کانی سالی ۱۷۲ و ۱۷۳ و
 ۱۷۴ و ۱۷۵: جه‌نگی هوشام له ئاندۆلۆس/ پووداوه‌کانی سالی ۱۷۶: ئاژاوه‌ی
 دیمه‌شق/ پووداوه‌کانی سالی ۱۷۷: جه‌نگی فه‌ره‌نگیان له‌گه‌ل خه‌لکانی
 ئاندۆلۆس/ ئاژاوه‌ی مووسل/ پووداوه‌کانی سالی ۱۷۸ و ۱۷۹: جه‌نگی
 فه‌ره‌نگیه‌کان له ئاندۆلۆس/ پووداوه‌کانی سالی ۱۸۰: جه‌نگ له‌گه‌ل
 فه‌ره‌نگیه‌کانی ئاندۆلۆس/ پووداوه‌کانی سالی ۱۸۱: ناسازگاری خه‌لکی
 ئاندۆلۆس و پاشاکه‌ی/ پووداوه‌کانی سالی ۱۸۲ تا ۱۸۷: سه‌رکوت کردنی
 به‌رمه‌کیه‌کان: جه‌نگ له‌گه‌ل پۆمبیه‌کان/ سه‌رکوتی خه‌لکانی کوردوبا له‌سه‌ر
 ده‌ستی هه‌که‌م/ پووداوه‌کانی سالی ۱۸۸ تا ۱۹۷: گه‌مارۆی به‌غدا/
 پووداوه‌کانی سالی ۱۹۸: جه‌نگی ره‌به‌ز له کوردوبا/ جه‌نگی مووسل ناسراو
 به پووداوی مه‌یدان/ پووداوه‌کانی سالی ۱۹۹ و ۲۰۰: شۆرشی هه‌ربیه‌ له
 به‌غدا/ شۆرشی مووسل/ جه‌نگ له‌گه‌ل فه‌ره‌نگیه‌کان/ پووداوه‌کانی سالی
 ۲۰۱: فه‌رمانه‌وایی مه‌نسور کوری مه‌هدی له به‌غدا/ ده‌سپیکردنی
 بزوتنه‌وه‌ی بابه‌کی خوڤه‌می...

۵۰۸. ته‌واوی میژوو - به‌رگی ده‌یه‌م

نووسین: عیزه‌دین ئیبن ئه‌سیر

وه‌رگیڕانی له عه‌ره‌بیه‌وه بۆ فارسی: د.سه‌ید محه‌ممه‌د حسینی پۆحانی

وه‌رگیڕانی له فارسییه‌وه: زاھیر محه‌ممه‌د ره‌شید

پیداچوونه‌وه‌ی: پ.ی. یاسین سه‌رده‌شتی

له بلاوکراوه‌کانی خانه‌ی چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی چوارچرا

چاپ: يەكەم، چ: چوارچرا، ش: سلیمانی، ژس: ۱۲۵۲، س: ۲۰۱۰، ل: ۳۶۳۱-
۴۰۲۵، ق: ۱۷×۲۴

ناوهرۆك:

پیرست/ هەندیک بابەتی وەك: پرووداوەکانی سالی ۲۰۲ و ۲۰۳ و ۲۰۴: هاتنی
مەئموون بۆ بەغدا/ پرووداوەکانی سالی ۲۰۵ و ۲۰۶ و ۲۰۷: پرووداوەکانی
ئاندۆلۆس لەم سالەدا/ پرووداوەکانی سالی ۲۰۸ و ۲۰۹ و ۲۱۰: پرووداوەکانی
ئاندۆلۆس/ پرووداوەکانی سالی ۲۱۱ و ۲۱۲: زالبوونی محەممەد کورپی حومەید
لە مووسل/ پرووداوەکانی سالی ۲۱۳ و ۲۱۴ و ۲۱۵: لەشکرکێشی مەئموون بۆ
رۆم/ پرووداوەکانی سالی ۲۱۶: گرتنی هێرقلییه/ پرووداوەکانی سالی ۲۱۷ و
۲۱۸ و ۲۱۹ و ۲۲۰: جەنگی ئەفشین لەگەڵ بابەك/ پرووداوەکانی سالی ۲۲۱:
جەنگەکانی بابەك لەم سالەدا/ پرووداوەکانی سالی ۲۲۲ و ۲۲۳ و ۲۲۴:
شۆرشی مازیار لە تەبەرستان/ جەنگی موسلمانان لە ئاندۆلۆس/ پرووداوەکانی
سالی ۲۲۵: گەیشتنی مازیار بە سامەرا/ پرووداوەکانی سالی ۲۲۶ و ۲۲۷:
شۆرشی موبەرقةع/ شۆرشی دیمەشق/ پرووداوەکانی سالی ۲۲۸ تا ۲۳۵:
پرووداوەکانی ئاندۆلۆس/ پرووداوەکانی سالی ۲۳۶ و ۲۳۷: شۆرشی خەلکانی
ئەرمەنستان دژی کارگوزارەكەى خۆیان/ پرووداوەکانی سالی ۲۳۹ و ۲۴۰:
جەنگی موسلمانەکان و فەرەنگەکان لە ئاندۆلۆس/ پرووداوەکانی سالی ۲۴۱ و
۲۴۲-۲۴۹: جەنگ لەگەڵ ئەرمەنییەکان و کورژانی عەلى كورپی یەحیای
ئەرمەنى/ شۆرشی بەغدا/ شۆرشی سامەرا/ پرووداوەکانی سالی ۲۵۰-۲۵۳:
شۆرشی لە دەورووبەرى مووسل/ پرووداوەکانی سالی ۲۵۴: جەنگی نیوان
موساوری خارجی و سوپای مووسل/ پرووداوەکانی سالی ۲۵۵: شۆرشی
بەغداد/ چۆنییتی زالبوونی موساور لە مووسل...

۱- (ئەنستیتیوت: ۱۲/۱۴۷۸)، (گ.س: ژ ۲۲۱۰۴)

۵۰۹. جوگرافیای کوردستانی موکریان

نووسین: د.سه‌عید خزری

وه‌رگی‌رانی له؟: ئاسۆ عه‌بدولپه‌حمان

له‌ بلاوکراوه‌کانی ناوه‌ندی چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی سایه

چاپ: یه‌که‌م، چ: سایه، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۲۰۱۰، ل: ۳۷۰،

ق: ۲۴×۱۷

ناوه‌رۆک:

پێپستی بابه‌ته‌کان / پێپستی نه‌خشه‌کان / پێپستی خشته‌کان / پێپستی
هیلکارییه‌کان / پێپستی پروفایله‌کان / پێپستی وینه‌کان / پێشه‌کی نووسه‌ر /
پێشه‌کی وه‌رگی‌ر / به‌شی یه‌که‌م: جوگرافیای میژووی کوردستانی موکریان /
به‌شی دووه‌م: هه‌لکه‌وته، به‌رزی و نزمیه‌کان و بارودۆخی پوویشی پوه‌کی /
به‌شی سێیه‌م: زه‌وی ناسی و جوڵه‌ زه‌وی سازه‌کان / به‌شی چواره‌م: ئاووه‌وای
کوردستانی موکریان و حه‌وزی زئ / به‌شی پینجه‌م: هایدروئۆجی و
جیۆمۆرفۆلۆجی کوردستانی موکریان و حه‌وزی زئ / لیستی سه‌رچاوه‌کان.^۱

۵۱۰. جوگرافیا و میژووی هه‌ره‌ دیرینی کوره‌کی کوردستان له‌ نایستادا-

جوگرافیا و میژووی هه‌ره‌ دیرینی هه‌ورامان له‌ نایستادا

نووسین: محهمه‌د ئه‌مین هه‌ورامانی

چاپ: یه‌که‌م، چ: چوارچرا، ش: هه‌ولێر، ژس: ۱۶۳۴، س: ۲۰۱۰، ل: ۶۱۱،

ق: ۲۴×۱۷^۲

۱- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتێبه‌که به‌ زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (ئێستیتوت: ۱۵۲۹/۱۲)، (وشه: ۹/۵۶.۶۷ هـ ۲۲۲)، (گ.ه: جوگرافیا ۱۵)

ناوهرۆك:

بەشە سەرەكییەكانی ئەم بەرھەمە / پێشەکی / زاراوەكان / بەشی یەكەم و
پەراویزە پۆشكەرەوهكان / زاگرۆز / ئاڤیستا / ئاریانقاچ / خقەنیرەتە / مەیزۆی
مانگە / ماد / بێھدینان / گەبران / جاف / کرمانج / بوندەھیشن / ئەلۆەند / شەمبرا
(شەمیران) / كەنگ / زەریدەزە / ئەریزورە / ئیشكەتە / مەنۆش / ئیریزیقە /
ھەرەھەرە / ئادەرنە / بودا / قۆرۆكەشە / كڤیریەنتە / ئەرەنگ / ناھید
(ئەناھیتا) / مېھر / كە یومەرس / جەمشید / ھوكەیر / مەنوچەر / ئۆشیدەم /
قەنگوھی - دایتیا / فەرەیدون / مەزەكیان / بەشی دووھەم: ئاڤیستا چییە؟ /
خوردە ئاڤیستا / ئاڤیستا لە رووی زمانەوہ / بەراوردی لە نیوان دەنگە
بزوینەكانی ئاڤیستا و زمانی ھەورامی / کاریگەری زەرپدەشت لەسەر
ھەورامییەكان / سۆراخی زمانی ھەورامی لە ناو (ھەورامییەكاندا) / ئەنجامی
ئەم بۆچوونە / غولام پەزای ئەركەوازی / بەشی سێھەم: (فەرەردین یەشت) و
پازی پۆستەم و زۆراب / بەشی چوارەم: كە یانیان / كە یانیان و زەرپدەشتیەت /
لە ناوهرۆکی (زامیاد یەشت) - ھوہ / كە ڤیکەڤاتە / درەختەنامە / كە یانیان /
كە ڤیئوسەن / كە یكاوس / شاخی بەمۆ / زمناڤۆ / ئەناھیتا لە یەشتدا /
كە ڤیھوسرەڤە / كە یڤیشتاسپە / ئەنجام / بەشی پێنجەم: ھەورامان و دینی
نوئ / شارۆچكە ی بیارە / پێرست.

۵۱۱. جەنگە سەلیبییەكان - ۳۶

نووسین: تیموتی لیڤی بیل

وەرگیڕانی لە فارسییەوہ: تەحسین تەھا بەھائەددین
لە بلاوكراوہكانی دەزگای توڤژینەوہ و بلاوكردەنەوہی موكریانى - وەزارەتى
پۆشنبیری و لاوان

چاپ: يەكەم، چ: و- رۆشنىبىرى، ش: ھەولپىر، ژس: ۸۷۹، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۸۰، ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوهرۆك:

پىپرست/ پووداوه گىرنگەكان لە پەوتى جەنگە سەلبىيەكاندا/ پىشەكى: بۆ
پىشەو، سەربازانى مەسىحى/ ۱- بانگەيشتى جەنگ/ ۲- پاكىشەرىي
رۆژھەلات/ ۳- دەستپىكردى يەكەمىن جەنگى سەلبىي/ ۴- گرتنى
ئۆرشەلىم/ ۵- پاشايەتى لاتىنى لە ئۆرشەلىم/ ۶- جەنگى سەلبىي دووھەم و
پووخانى مەملەكەتە لاتىنيەكان/ ۷- جەنگى سەلبىي سىيەم- شوينگەي
رېچاردى شىردل لە مېژوودا/ ۸- دوايىن جەنگە سەلبىيەكان/ يادداشتهكان/
بۆ خوئىندنەوھى زياتر/ سەرچاوھى تر.^۲

۵۱۲. چەردەيەك لە مېژووى ئىران- لە كۆچى ئارىيەكانەوھە تا كۆتايى

زنجىرەي بىنەمالەي پەھلەوى

نووسىن: ھەسەن نراقى

وەرگىرانى لە فارسىيەوھ: رېبوار سەرتىپ زەندى

پىداچوونەوھى: د.كەيوان ئازاد ئەنوھر

چاپ: يەكەم، چ: سىقا، ش: سلىمانى، ژس: ۱۰۸۹، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۰۵، ق: ۱۴×۲۰^۲

ناوهرۆك:

وتەيەك دەكرىت بوترىت: د.كەيوان ئازاد ئەنوھر/ پىشەكى وەرگىر/ ھەندىك
بابەتى وھ: كورتيەك لە بارەي ئىران زەمىنەوھ/ چۆنىتى پەيداچوونى
زەردەشت/ ھاخامەنشىنەكان/ سلوكىيەكان/ پارتىيەكان (ئەشكانىيەكان)/

۱- (گ.س: ؟)

۲- لەسەر بەرگى دواوھ، كورتيەك لە بارەي كىتەبەكە نووسراوھ.

۳- (گ.س.ش: ت.ر. ۱۲۶)

ساسانییه کان / ده رکه وتنی ئیسلام / خه لافه ی عه باسییه کان / سه فاربییه کان و سامانییه کان / غه زنه وییه کان / سولتان مه حمود (سه لتان مه سعود) / سه لجوقییه کان (تورکانی سه لجوقی) / خواریزم شاهیییه کان / ئه تابه کییه کان / تهیمورییه کان / په یدابوونی زنجیره ی سه فهوی / کورته یه ک له باره ی ئه فغانه کانه وه / فه رمانپه وایه تی نادر شاه ئه فشار / قاجارییه کان / فه رمانپه وایه تی په هله وی یه که م.

۵۱۲. چه ند توژیینه وه یه که له میژوو و شوینه واره دیرینه کانی کوردستان

نوسین: سه ید ریئاس گو مه تالی

چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: هه ولیر، ژس: ۱۲۸، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۴۷، ق: ۲۱×۱۵
ناوه رۆک:

پیشه کی / هه ندی بابته تی وه ک: ئایا کوردستان قوناعی کویلیه تی تی
په پاندووه؟ / ئایا شمشیره که ی ئیمامی عه لی له مه که وه گه یشتوته
به رده باز؟ / یه که م سکه ی دراو (پاره) له جیهاندا له کوردستان لیدراوه /
هاوسه رگیری سیاسی له میژوودا / گرد و ته پۆلکه کانی کوردستان بۆچی
دروست کراون؟ / باباگرگر چه جی کوردان بووه؟ / ئایا شوینه واره دیرینه کان
په یوه ندیان هه یه به ئاسایشی نه ته وه بییه وه؟ / ئایا کوردستان لانکه ی
مرۆقایه تییه؟ / سه رچاوه کان.^۱

۱- له سه ر به رگی دواوه، به شیک له ناوه رۆکه که ی دانراوه.

۵۱۴. چەند لاپەرەپەك لە مېژووی نووی و هاوچەرخى عىراق

نووسین: ئەحمەد حەمەد ئەمین

لە بلاوکراوەکانى دەزگای توێژینەو و بلاوکردنەو و موکریانى
چاپ: یەكەم، چ: پۆژەهەلات، ش: هەولێر، ژس: ۹۳۶، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۰۸،
ق: ۱۷×۲۴^۱
ناوهرۆك:

ناوهرۆك / پيشهكى / بهشى يهكەم: بارودۆخى عىراق لە ماوهى سالانى
۱۲۵۸-۱۵۳۴ / بهشى دووهم: بارودۆخى عىراق لە قوناغى يهكەمى داگیرکاری
عوسمانى / بهشى سێیهەم: بەردەوامى مەملانێى عوسمانییهکان و
سەفەوییهکان / سلیمان پاشای گەرە و سەرھەلانی بزوتنەو و هەبابی /
بهشى چوارەم: بارودۆخى عىراق لە قوناغى چاکسازی دەسەلاتدارى
عوسمانى / بهشى پینجەم: قوناغى داگیرکاری بریتانى و دروستبوونى
سیستەمى پاشایەتى لە عىراق / بهشى شەشەم: گۆرانیکاری و پيشهاته
سیاسییهکانى لە قوناغى يهكەمى سەرەخۆییدا ۱۹۳۲-۱۹۳۹ / بهشى
هەفتەم: بارودۆخى عىراق لە دوا قوناغى سەردەمى پاشایەتى / بهشى
هەشتەم: سەردەمى کۆمارى و بەردەوامبوونى / سەرچاوهکان.^۲

۱- (گ.س: ۹۵۶/۷)، (وشه: ۹۵۶.۷ / ۵۴۸)، (گ.ه: مژوو ۷۸۷ و ۷۸۸)

۲- لە سەر بەرگی دواوه، پیناسەیهكى کتیبەکه کراوه.

۵۱۵. دەۋلەتى ماد ۷۰۰-۵۵۰ پېتىن زايىن

نووسىن: عومەر ئىسماعىل مارق

پېداچوونەۋە و پېشەكى: د.كەيوان ئازاد ئەنۋەر

چاپ: يەكەم، چ: پەيوەند، ش: سەلىمانى، ژس: ۱۲۰۶، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۳۶،

ق: ۱۶×۲۲

ناۋەرۆك:

ناواخن/ پېشەكى/ ھەندى بابەتى ۋەك: باسى مادەكان بۆچى؟/ كۆچكردن و
بلاۋبوونەۋەى ھىندۇ ئەۋروپىيەكان/ كۆمەلەى زمانەكانى ھىندۇئەۋروپايى/
ناساندنى چەمك و وشەى ئارىيى/ سەرزەمىنى ۋلاتى ماد/ تىرە و ھۆزەكانى
ماد/ بارى كۆمەلەىتى و ژيانى مادەكان/ شەپ و پەلامارى ئاشوورپىيەكان بۆ
سەر ۋلاتى ماد/ سەرەتاي درووستبوونى دەۋلەتى ماد/ شەپى نەينەۋا/ دوا
پووداۋى مادەكان و سكتىيەكان/ ئاشداھاك يان ئازدھاك ۵۸۵-۵۵۰ پ.ز/ شەپى
ماد و كۆرشى ھەخامەنشىي/ ئەشكەوت و گۆرە بەردىنەكانى پاشايانى ماد/
شارى ھەمەدانى ئىستا/ شۆرش و راپەرىنى مادەكان دواى پووخانى
دەۋلەتەكەيان/ ژيانى زەردەشت و ئايىنى مەزديسنا/ مېژوۋى سەردەمەكانى
نوسىنەۋەى ئاڧىستا/ بەشەكانى ئاڧىستا/ نوېژ لە ئايىنى زەردەشتدا/ ئاگر لە
ئايىنى زەردەشتدا- پەرسنگەى زەردەشتىيەكان/ جەژنى زەردەشتىيەكان/
چۆنىتى ژن مارەكردن لە ئايىنى زەردەشتدا/ رېۋرەسىمى (كشتى) پشستين
بەستن لە ئايىنى زەردەشتدا/ مردوو ناشتن لە ئايىنى زەردەشتدا/ (پستاخي)
پۆژى دوايى لە ئايىنى زەردەشتدا/ سەرچاۋەكان.

۵۱۶. رواندز له لاپه‌ره‌کانی میژوودا- به‌رگی یه‌که‌م

ئاماده‌کردن: ئومید شیرکو شاکر مه‌جرووم

له بلاوکراوه‌کانی رواندناسیی - له‌سه‌ر ئه‌رکی مه‌کته‌بی راگه‌یانندی (ی.ن.ک)
چاپ کراوه

چاپ: یه‌که‌م، چ: شه‌هید ئازاد هه‌ورامی، ش: که‌رکوک، ژس: ۹۸۱، س:
۲۰۱۰، ل: ۱۰۸، ق: ۱۶×۲۰

ناوه‌رۆک:

وته‌یه‌ک/ ناوی رواندز له چیه‌وه هاتووه؟/ له سالی ۱۶۴۵ه‌وه تا کو ۱۰-۱۰-
۲۰۱۰ کۆمه‌لیک بابه‌ت و پووداوی تایبه‌ت به ناوچه‌که‌ی تۆمار کردووه... / ئه‌و
کتیبه‌نه‌ی له‌سه‌ر رواندن چاپ کراون/ چه‌ند وینه‌یه‌کی ره‌ش و سپی/
بلاوکراوه‌کانی سه‌نته‌ری نما.

۵۱۷. رۆژه‌لاتی نزیکه‌ه‌نارا- ۱۹

نووسین: کلاریس سویشه‌ر

وه‌رگێرانی له فارسییه‌وه: عه‌بدولپه‌حیم مه‌عریفه‌تی

له بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای توێژینه‌وه و بلاوکردنه‌وه‌ی موکریان- وه‌زاره‌تی
رۆشنبیری و لاوان

چاپ: یه‌که‌م، چ: و- رۆشنبیری، ش: هه‌ولیر، ژس: ۸۶۹، س: ۲۰۱۰،
ل: ۱۷۶، ق: ۱۶×۲۳

ناوه‌رۆک:

پێپست/ پووداوه گرنه‌گه‌کانی میژووی رۆژه‌لاتی نزیکه‌ه‌نارا/ پێشگوتار:
سه‌ره‌له‌دانێ شارستانییه‌ت له ناو جه‌رگه‌ی بیابانه‌وه / ۱- ئاوێته بوون:
یه‌که‌مین کیلگه‌کان ۶۰۰۰ تا ۵۰۰۰ پ.ز / ۲- قۆناغی سکپیری: یه‌که‌مین

۱- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، ناوی کتێبه‌که به‌ تیبی لاتینی نووسراوه.

۲- (گ.س: ؟)، (گ.ه: ۹۰۹/س ۹۴۵)

شاره كان ۵۰۰ تا ۴۵۰۰ پ.ز/ ۳- ژيان و پيشكه وتن له دهوله تشاره كاندا: ۴۵۰۰ تا ۲۵۰۰ پ.ز/ ۴- گه شه و پهره سهندني: ئايين و هونه ري زنجيره كانى سوميرى ۴۵۰۰ تا ۲۵۰۰ پ.ز/ ۵- ناته بايى و ده به ري كراچوون! شه په كانى ئيمپراتورى ۲۵۰۰ تا ۸۰۰ پ.ز/ ۶- په لويژ و تيكه له چوونى: (بين النهرين) و دراوسيكانى ۱۷۵۰ تا ۸۰۰ پ.ز/ ۷- ئيمپراتورى جيهانى ئاشووريه كان/ ۸- هه لوه شان: كوئايى ده سه لاتي ئور و بابل/ ۹- هيرش: سه ركه وتنه كانى يونانيه كان و كوئايى شارستانيه تيك/ يادداشته كان.^۱

۵۱۸. زمانى كورد^۲

نووسين: مه سعود محه ممد

وه رگيرانى له عه ره بيه وه: كه كيم كاكه وه يس

چاپ: يه كه م، چ: شقان، ش: سليمانى، ژس: ۱۱۹۴، س: ۲۰۱۰، ل: ۸۵، ق: ۱۶×۲۲^۲

ناوه روک:

پيشه كى وه رگير/ هه لويسته يه ك/ كورته يه كى ميژووي/ خيزانى زمانه
ئيرانيه كان/ زمانى ماده كان/ زمانى فارسى/ زمانى په هله وي/ سه رنج.

۱- له سه ر به رگى دواوه، كورته يه ك له باره ي كتيبكه نووسراوه.

۲- چاپى يه كه مى كه به زمانى عه ره بى نووسراوه له سالى ۱۹۸۷ له چاپخانه ي حه وادس له به غدا چاپكراوه.

۳- (گ.س. ش: ت.ر. ۳۵۷)

٥١٩. زنجیره لیکۆلینه وه کانی میژوو- هاونه ته وه یی کورد و ماد- چاوگه، رهگهز-

میژووی شارستانی کوردستان^١

نووسین: حه بیبوللای تابانی

وه رگیڕانی له فارسییه وه: جه لیل گادانی

له بلاوکراوه کانی ده زگای توژیینه وه و بلاوکردنه وه ی موکریانی

چاپ: دووهم، چ: رۆژه لآت، ش: هه ولیر، ژس: ٩١١، س: ٢٠١٠، ل: ٥١٨،

ق: ١٧×٢٤^٢

ناوه رۆک:

پیپرست / وته یه کی کورتی وه رگیڕ / پیشه کی - پیش وته / به شی یه که م:

سنوور و چوارچیوه ی کوردستان / به شی دووهم: میژوو و پیشه ی په گه زی

کوردان / به شی سییه م: ده ولته گه وه دیرینه کانی کورد / به شی چواره م:

کوردستان و کورده کان له دواى ماده کان / به شی پینجه م: پیکهستنی ئیداری

و ئورگانی رۆم / به شی شه شه م: دیارده کانی شارستانییه ت له کوردستان /

به شی حه وته م: کاریگه ری کوردستان له به رینتر بوون و بلاوبوونه وه ی /

به شی هه شته م: شوینه واره میژووییه کانی کوردستان / به شی نۆه م: دین-

ئایین و بیروبووای لاهه کی له کوردستاندا / به شی ده یه م: خه ت و زمان له

ئه ده بیاتی کوردیدا و به سه رهاتی میژووییان / به شی یازده یه م: دابونه ریت-

جیژنه کان و پۆره سمه کانی دیکه له کوردستان.^٢

١- دوو کتیبی تر به هه مان ناوه وه (هاونه ته وه یی کورد و ماد) بلاوکراونه ته وه که له گه ل نه مه دا جیاوازن

و نه مه ش چاپی دووهمی لی نووسراوه، هه روه ها ناویشانی هه ندی له به شه کانیش جیاوازن؟! له به ره نه مه

ناوه رۆکی ته وای نه مه مان داناوه ته وه... بروانه هه ردوو کتیبی ژماره ٢٥٩ و ٢٦٠.

٢- (ئهنستیوت: ١٢/١٥٣٠)، (گ.ه: میژوو ٧٥٢ و ٧٥٣)

٣- له سه ر به رگی دواوه، ناوی کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۵۲۰. سیاسەتی پووسیای قەیسەری بەرامبەر بە کورد- (۱۸۵۰-۱۹۱۴)

نووسین: ھەستیار کەمال کوردی

لە بلاوکراوەکانی ئەکادیمیای ھۆشیاری و پێگەیانندی کادیران
چاپ: یەكەم، چ: ھەمدی، ش: سلیمانی، ژس: ۱۳۰۹، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۰۸،
ق: ۱۷×۲۴
ناوھۆك:

پێشەکی/ بەشی یەكەم: ھاتنی پووسەکان بۆ کوردستان و مەملەتی نیوان
دەولەتە ئوروپییەکان و پووسەکان لەسەر کوردستان/ باسی یەكەم:
سەرھەڵدانی پێوەندیەکانی نیوان کورد و پووسیا/ داخواری یەكەم: ھۆکار و
بەرژەوہندیەکانی پووسیا بۆ گەیشتن بە کوردستان/ داخواری دووہم:
سەرھەڵدانی کوردناسی لای پووسیا و پێوەندیە فەرمییەکانی نیوان پووسیا
و کوردستان/ باسی دووہم: پێوەندیەکانی پووسیا لەگەڵ ھەردوو دەولەتی
عوسمانی و ئێراندا/ بەشی دووہم: پێوەندیەکانی نیوان پووسیا و
بزووتنەوہی نەتەوہی کوردستان لە نیوہی دووہمی سەدەمی نۆزدەھەم/
باسی یەكەم: پووسیا و ھۆزەکانی کورد لە سالانی جەنگی قرم دا ۱۸۵۳-
۱۸۵۶/ باسی دووہم: ھەلوێستی پووسیا بەرامبەر شۆرشی شیخ عوبیدوللای
نەھری/ باسی سییەم: مەملەتی پووسیا لە کوردستاندا لە دوا چارەکی
سەدەمی نۆزدەھەم دا و کاریگەری لەسەر کورد/ باسی چوارەم: کورد لە
پێوەندیەکانی نیوان پووسیا و گەلە دیانەکاندا/ بەشی سییەم: سیاسەتی
پووسیا لە کوردستاندا ۱۹۰۰-۱۹۱۴/ پێوەندی نیوان بنەمالە
بەدرخانییەکان و پووسیا/ مەملەتی پووسیا و دەولەتە گەورەکان لە

۱- لەسەر بەرگ ۲۰۱۱ نووسراو، بەلام ژمارەمی سپاردنی لە سالی ۲۰۱۰ دا وەرگرتووہ.

۲- (گ.س. ش: ھەمەمی مەکتەبە ؟)

كوردستاندا ۱۹۰۰-۱۹۰۸ / كاريگهري پوسيا له سهر كوردستان ۱۹۰۸-۱۹۱۴ /
دهرئه نجام / ليستي سه رچاوه كان / پاشكوكان / ناوه روك.^۱

۵۲۱. سه ده كانى به راى ناوه پراست

نووسين: جيمس ئا. كوريك
وه رگيرانى له فارسىيه وه: عه لى بوداغى
له بلاوكراوه كانى ده زگاي تويژينه وه و بلاوكردنه وهى موكريانى - وه زاره تى
رؤشنبيري و لاوان (پروژهى هاوبه ش)
چاپ: يه كه م، چ: و - رؤشنبيري، ش: هه ولير، ژس: ۸۵۸، س: ۲۰۱۰؟،
ل: ۱۷۴، ق: ۱۶×۲۳
ناوه روك:

پپرست / پروداوه گرنگه كانى سه ده كانى به راى ناوه پراست / به راى: چاخىكى
چاره نووسساز / ته راتينى به ربه رپه كان و هه ره سهينانى روم / گرنگى كليساى
مه سىحى / پاشايه تى فرانكه كان له رؤژئاوا / سيستمى نوئى كومه لايه تى،
گه شه سه ندى فيوداليزم / خو ره لآت و ئيمپراتورى بيزه نتييه كان / ئايينى
نوئى، ئيسلام و ئه وروپاي باشوور / واكينگه كان، دواين به ربه رپه كان / دوا
وته: كوتايى سه ده كانى به راى ناوه پراست.^۲

۵۲۲. شه ره فنا مه - ميژووى مانه ميرانى كوردستان

نووسين: مير شه ره فخانى بدليسى
وه رگيرانى له فارسىيه وه: هه ژار موكريانى
له بلاوكراوه كانى په خشانگاي پانيز

۱- له سهر به رگى دواوه، كورته يه ك له ژياننامه ي نووسه ر دانراوه.

۲- له سهر به رگى دواوه، كورته يه ك له باره ي كتيبكه نووسراوه.

چاپ: شه شه م، چ: پانیز، ش: ئیران، ژس: ؟^۱، س: ۱۳۸۹ (۲۰۱۰)، ل: ۱۳۵+
۵۵۰، ق: ۲۴×۱۷

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆكى چاپه كانى پيشترى هه يه، بپروانه كتيبى ژماره ۴۴.

۵۲۳. شه پى گوگامىلا - نه ربىلا ۳۳۱ پ. ز- تويزينه وه يه كى ميژووييه له هوكار و

دهرئه نجامه كانى

نووسين: محه ممد ئه مين عه لى عه بدوللا

له بلاوكراره كانى به پيوه به رايه تى گشتى چاپ و بلاوكرده وه

چاپ: يه كه م، چ: كه مال، ش: سليمانى، ژس: ۱۵۳۴، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۱۶،
ق: ۲۴×۱۷

ناوهرۆك:

هيما كورتكراوه كان / پيشه كى / به شى يه كه م: پيشينه ي ميژوويى هه ردوو
به ره ي شه پى گوگامىلا (نه ربىلا) ۳۳۱ پ. ز و هوكاره كانى هه لگيرسانى /
كورتبه باسيكى ميژوويى له باره ي هه ردوو به ره ي شه پى / هويه كانى
هه لگيرسانى شه پى گوگامىلا (نه ربىلا) / به شى دووه م: شه پى گوگامىلا
(نه ربىلا) و هوكاره كانى يه كلايى بوونه وه ي / له شكرسازيه كانى به رايى و
پوودانى شه په كه / هوكاره كانى يه كلايى بوونه وه ي شه پى گوگامىلا / به شى
سييه م: دهرئه نجامه كانى شه پى گوگامىلا (نه ربىلا) / دهرئه نجامه زانستى و
پوشنبيرى و هونه رى و هزرى و ئايينييه كان / كو به ند / ليستى سه رچاوه كان /
پاشكوكان / كورته ي ليكوئينه وه كه به زمانى عه ره بى و ئينگليزى / پيرست.

۱- ژماره ي سپاردنى نيه و كۆدى ۹۶۴-۷۱۰۵-۶۲۰۲ ISBN: وه رگرتووه .

۲- (گ.ه: ميژوو ۷۶۱ و ۷۶۲)

۵۲۴. عەباسییەکان - میژووی سەردەمی خەلافەت

نووسین: د. یوسف ئەلەش

وەرگیڕانی لە عەرەبییەو: پروپاڤ کاخدر حەمەد

لە بلاوکراوەکانی چاپ و بلاوکردنەو: پۆژھەلات

چاپ: یەكەم، چ: پۆژھەلات، ش: ھەولێر، ژس: ۱۳، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۵۶،
ق: ۱۷×۲۴

ناوھۆك:

پێپرست / ھەندی ناوئیشانی وەك: شۆرشی عەباسی و پووخانی بەنی ئومەیە /
تەقینەو: شۆرش / جیگبەوونی دەسەلاتی عەباسی / دروستکردنی شارێ
ئەلسەلام (بەغداد) / كۆ پالپشتی فەرمانپروایی عەباسی بوو؟ / چەرخێ
سەردەمی (مەھدی) و (ھادی) / شۆرشی موقەننەع / دەست پێکردنی
ھەلۆشانەو: دەولەتی عەباسی / رامیاری بەرمەکییەکان لەگەڵ بنەمالەئە
عەلی / شۆرشەکانی ناوخوا / ھۆیەکانی ناكۆکی نیوان ھەردوو برا / ھەلەکانی
موتەوھەکیل / دارمانی سیستەمی دارایی / بزوتنەو: نەو: عەلی / سیستەمی
دەرەبەگایەتی / بزوتنەو: قەرامیتە / حەمدانییەکان ۳۱۷ - ۳۹۹ /
فاتیمیەکان ۲۹۷ - ۵۶۷ - پێكھاتنی دەولەتی فاتیمی / بارودۆخی میسر
پیش داگیرکردنی فاتیمیەکان / سوپای فاتیمیەکان / نوژداری (پزیشك) /
ژیانی پابواردن / دیاردەئە شارستانییەتی مادی جوان و بەھادار.^۲

۱- (گ.س: ۹۵۳.۰۴ / ۵۶)، (وشە: ۹۵۳.۰۴ / ۲۵۴)، (گ.ھ: ۹۵۳.۰۴ / ۵۲۴)

۲- لەسەر بەرگی دواوە، كورتەئەك لەبارەئە كتیبەكە نووسراوە.

۵۲۵. قەللا دېرىنەكانى كوردستان- بەرگى سېئەم^۱

نووسىن: لەيلان

چاپ: يەكەم، چ: پوون، ش: سەلېمانى، ژس: ۱۴۴۸، س: ۲۰۱۰، ل: ۳۲۴،
ق: ۲۲×۱۶^۲

ناوەرۆك:

لە لاپەرە ۷دا نووسراوہ: خوینەرى بەپېز ئەم بەرھەمەى وا لەبەر دەست
تۆى بەپېزدايە لە بەرگى سېئەمى قەللا دېرىنەكانى كوردستان كە ۲۰۹ قەللاى
كوردستانى توركيای لە خو گرتووه، بە قەللاى ژمارە ۵۷ دەست پى دەكات
و لە قەللاى ژمارە ۲۶۵ كۆتايى دىت...، وەك: ئەرجىش / مووش / جزیره /
بايەزید / حەرپان / دەرسیم / تاروون / باخەوخا / ئەگىل / ئەرخەنى / ساسۆن /
شەبستان / كفرا / ئاوى / عادىلجەوار / گردكان / بارگر / تەرجىل / قولىب / نوان /
ئاغچە / ئاشووت / كفنەدپ / ئاوورەك / فەيرووز / پنىانش / گولخان / تاتىك /
مەكس / خەندەك / چەمى پاوان / ئادىمان / كورتاك / پۆم / دز / زەوق / دادم /
بالس / جاترە / يەمانى / ئەسكەندەرىيە / بنگول / ئاسن / مەلاتىيە / مزگەوت /
قەرەقايىق / چونكووش / سوومارا / قوراد / هېرقەلە / ئەنگوورى / سىنجاوى /
سەنان / خوسرەو / قەرەقەللا / ئەدەنە / سىواس / قۆنىيە / حەزۆ / بەھسەنى /
حەسار... سەرچاوه و پەراويزەكان / پېرست (ناوى قەلاكان) / نووسەر لە
چەند دېرېكدا.^۳

۱- لەسەر بەرگ نووسراوہ (قەللا دېرىنەكانى كوردستان) و لە يەكەم لاپەرەشدا (قەللا دېرىنەكانى

باكوورى كوردستان) نووسراوہ.

۲- (گ.س: ؟)

۳- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى كۆتېبەكە بە زمانى عەرەبى نووسراوہ.

۵۲۶. قەللا دېرىنەكانى كوردستان - بەرگى چوارەم^۱

نوسىن: لەيلان

چاپ: يەكەم، چ: پوون، ش: سەليمانى، ژس: ۱۷۴۸، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۵۹،
ق: ۲۲×۱۶^۲

ناوەرۆك:

لە لاپەرە ۷ دا نووسراوہ: (ئەم بەرگە چوارەمەى ككتىبى "قەللا دېرىنەكانى كوردستان" ۹۰ قەللاى خوارووى كوردستان واتە كوردستانى عىراق و ۹۵ قەللاى پۆژھەلاتى كوردستان واتە كوردستانى ئىرانى لە خوگرتووه). بەپىيى ئەمەش كراوہ بە ۲ بەشەوہ و بە ھەر بەشكىش سەرچاوہ و پەراويز و پىرستى قەلاكان كراوہ / ناوى قەلاكانى كوردستانى عىراق، وەك: ھەولير / پاشاى گورہ / خانزاد / شەمام / تەنوورہ / زەلم / نەوى / لەيلان / شەنگار / قەللاى دزى (قەلادزى) / شىروانہ / پرواندز / نامىدى / داقووق / ئاكرى / نوزى / خارخار / كۆسەى ھەجيج / سىروان / ئاكوپان / شووش / دھۆك / دىرا / بشرا / ھەيرى / سريشمە / يەزدىگورد / سړۆچك / ھەورامان / جلندى / بيجان / دەر بەندى رەمکان / بەكراوا / چەقەقەللا / گاورا / سىدەكان... قەلاكانى كوردستانى ئىران وەك: دمدم / مەريوان / ليتان / بكور / ماھەكى / دزەلى / كۆسەحەد / سەرماج / پاوہ / سەمكۆ / شاھۆ / تالا / ئەستەخرا / ھەرسىن / شەمىران / ھەلەمووت / مىرى خاتوون / سنە / پلنگان / ماران / ھوود / خوى / موور / نەودژ / شاھىن / سان / قەلاوہند / گور / جوانرۆ / سەردەشت / زىوى / سەقز / تەپە... نووسەر لە چەند دىپىكدا.^۳

۱- لەسەر بەرگ نووسراوہ (قەلادېرىنەكانى كوردستان) و لە يەكەم لاپەرەشدا (قەللا دېرىنەكانى كوردستانى عىراق و ئىران) نووسراوہ.

۲- (گ.س: ؟)

۳- لەسەر بەرگى دواوہ، ناوى ككتىبەكە بە زمانى عەرەبى نووسراوہ.

۵۲۷. کورد و کوردستان- مشتومری ئەفسانە و میژوو و ناین

نووسین: د.فەرستە مورعی ئیسماعیل

وەرگیڕانی لە؟: ئامانج نیعمەت شەوگەت

لە بلاوکراوەکانی خانەیی ھزر بۆ چاپ و بلاوکردنەوہ

چاپ: یەکەم، چ: گەنج، ش: ؟، ژس: ۱۵۱۷، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۶۲، ق: ۲۱×۱۵
ناوەرۆک:

پیشەکی وەرگیڕ/پیشەکی نووسەر/ بەشی یەکەم: پەسەنی کورد لە نیوان
میسۆلۆژیا و راستەقینەدا/ ئەفسانەیی بوونی پەسەنی کورد لە جنۆکە.../
ئەفسانەیی بوونی پەسەنی کورد لە عەرەب.../ ئەفسانەیی بوونی پەچەلەکی
کورد لە فارس.../ کورد و سوپای مەھدی (گفتوگۆی ئەفسانە و میژوو)/ بەشی
دووەم: چەند توێژینەوہیەک لە ئاگرپەرستی و زەردەشتی و نەورۆز/ یەکەم:
ئاگرپەرستی و زەردەشتی - مشتومری ناو و ناوەرۆک/ بیروباوەری ئارییەکان
پیش دەرکەوتنی زەردەشت/ نەورۆز و زەردەشتی - مشتومری ئەفسانە و
میژوو/ نەورۆز لە سەردەمی ئیسلامیدا/ سەرەتای پۆژمیری ئێرانی و
پەنگدانەوہی لەسەر دیاردەکانی ژیانە جیاوازه‌کان/ ئاگرپەرستی (زەردەشتی)
و کاریگەری لەسەر کۆمەلگەیی ئێرانی/ سالی فارسی/ کاریگەری ئاگرپەرستی
لەسەر پۆژمیری فارسی/ گۆڕینی سالی کۆچی بە سالی زەردەشتی/ میژووی
شاهنشایی وەک سەرەتای میژووی ئێرانی/ سەرەتای سالی کوردی/ بەشی
سییەم: میژووی کورد لە سەردەمی ئیسلامیدا/ بەشداری کورد لە ھەردوو
شارستانیەتی مرقایەتی و ئیسلامیدا/ ھەندی گومان و بوختان دەربارە
میژووی ئیسلامی کورد/ پلانی فەحی ئیسلامی بۆ شار و گوند و قەلاکانی
کوردستان لە سەدەیی یەکەمی کۆچیدا (حەوتەمی زایینی)/ پەيوەندییەکانی
کورد و عەرەب و پەنگدانەوہی لەسەر نەتەوہیی و ئیسلامییەکانی کورد.^۱

۱- لەسەر بەرگی دووہ، ناوی کتیبەکە بە زمانی عەرەبی نووسراوہ.

۵۲۸. کوردستان و کوردەکان^۱

نوسین: ئارشاک سافرستیان

وهرگێرانی له ئینگلیزییهوه بۆ عەرەبی: د. ئەحمەد مەحمود ئەلخەلیل

وهرگێرانی له عەرەبییهوه: خالد هەرکی

له بلاوکراوهکانی سەنتەری لیکۆلینەوهی فیکریی و ئەدەبی نما

چاپ: یەکەم، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۲۶، ق: ۲۱×۱۴^۲

ناوهرۆک:

پێشەکی وهرگێر/ بەشی یەکەم: پووداوه میژوووییەکانی گەلیکی پەسەن/

بەشی دووهم: شێواندنی گەلی کورد بە ئەنقەست/ بەشی سێیەم: ئیسلام و

کوردستان ۶۴۰- ۱۵۱۰ز/ بەشی چوارەم: داگیرکاری عوسمانی و هۆزه

کوردەکان/ بەشی پێنجەم: شۆرشەکانی کوردیی دژی تورکەکان ۱۸۳۰-

۱۸۴۷/ بەشی شەشەم: کورد و تورکیای تازه ۱۹۰۸ز.^۳

۵۲۹. کورد و کوردستان له پۆزگاری خیلافەی ئیسلامیدا (۱۶- ۱۶۵۶ک/ ۶۳۷-

۱۲۵۸ز)

نوسین: د. زرار سدیق توفیق

چاپ: یەکەم، چ: پۆزەهەلات، ش: هەولێر، ژس: ۲۶۱۹، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۱۵،

ق: ۲۴×۱۷^۴

ناوهرۆک:

پێشەکی/ بەشی یەکەم: کوردستان له پۆزگاری فتوحاتی ئیسلامی و شوینی

له سیستەمی کارگێری خیلافە ئیسلامیدا/ بەشی دووهم: کورد و کوردستان

۱- پیمان وایه ئەم کتێبه دوو جاری دیکه وهرگێردراوه: پروانه هەردوو کتێبی ژماره ۲۸ و ۲۴۶.

۲- (گ.ه: ۹۵۶.۷۱/ س ۲۴۲)

۳- لەسەر بەرگی دواوه، ناوی کتێبهکه به زمانی ئینگلیزی نووسراوه.

۴- (ژین: ۲۱۹۱۵۹۷.۰۹۳۰.۰۲۴۴)

له سەردەمی ئومەوی ٤١-١٣٢ك-٦٦١-٧٤٩ز/ بەشی سێیەم: كورد و كوردستان له سەردەمی عەباسی یەكەم و دووهم ١٣٢-٣٣٤ك-٧٤٩-٩٤٦ز/ بەشی چوارەم: كوردستان له سەردەمی بوەیی ٣٣٤-٤٤٧ك-٩٤٦-١٠٥٥ز پۆزگاری میرنشینە كوردەكان/ بەشی پینجەم: كوردستان له بەردەم هێرشى كوردە سەلجوقییەكان/ بەشی شەشەم: كورد و كوردستان له كۆتایی سەردەمی خیلافەى عەباسیدا ٥٧٥-٦٥٦ك-١١٧٩-١٢٥٨ز/ بەشی حەوتەم: ئەیبوبیەكان/ بەشی هەشتەم: شالاولەكانى مەغۆل بۆ سەر كوردستان/ نەخشە و پاشكۆكان/ سەرچاوەكان/ ناوەرۆك.^١

٥٣٠. كورد و كوردستان له نیگای چەند گەریدەیهكى رۆژاوایبیەوه

وەرگێڕانى له تورکییەوه: شكور مستەفا

له بڵاوکراوەکانى دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوهى ئاراس

چاپ: یەكەم^٢، چ: ئاراس، ش: هەولێر، ژس: ٦٠٢، س: ٢٠١٠، ل: ٦٣، ق: ١٩×١٣^٣

ناوەرۆك:

پێشەکییەكى بى ناوینشان/ بەرایى/ بارى مێژوویی و کۆمه‌لائیەتى له سەردەمی نویدا (هەر ئەم ناوینشانەیهى هەیه و تیدا باس له هەندیک له گەریدانە دەکات- وهك: بازرگانى بى ناو قەنەدیكى (سەدهى ١٦)- میسته ئافۆنس (سەدهى ١٦)- پیترو دیلافال (سەدهى ١٧)- جین باپتیست تافیرنەر (١٦٠٥-١٦٨٩)- جین دى تیڤینۆت (١٦٣٣-١٦٦٧)- جین چاردین (١٦٤٣-١٧١٣).^٤

١- له سەر بەرگی دواوه، ناوی کتیبەکه به زمانى عەرەبى نووسراوه.

٢- هەرچەند نووسراوه (یه‌که‌م) به‌لام چاپی دوومه، بپوانه کتیبی ژماره ٥٤. ناوەرۆکیان که‌میک جیاوازه، له‌بەر ئەمه بۆ هەردووکیان نووسراوه‌ته‌وه.

٣- (ئسنستیتیوت: ٢٩٨/١٢)

٤- له سەر بەرگی دواوه، کورتەیه‌ک له قسه‌ی (دیلافال) دانراوه.

۵۳۱. کوردەکانی پارس و کرمان - بەرگی یەکهەم^۱

نووسین: د. جەمشید سەداقەت کیش

وەرگی پانی لە فارسییەو: کامەران حەسەن

لە بلاوکراوەکانی دەزگای تووژینەو و بلاوکردنەو: موکریانی

چاپ: یەکهەم، چ: پۆژەللات، ش: هەولێر، ژس: ۸۰۶، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۴۰،
ق: ۲۴×۱۷^۲

ناوەرۆک:

پێشەکی وەرگی پ/ بەرای/ پێشەکی/ بەشی یەکهەم: پمومی کوردەکانی
پارس/ کوردەکانی پارس بەر لە ئیسلام.../ کوردەکانی پارس لە دوای
ئیسلامدا/ چروپرتین وەسف لە بارە ی کوردەکانی پارس/ کوردەکانی پارس
لە سەدەکانی پینجەم - شەشەم - حەوتەم/ کوردەکانی پارس لە سەدەکانی
هەشتەم و نۆیەمدا/ ئەنجامی کوردەکانی پارس/ وشەکانی (کورد) - زُم -
زَم - جوم و احیاو/ دوو کەسایەتی ناودار لە کوردەکانی پارس/ بەشی
دوو: کوردەکانی پارس لە دوای پمومی کوردەکانی پارس/ کوردەکانی
غازیوهند لە فارسدا/ کوردەکانی کرونێ فارس/ کوردەکانی کرونێ شاری
کازرون/ کوردەکانی تری فارس/ بەشی سێیەم: پاشماوێ کوردەکانی
کوفە ج لە فارس/ پاشماوێ کوردەکانی کوفە ج لە فارس/ تایفە ی توتەکی/
تایفە ی قەلتاشی/ بەشی چوارەم: کوردەکانی کرمان/ بەشی پینجەم: گوند و
شارەکان بە ناوی کوردەکانی پارس و کرمان/ سەرچاوەکان.^۳

۱- لە سەر بەرگەکی (بەرگی یەکهەم) نە نووسراوە، تەنیا لە ناسنامە کەیدا نووسراوە.

۲- (ئەنستیتوت: ۱/۱۲)، (گ.ه: مێژوو ۷۹۵ و ۷۹۶)

۳- لە سەر بەرگی دواوە، ناوی کتێبە کە بە زمانی ئینگلیزی نووسراوە.

۵۳۲. كورد و ميژوو (چەند فەكۆلینەك ل دۆر ميژوويا كەفنا كورد و

كوردستانى) ۱

نووسين: د.عەلى تەتەر نىروەيى

لە بلاوكراوەكانى دەزگای چاپ و بلاوكردنەوہى سپيريز

چاپ: يەكەم، چ: سپيريز، ش: دەۆك، ژس: ۲۰۰۱، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۷۴،
ق: ۱۷×۲۴^۱

ناوەرۆك:

پيرست/ چاخشاندنەكا ئيتنۆلۆژى و ئانتروپۆلۆژى ل سەر كوردان/ نەورۆز د
ناقبەرا ميژوو و ئاقىستايندا/ نەورۆز و بەراوردكرنەكا ميژوويى/ ميتراپەريسى و
ميژوو و بيروباوهر/ سواستىكا د شويئەوارين كوردستان و جيهانيدا/ پەيڤا كورد
و كوردستان د ژيدەرئين ميژووييدا/ كئەلەشين/ زەردەشت و توركين ئازەرى.^۲

۵۳۳. كورد و ميژوو- چەند فەكۆلینەك ل دۆر ميژوويا نووى و ھەفچەرخا كورد و

كوردستانى ۲

نووسين: د.عەلى تەتەر نىروەيى

لە بلاوكراوەكانى دەزگای چاپ و بلاوكردنەوہى سپيريز

چاپ: يەكەم، چ: سپيريز، ش: دەۆك، ژس: ۲۰۰۱، س: ۲۰۱۰، ل: ۳۲۵،
ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوەرۆك:

پيرست/ مەلا ئيدريسى بدليسى و پيئەفتنا كورد و ئوسمانى/ ب ھەلكەفتا
بورينا ۴۰۰ سالان ل سەر نقيسينا شەرەفنامى- گرنگيا شەرەفنامى د
ميژووييدا/ راپەرينا عەلى پاشايى جان پولاد/ فەكۆلینەك ل دۆر شنگال د

۱- (گ.س: ۱۷۴/۹۰۰)، (گ.ه: ميژوو ۸۶۴ و ۸۶۵)

۲- لەسەر بەرگی دواوہ، كورتيەك لەبارەى كتيبەكە نووسراوہ.

۳- (گ.س: ۱۷۴/۹۰۰)، (گ.ه: ميژوو ۸۶۶ و ۸۶۷)

سیاحه تناما ئه ولیا چه له بی د سه دی هه قیدی/ فه رمانین نادر شاهیی بۆ سه ر
 ئیزدیان د په رتوکا (عالم ئارایی نادری)د/ که ریم خانئ زه ند ۱۷۷۹-۱۷۵۱
 بزاقین له شکرى و سیاسى/ ده ورئ شیخ عه بدولسه لامئ بارزانی د گه شه کرنا
 ژيانا حزبایه تی و کۆمه له و پیکراوین سیاسیدا/ ب هه لکه فتا بورینا ۸۰ئ
 سالان ل سه ر پیککه فتنا فه یسه ل- وایزه ن/ پیکه فتنا بیندردی د ناقبه را
 پوو سین سپی و کوردین باشوورا پۆژه لاتیدا/ شه ریئ شکه ریازی ۱۹۲۰/ کیشا
 کورد ل باکوورئ کوردستانئ ل دووماهیا شه ریئ ئیکه می جیهانی تا
 دامه زراندا کۆمارا تورکیا ۱۹۱۸-۱۹۲۳/ کورد و کیشا موپسل/ دویقچوونه ک
 ل دۆر کوشتنا کۆر حسین پاشایی حه یده ری و نوح به گئی مۆدکی ل ده قه را
 بارزان ۱۹۲۸/ ب هه لکه فتا بورینا ۸۰ئ سالان لسه ر دامه زراندا له شکرئ
 عیراقئ- مایتیکرنا له شکرئ عیراقئ د کاروباریئ سیاسیدا ۱۹۲۷-۱۹۳۷/
 کوردین ئیکه تیا سوڤییت/ بارزانی و شوپشا ۱۴ئ تیرمه هی د چه ند
 به لگه نامه کین (ساواک)یدا.

۵۳۴. کوردۆلۆجی

نووسین: ژیلوان عه بدوللا هه له دنی

چاپ: یه که م، چ: یاد، ش: سلیمانی، ژس: ۲۷۰۰، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۱۴،
 ق: ۲۰×۱۵

ناوه رۆک:

نیوه رۆک/ پيشه کی/ ده روازه: زارواه و پیناسه ی کوردۆلۆجی و یه که مین
 بایه خی نووسه رانی کورد به م زانسته و سوودی زانسته که/ به شی یه که م:
 زارواه ی کوردستان/ جوگرافیای کوردستان و خستنه پوو ی به شیک له
 بۆچوونه کان له سه ر سنووری جوگرافی کوردستان/ به شی دووه م: میژووی
 کۆنی کورد/ به شی دووه م: میژووی کۆنی کورد/ کوردستان له پوو خانی
 ده وله تی ماده وه تاوه کو هاتنی ئایینی ئیسلام بۆ کوردستان/ به شی سییه م:
 کورد و ئایینی ئیسلام/ به شی چواره م: کورد و مملانیئی عوسمانییه کان و

سەفەوییەکان / میرنشینە کوردییەکانی سەردەمی عوسمانی / بەشی پینجەم:
کورد لە شەری یەكەمی جیهانیدا / کورد و پەیمانە نیودەولەتیەکان /
شۆرشەکەیی شیخ مەحمود و حوکمداریتیەکەیی / سیاسەتی بەریتانیا
بەرامبەر بە کورد / بەشی شەشەم: کورد لە تورکیا / شۆرشەکەیی شیخ
سەعیدی پیران / راپەرینی دەرسیم / بەشی حەوتەم: کورد لە ئێراندا / بەشی
هەشتەم: جیۆپۆلیتیک و چارەنووسی کورد / بەشی نۆیەم: کۆمەڵناسی
کوردەواری / بەشی دەیەم: زمانی کوردی و شیوازەکانی / لیستی
سەرچاوەکان / پاشکۆ (کۆمەڵێک نەخشە و وێنەیی میژووویی).

٥٣٥. کورد و کوردستان - لە یەكەم ئەنسیکلۆپیدیای تورکی لە میژوودا

نووسین: شەمسەددین سامی

ئامادەکردنی بۆ تورکی نوێ: م. ئەمین بۆزئەرسلان (لە عوسمانییەوه
وەریگیراوه تە سەر زمانی تورکی نوێ و پیشەکی بۆ نووسیوه و پەراویزی بۆ
کردووه)

وەرگیرانی لە تورکییەوه: ئەحمەد تاقانە

لە بلۆکراوەکانی دەزگای چاپ و بلۆکردنەوهی ئاراس

چاپ: دووهم، چ: ئاراس، ش: هەولێر، ژس: ٥٩٠، س: ٢٠١٠، ل: ٤٥٤،
ق: ١٩×١٢

ناوهرۆك:

هەمان ناوهرۆکی چاپی یەكەمی هەیه، بروانە کتیبی ژماره ٤١١.

۵۳۶. كورته يىتك له ميژووى ئۆله كانى جيهان

نووسين: د. گولموراد مورادى

وهرگيپرانى له فارسىيە وه: ناسر پەزازى

چاپ: يەكەم، چ: ئاراس، ش: هەولير، ژس: ۶۴۳، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۴۴،

ق: ۱۹×۱۲

ناوهرۆك:

پيپرست/ پيشه كى/ ئۆلگه لى بپوا به هه بوو تا هه رمان و به هه شت و دۆزه خ/
به شى يەكەم: يە هوودى/ به شى دووهم: زه رده شتى/ به شى سييه م:
مه سيحييه ت/ به شى چواره م: ئيسلام/ ئۆلگه لى بپوا به ژيانى له گه ردا بون
يان بپوا به مرۆقيه زندانى/ به شى پينجه م: به ره همايى هندوئييزم و بوودائيزم/
به شى شه شه م: پيشه كيه ك بۆ ئۆله كانى دۇنادۆن له پۆژه لاتي ناوهره پاست.^۲

۵۳۷. كه ركوك له نيوان شيواندى ميژوو دووباره- نووسينه وهيدا

نووسين: سمكو به هرۆز (ئه ژى)

له بلاوكراره كانى كۆمه له ي پووناكبيرى و كۆمه لايه تى كه ركوك

چاپ: يەكەم، چ: كارۆ، ش: سليمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۲۴، ق: ۲۰×۱۴

ناوهرۆك:

هه ندى ناو نيشانى وهك: كه ركوك له نيوان شيواندى ميژوو- دووباره
نووسينه وهيدا/ له قامووسولته علامدا باسى كه ركوك به مجوره هاتووه/
پيويستيه كانى ئيستا بۆ نووسينه وهى ميژووى كه ركوك/ نيوه ندى كه ركوك
بۆ ليكۆلينه وه/ سه رچاوه كان.

۱- (ئىستىتوت: ۶۰۲/۱۱)

۲- له سه ر به رگى دواوه، كورته يه ك له باره ي كتيبه كه نووسراوه.

۵۳۸. گەشتىك بۆنەرزەرۋوم لە سەردەمى ھىرشى سالى ۱۸۲۹دا

نوسىن: ئەلىكساندر پوشكين

وەرگىرانى لە پروسىيەو: د. مارف خەزىنەدار

لە بلاوكراوھكانى دەزگاي چاپ و بلاوكردنەوھى ئاراس

چاپ: دووھم، چ: ئاراس، ش: ھەولېر، ژس: ۲۳۱۱، س: ۲۰۱۰، ل: ۱۰۳،

ق: ۱۳×۱۹

ناوھرۆك:

ھەمان ناوھرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بېروانە كىتابى ژمارە ۸۶.

۵۳۹. گەشتەكانى ماركوپۆلۆ-۲۹

نوسىن: مىرى ھال

وەرگىرانى لە فارسىيەو: ئىسماعىل شاكر ھەمزە

لە بلاوكراوھكانى دەزگاي تويژىنەوھ و بلاوكردنەوھى موكرىيانى - وەزارەتى

پۆشنىبىرى و لاوان

چاپ: يەكەم، چ: و - پۆشنىبىرى، ش: ھەولېر، ژس: ۶۳۴، س: ۲۰۱۰،

ل: ۱۳۱، ق: ۱۶×۲۳

ناوھرۆك:

پىپرست / پووداوه گرنگەكان لە ميانەى گەشتەكانى ماركوپۆلۆدا / ۱ -

پىشەكى: پىشەنگى سەردەمى نىودەولەتى / ۲ - يەكەمىن گەشتى پۆلۆكان /

۳ - گەشتى دووھمى پۆلۆكان / ۴ - خانبالق: لە كۆشكى خانى گەورەدا / ۵ -

ھەلاتن لە خانبالق / ۶ - گەرانەوھ بۆ فىنسىيا / پەراويزەكان.

۱ - (ئىستىتوت: ۱۶۱۲/۱۲)

۲ - لەسەر بەرگى دواوھ، كورتەيەك لە بارەى (نووسەر ۱۷۹۹-۱۸۳۷) دانراوھ.

۳ - ئەم كىتابە پىشتر لەلەين (پىياز مستەفا) وھ وەرگىردراوھ، بۆ زانىارى ژورتىر بېروانە كىتابى ژمارە ۲۴۸.

۴ - (گ.س: ۹)، (گ.ھ: ۲۹۷۵ / ۹۰۹)

۵ - لەسەر بەرگى دواوھ، كورتەيەك لە بارەى كىتابەكە نووسراوھ.

۵۴۰. ماقویل و ههزار- دیروکا شهرین خاچ هه لگران ۱۰۹۵-۱۲۹۱ز

نوسین: ئیسماعیل نووری ئه لرهبیعی

وهرگیپان ژ زمانئ عه ره بی: ژیهات محه ممه د محه ممه د تاهیر

پیداچوون و لیزقپین: نزار ئه ییوب گولی

ژ وه شانین زانکویا دهۆکی- سه نته ری فه کولینین کوردی و پاراستنا
به لگه نامان

چاپ: یه که م، چ: ز- دهۆک، ش: دهۆک، ژس: ۲۵۲۰، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۱۶،
ق: ۲۰×۱۵

ناوه رۆک:

ناقه روک / پیئشگوتنا وهرگیپری / پۆژئافا / پۆژه لات / سه لجوقی / عه بیاسی /
فانمی / ئه تابکی / به ره فه ئی ژ بو هه وا خاچ هه لگران / هه وا ئیکئی یا خاچ هه لگران
۱۰۹۶-۱۰۹۹ز / هه وا مللی / هه وا دهره به گ و میران / هه وا دووی یا خاچ هه لگران
۱۱۴۵-۱۱۴۹ز / هه وا سیئ یا خاچ هه لگران ۱۱۸۷-۱۱۹۲ز / هه وا چاری یا خاچ
هه لگران ۱۱۹۸-۱۲۰۴ز / هه وا پیئجی یا خاچ هه لگران ۱۲۱۷-۱۲۲۱ز / هه وا
لاوان / گازیکرن ژ بو هه وا پیئجی یا خاچ هه لگران / هه وا شه شی یا خاچ
هه لگران ۱۲۲۸-۱۲۲۹ز / هه وا هه فتی یا خاچ هه لگران ۱۲۴۸-۱۲۵۰ز / هه وا
هه شتی یا خاچ هه لگران ۱۲۷۰ز / ریژکرنه کا دیروکی / پاشکۆ.

۱- (ژین: ۹۰۹.۰۷ / ۲۴۳)، (گ.ه: میژوو ۱۵۷)

۵۴۱. مېژووې نایني زهردەشت

نوسین: عەبدوللا موبلغی ئابادانی
وهرگیپانی له فارسییهوه: وریا قانع
له بلاوکراوهکانی دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی پۆژمهلات
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۵۶، ق: ۲۴×۱۷
ناوهروک:
هه مان ناوهروکی چاپهکانی پيشترى ههیه، بپوانه کتیبی ژماره ۲۰۲.

۵۴۲. مېژووې زانایانی کورد- بهرگی یهکهه

نوسین: مه لا تاهیر مه لا عەبدوللا بهحرکهیی
له بلاوکراوهکانی کۆرپهندی هزری ئیسلامی له کوردستانی عێراق
چاپ: یهکهه، چ: ئاراس، ش: ههولیر، ژس: ۶۳۲، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۶۱،
ق: ۲۴×۱۷
ناوهروک:
چهند پيشهکی و پهسندکردنیک: مه لا تهیب مه لا عەبدوللا بهحرکهیی / د.قادر
محهمهد پشدهری / د.محهمهد عەبدوللا کاکهسوور / پيشهکی نووسەر / ناوی
زانایان و ناودارانى کورد بهپي پيزبهندی تپيهکان له (ئ-هوه تا (ش)...
ناوی زاناکانی ئەم بهشه ۵۸۳ کهسایهتییه...

۱- له سالی ۲۰۱۰دا، بههه مان ژماره ی سپاردن (۴۱۲) ی سالی ۲۰۰۲ چاپ کراوهتهوه.

۲- (گ.س: ۲۹۵.۰۹ / ۲۲۲ أ)، (گ.ه: ۲۹۵.۰۹ / ۲۲۲ ی)

۳- (وشه: ۹۲۵.۹۱۵۹۷ / ب ۶۲۶)

٥٤٣. مێژووی زانایانی کورد- بهرگی دووهم

نووسین: مه لا تاهیر مه لا عهبدوللا بهحرکهیی
له بلاوکراوهکانی کۆرپهندی هزری ئیسلامی له کوردستانی عێراق
چاپ: یهکهم، چ: ئاراس، ش: ههولێر، ژس: ٦٣٢، س: ٢٠١٠، ل: ٤٧٤،
ق: ١٧×٢٤^١
ناوهڕۆک:

ناوی زانایان و ناودارانی کورد بهپێی ریزبهندی تیپهکان له تیپی (ص) وه تا
(ع) ... ناوی زاناکانی ئه م بهشه له ٥٨٤ - ١١٦٤ ...

٥٤٤. مێژووی زانایانی کورد- بهرگی سێههم

نووسین: مه لا تاهیر مه لا عهبدوللا بهحرکهیی
له بلاوکراوهکانی کۆرپهندی هزری ئیسلامی له کوردستانی عێراق
چاپ: یهکهم، چ: ئاراس، ش: ههولێر، ژس: ٦٣٢، س: ٢٠١٠، ل: ٤٧٢،
ق: ١٧×٢٤^٢
ناوهڕۆک:

ناوی زانایان و ناودارانی کورد بهپێی ریزبهندی تیپهکان له تیپی (غ) وه تا
(ی) ... ناوی زاناکانی ئه م بهشه له ١١٦٥ - ١٧٧١ ... / ئه وشوینانهی زیاتر
له یهک ناویان ههیه / سهرچاوهکان (٢٨٤ سهرچاوه).

١- (وشه: ٩٢٥.٩١٥٩٧ / ب ٦٢٦)

٢- (وشه: ٩٢٥.٩١٥٩٧ / ب ٦٢٦)

۵۴۵. میژوووی دهولته تی سهفه ویی

نووسین: د. محهمه سوهیل ته ققوش

وه رگیړانی له عه ره بییه وه: شاخه وان محهمه

له بلاو کراوه کانی ده زگای چاپ و بلاو کړدنه وه ی رۆژه لات

چاپ: یه که م، چ: رۆژه لات، ش: هه ولیر، ژس: ۴۶، س: ۲۰۱۰، ل: ۳۳۶،

ق: ۱۷×۲۴

ناوه رۆک:

پیرست/ به رای: نووسه ر/ به شی یه که م: باری سیاسی ئیران پیش

سه ره لسانی دهولته تی سهفه وی/ به شی دووه م: په یدابوونی خانه واده ی

سهفه وی/ به شی سییه م: شا ئیسماعیلی یه که م ۹۰۷-۹۳۰ ک- ۱۵۰۱-۱۵۲۴ ز/

به شی چواره م: ته هماسی یه که م (ئیسماعیلی دووه م) محهمه خودابه نده/

شا ئیسماعیلی دووه م ۱۵۷۶-۱۵۷۷ ز/ شا محهمه خودابه نده ۱۵۷۸-

۱۵۸۸ ز/ به شی پینجه م: شا عه باسی یه که م ۱۵۸۸-۱۶۲۹ ز/ به شی

شه شه م: شا عه باسی یه که م- په یوه ندییه کانی له گه ل جیهانی ئیسلامی/

به شی حه وته م: شا عه باسی یه که م په یوه ندییه کانی له گه ل جیهانی ئه وروپا/

به شی هه شته م: هه لوه شان هه و پروخانی دهولته تی سهفه وی/ شا عه باسی

دووه م ۱۶۴۲-۱۶۶۶ ز/ شا سه فی دووه م (سلیمان) ۱۶۶۶-۱۶۹۴ ز/ شا

حسین ۱۶۹۴-۱۷۲۲ ز/ شا ته هماسی دووه م ۱۷۲۲-۱۷۳۲ ز/ شا عه باسی

سییه م ۱۷۳۲-۱۷۳۶ ز/ دوا وته.

۵۴۶. مېژووی کورد له شارستانی ئیسلامیدا

نووسین: د. ئەحمەد مەحمود ئەلخەلیل
وەرگیڤانی له عەرەبییەو: زار عەلی
پیداچوونەو: زمانەوانی: هیمن مەلازادە
چاپ: دووهم، چ: پەيوەند، ش: سلیمانی، ژس: ۱۱۹۷، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۲۶،
ق: ۱۶×۲۴^۱
ناوەرۆک:

پێشەکی / ئەم پەرتووکه بۆ؟ / بەشی یەكەم: کوردستان له پووی جوگرافییهو /
بەشی دووهم: کوردستان له پووی مېژوووه / بەشی سێیەم: کۆمه‌لگە
کوردستان / بەشی چوارەم: کوردستان له سەردەمی ئیسلام و سەردەمی
ئەمەیدا / بەشی پینجەم: کورد له سەردەمی عەباسی یەكەمەو بۆ سەردەمی
ئەبیوبی / بەشی شەشەم: کوردستان له داگیرکاری مەغۆلییهو تا کۆتاییه‌کانی
سەردەمی عوسمانی / بەشی حەوتەم: دەولەت و میرنشینه کوردیه‌کان له
مېژووی ئیسلامدا / بەشی هەشتەم: کورد له هەلۆیستی قارەمانانە ی نەمردا /
بەشی نۆیەم: له ناودارانی کوردستان له مېژووی ئیسلامدا / هەر بەشە و
سەرچاوه و پەراویزی خۆی هه‌یه / نه‌خشه‌کان / ناوەرۆک.^۲

۵۴۷. مېژووی کوردستان

دانەرانی ئەم کتیبە: (م.س. لازاریف - م.أ. حسرتیان - شاکرو محوی -
ی.ی. فاسیلیفا - ئۆلگا ژیگالینا)
وەرگیڤانی له پووسییهو بۆ عەرەبی: د. عەبدی حاجی
وەرگیڤانی له عەرەبییهو: هوشیار عەبدوڵلا سەنگاوی
له بلاوکراوه‌کانی چاپخانه‌ی (پۆژه‌لات)

۱- (گ.س: ۹۰۰/۵۴)

۲- لەسەر بەرگی دوو، کورته ژياننامه‌ی نووسەر و بەرهمه‌کانی نووسراوه.

چاپ: دووهم، چ: پۆژه لآت، ش: هه ولير، ژس: ۲۵۸۸، س: ۲۰۱۰، ل: ۶۰۸،
ق: ۱۷×۲۴

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆكى چاپى يه كه مى هه يه، بروانه كتيبي ژماره ۴۲۰.

۵۴۸. ميژوويا نوويا ئيرانى ژ دامه زراندا حكومه تا سه فه ويان تا دووماهيا

جهنگى جيهانى ئيكى ۱۹۱۸-۱۵۰۱

نووسين: د.ع.لى ته ته ر نيروه يي

له بلاوكراره كانى ده زگاي چاپ و بلاوكردنه وه ي سپيريز

چاپ: يه كه م، چ: سپيريز، ش: دهوك، ژس: ۲۵۱۶، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۹۲،
ق: ۱۷×۲۴

ناوهرۆك:

پيرست/ پانوراما ميژوويا ئيرانى ژ كه فتنا دهوله تا ساسانيان تا دامه زراندا
دهوله تا سه فه وي/ پشكا ئيكى: ئيرانا نوو/ پشكا دووي: سه ده ئ نا ئارام/ ئيران د
ژير ده سه لآتا نه فغاناندا ۱۷۲۲-۱۷۲۷/ ئيران د سه رده مي حكومه تا
نه فشارياندا ۱۷۳۶-۱۷۵۱/ حكومه تا زه نديان ۱۷۵۱-۱۷۹۴/ پروخساري
شارستاني د حكومه تا نه فشار و زه ندياندا/ پشكا سيي: سه رده مي
كاره ساتان/ هوزا قاجار و ئاغا مه مه دخان ۱۷۹۴-۱۷۹۷/ فه تحه ليشاه و
جهنگين ئيران- روس ۱۷۹۷-۱۸۳۴/ ده ستپيكا په يوه نديين قاجاران دگه ل
ولآتين بياني/ چاخى مه مه د شاهى قاجار ۱۷۳۴-۱۷۴۸/ دينى نوو- بابى و
به هائى/ پشكا چوراي: بزاف بو رابوونى/ چاخى ناسرى ۱۸۴۸-۱۸۹۶/ بزاقين
چاكسازي ل سه رده مي قاجاران/ ئيمتيازين بيانيان/ هوشياربوونا ئيرانيان/

۱- به هه مان ژماره ي سپاردنى سالى ۲۰۰۸، له سالى ۲۰۱۰ دا چاپ كرا ته وه ته وه.

۲- (ئسنستيتوت: ۱۴۵۴/۱۲)

۳- (گ.ه: ۹۵۵.۰۳/ ن ۴۲۳)

پشکا پینجی: سەردەمی رابوون و ناسە قامگیریی / ئیران د سەردەمی
موزە فەرەدین شاھدا ۱۸۹۶-۱۹۰۷ / شورشا مەشروتا ئیرانی ۱۹۰۵-۱۹۱۱ /
مللانا ھیزین مەزن لەسەر ئیرانی و ریکەفتنا ۱۹۰۷ / ئیران د جەنگی جیھانی
ئیکیدا ۱۹۱۴-۱۹۱۸ / لیستا ژێدەران.

۵۴۹. میژووی شارستانیەت- خۆرھەلات لانکی شارستانیەت- بەرگی یەكەم^۱

نووسین: ویل دورانت

وەرگێڕانی بۆ فارسی: کۆمەڵێک وەرگێڕ

وەرگێڕانی لە فارسییەو: عەبدوللآ رەسوولی

لە بلۆکراوەکانی خانەیی چاپ و بلۆکردنەوی چوارچرا

چاپ: یەكەم، چ: چوارچرا، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۲۰۱۰، ل: ۶۵۳، ق: ۱۷×۲۴
ناوھۆک:

پێرست / پێشەکی نووسەر / پێشەکی - سەرھەلانی شارستانیەت / بەشی
یەكەم: ھۆکارە گشتییەکانی شارستانیەت / بەشی دووھەم: ھۆکارە
ئابورییەکانی شارستانیەت / بەشی سێیەم: ھۆکارە سیاسییەکانی
شارستانیەت / بەشی چوارەم: ھۆکارە ئاکارییەکانی شارستانیەت / بەشی
پینجەم: ھۆکارە عەقڵی و پۆحییەکانی شارستانیەت / بەشی شەشەم: پێش
میژوو و سەرەتای شارستانیەت / بەشی حەوتەم: سومەر / بەشی ھەشتەم:
میسر / بەشی نۆیەم: بابل / بەشی دەیەم: ئاشوور / بەشی یانزەیەم: تیکەلاوی
نەژادەکان / بەشی دوازدەیەم: جوولەکە / بەشی سیازدەیەم: پارس / سەردەمی
گەورەیی میدیاکان و پووخانی ئەوان / پادشا گەورەکان / شیۆزای ژیان و
پیشەسازی پارسەکان / زەردەشت / دابونەریت و ئاکاری پارسەکان / زانست و
ھونەر / پووخان / پەراویزەکان / سەرچاوەکان.

۱- ئەم کتێبە چەند جارێکی تر وەرگێردراوە، بڕوانە کتێبی ژمارە ۳۳۲.

۲- (گ.س: ؟)

۵۵۰. میژوووی ناودارانی عارفان، زانایان، ویژدهوانان، شاعیران- بهرگی یهکه م

(بهشی یهکه م)

نووسین: بابەشیخ مەردۆخ پۆحانی (شیوا)

وهرگیژانی: ماجد مەردۆخ پۆحانی

له بلاوکراوهکانی ئەکادیمیای کوردی

چاپ: یهکه م، چ: ؟، ش: ههولێر، ژس: ۲۷۴۲، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۴۴+۵۷،

ق: ۱۷×۲۵

ناوهۆك:

پێرست (بهرگی یهکه م و دووه م) / بهرگی یهکه م: پێشهکی وهرگیژ/ پێشهکی

نووسەر/ ناوانمه (ناوی کهسایهتییهکان "زۆتر له ۳۶ لاپه په یه و به پێی "تیپ"

پیزکراون") / له چه رخی یهکه م تا کو چه رخی سێزده هه م / ناوی کهسایه تییهکان.^۲

۱- (گ.س: ؟)

۲- له سه ره بهرگی دواوه، ناوی کتێبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه و وته یهکی (هه ژار موکریانی) دانراوه.

۵۵۱. میژوووی ناودارانی عارفان، زانایان، ویژدهوانان، شاعیران- بهرگی دووه م
(بهشی یه که م)

نووسین: بابە شیخ مەردۆخ پۆحانی (شیوا)

وهرگیڕانی: ماجد مەردۆخ پۆحانی

له بڵاوکراوه کانی ئە کادیمیای کوردی

چاپ: یه که م، چ: ؟، ش: هه ولیر، ژس: ۲۷۴۲، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۴۵ - ۹۹۲،
ق: ۱۷ × ۲۵

ناوه رۆک:

چارى له ناچارى: وهرگیڕ/ ناوانامه (ناوی که سایه تییه کان "زۆرتله ۳۶
لاپه ریه و به پئی "تیپ" ریز کراون") / چه رخی چارده هه م / چه رخی
پازده هه م / سه رچاوه کان.

۵۵۲. میژوووی مه غۆل

نووسین: د. سه ید باز ئە لعیه نی

وهرگیڕانی له عه ره بییه وه: شاخه وان محه ممه د

له بڵاوکراوه کانی خانه ی چاپ و بڵاوکردنه وه ی پۆژه لآت

چاپ: دووه م، چ: پۆژه لآت، ش: هه ولیر، ژس: ۱۲۴، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۰۰،
ق: ۱۷ × ۲۴

ناوه رۆک:

پیرست/ هه مان ناوه رۆکی چاپی یه که می هه یه، بپوانه کتیبی ژماره ۴۲۵.

۱- (گ.س: ؟)

۲- له سه ره رگی دواوه، نارێ کتیبه که به زمانی ئینگلیزی نووسراوه و ته یه کی (هه ژار موکریانی) دانراوه.

۳- به هه مان ژماره ی سپاردنی سالی ۲۰۰۸ له سالی ۲۰۱۰ دا چاپ کراوه ته وه.

۴- (ژین: ۹۵۳.۰۷۸ / ۷۲۲)، (گ.س: ۹۵۳.۰۷۸ / ۲۴۸)، (گ.ه: ۹۵۳.۰۷۸ / ۲۴۸ع)

۵۵۲. ويران كردنى قەللى كەركوك و ھەولدانم بۇ رزگار كردنى - گرنكى قەللات لە
بوارى كەلەپوورپەوھە

نووسين: عەبدولرەھىب يوسىف

لە بلاوكراوھەكانى بەرپۆبەرايىھەتى گشتى پۆژنامە نووسى و چاپ و بلاوكردنەوھ
چاپ: يەكەم، چ: و- پۆشنىبىرى، ش: ھەولير، ژس: ۲۴۵۲، س: ۲۰۱۰،
ل: ۳۵۲، ق: ۲۱×۲۸

ناوھرۆك:

پيرست / پيشەكى / گردى قەللى كەركوك و پووبەرەكەى / ناوى كەركوك و
سنورى ناوچەكەى / پەيدا بوونى خانووبەرە لە دەوروبەرى قەللا / كەركوك
پينچ جار بووھتە پايتهخت و مەلەبەندى كوردستانى باشور / بە عەرەب
كردنى كەركوك / دەرگاكانى قەللا / شوورە و خەندەق / ئاقدزەكانى قەللا /
ئاقدزى زىندان / ئاقدزى دەرگاى ھەلواچىيان / برىارى ويرانكردنى قەللى
كەركوك / دەست پيكردنم بە نووسىنى نامە و برووسكە بۆ لايەنانەى رەسمى
حكومەت / نامەم بۆ شوينەوارەكانى كەركوك / نامەم بۆ بەرپۆبەرى گشتى
شوینەوار و كەلەپوور / سەردانى قەللا و چوونەوھەم بۆ لايە قايماقى كەركوك /
برووسكەم بۆ سەددام / برووسكەم بۆ سەرۆكى ديوانى سەرۆكايەتى كۆمارى /
برووسكەم بۆ عەدنان داود سەلمان / نامەم بۆ د. ئىحسان فەتى / ئەنجامى
برووسكەم بۆ سەددام / نووسراوى وەزارەتى پۆشنىبىرى بۆ بەرپۆبەرايەتى
گشتى شوینەواران / نووسراوى بەرپۆبەرايەتى گشتى شوینەواران بۆ
وەزارەتى پۆشنىبىرى / برىارى ديوان بۆ وەستاندى پووخاندنى قەللا /
برووسكەم بۆ بەرپۆبەرى گشتى شوینەواران / برووسكەم بۆ سەرۆكى ديوانى
سەرۆكايەتى كۆمارى / برووسكەم بۆ وەزىرى پۆشنىبىرى / بەرگرى كردنم لە
قەللات لە قۇناغى پاش جەنگى خەلىج / نامەم بۆ عەدنان داود سەلمان / نامەم
بۆ بەرپۆبەرى گشتى شوینەواران / سەردانىكى قەللا / ھەولەكانم لەگەل

۱- (ژين: ئەرشىف)، (وشە: ۹۱۵.۶۷ / ۳۴۵۷)

سەرکردایه تی کورد بۆ پزگارکردنی قه‌ل‌/ هه‌ولدانم بۆ وازه‌تانی به‌لێنده‌ر/ نامه‌کانم بۆ چه‌ند لایه‌نیکی ده‌ره‌وه‌/ کێشه‌ی قه‌ل‌ له‌ ۱۹۹۱-۱۹۹۴/ وێرانکردنی قه‌ل‌ به‌ ته‌واوی سالی ۱۹۹۸/ چه‌ند به‌یاننامه‌یه‌کی نا‌په‌زایی دژی وێرانکردنی قه‌ل‌/ چه‌ند نمونه‌یه‌ک له‌ خانووه‌ که‌ له‌ پوورییه‌کانی قه‌ل‌ و نه‌خش و نیگاربان/ وه‌ستا و نه‌قاشه‌کانی که‌رکوک/ سه‌رله‌نوێ ئاواره‌کردنی قه‌ل‌/ وێنه‌ی هه‌ندی له‌ نامه و برووسکه‌کانم و نووسراوه‌ ره‌سمیه‌کانی حکومه‌ت که‌ ده‌قه‌که‌یان له‌ نیو کتێبه‌که‌یه‌.

۵۵۴. وه‌لاتی هه‌کاری ۹۴۵- ۱۳۳۶ ز- فه‌کۆلینه‌ک سیاسی شاره‌ستانی

نووسین: د. ده‌رویش یوسف حه‌سه‌ن هروری

وه‌رگیڕانی له‌ عه‌ره‌بییه‌وه: موسه‌ده‌ق توفی

چاپ: یه‌که‌م، چ: خانی، ش: ده‌ووک، ژس: ۲۰۹۰، س: ۲۰۱۰، ل: ۳۷۵، ق: ۱۷×۲۴

ناوه‌رۆک:

پێشگۆتن: وه‌رگیڕ/ پێشه‌کی و بیاقی فه‌کۆلینی/ پشکا یه‌که‌م: ده‌سپێکه‌کا جوگرافی دیرۆکیا وه‌لاتی هه‌کاری ۹۴۵- ۱۳۳۶ ز/ پێکهاتا نه‌ته‌وه‌یی و ئایینی یا وه‌لاتی هه‌کاری/ کورد/ عه‌ره‌ب/ مه‌سیحی/ جوو/ باژێر و باژێرک و که‌لایین گرنگ/ دیرۆکا سیاسیا وه‌لاتی هه‌کاری ژ ده‌سپێکا ئیسلامی ل ده‌قه‌ری هه‌تا هاتنا بووه‌یه‌یان/ پشکا دووی: وه‌لاتی هه‌کاری د نیقبه‌را هه‌ردوو سه‌رده‌مێن بووه‌یه‌ی و سه‌لجوقیدا/ پشکا سیی: وه‌لاتی هه‌کاری ل سه‌رده‌می ئه‌تابه‌گیین مووسلی/ پشکا چواری: وه‌لاتی هه‌کاری ل سه‌رده‌می مه‌غۆلان/ پشکا پینجی: ئالیین شاره‌ستانی ل وه‌لاتی هه‌کاری/ داویا داوی/ وێنه‌/ لیستا ژیده‌ران/ به‌ره‌مێن وه‌رگیڕی.

۱- له‌سه‌ر به‌رگی دواوه، کورته‌یه‌ک له‌ باره‌ی کتێبه‌که‌ به‌ زمانی عه‌ره‌بی و ئینگلیزی نووسراوه.

۲- (ئهنستیتیوت: ۱۲/ ۱۴۸۲)، (گ.ه: ۹۵/ ۲۳۲۵)

۵۵۵. ھەولېئىر لە سەردەمى ئەتابەگىياندا- لىكۆلىنەۋەي بارودۆخى سىياسى و ئابوورى و لەشكرى و ئىدارى و كىتوورى ھەولېئىرى ئەو سەردەمەيە ۵۲۲- ۶۳۰ھ / ۱۱۲۸- ۱۲۳۳ز

نووسىن: پ.د. موھسىن مەمەد حەسەن
وەرگىرئانى لە عەرەبىيەۋە: عوسمان عەلى قادر
لە بىلاۋكراۋەكانى ئەكادىمىيە كوردى
چاپ: يەكەم، چ: حاجى ھاشىم، ش: ھەولېئىر، ژس: ۱۰۵، س: ۲۰۱۰، ل: ۶۷۵،
ق: ۱۷×۲۳
ناۋەرۆك:

سوپاس / ھەندىك بابەتى ۋەك: ئاسۆي ئەم لىكۆلىنەۋەي و نەمىشى سەرچاۋە
بەنرەتتەيەكانى / دەروازەي يەكەم: مېژووى سىياسى / بەشى يەكەم: ئەمارەتى
مىرنىشىنى ھەولېئىرى سەردەمى ئەتابەگى - لە دامەزراندنەۋە تا كۆچى دوايى
زەينەددىن يۈسۈف يىنالتەگىن لە ۵۸۶ھ - ۱۱۹۰ز / بەشى دوۋەم: ئەمارەتى
ھەولېئىرى سەردەمى (موزەففەرەددىن گۆگبورى) ۵۸۶ - ۶۳۰ك - ۱۱۹۰ -
۱۲۳۳ز / دەروازەي دوۋەم: مېژووى شارستانىتى ھەولېئىرى ئەو سەردەمە /
پالانەكانى شارى ھەولېئىر / بىنا و بارەگاكان كە موزەففەرەددىن گۆگبورى لە
ھەولېئىر دايمەزراندن / سەرچاۋەكانى گوزەرانى ئابوورى ئەمارەتى ھەولېئىر /
بارى پۇشنىبىرى و كىتوورى لە ھەولېئىرى سەردەمى ئەتابەگىدا / مزگەوتەكان /
خانەقاكان / سىستەمى ھەلسووپاندىن و دارايى و دادوهرىي ئەمارەتى ھەولېئىر /
سىستەمى لەشكرى ئەمارەتى ھەولېئىر / دراو و سىستەمى دراوى ئەمارەتى
ھەولېئىر / خىشتەكان و پاشكۆكان / كىلىلى مادەكان / پىرست.

۱- (ژىن: ۹۵۳.۰۷۳۹۲ / ۳۴۴ح)، (گ: ۷۲۷، مېژو ۷۲۷)، (گ: ۵. ۷۱۲. ۷۱۲ / ۶۴۸م)

۵۵۶. ھۆز و دەسەلاتە ھۆزەكییە كوردییەكانیی چاخى ناوہراست

نوسین: د. زرار سدیق توفیق

وہرگیپانی: ئیدریس عەبدوللا مستەفا

لە بلاوکراوہکانی دەزگای توێژینەوہ و بلاوکردنەوہی موکریانی

چاپ: یەكەم، چ: ھاوسەر، ش: ھەولیر، ژس: ۷۱، س: ۲۰۱۰، ل: ۲۸۸،
ق: ۱۶×۲۳^۱

ناوہرۆك:

ناوہرۆك/ پێشەكى چاپی كوردی/ پێشەكى/ پێشەكى و ھەندیک
سەرچاوہکانی لیکۆلینەوہی ھۆزە كوردییەكان/ ھەندیک تیبینی گشتی لە
بارەى ھۆزە كوردییەكان/ ھۆز و تایفە كوردییەكان: میرنشینی بوختی/
میرنشینی بەشنەوی/ میرنشینی جاوانی/ میرنشینی جۆلەمیرگ- بنەمالەى
مەنكەلان/ میرنشینی چۆپی/ میرنشینی ھەمیدی/ میرنشینی قەیمەرى/
میرنشینی مەھرانى/ میرنشینی ھەزبانى/ میرنشینی ھەكارى/ ھۆزانى دیکە/
پاشكۆكان/ لیستی ژێدەر و سەرچاوہكان.^۲

۵۵۷. ھەندیک شوینەوارى دیرینی بەر لە میژوو و میژوووى كوردستان

نوسین: كەمال نوورى مەعرف

لە بلاوکراوہکانی بەرپۆه بەریتتی چاپ و بلاوکردنەوہ

چاپ: ؟، چ: كەمال، ش: سەلیمانى، ژس: ۱۷۲۶، س: ۲۰۱۰، ل: ۴۵۴،
ق: ۱۷×۲۴^۲

۱- (گ.ھ: كۆمەلايەتى ۴۲۱ و ۴۲۲)

۲- لەسەر بەرگی دواوہ، ناوی كتیبەكە بە تیبی لاتینی نووسراوہ.

۳- (ژین: ۱۰۹۵۶۶۷/ ۹۳۰م ۲۳)، (گ.ھ: میژوو ۷۶۹ و ۷۷۰)

ناوەرۆك:

پيشه‌كى / تيرۆژه تيشكىك بۆ سەر شوينە‌وارى بەردەبه‌لكه / ليكۆلئينه‌ويه‌كى
سەرەتايى لەسەر پاشماوہ‌كانى ئەشكەوتى ھەزارميرد / تيشكىك بۆ سەر
پاشماوہ‌كانى ئەشكەوتى زەرزى / بەردە ئەستىكانى شوينە‌وارى سەرمەيدانى
گوندى سووريلەى دەشتى كۆيە / ليكۆلئينه‌ويه‌كى سەرەتايى لەسەر
پاشماوہ‌كانى شوينە‌وارى كەريم شايەر / ليكۆلئينه‌ويه‌كى سەرەتايى لەسەر
پاشماوہ‌كانى شوينە‌وارى قەلا چەرمووى / تيشكىك بۆ سەر نەخشە
ھەلكەندراوہ‌كەى دەربەند گاوار / قەلاى كەركوك لە پوانگەى شوينە‌وار و
ميژوودا / تيشكىك بۆ سەر ميژووى قەلاى چرچە قەلا / تيشكىك بۆ سەر نەخشە
ھەلكەندراوہ‌كەى دەربەند بيلوولە / نەخشە ھەلكەندراوہ‌كەى ئانۆ بانينى -
تيشكى ميژوو / نەخشە ھەلكەندراوہ‌كەى مەعلەساي / نەخشە ھەلكەندراوہ‌كەى
دەربەندى باسەرە / ئەشكەوتى گوندۆك و نەخشە ھەلكەندراوہ
دەركەوتووہ‌كانى / شەن و كەويكى نەخشە ھەلكۆلراوہ‌كەى قزقەپان / ھيما لە
نەخشە ھەلكەندراوہ‌كەى (قزقاپان)دا / تيشكىك بۆ سەر ميژووى كور و كچ /
كارى كنە و پشكنين و پاكدردنەوہى پەرسنگايەكى زەردەشتى لە
دەربەنديخان / شاخى پيرەمەگروون - شوينە‌وارە ديريئەكانى پاريزگاي
سليمانى / خورمال و شوينە‌وارە ديريئەكانى / باسيك لەسەر شوينە‌وارە
دەركەوتووہ‌كانى گوندى (عاموورە) و (ميرى سوور) لە ناوچەى خورمال لە
پاريزگاي سليمانى / ئەشكەوتە ھەلكەندراوہ‌كانى ناوچەى بازيان / كفرى - شارى
شوينە‌وار و ميژوو و كەلەپوور / داستانى جولندى لە نيوان شوينە‌وار و ميژوودا /
تيشكىك بۆ سەر چالاكيەكانى شوينە‌وارى لە ناوچەى سليمانى / تيشكىك بۆ
سەر بنجى ناوى شارەزور / پرۆژەى ئاوديري گاورى لە كەلار / ئاگرى پەرسنگاي
زەردەشتى سېى لە قەلاى شيلە / شوينە‌وارى سەرمەيدان لە گوندى سوپرەلەى
دەشتى كۆيە / گردى ياسين تەپە - راپورتىكى تايبەتە بە كارى كنە و پشكنينى
وەرزى ھاوينى ١٩٩٩ / شوينە‌وارى پەيكولى - نووسينە‌كانى / شارەزور لە
ئاسۆى شوينە‌وار و ميژوودا / پيپرست.

کتیبہ بیّ سالہ کان

۵۵۸. بەرکوتىكى خەرمانى كورد ناسى لە ئوروپا^۱

ئامادە كىردىن: كۆپى زانىارى كورد

لە چاپكراوه كانى سەيدىيان لە مەھاباد

چاپ: دووم، چ: سەيدىيان، ش: مەھاباد، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۱۶۰،

ق: ۱۶×۲۳^۲

ناوەرۆك:

ھەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بېروانە كىتېبى ژمارە ۴۷.

۵۵۹. خۇلاصە يەكى تارىخى كورد و كوردستان - جلد ۱

نووسىن: محەممەد ئەمىن زەكى بەگ

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۳۹۸، ق: ۱۶×۲۲^۳

ناوەرۆك:

ھەمان ناوەرۆكى چاپە كانى پېشتىرى ھەيە، بېروانە كىتېبە كانى ژمارە ۸ و ۹ و ۱۳^۴.

۵۶۰. كورد و كوردستان جلد ۱-۲-۳^۵

نووسىن: محەممەد ئەمىن زەكى

لە بلاوكراوه كانى ئىنتىشاراتى سەيدىيان مەھاباد

۱- ئەم كىتېبەش دەبى يەككە لە و كىتېبانە بىت كە لە دواى سالى ۱۹۷۹ و شورشى گەلانى ئىران، چاپ كرابىت

چونكە ھەمان ئەو شىوازە يە كە پېشتىر لەلايەن (لە بلاوكراوه كانى كۆرى زانىارى كورد) ھوہ چاپ كراوہ؟

۲- (گ.س.ش: شەرىعى ۴۷)

۳- (گ.س: ۳/۹۰۰)

۴- ديارە ئەمەش يەككە لە و كىتېبانە يە كە (سەيدىيان) ى مەھاباد چاپى كىردووە تەوہ، ھەروەھا ھەموو

كىتېبەكە ى بە يەكەوہ چاپ كىردووە و ھىچ ئامازە يەكى پىئ نەكراوہ.

۵- ئەمەش بە يەككە لە و كىتېبانە دەچىت كە بلاوكە رەوہ ى (سەيدىيان) لە مەھاباد چاپى كىردوون،

ھەرچەند ۱۳۵۰ ھجرى و ۱۹۲۱ ى لەسەر نووسراوہ؟

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ئىران، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۳۶۸+۴۳۱، ق: ۱۷×۲۴^۱
ناوهرۆك:

هه مان لاپه رپه ی چاپی یه كه می هه ر سى به رگه كه یه، بى هیچ
ده ستكاریهك... بپوانه هه ر سى كتیبی ژماره ۸ و ۹ و ۱۳.

۵۶۱. كورد و كوردستان

نووسین: ئارشاك سافراستیان

وه رگێرانی له ئینگلیزییه وه: ئه مین شوان

له بلاوكراره كانی ده زگای رۆشنیری و بلاوكردنه وه ی كوردی

چاپ: یه كه م، چ: ؟، ش: به غدا، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۱۹۸، ق: ۱۴×۲۰^۲
ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆکی چاپی دووه می هه یه، بپوانه كتیبی ژماره ۲۴۶.^۳

۵۶۲. لاپه ره یهك له دیریکی كوردستانی موكری

نووسه ران: میرزا مه حموود بانه یی و میرزا ئیسماعیل كوری مه لا عه لی

شیوه زوری

وه رگێرانی له فارسییه وه: سه ید حسین حوزنی موكریانی

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۳۶، ق: ؟^۴

۱- (ژین: ۲۶۱۷)

۲- (گ.س.ش: م.ت ۶۸)

۳- له سه ر به رگی دواوه، ناوی كتیبه كه و كورته یهك له ژیاننامه ی وه رگێر به زمانی عه ره بی دانراوه.

۴- (ژین: ئه رشیف).

هه روه ها دیاره كه هه ر له پواندز و له كۆتایی بیسته كان، یان سه ره تای سییه كاندا له چاپخانه ی

(موكریانی) چاپ كرابیت، چونكه ئه و زانیارییه ی به شیوه یه کی راسته وخۆ له سه ر نه نووسراوه، لێره دا

(بى سالى) دانراوه. هه ندی له و زانیارییه نه ش كه بۆمان نووسیوه (ناوی نووسه ران و وه رگێر)

له پیشه كییه كه یه وه وه رگێراوه...

ناوهرۆك:

به ندى يه كه م- نووسين: ميرزا مه محمودى بانه يى / باسى بوداق خان كورپى
شيخ عه لى خان كورپى موسا سولتان كورپى بوداق سولتان / باسى هه ولگه وت و
سه بهودانى كه له پيش ئه نابهت و ته ريقهت وه گرنتى بوداق خان پووى داوه /
په لامار هينانى مه محمود پاشاى بابان / هه راى خلدليرا وه له ناوبردى بلباس /
مايهى كوئربوونى بوداق خان و تۆله له محهمه قولى خان بيگلر به گى ورمى
ستاندنه وه / ئىبراهيم خان باكوبى / عه بدوللا خان كورپه گه وره ي بوداق خانى
به هه شت ئاشيان / به ندى دووه م- نووسين: ميرزا ئيسماعيل كورپى مه لا عه لى
شيوه زورى / چوونى محهمه ئاغاي ديبوكرى و به خزم و كه سوكارى خويه وه
بو ته وريز وه گرفتارى و زيندانى بوونيان له سالى ١٢٥٧هـ.

٥٦٣. مامه ياره- قاره مانىكى به ناوى كورد- ميژووى كورد و كوردستان به چيروك

نووسين: محهمه توفيق وردى

چاپ: يه كه م، چ: وه فا، ش: به غدا، ژس: ؟، س: ؟، ل: ٦٢، ق: ١٠×١٤

ناوهرۆك:

سهره تا / حكومه تى بابان و سهرگوزشتى ئه حمه د پاشا به كورتى / چيروكى
مامه ياره ي قاره مان / باسى مامه ياره وه ك ماموستا به شير موشير بووى
گيپرامه وه / چون مامه ياره وه فانتى كرد؟ / چيروكى مام سيوكه ي قاره مان-
چه ند لاپه ريه كه له ميژووى شارى كوويه / ناوى چه ند كتيبىكى چاپكراو و
چاپ نه كراو.

۵۶۴. مانيفستۆي شارستانيتى ديموكراتى- پەرتووكى يەكەم ۱- شارستانى-
مۆديرنىتەي ديموكراتى و كىتەپخانى تىپەرانىدىنى مؤديرنىتەي
سەرمايەدارى^۱

نووسىن: عەبدوللا ئۆج ئالان

وەرگىرانى لە توركيىەو: لوقمان عەبدوللا

چاپ: يەكەم، چ: رەنج، ش: سلىمانى، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۳۴۹، ق: ۱۵×۱۹
ناوەرۆك:

هەمان ناوەرۆكى چاپى يەكەمى ھەيە، بىروانە كىتابى ژمارە ۴۷۴.^۲

۵۶۵. مېژووى حكومدارانى بابان لە قەلاچولان تا دروست كردنى شارى
سولەيمانى ۱۰۸۰-۱۱۹۹ كۆچى ۱۶۶۹- ۱۷۸۴ زايىن

نووسىن: توفيق قەفتان

چاپ: ؟، چ: سەيدىيان، ش: مەھاباد، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۶۸، ق: ۱۴×۲۱^۳
ناوەرۆك:

هەمان ناوەرۆك و شىئوھى چاپى يەكەمى ھەيە، بىروانە كىتابى ژمارە ۳۵.^۴

۱- ئەم كىتابانە چەند جارنك چاپ و كۆپى كراون و ھەندى زانبارىبيان ناتەواو...

۲- لەسەر بەرگى دواو، وئەيەكى نووسەر دانراو و كورته يەك لە بارەي كىتابەكە نووسراو.

۳- (وشە: ۹۵۶.۷۱ / ق ۴۳۲)

۴- لەسەر بەرگى دواو، بەشنيك لە بابەتى (ئەم دەستنوسە: د.كاوس قەفتان) دانراو.

۵۶۶. میژوووی کورد و کوردستان - جلد ۲-۱

نووسین: زانای مەزن شیخ محەممەد مەردۆخ

وەرگیژانی لە فارسییەو: محەممەد فیدا

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۱۶۴+۹۶، ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوەرۆک:

هەمان ناوەرۆکی چاپی یەكەمی بەرگی ۱ و ۲، پروانە هەردوو کتیبی ژمارە ۲۲ و ۲۳.

۵۶۷. میژوووی کوردستان - بەرگی یەكەم

دانەرانی ئەم کتیبە: (م.س. لازاریف - م.أ. حسرتیان - شاکرو محوی -

ی.ی. فاسیلیفا - ئۆلگا ژیگالینا)

وەرگیژانی لە پرووسییەو: بۆ عەرەبی: د.عەبدی حاجی

وەرگیژانی لە عەرەبییەو: هوشیار عەبدوللا سەنگاوی

لە بلۆکراوەکانی بنکە ی رۆشنبیری لوبنانی

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: لوبنان، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۲۱۴، ق: ۱۷×۲۴^۲

ناوەرۆک:

هەمان ناوەرۆکی چاپی یەكەمی هەیه كە بە یەك بەرگ چاپ کراوه و بۆ ئەم چاپە

(سییەم) بە چوار بەرگ چاپ کراوه تەو... پروانە هەردوو کتیبی ژمارە ۴۲۰.

۱- ئەمەش بە یەكێك لە کتیبانە دەچیت كە بلۆکەرەوی (سەیدیان) لە مەهاباد چاپی کردوون،

هەرچەند سالی ۱۳۵۰ هجری و سالی ۱۹۳۱ی لەسەر نووسراوه؟!

۲- (سەنتەر: ؟)

۳- (گ.ه: ۷۱.۹۵۶/ ۲۳۲ل)

۵۶۸. مېژووې كوردستان- بهرگې دووهم

دانه رانی ئەم كتيبه: (م.س.لازاريف- م.أ.حسرتيان- شاكرو محوى-
ى.ى.فاسيليفا- ئولگا ژيگالينا)
وهرگيړانى له پووسىيه وه بۆ عه ره بى: د.عه بدى حاجى
وهرگيړانى له عه ره بيه وه: هوشيار عه بدوللا سه نكاوى
له بلاوكراوه كانى بنكه ى پۆشنبىرى لوبنانى
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: لوبنان، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۲۰۰، ق: ۱۷×۲۴^۱
ناوه رۆك:

هه مان ناوه رۆكى چاپى يه كه مى هه يه كه به يه ك بهرگ چاپ كراوه و بۆ ئەم چاپه
(سىيه م) به چوار بهرگ چاپ كراوه ته وه... بېروانه هه ردوو كتيبي ژماره ۴۲۰.

۵۶۹. مېژووې كوردستان- بهرگې سى يه م

دانه رانی ئەم كتيبه: (م.س.لازاريف- م.أ.حسرتيان- شاكرو محوى-
ى.ى.فاسيليفا- ئولگا ژيگالينا)
وهرگيړانى له پووسىيه وه بۆ عه ره بى: د.عه بدى حاجى
وهرگيړانى له عه ره بيه وه: هوشيار عه بدوللا سه نكاوى
له بلاوكراوه كانى بنكه ى پۆشنبىرى لوبنانى
چاپ: ؟، چ: ؟، ش: لوبنان، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۱۸۲، ق: ۱۷×۲۴^۲
ناوه رۆك:

هه مان ناوه رۆكى چاپى يه كه مى هه يه كه به يه ك بهرگ چاپ كراوه و بۆ ئەم چاپه
(سىيه م) به چوار بهرگ چاپ كراوه ته وه... بېروانه هه ردوو كتيبي ژماره ۴۲۰.

۱- (گ.ه. ۹۵۶.۷۱ / ۲۳۲)

۲- (گ.ه. ۹۵۶.۷۱ / ۲۳۲)

۵۷۰. میژوووی کوردستان- بهرگی چوارهم

دانه رانی ئەم کتیبە: (م.س. لازاریف- م.أ. حسرتیان- شاکرو محوی-
ی.ی. فاسیلیفا- ئولگا ژیگالینا)

وهرگیژانی له پرووسییه وه بۆ عه ره بی: د.عه بدی حاجی

وهرگیژانی له عه ره بییه وه: هوشیار عه بدوللا سه نگاوی

له بلاوکراوه کانی بنکه ی رۆشنبیری لوینانی

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: لوینان، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۲۰۰، ق: ۱۷×۲۴^۱

ناوه رۆک:

هه مان ناوه رۆکی چاپی یه که می هه یه که به یه ک بهرگ چاپ کراوه و بۆ ئەم چاپه

(سییه م) به چوار بهرگ چاپ کراوه ته وه... بروانه هه ردوو کتیبی ژماره ۴۲۰.

۵۷۱. نووسراوه کانی لیخ له باره ی کورده وه^۲

نووسین: پ. لیخ

ئاماده کردن: پ. قه ناتئ کوردۆ

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۲۶۴-۶۶۳، ق: ؟^۲

ناوه رۆک:

نووسراوه کانی لیخ له باره ی کورده وه / کورته ی باسه که به زمانی عه ره بی.

۱- (گ.ه: ۹۵۶.۷۱ / ۲۳۲)

۲- هه چ زانیارییه کی له سه ر تو مار نه کراوه، له وه ده چیت که له یه کیک له ژماره کانی گو فاری (کۆری
زانیاری کورد) وه وه رگی رابیت.

۳- (ئسنستیتوت: ۱۵۶۱/۱۲)

۵۷۲. نەورۇز لە نىۋان ئەفسانە و راستى مىژۋودا- لىكۆلىنەۋە

نوسىن: ئومىد ئاشنا

چاپ: ؟، چ: ؟، ش: ؟، ژس: ؟، س: ؟، ل: ؟، ق: ۱۱×۱۶

ناۋەرۇك:

سەرەتايەكى بى ئاونىشان / لايەنى ئەفسانە لەو پووداۋەدا / لايەنى ئايىنى /
نەورۇز لە قۇناغەكانى مىژۋودا / بەسەرھاتى كاۋە لە ئەفسانە و راستى
مىژۋودا / سەرچاۋەكان.

۵۷۳. كوردستانى موكرىان يا آتروپاتين (آذربايجان) - لە سەرەتاي تارىخەۋە

هتا سيف الدين موكرى سالانى ۸۷۱ ھ ۱۴۶۶م^۲

نوسىن: سەيد حسين حوزنى موكرىانى

چاپ: ؟، چ: زارى كرمانجى؟، ش: پرواندز؟، ژس: ؟، س: ۱۹۳۸، ل: ۴۷۲،

ق: ۱۶×۲۴^۲

ناۋەرۇك:

هەمان ناۋەرۇكى چاپى بەكەمى ھەيە، پروانە كىتەبى ژمارە ۱۶.

۱- (گ.س: ۱۱۱۴/۸۰۰)

۲- ئەم كىتەبە لە چاپكراۋەكانى سەيىدىانى موكرىان دەچى، بەلام ھىچ ئامازە بەكى پىۋە ديار نىيە؟

۳- (ژين: ئەرشىف)

تهوهری دووهم

بیللیوگرافیای نووسهران و وەرگیڤرهکان

به پئی ریزبهندی تیپی کوردی

چۆنئىتى ئامادە كىردى لىستى نووسەر و وەرگىر

لە بەرئەوئە ئەم بېبلىوگرافىيە بەپپى بابەت و سال ئامادە كراو، لىستى ناوى نووسەر و وەرگىر پىشمان بۇ ئامادە كىرد، ئەمىش بە مەبەستى كارناسانى زۆرتىر بۇ ئەو كەسانەى دەيانەوئى لە پىئى ناوى (نووسەر و وەرگىر) ەو ە سەرچاوەكان بدۆزئەو.

لىستى ناوى نووسەر و وەرگىر، بەپپى تىپى سەرەتاي ناوەكانىيان رىزكراون، لە ژىر ەەر ناوئىكىشدا، ناوئىشانى بەرەمەكانىيان دانراو، لە كۆتايى ەەر ناوئىشانىكىشدا، نىشانەى (/) و ژمارەى كىتئەكە – لەناو ئەم بېبلىوگرافىيە و بە فۆنتئىكى جىاوازتر و تۆختىر – نووسراو.

لە ئامادە كىردى ئەم دوو لىستەدا، ئەم خالانە لە بەرچا و گىراون:

۱. ەردو لىستەكە بەپپى رىزى تىپە كوردىيەكان رىزكراون.
۲. ەردو لىستەكە، بەپپى سىستىمى (نازناو) جىبەجئى نەكراون، بەلكو ەر پىشناوئىكى وەك (دكتۆر، پروفىسۆر، مەلا، سەيد، شىخ، ... تاد) ەبوئىت، لە پىش ناوەكانىيان لابرارو و لە دواى ناوەكانەو لە ناو كەوانەدا نووسراو، ئەگەر ناوئىك چەند پىشناو و نازناو، يان ناوى خوازواى ەبوئىت، ەر يەكەيان لە جووت كەوانەيەكى سەرەبەخۇدا، دانراون.
۳. ئەگەر ەر ەلە و جىاوازييەك لە ناوى نووسەر و وەرگىرەكاندا ەبوئىت، واتە بە دوو جۆر ناوى خۇيان لەسەر كىتئەكان نووسىيىت، ئەوئەندەى زانباريمان ەبوئىت، يەكمان خستوون.

۱- بىگومان ساغ كىردنەوئە ئەم ناوانە، بەپپى كىتئەكان و ئەوئەندەى زانباريمان لە بەردەستدا بوو بىت، ساغ كراونەتەو... ئەگەر ەلەشمان كىردبىت، بە ەلەئەى خۇمانى دانانئىن؟ چوئە ناوەكان لەسەر كىتئەكان بەتەواوى نەنووسراون...

۴. له هه نديك كتيپدا دوو كار (نوسين و وهرگيرپان) كراوه، ناوه كه له ليستي نووسه ر و وهرگيرپدا هاتووه .
۵. له م دوو ليسته دا، ناوی هه ندي له كتيپه كان كورت كراونه ته وه .
۶. چه ند قوناغی وهرگيرپان له كتيپكدا هه بووييت، به پي زانياری به رده ست، ناوی هه موو وهرگيره كان دانراوه .
۷. كتيبي وهرگيرپاو، بو هه ردووکیان (نووسه ر) له ليستي نووسه ران و (وهرگيرپيش له ليستي (وهرگيره كان) دا نووسراوه .
۸. ناوی كتيبه كان، به رينووسی په سندكراو نووسراونه ته وه .
۹. ناوی كتيبه كان له ژير ناوی نووسه ردا به پي ريزی كتيبه كان - له م بيليوگرافيايه دا- ريكخراون، واته له ژماره ی كه مه وه بو زورت .
۱۰. نه و كتيبانه ی كه له نووسين، يان وهرگيرپانيدا به هاوبه ش كراوه، واته چه ند نووسه ر و وهرگيرپك كاريان تيدا كردووه، له دواي ژماره ی كتيبه كه به (ه) واته (هاوبه ش) ئاماژه ی پي كراوه .
۱۱. ناونيشانی نه و كتيبانه ی كه هه ردوو سالی كوچی و زايينييان له سه ر بووه، ته نيا ساله زايينييه كه هيلراوه ته وه .
۱۲. ئاماده كردن و دووباره له چاپدانه وه ی كتيبي نووسه ريك له لايه ن كه سيكي تره وه (ئاماده كار)، له ليستي نووسه ردا دانراوه .

بېبليوگرافىيە نووسەران

ن

نارام داود

- میژووی کلیسای کوردی له سهردهمی ساسانییه کاند/۲۰۶

نارام علی سه‌عید

- سه‌لاحه‌ددینی ئه‌ییوبی گه‌وره‌تر له په‌خنه‌گرانی/۳۱۳

ناراس (ده‌زگا) (ه)

- سه‌رجه‌می به‌ره‌می حسین حوزنی - به‌رگی به‌که‌م/۳۵۲
- سه‌رجه‌می به‌ره‌می حسین حوزنی - به‌رگی به‌که‌م/۳۵۳

ناراس فه‌ریق زه‌ینه‌ل (د)

- جه‌نگی ده‌روونی له سهردهمی سه‌لاحه‌ددینی ئه‌ییوبیدا/۳۴۴
- راگه‌یانندی ده‌روونی له سهردهمی سه‌لاحه‌ددینی ئه‌ییوبیدا/۴۴۶

نارتوور کریستینسین

- ئیرانی سهردهمی ساسانییه‌کان/۳۰۲

نارشاك پۆلادیان

- کورد له سه‌رچاوه‌ عه‌ره‌بییه‌کاندا/۱۴۸
- کورد له سه‌ده‌ی حه‌وته‌مه‌وه‌ تا سه‌ده‌ی ده‌یه‌م/۲۸۲
- کورد له سه‌ده‌ی حه‌وته‌مه‌وه‌ تا سه‌ده‌ی ده‌یه‌م/۴۰۶

ئارشاك سافرستيان (سافرستيان)

- ميژووی كورد و كوردستان/۲۸
- كورد و كوردستان/۲۴۶
- كوردستان و كوردهكان/۵۲۸
- كورد و كوردستان/۵۶۱

ئازاد عەبدولواھید كەرىم

- گەشتىك بەناو ميژوو، بەلگەنامە، شوپىنەوار.../۲۹۰

ئارنۆلد توبىنى

- ئادەمىزاد و سەر زەوى دايك - ميژوو/۳۸۱

ئاكو غەرىب

- مونەرى بىناسازى كوردى ھەولير/۳۳۵

ئىبراھىم عومەر

- كورد لە ناو ئايىن و ميژوودا/۴۳

ئىبراھىم شەوكت

- سەرەتاي جوگرافيا/۱۴(ھ)

ئىبنولئەزھرقى فارقى

- ميژووی ميافارقىن و ئامەد/۳۷۴

ئىدرىس عەبدوللا (د)

- كوردلۆجى/۴۵۹(ھ)
- كوردلۆجى/۴۶۰(ھ)

ئىحسان نوورى پاشا

- مېژووى پەگ و پەچەلەكى كورد/۱۱۶
- مېژووى پېشەي نژادى كورد/۲۲۱
- مېژووى پەگ و پەچەلەكى كورد/۴۱۹

ئىزك ئاسىمۆف

- مېژووى شارستانىيەت/۲۲۳(ھ)

ئىسماعىل ئەييويى (سەكۆ ئەپرام)

- مېژووى برووسكە - مېژووى كوردستان/۲۲۰

ئىسماعىل فەتاج قازى

- كورد لە ئىنساىكلۆپىدىيە ئىسلامدا/۴۶۵

ئىسماعىل نوورى ئەلرەبىيى

- ماقويل و مەژار - دىروكا شەپىن خاچ مەلگران/۵۴۰

ئىسماعىل مەلا ئەلى شىوہ زورى (مىرزا)

- لاپە پەيەك لە دىرىكى كوردستانى موكرى/۵۶۲(ھ)

أ. گەربوئىسكى

- نەئىيى كۆنتىن مېژوو/۵۲

ئى. م. دىاكۆنۆف

- مېدىا/۴۸
- مېدىا/۲۹۲
- مېدىا/۴۲۴

ئۆلگا ئىفانە ئىنا ژىگالىنا (ئۆلگا مىگالىنا- اولغا مىغالىنا)

- مېژووى كوردستان/۴۲۰(ھ)
- مېژووى كوردستان/۵۴۷(ھ)
- مېژووى كوردستان- بەرگى يەكەم/۵۶۷(ھ)
- مېژووى كوردستان- بەرگى دووہم/۵۶۸(ھ)
- مېژووى كوردستان- بەرگى سى يەم/۵۶۹(ھ)
- مېژووى كوردستان- بەرگى چوارەم/۵۷۰(ھ)

ئۆسكارمانى ئەلمانى (پروفېسسور)

- قەلاى دمدەم وە خانى لەپ زىرپىن/۳۳

ئۆ. ل. قىلچىشكى

- نەژادى كورد- پەوتى مېژووى دروستبوونى مىللەتى كورد/۸۳
- نەژادى كورد- پەوتى مېژووى دروستبوونى مىللەتى كورد/۱۵۷

ئۆمىد ئاشنا

- نووسىن و وەرگىپراوہ كان/۱۳۴
- نەورۆز لە نىوان ئەفسانە و راستى مېژوودا- لىكۆلپنەوہ/۵۷۲

ئۆمىد بەھرامى نيا

- مېژووى كوردەكانى جزيرە ۴۴۷-۶۵۶/ك/۴۹۰

ئۆمىد جۆزەلى (د)

- ئىنسكلۆپىدىيە ھەولپىر ۱/۴۲۸(ھ)
- ئىنسكلۆپىدىيە ھەولپىر ۲/۴۲۹(ھ)
- ئىنسكلۆپىدىيە ھەولپىر ۳/۴۳۰(ھ)
- ئىنسكلۆپىدىيە ھەولپىر ۵/۴۳۱(ھ)

ئومىد شىركۆ شاكىر مەجرۇوم

- پرواندز لە لاپەرەكانى مېژوودا - بەرگى يەكەم/۵۱۶

ئەبۇبەكر تارانى

- كىتیبى دياربەكرىيە/۳۶۵

ئەحمەد حەمەد ئەمىن (د)

- چەند لاپەرەيەك لە مېژووى نوئى و هاوچەرخى عىراق/۵۱۴

ئەحمەد زەردەشت

- كاوه و نەورۆز - ئەفسانە و بىرى نوئى/۱۲۷

ئەحمەد سەيدەلى بەرزنجى

- محەممەد پاشاى پرواندز/۲۵۲

ئەحمەد مەحمۇود ئەلخەلىل (د)

- مېژووى كورد لە شارستانى ئىسلامىدا/۵۴۶

ئەحمەد موختار ئەلعبادى (د)

- مېژووى ئەبىوبى و مەملەككىيەكان/۴۷۸

ئەدمۆنىس (مىستەر سىسىل جۆن ئىدمۆندىس "ئەدمۆنز")

- قسنىك لە كوردستانا/۱۸

- كورد تورك عەرەب/۲۴۱

ئەردەشېر خودادىيان (د)

- ئارىيەكان و مادەكان/۲۱۰

نەرخەوان محەممەد عوبەيد

- رەمز و نووسىنى سەر گۆرەكان/۳۹۴

ئەسكەندەر غۆريانىس

- شۆرپىشى شېخ عوبەيدوللاى نەھرى لە بەلگەنامەى ئەرمەنىدا ۳۵۸/۴

ئەثرىانوف (پ.ى)

- كورد- لە جەنگى پووسىيا لەگەل ئىران و توركيادا/۲۱۷

ئەكرەم جەمىل پاشا

- مېژووى كوردستان/۳۷۷

ئەلبىرت چامپىتر

- كۆرشى مەزن/۳۱۸

ئەلىكساندر پووشكىن (پووشكىن)

- گەشتىك بۆ ئەرزەپۆم لە سەردەمى ھېرشى سالى ۱۸۲۹/۸۶
- گەشتىك بۆ ئەرزەپۆم لە سەردەمى ھېرشى سالى ۱۸۲۹/۵۳۸

ئەلىكساندەر خۇدزكو

- چەند لىكۆلىنە وەيەكى فىلۆلۆژى دەربارەى زمانى كوردى/۲۶۹

ئەمىر حسىن خونجى (د)

- شاھ ئىسماعىلى سەفەوى و دامەزاندنا دەولەتا سەفەوى/۳۹۹

ئەمىن مۇتابجى (د)

- كوردنامە - بەرگى يەكەم/۳۶۹

ئەنۋەر سولتانى

- ۳۵ دەستىۋوسى شەرەفنامەى بەتلىسى لە كىتەپخانەكانى جىهان/۹۶
- دوو زەيلى شەرەفنامەى بتلىسى/۲۷۱

ئەنۋەر ئەلى

- لە ئەفسانەۋە بۆ مەزھەب- پوونكردنەۋەيەكى ئەفسانەى توفان/۱۵۳

ئەۋليا چەلەبى

- كورد لە مېژوۋى دراوسىكانىدا- سىياحەتنامەى ئەۋليا چەلەبى/۴۹
- كورد لە مېژوۋى دراوسىكانىدا- سىياحەتنامەى ئەۋليا چەلەبى/۶۷

ئەيىوب (مەلا)

- پىداچونەقەك ل مېژوۋيا بارزان ۱۸۲۰- ۳۴۲/۱۹۱۴

ب

بابە شېخ مەردۆخ رۆحانی (شیوا)

- مېژووی ناودارانی عارفان، زانایان، وێژەوانان، شاعیران - بەرگی یەكەم (بەشی یەكەم) / ۵۵۰
- مېژووی ناودارانی عارفان، زانایان، وێژەوانان، شاعیران - بەرگی دووهم (بەشی یەكەم) / ۵۵۱

بارۆن ئیدوارد نۆلد

- گەشتێك بە عەرەبستان و كوردستان و ئەرمانستاندا - بەشی دووهم / ۲۴۹

بازیل نیکیتین

- بازیل نیکیتین و كوردناسی - بەرگی یەكەم / ۲۲۵

باقر یاسین

- مېژووی خویناوی عیراق - پووداوهكان - هۆکارهكان - چارەسەرەكان / ۱۷۳

برووس هاو

- لیکۆلینەوهكانی پێش مېژوو له كوردستانی عیراقدا - بەشی یەكەم / ۲۹۱ (ه)

برید وود

- لیکۆلینەوهكانی پێش مېژوو له كوردستانی عیراقدا - بەشی یەكەم / ۲۹۱ (ه)

بوار نوورەدین

- میر عەبدالّ خانی بدلیس / ۳۷۹
- میر عەبدالّ خانی بدلیس / ۳۸۰

بیهزادی خوڤحالی

- فیلولۆجیای زمانی کوردی و میژووی کوردستان/۴۰۲

به حری ره شید ده رویش

- نه ورۆز/۱۵۸

به ختیار سه عید مه هموود شوانی

- که رکوک له سه دهی تۆزده مه مدا/۴۶۸

به ختیار غه فوور هه له بجهیی

- کورده کانی پاکستان - چمکک له پاگوپزان و په پراگه ندهیی کورد له میژوودا/۲۴۵

به دران نه حمهد جه بیب

- سه لاهه ددین بدوینین یان خو مان به به پرسیار بزانی.../۲۷۵

به دهوی عه بدوله تیف عه وهز (د)

- میژووی میافارقین و ئامه د/۳۷۴

به ریوه به رایه تی گه شت و گوزار

- بابه ته کانی یه که مین کونفرانسی زانستی نیوده وه له تی بو تۆزه نکرده وهی قه لاتى مه ولتیر/۲۲۶ (ه)

به شیر حسین سه عدی

- په یام له میژووی نه ته وهی کورد/۹۵

بەھمەن كەرىمى

- لوپستان - شوينەوارە ميژووييەكانى (پيشكۆ و پشكۆ) / ۸۷

بەھمەن فەيروزمەندى

- دېرىنەناسى و ھونەر لەسەردەمە ميژووييەكانى دەولەتى ماد و ھاخامەنشى - بەرگى يەكەم / ۴۴۲ (ھ)
- دېرىنەناسى و ھونەر لەسەردەمە ميژووييەكانى دەولەتى ئەشكانى و ساسانى - بەرگى دووہم / ۴۴۳ (ھ)

بەھرام ئەفراسيابى

- قەلاى پەرى لە كەرىم خانەوہ تا لوتف عەلى خان / ۳۶۴

پ

پلوتارك

- شەرپەكانى ئەسكەندەرى مەكدۆنى/۴۵

پ. لىرخ

- نووسراوہكانى لىرخ لە بارەى كوردەوہ/۵۷۱

پوژولا

- گەشتنامەى پوژولا بۆ كوردستان سالى ۱۸۳۷/۴۷۲

پول ئامير

- حەسەن سەباح - بەرگى يەكەم/۳۰۹
- حەسەن سەباح - خواى ئەلەموت - بەرگى دووہم/۳۴۵

پۆل دۆمۆن

- سەردەمى تەنزیمات ۱۸۳۹ - ۱۸۷۸/۳۹۵

ت

تاریق محەممەد عەبدولرەحیم

- قەلادیمیر ف. مینۆرسکی پۆژەلاتناس.../۴۰۳

تاھرنەحمەد حەویزی

- میژووی کۆیە یا کۆیسنجق - بەرگی یەکەم/۳۱

تاھیر مەلا عەبدوللا بەھرکەیی (مەلا)

- میژووی زانایانی کورد - بەرگی یەکەم/۵۴۲
- میژووی زانایانی کورد - بەرگی دووەم/۵۴۳
- میژووی زانایانی کورد - بەرگی سێیەم/۵۴۴

توانا رەشید کەریم

- رێبەری نامە ئەکادیمیەکانی بەشی میژوولە زانکۆکانی کوردستان
۱۹۸۹ - ۲۰۰۹/۴۴۷

تۆفیق قەفتان

- میژووی حکومدارانی بابان لە قەلاچوالان تا دروست کردنی شاری
سلیمانی.../۳۵
- میژووی حکومدارانی بابان لە قەلاچوالان تا دروست کردنی شاری
سولەیمانی/۵۶۵

تۆفئىق وەھبى بەگ

- ئەشكەوتەكەى گوندوك/۱۹
- بنەچكەى كوردان و بنچينەى زمانى كوردى/۵۶
- كورد و زمانى كوردى/۱۹۴
- پاشماوہى ئاينى مئترابى لە ھاترا.../۵۰۴

تەقى دەباغ (د)

- بىرى ئاينى كۆن لە مئزۆپۆتامىادا/۱۵۹

تيموتى لىشى بيل

- جەنگە سەئيبىيەكان/۵۱۱

ج - چ

جان ر. پیری

- کهریم خانی زهند - میژووی ئیران له نیوان ۱۷۴۷ - ۲۸۹/۱۷۷۹

چ. کوردۆ

- میژووی کوردستان - پهگهز و بناوانی شارستانییه تی کورد/۸۵

جیمز ئا. کۆریک (کۆریک)

- ئیمپراتۆرییه تی بیزهنتی/۴۹۹
- سهدهکانی بهرایی ناوه پاست/۵۲۱

جۆزیف هۆرس

- بههای میژوو/۲۰۵

جهیلی جهلیل (د)

- راپه پینی کوردهکان سالی ۱۸۸۰/۶۳
- کوردهکانی ئیمپراتۆرییه تی عوسمانی/۶۵

جهلال نه مین بهگ

- جوگرافیای کوردستان/۱۰۳
- میژووی کورد و هاوسیکانی - بهشی یه که م/۲۲۲

جهلادت عالی بهدرخان

- له باره ی کیشه ی کورده وه سه بارهت به یاسای دوورخسته وه و بلاوه پیکردنی کوردان/۳۲۵

• جه لاله ددين شافعي كورد

- جوگرافياى تاريخى كوردستان/۱۲۵

• جه مال بابان

- نه خشه‌ى شارى سلیمانی له سه‌رده‌مى بابانه‌کاندا له‌گه‌ل ناوى حاکم و موته سه‌رپفه‌کاندا/۶۶
- سلیمانی شاره‌گه‌شاوه‌که‌م - به‌رگی یه‌که‌م/۷۴

• جه مال ره‌شید نه‌حمه‌د (د)

- لی‌کۆلینه‌وه‌یه‌کی زمانه‌وانی ده‌رباره‌ی میژووی ولاتی كورده‌وارى/۶۸
- به‌یه‌کگه‌یشتنی كورد و لان له ولاتی باب و شه‌روان/۲۲۷
- که‌رکوک له چه‌رخه‌ کۆنه‌کاندا/۴۱۳

• جه‌مشید سه‌داقه‌ت کیش (د)

- كورده‌کانی پارس و کرمان - به‌رگی یه‌که‌م/۵۳۱

• جه‌میل نه‌حمه‌د زیرو شه‌رکی

- شو‌رپشا دمدم/۵۸

• چارلیس ئی. رید

- لی‌کۆلینه‌وه‌کانی پیش میژوو له كوردستانی عیراقدا - به‌شى یه‌که‌م/۲۹۱(ه)

ح

حازم هاجانی

- په سه نیا گه لئ کورد د کوردستانی د ۳۹۲/۱

حافز قازی

- سه لآحه د دین ئه ییوبی / ۲۷۴

حسین حوزنی موکریان (سهید)

- خونچه ی به هارستان / ۱
- پیشکه وتن ... / ۲
- ئاورپکی پاشه وه - به ندی دووه م (حکومه تی به رزه کانی) / ۳
- ئاورپکی پاشه وه - به رگی دووه م - جزمی سییه م / ۴
- ئاورپکی پاشه وه - جزمی چواره م / ۵
- ئاورپکی پاشه وه - به رگی دووه م - جزمی یه که م / ۶
- ئاورپکی پاشه وه - به رگی سییه م - جزمی یه که م / ۷
- میژوی ناودارانی کورد / ۱۰
- میژوی شاهه نشاهی کوردی زهند له خاکی ئیرانا له ۱۷۴۹ - ۱۷۹۶ ز / ۱۱
- میژوی کورد و نادرشاه له خاکی ئیرانا / ۱۲
- کوردستانی موکریان یا ئاتروپاتین (ئازربایجان) / ۱۶
- دیریکی پیشکه وتن - میژوی دوو ده ولته تی مه زنی (دوشستیک بازو هه زبانی) ... / ۳۰
- میژوی میرانی سۆران / ۳۲
- سه رجه می به ره می حسین حوزنی - به رگی یه که م / ۳۵۲
- سه رجه می به ره می حسین حوزنی - به رگی یه که م / ۳۵۳
- کوردستانی موکریان یا ئاتروپاتین / ۵۷۳

حوسامه ددين عهلى غالب نه قشبه ندى (د)

- شماره زوور و لوړستانی باکوور له سه ده کانی ناوه پراستدا/۳۹۷

حه کیم مه لا سالتج

- مه له بجه له نامیزی میژوودا- بهرگی یه که م/۲۶۱

حیلمی عهلى شه ریف

- داستانی نه وروژ و نه وروژی کوردستان/۷۱

حه بیبوللای تابانی

- دلاوه رانی کوردی گومناو/۲۳۶
- هاونه ته وهی قهومی کورد و ماد- بهرگی یه که م/۲۵۹
- هاونه ته وهی قهومی کورد و ماد- بهرگی دووه م/۲۶۰
- زنجیره لیځولینه وه کانی میژوو- هاونه ته وهی کورد و ماد/۵۱۹

حه سه ن فه همی جاف

- نووسین و وهرگی پراوه کان/۱۳۴

حه سه ن نراقی

- چه رده یه که له میژووی ئیران/۵۱۲

حه سه ن مه حموود هه مه که ریم

- کاوه و نه وروژ له نیوان ئه فسانه و ئاییندا/۱۰۸
- کوردستان له بهر ده م فتوحاتی ئیسلامیدا/۱۱۰
- فه تواکه ی مه لای خه تی (ئه فسانه ی میژوونووسیځ)/۳۱۴
- کوردستان له بهر ده م فتوحاتی ئیسلامیدا/۳۶۷
- مه لا ئیدریسی به دلایسی- پوځی له یه که خستنی میرنشینه کوردیه کاندا/۴۲۶

هه سهن عهلی خان گه پرووسی

- شۆرشی شیخ عوبه یدوللای نه هری له به لگه نامه ی قاجاریدا ۳۶۰/۶

هه مید نه بو به کر به در خان

- ئینسکلۆپیدیای هه ولیر ۱/۴۲۸ (هه)
- ئینسکلۆپیدیای هه ولیر ۲/۴۲۹ (هه)
- ئینسکلۆپیدیای هه ولیر ۳/۴۳۰ (هه)
- ئینسکلۆپیدیای هه ولیر ۵/۴۳۱ (هه)

هه یدهر له شکری

- وینه ی کورد له زانینی میژوی ئیسلامیدا/۴۹۴

خ

خالید جووتیار

- داستانی قه لای دمدم/۱۴۲

خالید فریزی (مهلا)

- میرنشینی سۆران.../۱۷۶
- پوخته یهک له میژووی کورد له سه ره تاوه تا ئیستا/۲۲۹
- میژووی دهوله تی ئه ییوبی کورد/۲۹۸

خالید مورات چه تۆییف

- میژووی پیوه ندییه کانی پووسیا و کورد/۳۲۷

خوسره و جاف

- لوپ کورده یا لوپه.../۱۵۲/۹

خه سرو گۆران

- کوردستان له میژوودا - چاخه کۆنه کان - به شی یه که م/۱۷۰

۵

دوشن كيمن

- زەردەشت و جيهانى خۆرئاوا/۱۴۳

دۆن (دان) ناردۆ

- ئيمپراتۆريەتى ئاشوور/۳۳۸
- ئيمپراتۆريەتى ئاشوور/۴۹۸
- ئيمپراتۆريەتى ئيران/۵۰۰

دۆمينكۆ لانزا (قەشە)

- مووسلّ لە سەدەى هەژدەهەمدا بەپيى يادداشتنامەكانى قەشە دۆمۆنيكۆ لانزا/۱۱۳

دەرويش يۈۈسەف حەسەن ھەرورى (د)

- ۵۵۴/ز/۱۳۳۶ - ۹۴۵

ديفيد ماكداول

- ميژووى ھاوچەرخى كورد - بەرگى يەكەم/۲۰۱
- ميژووى ھاوچەرخى كورد - بەرگى يەكەم/۲۰۷

د

رابعه فهناج شيخ محه ممد

- كوردستان له سدهى نويه مى كوچى - پازدهى زاينيدا/۲۸۶

رايت جى نار

- ليكولينه وه كانى پيش ميژوو له كوردستانى عيراقدا - به شى يه كه م/۲۹۱ (هه)

رؤهات نه لاکوم

- كورده كانى نه سته مبولى كون/۲۸۵

رؤبه رت ج. د

- ليكولينه وه كانى پيش ميژوو له كوردستانى عيراقدا - به شى يه كه م/۲۹۱ (هه)

رؤسته م ناغاله

- به خيربين بو كوردستان/۲۲۸ (هه)

رؤفائيل بيداود (قه شه)

- مووسل له سدهى هه ژده هه مدا به پيى يادداشتنامه كانى قه شه دؤمونيكو لانزا/۱۱۳

رؤقيه به هزادى

- ناريايى و نائارياييه كان له پوانگه ي كوئى ميژوودا/۴۹۵

ريناس گؤمه نالى (سه يد)

- چه ند تويژينه وه يه ك له ميژوو و شوينه واره ديرينه كانى كوردستان/۵۱۳

ره ئووف سه ليم جه ويزى (مه ا)

- كوردستان و ئايينى ئيسلام/۳۹

رەئووف محەممەد ئالانى

- ئاویزان بوونی سروشت و میژوو/۳۳۷

رەحیم ئەحمەد ئەمین

- بەرەبکردن لە ھەریمە کوردن-شینیەکاندا ۶۳۷-۸۴۷ز -
لیکۆلینە و ھەبەکی میژوویی شیکارییە/۳۸۳

رەحیم سابیر

- میژووی ماد/۲۹۳
- کوردۆلۆژی - بەرگی دووھم/۴۶۱

رەشید ئەدیبوششوعەرا (میرزا)

- میژووی ئەفشار/۴۱۷

رەشید شیخ عبدالرەحمان

- میژووی زاگروس/۱۷۴

رەشید یاسەمی (محەممەد وەلیخان)

- میژووی نەژاد و پەییوەستەگی کورد/۳۷
- کورد نەژاد و پەییوەستەگی - تۆماری تەمەن ۱۰/۴۵۸

رەفیق سەلج

- سەرچەمی بەرھەمی محەممەد ئەمین زەکی بەگ - سییەم بەرگ - تاریخی
سەلیمانی وە ولاتی/۲۷۳
- خۆلاسەییەکی تاریخی کورد و کوردستان لە زۆر قەدیمە وە تا ئیمپرو -
سەرچەمی بەرھەمی محەممەد ئەمین زەکی بەگ - چوارەم بەرگ/۳۱۰

ز- ژ

زرار سىدىق تۇفيق (د)

- چەند لىكۆلىنەۋەيەك دەربارەى مېژوۋى كورد لە سەدەكانى ناۋەپاستدا/۳۸۹
- كورد و كوردستان لە پۇژگارى خىلافەى ئىسلامىدا ۶۳۷ - ۱۲۵۸ز/۵۲۹
- ھۆز و دەسەلاتە ھۆزەككىيە كوردىيەكانى چاخى ناۋەپاست/۵۵۶

زريان حاجى

- كورد و بەرھەلەستكارە سياسىيەكانى دەۋلەتى ئومەۋى لە جەزىرە و شارەزور/۴۰۹

زانكۆى سەلاھەددين (ۋەزارەتى خويندىنى بالا و تويژىنەۋەى زانستى)

- كۆنگرەى جىھانى لە بارەى خويندىنى كوردى/۳۲۲
- زىنۇفۇن (ئىكزىنۇفۇن - زەينەفۇن - گەزەنەفۇن - گەزەنەفۇن)
- كوردستان - شوئىنى گەپانەۋەى دە ھەزار يۇنانى لە ۴۰۱ى پېش مىلاددا/۲۹
- گەشتەكەى زىنۇفۇن/۳۲۴

زەكى سالىح

- رېشەى كارىگەرىيەكانى برىتانىا لە مىسۇپۇتامىادا/۴۴۵

ژاك رېتورى

- گەشتنامەى مىسۇنېرىك بۇ ناۋچەكانى كەركوك و سلىمانى/۴۱۵

ژىلوان عەبدوللا ھەلەدنى

- كوردۇلۇجى/۵۳۴

س

سادق ھېدايەت

- كارنامەى ھەردە شىرى بابە كان/۲۷۹

سامۆئىل ھانتىنگتون (سامۆيل . پ. ھانتىنگتون)

- مېلاننى شارستانىيە تە كان/۱۱۲
- پىكدادانى شارستانىيە كان/۲۶۵

سالىق قەفتان

- مېژووى گەلى كورد لە كۆنە وە تا ئەمپۆ/۳۶
- مېژووى گەلى كورد لە كۆنە وە تا ئەمپۆ/۲۵۷
- سى لىكۆلئىنە وەى مېژووى/۴۴۹

سەدىق سالىق

- سەرجەمى بەرھەمى مەمەد ئەمىن زەكى بەگ - يەكەم بەرگ/۲۷۲

سىمكۆ بەھرۆز مەمەد (ئەزى)

- ئەراپخاى - ولاتى كوردە وارى لە مېژوودا - شوئىنى جوگرافىيە ناوچەى كەركوك لە سەردەمە مېژوويىيە كاندا - بەرگى يەكەم/۲۲۴
- مېژووى بلابوونە وەى ئايىنى مەسىحى لە ناوچەى كەركوكدا - لە پروانگەى سەردەمە مېژوويىيە كانە وە/۲۹۴
- مېژووى ھونەرى تەلارسازى ناوچەى كەركوك لە پروانگەى سەردەمە مېژوويىيە كاندا/۴۲۲
- كەركوك لە نيوان شىواندىنى مېژوو و دووبارە نووسىنە وەيدا/۵۳۷

سەباح پىرىيال قەساب

- ئاركىئۆلۆجيا لە كوردستان/۳۳۶

سەردار جەبارى

- مېژووى دەولەتى كاردۆنياش/۲۵۵

سەردار محەممەد عەبدولپەرەحمان

- ئەتلەسى پارىزگاي ھەولپىر- مېژوويى، كارگىپى، سروشتى، مړوويى، راميارى، ئابوورى، ئامار/۵۰۲(ھ)

سەرۆەر ئەحمەد كرىم

- چەمچەمال- بەر لە مەملەكەتى ئاشوور تا حكومەتى ھەرىم/۲۱۳

سەرۆەر عەبدولپەرەحمان عومەر (د)

- كارەساتى قەلاى دمدم ۱۶۰۶- ۱۶۰۸/۴۰۴

سەرتىپ محەممەد ئەمىن

- ھەمەوئەند لە سەردەمى دەولەتى عوسمانىدا لە ناوھپاستى سەدەى ھەژدەوھ تا جەنگى يەكەمى جىھان/۴۲۷

سەلام ناوخۆش (پروڤىسۆر)

- كوردۆلۆجى/۴۵۹(ھ)
- كوردۆلۆجى/۴۶۰(ھ)

سەلاج كەنەبى ئىسماعىل

- دەزگانى بازركانى و كالا بازركانىھەكەنى مىسر لە سەردەمى سەلاھەددىنى ئەبىوبىدا/۲۱۲(ھ)

سەلاج محەممەد سەلیم شەروزی (د)

- عەبدولپەرزاق بەدرخان (١٨٦٤-١٩١٨)/٢٧٨
- مێرگەها بۆتان د چاخێ بەدرخانێ ١٨٢١-١٨٤٧/٣٢٦

سەعد بەشیر ئیسکەندەر (د)

- سیستەمی میرنشینی لە کوردستان- سەرھەڵدان و پووخانی.../٢٢٩
- سەرھەڵدان و پووخانی سیستەمی میرنشینی لە کوردستان.../٤٥١

سەعید دێرەشی

- شەرەفنامە یا شەرەفخانێ بدلیسی تەرجمە ما مەلا مەحمودی بازیدی
- ١٧٩٧-١٨٦٧/٣٦٢

سەعید خەزری (د)

- جوگرافیای کوردستانی موکریان/٥٠٩

سەعید مەموزینی

- بەرکۆلێک لە مێژووی کورد و کوردستان/٣٤٠

سەعدی عوسمان شەروزی (د)

- سنووری خوارووی کوردستانی باشوور لە سەدە ی تۆز دەھەمدا/٣٥٠

سەید باز ئەلحەریه نی (د)

- مەغۆلەکان/٤٢٥
- مێژووی مەغۆل/٥٥٢

سۆران عەلی محەممەد

- مەزەك و پۆلی لە مێژووی دەولەتی ساسانیدا/٤٧٦

ش

شاخه وان فايه ق نه لياس

- ميژووي نه ته وه كوڤنه كانى كوردستان/ ٤٢٣
- مه عريفه ي ميژوو - خويندنه وه يه كي نوڤيه بو ميژوو/ ٤٩٢

شاسوار خ. هه رشه مي

- ميژووي ناراميه كان له كوردستاندا/ ١٣٣

شاكرو محوي

- ميژووي كوردستان/ ٤٢٠ (ه)
- ميژووي كوردستان/ ٥٤٧ (ه)
- ميژووي كوردستان - بهرگي يه كه م/ ٥٦٧ (ه)
- ميژووي كوردستان - بهرگي دووه م/ ٥٦٨ (ه)
- ميژووي كوردستان - بهرگي سي يه م/ ٥٦٩ (ه)
- ميژووي كوردستان - بهرگي چواره م/ ٥٧٠ (ه)

شوان عوسمان مسته فا

- كوردستان و پرۆسه ي به ئيسلام كردنى كورد/ ١٩٥

شوكرولاي بابان

- سه لاهه ددينى ئه ييوي قاره مانى نه مري كورد/ ٢٦
- كورد و كوردستان/ ٥٠
- ميژووي كورد و كوردستان/ ٢٥٦

شيرزاد محه ممه د نه مين رۆژه يانى

- كورد و په گه زى ئارى/ ٢٨٠
- كه ركوك - ناوى - ميژووي كوڤنى - دانيشتوانى - ده سه لاته كانى/ ٣٢١

شهره‌فخانی بدلیسی

- شهره‌فنامه‌ی شهره‌فخانی بدلیسی/۴۴
- شهره‌فنامه‌ی شهره‌فخانی به‌دلیسی/۵۳
- دوو زه‌یلی شهره‌فنامه‌ی بتلیسی.../۲۷۱
- شهره‌فنامه‌ی شهره‌فخانی به‌دلیسی - به‌رگی دووه‌م/۳۶۱
- شهره‌فنامه‌یا شهره‌فخانی بدلیسی ته‌رجه‌ما مه‌لا مه‌حموودئ بازیدی
۳۶۲/۱۸۶۷-۱۷۹۷
- شهره‌فنامه - میژووی مالّه میرانی کوردستان/۵۲۲

شه‌عبان بامه‌رنی

- کینه ئه‌م کورد/۴۷۰

شه‌فیفه‌عه‌لی حسین (له‌یلان)

- گول گه‌شتیک به‌ ناوچه‌کانی کوردستاندا/۵۹
- قه‌لا دیرینه‌کانی کوردستان - به‌ندی یه‌که‌م/۴۵۵
- قه‌لا دیرینه‌کانی کوردستان - به‌شی دووه‌م/۴۵۶
- قه‌لا دیرینه‌کانی کوردستان - به‌رگی سییه‌م/۵۲۵
- قه‌لا دیرینه‌کانی کوردستان - به‌رگی چواره‌م/۵۲۶

شه‌مسی محه‌مه‌د ئیسکه‌نده‌ر (د)

- میژووی کورد له‌ سه‌ده‌ی ۱۶ه‌مدا/۱۱۷
- میژووی کورد له‌ سه‌ده‌ی ۱۶ه‌مدا/۴۸۸

شه‌مسه‌ددین سامی

- ناودارانی کورد له (قاموس الأعلام)دا/۱۵۵
- کورد و کوردستان - له‌ یه‌که‌م ئه‌نسیکلۆپیدسای تورکی له‌ میژوودا/۴۱۱
- کورد و کوردستان - له‌ یه‌که‌م ئه‌نسیکلۆپیدسای تورکی له‌ میژوودا/۵۳۵

ع

عوسمان عەلى (د)

- چەند لىكۆلئىنە وە يەك دەربارەى بزاڧى ھاوچەرخى كورد/ ۲۶۸
- چەند لىكۆلئىنە وە يەك دەربارەى بزاڧى ھاوچەرخى كورد- بەرگى يەكەم/ ۴۴۰

عوسمان خواكەرەم (زىنگ)

- بەچكە شىرانى كورد/ ۶۲

عوسمان سەيد قادر

- ژياننامەى مېژوونووسانى كورد- بەرگى يەكەم/ ۱۶۴

عومەر ئىسماعىل مارف

- دەولەتى ماد ۷۰۰- ۵۵۰ پ.ن/ ۵۱۵

عيزەددىن ئىبن ئەسىر

- تەواوى مېژوو- بەرگى يەكەم/ ۳۸۴
- تەواوى مېژوو- بەرگى دووھم/ ۳۸۵
- تەواوى مېژوو- بەرگى سىيەم/ ۳۸۶
- تەواوى مېژوو- بەرگى چوارەم/ ۳۸۷
- تەواوى مېژوو- بەرگى پىنجەم/ ۴۳۸
- تەواوى مېژوو- بەرگى شەشەم/ ۴۳۹
- تەواوى مېژوو- بەرگى حەوتەم/ ۵۰۵
- تەواوى مېژوو- بەرگى ھەشتەم/ ۵۰۶
- تەواوى مېژوو- بەرگى نۆيەم/ ۵۰۷
- تەواوى مېژوو- بەرگى دەيەم/ ۵۰۸

عەباس پاشا (كۆرى عەلى پاشا كۆرى سولتان موراى پىنجه م)

- مېژووى پەچەلەكى عوسمانى/۱۷۸
- مېژووى پەچەلەكى عوسمانى/۱۷۹
- مېژووى پەچەلەكى عوسمانى/۱۸۰

عەباس عومەر محەممەد

- مېژووى كورده ئەيىوبىيەكان/۴۸۹

عەبدولپەزاق ئەسفەھانى

- گەشتنامەى ئەسفەھانى بۆ شىنۆ و ورمى و پرواندز/۴۷۱

عەبدولپەزاق حەمان مەزورى

- نەوروز و.. ئەژدەھاك و.. كورد/۱۸۲

عەبدولپەزاق قىب يۇوسىف

- شوپنە واره كانى نەوى لە شاخى سوورين/۸۴
- تابلۆكانى شەرەفنامە/۱۰۲
- دەولەتى دۆستەكى لە كوردستانى ناوہ پاستدا/۱۰۶
- پەيدا بوون و دروستكردنى چەكى ئاگردار لە كوردستان/۲۳۰
- تابلۆكانى شەرەفنامە/۲۶۶
- بەرگرى كردنمان لە قەلاى ھەولير سالى ۱۹۹۰/۴۳۴ (ھ)
- ويران كردنى قەلاى كەركوك و ھەولدانم بۆ پرگار كردنى - گرنگى قەلات لە بوارى كەلەپوورىيەوہ/۵۵۳

عەبدولخالىد ساير

- سۆمەرىيەكان - مېژوويان، شارستانىتيان، كۆتاييان/۴۵۰

عەبدولخالىق سەرسام

- سەلاخەددىنى ئەيىبى ئەرمەنى نىيە.../۱۶۶
- ئاڧىستاي نەورۆز/۲۶۲
- جۆگەي عاشقان/۳۴۳

عەبدولجەبار مەممەد ئەلجەبارى

- ئافرەتە ناودارەكانى كورد/۳۴

عەبدولحسین زەرىنكوب (د)

- دوو سەدە بیدەنگى/۳۴۷

عەبدولحەمید سالىح حەمدان (د)

- رۆژمەلاتناسەكان بە دريژايى سەدەكان/۴۴۴

عەبدولسەلام مەممەد حەيدەرى (خۆشناو)

- چەند لايەنىكى ونبوو لە ميژووى كورد/۱۸۶

عەبدولعەزىز سەليمان نوار (د)

- پەيوەندىت عىراقى و ئىرانى... كونگرى ئەرزه روم ۱۸۴۳-۱۸۴۴/۱۶۱

عەبدولقادىر بەرزنجەيى (عەقىدى مۆتەقاعىد)

- فەرەنگى زانىارى (قاموس الاعلام) ئەنىكلۆپىدياى كورد- بەرگى يەكەم/۴۰

عەبدولئالا ئۆچ ئالان

- لەدەولەتى راھبىيى سۆمەرەو بەرەو شارستانىيەتى ديموكراسىيانە- بەرگى يەكەم/۲۵۰
- مانىفستۆى شارستانىتى ديموكراتى- مۆديرنىتەي ديموكراتى و كىشەكانى تىپەراندىنى مۆديرنىتەي سەرمايەدارى ۱/۴۷۴

- مانیفستۆی شارستانیتی دیموکراتی - پەرتووکی یەكەم ١ - شارستانی - مۆدیرنیتە ی دیموکراتی و کیشەکانی تێپەراندنی مۆدیرنیتە ی سەرما یە داری / ٥٦٤

عەبدوللآ بەرییری

- ریکەفتنن گریډای کوردا ب دریزاھیا دیرۆکی / ٣١١

عەبدوللآ عەبدولکەریم مەرف بەرزنجی

- کارکۆک لە میژوودا / ١٦٨

عەبدوللآ عەفۆور (د)

- جوگرافیای کوردستان / ١٣٨
- جوگرافیای کوردستان / ١٤٠
- فەرھەنگی جوگرافیای کوردستان / ١٩٢
- جوگرافیای کوردستان / ٢٦٧
- سنووری کوردستان / ٢٧٦
- سنووری کوردستان / ٢٧٧
- سنووری کوردستان / ٤٤٨

عەبدوللآ قەرەدانی (مەلا عەلی)

- پراگۆیزانی گەلی کورد لە میژوودا / ٧٢
- پراگۆیزانی گەلی کورد لە میژوودا / ٢٣٧
- زەرەشت / ٢٤٨
- کورد لە سەرچاوە میژوویە کاند / ٤١٢

عەبدوللآ عەلیاوەیی (د)

- کوردستان لە سەر دەمی دەوڵەتی عوسمانیدا/ ۲۴۴
- ئینسکلۆپیدیای ھەولێر ۱/ ۴۲۸ (ھ)
- ئینسکلۆپیدیای ھەولێر ۲/ ۴۲۹ (ھ)
- ئینسکلۆپیدیای ھەولێر ۳/ ۴۳۰ (ھ)
- ئینسکلۆپیدیای ھەولێر ۵/ ۴۳۱ (ھ)
- کوردستان لە چاخی مەغۆلدا ۱۲۲۰ - ۱۳۳۵ ز/ ۴۶۴

عەبدوللآ موبلخی ئابادانی

- میژووی ئایینی زەردەشت/ ۲۰۲
- میژووی ئایینی زەردەشت/ ۲۰۳
- میژووی ئایینی زەردەشت/ ۵۴۱

عەبدوللآ حید (سەرھەنگ - عەقید)

- کورد و نیشتمانەکی/ ۱۵۰
- کورد و نیشتمانەکیان/ ۱۵۱

عەتا قەرەداغی

- گوتاری ناسیونالیزمی کوردی - بەرگی یەکیەم/ ۳۷۱

عەزیز ئیبراھیمی

- قەلای دمدەم وە خانای لەپ زێرین/ ۳۳

عەزیز سامی

- سەرھەتای جوگرافیا/ ۱۴ (ھ)
- سەرھەتای جوگرافیا/ ۱۵

عەلانە ددین سەجادی

- شۆرپشەکانی کورد وە کورد و کۆماری عێراق/ ۲۴
- میژووی راپەڕینی کورد/ ۹۱

عەلانە نووری بابا عەلی

- کورتە یەک لە جوگرافیا و میژووی قەرەداغ/ ۱۶۹

عەلی ئەسغەری شەمیمی شەمەدانی

- جوگرافیای کوردستانی ئێران/ ۵۱

عەلی ئەکبەر سەررەنگ

- شۆرپشی شیخ عوبەیدوللای نەهری لە بەلگەنامەی قاجاریدا ۱/ ۳۵۵

عەلی ئەکبەر سەرفراز

- دێرینە ناسی و هونەر لە سەردەمە میژوویەکانی دەولەتی ماد و هاخامەنشی - بەرگی یەكەم/ ۴۴۲ (ه)
- دێرینە ناسی و هونەر لە سەردەمە میژوویەکانی دەولەتی ئەشکانی و ساسانی - بەرگی دووەم/ ۴۴۳ (ه)

عەلی تەتەر نیرووسی (د)

- کورد و میژوو ۱/ ۵۳۲
- کورد و میژوو ۲/ ۵۳۳
- میژوویا نوویا ئێرانی ژ دامەزراندنا حکومەتا سەفەویان تا دووماهیا جەنگی جیهانیی ئیککی ۱۵۰۱ - ۱۹۱۸/ ۵۴۸

عەلی خان گۆنە خان ئەفشار

- شۆرپشی شیخ عوبەیدوللای نەهری لە بەلگەنامەی قاجاریدا ۲/ ۳۵۶

عەلى دىھقان

- شۆرشا دىمدىم/۵۸

عەلى سىدۇق (ئەلگورانى - گەورانى - گۇرانى)

- چىرۆكى حكومەتتىكى خەيالى و وەرگىرانى بەشيك له كتيبي (من عمان الى العمادية)/۱۲۴
- له عەمانە وە بۇ ئامىدى/۱۵۴
- لوپ و لوپستان/۱۷۲

عەلى كەندى

- مېژوونامە ... بەرگى يەكەم/۳۷۶
- ئىنسكلۆپىدىيە مېژوونامە - بەرگى يەكەم/۴۳۲

عەلى مەھمەد سەلەبى (د)

- دەولەتى عوسمانى - ھۆى گەشەسەندى و پروخانى/۳۴۶
- سەلاھەدىنى ئەيىبى/۳۹۶
- دەولەتى سەلجۇقى و دەرگەوتنى پىرۆژەى ئىسلامى بىۆ بەرەنگار بونە وەى رەگ داکوتانى باتىنى و شالاوى خاچپەرستى/۴۴۱

عەلى نەقى ئەلھوسەينى

- مېژووى ۶۴۱ سالەى فەرمانپەرەوايى ئەردەلانىيەكان.../۱۸۱

عەلى وەردى (د)

- چەردەيەكى كۆمەلەيەتتىيەنە له مېژووى نوپى عىراق - بەرگى يەكەم - له سەرەتاي سەردەمى عوسمانى، تا ناوەرەستى سەدەى نۆزدەيەم/۲۳۱

ف

فازل قەرەداغی

- میژووی گه لی لوللو/ ۸۲
- میژووی شوینه واری شمشاره / ۸۸ (ه)
- چیرۆکی شمشاره / ۸۹
- میژووی گه لی لوللو/ ۱۱۸
- میژووی دیرینی کوردستان - کتییی یه که م/ ۲۵۴
- میژووی دیرینی کوردستان - کتییی دووه م (په خنه) /... ۲۹۷
- به ئیسلامکردنی کورد - ماسته رنامه یان هه له نامه ؟ /... ۳۰۴
- میژووی دیرینی کوردستان - کتییی سییه م/ ۳۲۸

فارووق جه نید

- مۆزه خانه ی ئەتنۆگرافی کورد له باشووری کوردستاندا/ ۸۱
- مۆزه خانه ی ئەتنۆگرافیای کورد له باشووری کوردستاندا/ ۴۷۵

فرانک وایت

- میژووی شارستانییه ت/ ۲۲۳ (ه)

فریدیدک ئار

- لیکۆلینه وه کانی پیش میژوو له کوردستانی عیراقد - به شی یه که م/ ۲۹۱ (ه)

فره یزه ر

- گه شته که ی فره یزه ر بو کوردستان و میسۆپۆتامیا سالی ۱۸۳۴ /... ۹۰
- گه شته که ی فره یزه ر بو کوردستان و میسۆپۆتامیا سالی ۱۸۳۴ /... ۱۱۱

فوناد تاهير سادق

- هۆشيارىي ميژوويى / ۱۸۳

فوناد جەمە خورشيد

- كورد - كورته ليكۆلئينه وه يه كي زانستىيه / ۱۴۷

فهرست مورعى ئيسماعيل (د)

- كورد و كوردستان - مشتومپى ئەفسانه و ميژوو و ئاين / ۵۲۷

فهرهاد پيربال (د)

- سه رچاوه كانى كوردناسى / ۱۰۷
- زيپى ناو زبل / ۱۲۶
- ويئنه كورد له ئرشيفى كوردناسه ئه وروپاييه كاندا / ۱۳۵
- ويئنه كورد له ئرشيفى رۆژه لاتناسه كاندا / ۲۹۹
- كورد له ديدى رۆژه لاتناسه كانه وه / ۳۱۷
- كرۆتۆلۆژياى كوردستان / ۳۱۹
- ميژووي هونه رى شيوه كارى له كوردستاندا - له كۆنه وه تا په نجاكان / ۳۳۱
- سولتانه عوسمانىيه كان / ۳۵۱
- كرۆتۆلۆژياى هه ولير له كۆنه وه تا ۱۹۵۸ / ۴۱۴
- كورد له ديدى رۆژه لاتناسه كانه وه / ۴۶۶

فهريد ئەسه سەرد

- ئينسكلۆپيدىاي هه ولير ۱ / ۴۲۸ (هه)
- ئينسكلۆپيدىاي هه ولير ۲ / ۴۲۹ (هه)
- ئينسكلۆپيدىاي هه ولير ۳ / ۴۳۰ (هه)
- ئينسكلۆپيدىاي هه ولير ۵ / ۴۳۱ (هه)

ۋ- ق

ۋلادیمیر مینۆرسکی

- مینۆرسکی و کورد- کۆمهلهی ۶ وتار/۲۰۸
- مینۆرسکی و کورد/۳۳۰
- بنچینهکانی کورد و چهند وتاریکی کوردناسی- بهرگی یهکه م/۳۴۱

قادر نه همه دی

- کورد و میژوو- کورته باسیکه له سه ر ئایین و میژووی کورد له ۳۶۰۰ ی پ.ن تا سه ره له دانی قاجاره کان/۲۸۴

قازی عه بدوللا شهیدا (مهردۆخی)

- میژووی سانهکانی هه ورامان (پاش ئیسلام)/۳۷۳

قاسم هاشمی نژاد

- کارنامه ی ئه رده شیری بابه کان/۱۲۸

قهره چه له بی زاده

- هاتنی سولتان سلیمانی قانونی بو گرتنی به غدا/۳۰۱

قهناتی کوردۆ (کوردۆییف) (پروفیسۆر)

- هه ندیک بیروباوه ری هه له له باره ی زمان و میژووی کورده وه /۴۶
- نووسراوه کان لیخ له باره ی کورده وه /۵۷۱

ك

كارل ميولەر (د- ئەندازيار)

- كاروانسە راكانى رۆژمەلات/۱۹۳

كاوس قەفتان (د) (كاكەى پىيوار)

- چەند لىكۆلینە وەيەك لە مېژووى بابان سۆران بۆتان/۶۰
- چەند لىكۆلینە وەيەك لە مېژووى مېرنشینی بابان سۆران بۆتان/۳۰۷

كامەران كوئىخا جەلال

- مېژووى كۆنى كەركوك لە بەر پۆشناى دەقەكانى نوزىدا/۳۷۸

كامەران جەمال بابان زادە

- مېرنشینی سۆران - مېژووى سیاسى مېرنشینی سۆران (سەرەتای سەدەى پازدەمەم - ۱۸۳۶ن/۱۰۰)

كامەران محەممەد حاجى

- كوردستان لە بازنى كېشەى رۆژمەلاتیدا ۱۸۰۰ - ۱۹۰۰/۳۶۸

كاوہ فیدا

- فەقى ئەحمەدى دارەشمانە/۶۴

كاوہ مستەفا محەممەد ھاواراز

- رۆژمەلاتناسى لە نىوان ستراتىژى داگیركارى و ئایدیۆلۆژىای ستەمد/۱۸۹

كرتكار عەبدوللا حسين

- كورد و ئاشوورى/۱۰۹

كەليموللا تەوە خودى

- كۆچى ميژووى كورد بۆ خوراسان - بەشى يەكەم/۲۸۷
- كۆچى ميژووى كورد بۆ خوراسان - بەشى دووهم/۲۸۸
- كۆچى ميژووى كورد بۆ خوراسان - بەرگى سىيەم/۴۶۲

كلاريس سۆيشەر

- رۆژھەلاتى نزيكى كەونارا/۵۱۷

كلوڊيوس جيمس ريج

- گەشتى ريج بۆ كوردستان ۷۷/۱۸۲۰
- گەشتنامەى ريج بۆ كوردستان ۱۹۷/۱۸۲۰

كوپرن ئونيل

- زۆردارانى ميژوو - تەيموورى لەنگ/۲۳۸

كوردستان موكرىانى (د)

- تيشكىك لە سەر زمانى دانىشتوانى كۆنى كوردستان/۱۲۲

كۆرى زانىارى كورد (دەزگای چاپ)

- بەركوتىكى خەرمانى كوردناسى لە ئەوروپا/۴۷
- بەركوتىكى خەرمانى كوردناسى لە ئەوروپا/۵۵۸

كۆپاز

- سەرەتايەك دەربارەى جوگرافىيەى سروشتىي كوردستان/۹۷

كۆزاد مەمەد ئەمەد

- كوردستانى ناوهراسىت لەنيوہى يەكەمى ھەزارەى دووہمى پ.ز.د/۳۱۶
- كوردستانى ناوهراسىت لە نيوہى يەكەمى ھەزارەى دووہمى پ.ز.د/۴۰۵

كۆمەلەك نووسەرى رۆوسى

- چەند وتارىكى كوردناسى/۶۹
- چەند وتارىكى كوردناسى ۱۶۲/۲
- چەند وتارىكى كوردناسى - بەرگى يەكەم/۲۳۳
- چەند وتارىكى كوردناسى (۱، ۲، ۳)/۳۹۰

كۆمەلەك مامۆستاي زانكۆ

- جيۆگرافىيەى ھەريمى كوردستانى عىراق/۱۰۴
- جيۆگرافىيەى ھەريمى كوردستانى عىراق/۱۲۳

كورت فرىشلىر

- گەرانەوہ يەك بۆ سەرەتاكانى ئىسلام/۲۱۹

كەريم زەند

- كورتەى جوگرافىيەى كوردستان/۲۱
- بە كورتى جوگرافىيەى كوردستان/۳۸
- كورتەى جوگرافىيەى كوردستان/۱۳۹
- جوگرافىيەى كوردستان/۱۴۵

که مال ئیبراهیمی (سهید)

- کوردستان پیش له پروخانی نهینهوا/۴۰۸

که مال بورکای

- کورد و کوردستان - له سهردهمی باستانه وه تا کۆتایی جهنگی جیهانی
یه که م/۴۰۷

که مال ره شید

- به خیریین بۆ کوردستان/۲۲۸ (ه)

که مال مه زههر نه حمه د (د)

- میژوو - کورته باسیکی میژوو و کورد و میژوو/۵۷
- میژوو - کورته باسیکی میژوو و کورد و میژوو/۴۲۱

که مال نووری مه عرووف

- میژووی شوینه واری شمشاره/۸۸ (ه)
- هه ندیک شوینه واری دیرینی بهر له میژوو و میژووی کوردستان/۵۵۷

که یوان نازاد نه نوهر (د)

- مانیزم/۲۵۱
- کورد له چه ند تۆماریکی میژوووییدا/۲۸۱
- چه رده یه ک له میژووی کورد/۳۰۶
- چه رده یه ک له میژووی کورد/۳۸۸
- ریپازی لیکۆلینه وه و ریپازی لیکۆلینه وه ی میژووی/۳۹۳
- میژووی ئایینه کان - بهرگی یه که م/۴۷۷

؟ (كۆمەلىك نووسەر)

- عوسمانىيەكان- لە عوسمانى كوپى ئورتغله وه تا سولتان عه بدولمه جىدى دووه م/۳۶۳
- عوسمانىيەكان- لە عوسمانى كوپى ئرتغوله وه تا سولتان عه بدولمه جىدى دووه م (پهيماننامه و جهنگه كانى دهوله تى عوسمانى)/۴۰۱

گ

گ. ر. درايشەر

- درايشەر و كورد/۲۷۰

گۆران ئىبراهيم سالح

- كهركوك له سهردهمى دهوله تى عوسمانيدا له نيوان سالانى ۱۸۷۶- ۳۶۶/۱۹۰۹

گۆلموراد مورادى (د)

- كورته يهك له ميژووى ئوله كانى جيهان/۵۳۶

گىرنوت فيلهيلم

- شارستانىيە تى خورىيەكان/۴۵۲

گيلان

- كورده كانى ئيران و هيرشى عوسمانى/۲۴۴

گيو موكرىانى

- گيونامه/۲۷

ل

لوتفی

- میر به درخان/۱۳۲

ل. فورونکوفا

- ئەسكەندەرى مەكدۆنى لە قولایی میژوودا- لەشكرکیشی ئەسكەندەر
سالی ۳۳۴-۳۲۴ پ.ز- بەشی دووهم/۴۸۲

لویس ساکو (د+ مهتران)

- كورته میژووی کلیسای كلدان/۴۶۹

م

م. ناوړنگ

- کوردناسی/۱۲۹

م. ا. حسرتیان

- میژووی کوردستان/۴۲۰(هـ)
- میژووی کوردستان/۵۴۷(هـ)
- میژووی کوردستان - بهرگی یه که م/۵۶۷(هـ)
- میژووی کوردستان - بهرگی دووه م/۵۶۸(هـ)
- میژووی کوردستان - بهرگی سی یه م/۵۶۹(هـ)
- میژووی کوردستان - بهرگی چواره م/۵۷۰(هـ)

م. فه تحوڵا گه ره وهیی

- شاری پواندز و دۆلی ئاکۆ و گه ره وان - بهرگی یه که م - بهرگی دووه م/۳۹۸

مانسۆن

- لیکۆلینه وه کانی پیش میژووه کوردستانی عیراقدا - به شی یه که م/۲۹۱(هـ)

مارسل بریون

- بیره وه رییه کانی تهیمووری له نگ/۱۲۰

ماری هال

- ئیمپراتۆرییه تی مه غۆل/۵۰۱

ماجد خەلیل

- كورد و بزوتنه وهی خه واریج - یه كه م ئه زموونی سیاسی ئیسلام له هه ریمه كوردیه كانی سنووری خه لافه تدا/ ۴۵۷

مانكۆم كالیج

- ئه شكانییه كان (پارته كان)/ ۵۰۳

ماهر عه بدولسه لام خەلیل

- كورده كان كین؟/ ۳۲۳

محه ممه د ئه مین دۆسکی

- ئه رزی و به كر به گی ئه رزی/ ۱۸۵

محه ممه د ئه مین زه کی

- خو لاسه یه کی تاریخی كورد و كوردستان - جلدی ئه وه ل (جزمی ئه وه ل)/ ۸
- خو لاسه یه کی تاریخی كورد و كوردستان - جلدی ئه وه ل (جزمی دووه م)/ ۹
- خو لاسه یه کی تاریخی كورد و كوردستان - جلدی دووه م/ ۱۳
- تاریخ سلیمانی وه ولاتی - له ده وری زۆر قه دیمه وه.../ ۱۷
- خو لاسه یه کی تاریخی كورد و كوردستان - به رگی یه كه م و دووه م/ ۱۴۱
- خو لاسه یه کی تاریخی كورد و كوردستان - به رگی یه كه م و دووه م/ ۲۳۴
- سه رجه می به ره می محه ممه د ئه مین زه کی به گ - یه كه م به رگ/ ۲۷۲
- سه رجه می به ره می محه ممه د ئه مین زه کی به گ - سییه م به رگ - تاریخی سلیمانی وه ولاتی/ ۲۷۳

- خولاسه يه كي تاريخي كورد و كوردستان له زۆر قه ديمه وه تا ئيمپرو-
سه رجه مي به رهه مي محه ممه د نه مين زه كي به گ- چواره م به رگ/ ۳۱۰
- خولاسه يه كي تاريخي كورد و كوردستان- جلد ۱/ ۵۵۹
- كورد و كوردستان جلد ۱- ۲- ۳/ ۵۶۰

محهممه د نه مين مه نكوري (ميرزا)

- كورد و كوردستان له ئيسلامه وه هه تا ۱۹۷۱/ ۴۱۰

محهممه د نه مين عه لي عه بدوللا

- شهري گوگاميللا- ئه رييلا ۳۳۱ پ. ز. ۵۲۳

محهممه د نه مين هه وراماني

- ميژووي هه ورامان/ ۱۷۵
- جوگرافيا و ميژووي هه ره ديڤيني كوره كي كوردستان له ئاڤيستادا-
جوگرافيا و ميژووي هه ره ديڤيني هه ورامان له ئاڤيستادا/ ۵۱۰

محهممه د بايراقدار

- ئيديسي بدليسي/ ۱۱۹
- ئيديسي بدليسي/ ۴۳۳

محهممه د بن جه رير ته به ري

- ميژووي ته به ري- به رگي دووه م/ ۴۷۹
- ميژووي ته به ري- به رگي سييه م/ ۴۸۰
- ميژووي ته به ري- به رگي چواره م/ ۴۸۱
- ميژووي ته به ري- به رگي پينجه م/ ۴۸۲
- ميژووي ته به ري- به رگي شه شه م/ ۴۸۳

- میژووی تەبەری - بەرگی حەوتەم/ ٤٨٤
- میژووی تەبەری - بەرگی هەشتەم/ ٤٨٥

محەممەد توفیق وردی

- مامە یارە - قارەمانیکی بەناوی کورد/ ٥٦٣

محەممەد جەمیل ئەلعوسمانی

- میژووی شەری ئەهلی سەلیب و قارەمانی کورد سەلاحەددینی ئەیبوبی - بەشی یەكەم/ ٢٥

محەممەد جەمیل رۆژبەیانى (مەلا)

- فەرمانپەرەوایی موکریان/ ٧٥
- میژووی حەسەنەوہی و عەبیاری/ ٩٢
- چوار دەولەتی کورد... دونبولی، شاھینی، شوانکارە، میننەتشاھی/ ١٣٧
- ولاتەکەت باشتەر بناسە/ ٢٥٨
- کورد و پرەگەزی ئاری/ ٢٨٠
- کەرکوک: ناوی - میژووی کۆنی - دانیشتوانی - دەسەلاتەکانی/ ٣٢١

محەممەد جەمە باقی

- شۆرشى شیخ عوبەیدوللاى نەهرى (١٨٨٠) لە بەلگەنامەى قاجاریدا/ ١٤٤
- میرنشینی ئەرەلان بابان سۆران لە بەلگەنامەى قاجاریدا ١٧٩٩ - ١٧٧/١٨٤٧
- راپەرینی هەمزاغای مەنگۆر لە بەلگەنامەى قاجاریدا ١٨٥٤ - ١٨٨١/١٨٨١

محەممەد جەلیزادە

- ولاتی بی پایتەخت/ ٣٣٣

محەممەد رەسوول ھاوار

- كورد و باكووری كوردستان له سەرەتای میژوووه وه هەتا شەپری دووهمی جیهان - بەرگی یەكەم/م/۱۴۹
- كورد و باكووری كوردستان له سەرەتای میژوووه وه هەتا شەپری دووهمی جیهان - بەرگی یەكەم/م/۳۱۵
- لەگەڵ مامۆستا توفیق وههیبیدا/۳۷۲

محەممەد سائج قەرەداغی (د)

- كورد و كوردستان/۴۲

محەممەد سائج فارس

- چەندەك ژ دیروكا كوردی/۲۳۲

محەممەد سائج كەریم

- بە خێریین بو كوردستان/۲۲۸(ه)

محەممەد سدیق میرزا

- كورد و دیروكە تالانكراوه كە ی/۲۴۷

محەممەد سوھەیل (سھیل) تەققوش (د)

- میژووی دەولەتی عەباسی/۴۱۸
- عوسمانییەكان لە دامەزراندنی دەولەتەو هەتا كۆدەتا بەسەر خەلافەتدا/۴۵۳
- عوسمانییەكان لە دامەزراندنی دەولەتەو هەتا كۆدەتا بەسەر خەلافەتدا/۴۵۴
- میژووی دەولەتی سەفەوی/۵۴۵

● **محەممەد سەعید نىبراھىمى محەممەدى (ناوئىر)**

● قارەمانانى نەتەوہى كورد - بەرگى يەكەم/۲۱۵

● **محەممەد عەبدوللا عومەر**

● نەژادى كورد/۱۵۶

● **محەممەد عەلى سولتانى**

● راپەرىنى عەلەوييەكانى زاگرۆس يا لىكۆلئىنەوہىيەكى مېژوويى لەسەر

● ئەھلى حەق/۲۱۴

● **محەممەد عەلى قەرەدافى**

● بايەخدانى مىرانى ئامىدى بە رۆشنىبىرى لە دەقەرى بادىناندا/۳۰۳

● **محەممەد فىدا**

● فەقى ئەحمەدى دارەشمانە - داستانى مېژوويى فەقى ئەحمەد.../۶۴

● **محەممەد مەردوخ (ئايەتوللا مەردوخ) (شىخ)**

● سەرەتايەك لە مېژوويى مىللەتى كورد - بەشى يەكەم/۲۰

● مېژوويى كورد و كوردستان - بەشى يەكەم/۲۲

● مېژوويى كورد و كوردستان - بەشى دووہم/۲۳

● مېژوويى كورد و كوردستان/۷۳

● مېژوويى كورد و كوردستان/۳۷۵

● مېژوويى كورد و كوردستان - جلد ۱-۲/۵۶۱

● **محەممەد مەحموود مەندەلاوى (د)**

● مېژوو و شارستانىيەتى كورد/۴۹۱

محەممەد نەجم ئالەبانی

- راپەرپىنە مەزنەكەى كورد بە رابەرىي شىخ عوبەيدوللاى نەهرى/۷۹

م. س. نازارىف

- مېژووى كوردستان/۴۲۰(ھ)
- مېژووى كوردستان/۵۴۷(ھ)
- مېژووى كوردستان - بەرگى يەكەم/۵۶۷(ھ)
- مېژووى كوردستان - بەرگى دووھەم/۵۶۸(ھ)
- مېژووى كوردستان - بەرگى سى يەم/۵۶۹(ھ)
- مېژووى كوردستان - بەرگى چوارەم/۵۷۰(ھ)

مۇحسین محەممەد حسىن (پ. د)

- دەورى كوردەكان لە سوپای سەلاحەددىندا/۶۱
- لىكۆلېنە وە يەكەى بەراوردكارى لە نىوان دوو قەلاتدا/۷۸
- سەلاحەددىنى ئەيىوبى - ژىننامەى گەشتىن/۸۰
- سوپای ئەيىوبىيان لە سەرودەمى سەلاحەددىندا/۳۴۹
- ھەولېر لە سەرودەمى ئەتابەگىياندا... ۱۱۲۸ - ۱۲۳۳ز/۵۵۵

مۇحسین عوسمان

- مېژوۆتامىيا - قەكۆلېنەكا دىرۆكى د باژىرقانى، كولتور و درامایى/د/۴۱۶

موفىد رائف مەحموود عابد

- مېژووى دەولەتى ساسانى - سەرودەمى كېرەوىيەكان ۲۲۶ - ۴۸۶/۶۵۱
- مېژووى دەولەتى ساسانى - سەرودەمى كېسەرەوىيەكان ۲۲۶ - ۴۸۷/۶۵۱

میرنال زیلانی

- نۆل و فەلسەفەیا زەرەدەشت ل ناڤ کوردین میدی/۹۴

میر بەسری

- ناودارانی کورد/۲۰۹
- ناودارانی کورد/۴۹۳

میهرداد ئیزەدی

- چەردە باسیک لە بارە ی کوردانەو/۳۰۸

میر نەسیر خان ئەحمەد زەیی بەلوچ

- میژووی بەلوچ و بەلوچستان - بەرگی یەكەم/۲۹۵

میری بۆیس

- ئایینی زەرەدەشت - سی هەزار ساڵ باوەر و دەسەلاتی نەمر/۴۹۷

میری هال

- گەشتەکانی مارکۆپۆلۆ/۲۴۸
- گەشتەکانی مارکۆپۆلۆ/۵۳۹

میریللا گەلیتی

- کورد و کوردستان لە نووسراوەکانی ئیتالییدا لە سەدە ی سێزەدەم -
نۆزەدەم/۱۴۶

مەئموون بەگ بیگە بەگ

- یاداشتەکانی مەئموون بەگ کوپی بیگە بەگ فەرمانپەرەوای شارەزوور/۱۸۴

مه محمود بانه يی (ميرزا)

- لاپه ريه كه له ديريكی كوردستاني موكری/۵۶۲ (هه)

مه محمود زيوهر

- چيروكي حكومه تيكی خه يالی و وه رگيرانی به شيك له كتیبی (من عمان الى العمادية)/۱۲۴

مه جید ناسنگه ر

- قه لاتی هه ولير و پروژهی ريكخستنی/۴۱

مه سعوود محه مهاد

- زمانی كورد/۵۱۸

مه ستوورهی كوردستاني (ماه شه ره فخانم)

- ميژووی ئه رده لان/۷۰
- ميژووی ئه رده لان/۲۰۰
- ميژووی ئه رده لان/۲۰۴
- ميژووی ئه رده لان/۲۵۳
- ميژووی ئه رده لان/۲۹۶

مه غديد حاجی

- له (ئوربيللۆم و ئه ربه ئيلق) وه بۆ هه ولير- ۳۰ وتار و ليكۆلينه وه ده رباره ی ميژووی هه ولير/۴۷۳

مه مدووح سه ليم مزوری

- ميژووی پرواندز/۳۲۹

مه‌نسوور مه‌خوووم

- گرنگی كورد و كوردستان له قوناغه ميژووييه كاني ئيران.../۱۹۶
- گرنگی كورد و كوردستان له قوناغه ميژووييه كاني ئيران.../۳۷۰

مه‌ولوود ئيبراهيم جه‌سه‌ن (د)

- ئينسكلۆپيداي مه‌وليير ۱/۴۲۸ (ه)
- ئينسكلۆپيداي مه‌وليير ۲/۴۲۹ (ه)
- ئينسكلۆپيداي مه‌وليير ۳/۴۳۰ (ه)
- ئينسكلۆپيداي مه‌وليير ۵/۴۳۱ (ه)

مه‌ه‌دي عوسمان شه‌روتي

- پۆلى سه‌ربازي كورد له ده‌وله‌ت و ميرنشينه ناكورديه‌كان له سه‌رده‌مي
عه‌بباسيدا ۷۴۹ - ۱۲۵۸ز/۳۹۱

ن

نازناز محەممەد عەبدولقادر

- مېرئىشىنىيە كانى كوردستانى پۆژھەلات لە سەردەمى فەرمانپەرەوايى قاجارەكاندا/۱۹۹

ناسر پور پيرار

- دوانزە سەدە بى دەنگى - تىبىنىيەك لە بناغەى مېژووى ئىراندا/۲۳۵

نوورى دەرسىمى (د)

- دەرسىم لە مېژووى كوردستاندا/۱۶۵

نۆيل باربەر

- فەرمانپەرەوايى قوچى زىرپىن - لە سولتان سلېمانى قانونىيەوہ تا ئەتاتورك/۱۶۷

نىشتمان بەشىر محەممەد (د)

- كورد و سەلجوقىيەكان ۱۰۲۹ - ۱۱۲۷ز/۳۲۰

نەبەز مەجىد ئەمىن (پ.ب)

- دەولەتى ئومەوى و كەسايەتى خەلىفەكانى لە دىد و بۆچوونى ھەندى لە پۆژھەلاتناساندا/۱۸۷
- عىساي ھەكارى - چەند لاپەرەيەكى پرشنگدار لە ژيانى يەككە لە سەرکردە ناودارەكانى كورد لە شەرى خاچىيەكاندا/۱۹۱
- مېر ئىبن مەشتوبى ھەكارى ۱۱۷۹ - ۱۲۲۲ز/۱۹۸
- دەزگاكانى بازرگانى و كالا بازرگانىھەكانى ميسر لە سەردەمى سەلاھەددىنى ئەبىوبىيدا/۲۱۲(ھ)
- ھەوالگىرى لە سەردەمى سەلاھەددىنى ئەبىوبىيدا/۳۲۴

نەرىمان عەبدوللا خۆشناو

- كوردۆلۆجى/۴۵۹(ھ)
- كوردۆلۆجى/۴۶۰(ھ)

نەجاتى عەبدوللا (د)

- كوردستان و كيشەى سنوورى عوسمانى- فارسى ۱۶۳۹- ۱۷۱/۱۸۴۷
- شۆرپى شىخ عوبەيدوللاى نەھرى لە بەلگەنامەكانى فرەنسيدا/۲۴۰
- بيبليۆگرافىيەى كوردناسى- كورد و كوردستان لە سەرچاوه فرەنسىيەكاندا/۴۳۶
- بيبليۆگرافىيەى كوردناسى- كورد و كوردستان لە سەرچاوه ئىنگلىزىيەكاندا/۴۳۷

نەجم خالىد نەلوهنى

- ئەفسانەى تۆفانى سۆمەرى/۹۳

نەشوان شوكرى ھىروى

- بنەمايىن جوگرافىا گشتى و جوگرافىا كوردستانى- پشكا ئىكى/۲۶۴
- بنەمايىن جوگرافىا گشتى و جوگرافىا كوردستانى- جوگرافىا مروقى/۳۳۹

نەوشىروان مستەفا ئەمىن (سالىح محەممەد ئەمىن)

- كورد و عەجەم- مېژووى سياسىيە كوردەكانى ئىران/۷۶
- مېرايەتى بابان لە نىوان بەرداشى رۆم و عەجەمدا/۱۱۴
- مېرايەتى بابان لە نىوان بەرداشى رۆم و عەجەمدا/۱۱۵
- لە پەراويزى مېژووى ئەردەلاندا/۱۳۰
- كورد و عەجەم- مېژووى سياسىيە كوردەكانى ئىران/۲۸۳

و

واقدي؟

- ولاتگيرى پەشە خاكى عىراق- فتوح سواد العراق/۵۵
- ولاتگيرى پەشە خاكى عىراق- فتوح سواد العراق/۱۰۱
- ولاتگيرى پەشە خاكى عىراق- فتوح سواد العراق/۳۰۰

وريا پەھمانى

- كوردستان و كورد لە پروانگەى نەخشەوانىيەو/۴۶۷

وہزارەتى رۆشنىبىرى

- بابەتەكانى يەكەمىن كۆنفرانسى زانستى نۆدەولەتى بۆ نۆژەنكردنەوہى قەلاتى ھەولير/۲۲۶(ھ)

وہديج جويده

- شۆرشى شېخ عوبەيدوللاى نەھرى لە بەلگەنامەى ئەمەرىكى و بەرىتانيدا ۳/۳۵۷

ويل دورانت

- ميژووى شارستانىتى- بەرگى يەكەمى چاپى كوردى/۳۳۲
- ميژووى شارستانىيەت- خۆرھەلات لانكى شارستانىيەت- بەرگى يەكەم/۵۴۹

هادی رهشید بههمه‌نی

- په‌یامی هه‌ورامان/ ۱۶۰
- په‌یامی هه‌ورامان/ ۲۱۱

هاشم حجازی فەر

- شا ئیسماعیلی یه‌که‌م و شه‌پری چالدێران/ ۱۹۰

هاشم جه‌مه‌ه‌بدوڵا

- به‌خیریین بو کوردستان/ ۲۲۸ (هه)

هاشم که‌ریمی

- ئایین و ده‌سه‌لات له پرۆسه‌ی میژووی پوحانییه‌تی شیعه‌دا/ ۲۶۳
- ئایین و ده‌سه‌لات له پرۆسه‌ی میژووی پوحانییه‌تی شیعه‌دا/ ۴۹۶

هانسی هه‌لبیک

- لیکۆلینه‌وه‌کانی پیش میژوو له کوردستانی عێراقدا- به‌شی یه‌که‌م/ ۲۹۱ (هه)

هاوړی باخه‌وان

- (هاوړینامه) بو میژووی کوردستان و کورد/ ۱۳۶
- کوردستان نیشتمانی یه‌که‌مینى سۆمه‌رییه‌کانه/ ۲۱۶

هورمز بیگلهری

- چیانشینانی زاگروس/ ۱۶۳

هوشيار محەممەد ئەمىن رەشىد خۆشناو

- ئەتلەسى پارىزگاي ھەولير- ميژوويى، كارگيرى، سروشتى، مروىيى، راميارى، ئابوورى، ئامار/۵۰۲(ھ)

ھىوا سەلام

- كورد لە نيوان بە ئىسلام كردن و ئىسلام بووندا- ليكۆلئىنە و ھەيەكى رەخنەيىە لە بارەى كتيبي كوردستان و پرۆسەى بە ئىسلام كردنى كورد/۲۱۸

ھينرى بىندەر

- سەفرنامەى ھينرى بىندەر/۳۱۲

ھەستيار كەمال كوردى

- سياستى رووسياى قەيسەرى بەرامبەر بە كورد ۱۸۵۰-۱۹۱۴/۵۲۰

ھەريەرت ئى

- ليكۆلئىنە و ھەكانى پيش ميژوو لە كوردستانى عيراقدا- بەشى يەكەم/۲۹۱(ھ)

ھەينى قادر

- بەرگرى كردنمان لە قەلاى ھەولير سالى ۱۹۹۰/۴۳۴(ھ)

ى

يارۆسلاف كراچى

- شارستانىەتى ئاسيا و رۆژھەلاتى ناوھراست/۳۵۴

ئېڭىنىيا فاسىلىفا (پروڧىسور)

- شەرەفخاننى بەدلىسى - سەردەم، ژيان، نەمرى/۴۰۰

يورگىن لىسو

- خىشتەكانى شىمشارە - راپورتىكى سەرەتايى/۱۰۵
- تابلۇكانى شىمشارە/۱۲۱

يۈۈسۈف ئەخمەد دەرگەلەيى

- مېژوۋى شارى ھەولېر لە كۆنەوہ تا سالانى شەست/۲۰۵

يۈۈسۈف ئەلەش (د)

- ەباسىيەكان - مېژوۋى سەردەمى خەلافەت/۵۲۴

ى.ى.فاسىلىفا (ى.ئى.فاسىلىيەفا)

- كوردستانى خواروۋى پۇژھەلات لە سەدەى حەقدەوہ تا سەرەتاي سەدەى نۆزدە - كورتەيەكى مېژوۋى ميرنشىنانى ئەردەلان و بابان/۹۸
- مېژوۋى كوردستان/۴۲۰(ھ)
- كوردستانى خواروۋى پۇژھەلات لە سەدەى حەقدەوہ تا سەرەتاي سەدەى نۆزدە - كورتەيەكى مېژوۋى ميرنشىنانى ئەردەلان و بابان/۴۶۳
- مېژوۋى كوردستان/۵۴۷(ھ)
- مېژوۋى كوردستان - بەرگى يەكەم/۵۶۷(ھ)
- مېژوۋى كوردستان - بەرگى دووہم/۵۶۸(ھ)
- مېژوۋى كوردستان - بەرگى سى يەم/۵۶۹(ھ)
- مېژوۋى كوردستان - بەرگى چوارەم/۵۷۰(ھ)

بیلیوگرافیای وه رگیره کان

ئ

ئارام جەلال جەسەن ھەمەوھەندی

- شارستانییەتی خورییەکان/ ٤٥٢

ئارام عەلی (د)

- شەرەفخانی بەدلیسی - سەردەم، ژیان، نەمری/ ٤٠٠

ئازاد بەرزنجی

- میژووی شارستانی - بەرگی یەكەمی چاپی کوردی/ ٣٣٢ (ه)

ئازاد عەبدولواھید کەریم (د)

- بۆ میژوو - کەرکوک لە پروانگە میژووھە/ ٤٣٥

ئازاد عوبەید سەلج

- کورد لە سەرچاوە عەرەبییەکاندا/ ١٤٨
- فلاذیمیر ف. مینۆرسکیی پۆژمەلاتناس.../ ٤٠٣

ئاسۆ عەبدولرەحمان

- جوگرافیای کوردستانی موکریان/ ٥٠٩

ئاسۆس محەممەد رەشید مەلا قادر (ئاسۆس محەممەد مەلا قادر)

- بەیەگە یشتنی کورد و لان لە ولاتی باب و شەروان/ ٢٢٧
- لیکۆلینەوھەکانی پیش میژوو لە کوردستانی عێراقدا - بەشی یەكەم/ ٢٩١

ئاسۆ کەریم

- کوردستان لە میژوودا - چاخە کۆنەکان - بەشی یەكەم/ ١٧٠

ئاسۆس ھەردى

- مېژووى ۶۴۱ سالەى فەرمانپەرەوايى ئەردەلانىيەكان.../۱۸۱

ئاكۆ بورھان محەممەد

- مېژووى ميافارقين و ئامەد/۳۷۴(ھ)

ئاكۆ غەريب

- كورد و نيشتمانەكەى/۱۵۰

ئامانچ نىعمەت شەوكت

- كورد و كوردستان - مشتومپى ئەفسانە و مېژوو و ئايىن/۵۲۷

ئاواز فاتح

- سەلاھەددىن بدويىن يان خۆمان بە بەرپرسىيار بزانين/۲۷۵

ئەبۇبەكر خۆشناو

- مېژووى ھاوچەرخى كورد - بەرگى يەكەم/۲۰۱
- مېژووى ھاوچەرخى كورد - بەرگى يەكەم/۲۰۷
- سەفەرنامەى ھىنرى بېندەر/۳۱۲

ئەبۇبەكر عەلى

- دەولەتى دۆستەكى لە كوردستانى ناوہراستدا/۱۰۶

ئەحمەد تاقانە

- كوردەكانى ئەستەمبوللى كۆن/۲۸۵
- ھاتنى سولتان سلېمانى قانونى بۆ گرتنى بەغدا/۳۰۱
- كورد و كوردستان - لە يەكەم ئەنسىكلۆپىدساي توركى لە مېژوودا/۴۱۱
- كورد و كوردستان - لە يەكەم ئەنسىكلۆپىدساي توركى لە مېژوودا/۵۳۵

ئەحمەد فەتاح دزەیی (د)

- دەرسیم له میژووی کوردستاندا/ ۱۶۵

ئەحمەد عەبدولرەحمان ئەحمەد

- دەولەتی عوسمانی - ھۆی گەشەسەندن و پووخانی/ ۳۴۶ (ھ)

ئەحمەد مەحموود ئەلخەلیل (د)

- کوردستان و کوردەکان/ ۵۲۸

ئەفراسیاو ھەورامی (د)

- کورد - لە جەنگی پووسیا لە گەڵ ئێران و تورکیادا/ ۲۱۷

ئەمین شوان

- کورد و کوردستان/ ۲۴۶
- چەردە باسیک لە بارەیی کوردانەو/ ۳۰۸
- کورد و کوردستان/ ۵۶۱

ئەنوەر سووتانی

- مینۆرسکی و کورد - کۆمەلەی ۶ وتار/ ۲۰۸
- درایفەر و کورد/ ۲۷۰
- دوو زەیلی شەرەفنامەیی بتلیسی/ ۲۷۱
- مینۆرسکی و کورد/ ۳۳۰

ئەنوەر قادر محەممەد

- چەند وتاریکی کوردناسی/ ۶۹
- چەند وتاریکی کوردناسی/ ۱۶۲/۲
- چەند وتاریکی کوردناسی - بەرگی یەكەم/ ۲۳۳
- چەند وتاریکی کوردناسی (۱، ۲، ۳)/ ۳۹۰

ئەۋرەھمانى ھاجى مارق (د)

- ھەندىك بېروباۋەرى ھەلە لە بارەى زمان و مېژوۋى كوردەۋە/۴۶

ئومىد ئاشنا

- گەشتەكەى فرەيزەر بۇ كوردستان و ميسۆپۆتاميا سالى ۹۰/۱۸۳۴
- گەشتەكەى فرەيزەر بۇ كوردستان و ميسۆپۆتاميا سالى ۱۱۱/۱۸۳۴

ئومىد كامىل

- نەژادى كورد/۱۵۶

ئەنۋەر ناسر قەرەداغى

- كورد و كوردستان/۴۲

ئىبراھىم يونسى

- مېژوۋى ھاۋچەرخى كورد - بەرگى يەكەم/۲۰۷

ئىدرىس ئەبدوللا مستەفا

- كورد و سەلجۇقىيەكان... ۱۰۲۹ - ۱۱۲۷/ز/۳۲۰
- ھۆز و دەسەلاتە ھۆزەككىيە كوردىيەكانى چاخى ناۋەپراست/۵۵۶

ئىسماعىل ھەساف (د)

- مېژوۋى پىۋەندىيەكانى پرووسيا و كورد - لىكۆلئىنەۋە و بەلگەنامە/۳۲۷

ئىسماعىل شاكىر ھەمزە

- گەشتەكانى ماركوپۆلۆ/۵۳۹

ب - پ

بارزان وههاب

- ميژووی كوردستان/۳۷۷(ه)

بورهان بهرنجی (شیخ)

- پاشماوهی ئاینی میتراپی له هاترا.../۵۰۴

بورهان قانج

- میدیا/۴۸
- كوردناسی/۱۲۹
- میدیا/۲۹۲
- میدیا/۴۲۴

بیلال غازی كاك ئه مین

- لوپ و لورستان/۱۷۲

بهكر دلیر

- ئه شكه وته كه ی گوندوك/۱۹

په خشان عومهر چه مه مراد

- ئیمپراتورییه تی مه غۆل/۵۰۱

ت

تالیب بهرزنجی

- له (عممان) وه بو (ئامیدی) - گه شتیک به کوردستانی باشووردا/۱۵۴

ته حسین ته ها به هائهددین

- جهنگه سه لیبیه کان/۵۱۱

ته ها فهیزی زاده

- بنه چکه ی کوردان و بنچینه ی زمانی کوردی/۵۶

توفیق وه هبی بهگ

- قسنیک له کوردستانا/۱۸

ج

جاسم توفیق

- کورد و کوردستان له نووسراوهکانی ئیتالییدا له سهدهی سیزدهم-
تۆزدهم/۱۴۶

جه عفر نه لختهیات

- گهشتهکە ی فرهیزەر بو کوردستان و میسۆپۆتامیا سالی ۹۰/۱۸۳۴
- گهشتهکە ی فرهیزەر بو کوردستان و میسۆپۆتامیا سالی ۱۱۱/۱۸۳۴

جه لال تهقی

- شه پرهکانی ئه سکه ندهری مه کدۆنی/۴۵
- نهینیی کۆنترین میژوو/۵۲

جه لیل کاکه وه بیس

- کورد له سهدهی حه و ته مه وه تا سهدهی ده یه م/۲۸۲
- کورد له سهدهی حه و ته مه وه تا سهدهی ده یه م/۴۰۶

جه لیل گادانی

- هاونه ته وه یی قهومی کورد و ماد- بهرگی یه که م/۲۵۹
- هاونه ته وه یی قهومی کورد و ماد- بهرگی دووه م/۲۶۰
- زنجیره لیکنۆلینه وه کانی میژوو- هاونه ته وه یی کورد و ماد/۵۱۹

جه لیل محه ممه د شه ریف

- ناودارانی کورد له (قاموس الأعلام) دا/۱۵۵

جه مال ئەحمەد زاده

- زەردەشت و جیهانی خۆرئاوا/۱۴۳

جه مال میرزا عەزیز

- لەتاریکییەوه بو پووناکی - بەلگەنامەکانی شۆرشی ۱۳۱/۱۸۸۰

جه مال گۆردەسۆری

- میر بەدرخان/۱۳۲

جه میل ئەحمەد زیرۆهەرکی

- شۆرشا دمدم/۵۸

جه میل قادر

- سەلاحەددینی ئەییوبی/۳۹۶

جه میل عیسا

- کورتە میژووی کلیسای کلدان/۴۶۹

جه وهەر کرمانج

- سیستەمی میرنشینی لە کوردستان - سەرھەڵدان و پووخانی.../۲۳۹
- سەرھەڵدان و پووخانی سیستەمی میرنشینی لە کوردستان.../۴۵۱

ح

حامید گەوھەری

- میژووی شارستانییهت/۲۲۳
- کورد تورک عەرەب/۲۴۱

حسین حوزنی موکریانی

- لاپەرەیهک له دیریکی کوردستانی موکری/۵۶۲

حەسەن جاف (د)

- میژووی ئەرەلان/۷۰(ه)
- میژووی ئەرەلان/۲۹۶(ه)
- کەرکوک له چەرخی کۆنەکاندا/۴۱۳

حەسەن فەهمی جاف

- کوردستان- شوینی گەپانەوہی دە ھەزار یۆنانی له ۴۰۱ی پیش میلاددا/۲۹

حەسەن عەبدولکەریم

- راپەرینی عەلەوییەکانی زاگروسی یا لیکۆلینەوہیەکی میژوویی لەسەر ئەھلی حەق/۲۱۴(ه)

حەکیم کاکەوہیس

- زمانی کورد/۵۱۸

حەمید عەزیز (د)

- گەشتیک بە عەرەبستان و کوردستان و ئەرمنستاندا- بەشی دووہم/۲۴۹

• **حه مه سالج كه لالی**

- میژووی خویناوی عیراق - روداوه کان - هوکاره کان - چاره سه ره کان/۱۷۳

• **حه مه سدیق میرزا**

- دوانزه سه ده بی دهنگی - تیبینیهک له بناغهی میژووی ئیراندا/۲۳۵

• **حه مه کهریم عارف**

- کورد له ئینسکلۆپیدیای ئیسلامدا/۹۹
- میژووی رهگ و رهچه له کی کورد/۱۱۶
- میژووی رهگ و رهچه له کی کورد/۴۱۹
- کورد له ئینسایکلۆپیدیای ئیسلامدا/۴۶۵

• **حه مه سالج حاجی مه لالا**

- کورد و نیشتیمانه که یان/۱۵۱

• **حه مه ی حه مه سه عید**

- بیره وه ریبه کانی تهیموری له نگ/۱۲۰
- چیانشینانی زاگروس/۱۶۳
- گه رانه وه یهک بو سه ره تاکانی ئیسلام/۲۱۹
- حه سه ن سه باح - بهرگی یه که م/۳۰۹
- حه سه ن سه باح - خوای نه له موت - بهرگی دووه م/۴۴۵

• **حه مه عه لی**

- مووسل له سه ده ی هه ژده هه مدا به پیی یادداشتنامه کانی قه شه دو مونیکو لانزا/۱۱۳

خ

خالىد رەسوول

- لوپستان - شوينەوارە ميژووييەكانى (پيشكۆ و پشكۆ)/ ۸۷

خەلىل عەبدولرەحمان

- كورد لە سەدەى حەوتەمەوہ تا سەدەى دەيەم/ ۲۸۲
- كورد لە سەدەى حەوتەمەوہ تا سەدەى دەيەم/ ۴۰۶

خاچادۆر كەسباريان (د)

- كورد لە سەرچاوە عەرەبىيەكاندا/ ۱۴۸ (ھ)

خالىد ھەركى

- كوردستان و كوردەكان/ ۵۲۸

د

دانائەحمەد مستەفا

- ميژووى شارستانىتى - بەرگى يەكەمى چاپى كوردى/ ۳۳۲ (ھ)

دلاوەر عەبدووللا

- كۆرشى مەزن/ ۳۱۸

دليتر ميرزا

- چەردەيەكى كۆمەلايەتياپانە لە ميژووى نوڤى عىراق - بەرگى يەكەم - لە سەرەتاي سەردەمى عوسمانى، تا ناوہراستى سەدەى نۆزدەيەم/ ۲۳۱
- ئادەمىزاد و سەر زەوى دايك/ ۳۸۱

ر

رۈۈپاك كاخدر جەمەد

- جەبەسىيەكان - مېژوۋى سەردەمى خەلافەت/۵۲۴

رەسوۋل سولتانى

- ئىمپراتورىيە تى بىزەنتى/۴۹۹

رەباز مەستەفا

- گەشتەكانى ماركوپۇلو/۲۴۸
- دوو سەدە بېدەنگى/۳۴۷(ھ)

رەبۋار رەشىد

- مېژوۋى كوردستان - رەگەز و بناۋانى شارسىتانيە تى كورد/۸۵

رەبۋار كەرىم ۋەلى

- فەرمانرەۋايى قۇچى زىپرېن - لە سولتان سەلىمانى قانۇنىيەۋە تا ئەتاتورك/۱۶۷

رەبۋار سەرتىپ زەندى

- چەردەيەك لە مېژوۋى ئىران/۵۱۲

رىكس ۋارنەر

- گەشتەكەى زىنۇفۇن/۳۲۴

رەشاد ميران (د)

- نەژادی كورد - پەوتی میژوویی دروستبوونی میلیه‌تی كورد/۸۳
- كوردستانی خوارووی پۆژه‌لآت له سەده‌ی حەڤده‌وه تا سەرەتای سەده‌ی نۆزده - كورته‌یه‌کی میژووی میرنشینیانی ئەرده‌لان و بابان/۹۸
- نەژادی كورد - پەوتی میژوویی دروستبوونی میلیه‌تی كورد/۱۵۷
- كوردستانی خوارووی پۆژه‌لآت له سەده‌ی حەڤده‌وه.../۴۶۳

رەفەت موراڤی

- گرنگی كورد و كوردستان له قۆناغه میژووییەکانی ئێران.../۱۹۶
- گرنگی كورد و كوردستان له قۆناغه میژووییەکانی ئێران.../۳۷۰

رەنج ئەبویه‌كر محەممەد

- شارەزور و لوپستانی باكوور له سەده‌کانی ناوه‌راستا/۳۹۷

ز- ژ

زانەر محەممەد

- میژووی تەبەری - بەرگی دوو م/ ٤٧٩
- میژووی تەبەری - بەرگی سییە م/ ٤٨٠
- میژووی تەبەری - بەرگی چوارە م/ ٤٨١
- میژووی تەبەری - بەرگی پینجە م/ ٤٨٢
- میژووی تەبەری - بەرگی شەشە م/ ٤٨٣
- میژووی تەبەری - بەرگی حەوتە م/ ٤٨٤
- میژووی تەبەری - بەرگی هەشتە م/ ٤٨٥

زار عەلی

- میژووی کورد لە شارستانی ئیسلامیدا/ ٥٤٦

زریان پۆزەھەتیی

- لەبارەى كێشەى كوردەوێ سەبارەت بە یاسای دوورخستنهوه و
بلاوه پیکردنی کوردان/ ٣٢٥

زیوەر (عەبدوللا محەممەد مەلا رەسوول)

- چیرۆکی حکومەتیکی خەیاڵی و وەرگیڕانی بە شیک لە کتییی (من عمان
الی العمادیة)/ ١٢٤

زاهير محه ممد رەشيد

- تەواوی ميژوو- بەرگی يەكە م/ ٣٨٤
- تەواوی ميژوو- بەرگی دووہ م/ ٣٨٥
- تەواوی ميژوو- بەرگی سييه م/ ٣٨٦
- تەواوی ميژوو- بەرگی چوارہ م/ ٣٨٧
- تەواوی ميژوو- بەرگی پينجہ م/ ٤٣٨
- تەواوی ميژوو- بەرگی شەشە م/ ٤٣٩
- گەشتنامە ي ئەسفەھانی بۆ شنۆ و ورمی و پرواندز/ ٤٧١
- تەواوی ميژوو- بەرگی حەوتە م/ ٥٠٥
- تەواوی ميژوو- بەرگی هەشتە م/ ٥٠٦
- تەواوی ميژوو- بەرگی نۆيە م/ ٥٠٧
- تەواوی ميژوو- بەرگی دەيە م/ ٥٠٨

زەبيحوئلا مەنسووری

- حەسەن سەباح- بەرگی يەكە م/ ٣٠٩
- حەسەن سەباح- خواي ئەلەموت- بەرگی دووہ م/ ٣٤٥

ژيھات محه ممد محه ممد تاهير

- ماقوليل و ھەژار- ديروكا شەريئ خاج ھەلگران/ ٥٤٠

س

سابير عهلى ههريرى

- ئەسكەندەرى مەكدۆنى لە قولايى ميژوودا- لە شىركىشى ئەسكەندەر سالى ۳۳۴-۳۲۴ پ.ز- بەشى دووهم/۳۸۲

سالىج سەعيد دەلويى

- كورد- كورته ليكۆلئىنە وه يەكى زانستىيە/۱۴۷

سامان عەبدوللا

- قەلاي پەرى لە كەرىم خانە وه تا لوتف عەلى خان/۳۶۴

ستار شىخانى

- كوردستان لە چاخى مەغۇلدا ۱۲۲۰- ۱۳۳۵ز/۴۶۴

سەعيد ناكام

- كورد لە ميژووى دراوسىكانيدا- سياحه تنامەى ئەوليا چە لە بى/۴۹
- كورد لە ميژووى دراوسىكانيدا- سياحه تنامەى ئەوليا چە لە بى/۶۷

سەلاج مەممەد سەلىم هرورى (د)

- ميژگەها بۆتان د چاخى بەدرخانئ ۱۸۲۱-۱۸۴۷د/۳۲۶

سەلاخە ددين ناشتى

- كەرىم خانى زەند- ميژووى ئىران لە نيوان ۱۷۴۷- ۱۷۷۹/۲۸۹
- ئىراني سەردەمى ساسانييەكان/۳۰۲

- شه‌ره‌فنامە‌ی شه‌ره‌ف خانە‌ی بە‌دلە‌یسی - مێژووی میرانی خانە‌دانی عوسمان و پاشایانی ئێران توورانی هاوچە‌رخیان - بە‌رگی دوو‌ه‌م/٣٦١
- کتێبی دیار بە‌کرێه/٣٦٥
- مێژووی ئە‌فشار/٤١٧
- ئە‌شکانییه‌کان (پارته‌کان)/٥٠٣

سە‌ڵامە‌دین عە‌بباسی

- کورد و نیشتمانە‌که‌ی/١٥٠

سە‌ڵاح نە‌قشبه‌ندی

- یاداشته‌کانی مە‌ئموون بە‌گ کورپی بی‌گه‌ بە‌گ فه‌رمانه‌وای شارە‌زوور.../١٨٤

سە‌لام عە‌بدولکەریم

- عوسمانییه‌کان - له‌ عوسمانی کورپی ئورتغله‌وه‌ تا سولتان عە‌بدولمه‌جیدی دوو‌ه‌م/٣٦٣
- عوسمانییه‌کان - له‌ عوسمانی کورپی ئە‌رتغوله‌وه‌ تا سولتان عە‌بدولمه‌جیدی دوو‌ه‌م.../٤٠١

سە‌ریاس محە‌ممە‌د (شه‌پۆل)

- مێژووی سانه‌کانی هه‌ورامان (پاش ئیسلام)/٣٧٣

سە‌نته‌ری برایه‌تی

- جیۆگرافیای هه‌ریمی کوردستانی عێراق/١٠٤
- جیۆگرافیای هه‌ریمی کوردستانی عێراق/١٢٣

ش

شاخه وان محه ممهد

- مه غۆله كان/ ۴۲۵
- ميژووی ده وله تی سه فه ویی/ ۵۴۵
- ميژووی مه غۆل/ ۵۵۲

شاسوار. خ. شه رشه می

- کارنامه ی ئه رده شییری بابه كان/ ۱۲۸

شکور مسته فا

- كورد و كوردستان له نیگای چه ند گه پیده یه کی پۆژئاواییه وه/ ۵۴
- ميژووی ئه رده لان/ ۷۰ (ه)
- ميژووی كورد له سه ده ی ۱۶هه مدا/ ۱۱۷
- ئیدریسی بدلیسی/ ۱۱۹
- یاداشته كانی مه ئموون به گ كوری بیگه به گ فه رمانیره وای
- شاره زوور/ ۱۸۴ (ه)
- ميژووی ئه رده لان/ ۲۹۶ (ه)
- ئیدریسی بدلیسی/ ۴۳۳
- ميژووی كورد له سه ده ی ۱۶هه مدا/ ۴۸۸
- كورد و كوردستان له نیگای چه ند گه پیده یه کی پۆژئاواییه وه/ ۵۳۰

شاهۆ عومه ر

- ده وله تی سه له جوقی و ده ركه وتنی پـرۆژه ی ئیسلامی بـۆ به رهنگار بوونه وه ی په گ داکوتانی باتینی و شالاوی خاچپه رستی/ ۴۴۱ (ه)

ع

ع. و. نووری

- سەرھتای جوگرافیا/۱۴
- سەرھتای جوگرافیا/۱۵

عەبدی حاجی (د)

- میژووی کوردستان/۴۲۰
- میژووی کوردستان/۵۴۷
- میژووی کوردستان - بەرگی یەكە م/۵۶۷
- میژووی کوردستان - بەرگی دوو م/۵۶۸
- میژووی کوردستان - بەرگی سی یە م/۵۶۹
- میژووی کوردستان - بەرگی چوارە م/۵۷۰

عیماد جەلال حەبیبوڵلا

- پۆژمە لاتنەسەکان بە درێژایی سەدەکان/۴۴۴

عوسمان عەزیز عەلاف

- بەهای میژوو/۳۰۵

عوسمان عەلی قادر

- سوپای ئەییوبیان لە سەرودەمی سەلاحەددیندا/۳۴۹
- هەولێر لە سەرودەمی ئەتابەگیاندا ۱۱۲۸ - ۱۲۳۳ز/۵۵۵

عومەر فارووقی

- کارنامەی هەردە شێری بابەکان/۲۷۹

عەبدوللا رەسوولی

- میژووی شارستانیەت - خۆرەهەلات لانکی شارستانیەت - بەرگی یەکه م/ ۵۴۹

عەبدوللا شالی

- میژووی کورد و کوردستان / ۲۸

عەبدوللا گەرمیانی

- میژووی دەولەتی ساسانی - سەردەمی کیرەوییه کان ۲۲۶ - ۴۸۶/۶۵۱
- میژووی دەولەتی ساسانی - سەردەمی کیسره وییه کان ۲۲۶ - ۴۸۷/۶۵۱

عەبدولخالق عەلانی دین

- ناودارانی کورد / ۲۰۹
- ناودارانی کورد / ۴۹۳

عەبدولرەحیم مەعریفەتی

- میژووی کوردەکانی جزیره ۴۴۷ - ۶۵۶/ک / ۴۹۰
- پۆرەهەلاتی نزیکی کەونارا / ۵۱۷

عەبدولرەحمان مەمەد ئەمین زەبیحی

- جوگرافیای کوردستانی ئێران / ۵۱

عەبدولکەریم ئەبازەید

- کورد لە سەرچاوه عەرەبییه کاند / ۱۴۸ (ه)

عەبدولکەریم مەمەد سەعید

- میژووی کورد و کوردستان / ۷۳
- میژووی کورد و کوردستان / ۳۷۵

عەبدولرەزاق بىمار

- سەلاخەددىنى ئەيىبى - ژىننامەى گەشتىن/۸۰

عەبدولوئەمىن دەشتى

- كاروانسەراكانى پۆژمەلات/۱۹۳

عەزىز ئىبراھىمى

- قەلاى دىمدىم وە خانى لەپ زىپىن/۳۳

عەزىز گەردى

- خىشتەكانى شىمشارە - راپۆرتىكى سەرەتايى/۱۰۵
- تابلۆكانى شىمشارە/۱۲۱
- كورد و زمانى كوردى/۱۹۴

عەدنان بەرزنجى

- كۆچى مېژووى كورد بۆ خوراسان - بەشى يەكەم/۲۸۷
- كۆچى مېژووى كورد بۆ خوراسان - بەشى دووهم/۲۸۸
- كۆچى مېژووى كورد بۆ خوراسان - بەرگى سىيەم/۴۶۲

عەلا نوورى بابە عەلى

- ئارىيەكان و مادەكان/۲۱۰

عەلى بوداغى

- سەدەكانى بەرايى ناوہراست/۵۲۱

عەلى سىدۆ (ئەلگورانى - گەوران - گۆرانى)

- مىر بەدرخان/۱۳۲

عەلى فەتىھى

- كورد و كوردستان - لەسەردەمى باستانەوہ تا كۆتايى جەنگى جىھانى يەكەم/م/٤٠٧

عەلى شىخ محەممەدى بەننا (شىخ)

- زۆردارانى ميژوو - تەيموورى لەنگ/٢٣٨

ف

فاروق ئىسماعىل (د)

- شارستانىيەتى خورىيەكان/٤٥٢

فەرشىد شەرىفى

- ئايىنى زەردەشت - سى ھەزار سال باوەر و دەسەلاتى نەمر/٤٩٧

فەرھاد عەزىز خۆشناو (فەرھاد خۆشناو)

- ئارىيى و نائارىيەكان لە روانگەى كۆنى ميژوودا/٤٩٥
- ئىمپراتورىيەتى ئاشوور/٤٩٨
- ئىمپراتورىيەتى ئىران/٥٠٠

فەيزوللا برايم خان

- ميژووى كوردستان/٣٧٧(ھ)

فەيسەل دەباغ

- كوردستان لە چاپكراوہ عوسمانلىيەكاندا/٢٤٢

ق

قادر محەممەد پشەدەرى (د)

- مېژووى ميافارقين و ئامەد/۳۷۴(ھ)

قانع

- مېژووى نەژاد و پەيوەستەگى كورد/۳۷(ھ)
- كورد نەژاد و پەيوەستەگى - تۆمارى تەمەن ۱۰/۴۵۸(ھ)

ك

كامەران ھەسەن

- كوردەكانى پارس و كرمان - بەرگى يەكەم/۵۳۱

كامەران جەمال بايان زادە

- چەند لىكۆلئىنەو ھەيەك دەربارەى بزاڭى ھاوچەرخى كورد/۲۶۸
- چەند لىكۆلئىنەو ھەيەك دەربارەى بزاڭى ھاوچەرخى كورد - بەرگى يەكەم/۴۴۰

كامىل محەممەد قەرەداغى

- پىشەى كارىگەرىيەكانى برىتانىا لە ميسوپۆتامىادا/۴۴۵

كاوس قەفتان (د)

- پاپەرىنى كوردەكان سالى ۱۸۸۰/۶۳
- كوردەكانى ئىمپىراتۆرىيەتى عوسمانى/۶۵

كەرىم زەند

- مېژوۋى نەژاد و پەيوەستەگى كورد/۳۷(ھ)
- كورد نەژاد و پەيوەستەگى - تۆمارى تەمەن ۱۰/۴۵۸(ھ)

كەمال رەشىد شەرىف (كەمال رەشىد)

- شا ئىسماعىلى يەكەم و شەرى چالدېران/۱۹۰
- راپەرېنى غەلەوييەكانى زاگرۆس/۲۱۴(ھ)

كەمال غەمبار

- ھەوالگى لە سەردەمى سەلاخەددىنى ئەييوبىدا/۳۳۴

كۆمەلىك ۋەركىز

- مېژوۋى شارستانىت - بەرگى يەكەم/۵۴۹

ل

لوتمان غەبدوللا

- لەدەۋلەتى راھبىي سۆمەرەۋە بەرەو شارستانىيەتى ديموكراسىيانە - بەرگى يەكەم/۲۵۰
- مانىفستۆى شارستانىيىتى ديموكراتى - مۆدىرنىيەتى ديموكراتى و كىشەكانى تىپەپاندنى مۆدىرنىيەتى سەرمايەدارى ۱/۴۷۴
- مانىفستۆى شارستانىيىتى ديموكراتى - پەرتووكى يەكەم ۱ - شارستانى - مۆدىرنىيەتى ديموكراتى و كىشەكانى تىپەپاندنى مۆدىرنىيەتى سەرمايەدارى/۵۶۴

م

مارف خهزنه دار (د)

- گهشتیک بۆ ئه رزه پۆم له سه رده می هیرشی سالی ۱۸۲۹/۱/۸۶
- گهشتیک بۆ ئه رزه پۆم له سه رده می هیرشی سالی ۱۸۲۹/۱/۵۳۸

ماجد مه ردۆخ پۆحانی

- میژووی ناودارانی عارفان، زانایان، ویژه وانان، شاعیران - به رگی یه که م (به شی یه که م) / ۵۵۰
- میژووی ناودارانی عارفان، زانایان، ویژه وانان، شاعیران - به رگی دووه م (به شی یه که م) / ۵۵۱

ماکسیمیلیان بینته ر (د)

- گهشتنامه ی ئه سفه هانی بۆ شنۆ و ورمی و پرواندز / ۴۷۱

مامه ند رۆژه

- پیکدادانی شارستانییه کان / ۲۶۵

مه مه د توفیق وردی

- سه ره تایه ک له میژووی میله ته تی کورد - به شی یه که م / ۲۰

مه مه د تاتانی (د)

- وینه ی کورد له زانینی میژوویی ئیسلامیدا / ۴۹۴

محمد مەھد جەمیل رۆژبەیانى (مە ۹)

- ولاتگیری پەشه خاکی عیراق - فتوح سواد العیراق/۵۵
- ولاتگیری پەشه خاکی عیراق - فتوح سواد العیراق/۱۰۱
- یاداشتەکانی مەئموون بەگ کورپی بیگە بەگ فەرمانپەرەوای
شارەزور/۱۸۴ (ه)

محمد مەھد فیدای

- میژووی کورد و کوردستان - بەشی یەکەم/۲۲
- میژووی کورد و کوردستان - بەشی دووەم/۲۳
- میژووی کورد و کوردستان - جلد ۱-۲/۵۶۶

محمد مەھد قازی

- کۆرشی مەزن/۳۱۸

محمد مەھد مەسعوود محمد مەھد جەلیزادە

- گەشتەکە ی زینۆفۆن/۳۲۴

محمد مەھد حسینی رۆحانی (د. سەید)

- تەواوی میژوو - بەرگی یەکەم/۳۸۴
- تەواوی میژوو - بەرگی دووەم/۳۸۵
- تەواوی میژوو - بەرگی سییەم/۳۸۶
- تەواوی میژوو - بەرگی چوارەم/۳۸۷
- تەواوی میژوو - بەرگی پینجەم/۴۳۸
- تەواوی میژوو - بەرگی شەشەم/۴۳۹
- تەواوی میژوو - بەرگی حەوتەم/۵۰۵
- تەواوی میژوو - بەرگی هەشتەم/۵۰۶

- ته‌واوی میژوو- به‌رگی تۆیه‌م/۵۰۷
- ته‌واوی میژوو- به‌رگی ده‌یه‌م/۵۰۸

محەممەد حەمە باقی

- گەشتی پیچ بۆ کوردستان ۷۷/۱۸۲۰
- گەشتنامە‌ی پیچ بۆ کوردستان ۱۹۷/۱۸۲۰
- شوپشی شیخ عوبەیدوللای نەهری له به‌لگە‌نامە‌ی قاجاریدا- ۳۵۵/۱
- شوپشی شیخ عوبەیدوللای نەهری له به‌لگە‌نامە‌ی قاجاریدا- ۳۵۶/۲
- شوپشی شیخ عوبەیدوللای نەهری له به‌لگە‌نامە‌ی ئەمەریکی و به‌ریتانیدا- ۳۵۷/۳
- شوپشی شیخ عوبەیدوللای نەهری له به‌لگە‌نامە‌ی ئەرمەنیدا- ۳۵۸/۴
- شوپشی شیخ عوبەیدوللای نەهری له به‌لگە‌نامە‌کانی وه‌زارەتی کاروباری دەرەوه‌ی ئێراندا- ۳۵۹/۵
- شوپشی شیخ عوبەیدوللای نەهری له به‌لگە‌نامە‌ی قاجاریدا- ۳۶۰/۶

محەممەد وه‌سمان

- میژوو و شارستانیەتی کورد/۴۹۱

محەممەد ئەمین بۆزئەرسلان

- کورد و کوردستان- له یه‌که‌م ئەنسیکلۆپیدسای تورکی له میژوودا/۴۱۱
- کورد و کوردستان- له یه‌که‌م ئەنسیکلۆپیدسای تورکی له میژوودا/۵۳۵

مستەفا سەید مینە

- عوسمانییەکان له دامە‌زراندنی ده‌وله‌ت‌ه‌وه تا کۆده‌تا به‌سه‌ر خه‌لافه‌تدا/۴۵۳(هه)

- عوسمانییەکان لە دامەزراندنی دەولەتەوه تا کودەتا بەسەر خەلافەتدا/ ٤٥٤ (ه)

مستەفا ئەفەندە

- فیلۆلۆجیای زمانی کوردی و میژووی کوردستان/ ٤٠٢

موسای مەمەدەرەش

- دوو سەدە بێدەنگی/ ٣٤٧ (ه)

موسەدەق توشی

- وەلاتی مەکاری ٩٤٥ - ١٣٣٦/ز ٥٥٤

مەسعوود رەجەب نیا

- زەر دەشت و جیهانی خۆرئاوا/ ١٤٣

مەسعووم ئەنوەر مایی

- پەیوەندییە عێراقی و ئێرانی - خویندەك د دیپلوماسیە تا کونگرادا - کونگری ئەرزەرۆم ١٨٤٣ - ١٨٤٤/١٦١

مەلا مەحموود بایەزیدی

- شەرەفنامە یا شەرەفخانێ بدلیسی تەرجهما مەلا مەحموودی بازیدی ١٧٩٧ - ٣٦٢/١٨٦٧

ن

ناسر رەزازی

- كورته بيك له ميژووی ئۆله كانی جیهان/۵۳۶

نزار ئەییوب گۆلی

- شاه ئیسماعیلی سەفەوی و دامەزراندنا دەوله تا سەفەوی/۳۹۹

نیهاد جەلال حەبیبوللا

- دەوله تی عوسمانی - هۆی گەشەسەندن و پووختانی/۳۴۶ (ه)
- میژووی دەوله تی عەباسی/۴۱۸
- دەوله تی سەلجوقی و دەرکەوتنی پەرۆژی ئیسلامی بۆ بەرەنگاربوونەوهی پەرگ داکوتانی باتینی و شالای خاچیپەرستی/۴۴۱ (ه)
- میژووی ئەییوبی و مەملەکییەکان/۴۷۸

نیهاد سەعدوللا

- چەندەك ژ دیروکا کوردی/۲۳۲

نەبەز کەمال نووری

- میژووی شارستانیتی - بەرگی یەكەمی چاپی کوردی/۳۳۲ (ه)

نەریمان عەبدوللا خۆشناو

- عوسمانییەکان لە دامەزراندنی دەوله تەوه تا کودەتا بەسەر خەلافەتدا/۴۵۳ (ه)
- عوسمانییەکان لە دامەزراندنی دەوله تەوه تا کودەتا بەسەر خەلافەتدا/۴۵۴ (ه)

نەجاتى ەبدوللا (د)

- بازىل نىكىتىن و كوردناسىي - بەرگى يەكەم/۲۲۵
- شۆرپى شىخ عوبەيدوللاى نەھرى لە بەلگەنامەكانى فېرەنسيدا/۲۴۰
- كوردەكانى ئىران و ھېرشى عوسمانى/۲۴۴
- چەند لىكۆلېنە و ەيەكى فىلۆلۆژى دەربارەى زمانى كوردى (دىيالېكتى سلىمانى)/۲۶۹
- مېژووى پىۋەندىيەكانى پرووسيا و كورد/۳۲۷
- بنچىنەكانى كورد و چەند وتارىكى كوردناسى - بەرگى يەكەم/۳۴۱
- سەردەمى تەنزىمات ۱۸۳۹ - ۱۸۷۸/۳۹۵
- گەشتنامەى مەسئۇنىيەت بۆ ناوچەكانى كەركوك و سلىمانى سالى ۴۱۵/۱۸۷۸
- گەشتنامەى پوزولا بۆ كوردستان سالى ۴۷۲/۱۸۳۷

و

ورىا قانچ

- مېژووى ئاينى زەردەشت/۲۰۲
- مېژووى ئاينى زەردەشت/۲۰۳
- مېژووى پىشەى نژادى كورد/۲۲۱
- دلاوهرانى كوردى گومناو/۲۳۶
- دېرىنەناسى و ھونەر لە سەردەمە مېژووىيەكانى دەولەتى ماد و ھاخامەنشى - بەرگى يەكەم/۴۴۲
- دېرىنەناسى و ھونەر لە سەردەمە مېژووىيەكانى دەولەتى ئەشكانى و ساسانى - بەرگى دووھم/۴۴۳
- مېژووى ئاينى زەردەشت/۵۴۱

هوشیار عهبدوللا سهنگاوی

- میژووی کوردستان/ ۴۲۰
- میژووی کوردستان/ ۵۴۷
- میژووی کوردستان - بهرگی یه که م/ ۵۶۷
- میژووی کوردستان - بهرگی دووه م/ ۵۶۸
- میژووی کوردستان - بهرگی سی یه م/ ۵۶۹
- میژووی کوردستان - بهرگی چواره م/ ۵۷۰

شهزار موکریانی

- شهرفنامه ی شهرفخانی بدلیسی/ ۴۴
- شهرفنامه ی شهرفخانی بهدلیسی/ ۵۳
- میژووی ئه رده لان/ ۲۰۰
- میژووی ئه رده لان/ ۲۰۴
- میژووی ئه رده لان/ ۲۵۳
- شهرفنامه - میژووی ماله میرانی کوردستان/ ۵۲۲

هیوا محهمه د زهندی

- میژووی به لوچ و به لوچستان - میژووی په سه نایه تیی (به لوچ) له کورده ماده کان - بهرگی یه که م/ ۲۹۵

هیمدادی حسین

- مملانی شارستانیته کان/ ۱۱۲

ى

يادگار ھەمە غەريب

- ئىمپراتورىيە تى ئاشوور/۳۳۸

ياسىن عومەر

- بىرى ئاينى كۆن لە مېزۆپۆتامىادا/۱۵۹

يووسف خزر چويان

- شارستانىيە تى ئاسيا و رۆژھەلاتى ناوھ پاست/۳۵۴

بوار نووره دین

له سه ره تای هه شتا کانه وه دهستی به نووسین کردوو و یه که م به ره می به ناوی خوازراوی (کارا)، له ژماره سیی گوڤاری قه ندیل (سالی ۱۹۸۷ له شاخ) بلا بووه ته وه.

تا کو ئیستا ئه م کتیبانه ی هه یه:

۱. هاواری دل- ژیان و به ره م و گۆرانیه کانی هونه رمه ند مه زهر خالقی: ماوه ی ۲۰ سال دهستنوسه که ی هیناوه و بردوو له سالی ۱۹۸۹ په زامه ندی په قابه ی به غدای وه رگرتوو، له به رئه وه ی له لایه ن (خه بیری سیاسی) وه (حذف) ی زوری تیدا کراوه، چاپی نه کردوو... ئه م کتیبه سالی ۱۹۹۹ چاپی یه که می بلا بووه ته وه و تا سالی ۲۰۰۷، پینج جاری دیکه چاپ کراوه ته وه.
۲. دهنگی مینه له گۆرانی فولکلوری کوردیدا، له سالی ۲۰۰۴ له لایه ن (ئنسیتیوتی که له پووری کورد) و به هاوکاری پیکخراوی نه رویژی (Norwegian People, s "Aid "NPA) چاپ کراوه. هه ره له و ساله دا وه ک یه کیک له کتیبه خه لاتکراوه کانی وه زاره تی رۆشنیری دهستنیشان کراوه.
۳. ببیلیوگرافیای کتیبی فولکلوری کوردی ۱۸۶۰-۲۰۰۴، له سالی ۲۰۰۴ له لایه ن (ئنسیتیوتی که له پووری کورد) وه چاپ کراوه. پيشه کی و پیداجوونه وه: د عیزه ددین مسته فا په سوول.
۴. په دوو که وتن له که لتووری کوردیدا، له سالی ۲۰۰۵ له لایه ن ئنسیتیوتی که له پووری کورد و به هاوکاری پیکخراوی نه رویژی (Norwegian People, S "Aid "NPA) چاپ کراوه. له سالی ۲۰۰۷ بو جاری دوو م چاپ کراوه ته وه.
۵. میر عه بدالخانی بدلیس- بلیمه تیکی فه رامۆشکراو له میژووی کورددا... یه که م چاپی له سالی ۲۰۰۷ له لایه ن مه کته بی بیرو هۆشیاری (ی.ن.ک) بلاوکراوه ته وه، له سالی دواتردا دووباره چاپ کراوه ته وه.
۶. ئه ستیوه ی سوور (تۆماریک له خه باتی نهینسی پیکخستنه کانی کۆمه له ی په نجه ده رانی کوردستان له ناوچه ی پشده ر ۱۹۷۸-۱۹۹۱/ گریدانه وه ی

- به شيك له پيڅستنه كاني "ى.ن.ك" دواى نه نفال ۱۹۸۸-۱۹۹۱)، پيشه كى: فريد نه سه سهر د. چاپى يه كه م به دوو بهرگ له سالى ۲۰۰۹ دا له لايه ن مه كته بى بيرو هوشيارى (ى.ن.ك) بلاو بووه ته وه و چاپى دووه ميشى به يه ك بهرگ له سالى ۲۰۱۱ دا چاپ كراوه ته وه.
۷. إمارة بدليس والأمير عبدال خان البدليسي في كتاب أوليا جليبي السياحتنامة- دراسة تحليلية، تأليف: بوار نورالدين، ترجمه الى العربية: علي شمدين، من منشورات دار سردم للطباعة والنشر، م(سردم)، ۲۰۱۱.
۸. ببليوگرافياى ناسينراو و پولينكراوى كتيبى تاييه ت به كورد و كوردستان، له بلاو كراوه كاني ده زگاي چاپ و په خشى سهرده م، چ(سهرده م)، سليمانى، ۲۰۱۲.
۹. ته ها كه ريمى - نه فسانه ي سپيداريك، له بلاو كراوه كاني به رپوه به رايه تى هونه رى سينه ماى سليمانى، چ(كه كوون)، سليمانى، ۲۰۱۳.
۱۰. شيركو بيكه س - ببليوگرافيا و پيرستى له كتيبى كورديدا، له بلاو كراوه كاني ده زگاي چاپ و په خشى سهرده م، چ(سهرده م)، سليمانى، ۲۰۱۳.
۱۱. خه باتى براكان - كورته يه ك له ژيانى شه هيد (عوسمان قه لادزى) يى و بنه ماله كه يان، چ(شقان)، سليمانى، ۲۰۱۳.
۱۲. بنكه ي گه لاويژ - ميژوو و ببليوگرافياى چالاكى و بهرهم، له بلاو كراوه كاني حه فده همين فيستيفالى گه لاويژ، چ(دلير)، سليمانى، ۲۰۱۳.
۱۳. عه لائه ددين سه جادى - ببليوگرافيا و پيرستى له كتيبى كورديدا، له بلاو كراوه كاني يه كتيبى نووسه رانى كورد - لقى سليمانى، چ(ديلان)، سليمانى، ۲۰۱۳.